This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

J 3284

BIBLIOTHECA RHACVSINA

MILAN REŠETAR

Nr. 1300 Sign. II. 105.

Slovanská knihovna

SLOVANSKÁ KNIHOVNA
3186188383

275664

Digitized by Google

KORABGLICZA

PISMA SVETOGA

I SVIH VIKOVAH SVITA DOGAGIAJH POGLAVITIH

U DVA POGLAVJA RAZDIGLIENA.

Jedno poçimglie od poçèla Svita, do porogegna Issussova: A druggò od porogegna Issussova do godisctaa 1760 prineseno iz kniga Latinskih, Talianski, i iz Kronikah Pavla Vitezovichia u jezik Bosanski.

PO

FRA ANDRII KAÇICHIU IZ BRISTA

Sctioczu Jubilatomu, Reda S. Frane male Bratje, darxave Pris. odkupiteglia *u Dalmaczii.*

PRIKAZANA PRISVITLOMU GOSP. GOSP.

KNEZU JAKOVU IVICHIEVICHIU

129817

IZ MAKARSKE.

Uçeniku allitì Skularu od zanata Vojniçkoga

U GRADU VERONI.

Iznova pritisctena.

U DUBROVNIKU,

PO ANTUNU MARTEKINI UTISCTENIKU.

1833.

Digitized by Google

Digitized by Google

PRISVITLI GOSPODINE.

Kgnighe, kojese na svitlost davaju, kriposnim, i izvarstitim gliudem prikazivatise obiçajuh, Slatkagovornicze Slatkogovornikom, Mudroznanicze Mudroznanczem, Bogoslovicze Bogoslovczem, a skazagna Ratah, Vojevanjah, i Vojnikah, Vojnikuse hrabrenu prikazati obiçajuh. Vasce Gosp. Pris. videchise prignuto na Vojevanje, i za tu svarhu u Gradu Veroni uçci nauk od Vojnistva, a moje kgnixicze, kojese zovuh Korabglicza *budduchi da Ratte, i Vojevagna, kojasu bila od poçela Svita, do dneva danascgnjega najvechie, premda u kratko spomigniu, pod ossigniem sctita gnikova Gospodstva na svitlostijh izniti slobodimse, znaduchi*

Digitized by Google

istinito, da akose dostoj u gnie pogledati, immachiè vechiù xegliu naslidovati nauk poçeti, i u vrime prigodno protiva svete Virre nepriategliem boj bijuchi, Bogu, Privedromu Principu, Otaçbini, i svomu Gospodskomu Plemenu, posctegne uçinniti, kakonosu i stàrih Vitezovi od gniova Gospodskoga Plemena, josc u vrìme Kragliah Bosanskih çinili, navlastito Stipan, i Dimitar, koijm, zarad virnosti, i vitextva Kragl Tvardko darrovà, kakono Knezovom Lubigne, Dogliane, i Dubrave, kakose sctije u istoga Diplomi na 1398 pìsanoj. Istùh Rabrenitòst ponovisce gnihovi poslidgnih, pod Barjakom Privedroga Princìpa boj s' Turzim bijuchi, i gnihove glave odsicxajuchi, kakonoti trì bratta Ivan, Stipan, i Marko; vitexkise u virnostì prama svomu Principu, i vojevagnu protiva Turçinu podnosechi josc i gnihovi sinovi Nikola, Jure, Stipan, Matij, Jakov, i drughì mnoghì, koj radi togà, ne samo na Alfirstva, i Vojvodstva bihu usdignuti, neggoli josc i na Kolunelstvo, kakonoti Knez Jakov, Did Gospostva gnihova. Istine pak spomenutè nahodese potvargene s' mnoghi Gene-

Digitized by Google

ralah, i Privedrih Principah Svidocanstvim, i Dukalam; od Principa Leonarda Donata na 1610, od Frane Erizè na 1641, od Franè Molina na 1646, od Dominika Kontarina na 1666, od Frane Morosina na 1684, od Alvisa Moceniga na 1724, od Petra Grimana na 1747, od Franceska Loredana na 1750, i najposlie od istoga na 1760. koij potvardi sva stavah, Privilegia Prisvitle Kuchie tvoje, izbavivscije od svih opchieniti sluxbah, i dillovagnajah s' Titulom, alliti immenom od Knextva za uvike. Uzdajuchise dakle ja dachie gnihovo Gosp. Pris. sliditi stoppè svoijh starijh, sa svom gliubavju, i vruchim sarcem ovvi moj malahni trud, premda neuredni, i neuresceni istomu prikazujem, i posvechtvam, uffajuchise dachie bitti od gnih dobrovoglno primgljeno, i zatsctichieno, koijm xelechi svakò dobrè Duscè i Tila ukazujemse vazda

Vas. Gos. Prisv.

Priponizni vanda sluga

F. ANDRIA KAČICH.

Digitized by Google

BOGOÇASNOMU SCTIOCZU.

Czinim dachiese kogod çudditi, a kogod i narugati, za koju svarhu zazvanesu od menne kgnighe ovve *Korabglicza*, zato moj dobri sctioçe nekase neçudisc, i nerugasc evvoti kaxem uzrok zasctoih takò immenova: kako u *Korabgli* Noevovoj bisce od svakè vàrstè xivuchiega, razloxita, i nerazloxita, takose u moijm kgnixiczam ovvim nahodi od svakè vàrstè stvàri, i dogagiaijh, sveti, i prokletih, harnih, i neharnih, mirni, i nemirni, duhovnih, i svitovnih, po razlogu dakle imajuse *Korabgli* Noevovoj prilikovati, i *Korabglicza* zvati.

Alli budùchi sada iznova pritisctena ovva *Korabglicza* u Gradu Dubrovniku godisctaa Gospodinova 1833, Antun Martekini Slovotisctegl nastojaoj sasvom pomgnom, da budde izpravgliena od mnoghih pomagnkagna u slovima, i u riçima. Xiti zdravo.

POGLAVJE PARVO.

Od poçela Svita, do Porogegna Issussova.

U poçelo Bogh stvorri nebbo, i zemgliu, a zemglia bisce golla, i pràzna, tminnam sva pokrivenna. Alli prija tegga Materiu, olliti Liis satvorio bisce, od koga sva tilesnah izvede, i uççini; najpri rekavsci: svitlost neka budè, kojachiese s' tminnam razdiliti, i tò buduchi uççigneno, zazvà svitlost dan, *a tminne* zazvà noch, i uççinise jutro, i veçer dan jedan.

Drughi dan reçe: neka budè tvardina, olliti temegl megiu voddam, koijchie razluçiti vodde gorgne od dogni, i tako buduchi uççigneno, zazvà reçeni temegl nebbo.

Dan trechi reçe Bogh: nekase skuppè vodde, kojesu pod nebbom, ù jedno misto, i nekase ukaxè suhota, i tò buduchise uççinilo, zazvà skupsctinu vodah more, a suhotu zazvà zemgliu, kojoj zapovidi da izvede iz sebbe trave zelenè, gorre, vochje, i stabla razliçitah.

Dan çetvarti reçe Bogh: neka buduh na nebbu dvi svitlosti, vechià, i magnià; vechià, da svitli obdan, i zazvasce Suncze; magnià da svitli obnoch, i toje Missècz; i ovvè svitlosti imaduh razluçivati dan od nochi, svitlit na nebbu, i prosvitglivati zemgliu. Posli togà da imadu biti Zvizde, kojechie resciti nebbo, i kriposti livati zemgli; i tako sve uççigneno bisce.

Dan pèti reçe: neka vodde izveduh ribbe od sva-

svakè vàrstè, ptizze. koje pod nebbom bùduh leetiti, i na zemgli stati; i tò sve uççigneno.

Dan scesti zapovidi, da zemglia izvede od svake vàrste xivine, pitomè, i divjè: i sve to budùchi uççigneno reçe: uççinimo çovika na sliku, i priliku nascu, koijchie vladati, i zapovidati ribbam morskim, ptizzam nebbeskim, xivinam zemaglskim, i svim stvarim, kojechie na svitu biti.

Budùchi dakle Trojstvo prisveto uççinilo tilo çovicije od zemglie dan scesti, posli svoga stvoregna, dahnuvsci ulli dusçu razloxitu ù gniega, i uççinise çovik xivuchi, stvoregne najplemenitije, koje na zemgli Bogh uççini. Sedmi pak dan stvoriti pristade, koga blagosovi, posveti, i zapovidi dasse svetkuje, a çovika postavi ù Raj zemaglski, misto ghizdavo, i neizgovorne lipote, od svakoga naslagegna, i vellika uxivagna, punno vochiah, i vochiah gledagnu ugodna, i blagovagnu slatka. A ù srid Raja nahogiajuse dvoje vochie, jednase zvasce darvo xivota, od koga vochia dabise ko okussio, umriti nikada nebi mogao, i to bisce Bogh dao çoviku da blaguje, i uvike xive, allimu gnegova nedade nesrichia. Drugò bisce darvo znagna zla, i dobra, od koga zabrani Bogh Adamu, da pod izgubgljegne xivota blagovati nejma, a od svih ostalih da blaguje, Raj çuva, i u gniemu radi. Potomtogà reçe Bogh: nije dobro çoviku biti samu, uççinimomu druga priliçna gniemu. I tako od rebra Adamova bi stvorena nasca majka Eva.

Desceti dan Sotona ù prilizi zmije poçè napastovati Eva, da blaguje od vochia zabragnienoga, koja zmijh odgovori, da nesmi od Boga, on jerje pod izgubgljegne xivota zapovidio, da od gniega (reçe) nebla-

neblagujemo. Recejoj zmija: nije to istina dachiete umriti, basc ondachiete stopro i oxiviti; otvorichiese occi vasce, terchiete znati zlo i dobro, i bichiete kakono *Bogovi*, koju stvar Bogh zznaduchi, zatuje svarhu vami zabranijo, da od recenoga ploda ne*blagujete*, i dasse neucinite sve znanzi, kakono i on, hotijuchi sam Bogovati, a drughi nikò, dakle slobodno blagujte, ako xelite Bogovi biti.

Videchi nesrichna Eva vochie lipo gledagnu, i slatko blagovagnu, okussiga, i muxu svomu dadde, kojse nezpazi, negò jestit pocè, i ù tà cas otvoriscese occi gnihove, ter poznadosce slo, i dobro; slo, *koje bihu* uccinili, i dobro, kojesu iz*gubili*. Poznadosce takoger dassu golli, buduchijm grih digao aglinu od neumarlstva, i neuvrigenstva, s' kojomij Bogh zaogarnuo bisce, i stidechise jedno od drugoga, za pokriti sramotna huda svoja, sascisce, i spraglcisce listje smokovo, ter sramotna pokrisce huda. Megiu-tò cuvsci glas Boga iggiuchiega prìko Raja po podnevu, sakriscese od gniega; alli Bogh zovnu Adama govorechi: Adame ghdissi? odgovori Adam, i rece: Gospodine cuosam glas tvoj, i videchi dassam goh, sakriosamse. Da ti nebbudesc (rece Bogh) blagovao vochie zabragnjeno, nebbi ti gho bio. Xennameje (rece Adam) kojusimi dao privarila, i blagovaosam. Jersi tò (rece Bogh xenni) uccinila? zmijameje privarila, odgovori Eva. Tadda Bogh zmiju proklè govorechi: zasctosi tì zmijo tollikò zlo uccinila, prokletachiesc biti megiu svim xivinami, plazimize hodichiesc, i zemgliuchiesc jesti svih dana tvoga xivota: megiu tobom, i xennom stavichiu nepriateglstvo, i onnachie satrati glavu

tvò-

tvoju. *Ovose dogodi Sotoni, kojoj Divicza Maria satrah, i pogazi glavu, i zatose gleda zmija pod nogam gniezinim na quadru, alliti prilizi Gospe od Zaçechia.*

Potom-togà xenni reçe Bogh: uzmnoxachiu tùghe. i xalosti tvoje, ù bolesti ragiachiesc diczu, ì podloxna biti muxu tvomu. Adamu pak reçe: Jerà posluscao xennu tvoju, i blagovao od ploda zabragnenoga, prokleta neka bodè zemglia ù dillovagnu tvomu, ognioj budesc raditi s' trudom, mukkom, ì xalostju: a onna draççe, targnie, i sikavicze plodichie tebbi. U trudu, i znoju blagovachiesc kruh tvoj, dokse nepovratisc ù zemgliu; iz kojesi izzascao, jersi pràh, i ù pràhchiescse obratiti. Posli kakoijm proklestvo dadde, obuçeij Gospodin Bogh ù agline od koxiczah xivotinski, pak reçe: Evvo Adam uçoinioseje kakono jedan od nas znaduchi zlo, ì dobro. Izvedeij iz Raja, neka trùde, i zlopatè odèzarnoj zemgli, onni i porod gnihov nesrichni, do svarbe svita. A na vratim od Raja postavi Bogh Angela Kerubina s' maçem oghgnenim, neka çuva, da nebbi kogod doscao, i od ploda xivota okussijo sa xiviti uvike.

Poçimgliu godisctaa po stvoregnu Svita, ù kojase koja stvar poglavita zgodila bisçe, po kazagnu Kalmetovu, Vitezovichia, i drughi.

Godisctaa drugoga Svita. Adam, i Eva rodìsce Kaina, a za gnim godiscte trechie rodìsce Abela. Kain bisce Texak, a Abel Pastir ovaczah. Prikaza Kain darove Bogu od ploda zemaglskoga. Abel takoger prikaza darove od parvo-rogena stadda svoga, i po-

i pogleda Bogh na Abela, i darove gnegove; a na Kaina, i darove gnegove pogledati nehti.

Na 125 Kain *ubbi* bratta Abela, zaradi nenavidosti, videchi daga Bogh gliubi, i prima darove gnegove, a ne svoje. Ukazamuse Bogh govorechimu; Kaine ghdije Abel brat tvoj? scto ja znadem (reçe Kain) jeddasam ja çuvalacz bratta moga Abela? Reçemu tadà Bogh; sctossi uçinio? Glas bratta tvoga vapijè protiva tebbi od zemglie, koja otvori ùsta svoja, i primi karv bratta tvoga: Sada dakle prokletchiesc biti na zemgli, kada budesc raditi u gnoj, nechietì dati ploda svoga, skitalacz, i bixalacz bichiesc svarhu zemglie. Pobixe tada Kain od *Adama*, i bì skitalacz po svitu; i çovik oppak ù sva dilla, nauçì diczu svakomu vrasctvu, i oppaçini.

Od Kaina rodise Enok, kòmu Otacz uzìda Grad, i zazvaga imenom sina svoga Enok. Od Enoka rodise Irad, od Irada Maviael, od Maviaela Matusael, od Matusaela Lamek, od Lameka Jabel, koij izmisli Çadore, olliti Scatore, Jubal, koij iznage Gusle, Tamburu, Svirale, i svakò pivanje; Tubalkain, koj smisli Kovaçiu, i chier Noema, koja izmisli Vunopredju.

Od ovoga Stabla prokletoga, oppak, i proklet plod izzàge; Çarovniczi, Bludniczi, Uboijcze, i od svakè vàrstè griscniczi. Giganti neizgovornè velliçinè, mochi, i jakosti gliudi; oholi, beduasti, i velliki ussilniczi, koje Gospodin Bogh potopi sasvim porodom opakim, takò da od kollina Kainova neostade niko, kakochiese viditi barzo.

Na 130 Adam, i Eva trechiega rodisce sina, Setha imenom, a posli gniega mnoghe drughe, koj-

kojzim imena sveto Pismo nekaxe, izvan sama Setha, od koga imadisce izzachi Noje, Abram, Ixak, i Jakov; takoger puk Izraelski, od kogase Issus porodìti imma, kakose i porodi. Od Setha rodìse Enos, i ovogà sinovi bihu zvani, *sinovi Boxj*, za razluçitijh od sinova Kainovih, kojse zvaju sinovi gliudski. Od Enosa rodìse Kainan, od Kainana Malaleel, a od gniega Jared, od Jareda Enok pravedni, od Enoka Matusalem, od Matusalema Lamek, od Lameka velliki sluga Boxj Noje.

Na 987 dixe Gospodin Bogh Enoka na nebbo ù kollim ogbgnenim, i nevidìse viscè.

Na 930 umrì nasc parvi Otacz Adam, a Eva nasca Majka na 940, ma posli ovoga bi prinescen Enok.

Na 1042 umrì Seth sin Adamov, od godisctaa devet stotina i dvanajest.

Na 1056 rodìse Noje sin Lamekov.

Na 1140 umrì Enos od godisctaa devet stotina, i pet.

Na 1235 umrì Kainan od godisctaa devet stotina i desset.

Na 1290 umrì Malaleel od godisctaa ossam stotina devedesset i pet.

Na 1422 umrì Jared, od godisctaa devet stotina i scesdesset i dva.

Na 1536 Bogh obznani svoga slugu Noja, dachie poslat potop na svit, i scagljega pripovidati pokoru puku na stò, i dvanajest godisctaa prija, negogaje poslao.

Na 1556 Noje porodì Sema, za gnim pak Kama, i Jafeta.

Na 1651 umrì Lamek Otacz Noevov, od godisctaa sedam stotina sedamdesset i sedam.

Na

Na 1656 umrì Matusalem. od godisctaa devet stotina scesdesset i devet. Ovi od svih gliudih najvechie xivioje.

Uzrok *zaradi koga* Bogh potopi svit, bihu grisi gliudski, jer xenechise sinovi, unuczi, i pra-unuczi Sethovi, koijse zvaju sinovi Boxj, s' chiarama od opakoga poroda Kainova, buduchi punno lipe, i pristale, onne istè nauçisce diczu svaku opaçinu, navlastito bludnosti; i kollikose bisce na svitu puk neizbrojni uzmnoxao, tollikose vechma bihu uzmnoxali grìsi. Nahogiajuse ù tò vrime na svitu mnoghi Giganti, punno snaxni, velliki, i strahoviti, koj brez nikakva poznagna, ni straha Boxjega, na sillu vladajuchi, i zapovidajuchi, çigniahu od svakè varste zlochie, i svi ostalih gnih gledajuchi, izvan sama Noja, koj ù strahu Boxjemu nastojasce uzdignuti svoju diczu, i obitil, i tako sam svojom çegliadju bi dostojan dasse sahrani od potopa opchienoga, naredivscimu Bogh, da sagradi jednu Korabgliu, alliti Bròd vellik, na naçin Sanduka, ù duglinu lakataa trì stotine, ù scirinu pedesset, a ù vissinu tridesset. Naredìmu takoger da ucçini mnogha ù gnioj pribivalisctа, i prigrade, ù koijm immadihu pribivati xivine, svaka varsta ponase, i da pripravi hranu zagne, zase, i çegliad svoju.

Na 1656 buduchi Noe dospijo Korabgliu, narèdìmu Bogh da ullize ùgniu on, xennamu, trì sina; Sem, Kam, i Jafet, i trì xenne gnihove, i da po hotigniu gnegovu ullisti immaduh sve varste xivinah, muscko, i xensko, od kojizih immaduse lechi sve xivine, kojese nakodu na svitu. Ullize dakle ù Korabgliu Noe, Thidea xenna gnegova, trìmu sina, i gnihove xenne, Noela, Pandora, i

Noe-

Digitized by Google

Noegla, osmericza ù sve; a Noe tadda immadisce godisctaa scest stotina, i vechiè. Posli toga zatvorì Bogh Korabgliu z' dvora, pak otvorivscise Vruczà vodenih, strahovito daxditi poçè, na sedamnajest missècza Listopada; i ne prista daxditi za çetardestù danaa, i tollikò nochi. I takò vodde vas svit pokrisce, a izvan-togà pokrivsci sve planine, petnest lakataa najviscù naditijsce planinu, i ne samo sve scto na svitu xivo bisce potopisce, dalli josc stàbla, gorre, vochje od svakè vàrstè izgùlisce, sa targasce, neostavsci niscta xivo, ni zdravo, izvan onnizih, kojase ù Korabgli nahogiahu.

Posli pak çetresti danaa, daxditi pristade, alli vodde za stò danaa, sve na jednoj mirri stàju, svarhu obraza zemglie; a potom-togà s' magnkavatise poçesce. Korabglia koju vodde, i vitri noscaju tammo amo, poçinù svarhu planine od Armenie, na dvadesset i pèt missècza Oxujka. Alli parvi dan Lipgna missècza poçescese ukazivati varsi od planinah, i otvorivsci Noe prozor, olliti penxeru od Korabglie pusti Gavrana, koj, nascavsci martvu tilesnu, nektisse povratiti ù Korabgliu; i buduchi za gnim pustijo Golubizu, barzose povrati ù Korabgliu, nenascavsci nighdi suha, na çemubi mogla poçinuti. Posli sedam danah oppet pusti Golubiczu na dvòr, kojase povrati veçer, nossechi ù kliunu grançiczu maslinè zelenè, i tadà poznade Noe, da nebisce vodè na zemgli; niscta nemagne, josc sedam drughi dana poçekavsci, pusti Golubiczu trechi put, kojase nije vechie povratila k' gniemu, i tako na dvadesset i sedam Listopada, buduchise zemglia lipo ossuscila dixxe Noe pokrov od Korabglie, pak, po zapovidi Boxjoj izzage na dvòr, sasvim koja u Korabgli bihu. Po-

Posli pak kako Noe izzage na dvòr, uzzigia Otar, i prikaza Bogu Posvetilisce, koje buduchimu punno drago, i ugodno zaklese, da ù napridak nechie proklignati zemgliu, zarad grijah gliudski, jersu misli, i ochiuchiegna çovicijah prignuta na zlo od mladosti svoje. Potom-togà lipoijh blagosovivsci reçe: Rastite, i uzmnoxitese, i napunite zemgliu.

Na 1658 rodìse Arfaxad od Sema sina Noevova. Mallo posli Kam drughi sin Noevov porodì sina koga immenova Kanaan.

Na 1663 sedam godisctaa posli, Noe buduchi usadio vinograd, uçcinì vino, i oppise gnìme, pak zaspà goh pod Çadorom svojm; koga Kam sin ogledavsci, nekti pokriti; nego, rugajuchimuse kaza bratij sràmotu Otcza svoga. Alli Sem, i Jafet (kakono sinovi pravi) uzzèsce pokrivaç. i nossechigà nàzad, da nevidè sramotnah huda Otcza svoga, baçiscega na gniega, pokrivsciga lipo. Noe kada razumi neharnost Kamovu, proklemu sina Kanaana, i gnegov porod, koj budè izzachi, uçinivsciga slugom, i suxgniem sinovah Sema, i Jafeta ù vike. Kama sina, govore Nauçitegli proklet nemogasce Noe, jerga prija Bogh blagosovioje, a scto Bogh blagosovi, nemoxe od çovika biti prokleto; zatò, znaduchi da Kam gliubi sina Kanaana, koliko sebe istoga, dademu reçeno proklestvo. Drughi pak govore, daje dite vidilo golla Didda; Otczu, Materi, i Striczem rugajuchise kazalo, ter çichia togà daje pravedno proklestvo od svoga Didda primilo.

Jafet trechi sin Noevov porodì Gomera, Magoga, Madai, Javana, Tubala, Mosoka, i Thirasca.

sca. I od ovizi svi Narodi od Europe izlazè, tò jest Slovinczi, Garczi, Latini, Tartari, Nimczi, Franczuzi, i ostalih mnoghi. Od Gomera (kako Vitezovich kaxe) izzodè Latini. Od Magoga Scite. i Maxari. Od Mosoka Moskovi, Amazoni, i ostali vas Narod Slovinski. Alli Kalmet pìscè, da od Gomera izzodè Galacziani, olliti Gomani, Cimbrioti, i mnoghi drughi puczi. Od Magoga Tatari, Scite. i Gotti, koijh Gotti jesu od Jezika, i Naroda Slovinskoga, ù starah vrimena punno snaxni, i silloviti na oruxju. Od Madai izzodè Madianczi, i Maçedonczi. Od Javana Joni, Axiani, i Garczi ostàlih. Tubal i Mosok zajednose darxasce, i velliku napuçisce Skandinaviu, iz koje izzàge vas Narod Slovinski. to jest Moskovi, Pogliaczi, Amazoni, Bohemi, Moravi, Slovaczi. Toti, Kragnczi, Istriani, Arvati, Slavonczi, Serviani, Rasciani, allitù Sarbi, Vallaki, Moldavi, Bulgari, Bosegniaczi, Dalmatini, gorgni Skenderczi, i mnoghi drughi.

Sem starii sin Noevov, posli Arfaxada rodì Elama, od koga Elamichiani izzodè. Kam drughi Noevov sin rodì posli Kanaana Kusu, od koga izzagiosce Egipcziani.

Na 1693 rodìse Sale od Arfaxada sina Semova. I od ovoga (Vitezovich govori) izzode Indiani.

Od Gomera sina Jafetova, a Unuka Noevova rodìse Assenez, Rifat, i Togorma, koijzih Poglaviczah sinovi napuçisce Sarmacziu, a toje zemglia Slovinska.

Na 1723 Od Sale rodìse Eber, od koga Çiffutti, olliti Xudìlli imme primili jessu. Ma drughi govorè dasse od Abrama Xudìlli prozvasce. U isto vrime, od Kusa pra-unuka Noevova rodìse

Nem-

Digitized by Google

Nembrot, koj bì çovik moguch na Oruxju, snaxan, sillovit, Boga nebojech; i ovìse na sillu uççinì Kragl Babilonski. Brez brojase drughi ragiabu od sinovah, unukah, i pra-unukah Noevovi, alli sveto Pismo nekàxè nego Poglavite, i tako Nembrot reçeni imaoje Komu Kraglievati.

Na 1757 od Ebera rodìse Falek, i Jektana. A ù tò vrime Kragliujuchi reçeni Nembrot, odvrachiasce Puk od sluxbe, i gliubavi Boxje, ukazivajuchimu, da dobra kojah uxivaju, od Boga nisu immali, nego da po svòjoj kriposti, i uminju imaju svakah kojah uxivaju. Izvan-toga nagovaratij poçè, da uzidajuh jednu Kulu vissoku do nebba, jer ako*bi* (reçe) oppet Bogh poslao potop na zemgliu, da moxemo u Kulu pobighnuti, i ugniusc zatvoriti; a drugò nekase na zemgli proglasi, i proslavi imme nasce, pria negose po svitu razagemo. Gliudi, buduchi na zlo vazda prighnuti, posluscascega, Grad, i Kulu zidati poçesce, jedni pekuchi Matune, Çigle, alliti Opeke; drughi nosechi, trechi zidajuchi, i s' paklom debelim tvardechi, da nebi voda probila, i u Kulu ullizla; a buduchiih jedno mnoxtvo neizbrojno, Kula, premda punno sciroka, i debela bisce, prikoçudda ù vissinu restijasce. Alli videchi Gospodin Bogh gliudsku oholost, i znaduchi dachie izvarsciti, scto namislili bihu, smùti takò Jezik gnihov, da jedan drugoga razumiti nemogàsce, i tako pristadosce zidati reçenu Kulu, na pogliu Senarskomu, koja *bi* imenovana *Babilon*, a tò Xudinski hochie rechi *Smutgna*. Potom-toga novim Jeziczim govoriti poçesce, i raztarkasce po svitu, razdilivsciim staracz Noe Kraglievine, i Banovine svita, terij barzo napunisce, i napuçisce.

129817

Digitized by Google

Postadosce tada, iz megiu ostalih trì Jezika slavna, tò jest Slovinski, Garski, i Latinski, u kojese govore Misse, Leturgie, i Officzia ù Europi, a ù drughe niposeto dopusceno nije. Od kuda moj Bogoçasni setioçe, naroda Slovinskoga, moresc dochi ù poznagne izvarstitosti, i velicanstva Jezika tvoga, buduchiga Gospodin Bogh dao, a ne od gliudih sastavghen, kakono mnoghi drughi. A moxese dogoditi, daje Jezik parvi, s' koijmseje Adam sluxio, buduchi dasse znati nemoxe, s' kojim Jezikom on govoriti poçè. Nemojse dakle stiditi ù tvoj slavnì Jezik govorechi, kakonose ne stide Garezi, nì Latini govorechi ù Jezike gniove. I kada budesc uppìtan, *kogasi Naroda?* nemoj odgovarati kakosi nauçan, *jasam Schiavon*, jerchie tò nascki rechi, *jasam Suxagn*, paçe josc gardnie, *jasam Suxgnetina*, setoje tvoja sramota, i pogarda velika? Rechi dakle immas. *jasam Dalmatin, Arvat, Bosgniak*, olli *Slovinacz*, jersmo od starinè *Slavnih*, a ne *Schiavi*, ni *Schiavoni* reçeni.

Jezik Slovinski vechije, i scrij negho ijedan drughi, buduchi da pod sobom uzdarxi mnoghe Kraglievine, Monarkije, illiti Samodarsctva, i Banovine, tò jest velliku zemgliu Moskoviu, kojaje dugha igliadu, i pet stotinaa migliah, a buduchi okrugla, tollikajoj scirina imma biti. Uzdarxi takoger pod sobom Sarmacziu, Poloniu, Bohemiu, Moraviu, Toçziu, Karnioliu, Kroacziu, Istriu, Dalmacziu, Bosnu, Slavoniu, Serviu, Rasciu, Valakiu, Pomeraniu, Moldaviu, Bulgariu, malu Tatariu, ù starah vrimena Romaniu, Skenderiu gorgnu, i drughe Banovine.

Na 1769 Sem sìn Noevov, sagràdi Grad Salem, koijse sada zove Jeruzolim. Na

Na 1787 Falek rodì Reu, i bratju gniegovu. U tò vrime (govori Vitez) Pogliaczi bihu vladai od Kraglia Tuiskana.

Na 1804 Niniven Grad velliki, od Assura unuka Noevova bì uzidan, a od Nina Kraglia Niniven prozvan.

Na 1819 Reu rodi Saruga. I ù tò vrime vladat, i vojevat poçes e nike xenne jake, zvane Amazone, od naroda Slovinskoga, kojè punno vikòvàh, kanno muscke glave boj bisce, i vojevasce; najposli pak od Alexandra vellikoga pridobitesu bile.

Na 1859 Sarugh rodì Nakora Didda Abramova. U tò vrime Kragl Bele vladati poçe ù zemgli Assirianskoj.

Na 1875 parvi Kragl od Morie bì Agialei.

Na 1878 Nakor rodì Tharu Otcza Abramova.

Na 1948 Thare rodì Arana, bratta Abramova.

Na 2006 Patriarka Noe poge s' ovoga svita, od godisctaa devet stotina i pedesset.

Na 2008 Thare rodì drugoga sina, imenom Abrama, a za-gnim Nakora.

Na 2018 rodise Sara Zarucn'cza Abramova. Allije potribito vratìtse mallo na zàd, i uçiniti kratko govoregne od Noja, i gnihovi unùkak. Buduchise unuczi, i pra-unuczi Noevovi po svitu raztarkali, i nemogu chiga sveger prid oççima imati, za uspomenu od gniega vazda darxati, sagradisce, na posctegne i gniegovò imme Gradove. Kule, i Czarque, zovuchiga razliç tim immenim, jedni nebbom, jedni sunczem, jedni svitom, jedni duscom svita, niki Otczem Bogovah, a niki na drughi naçin; i od tada Idolatria, alliti Kiposctolstvo postade na svitu, klagniajuchise gniegovim unukom

mar-

martvim, i darxechiih za Bogove; jednim nadivsci imme *Marte*, jednim *Jove*, nike zovuchi *Merkuriom*, nike *Saturnom*, a nike *Herkolom*, i druga mnoga immena od Idolosctovaczah prosiavgliena.

Slidi govoregne od Thare Otcza Abramova.

Pribivasce Thare s' sinovim svojm, Abramom, Aranom, i Nakorom ù Kaldei, a ù Gradu, kojse Hur zvasce; i poscavscimu sin starii Aran s' ovoga svita; dilise sa-svom obitili iz Kaldejske zemglie ù Mesopotamiu, ter ù Gradu Arannu stadè pribivati, ù komu i xivot svarsci. od godisctaa dvista i pèt. Abram sin gniegov imadisce tada sedamdesset i pet godina, komuse ukaza Bogh, termu reçe, da izàgè iz zemglie svoje, i iz kuchiè Otcza svoga, i da ostavivsci rodbinu, i priateglie, iggè ù zemgliu kojumu on ukazati budde; dachiega uçiniti vellika, i ù svemu blagosoviti.

Poslusoa Abram Boga, i uzamsci Saru xennu svoju, Lotha sinovcza, sve imagne svoje, i gniegovo dilise iz Grada Arana, ù zemgliu Kananejsku, kojase posli zazva zemglja Izraelska. Buduchi dakle doscao ù jedno misto, kojese zove *Sikem*, ukazamuse Gospodin Bogh govorechi, dachie svu onnù zemgliu datti porodu gniegovu: komu Abram lipo zafalivsci, na çast, i posctegne sagradimu Otar ù istomu mistu. Potom-toga, do nikoliko vrimena, buduchi glad texak doscao ù zemgliu Kananejsku, bì ussilovan Abram pochi sa-svom obitili ù bogato, i obilno Kragliestvo od Egipta, koj poznajuchi lipotu Sare xenne svoje, uzbojase daga Egipcziani ne-ubijuh çichia gniè, znaduchi

dasu

dasu opàczi, i za xennam polepni, zatò Sari govoriti poçè, dase kàxè sestra, a ne xenna gniegova. Doscavsci pak ù Egipat, i videchi Egipczjani cudnovatu lipotu Sarinu, kazasce Kraglu Faraunu, koj, çinechi daje sestra Abramova, dovedeje ù dvor svoj, s' odlukom dachieje uzèti za xennu, i zatò dàre plemenite dadde Abramu, darxechiga za svoga Scuru, tò jest, mnogho srebro, zlato, xivotinu, slughe, i stuxbenicze, robbe, i robigne. Alli, hotijuchi Kragl Faraun s' Sarom spavati, bì od Boga pedipsan xestoko, z' boles-ju vellikom on, i svi dvorani gniegovi, i buduchimu kazano od svoizih Domisogliteglah, dagaje Bogh Abramov pokarao zaradi Sare, kojamu xenna, a ne sestra bisce, pustje, nekrenuvsci ù gnezino posctegne. Naredi pak Abramu dasse imma diliti iz Egipta sa-svom obitili, i z' blagom, kojemu darovao bìsce, davstimu josc suviscè pratiocze, daga s' posctegnem pratè do measach Kananejski, i takose Abram obogachien povrati na zàd.

Na 2084 razdilise Abram s' Lothom sinovczem svojm; a uzrok od razdigliegna bisce ovvi: Gospodin Bogh tako obogati Abrama, i Lotha ù posidovagnu, izvan srebra, i zlata, i xivotine od svake varstè, daje misto, ù komu pribivasce, nebbì zadovoglno uzdarxati, çichia toga pastiri Abramovi, i Lothovi punnokratse bihu priricili, zatò Abram, mir gliubechi, poçe molliti sinovcza da od gnega odstupi, neka nije (reçe) megiu nami, i pastirim nascim rìçih: Akko tì na desno pogesc, jachiu (reçe) na livò pochi, obèri sctoti drago, jer ujedno pribivati nije moguchie.

Dignuvsci Loth occi svoje k' Jordanu, i videchi

chi lipotù Kragliestva Jordanskoga. kakono jedan Raj zemaglski, odabra stati kod Jordana, a tò bisce Kragliestvo Sodomsko, i odstùpi od Abrama sa-svim imagnem svoijm, a Abram ostade ù zemgli Kananejskoi. Posli toga do nikoliko vrimena ukazase Bogh Abramu govorechì: Tebbi, i porodu tvomu dachiu svu zemgliu ovù, i uzmnoxachiu sime tvoje, kakono pisak morski, i zvizde nebbeske! Ajde, ti obagi svu zemgliu Kananejsku, ter razgledaj gne scirinu, i duglinu, kojachie od sinova tvoijh biti possidovana. I buduchi Abram sve reçeno Kragliestvo razgledao, dòge ù dollinu Mambre, kojaje ù Ebronu, i onde stadè pribìvati.

Na 2092 Kragl od Assirie (Godorlaomor imènom) skupivsci silnu vojsku, i zovnuvsci na pomoch drughe Kraglie, udari na Kraglia Sodomskoga, i Gomorskoga, koj bihu odstùpili od gnegove zapovidi, nedajuchimu aràçè, kakose ù potribi obechiali bihu. Razbivsci dakle Godorlaomor reçene Kraglie, i vojske gniove, porrobisce svu zemgliu Jordansku, zaplinisce brez broja xivotinu, i zarobisce mnogu çegliad, i s' gnima Lotha sinovcza Abramova, sa-svim scto imadìsce. Razumivsci Abram nesrichni sinovcza dogagiaj, uzzè trista, i osamnajest junaka, olliti sluga svoijh oruxanih, i otige za gnima ù pòtiru, koje nascavsci na jednom pogliu lexechi, brez straha, i straxe, uddari nagnie obnoch, razbiih, potira, i mnoghe issiçe; povrativsci plino, çegliad, sinovcza Lotha, i sve gnegovo, zdravose, i vesselo vrati nazad. Pridagn izzàge Kragl Sodomski, molechiga damu samo povrati çegliad, a ostàlò da sve uzmè sebbi, alli nekti uzzètr niscta, premda po pravdi sve gnego-

ve

vo bisce. Melkisedek Misnik Boxj, i Kragl Salemskì lipoga blagosovi. a on gnemu desselinu od svih dobarah, koja zadobio bisce, dadde.

Godiscta istoga ukazamuse Bogh, i obechiaga uciniti vellika, i punno bogata: allimu odgovori Abram, damu nije s' bogastvom koristi, nejmaduchi poroda, komubiga ostavijo. Recemu Bogh: nechie takò biti, jer sva dobra tvoja uxivachie sin, koijchiese od tebbe roditi: Pogledaj na nebbo, i pribroj zvizde akkò moresc, takichie biti porod tvoj.

Na 2093 Sara videchi da poroda nejma, poçè svitovati Abrama, dabi dobro bilo spavatimu s' sluxbeniczom, koju bisce iz Egipta doveo, immenom Agara, i da sc' gniome porod uçinì. Prighnuvscisce Abram na gnezino ponukovagne, lexe s' sluxbeniczom Agarom, koja zaçè sina, buduchise ù tomù podnila, i poholila, poçè pogargivati Saru Gospodaricżu svoju, zovuchije neplodniczom, i drughim immenim. Sara plaçna, i punno oxaloschiena potuxise Abramu, koj gnioj dadde testìr, alliti oblast, da çinnì od gne scto hochie. Agara buduchi od Sare pokarana, i pedipsana a nevidechise od Abrama bragnena, ni ogovorena pobixe s' ditna ù pustignu. Allijojse ukaza Angeo govorechi, dase vrati k' svojoj Gospodariczi, dajoj budè posluscna, dachie sina poroditi, od koga Pùzi, i Narodi mnoghì izzàchichie.

Poslusca Angela Agara, povratìse Kuchi, i porodì na svoje vrime sina, koga Izmàelom zazvà; i od gnega koise porodìsce, Izmaelichiani zvanisu. Rodìse dakle Izmael, na 2094.

Na 2107 ukazase oppèt Bogh Abramu, i obechiamu do godine dana datti sina, koga Ixakom

zvati

zvatî immà, i od kòga mnoghi Kragli i Narodî ízzachi imaduh. Potom-toga naredimu dasse obrizuje òn, i sve muscko od Kuchie gnegove, tò jest, sin Izmael, i slughe ostàlè; a tomu bì naregeno, za zlamegne ugovora vikoviçgnega, koj megiuse uçinisce, i utvardisce. Bisce tadda Abramu, devedesset i devet godina, a Izmaelu sinu naravnomu trinaest, kadase obrizovasce.

U tah vrimena, Gliudi od Sodome, i Gomore, izvan ostali griha, kojah çigniajuh, bihu poganih bludniczi, kojse nebbi immali mi imenovati, kamoli od gnih govoriti, alli za ukazati sarxbu Boxju, koju ovih grisi uzrokuju, i pedipsagne, skoijmse protiva griscnikom od ove varste Bogh slùxi, ù kratko vàs dogagiai kazati immàm kako i na koij naçin Sodomcze Bogh pokàra.

Dogiosce k' Abramu trì Angela, ù priliczi mladichiah Putnikah, koje lipo primi, i poçastì, à posli nego blagovasce (premda onni çigniahuse viditi da blaguju, allisè s' izbinam tilesnim duhovi nesluxe), diliscese pùt Sodome zafalivscimu na çasti, a megiuto objavi Bogh Abramu, dassu onnih mladichi Angeli, od gnega postàni, za pokarat, i ìzkorènut Sodomu, i Gomoru. Tadda Abram poçè molliti Boga za svoga sinovcza Lotha, koj megiu ovùn prokletim Pùkom pribivasce, daga oslobodì od sarxbè, i biça svoga. Angela dva megiutò ù Sodomu doscavsci, i na Lothase bnduchi namirili, svratih ù Kuchiu svoju, scto s' molbom, scto sillòm, czinèchi dassu mladichi Putniczi. Skuhaijm veçeru, i lipo poçasti, alli, prija nego pogiosce spavati, pogani Gragiani, malo, i velliko; starò, i mladò Kuchiu Lothovu okoliscisce, zovuchiga

vuchiga daijm izvedè dva mladichia Putnika, za çiniti scgnima strahovitè, i neizgovorne zlochie, i grihe od bludnosti. Siromah Loth poçèj kumiti i molliti, dasse progiuh tè propasti u podobne, i neçinè sramotu Putnikom, ni Kuchi gnegovoj, Videchi pàk da molba neprùdi niscta, obechiaim datti dvi Divojke chieri svoje, da scgnima izpunè opakàh naslagegna svoja; ma hotijuchi pogardniczi dva mladichia ù svoje ruke po svaki naçin, namislisce razbijati Vrata od Kuchie; i ù tà ças doge na svekolike slipochia, da nemogahu nachi ni vratah, ni Kuchie. A Putniczi megiutò odkriscese, da misù Gliudi, nego Angeli Boxj, poslani za pedipsat onni Puk pogàni, Gradove, i sva neçista Kragliestva. A gnemu naredìsce, da uranni ranno, i sa-svom obitili bixì ù planine, i dasse bixechi nejma niko na zàd obzirati.

Xelechi Loth izbaviti od biça Boxjega dva mladichia, koj imadihu biti zaruçniczi gnegovih chierah, kazaijm sve sctose zgoditi imma, govorechiim da bixè, allise onni tòmù rugajuchi, po pravdi Boxjoj s' ostàlim izgorisce. Jutrom ranno pobixe Loth, xannamu, dvi chierri, i momczi od Kuchie gnegove, koijh isctom buduchi od Grada odstupili, poçè strahovitò ù nebbu puczati, strile guste padati, i sumporski oghagn Gradove, Varosce, Sella, i ù gnima Kuchie, i çegliad xechi, koje svekolike, ù mallo vrimena ù prah obratisce, neostavsci darvo, trava, ni kamen, sctose nesparxì. Xenna Lothova, çujuchi tollikù jekù, i prasku, nemogavsci xenskomu sarczu odoliti, pristupì zapovid Angeosku, obzirise za viditi kako Sodoma gorri, i bij od Boga pokaràna, obrativscije ù je-

dan

dan Kip solli; a Loth. i ostalih oddosce na planinu, i pocesce pribivati u jednoj spilli. Cinechi pak chierri gnegove daje vas svit izgorijo, i da vech nejma çovika na svitu, oplsce Otcza svoga, i sc' gnime po redu puteno dillovasce, neznaduchi on za tò nisctà, i tò onne za drugu svarhu neçigniahu, nego dasse porod Gliudski neizkorene na svitu. Posli togà dillovagna putenoga zacesce obedvi, i svaka sina porodi, ter jednomu bisce imme Moab, a drugomu Amon, od koijzih izzagiosce onna dvà puka vellika, Moabichiani, i Amonichiani zvani.

Na 21o8 rodìse od Abrama, i Sare sin, koga (po naredbi Boxjoj) zazvasce Ixak; a tadà immadìsce Abram godisctaa stò, a Sara devedesset. Bi tadà vellika radost u sarczu Roditegliah, imajuchi, pod gnihovu starost plod od Boga obechiani, koga Abram osmi dàn obrizòva, kakomu Gospodin Bogh naredio bisce. Kadaga pak Majka Sara od mlika odbì, uçini Abram jedan velliki, i Gospodski Sobet, zovnuvsci, i pocastivsci svoje prateglie. Posli togà dogodise, da razmiscgliajuchi Sara, kako nemoxe po zakonu sin sluxbenicze, i xenne brezakonite, biti dionik od bastine, i dobarah occevi, kakono sinovi xenne slobodne, i zakonite, pocè nagovarati Abrama, da istira Agaru, i sina gnezina Izmaela. Abram punno gliubgliasce Izmaela, i zatomuse mucno çigniasce iztiratiga iz Kuchie svoje, alli znaduch daje takà voglia Boxja poslaijh chia; i takò Agara s' sinom svoijm, dilise iz Kuchie Abramove, priko jedne pustigne otiscavsci, i nenascavsci nighdi vodde, bihu skoncali od xege, navlastito màli Izmael. Alli

pro-

provigegne Boxje nahodechise na svàkom mistu, ukàzase i gnima na pùtu ù pustigni, jer dòge Angeo Boxj, terijm ukàza voddu, i žadovoglno na piscese, *pak* reçé Agari, da nastoij goiti sina Izmaela, jer imma ižzàchi (reçe) çovik vellik, i mnoguch, od koga mnoghì Naròdi izzàchi hochie.

Poçesce dakle pribivati ù mistu zvànu Faran, i buduchi Izmael ù vrimenu od xenùlbe, oxeniga Mater s' jednom Divojkom iz Egipta, svoga Vilajeta, i Orsaga; s' kojom immadè dvanajest sinovah, i ovvih napuçisce zemglie, kojesu megiu Eufratom, i Czarglienim Morem, i tòse sada zovuh Arapi.

U ovò vrìme *bisce* na svitu (govori Vitezovich) Iside, *kojase* zvasce chier nebbesah; i Cerere, koju mahniti za velliku Boxiczu darxaju.

Na 2143 videchi Gospodin Bogh, da Abram gliubgliasce punno svoga sina Ixaka, jedno, jer bisce dobar, i ponizan, a drugo jer neimadìsce nego togà jednoga, hotiga izkuscati, gliubiliga vechiè nego sina Ixaka, naredivscimu da pogè sc' gnime ù zemgliu, kojase zove od *vigegna*, i dà onde svarhu jedne planine, kojumu òn budè rechi, prikaxe Ixaka gnemu na posvetiliscte. Abram ù tà ças poslusca Boga, i natovari Magarçichia darvah, kojah za posvetiliscte sluxiti imadihu, pak uzamsci dvi slughe, i sina Ixaka, dillise sc' gnima obnoch, nekazavsci xenni, ni ostalim, da Ixaka prikazati immà Bogu na posvetiliscte. Kada pak dogiosce k' planini, na kojojga prikazati, immadìsce, raztovarì Magarçichia, i sveza brimescze darvaa, postaviga na Ixaka, a òn uzzè nox, i oghagn, terse upùtisce uz planinu, ostavivsci slughe s' Magarçichiem pod planinom. Putujuchi uz planinu

poçè

Digitized by Google

poçè Ixak govoriti: Oçce moj, darva, oghagn, i ostalò sctoje od potribe imamo, a ghdije xivina, kojuchiemo zaklati, i Bogu prikazati? Boghchie providiti xivinu sinko moj, reçe Abram, a megiutò buduchi izzàscli na planinu, Abram uzzìda Otar, postavi svarhu gnega darva, pak svezavsi maloga Ixaka, koj (czinim) niti plakasce, nitise miczasce, postavìga svarhu darvah, kakono jedno mìrnò Jagniescze, pak uzzè nox daga zakoglie, saxexe, i Bogu prikaxe, alli ù tà hip Angeoga zovnu: Abrame, Abrame, nekogli Ixaka, zadostaje dassi Boga posluscao, i da nisi hotijò prostiti jednomu sinu, çichi gliubavi gnegove: Evotise zakligne Boxanstvom svoijm, dachiete ù svemu blagosoviti, uzmnoxat porod tvoj, kakono Zvizde nebbeske, i kakono Pisak morski. Obazrivscise Abram, ugleda jednoga Ovnichia blizu sebe, koga uffativsci zakla, i prikaza Bogu na posvetilisctc, pakse vesseli vràtisce Kuchi svojoj.

Na 2145 umrì Sara xenna Abramova, od godinà stò i dvadesset i sedam, ù zemgli Kananejskoj, a ù Gradu Arbei, koijse nabodjasce ù darxavi Ebronskoj. Bìsce s' velikim posctegnem ukopana, i za punno danah od Abrama, Ixaka, i sve obitili plakàna; alli posli smarti gnezinè, do nikoliko vrimena oxenìse Ixak, i razgovorise, alliti razveseli sctogod Abram.

Na 2148 Abram buduchi jurve ostario, namisli xenniti sina Ixaka, i dozvà pridase Eliezera slugu najvirniega, koj bisce prigledalacz svih dobarah gnegovi, termu ovakò govoriti poçè: Ti Eliezere immàse nachi Divojku za sina moga, allite zaklignem Bogom xivim, daga nexenise chieram Ka-

na-

nanejskim, megiu kojm ja pribivam, nego immàse pochi ù Mesopotamiu k' rodbini mojoj, i od gnih dovesti immàse Divojku za sina moga Ixaka. Primivsci sluga gnegovu naredbu, i razumivsci xestoku zakletvu, upùtise s' mnoghim Devam naparchienim svakoga miligna, i bogastva Abramova, i òtlge ù Mesopotamiu s' mnozim ostàlim od Kuchie Abramove; i doscavsci prid Grad Nàkor immenom, ù komu rodbina Abramova stajuh, nage prid reçenim Gradom Studenacz, alliti Bunar voddeni, ter kod gnega poçinuvsci, ovakò Boga molliti poçè: Gospodine Boxe Abramov budimi ù pomochi, i ncini milosardje z' Gospodarom mojm Abramom: Obiçajnesu Divojke Grada ovogà dolaziti na ovi Bunar, i nossiti voddu Kuchi svojoj. Divojka dakle, kojoj ja rechi budem: prighni vidro dasse napijem, i onnami uzbudè rechi pih, josc i tvoje Deve napoichiu, ona ù istinu jest, kojusi tì pripravio slughi svomu Ixaku za xennu. Josc nebìsce Eliezer dospija molegne. Evo igè Rebeka, chier Bathuela sina Nakora, bratta Abramova, nossechi vidro na voddu, Divojka sa-svim lipa, i uredna, koja zagrabivsci voddu, vratìse Kuchi svojoj, a megiutò buduchijè slugha razgledao lipo, molitije poçè damuse iz vidra napiti dàde. Rebeka hitro prighnuvsci vidro reçe: Pih Gospodine, josc i tvoje Deve napoijti hochiu, i takò izpunì scto reçe, a sluga taddà zàfali Bogu, pak izvadivsci Mengiusce, i Narukvicze od zlata darovà Divojki, terje upitivati poçè çijaje chier, kogaje roda, i plemena, i moxeli ù Dvoru gnezinu konakovati, a onamu odgovori, daje chier Bathuela, sina Nakora bratta Abramova, i da ù Kuchi gnezinoj slobodno konakovati

moxe

moxe on, druxina, i Deve gnegove, buduchi Kuchia bogata, i obilata ù svemu; i tò rekavsci povratise Kuchi vesella punno, ter kaza Otczu, Materi, i brattu Labanu, sve sctose bisce kòd Bunara zgodilo, i darove, koje bisce primila.

Laban Rebeke brat, razumivsci sestrè govoregne iztarça na dvor, i pògе nachi Putnike s' koizimse lipo pozdravivsci, uvedeijh, ù Grad, i ù Kuchiu svoju, çiniim oprati noghe, a posli negose razgovorisce, postavisceijh za Tarpezu da blaguju; alli sluga Abramov nekti blagovati, dokijm nekàza svarhu, za koju doscao bisce, uçinivsci dugho govoregne, kako Gospodin Bogh Abrama blagosovio; i obogatijo srebrom, zlatom, ovczam, volovim, i svakim milignem, kakomuje Bogh poklonio sina Ixaka, pod gnegovu starost, mladichia dobra, lipa, i prikladna, koj xelli immati xennu od svojè Rodbine. Potom-togà zapita Rebeku za xennu Ixaku. Otacz, i brat Rebekin odgovòr dadosce, da bùduchi takà voglia Boxja, suprotivitse nechiè, i takò obechiase datti Rebeku za xennu Ixaku. Eliezer taki odgovor primivsci, poklonise do zemglie, i zaſàli Bogu, pàk izvadivsci lipe dàrove, kojè donio bisce, tò jest sude mnoghe od zlata, i srebra, i drughè stvàri od vellikè czine, i koristi, ter darova Rebeki, zaruçniczi Ixakovoj; takoger i svu gnezinu Rodbinu; a potom-togà blagovati poçèsce. *Ovaki obiçaj, i danas daræ nasci Slovinczi, kada prossè Divojke.*

Posli pak kako blagovasce, poçè Eliezer molliti Roditeglie Rebeçine, daijh pùste pochi Kuchi Abramovoi, a onimu odgovorisce, da Rebeka imma postàti desetak danah s' Majkom svojom; ma

sluga

sluga Abramov s' molbam, i razlozim velikim, ciniih prighnuti damu dopustè scto xegliasce. Dozvasce pak Rebeka pridàse pitajuchije, hochieli pochi sc' gnima odigl, alli ne, i buduchi odgovorila da hochie, pustisceje, davscijoj igliadu blagosovi; i dadoscejoj izvan parchije, sluxbenieze, kojechieje sluxiti, z' doiliczom Eborom immenom. Buduchise dakle posli nikoliko danah priblixali Kuchi Abramovoj, ugledajb staracz, i vesseo punno izzàge pridàgne, komuse Rebeka lipo poklonivsci, kakose onakomu Patriarki pristojasce, otige sc' gnime veselechise zarucniku svomu; i bì Abramu starczu, Ixaku, i svoj obitili punno draga, i ugodna.

Na 2150 *Abram* Patriarka, posli kako oxennì sina *Ixaka*, drughù zase xennu dovede, immenom *Cethuru*, s' kojom porodì scest sinovah; a kada narestosce, dadeijm mnoghè darove, i blago, pakjih, razdilivsci od Ixaka parvo-rogenoga, posla ù zapadgne stràne, ù koijm pribivajuchi, Gliudi veliki, i Narodah vladaoczi izzàgiosce.

Na 2158 umrì Sem, sin stariih Noevov.

Na 2167 Rebeka xenna Ixakova, za devetnajest godìscta poroda immati nemòxe, alli po molbi, i dostojanstvu Ixakovu, zacè ù utrobi svojoj.

Na 2168 rodì Rebeka ù isto vrime dvà sina, jednoga immenovà Esaun, a drugoga Jakov, koij nossechi ù utrobi, cujasce nikì nemir, bukku, i arvanje megiu gnima, i mollechi Boga dajoj objavi uzrok od rogenoga ganuchia, i kombaczagna, bi usliscàna, koij gnioj rece: nemojse tomu guditi niscta, jer nossise ù utrobi dva Puka, koijchièse bitti, i rattiti megiuse, jedan drugoga pridobiti hochie, i starih sluxichie mlagemu. Rodivsci dakle

Re-

Rebeka dva sina bliznacza, parvi, koj na dvor izzàge bisce vas rugnav, dlake czargliene, i tommù nadisce imme Esaun; a drughi, koj za gnim sligiasce, darxascega rukom za noghu, kakono damu nedadisce prija sebbe izzàchi nadvor, i ovì kossat nebisce, komu Jakov bi postavglieno imme.

Na 2183 umrì Patrìarka Abram, od godisctaa stò sedamdesset i pèt, koj bi s' vellikim plaçem i posctegnem ukopan, od svoijh sinovah Ixaka, i Izmaela.

Na 2187 umrì Eber unuk sema sina Noevova, a daleko pra-sukundid Abramov, od godisctaa çetiri stotine scezdesset i çetiri. U ovah vrimenah restihu dva bliznacza Esaun i Jakov, ù kipu, i dilovagnu punno razliçita; Jakov miran, dobar i priprostit, a Esaun sardit, snaxan, sarçen, i vragometan, Lovacz, i na vojevagne prighnut, koga Otacz gliubgliasce vechiè nego Jakova, jermu Lov lovgliasce, scgnimega çastiasce; a mater gliubgliasce vechie Jakova videchiga mirna, i ponizna.

Buduchi jednom doscao Esaun iz poglia gladan, i umoran, i nascavsci Jakova ghdì vari zasè Soçiviczu, poçèga molliti damuje dade pojisti, a onmu odgovori da nedà, alli ononda obechiajuchimu za Soçiviczu prodati svoje parvo-rogenstvo, i stariscinstvo, i tù kupovinu, i prodaju da utvardi zakletvom. Esaun, buduchi krùto ogladnijo privarisce, i reçe: kojamije korist s' parvo-rogenstvom, kada umirem od glada, dajmi Soçiviczu, a etoti stariscinstvo, i parvo-rogegne, takomi Boga, jatiga prodavam. I tadà nesrichni Esaun, za jednu zdliczu Socivicze, dadè blago, kojese proçiniti nemoxe; jer scto na zemgli dicza çignahu, i za scalu,

lu darxasce Esaun, onnò Gospodin Bogh na Nebbu potvardi, i za zbigl primì.

Na 2231, Ismael, sin starii Patriarke Abrama, od godisctaà sto trideset i sedam.

Na 2245. Isak slip czinechi blagosoviti Esauna, blagosovì Jakova; a to se dogodì na ovi naçin. Buduchi Isak ostario, i oslipio, czignasce dachie barzo s' ovogh Svita putovati, zatò dozvà pridasesina Stariega Esauna, termu govoriti poçce, da poge ù Lov, i da ulovivsci setogod diviaçi pripravì kako znadisce daje gniemu drago blagovati, pak kada buddè gotovo da donese, jer poslì blagovagna immà primiti najposlidgniè blagosove. Poslusca Esaun Otcza svoga, ter uzzamsci strile, i ostàlò orùxje dillse ù Lov, a megiutò, buduchi Rebeka razumila sve, seto Staracz besidjasce, i gliubechi vechie Jakova, neggo Esauna, hotijasce da svarku gniega oççèv blagosov padde, i zatomu reçce, da udigl donese dva naiboglia Kozlichia, kojachu ja pripraviti (reçce) a tichieschjih ponit k'Otczu, neka blaguje, i blagosoviti dade, prija neggo Esaun doge. Odgovorijoj Jakov, da nesmi, jer Esaun, buduchi kosat, i vas rugnav, akkome popipa, i posnade, da ja nisam, czinichie damuse rugàm, i takò na misto blagosova, strahomeje dachemi dat proklestvo. Neka sverhu menne buddè tò proklestvo sinko moj, reccemu mater, pògi tì slobodno, i uççini kakosamti rekla.

Otige Jakov, i donese, kakomu mater naredila bisce; akada pak sve bi pripravno, Obuçega Majka ù najlipsce Agline Esaunove, pak obastrivsci koxam Koslichina ruke, i vrat gniegov, poslaga k' Otzu s' jisbinam pripravglienim, koji kada doge

Digitized by Google

govoritimu poccze: evosamti chiajko moj Lov ùlovijo, pripravijo, i donijo, ustani ter blaguj; pakchiescmi blagosove dati. A koijsi tì, i kakosi (reczemu Isak) mogao takò barzo ulloviti sinko moj?

Jasan sin tvoj Esaun, odgovori Jakov, a vogliaje Boxja bila dati Lov barzo ullovim, spravim, i donesem. Nuder amo ruke (reczce Isak) da popipam, jessili ti Esaun alli ne. Poczcega pipati, i nascavsci rugniave ruke reczce: Glasje doisto Jakovgliev, allisu ruke Esaunove. Potom-togà buduchi blagovao, i napijose poczcè sina blagosivgliati, ovakò govorechi: Daoti Gospodin Bogh od rossè Nebeske, i pritilinè Zemaglskè, oblinost ù Pseniczi, Vinu, i Ugliu: Nekati buduh sluxiti Puczi, i Narodi: Buddi Gospodar bratje tvojè, i nekatise klagnajuh sinovi Matere tvojè: Akote ko buddè kleti, daje on proklet, kollite buddè blagosivgliati, da blagosovglien buddè; pogliubivscise pak sc'gnime, odde vesseo k' Majczi svojoj

Istom Jakov od Otczase dilivsci, evvo Esaun s' Lovom pripravglienim, za blagovati iggè, i Otcza da blaguje zove; koij zaczugen punno reczce daje mallo prija blagovao, i blagosovmu dao. Poznade taddà Esaun dagaje brat privarijo, pak izzà svega glasa zaplakavsci govoriti poczcè: evvo drughi pùt privari menne brat moj, parvò-rogenstvo izmaknù, pàk i blagosov moj ugrabi. Obrativscise potomtoga k' Otczu poczcega molliti, da i gnemu dade blagosov, Vinom, Pseniczom, i Ugliem utvardiosam gnega, Gospodarom tvoijm postavijo, scto vechie mogu uczcinniti tebi moj sinko? Ah moj Oczce (Esaunmu odgovorì) jedali samo jedan blagosov immàsc? dajmi blagosov mollimte Oczce moj Vi-

Digitized by Google

dechiga staracz punno oxaloschiena, poccemu ovako davati blagosove: U pritilini Zemglie, i ù rossi Nebba bjchie blagosov tvoj, xivichiesc na Qruxju, i brata tvomu sluxichiesc, allichie dochi vrime, dachiescse od gnegove sluxbè izbaviti.

Videchi Rebeka sina Esauna mnogo sardita prama Jakovu, i cùjuchi kako prìti, dachiega ubiti koliko prjà, poccè Jakova svitovati da bixì ù Grad Aram, koije ù Mesopotamij, k'Labanu brattu gnezinu, a Ujczu Jakovglievu, i onde za nikkò vrime pribivati immà, dok proge sarxba Esaunu brattu gnegovu, i takò Jakov primivsci iznova od Otcza blagosov, pobixè ù Aram k' Ujczu Labanu; i doscavsci u jedno misto lexe spavati, buduchi Sunze jurve pocinulo, i spavajuchi ugledà ù snu jedne listve dughe od Zemglie do Nebba, i uzagne Angele uzlazechiè, i slazechiè. Viddi takoger i Boga na listve naslognena, koijmu ovakò govorasce: Jasam Gospodin Bogh Abrama, i Isaka Otcza tvoga. Zemgliu na kojoj spavasc tebichiu dati, i simenu tvomu; ibichie sime tvoje kakono prah Zemglie, Rascirichiescse k' Zapadu, k' Istoku, k' siveru, i Podnevu- blagosovichiese ù tebbi, i porodu tvomu sva Kollina Zemaglska. Dilivscise pak iz toggà mista Jakov, doge posli nikoliko Danah k' Gradu Aramu, prid koijm nage nikoliko Çobanah, gdi pojè xivotinu, alliti stadda na Bunaru, kojè izpitivati poccè za Labana, i Kuchiu gnegovu, a onnimu rekosce, daje zdrav, i dachie gnegova chier Rakela barzo dochi svoijm staddom na Bunàr, za napoijtiga; a takò isctomse razgovarajuchi doge Rakela, koju Jakov lipo pozdravi, ukazavscise daje gniezin Rodjak; a posli negojoj po-

Digitized by Google

moxe stadda napoiti; pòge k'Labanu Ujczu svomu, i buduchimse ukazao koje, od kogaje, i za koju svarhu bisce doscao, bi od Labana lipo primglien, i zagarglien, kolliko damu isti sin bisce. Posli nikoliko danah Labanmu govoriti poççe, da, premdaje karv gnegova, nje pravo daga mukte sluxi: Pitai dakle (reççe) scto hochiesc zatvoj trùd dati dadem. Sluxichiute sedam godisetaa (reççe Jakov) i nechiu drughè plachiè, neggo dami dadesc Rakelu chier tvoju za Xennu. Dobrè vogliè; odgovori Laban, i punnomu tà pogodba draga bisce. Slùxì dakle Jakov Labana sedam godisctaa veselo, i dobrovoglno za Rakelu, koja bisce prikonaçina lìpa, i po-sve uredna; a imadisce i sestru stariu, imenom Liu, kojà buduchi mallo karmegliokasta, occijoj sàmo lipotu kvaràju, i zatò Jakov, mimoscavsci stariu, zapita mlagiù. I buduchi jurve doslo vrime ugovorno, od xenidbe Jakova, i Rakele, Laban ucçinivsci Sobet Gospodski, zazvà na Pir mnoghè Prìateglie, i svellikim posctegnem svoju chier za Jakova hoti udati.

Allise Jakov nàge privaren, jer na mìsto Rakele lipe podmakosce Liu chier stariu, s' kojom Jakov buduchi spavao, ucçinnì zdruxegne. Poznavsci pak ù jutru daje Lia, a ne Rakela, ostade punno smuchien, i oxaloscgien, pak poççe tuxbu çinniti prid Labanom govorechi: jasamse s' tobom pogodio çinniti sluxbu sedam godisetaa za Rakelu, a ne za Liu, zasctomi ucçinnì privaru? Ovdeje (reççe Laban) obiçaj dasse mlagè chieri neudaju mimo starie, i takoje potribito da tò dillo ucçinnim. Do mallo dànah dachìuti i Rakelu, s'ugovorom dame josc sedam godisctaa dvorisc. Pri-

Digitized by Google

gnuse Jakov na taki ugovòr dobro-voglno, i tako do mallo Dànah zdrùxise i s' Rakelom, ter ù istò vrime immade obbe sestre za Xenne, a tò sve bisce voglia Boxja, hotijuchi dasse uzmnoxì Puk Izraelski.

Slidi govoregne, kakose Jakov uççini bogat, i porroddì mnoghé sinove.

Buduchi Jakov izdvorijo drughì sedam godisctaa za Rakelu, priglèdajuch stadda, i ostàlah dobra Labanova, uççinni iznova s' gnime ugovòr, dachiega una pridak sluxiti za plachiu. Ma hotijuchiga Laban i ù tomù privariti, ovvì ugovòr sc' gnime uççinì, da sctòsegodir scareno polexe, tò jest kolura bila, i zelena, immà biti Jakovglievo; zinechi Laban dachiese mallo, olli ni mallo od takè varste izlèchi. Allise Jakov s' pomochu Boxjom i tomù domislì, ussikavsci mnoghe scipçize zelene, terijm na mistim ogulivsci horrù, a na mistim ne, uççinniscese scipke scarene, tò jest, kolura bila, i zellena, pakij stavì, i razmetnù po voddam, na kojesu obiçajne dolaziti Ovcze, Koze, Goveda, i Kogni Labanovi, za pitti voddu, sastavatise Muscko z' Xenskim, za çinniti porrod, i tako, videchi xivotina prid sobom scarene scipke, ù istò vrime kadase sastavajuk, i zaçimajuh, od onnè varste Kozlichi, Jagnzi, Teozi, i ostàlah polegoscese. Videchi Laban svoju setetu, a korist Jakovglievu, privarnù ugovòr utvargeni, i drughi iznova uççinni, to jest, da sve onnò sctose buddè bilo polechi immà biti Jakovglievo, a scto czàrno, i scareno, da immà biti gnegovo. Dobre voglìè (reççe Ja-

kov) jasam kajel, pakse i tommù domislì, ogulivsci svu korru od scipçiczah, i uççinnivscijh, bile koje metnu ù voddu, kakoje reççeno gorri, i polexese bilo, malo da ne sve, i takò ù scest godisctaa uççinnise punno bogat ù svakoj varsti xivinah.

Megiuto Lia Xenna gnegova porrodimu scest sinovah, to jest Rubena, Simuna, Levi, Judu, Issakara, i Zabulona; takoger i jednu chier, imenom Dinu. Rakela lipe diczè neimadisce, i zaradi toggà nenavìgiasce punno Sestru svoju Liu; i xelechise zvati materom poççè molliti Jakova, da spava sc' gniezinom Sluxbeniczom, kojoj imme bisce Balam i da sc' gniome na imme Rakelino porrod uççini. Uzze dakle Jakov za Xennu Sluxbeniczu Rakelinu, i sc' gniome dva sina ìmmade, to jest Danna, i Neftalima. Lia buduchi pristala ragiati i bojechisè daje sestra ne-priteççè s' diczom koju ragiasce gniezina sluxbenicza, na imme svoje Gospodaricze, dadde, i onna Zel fu svojù Slusbeniczu Jakovu za Xennu, koja porroddi dva sina, jednomu imme Gad, a drugomu Asser. Poslì toggà spomenuse Bogh i Rakele nepodnize, terjoj dade sina komu postavì imme Josip, odkogachjese na sovoje virme bessiditi.

Alli spomenuvsclse Jakov starza Otza, i Matere, i videchi daje od Labana, i ostàlì zlo gledan, zarad mnosctva xivotine, i ostali dobàrah, kojamu Bogh darrovao bìsce, namisli bixati ù Otaçbinu svoju. I buduchi jednom poscao Laban na dalek pùt, dìlise Jakov s' Xennam, Diczòm, s' slugam, s' Sluxbeniczam, Xivotinom, i sa svim sctoje od rasloga gnegova; a megiutò Rakela, potajno

Digitized by Google

odnese sve Idole, alliti laxglive Bogove od Srebra, koijzimse Otacz gnezin Laban, i sva Kuchia klagnasce, buduchi Idolosctovczi, kojih pravoga Bogga nepoznavahu; i tò onna odnese, brez znagna svoga muxa Jakova i ostàlih. Vrativscise pak Laban Kuchi svojoj razumivsci Jakovglievo poscastje, i nenascavsci srebarnì Idòlah, rasardise prikonaçina, pak skupivsci mnoghè Gliude oruxane, otisctese za Jakovom ù pòtriu s'odlukom oppakom, i stixegk sedmi dàn ù Planini zvanoj Galad, allimuse proscastù noch bisce ukazao Bogh, i naredio, da ni s'riçima, ni z'dillom immà uvtiditi Zetta svoga Jakova, i takomu nekti, paçce nesmimide uççiniti zla nikakva, negose samo poççè tuxiti, kakomuje Bogove odnijo, i kakoje potajno pobigao, nepitajuk on, ni gnegove xenne, a svoje chierri blagosova. Odgovorimu ponizno Jakov, da on za Idole neznà niscta, a ùkogasc (recce) nàgiù, da immà z'glavom platiti. Gledà Laban, i primetnù svakah, kojaah imadihu, alliih niposcto nachi nemoxe, jeriih Rakela bisce sakrila pod samar Deve, na komu sigiasce, kaxuchise bolesna, od bolesti, koij xennam nikkì Miseczah obiçajù dolaziti; i takò buduchi rekla Otczu, da oprosti gdise nemoxe dignuti prid gnim, zarad xenskoga Miseçenia, koje tarpgliasce, bì izbavgliena od smarti, i napasti. Nenascavsci Laban svoje tamnè Bogove, pogliubivscise svòijm Zetom Jakovom, chiermam, i sinovim, i davsciim blagosove, vratise nazad, a onnise upputisce k'Otaçbini, i Kragliestvu svomu.

Na 2265. Priblixavscise Jakov k'mejascu Kananejskomu, i bojechiese bratta Esauna, namisli s'

poniznostju ukrotitiga, i zatò posia Ullake k' gnemu, damuse poklonè, i kaxuh, kakoga Jakov brat lipo pozdravglia, i kako iggè k' gnemu za sluxitiga s' mnosctvom neizbrojenim xivotine, od svakè varstè, z' diczom, xennam, stugam, i sluxbeniczam, zelechi (rekosce) immati tvoje milosardje, i vazdati ponizni sluga biti. Alli, povrativscise na zad, nevessele glase Jakov u donìsce, to jest daga iggè Esaun susristi, sammo çetiri stotine Gliudih Oruxanih, Poplascise Jakov punno teh nevessele glàse razumivsci, poççese vruchie Bogu priporuçivati; pak zapovidi momzim daga pogiah z' darovim susristi, i poklonivscimuse lipo, dare prikazati, tò jest dvista Kozah, i dvajest Kozlichiah, dvista Ovaczah, i dvajest Ovnovah, Devah Xenski z' Devichim malim trideset, Kravah çetardeset, i Volòvah dvadeset, Magariczah dvapeset, a Pullegna desset. Narediim pak, da posli negomuse poklonè rekuh: Sluga tvoj ponizni Jakov, scaglie ovì darak mali svomu Gospodaru, i brattu Esaunu. Koijse dilisce, a òn polagano, mollechi Boga sasvom obitili napridovasce, i bojechise zla, restavì Xenne, diczu, slughe, sluxbenize, i razdiliih ù tri bugliuka, po daleko jedan od drugoga govorechi: Akko Esaun zabavise sikuchi jedan bugliuk, da akose po srichi sabranì drughi, i tò razredivsci ostade na jednomu mistu mollechi Boga, a ostalè pusti na-prid ichi, i priporuçujuchise Bogu ugledà jednoga Covika prid sobom, keijse uffati sc' gnime po rùke, hotijuchina baziti na zemgliu, a tò bisce obnoh prid zorru, alli Jakov vitexkise darxechi, i harvuchi do zorre, neddadese ni-posctò baziti na zemgliu: poççemu taddù govoriti Covik neznanacz

Digitized by Google

daga pusti, jerje poçela zorra; odgovorimu Jakov: Nechiute pustiti, prie negomi blagosov dadesc: Kaximi kakotije imme (reççe neznanacz) tachiuti, i datti blagosov: Jakovje imme menni, onmu odgovori: Dosadasise (reççemu neznanacz) svao Jakov, a odsadachiescse zvati Izracl, jer akosi jaki kio prama Bogu, kollikochiesc jaçi biti suproch Gliudima. Ukazavscimuse pak daje Angeo Boxj, Blagosoviga, i sakrise od oçijuh gnegovi. Alli, buduchiga Angeo scgnimese harvuchi uddarrija ù xillu od bedre, ostadde svega xivota rom, i od taddà òn, vas porrod gnegov, do dneva danàscgnega, xille od stegna xivotinskoga neijdosce nikada, nitti ijdduh.

Posli reççenoga harvagna buduchise jurve svanulo, ugleda Jakov çettu Gliudi oruxani hoditi suproch sebbi, i poznavsci daje brat, pritarça ramgliuchi prid gnega, ostavivsci za sobom Cegliad, i buduchise priblixao, sedamse pùtah do zemglie Esannu poklonì; koij ugledavsci bratta ponìzna, utarnuse onna davna sarxba, i nenavidost ù gnemu, a pristùpivsci gliubav brattinska, s' punnim oçimam sùzah pritarça k' gnemu, zagarljga, i poççe gliubiti, plaçuchi od dragosti jedan, i drughi; a megiutò dolazaju xenne z' diczom, klagnajuchise do zemglie, i çinechimu svakò umiglienstvo, kolikoje moguchie. Izpita Esaun po tanko Jakova, çijesu Xenne, çigovi sinovi i çiih Momzi, i Divojke, çijali stadda tollika. Sve moje, a na sluxbu tvoju, bratte, i Gospodarù moj, odgovorimu Jakov. Da kakva onnò xivotina bihu sctossi naprid poslao, reççemu Exaun? Onnoje bio darak (odgovorimu Jakov) kogasam poslao tebbi Gospodaru

momu, da nagem milosardje prid obrazom tvoijm. Imam mnoggà brate moij (reçcemu Esaun) neka tvoja buduh tebbi. Nemoj takò bratte moj (odgovorimu Jakov) vech akosam nascao milost prid obrazom tvoijm, dostojse primiti ovvì darich od rukuh moijh: takosam vidio obraz tvoj, kolliko dabi vidio obraz Boxjh. Pomirise dakle Jakov z' brattom Esaunom, koijse vrati na zad ù Seir misto svoje, a zagnim polagano igiasce Jakov, sa svom Obitili svojom, posli pak nikoliko vrimena sastascese, i lipo skladovasce, ma prja teggà, dogodise jedna stvar, koja oxalosti Jakova, zarad uzroka, koij slidi.

Na 2263. Buduchise Jakov putujuchi priblixao jednomu Gradu, kojse zove Sikem, kod gniega stadde svojom obitili, za pribivati, i xelechi chier gniegova Dina imenom: viditi xenne Grada reçcenoga, ullize ù Grad, koju ugledavsci Sikem sin Kraglia Grada Sikema, omilimu punno, zarad vellike lipotè gnezine, i ugrabivscije sillom, dixejoj posctegne. Potom-togà namistì uzetije za xennu, i poçce molliti Kraglia daje pita ù Otcza, i bratije gniezinè. Kragl dobrovoglno prignuvscise na molbu sina svoga, poççè molliti Jakova, i sinove gniegove, da Dinu dadu za Sikema reçenoga, obetavsciim mnoggò blago, i svu onnù Darxavu na sluxbu gniovu, xelechise sc' gnima spriategliti, i jedan Puk biti. Odgovorisce bratja gniezina, Simun i Levi da onni toggà nemogu po zakonu dopustiti, ni sc' gnimase spriategliti, vechiabise Kragl, gniegov sin, i svi gragiani obrizovali i zakon gniov zagarlili, Kragl za uçinitijm na vogliu i biti gniov priategl, çinnise obrizovati s' sinom, i svim svoijm

Gragianom. Posnajuchi pak Simun, i Levi, koise najxeschiè bigu rasardili, zarad Sestre osramochiene, poznajuchi; reko, da bisce bolest od obrizovagna saplela, i xestoko pritisnula Kraglia, i sve Gragiane, ullizosce (brez znagna Occeva) ù Grad potaino oruxani, s' momzim svojim, possikosce Kraglia, sinamu, i sve gragiane, jerse, zichia reccene bolesti ni-mallo braniti nemogose, a tomuse nikko i nenadasce. Kada Jakov tò razumì, texkose oxalosti, jer na privarj i tvardoj virri bihu issiçeni. Bojechiese pak vilajeta okolo stojechiega, akko zàçujuh reccenoga Kraglia, i ostali gragianah nèmilluh smart, dasse neskoçè, terji nepobijuh, dixese, i pobixe ù Betel, gdi uzidavsci Otàr, prikaza Boggu posvetìlìscte, zafalivscimu na gliubavi, koijgaje çuvao od Nepriategliah, i svake napasti. Dilivscise pak od toggà mista, za pochi Kuchi Otcza svoga Isaka, porrodimu xenna Rakela druggògà sina, koga Benjaminom imenovà, alli Rakela lipa umrì ragiajuchiga, i bi od Jakova s'vellikim plaçem nkopana ù mistu kojese zove Betlem. Potom-togà dilise ù Ebron, i nage slipa Otcza Isaka, koijga s' neizgovornim veseglìem primi, zagarli, i pogliubi, stojechi sc' gnime ù gliubavi, skladdu, i miru do smariti Isakove.

Na 2276. Jaxip mladioh od godisctaa scesnajcat, bi od bratje ù Egipat prodàn, Dogagiaj ovvì mechiè Vitezovieh na 2216. U koje vrime (kaxe istì) poçese zidati Grad Lacedemon od Spartànah. Nimzi od Kraglia Sveva vladani, i od gnega Svabi prozvani.

Uzrozi pak za kojè sinovi Jakovglievi zlo gledasce svoga bratta Jozipa, jesu ovvih: Parvi, jer occi-

Digitized by Google

tovà grìie oppakè, koje çignàhu, Otczu Jakovu, ter od gnega bihu pokarani. Drughi uzrob bihu sni, koje smjasce, i bratij kazivasce; a sni jessu bili od ovvè vàrste: snijasce Jozip da xegne xitto z'bratjom, i vidiàsce Rukovet svojustati uzgor, a Rukoveti bratje gnegove viddi prostiratise po zemgli, i klagniatise Rokoveti Jozipovoj. Kaza san bratij svojoj, koijmu sardito govoriti poçesce: Jeddachiesc ti Kragl nasc biti, terchiemose klagnati tebbi? Posli-togà do mallo vrimena oppèt snije, damuse klagna Sunze, Missèz, i jedanajest zvizdah; koij san buduchimu Otacz razumio, pokaraga govorechi: Seto hochiè rechi ti sni tvoij jedda ja, Mater tvoja, i bratja hochiemose klagniati tebbi? Ovvih sni, i druggà mnoggà, bihu uzrozi, daga bratja zlo gledajù, a svarhu svega, jer vigiahu gdiga Otacz gliùbì mimo sve sinove ostale najvechie. Dogodise pak do mallo vrimena, da buduchimu sva bratia otiscla pazziti, i pasti stadda svoja ù jednomu mistu Sikem zvanu, neostavsci domma nikko, izvan Otacz Jakov, i dvamu sina najmlagiah, tò iest Jozip, ì Benjamin, od Rakele lipe obba roggena; dòge ù pamet Jakovu znati, i izviditi, ù komuse stagnù gnegòvi sinovi nahodè, zato scaglie Jozipa da pogeijh nachi, izvidì svakah, i gnemu dòkaxe. Otige vesselo Jozip, i nennasçavsciih ù reççenom mistu, iggè u Dotaijm, i ondeijh nahodi, koijh, kakoga ugledasce poccèsce povoriti jednoskupo: Evvo sanitegl iggè ubimoga, da vidimo sctochiemu pruditi sni gnegovi, pakchiemo rechi Otczu nascemu, dagaje Zvir gorska proxdarla. Rubenu brattù najstarijemu tò nemillù dillo pochiudi nebuduchi, nastojascega iz gniovih rukuh

Digitized by Google

izmaknuti, i zatòijm reçce: Nemojmoga mih bitti, ni prolivati karv bratta nascega, vechiega bazimo ù onnù stàrù Gustirnu, koja voddu nedarxi, neka onde odglada umre. Ovakoijh Ruben svitovasce da uçcinè, mislechiga skrovito izvaditi, i pridati ù ruke Otcza svoga. Primivsci bratja svit Rubenov svukoscega iz Aglinè, i metnusce ù reçcenù Gustirnu. Alli buduchi barzo izzascli nikki Ismaelichiani Targovzi, koijh ù Egipat s' Targovinom igiahu, izvadiscega iz Gustirne, terga za dvajest Srebargnikah ismaelichianom prodadosce. Ruben, nebuduchi tadda sc' gnima, kada razumì scto uçcinili bihu gorko plakati poçce govorechi: jadantisam sada, diteta nije, a jà kudachiu? ma za xiviti z' bratjom ù miru vagliadisce muçati, i bratje zlochiu Otczu nekazati.

Bratja Jozipova, za pokriti grih svoj razkidoscemu Aglinu, ù karv xivotinskù zamoçisce, terje Otczu Jakovu pokazavsci, rekosce: Viddi Otçce, jelli Aglina sina tvoga Jozipa, alli ne? Poznavscije Jakov, i czinechi dagaje kakva gliutà Zvir zaklala, i proxdàrla, izza svega glàsa zaplaka, i nikose nikada nachi nemoxe, koijbiga ultiscijo, doklega Bogh neobeselì, kakochiese barzo vidditi, Jozipa Ismaelichiani Targovzi dovedosce, kakono Suxgna ù Egipat, i prcdadoscega Putifari Poglaviczi Vojske Kraglia Farauna, koij videchiga mladichia pristala, mudra, dobra, i ponizna uçcinìga vladaoczem Kuchie; i prigledaozem sviu dobàrah svoijh.

Na 2286. Jozip ne samo ù Dùsci lip, uredan, i Bogu ugodan bisce, negoli josc i ù kipu çudnovatom lipotom narescen, i nadaren, zichia koje od istè svojè Gospodarize xestoko bi napastovan, da

sc' gnime bludno sagrisci, alli od Viteza Boxjega bi vazda pridobivena napast paklena, ukazivajuchijoi sramotu kojù xellì neççinniti svomu Mùxu, i sebbi, ì gnemù, a najvechie uvrigegne Boxje; i tako Jozip s' kriposnim riçima odvrachiasce nèçistù Xennu od pocùdak putenih. Alli buduchijoj jednom Mux izascao iz Kuchie dozvàga ù Komoru, gdi gnezina Loxnicza bisce, ì poççega xestoko molliti, i napastovati s' plaçem, i suzzam gorkim, dasse prighne za izpuniti xegliu gnezinu; i videchi da Jozip nipojedan naçin nepristaje na gnezin vragoluk, sillòm hotijasce izvarsciti onnò, scto s' molbom ucçinniti nemogasce; uffativseiga rukam oko vràta, poççega neposctena Xenna gliubiti, allije Jozip odkide, i odbazi od sebe, pàk ucçinni jurisc, i pobixe ìz Komore, sa svim tim buduchiga bludnicza uffatila za Plàsct, alliti Kabaniczu, ostadejoj ù ruzi Plàsct Jozipov, i poççe viçuchi zvat na pomoch slughe, i sluxbenize, laxuchijm, dajoj Jozip hotijasce sillu çinniti, i takò laxglivo prikaza istòmu Muxu kadase sdvora vràti, nosseehimu prid occi plàst Jozipov za svidoxbu.

Xestokose rasardì na Jozipa Gospodar gniegov, i ù tà çias zatvoriga ù najgorù Tamniczu, ù kojase najvachi od Kragliestva zloçnizi mechiuh. Izpoçetka podnese Jozip svakù tùgu, i nevogliu, glàd, xegiu, golotigniu, i svakò progonstvo, koje on svellikim uztarpgliegnem, Bugu zafaglivajuchi, podnesc. A tò sve Boxje dopusctegne bisce, hoti, jachi svoga slugu viditi ponixena s' tugam, i s' nevogliam, za vechiega poslì uzvisiti, i proslavitisvoje Bogh pedipsà na ovemu svitu, alliih opèt pomiluje, dovodiih do Pakla, allih ù paklu neo-

Digitized by Google

stavglià, kako neostavi ni svoga Viteza Jozipa, neggoga çinni nachi millost prid Glavarom od Tamniçarah, uççinivsciga Subascom, alliti starescinom svarhu svih Suxagniah, i takò, premda Siromah Tamniçàr bisce, glada, xege, golotignie, ni ostàlih tùgah netarpgliasce.

Na 2287. Nahogiahuse ù Tamnizi dvi slughe Kraglia Faranna, jedan koij Vino Kragliu sluxascè, i Vinarom Kraglievim zapovidase. A drughi zapovìdnik svarhu Kraglievi Pechiàrah, kojih za gniega, i Dvorane gniegove Kruh pripravgliasce i naregivasce. Immadosce ovì dvorani sne çudnovate, i rasliçite: Vinar snije, da vigiasce jednu Lozzu, koja immadisce trì mladize, i ovvè, barzo proczvatosce, i Grozdje uççinisce, kojè kada bisce zrillo, reçenì sluga ubràij, pak izzaxè Vino ù Ciascu, dadde Kragliu pitti, i primivsci kuppu vesselo napìse. Sanmu Jozip iztomaçi ovakò: Do trì dni, spomenuvscise Kragl tebbe, bichiese iz Tamnizè izvagen, i na istù sluxbu postavglien. Molimte dakle bratte dasse spomenesc siromaha menne, i da reçesc zame riçzu Kraglu, nekame pusti iz ove Tamnize, jersam Lupesckim naçinom ugrabglien, i brez griha ù ovù Tamniczu postavglien. Drughimu sluga san kaxe: çigniascemise (govori) da nossim na glavi trì Partve Brascna, jednu svarhu drugge, i ù najgorgnioj bisce lipih od svake varstè ijzbinah, kojese od Pechiarah obiçajuh kuhati, i naçigniati, pak doletivsci nikè Ptizze, ijgiahu onneh ijzbine. Jozipmu san iztomaçi, dachie do trì dni biti obiscen, i Gravrani padajuchimu na glavu meso gnegovo hochie ijsti. Svesse takò dogodi, jedan bì obiscen, a drughi izbavglien,

Digitized by Google

i na parvu sluxbu postavglien, allise siromaha Jozipa nekti spomenuti, ni za gnega molliti nigda. *Toje dillo obicajno Nepoznanaczah.*

Na 2288. Umrì Patriarka Isak Otacz Jakovgliev, a Did Jozipù, ù Ekronu, od godisctaa stò i ossamdeset, i bi od Jakova, i Esauna s' plaçem. i postgnem vellikim ukopan kod Abrama, i Sare, roditegliah gniovi.

Gospodin Bogh hotijuchi jurve slugu svoga Jozipa uzvisiti, i proslaviti na Svitu, posli tolliki tùgah, i xalosti, koje podnio bisce çinni jednu noch, da Faraun snije dva sna od ovvè varste: Cigniascemuse vidditi gdi iz Rike Nila izzàge sedam Kràvah priko naçina pritilih, koje krajem Nila voddè pasasce. Za-gnima upput izzàge drughi sedam Kràvag, tollikò marscavih dasse gorè, ni jadnije nemogasce. Poslì togà vigiasce sedam Klassovah niknuti iz jednoga bussa sceniçna, punna zargna Pscenicze, a za gnima drughi sedam Klassovah prazni, brez zargna. Probudivscise Faraun poççèse smuchivati, i misliti scto sni reççeni zlamenovat hotiju, a josc vechie bi smuchien, i oxaloschien nemoguchise nikko nachi, kobimnga iztomaçio. Alli, videchiga nevesela onni Vinosluxacz, komunoje Jozip san tomaçio ù Tamnizi, klekavsci na kollina poççemu govoriti: Spomignemse ja Privisokà krunno, dassam çudnovit san snijo, ù Tamniczi kada bijah, kogami iztomaçi jedan Plemeniti mladich, od Nàroda Ebrejskoga, imenom Jozip, koijse i sada ù Tamnizi nabodi mladich lip, Duha Boxjega pun; onmi istinito san istomaçi, i svemise, kako reççe, dogodì, Ovije postavglien ù Tamnizu od poglavize vellikoga Putifare, alli kriv njie

Digitized by Google

niscta, kakomise punnokrat ispovidi; koijme vruchie mogliasce da za gnega govorim, i nastoijm prid tvoijm velliganstom neumarlim, ma dosada nisamse od gnega spomenuo.

Kako Kragl razumi tò kazagne, ù tà çias dosvaga pridase, razgledavsciga ullizemu ù sarze, pakmu reççene sne kazasavsci, upitaga biliih znao istomaçiti. Dva sna tvoja od istoga jessu zlamegna Kraglu neumarli, reççemu Jozip, ù koijmti Gospodin Bogh ukazuje, stosse barzo dogoditi immà: sctossi vidio sedam Kravah pritùlih, i sedam Klasovah punih, onochie za sedam godistaa biti obilnost vellika ù Psoenizi, i ostalomu xittu. Sctolisi vidio sedam Kravah marscavih, i sedam Klasòvah prasnih, onochie za sedam godinà bitti taki glad na Zemgli, dasse vechi, ni jadnii nemoxe. Nagi dakle, o Kragliu, Çovika Mudra, i virna, kojichie ù onò sedam godisctaa pritili obilnih pò svim mistim od Kragliestva tvoga skuppliati petinu, od svakè varste xitah, i ù Xitnize, alliti Ambare tvoje sasipati, dase moxxe sve Kragliestvo tvoje onno sedam nevoglni godìnà prirànìti, brez razastutja. Faraunu sasvim bì dràgo ovvò iztomaçegne, a josc vechie svit, i nauk koijmu Jozip dadde: pak obrativscise svojm Vitnikom, i dvoranom ovako gororiti poçeoje: Jelli igbidi moguchie bilo nachi Çiovika Mudriega, duka svetoga punna, od ovvoga? pogledavsci pak na Jozipa reçce: Buduchiti Bogh ukazao sve onnò setomisi rekao, moguli ja nachi bogliega, i pametniega od tebe? Tichiese biti unapridak svarhu svih mojih Kragliestvah, Darxavah, Banovina, i svi Puzi tvoju zapovid obsluxiti imadah: Kochiu daje megiu mnom i tobom samo ra-

Digitized by Google

slikos od Krunne, i Sciphe Kraglske, a u ostalomu svemu çinimte menni prilicna, i jednaka. Rekavsci teh riçi, skidde s' rùkè Parsten, i staviga na parst gnegov; potom-toga postavi Kolanu od zlata na vrat gnegov, i zaogarnuga plemenitim Plasctom, pakga postavi svarhu pristoglia svoga uzase. Çinniga pak voditi po svem Grade, z' druxtvon Gospode naivechie a prid gnim da igge Trumbeçija, trubechi, i viçuchi damuse svak immà pokloniti, i za Kragliem parvoga posnati: *ovako Bogh uzvisuje svoje.*

Na 2190. Xelechi Kragl Faraun da Jozip, i porrod gnegov za vasda ostanè u Egiptu, çinniga oxeniti, a taddà imadisce godisctaa trideset. Daddemu dakle Faraun za xennu Asenet, chier Patifare Misnìka, s' kojom, pria neggo Marscavah godiscta dogiose, immade dva sina, jednomu imme Manasse, a druggomu Efrain. Buduchi pak doscla, rodnah, obilnah godiscta, otige Jozip po svim mistim, Darxavam, i Banovinam od Egipta pak davsci Egipzianom, alliti Missiranom sàmo onlikò, kolikoijm dosta za hranu bisce, ostàlò sve kuppujuchi, ù Xitnize Kraglieve sippàsce, i sabiràsce, nesnaduchi nikko svarku, za kojù on tò çignjasce, i ù sedam godisctaa tollikà mnoxija Psenize bisce ù Faraunovim Ambarim, dasse Parxini Morskoj prilikovat mogasce.

Buduchi pak doscla godiscata gladna, ne samo ù Egiptu, olliti Misiru, neggoli joscter po svemu Svitu, bihu gliudi ussilovani od glada pitati od Farauna hranu, kojeh scagliasce k' Jozipu, daijm daje, kolliko, i poscto on hochie, zapovidivsciim, damu posctegne nossch, kakono Kragliu istomu,

Otvorivsci sadda Jozip Ambare vellikè, prodàvasce Pscenizu, ne samo Egipzianom, neggo i ostalim svim Narodom Inostranzem. I tako Kragl od Egipta immade ne samo jaspre od svojih plodloxnikah, nego josc, i od svih Naroda Svita, koijh ù Egipat dolazahu.

Na 2297. Glad texki, ne samo Kragliestvo Egipsko, negoli josc i sve Svita Kraglievine buduchi pritiskao, Patriarko Jakov, Otacz Jozipov ussillovan od glada scaglie sinove svoje ù Egipat kupovati xitto, za pribranit svoju Çegliad. Desset dakle sinovah Jakovglievi dilise pùt Egipta s'kognma, koij zdravo doscavsci, ullizosce prid vellikoga Prìncipa, alliti Poglavizu Jozipa, komuse, prostrivsci po zemgli kakono i ostali svi Narodi, poklònisce, neznaduchi ni pojedan naçin, daje brat gniov, jedno jer bisce golem narestao, druggò bnduchi ù plemenitim aglinam, trechie jer zarad gnegova veliçanstva, nesmigiahumu u Obraz gledati, neggo svak pridase ponizno gledasce. Alli onni od Jozipa bihu lipo poznati, koij premdase vessegliasce, svoju braçju ugledavsci posli tollikò godinà, sa-svim tim, za iskuscatijh i promuçitiih, nektise kazati gniovim bratom, neggo sarditim Gospodarom, i vellikim nepriategliom, koij sardito govoriti, i pitatijh poççe: od kojesu zemglie, i Naroda? Onni pravo kazasce, dassu od zemglie Kananejske, i od Kollina Ebrejskoga. Viste (reççe Jozip) nikakve Uhode, Izviditegli, i Spiuni, poslani od vascega Kraglia, da izvigiate mista, i Gradove, kakobiih lascgne osvoijli. Poçescese bratja kleti da nisu doscli nizakakvu druggù svarhu, neggo dassu poslani od Otcza za kùpiti xitto. Kakoje im-

Digitized by Google

me vascemu Otczu, i kolikovasje ù sve bratje, reççeim Jozip? Otczu nascemu immeje Jakov, bratjenasje bilo dvanajest, allije jedan umro, bichie desetak, petnajest godisctaa, ovdenasje desset, a ostaje jedan najmlagi s' Otczem domma, immenom Benjamin. Viste Uhode, i zli gliudi, nittije istina daste vih hratja reççe Jozip, dakle immate pochi ù Tamniczu, dok izvidim koste, i sctoste; pak zapovidi vezavczem daijh zakujè ù gvozdja, i postavi ù Tamniczu. Taddà bratja spomenuvscise zla, koje bihu uççinnili prodavsci Jozipa, poçesce plaçuchi govoriti megiuse: Evvo sada pokaragne Boxje padde svarhu nas, zaràd bratta Jozipa, ne pravedno prodana, i umorena. Ruben, koij nastojasce izbaviti Jozipa, kadaga bratja ubitti tijahu, ovakò govoriti poççè: Nisamlivas ja molijo da neticete ù vascega bratta Jozipa, i nektisteme poslùscati: Evvose sada karv gnegova iziskuje. Sve tò govoregne Jozip çujasce, i razumgliasce, premda onni czignahu da nerazumi gniov Jezik, jer po Dragomanu; alliti Tomàçu govòrasce sc' gnima; i biscese sarze gnegovo uzigralo, i ganulo na plakagne, allise, kollikoje uztèxe, daijmse neoçitujè; a megiutò onni bihu postavglieni ù Tamniczu.

Trechi dàn Jozip izvede bratju iz Tamnize, pakijm govoriti poççe: jedan odvas ostachi ù Tamnizi, a ostalih pochiete Kuchi, i poniti xitto, pakmi immate dovesti bratta najmlagega, da vidim jelli jstina sctoste govorili. Zapovidi slughi, od Kuchie svoje najstarijemu daiim naspè vrichie Pscenize, i da dotajno metne ù gniove vrichie jaspre, kojesu donili za kupiti hranu, pak daijh poscaglie z' Bogom, a Simuna çinni postaviti ù Tam-

Digitized by Google

niczu, jer on, kako nikkih Tomaçitegli govoreh, najvechiè nastojasce dasse Jozip pogubi, i takò najvechiu i pokoru podnese.

Dogiosce, posli mnoggo vrimena, i putovagna domma, punno tùxni, i oxaloschieni, i sve pravo kazasce, sctoijmse ù Egiptu zgoddì, kakoje Simun ostao ù Tamniczi, i kakoga Poglavicza pustiti nechie, dokmu maloga Benjamina nedovedemo. Tà jadni glas oxalosti punno starcza Jakova, koj gorko proplakà, i za Simunomse raztùxi, alli Benjamina maloga niposcto pustiti nehtijasce. Ma ovvo iztanova drughi strah, tuga, i xalost, jer otvorivsci vrichie, nagiosce jaspre, kojeh za xitto donili bihu, i takò pristrasceni, neznadihu scto rechi, ni çinniti. Buduchi pak izzili sve, scto iz Egipta donisce, oppetijh Otacz scaglie hranu kupovati, allimu rekosce, da brez Benjamina nije ù Egipat putovagna. Reççejm Jakov da Benjamina prigoriti nemore nipojedan naçin; alli Juda zaklignatisse poççe, dachiega zdrava dovesti nazad, i damu nikada neprostì, akomuse scto dogodi. Zaplakavsci Jakov reççemu, kojaje potriba bila, kazivati tommù Poglavizi Egipta, da imate bratta josc jednoga? Nebismo mi kazali, allinas òn izpìta sve potanko, reççe Juda, i takonas ussillovà kazati svu istinù. Jakov videchise na sve stràne ussillovan, pustì maloga Benjamina, ma svellikim prolitjem sùzà, i pritisnùt svim tugam, i xalostim, sjedne starane plaçuchi Jozipa, czinechiga proxdarta od Vukovah, olli drughe Zviri gorske; a s' drughè stràne za Simunom ù Tamnizi; a s' trechiè stràne za Benjaminom, koijnomu razgovòr, Dusca, i Tillo bisce. Naredi pak sinovom da ponessù svak-

ki darovah, scto najlìpscì imadisce, i daijh ponessuh Gospodaru od Egipta, nebiliga kako z' darovim ukrotili, pak pogliubivsci maloga Benjamina, i polivsciga suzzam, pustiga s' bratjom ù Egipat pochi.

Doscavsci dakle sinovi Jakovglievi ù Egipat, najprise prikazuju sluzi, i Vladaoczu Kuchie Jozipove, termuse poklonivsci prikazasce jaspre, kojesu ù Vrichiam, brez gniova znagna, i uzroka nascli; potom-togà prikazascemu darove, kojesu Poglavizi donili. U ime jaspri (reççeijm sluga) nebrinitese niscta, jersmo za xitto mih jaspre primili, a toje vami dao Bogh vasc; a dàrechiu Gospodaru prikazati, stojte vesselo, i nebojtese niscta. Pak otiscavsci, kàzà Jozipu dassu onnih Ebrei doscli, i dàremu donili, kojek çinni dovesti pridase, a onni pavsci ua zemgliu poniznomuse poklonisce, i takose izpunisce sni gnegovi, ù koijm vigiàsce, damuse Sunze, i Missecz, i jedanajest Zvizdah klagnià, to jest, Otacz, Mater, jedanajest brattje. Upitaijh Jozip: Jelli tò onni vasc najmlagi brat Benjamin? jest Gospodaru nasc do istine, pak oppèt pavsci svi na zemgliu poklonisçemuse. A Jozip. razglèdajuchi svoga dragoka bratta Benjamina, od istè Majke, lipe Rakele obba porrogena, smilovamuse xestoko, i buduchimuse punne occi suza nalile, ullize ù jednu Komoru, terse, sit naplaka; poslì toggà zapovidì slugam da namistè gniove Kognie, a naredì Vlàdalczu od Kuchie, da pripravi lipu çast, jerchiè snami (reççe) blagovati. Sve to buduchi opravglieno, i Simun iz Tamnize izvaghien, doscavsci vrime od Obida, postaviih za Tarpezu; i on isti dilèchi Mèso, i ostàlah, sve naivechi dio scagliasce prid maloga Ben-

Digitized by Google

jamina, takò dasse bratja tomù mnoggo çugiaju: buduchi pak gospodski blagovali, lipo poçinuli, i izpokoijlise, naredi vladalczu od Kuchie, daijm çinnì nassùti vrichie Pscenize, i da u-gnie potajno metnè jaspre, koje donili bihu, a ù vrichiczu maloga Benjamina, da stavì Çascu, alliti Kuppu od srebra, s' kojom òn Vino pijasce, ì tò da sve uçinnì potajno, brez gniova znagna, pàk daijh pustì pochi Kuchi svojoj; a kada budduk izvan Grada, da za gnima tarkne, i nabucì jako, zarad Çasce ukradene. Sve tò buduchi Sluga Jozipov lipo, i mudro opravijo, pustiih, i pogiosce punno vesseli, alli isctom buduchi izvan Grada izzascli, evvo za gnima sluga Jozipov viçuchi govorasce: stante Lupexi, takolise vrachia zlo za dobro? Ostadosce onni izvan sebbe zaçugeni, neznaduchi za kojuh svarhu tò govoràsce. Alliim sluga sardito govoriti poçce: joscse çuddite scto govorim? kammo Kuppa, alliti Çasca srebarna, kojuste ukrali momu Gospodaru, s' kojom Vino pijasce? Ah Gliudi neharni, takolise vrachia neposctegne za posctegne, kojeste od moga Gospodara primili? Sami sebbi glavu odsikoste. Poçesce taddà govoriti bratja: tò nemoxe nasc Gospodaru nikada biti istinito, jer mìh nismo Gliudi od toggà dilla: Evvo gledaj, ù kogase nàge Çasca, imma biti pogubglien, a mih ostalih svi ostati za slughe tvoga Gospodara. Dobro govorite (reçceijm sluga) takochie biti, kakoste rekli. Posli toggà poçcè promechiati gniove vrichize, od najstarijega do najmlagega, i nahodì Çascu ù maloga Benjamina vrichi. Svikoliczi ostadosce zaçugeni, i pristrasceni, da neumidihu riçi progovoriti, neggo stàju kakono stùpi od mra-

mora, koijzim sluga govoriti poççe: Vih ostalih, koijste brez griha pogite vascim putem, a ovvi màli, koije sagriscio, vaglia da pokoru podnese. Taddà onni, spomenuvscise seto bihu rekli starczu Otctu Jakovu, dasse nebrine ditetom niscta, izza svega glasa zaplakavsci razdrisce svitte svoje? *ovaki obiçaj darœahu stàrih Gliudi, kadbi naixalosniik bili.* Nektijuchi dakle pustiti sama Benjamina, vratiscese na zàd svikolizi, a Juda kakono najslobodnii prid gnima, ullizavsci prid Jozipa, paddosce na zemgliu, na vas glas plaçuchi, koijzim na ovvì naçin govoriti poççe: Za koij uzrok vih takkò neharno dillo samnom dillovati hotiste? neznateli dassam ja najmudrii, i najvechi posli Kraglia od svih Egipzianah? odgovorimu Juda: seto odgovoriti moxemo Gospodàru nascemu? pokaragne Boxje palloje na nàs, evvo mih svikolizi slughe, i suxgni tvoij bichiemo vasda. Nechie takò biti (odgovori Jozip), neggo onnì, kod kogaje nascasta lupesctina, ostachiemi za slugu, a vih pogite smirom Domma. Juda oppetmu svechim plaçcem govoriti poççe: Nemoj draghi Gospodine czviliti nascega jadnoga starcza Otcza, iz kogachie onças dusca izzichi, kakko te jadne glase razumi, jerje tò razgovor gnegove starosti, i vellikè, poslì smarti sina Jozipa, xalosti, za koijzim, premdaje mnoggo godisctà, od kadaje umro, nikadase utisciti nemoxe; Evvo dakle ja ostajem na gnegovo misto, olli na smart, olli na sluxbu vikovgnu, a gnegami pusti draghi, i Plemeniti Gospodine, jer brez gnega niposcto nesmim k'momu Otczu dochi, buduchimuse zakleo dachiuga zdrava dovesti; tò rekavsci paddosce svi niçicze na zemgliu, çekajuchi najposlidgnu odsudu Jozipovu.

Digitized by Google

Gledajuchi Jozip tùxnu, i plaçnu bratju svoju, a navlastito maloga Benjamina, koga gliubgliasce, kakone sabba istoga, nemoxese vistè uzdarxati da ne plaçe, i buduchi taddà okkolo gniega mnoghi Plemichi, i od svakè vàrstè Gospoda, ginuih svekolike na dvòr izzachi, a òn sàm z' bratjom ostade, pak oblivscise vas suzzam, izza svega glasa zaplakà, tako dasse po svemu dvoru Faraonogu gniegov plaç çujase: poslì progovarati poççe; Jasam vasc brat Jozip; jelli josc ù xivotu Jakov draghi Otacz nasc? Kada bratja tò razumisce, izascavsci izvan sviati, ostadosce pritisnuti jednim strahom, dasse xalossije nemogasce, czinechi dachiejih na mukke mechiati sctoga prodati bihu. Alli Jozip pun gliubavì sloboditjih poççe govorechi: Nemojtese plasciti bratjo moja, pristupite k' menni da vas sagarlim, i pogliubim, pristupite slobodno, jasam Jozip brat vasc, od vas ù Egipat prodan, nebojtese niscta, jerje tò sve voglia Boxija bila, koji znaduchi dachie na Svìt ovvi texki glàd dochi, i poslaomcje na vrime ù Egipat, da pripravim vami hranu, neka odglàda nepomrete.

Osvistivscise bratja gnegova, pristupisce, i sgnimase jedan pojedau zagarlivsci, s' vellikim suzzam pogliubisce; a maloga Benjamina zagarlivsci, i suzzam od milla pollijuchi, gliubgliasce brez pristanka. Poslì pak negose naplaka poççejim govoriti, da pogiuh dovesti Otcza, i Svu Cegliàd ostalsh, sa svim imanjem ù Egiptat, za prì-rannitjih, jer josc sa pèt godinaa immà glàd na Svitu biti, reççe Jozip, imnoghichiè Narodi od glada umriti. Nestojte ni-mallo, negose pòtexite, i kaxite Otczu dassam xiv, zdrav, ù vellikoi slavi, parvi za Fa-

raunom, kakoste i sàmi viddili; Dogite odma, dachiu vammi plodnù, i zdravù zemgliu, kojase zove *Gessen.* Razglasise po svemu Gradu, dassu onnò bratja Jozipova, i svak çigniasce vellikò vesseglie, a Kragl Faraun najvechie; koji naredì Jozipu, da çjnni uppùt dovesti Otcza, i svu Kuchiu gnegovu, i da nàge mnoggah Kolla, terijh poscaglie ù zemgliu Kananejsku, za dovesti çegliad, i pokuchstvo Jakovglievo, koijm obechià datti sva dobra zemglie Egipta. Jozip sve izvarscì sctomu od Kraglia naregeno bisce darovavsci svakomu brattu po dvoje promine plemeniti Aglina, a Benjaminu petere, poslaijh vessele Kuchi svojoj, davsciim mnoghè jaspre; xitto, koçie, kolla, i od Egipta pratioze, koijchè starcza Jakova, gnegovu çegliad, i sve imagne dovesti, i dopratiti.

Obeselise punno Jakov ugledavsci Benjamina, Simuna tamniçara, i ostaluh bratju zdravu, i vesselu; alli kadamu govoriti poçesce, daje gnegov sin Jozip xiv, nemogasce virovati niposcto; ma ukazavscimu svu istinu, kakosuga Targovzem od Egipta prodali, i kakoje Jozip uzzascao na veliçanstvo, i gnih pravednim naçinom promuçijo, dokseje ukazao; kakoije lipo darrovao, kolla, i koçie po gniega, i svu çegliad, da dogiuh ù Egipat poslao, taddase probudi, kakono od sna punno duboka, çinechimuse daje Jozip uskarsnuo, ter uzdahnuvsci reççe; Nikakva stvar na-ovomu Svitu draxami nèmoxe kiti, neggo tà, koju çujem, daje moj sin Jozip xiv; otichiu, i vidichiuga prija neggo umrem.

Na 1298. Dilise Jakov sa svom obitili svojom iz Dolline Mambre, ù kojoi pribivasce, i kojaje ù

Digitized by Google

darxavi Ebronskoj, kakoje reccenno gorri. I doscavsci ù misto, kojese zove *barsabee*, onde prikaza Bogu Posvetilisctc, koijmuse ukàza obnoch, govorechi: Ja jessam Bogh Svemoguchi, Bogh Otcza tvoga; nemojse bojati pochi ù Egipat, jachiu biti Vojvoda tvoj, i uccinnichiute Glavarom od jednoga Puka vellika, bichiu vasda stobom, i Jozip sin tvoj zatvorichie Occi tvoje svoijm rukam, i Tilo tvoje bitichie prineseno iz Egipta ù zemgliu Kananejsku od istoga, i ukopano s' Roditeglim tvoijm. Jozip razumivsci damu Otacz iggè, izagge dalleko pridagn s' mnogom Gospodom, za uccimitimu posctegne, koijh kadase sastadosce, zagarlivsci jedan drugoga, gorko plaçuchi gliubitsc poccèsce, i za mnogo vrimena, od velliki suzah, i sarcene gliubavi, negovorechi jedan drugom niscta, kao nimi stahu; najposli staracz Jakov, dignuvsci occi k' Nebbu reccemu: Boxxe moj, sada dobrovoglno umirem kadasam vidio xiva moga sina Jozipa, sctose nisam nadao nikada. Razgovorivscise pak lipo, poccega Jozip uccìti kakochie dochi prid Farauna, i sctomu immia odgovarati Bratju po istì naçin nauçi, kako na pitagna Faraunova odgovarati imadu: Uppitachievas (recce) od kogaste rukodila, alliti zanata, a vichietemu odgovoriti, daste Pastiri ovacza. *Ovvi zanat ù Egiptu bisce tadda pogardan, kakono sada nàs Sbirluk, alliti naschi Kassap, i tako (govore Tomaçitegli) z' dobrom svarhom gnih Jozip. uccàsce, dasse Ç,obani kàxu, bojechise da po virme moglibise s' priateglit s' Neznaboxzim Egipzianim, xennechise onni od Egipziani od gnih, i takobi mogli ùppasti u Idolostovstvo, a tako marzechi Çobane, ne samo svoje*

chieti davatim nechie, negoli joscter ni razgovaratise sc' gnima.

Sve onno sctoiih Jozip nauçio bisee izvatscisee, odgovorivsci Kragliu da siromasì Pastiri Jessu, i toje dilo gniovo, i gniovih stàrih vasda bilo. Doge pridagn i staracz Jakov, lipomuse pokloni, çestitu srichiù ù Vladagnu, i Dugh xivot ponizno naxvà. Faraun sarcza dobrovglno razgledavsci, pitatiga poççe; kolliko godinà, à onmu odgovori, da stò i trijest immadisee godisctaa. Naredi pak Jozipu daijm dade svu potribù gniovu, i namisti ù najboglioj zemgli od Egipta, i takò bihu namiscgieni ù mistù punno lippù, i plodnu, kojese zove *Gessen*, ù komu mistu stojechi razplodiscese, i punno uzmnoxasee.

Na 2300. Buduchi Jozip za xito primio jaspre, ne samo od svega Kraglievtva Egipskoga, neggoli joscter Kananejskoga, i ostàlih Svita Benovinah, postavih ù Azmu Kraglievu. Neimadsehi pak Egipziani jaspri, poççeijm Jozip govoriti, kad nejmate jaspri, a vimi vedite vasce Ovcze, Vollove, Kozgnie, i ostàlè scto imate, tadchiuvam i davati xitto, kollikoje potriba. Buduchi pak za hranu dàli svu xivotinu, poççesee sedmo godiscie davati zemglie, i bastine, pak najposlì prodavati sebbe istè, i takò sve jaspre, sve xivo, scto imadihu, gniove zemglie, i onmi svi ostadosçe na slushu Kraglia, od gnega kupglieni, i za Suxgne vikovgne obrachiem. Potom-togà izzaracivscise sedam neplodnih godiscta, poççè Jozip Puku govoriti: Evvo godisctaa dobrà poççeshè, javam povraechiam vasce Ovcze, Kozze, Goveda, i zemglie, kojeh sijati imàte, ma s' ovim ugovorom, da Kragliu odgovà-

Digitized by Google

rate pètò, od zemagliah, i Dobàrah vascih uvike; i takò sve bi uççigneno, i od Puka dobrovoglno obsluxeno.

Na 2315 Sedamnajest godisctaa ù zemgli od Egipta buduchi Jakov pribivao, doge na skonçagne xivota, i videchi dachiese barzo diliti sovogà svita, porùçi po Jozipa, daga doge pohoditi prija neggo umre. Doge Jozip, scgnimese gogliubì, i pozdravi, komu Otaez govoriti poççe, da gnegovo tilo neostavglia ù zemgli Egipskoj, neggo daga çinni poniti ù zemgliu Kananejsku, i daga ukopà ù Greb Abrama, i Isaka gnegovih Roditegliah. Poslì toggà buduchimu dva sina svoja, Manassessa, i Efraima privèo, dasse svoijm Diddom zagarlè, i od gnega blagosov primuh, uppìtaga Otaez na pò slip, çijasu tò Dicza? a onmu odgovori, dassu sinovi gnegovi, kojemuje ù Egiptu Bogh dao; taddaijh staracz zagarli, i pogliubi. Xelechi pak Jozip daijm dade prija smarti svoje blagosove, postavì stariega Manassessa na desnu, a Efraima mlagega na livu gnegovu. Jakov (hotijuchi tako Bogh) prikrixivsci ruke, desnu stavi na Efraima mlagega, a livu na Manassessa starijega, pakijm poççe davati blagosove. Reççemu taddà Jozip: Oççe moj privariosisse, jertije desna ruka na glavi mlagega, a liva na glavi stariega, scto nije po pravdi. Nisamse privario (Jakov odgovori) jer Efraim imma biti Poglavicza od vechiega Puka, i Naroda, neggo Manasse, sa svim tim, i gnegov porrod uzmnoxachiese za dosta. I ovah dva sina Jozipova uzzè Jakov za sinove svoje, i metnuijh ù broj sinovah svoijh, ostàlih (reççe) kojè porrodisc, neka buduh sinovi tvoij. Dozvà potom-toga

Digitized by Google

sve sinovè ostàlè, daijh blagosovi, koje po redu imenujuchi, sveijm prorokovà, sctose gniovu porrodu dogoditi immà. Rubenu najstarìemu reççe, da gnegov Porrod nìtichie biti vellik, ni jaki, zarad grihà, i sramotè, koju bisce svomu Otcza uccinijo, sagriscivsci s' svojom Machiekom, tò jest z' Balom sluxheniczom, koju Jakov za xennu uzzejo bisce.

Blagosivgliuchi Simuna, i Levi, koijh bihu possikli Kraglja Emora, gnegova sina Sikema, i sve ostalè Gragiane na virri, i na privari, proklè gniovu sarxbu, i ù zlu dillovagnu slogh, i jedinstvo, zato (reççe) Porrod vàsc bichie razdiglien, i raztàrkan ù Izraelu, po zemgli od obechiagna.

Blagosovi Judu, pakmu prorokovà dachie jaki, i punno snaxan, u porrodu biti, dachiemuse klagniati bratja gniegova, i dachiè od gniega vazda Kragli izlaziti, nitichie pristati (reççe) vladagne Judino, dok nedogè koij immà biti poslan, tó jest Messia, alliti odkupitcgl Svita; i takose dogodì, jer Kragli, i Voivode Xudinske vladasce, sve do Issukarstova porrogegna, a poslì Kraglia neimadosce, nitichiega immati nikada.

Zabulonu prorokovà dachie gnegov Porrod prilivati krajem Mora.

Issakaru reççe, dachie pribivàti ù zemgli punno plodnoi, i pritiloj.

Dannu, dachie vladati svoijm Pukom, kakono i ostalah Kollinna Izraelska. Gadu prorokovà, dachiè na gnega uddarati Lupexi Arapi; i dachie od gnega biti vazda razbijeni, i porobglieni.

Asseru reççe dachie blagovati Kruh plemenit, tò jest, da gnegov Porrod hochie uxivati najpritilin, i lipsci zemglin od Palestinc.

Digitized by Google

Neftali prorokovà, dachie izzachi od gnega Puk za svim vellik, i na Ozuxju snaxan.

Jozipa blagosovi na ovi naçin: Bogh Otcza tvoga bijo tebbi ù pomochi vazda, i daoti obilnost svàku, ù Vinu, Ugliu, Pscenizi, Meddu, Mliku, i svakomu imagniu.

Benjaminu naj-mlagiemu prorokovà, dachiè od gnega izzachi Narrod Snaxan, i punno jaki na Oruxju, Koijchie boj biti protiva svim Sinovom Izraelskim. Dospivsci pak blagosovè, i prorokovagna, sidechi na Postegli, poççeim govoriti, da gnegovo Tilo pokessuh ù Kananeu, i daga s' Abramom, i Isakom ukopajuh; pak spustivsci glavu na Jastuk Duh izpùsti, i bi od svoijh Sinovah plakan gorko, a od Jozipa najvechie, koi, dozva Likare od Egipta, terga çinni pomazati Balsamom, i ponnesega ukopati ù zemgliu Kananejsku, kakomu naredijo bisce. Egipat vas plakaga sedamdesset danah, koij xivi godisctaa stò çetardeset i sedam.

Na 2369. Jozip poslì neggo xivì godisctaa stò i desset, umrì ù Egiptu, videchi sinove svoijh sinovah, do trechiega Kollina. Alli prija neggo umrì, çinoi dovesti pridase svoju Bratju, terijm poççe govoriti, kakochieijh Bogh izvesti iz Egipta, i uvesti ù zemgliu od obechiagna. Narediim poslì toggà, damu kosti ponesuh s' sobbom ù zemgliu, kojuchieim Bogh datti, i daga ukopaju ù zemgli, alliti Pogliu, kojeje Jakov Otacz gnegov kupijo, gnemu na smarti ossobito ostavijo. Ova, i druggà mnoggah korisna gniovim duscam rekavsci, dilise s' ovoga Svita, pun dobrih Dila, i dostojanstvah, godisctaa, kako gorri.

Na 2385. Levi sin Jakovgliev, od godinà stò trideset i sedam, poge s' ovoga Svita.

Digitized by Google

Na 2427. Novi Kragl od Egipta, koij stadde za Kraglia, po smarti Farauna Jozipova Gospodàra, i uzvissitèglia, nepoznajuchi ni Jozipa, ni gnegova Dobroçinstva, poççe progoniti Izraelichiane, alliti sinove Jakovglieve.

Kraglievasce ù tò vrime ù zemgli, *Idumea* zvanoj, Jedan Covik dobar, pravedan, priprostit, i Boga bojech, od kollina Esaunova, bratta Jakovglieva, immenom Job, Covik ù Ovczam, Vollovim, Devam, i od svakè varste xivotini, najbogatii ù tò vrime, koij immadisce sedam igliadah Ovaczah, tri igliade Devah, i pet stotinah Jaràmah Vollovah, nebrojechi Kogniah, ni ostàlè xivotine. Imadjsce sedam sinovah, i tri chieri, koijh çigniahu Sobete, alliti çasti po-rèdu ù Kuchiam svoijm; zovechi jedan druggoga, i sestre svoje na Sobet; a Job Otacz gniov, prikazivasce za-gne svaki dàn Bogu Posvetiliscta, da nebbi sagriscili, i Boga uvridili. Buduchi jedan dàn doscli sinovi Boxj, tò jest Angeli dobri, prid Boga za prikazatimu zla, i dobra, kojase od Gliudih na Svitu çigniahu, ukazase megiu gnima i sotona, olliti Angeo zloçesti, komu Bogh reççe: A tì odkuda iggèsc? Okoliscio-sam zemgliu (reççe), i obscètàje svukòliku, Jedasi razglèdao, i izkuscavao moga slugu Jobba, (reççemu Bogh), komu na Svitu prilike nejma, Çovika dobra, priprostita, pravedna, i Boga bojechia? Neboijse tebbe Job zaludu, odgovorimu Sotona, buduchiga tì obogatijo, i svakim imagnem nadario, za tù svarhu onse tebbe boìj, ma da hochiese mallo krenuti ù gnegovo imagne, tadbi i viddio koje Job.

Ajde, dajemti oblast svarhu svega imagna gne-

Digitized by Google

gova, izvan sàmo nechiu da ù gnega tiknesc, reççemu Gospodin Bogh. Otige dakle Sotona, i poççè çinniti zlo, kojemu Bogh dopustijo bisce, ter do mallo vrimena çetiri Ullaka, jedan za-drughim dotarkujuchi, zle glase Jobbu donoschahu: Parvi kàxè, kako Sabei na Vollove, i Vollàre udarivsci, Vollove odagnasce, a Vollare issikosce. Drughi kàxè, kako dòge ogagn s'Nebba, ter sve Ovze, i Pastire saxexe. Trechi glas donese, da Lupexì Kaldei uddarivsci, sve Deve odagnasce, a Çobane poràzisce. Cetvarti iggè najgorè glase nossechi, da sinovi, i chieri gnegove çastechise ù dvori bratta stariega, dòge Vitar nàgal, i punno snàxan, ter oborivsci Kuchiu pobi sve sinove i chieri gnegove.

Razumivsci Job te glàse xalosne, razdrì svitte svoje, ostrixe Perçin, alliti Kosse, padde na zemgliu, i poççe govoriti: Gosam izzascao iz Utrobe Matere moje, gochiuse i ù zemgliu povratiti: Bohje dao, Bogh i uzzeo, neka bude imme Boxje blagoslovglieno, i takò ne-sagrisci Job, nitti budalastè riçi reççe protiva Bogu, koij videchi uztarpgliegne gniegovo, Sotoni govoriti na ovvi naçin poççe: ti menne probudì, i cinnì ganuti, dati dopustim napastovati, i pedipsat moga Jobba, pak sctossi opravijo? Job dobrovoglno podnese progonstvo tvoje. Sveje tò niscta (odgovorimu Sotona) ma da tì hochiesc menni dopustiti, da ja krenem ù Tilo gniegovo, tò jest, da gniega istoga muççiti poçmen, tadbi i vidio kakavje Job. Çinni od gniega scto hochisc, reççemu Bogh, alli nechiu damu smarti zadajesc. Otigge Sotona terga takò xestoko izrannì, da svekoliko Tilo Jobovo, od varh glave, do dno pètè, ù jednuse krastu okre-

Digitized by Google

nù, koga videchi xenna, poççese na gniega sarditi, izdirati, i govoriti, da blagosovi Bogu, i umrè; kojoj òn uztarpglivo odgovori ovako: kakono jedna od lùdih Xènah govorila jessi: akkosmo dobra primili od Boga, zla zascto nechiemo primiti? Potom-toggà dogioscega pohoditi, i razgovarati mnoghi Priategli, Gospodiçichi, i Mudrazi, dasse sgnime poxalè gniegovoj nesrichi, i pedipsagnu, koje od Bogga primio bisce, i zà punno vrimena sc-gnime rasloxise, od otajstvah dubokì Boxiih, pitajuchiga, i prigovarajuchise scgnime; illi Job pun Mudrosti na svakuijm tanko odgovori neuvridivsci nikada Boga, ni izzustivsci riç lùdu. Podnese godinu Dànah texke mukke, i xalosti, a drughi govorè sedam godisctaa. Posli toggà ozdraviga Bogh davscimu dvostruko bogastvo vechiè neggoje prija immao, tò jest çetarnajest igliada Ovacza, scest igliadah Devah, i igliadu Jarama Vollovah, nebroijvsci ostàluh varstu xivinah. Immade oppèt sedam sinovah, i trih chierri, tollikò lipe, dasse lipsce na Svitu nachi nemogahu. Xìvì Job, posli neggo podnese tollikù tugu, i xalost, stò i çetardeset godisctaa, vidivsci sinove svoje, i sinove sinovah svoijh do çetvartoga kollina. Arbor, alliti stàblo Jobovo jest ovò. Abram, od Abram Isak, od Isaka Esaun, i Jakov, od Esauna Ravel, od Ravela Zara Otacz Jobov.

Na 2430. Roddìse Aron sin Amrama, i Jokabede.

Na 2433. Roddise Mojses brat Aronov, od Roditegliah gorri reççenì. Arbor, alliti stàblo gnegovo jest ovò. Abram, od gnega Isak, od Isakà Esaun, i Jakov, od Jakova Levi, od Levi Amram Otacz Arona i Mojsesa. Alli prija neggose ovvah

Digitized by Google

dvah bratta roddìsce, buduchise sinovi Izraelski (a tochie rechi Jokovglievi) çudnovatim naçinom, po svim mistim, i Darxavam Egipskim uzmnoxali, i bojechise novì Kragl Faraun, dasse s' pomochiu kakva Poglavizè neuzdignuh protiva gnemu, i Kragliestvu gnegovu, poççeijh na svakè naçine progoniti, kakochiè lascgnè skonzati, i po sve biti izkorenuti, çinnechi da peku Matùne, Oppekke, olli Çigle, za zidati Gradove, Kole, i Tvardgliavi, possè zoddu, kopajuh Scamçe, i ostàlah neizbrojenah, brez pristanka, i brez pokoja. Ma sctoijh neznaboxzi vechiè targahu, i Muçahu, tose onni sve to-vechma uzmnoxazahu. Videchi Faraun daijh po naçin reççenì izkorenuti nemoxe, narredì Babam pupçenim, da sctosse roddì muscko od Izraelichianah, çinnè po koij naçin umoriti potajno, nekaijmse muscko kollino umete. Alli onne bojechise Bogga odgovorisce, da Izraelske xenne znadduh pupke dizzi rizati, çinitijh ragiatì, i uzdizati kakono i onne, i da toggà nemoguh niposcto izvarsciti.

Faraun hotijuchi po svakì naçin viditi Izraelichiane izkorenute, i vidivsci da po pùtu gorri reçenomu nemoxeijm nauditi, ukazaijmse oççiti Dusemanin, i Progonitegl, zapovidivsci svomu Puku za pod izgubgliegne glave imaduh baczati ù Riku Nilo, sve sctosse musko roddì od Izraelichianàh. I buduchise ù tò vrime roddìo sluga Boxj Mojses, vagliadisce po zapovidi Kraglia dasse i òn metne ù Riku Nilo, koga Roditegli videchi punno lipa, i uredna, priko naredbe Kraglieve za trì *Misseza* darxascega sakrivena ù Kuchi; ma promisegliajuchi, dachie tà stvàr najposli izzichi na

svitlost, i istih Roditegli z' Ditetom poghinuti, odluçise metnutiga ù Riku, nekaga nossi na srichiu Boxju. Oppletosce dakle jednu kroscgnizu, na naçin kolibke, i svuje oppaklivsci, da Voda u gniu ullistì nemoxe, postavisce maloga Mojsesa ù gniu, i krajem Rike Nila, ù jedan Bùs trave gnega skrovito postavisce, nekaga Rika nossì kuda Bogh, i gniegova srichia hotili budduh.

Dogodise (po hotignu Boxjemu) da ù tò istò vrime sàge k' voddi chier Kraglieva, Thermut immenom, svoijm sluxbenicxam dasse perrè, i kùpà ù Nilu, i buduchi ugledala kroscgniczu ù Travi krajem Rike, çinnijè doniti, i otvoriti, kojà, ugledavsci dite prikoçudda lipo, i plemenitò reçce: òvoje dite Ebrejsko, alliti izraelsko, doistine jachiuga çinit odgoijti, i uzzèti za sina. Sestra Mojsesova mallo podaglie stojechi, koju chier Faraunova nepoznavasce, kollije, ni stolije, çuvsci scto onna govori, reççejoj: Akko hochiesc Gospojo jachiuti nachi Dojliczu Izraelichianku, kojachietiga doijti, i odgoijti; i buduchijoj rekla chier Kraglieva da nagè, ottigge, i dovedejoj istù Majku Mojsesovu, kojuj Thermut priporuçi dite, daga s' vellikom pomgliom doij, i odgoij, a dachie onna biti podpuno plachiena, neznaduchi daje Majka gnegova; a poslì kakoga mallo uzdigne, dajojga immà povratiti, jergaje za sina uzzèla; kojamu postavi imme Mojses, a tochie, rechi *Saragnen od vodde.* Odgoijka dakle istà gnegova Majka, ma tokò skrovito, dà nikko od Inostran-czah snati nemoxe, damu Mater bisce, pak odgojena daddega chieri Faraunovoj, à onna gnioj mnoghè Dàre, za trùd, i mukku, koju okko gnega podnese, i

Digitized by Google

buduchiga uzzela za sina, darxascega ù dvoru Kraglievu s' vellikom pomgliom, i posctegnem.

Mojses, josc Dite mallahno bàzì na zemgliu Krunnu Faraunovu i potarhje nogam.

Dokazuje Jozip Pisaocz, da Mojses kada bisce mladich ù Egiptu, imadisce takù lipotu, dasse ù svemu Egiptu nije nìkada lipscè stvoregne nasclo, i zaradi takè lipotè bi od svakoga millovàn, gliubglien, i lipo gledan, a navlastito od Thermute chierre Faraunove; kojaga jedan dan donese Kragliu, i postaviga ù krilo gnegovo, govorechimu, daga uzmè za sina, buduchi brez sinovah, i damu ostavi Krunnu, i Kragliestvo po smarti svojoj. Faraun garlèchiga, i gliubechiga, za ugoditi svojoj chierri, skinnù z' glave Krunnu, i postavije na glavu Mojsesovu, koij skiddeje z' glave, bazì na zemgliu, i poçèje gaziti noggam. Nahodechise taddà prid Kragliem nikki Mudrazi domiscglitegli, koijh pogagiahu stvàri doscastè, i uzzesce reççenù Krunnu pogazegne, za velliko zlo, i Kragliestva razasutje, ter Kraglìu govoriti poççesee, da prija vellika zla ù tà ças dite pogùbi, i tobise sve dogodilo, daga Thermut chier Kraglieva od smarti neizbavi. Piscè isti Jozip, da kada Mojses narèste, bi uççignien od Kraglia Generà Vojskè gnegove, i daje razbijo Vojsku Kraglia Arapskoga, porrobijo zemgliu gnegovu, i Poglaviti Grad Arapskoga Kraglia osvoijo.

Na 2473. Pobixe Mojses iz Dvora Kraglia Faraona, a uzrok od gnegova bixagna bì ovvi: Videchi svoje Izraelichiane truditi brez pristanka, i

svakè posle çinniti brez pokoja, obsovane, i bijene, i svakim mukkam muççene od Egipzianah, ù mistu skrovitu, gdi gnegovi Izraelichiani trùdè, i poslujuh, ugledà kako xestoko bije jedan Egipzianin, koij nad Saraorim, alliti Argatim stàscé, i upravgliasce, jednoga Izraelichianina, nemoguchi Sarczu odolliti, izvadì Maç, i ubbodega, pakmu Tilesinu zakopavsci ù Parxinu vràtise ù dvòr Kragliev, nebojechise dachie biti occittovan, jerga od Egipzianah nebìsce viddijo nikko. Alli do mallo dànah buduchise zavadila dva Izraelichianina, i Mojses prigodivscise sc'gnima, poççè karati, i kriviczu davati onnomù, koij bisce kriv, a on nemoguchi podniti pravednò pokaragne poççemu govoriti: kossi tì, kolliteje za Sudcza nammi postavijo? jedame mislisc ubbosti, kokonossi ubboja onomadne onnogà Gospòdina Egipziana? koga govoregne buduchise po svem Gradu razglasilo, i Faraunu ù usci dosclo, texkose Kragl rasardi, i narèdi dasse Mojses uffati, i pogubi. Alli Mojses tò znaduchi pobixe iz Egipta ù Grad zvan Madian, k'Misniku bogatu, imenom Raguelu, koijga dobrovoglno primì, i videchiga mladichia vàrsna, dobra, i pametna daddemù chier Seforu za xennu, i ucçinnìga starescinom, i glavàrom nada svim Pastirim svoijm, koij pristà s'reççenim Misnikom do smartì Farauna Progoniteglia.

Na 2513. Buduchi dosclе suzze, plaç, i vapaj puka Izraelskoga prid Boga, gannùsc na milosardje za izbavitiga od Jarma texkoga, i progonstva Egipskoga, po ovomu naçinu koij slìdi. Pàsiasce Mojses Ovze Tasta svoga ù Planini, kojàse zove *Oreb*, i viddi jedan dàn izlaziti iz kupinè Plamen

ognieni punno vellik, koij gorèchi ù gnioj, nimaloje ne-saxigasce; i hotijuchise prikùçiti blixxè, çuje glàs iz Plamena zovuchiga immenom, i govorechi dasse ne priblixaje, i da izzuje obuchiu, jerje zemglia (reçce) na kojoj stoijsc sveta, jasam Gospodin Bogh Abramov, Isakov, i Jakovgliev. Mojses çuvsci tà glas, pokri obraz svoj boiechise pogledati pram Bogu, koijmu oppet govoriti poçce: Çuosam glàs Puka moga, i vidiosam trùd, mukku, i progonstvo, koje od Egipzianah: podnose, zatò hochiuga od takè sluzbe izbaviti, i uvesti ù zemgliu bogatu, ù kojoje svakà obilnost: Pogi dakle k' Puku Izraelskomu, i rezimu da izzàgie iz Egipta, prid koijm Vojvoda ti immasc biti. Rezi takoger od moje stràne novomu Kragliu Faraunu, da mirno pustì puk Izraelski izachi iz Egipta; pak pochi ù zemgliu od obechiagna. Odgovorimu Mojses damu Puk virrovati nechic, nitichiega Kragl Faraun posluscati. Pogi slobodno, nebojse recce, jachiu biti stobom. Pakmu zapovidì da bazì na zemgliu Scipku Pastirsku, koju kada bazì obràtìse u jednu Zmiju strahovitu, i buduchìse od gnè poplascijo Mojses, reccemu bogh, daje uffati za-rèp, i buduchi takò uccinnijo okrenùse Zmija oppèt ù Scipku. Reccemu potom-toggà da metnè ruku ù nidra, pak daje izvadì, i sve tò Mojses obsluxivsci, kadaje izvadì, viddije punnu Gubbe, alliti Gubavu svukoliku; oppetmu reçce, da metnè ruku u nidra, koij tako uvvinivsci, i iz nidarah izvadivsci nageje zdravu, kakoje i prija bila. Nekati budduh virrovati (reccemu Bogh) tàchiesc dvà zlamegna çinuiti, akkolliti ni takò nebudduh virovati, uzzechiesc voddu iz Rike Nila, prolichiescje po zem-

Digitized by Google

gli, i obratichiese ù karv. Znadem istinito da otvardnuti Faraun nechie ktiti Puka pustiti pòvoglno, allichiega pustit i na-sramotu, svojem vellikom sctettom. Mojses svakako nastojasce da tammo neige, izvitujuchise daje Muczav, i da nejma hitra govoregna, mollechiga, da scaglie druggoga slobodnìega, i pametniega. Ja koj çinnim slipe, glube, i nime (reççemu Bogh) mogu çinnit da govore, çujuh, i gledajuh: Aide dakle nebojse niscta, i uzmi za drùga bratta Arona, koj lipo, i razborito znade govoriti. Primivsci Mojses takù naredbu dilise Kuchi Tasta svoga komu govoriti poççe, dachiese povratiti ù Egipat, buduchi umro Kragl, koijga progogniasce; i takose dìlì put Egipta z' xennom Seforom, i imagnem svoijm, a kada bì blizu Grada, srittese z' brattom Aronom, komu bisce Bogh objavijo, sve sctoje reççeno gorri, i poslì neggose pozdravisce, i razgovorisce, obadvase uppùtisce k' Egiptu.

Poklisari Boxj, Mojses, i Aron dolazè prid Farauna.

Ullizavsci Mojses ù Egipat, prija neggo doge prid Farauna ukazase svoizim Izraelichianom, terijm navistì odluku Boxju, kakoijh hochie izbaviti od Progonitegliah, i uvesti ù zemgliu od obechiagna, i ucçinivsci prid gnima onnah zlamegna od Scipke, i Gubbè, virrovascemu svikolizi. Potomtogga otigiosce k' Faraunu, termu od stranè Boxje navistisce, da immà pustiti puk Izraelski za ucçinnitmu Posvetilisete ù Pustigni- Rasàrdise Faraun xestoko protiva Mojsesu, i Aronu, govorechi. ja

Digitized by Google

neposnajm toggà vascega Boga, kogabi darxan bio posluscati, nitichiu postiti Izraelichiane damu çinnè Posvetiliscte: a viih koijh uzbugmivate Puk, i nastoijtega izbavit od sluxbe, i moga posluha, platichiete scgnima zajedno. Pak zapovidi Glavorom, koijh bihu svarhu Poslenikah, daijh josc gorrè, texxè, i gardnije çinnè poslovati, mucçiti, neggosu prija, i takò nevoglni Izraelichìani poccesce tuxbu çinniti na Mojsesa, i Arona, dassu onnì dali uzrok od texxega brimena, neggoje bilo obiçajno. Videchì gniov trùd uzmnoxànì Mojses, i Aron, mnoggo bihu oxaloschieni, pavsci na zemgliu, poccesce za Puk Boga molliti, daka, oslobodi od progonstva, ù komuse nahogiahu; koijm reccę Bogh dasse neboje niscta, i dachieijh barzo izbaviti, po kriposti çudesah i pedipsagnah gnegovi; i narediim da oppet prid Farauna pochi immadùh, neka pusti Puk za prikazati Bogu svomu Posvetiliscte.

Mojses, i Aron iggiu drughì pùt prid Farauna govorechimu od stranè Boxje da popùstì Puk iz Egipta izzachi, i nekaijm moxxe virrovati, da bihu od Boga poslani, bàzi Aron Scipku na zemgliu, i ù tà ças obràtìse ù Zmiju, koje çuddo videchi Faraun, zapovidì svoijzim Villenikom, alliti Çarovnizim, koiziih taddà ù Egiptu bisce dosta, da i onni istò çuddo svoijm çarolijam ucçinnè, i takò doniscę scipke, terse ù Zmije obratisce, alli bihù sve poklane, i proxdarte u tà ças od Zmije Arona, i Mojsesa, Sa svim tim Otvardnutì Faraun nekti puka Izraelskoga pustiti, i takò Bogh naredì Mojsesu, i Aronu, da sutrà dàn pogiuh sristi Farauna, koijchie pùt Rike Nila pochi, i damu od

strane gnegovè naredè trechì put, da pustì smirom pochi Puk gnegov, akkoli nektijo buddè, dachiega çinniti poznat sctoje, i koje Bogh, obrativsci ù Karv sve vodde od Egipta, a koij od ovvih karvavih Vodah buddè piti, podnichie texku Mukku, i bolest. Mojses, i Aron prikazasce naredbu Boxju Kragliu, i nebuduchi usliscani, udarivsci prid occima Faraunovim Scipkom po Rizi Nilu, svujè ù karv obratisce, ne samo recçenù Riku, negoli joscter i sve Potoke, Blatta, Bunàre, i sve ostàle po Gradu, i izvan Grada, takò da pokrepasce od svakè varstè Ribbe, a Gliudi, i ostàle xivine za sedam danah xegiu tarpechi, dosta zla buduchi i Faraunovi Villenizi istò Zlamegne uçinnili, nekti ni taddà pustiti Puka.

Slide ràzliçitah Pedipsagna, s'koijm Bogh pokàrà Farauna, i vas Egipat.

Sa svim gorri recçenim zlamegnem od Karvi, nektise Faraun prignuti da dopùsti Puku izzàchi iz Egipta, tako dogiosce mnoggà pedipsagna sve jedno izza-drugoga na gnega, Parvò, pò naredbi Boxjoj, çinnisce Mojses i Aron iz Rikah, i svih Vodah Egipski izzàchi tollikò mnosctvo Xabah, dasse napunisce sve Kuchie, mista, vas Grad, i sva zemglia Egipska Xabah, koju napast nemoguchi Faraun podnositi, pocçè mollit Mojsesa, i Arona, daijh od takoga bicça oslobodè; i onni s'mol. bom çinnisce recçenè Xabbe pomoriti, i vas Egipat od takè napasti oslobodit. Alli otvardnuti Faraun nekti Puka pustiti. Bogh Svemoguchi scaglie na gnega Biç drugi; zapovidi Mojsesu i Aronu,

Digitized by Google

da uddarrè Scipkom po Prahu zemaglskomu, i tò buduchi uççinnili, vas Prah zemaglski obratise u Komarize, kojè kakond gusti Oblak, pokrisce svu zemgliu, Gradove, i Kuchie, takò da Gliudi nemogaju obnoch, ni obdan mira immati; i nisctа nemagne, nekti ni taddà pustiti Puka Izraelskoga, Scagliu Bogh trechi Biç, tò jest neizreçenò mnostvo Obbadah, i od svakè varste buduchii Muscizah, i Muscunah, od koijse ni Gliudi, ni xivotina nemogahu niposcto obraniti; zaradi toggà dozva Faraun Mojsesa, i Arona, govorechijm, da dignu Puk, otigiuh çinniti svomu Bogu Posvetiliscte; ma blizu, tò jest, dà neizlazè izvan gnegovih Darxàvak. Allimu onni odgovorisce, da nemore na tà naçin biti nisctа, neggoje potribito, rekosce, pochi u Pustignu, dalleko tri dni odda od Egipita, i da onde, po naredbi Boxjoj prikàxuh Boggu Posvetiliscte. Recçeijm taddà Faraun: dignite, i iztirajte ovvè obbade, i zlokoglnè Muscize jachiuvas pustiti, mase nemojte dalleko sa svim odmiczati.

Mojses i Aron s'molitvam svoijm diggosce biç od Muscizah, i occistisce vas Egipat. Videchise Faraun oslobodjen od biça recçenoga, privarioje, i nektijh pustiti ù Planinu. Videchi Bogh Otvardnutje Faraunovo, posla na gnega, i Kragliestvo gnegovo pèti biç, tò jest kuggu na xivotinu malu; i velliku, ter po svem Egipta, jedno mnosctvo od svakkè varste xivine pomorì. Ali, buduchi Bogh Svemoguchi çinijo otvardnuti Sarxe Faraunovo, za posve izkorenutga, ni na ovvi biç prignutise nekti. Scagliemu Bogh biç scesti, tò jest na Gliude xestoke Ranne, i na xivine gniove, od koijh premda jàkò bollovahu, i texku mukku podnoscahu,

sa-svim tim Faraunijh pustiti nekti nipojedan naçin. Scagliè sedmi Biç na Egipat, tò jest Grad takò vellik, i strahovit, daga nije ù Egiptu vechiega bilo, i pobbi sve scto xivo nàgo na dvòru, izlomì gorru, vochke, lozje, i uççinnì neizreççenù sctetù u svemu Egiptu. Pristrascen Faraun, videchi tollikah çudessa, pedipsagna, dozvà pridase Mojsesa, i Arona terijm poççe govoriti, daga po pravoj pravdi Bogh karà, zaràdi gnegovih gribà, i da mollè Boga svoga, nekamuse smillujè, i çinni pristati, Grad, Garmgliavinu, Mugne, i svakkò zlo, a dachie do-istinè pustiti Puk Boxi pochi kuda hochie. Po molbi svoijh slugah, Bogh dixxe, i ovvi Biç s'Egipta; alli Faraun videchise izbavglien od pokaragna reççenoga, nekti izpuniti sctosse obechiao bisce.

Bogh svemoguchi reçce Mojsesu, i Aronu: Evosam otvardnuo sarze Farauna, i gnegovi Vichnikah, za pokaratiga jose gorrè: Pogite dakle terchietemu navistiti onnò sctovam rechi buddem. Ottiggiosce Boxi Poklisari, pakmu govoriti poççesce: Doklem mislisc stati takò otvardnut? kadchiesc poznati Boga nascega, kadlichiescse poniziti prid gnim? pusti Puk Boxi nekamu uççinni Posvetilisctc, akkolli nechiesc, Skakavzi pokrichie sve Kraglicstvo tvoje, i sve onnò, sctoje od Krùpe, ollitì Gradda ostalo proxdrichiè; i tò rekavsci okrenusce plechia, pakse vratisc na zàd. Poglavize, i ostalih Vichnizi poççesce molliti Farauna, da brez vellika zla, i svega Kraglicstva izkorenuchia uççinni na voglu Boga Izraelskoga, i takò Faraun çinni dochi pridase Mojsesa, i Arona, pakijh poççè pitati: Jachinvas pustiti da çinnite vasca Po-

Digitized by Google

svetilischa, ma hochiu prija znati, kollikovas immà tammo pochi: svi (rekosce) od narodu Izraelskoga, musko, xensko, starro, i mlado, ponaredbi Boxjoj pochi immàmo, povesti nascu xivotnè i poniti sve nasce Imagne. Toje zlamegne (reçcejm Faraun) davvih immate nikkù zlu odluku protiva menj, i Kragliestvu momu, kada vih na tà naçin mislite pochi: dakle sami Gliudi neka pogiu, a Xenne, i dicza ostati immaduh; i takò rekavsci iztiraijh sardito iz prid sebbe.

Alli Mojses dixxe Scipku suproh Egiptu, ù tà ças poçce puhati Vitar Vruch, negal, i vellik, vas onni dan, i svu noch, koij donnese tollikò mnosctvo Skakaviczah, daijse vechiè ù Egiptu nije viddilo nikada, nitichiese viditi. Koijh proxdrisce sva Xitta, Trave listje, i korru od Loxja, Vochkah, i Gorah, i sve onnò scto nebisce Krupa otúkla. Videchi taki Biç Kragl Farau, dozvà na svu priscu Mojsesa, i Arona, pakijm recçe: jasam sagriscio protiva Bogu vascemu, i vami, allivas molim, dami Josc za ovvi put oprostite, i dame od ovoga biça oslobodite, a do istine pustichiuvas pochi kuda hochiete. Mojses i Aron mollisce Boga, koijse smilova, poslavsci Vitar jaki ter Skakavze dixxe, i ù More Czarglieno do jednoga utopì Faraun buduchi i taddà slagao, Bogmu posla deveti Biç, to jest Tminne, takko vellike, strahovite, i guste, dasse mogahu rukom pipati, koje za tri dni nedigoscese, nitti mogasce viditi Çovih Çovika, nitise ikuda smista maknuti. *Alli immase znat moj sctioçe da Puku Izraelskomu, nijedan od reçcenih Biçàh alliti Pedipsiah nenahudi, niti onni taddà kakav strah tarpisce, neggo zdravi vesselli punno*

Digitized by Google

stàju gledajuchi sctosse cinnì od nesrichni Egipzianah, a Mojses, i Aron sva Çudessa çigniaju s' Scipkom reççenom.

Oppet Faraun dozvà pridase Mojsesa, i Arona, terijm reççe: Pogite svi z' bogom ìz Egipta, kuda hochiete, alli nechiu da voddite vasca stadda sobbom. Komu onni odgovorisce daje potribito povesti i svu xivotinu, neznaduchi kollikose hòchie, za çinniti Bogu Posvetiliscta. Rasardivscise taddà Faraun xestoko, iztirraijh iz prid sebbe, naredivscijm, da pod izgubgliegne glavah nejmadù visce k' gnemu dochi, ni gnegova, obraza vidditi. Dixze taddà Mojses glas, i reççe: dobrosi rekao da vech nejman vidditi obraza tvoga, i takochie biti; alli ù pò nochi po svemu Egiptu bichie plaç, i xalòst vellika, jer immà umriti parvo-rogeno od Çovika do xivine nerazloxite, poçamsi od Kuchie tvoje, do najmagne ù tvomu Kragliestvu; i taddachiè tvoje Poglavize, i vas Egipat molliti menne, i Puk moj dasse udigl iz Egipta dilimo.

Slidi govoregne od Çudnovatoga izzascastia Puka Izraelskoga iz Egipta.

Prija neggo Bogh izvede Puk Izraelski iz Egipta, reççe Mojses, da josc jedan biç immà dochi na Farauna, i na vas Puk gnegov, tò jest smart na parvò-rogenò, kakoje reççeno gorri, Potom-togkà naredimu, da prija negosse dilì svoijm Izraelichianim, immaduh tollikò Gliudi, koliko xenne zapitati sve najlipsce Agline, sùde od srebra, i zlata, Mengiusce, Manine, alliti Narukvize od Egipziana uzajmize, i dachie onni sve tò gnima datti

Digitized by Google

uzzajmize, zichia vellika straha, koijohie nagne dochi. A kada ovvah Bogh naredivasce Mojsesu, bìsce Missecz Maraç, kòmu suvisce govoriti poçce: Hochiu daje ovvì Missecz poçetak od svìh Missezih, parvi megiu Missezim od godiscta. Na desset dakle ovogà Missecza, immà svakà Kuchia, i Porrodicza pripravna darxati jednoga Jaganczxa, alliti Jagniescze Muscko, od jednoga godiscta, kojè svakà Kuchia immà zaklati, na çetarnajest reçcenoga Missecza kveçeru, i peçena blagovachiega, s' kruhom ù prisan, i s' salatom divijom, od koga nejma ostati za jutro niscta, akkollibi ostalo, dassè immà saxechi na ogbgnu. Akkoli pak nebuddè ù kojoj Kuchi dosta çegliadi, za blagovatiga, immà prizvati svoga Konsciu, alliti Susida najblixniega, ter scgnime blagovati, ma na putnicku, stojechi na noggub, obbuvesi, i pripasàni, darxechi sctàpe ù rukub za putovati, a tò zlamennje Prolaziscte Gospodgnjè, jerchiu ja prochi reçce onnù noch priko Egipta, i pogubichiu sve parvo-rogeno od xivine do Çovika. U karv pak onnizih Jagniaczah, koje pokogliuh, umoçiti immadub struk Isopa, i sc'gnime svak svoja vrata poscbropiti, i pomazati, da ja prolazechi od Kuchie, do Kuchie, i pedipsajuchi Egipziane, nascavsci vrata karvju pomazana, ne-tiknem ù Kuchie puka moga. I za uspomenu vikovgniù, kadà budete u zemgli od obechiagna, istoga dneva, i Missecza vazdechiete ovvò istò çinniti, i obsluxivati, neka umili budete kazivati vascim poslidgnim, kadvas uppitaju, *scto to zlamenuje, da* ovvò zlamenuje priscastje, alliti prolaxiscte *Boxje* priko Egipta, kadà pobbi parvo-rogene po gnemu, i tòse zove *Paska*, a Slovinski Vazam.

Digitized by Google

Mojses buduchi Puku prikazao naredbu Boxju, dobrovoglno, i podpuno bihu svakà izvarscena; a kada doge dàn, i noch zabilixenà, stadde okko ponochi taki plaç, i jauk ù Egiptu, da gorri, ni xalosnii nije bijo nikada; i ullize vellik strah ù Farauna, i sve Gragiane, ter poççesce molliti Mojsesa, i Puk Izraelski dasse onni ças sa svim scto imadihu dile kudijm dràgo; i sve onnò scto ù zajmize pitàhu dobrovoglno gnima daddosce, tò jest Agline plemenitè, od svakè varstè, i vellike zine, sude od zlata, i srebra, sa svim lipscim scto imadihu, isctom samo da nekasne izzachi iz Grada. I takò Gospodin Bogh hotti svuchi vas Egipat, ostavivsciga golla, nevoglna, i uboga, a svoj Puk obogatiti, i naplatiti obilno vas trùd, koij onni, i gniovi stàrì ù Egiptu brez nikakve plachie uççinnisce. Dilise dakle Mojses prid Pukom svoijm na petnajest Marça Missecza; taddà immadisce ossamdeset godisctaa, a Aron ossamdeset i tri Pristàsce Izraelichiani ù Egiptu, poslì kako Jakov Patriarka dòge iz Kananejske zemglie, dvista i pet godisctaa; i ù to dvista i pet godisctaa uzmnoxascese punno ù Egiptu, jer izvan xennah, i dizze nagejse na broju, kadase dilisce scest stotinà igliadah Vojnikah, a nebisceijh dosclo s' Jakovom ù Egipat vechiè od sedamdeset igliadi.

Dilise dakle Mojses s' Pukom svoijm iz Egipta, i bimu od Boga naregeno daga nevodì priko Palestine, ù zemgliu od obechiagna, neggo priko Pustigne da okrene k' Moru Czarglienomu. A za koij uzrok nedopustì Bogh Puku otichi ù reççenù zemgliu priko Palestin, kud bisce, gniov pùt lip, lassan, i kratak, moxe biti da bisce ovvi, jerbi

Digitized by Google

protiva gnima uddarrile Vojske od Palestine, a onni neimaduchi Oruxja, i nenaucni Vojevagniu, videchise tako barzo od jednoga zla oslobogeni, uppasti ù druggò gorrè, moglibi na zàd ù Egipat pobignuti za tù dakle svarhu hotti Bogh da putuju priko; Pustignia. Vodechii òn isti, obdan ù prilizi stùpa od oblaka, a ù nochi ù priliczi stupa oggienoga.

Kragl Faraun, i Voiska gnegova, ù More Czarglieno bi uttopglien.

Poslì kakose dili Puk Izraelski iz Egipta, pokajase Kragl Faraun, daga pustijo bisce, i sakupivsci Vojsku, dvista igliadah Piscàczah, pedesset igliadah, i scest stotinà Koccijah, ottisctese za gnim ù potiru, s' odlukom daijh sve issicè, akkose braniti pocmù, olli povestijh ù suxagnstvo, akkoga smirom docekajuh. Biscese taddà Puk Izraelski utaborio krajem Mora Czarglienoga, to jest po krajem reccenoga Mora, za pocçinuti od vellika putovagna; i ugledavsci silnu Vojsku Faraunovu, uzbojascese vehoma Izraelichiani nemoguchi natragh, ni na-prid utechi, buduchii sprid zateklo More, a strah Vojska Faraunova, i takò jednoskupno vikati protiva Mojsesu, i Aronu pocçesce, daijm bogliè bisce tugovati ù Egiptu, neggo ù Pustigni, i kod Mora Czarglienoga glavu izgubiti.

Mojses uffajuchise ù pomoh Boxju sloboditijh pocce, dasse nebojè niscta, jer onnii istù Bogh, koij vàs s' tollikim cudessim iz Egipta izvede, hochie za vàs (recce) Boj bitti, i od gnih osloboditi. Naredì megiutò Bogh Mojsesu, da dignè Scipku

Digitized by Google

od çudesah prama Moru, i tò buduchi uççinnijo, rastavîse More, i uççinniscese od gnega kakono dva Zida; a Angeo Boxj, koij prid gnima ù prilizi stupa od Oblaka igiasce, izzàge prid Vojsku Faraunovu, terje zauzbivasce, da nemasàrne na Puk Izraelski, dok neprige priko Mora Czarglienoga. Buduchise dakle rastopilo More, i uççinila ullitova sciroka, kako moxxe lasno vas Puk, i gniova xivotina prochi, Mojses ullize, a za gnim svi ostàli, ter posuhu Mora na druggù stràna zdravi, i veseli prigiosce svikolizi; a za gnima istim putem ottisctese Faraun sa svom Vojskom svojom, i buduchi svì ù dubinu Morskù ullizli, dixxe suprot gnima Mojses Scipku, i u tà ças sklopise More okkolo gnih s'jednè, i drughè stràne, terjh svekolike proxdri, i zadusci, da od gnih neostççeni jedan, koijbi glàs u Egipat odnijo.

Priscavsci Mojses s' Pukòm na onnu stranu Mora Czarglienoga, zapivà jednu Pismu Duhovnu, kojà poçimglie ovako: *Pivajmo Gospodinu, slavnoboseje uzveliçao, Kognia, i Kognika metnuoje ù More etc.* A ù istò vrime, kada Mojses s' Pukom reççenù Pismu pivàsce, i Boxijah çudessa u gnoj spomigniasce, Valovi Morski izbazisce na kraj Oruxja Vojske uttopgliene, s' koijzimse oruxasce Izraelichiani, i tò sve bisce provigegne Boxje, nekase moggah braniti od Nepriategliah u vrime potribito.

Dilise Mojses s' Pukom priko Pustigne.

Buduchi reççenu Pismu izpivao Mojses dixxese s' Pukom k' Planini Sinajskoj, priko mistah, u kojim jzvan xivinah diviih nepribivàsce nikko, i ne-

nascavsci za trì dni voddu za pitti, izvan trechi dàn gorku, kojase zichia gorçinè pitti nemogàsce, poççese Puk zlosarditi, alli Bogh pokàza moguchstvo svoje, naredivsci Mojsesu da ù voddu metne jedno darvo, kojechie obratiti voddu gorku ù slatku, i takò budduchi uççinnijo, voddase gorka obràti u slatku, terse vas Puk zadovoglno nappì, gniovom xivotinom. Od toggà mista dilivscise, putovasce priko Pustigne do petnajest Aprila Missecza, i nenascavsci nigdi sctobise blagovati moglo, protiva Mojsesu, i Aronu xestoko zlo govoriti poççesce, tuxechise, i nesçisno bessidechi, daijm boglie bisce ù Egiptu umriti, gdi imadihu punne Lonze Mesa, i Kruha na svu vogliu, neggo pomriti od glada ù Pustigni. Alli Bogh velliki gniov Vojvoda buduchi i branitegl, ukazaijm svoje milosardje, terijm providi hranu i ù Pustigni, poslavscijm brez broja Prepelize, i daxdechi Mannu Nebesku, tako dasse nassitisce zadovoglno Mèsa i Kruha; a misto ù komuijm Bogh mannu poççe slatti, zvascese Sin Planina, od koje dilivscise dogiosce ù misto zvano Daſga, od toggà mista ù Rafidim, vodechii Angeo Boxj, kakoje reççeno gorri, gdi Puk Izraelski, nenascavsci vodde, i buduchi oxednijo, poççè vikati protiva Mojsesu, i Aronu, pritechiim dacheiih kamenovati, akkoijm neukaxuh voddu. Postavivscise onni na molitvu, vapìti Bogu poççèsce, da xedan Puk napoij, daijh izbavì od smarti; kojù od Puka sardita, i neharna podniti bojahuse. Bogh svemoguchi izbavi gnih od smarti, a Puk od xege, naredivsci Mojsesu da uddarri Scipkom po tvardu kamenu, iz koga vodde xive obilato uddatrichie, i takò buduchi uççinnio,

otvorise Kamen, i pusti iz sebbe voddu xivu, terse Puk, i xivine gniove kolliko ktisce zadovoglisce. U ovomu misto, i dogagiaju nebuduchi Mojses, i Aron svu slavu dali Gospodinu Bogu, kakomuse pristojasce, neggo sebbi istim, kako dassu onni voddu iz kamena çinnili provriti, immadosce i onni svoje pokaragne, navistivscim Bogh, da nechiè ullisti ù zemgliu od obechiagna, neggo ù Pustigni da umriti hochiè, i takose dogodi.

Pribivajuchi Izraelichiani kod reççenè voddè, uppùtise protiva gnima silnà Vojska Amaloçitah, s' odlukom dàijh sve ù Pustigni pobije, i buduchise priblixala, Mojses izzabrà punno igliadah najslobodniih Vojnikah, dobro oruxanih, terijh posla pridagne za pobitise s' Amalecitim, a prid Vojskom posla Josua za Generala, i upraviteglia; mladichia punno kripostna, dobra, i slobodna. Mojses megiuto, Aron, i Zet gniov immenom Ur, Mux Marie sestre Mojsesove, izzàgiosce na jednu Planinu vissoku, skoje mogahu viditi vojske kakose bijuh; a kadase uddarrisce, Mojses dixxe Scipku k' Nebbu, i dok darxasce ruke k' Nebbu razkrigliene, gnegovi Vojnizi dobivahu, kadliih umorivscise k' zemgli spuschiàsce, gnegovi na zad bixahu. I buduchise tommù domislio, sidde na jednoj stini, a darxajùmu rùke k' Nebbu rastvorenc, s' jedne strane Aron, a z' drughe Ur Zet gnegov; i takò darxechi rastvorene brez pristanka ruke, Izraelichiani sve napridovahu, i bijuchise s' Amaleçitim do Suncza poççivala, razbivsciih, issikosce jedno mnosctvo, komuse broja nezna, nepoghinuvsci od Izraelichianah nijedan.

Na tri Missecza Maja, a toje trechi Mssecz ka-

Digitized by Google

kose dilisce iz Egipta, dòge Mojses s' Pukom Izraelskim k' Planini Sinajskoj, kojaje tollikò vissoka dasse çigniasce gledaozem dodivatse Nebba, i pod gnom hoti da Puk stanne, poçinè, i svoje Çadore, alliti Scatore razapne, do drughè Boxje naredbe; i ostavivsci Puk pod Sinaj Planinom, uzzàge na-gniu, za zboriti z' Bogom, i primiti naredbe gnegove, koijga zovnù s' varhu Planine govorechimu: Ajde, i rezi Puku Izraelskomu od strane moje, s' kakvim çudesim izveosamijh iz Egipta, i prinio kakono svarhu krìlah Orlovi, i uzzeo za moje sinove: daklem akkome budduh sluscati, i obsluxiti sve naredbe moje, bichiemi draxxi od Svih Pukah na Svitu. Doge Mojses k'Puku, i kaza naredbu Boxju; koijmu odgovorisce, dachiè dobrovoglno obsluxiti sve, sctoijm Bogh narèdì. Mojses immaduchi taki odgovor, uzzage na Planinu, i kaza Bogu odgovor Puka. Ajde (reççemu Bogh) oççisti, i posveti Puk, jerchiu ja trechi dàn sachi k' Puku, i prid gnima govorichiu stobom, nekati unapridak budduh virrovati, dasse ja razgovaram stobom, i naredbe dajem. Postavichiesc Marghign, olliti mejasc blizu Planine, priko koga, pod izgubgliegne glave, nejma nikko prilaziti, ni k' Planinise blixxe prikuçiti, tolliko Gliudi, kolliko xivine.

Sascavsci Mojses s' Planine posveti vas Puk, zapovidivsi da Agline svak opperrè, i da nejmaduh za tri dnì svoijm xennam spavati. I buduchi doscao dàn trechi, poççesce ù zorru pucsati gromovi strahoviti, sivati brez pristanka Dragusoize, i gusta magla viddìse svu Planinu pokriti, iz koje izlazasce glas Trubglie tolliko vellik, i strahovit, dasse vechi nemogasce. I buduchi Bogh sascao ù

oghgnu, sva Planina dimgliasce, a Srubglie glas sve tovechè restuchi, vas Puk od vellika straha dartàsce. Poççe pak zvati Bogh Mojsesa s'Planine, i govoritimu daga vas Puk çujasce: Rezzi Puku da nejma prichi Marghigna zabilixenoga, ma da, stojechi na mistu zabilixenomu, sliscaju glàs moj, Çekasce Puk s' vellikm strahom, i poniznostju, za çutti, i razumiti onnò, sctomu Bogh hotisce rechi; i evvo glas gnegov bìstar çusse govoriti: Ja jesam Gospodin Bogh tvoj, koijteje izveo iz Egipta, nemoj immati drugoga Boga izvan menne, potom-toggà, izbroijvsci ostàle zapovidi, narèdì dasse imaduh ù pameti darxati, i od svakoga obsluxivati. Sluscajuchi vas Puk glàs Boxj, zveçanje Trubglie, videchi Planinu gdi gorih, i Dim koij iz oghgna izlazàsce, pristrascen jàko poçè Mojsesu govoriti: kaxinam ti scto obsluxit immamo, a Bogh nekanam negovori, da nepomremo. Nebojtese nisceta, reççeijm Mojses, Bohje doscao davas iskuscà, i da uzmete strah gniegov ù sarcza vasca, za mochi lascgnie obsluxivati gniegove zapovìdi: Pak ostavivsci Puk, ullize ù maglu z'Bogomse razgovarati, koijmu narèdi da reççe Puku od gniegove strane, da Bogove od srebra, zlata, ni od drughè stvari çinniti nejmaduh, i damu uççimnè Otàr, za prikazivati Posvetiliscta, na posctegne gnegovo; davscimu josc, i drughè naredbe mnoghe, kojse ù svetomu Pismu nahodè, i sctijuh, to jest kako, imaduh Sudzi suditi, kojese pokora za koij grib immà datti, i ostalah mnogah, kojah za neuzmnoxati govoregna ostavgliam.

Bogh zove Mojsesa da oppèt uzzàgè na Planinu, scgnimese razgovàrati, i primiti naredbe. Mo-

Digitized by Google

jses uzzamsci sobbom Arona, Nadaba Josua, i sceset Poglaviczah Puka uzzàge na Planinu, i svi koij bihu sc' gnime vidisce Slavu Boxju, pakse isti dan povratisce nazad, ostavsci na Planini sam Mojses s' svoijm slugom Josum. Dòge megiutò Slava Boxja svarhu Mojsesa, i jedna gùsta Magla svega pokrì, za scest danah, videchi i Puk Slavu Boxju, kakono ogagn goruchi na varhu od Planine. Sedmi dàn zovnù Bogh Mojsesa da prige k'gnemu blixe na varh Planine, i uzzàge Mojses po srid magle, terse rasgovàra z' Bogom, za çetarjaest danah, i tollikò nochi, neijduchi, i nepijuchi; i ù tò vrime naredimu Bogh, damu uççinni jedno Pribivalischte, gdichiese gnegovo imme slaviti, i kojechie na misto Czarque sluxiti, ukazavscimu naçin, kakoga uççinniti imma. Reççemu suvisce, da imma uççinniti jednu Korabgliu, ua naçin skrigne, ù kojojchè stati zapovidi na daskam uppìsane, ukazavscimu naçin, kako, i od koje stvari immà bitti uççignena. Naredimu potom-togga da uççini bratta Arona za Poglaviczu Misnìkah, i da od gnegova Kollina, a ne od drugoga unapridak imaduh biti Poglavize, ukazavscimu naçin kakoga posvetit immà, i koje govoriti riçi kakvemu Agline, i od koje varste immà skroijti. Naredimu takoger da çinnì skovati Kalexe, Kadionike, i ostàlè sude, za sluxbu Boxju potribite. Najposlì pak daddemu dvi daske, alliti plocize od stine, i na gnima uppìsane Zapovidi Boxje, od istòga Boga.

Digitized by Google

Mojses protiva Puku rasargen, razbi ploçizè od Zapovidih Boxj

Nevidechi Izraelichiani Mojsesa za çetarjest dànàh, i czinechi dasse visce vratit nechie, poççesce govoriti Aronu s' oholostju i pritgnom vellikom, daijm ù tà ças immà uççinniti Boga, komuchiese klagnati, i od gnega pomoch pìtati, jer neznamo niscta sctosseje od Mojsesa zgodilo, koijnasje u ovù Pustignu uveo, i iz Egipta izveo: kolliko prija dakle Boganam uççinni, akkotje dragh xivot: Aron protiva Puku zlu, i obisnu nemoguchise oppriti, i czinechi, da nechie uççiti sctomu narediti budde, reççeijm, kad hochiete drughè Bogove, ajdete, i donessite vascìh xenah, i chierah od zlata Mengiusce, i od gnìh sallichiu vami Boga, komuchietese klagnati. Alli onni buduchi na zlo poblepni, i na Idolosctolstvo prignuti, skinuvsci s' xennah, i chierah zlatne Mengiusce, donesosceijh k' Aronu, a òn nemoguchi druggò, nàge Mestre, i sallisce od Mengiuscah zlatno Telle, naçin kakosu ù Egiptu viddili, i poççemuse Puk klagnati, kakono Bogu, i Posvetiliscte prikazivati govorechi: ovosu Bogovi, o Izraele, koijsu tebbe iz Egipta izveli. Potomtoggà huduchi zadovoglno blagovali, çasti, i sobete goleme uççinnili, uffativsci kolla, okkolo idola igrati, i pivati poççesce.

Bogh Svemoguchi, koij svakà viddi, i znadè, gledajuchi s' Planine scto Puk neharnì çinnì, reçe Mojsesu: sàgi barzo s' Planine, Pukje menne ostavijo, Telle od zlata uççinivsci, i za svoga Boga uzzeo, govorechi: ovvòsu Bogovi o Izraele, koijsu tebbe iz Egipta izveli. Vidim daje Puk ovvì

Digitized by Google

tvardoglav, pustime daga smaknem, i satarem, nemojmo molliti za gnega, a uççinni chiute Glavarom od drugoga Naroda punno vechiega. Prostrise Mojses za zemgli, ter poççe plaçuchi Boga molliti; dasse Puku neharnomu smilluje govorechi: Nemojse Gospodine sarditi, i Puka tvoga, kogasi iz Egipta izvejo smaczati, da nerekù Egipziani tvoij, i zuzci Nepriategli: s' privarom gniov Bogh iz Egipta gnih izvede, daijh ù Pustigni potuçe, i pobije: spomènise Abrama, Isaka, i Jakova slugah tvoijh, koijzimsise zakleo, dachiesc uzmnoxati simmè gniovo, kakono Zvizde Nebbeskè, i Pisak Morski. Plaç, i molba Mojsesova ugasì sarxbu Boxju, i zeizvarscì onnò scto rekao bisce. A Mojses pan tughe i xalosti sage s' Planine, nossechi ù ruzi dvi Daske od Zapovidj, i nascavsci pri-dnu Planine Josua, gdiga ostavio bisce, kadaga Bogh zazvà, sc' gnimese uppùti k' Puku neharnomu smuchien, i punno sardit; a kada dòge, ter ugledà Telle od zlata, i okkolo gniega Pùk igrajuchi; bazi od sarxbe, i xalosti Daske, alliti ploçize od zapovidì, i buduchi gnimam jako uddarrijo zemgliu, i odatine, razbiih. Idolosctovzi ugledavsciga nenadajuchise, ostadosce izvan sebbe, Mojses zapovidì svoijm da Telle bazè na zemgliu, daga saxeguh, i ù prah obràtè; koij prah çinnì baziti ù voddu çinni da vas Puk pije, nekaijm gniov hudì Bogh u Tarbuku pribivà. Pokàra poslì togga xestokim naçinom bratta Arona, dopustivsci zloçestomu Narrodu, tollikù oppaçinu uççinniti, allise Aron opravda, daje bijo od Puka ussilovàn. Zavikavsci taddà Mojses izza svega glasa reççe: koje sluga pravoga Boga, nekka pristupì k' menni. Dogjose dakle svi

od kollina Levina, tò jest Minsnickoga k' Mojsesu, koijm on recce: ovovam govori Gospodin Bogh i da uzmete Maccze vasce, i sicete Telosctovze, i neprostivsci Brattu, ni Rodjaku, Kumu ni Priategliu, Primivsci onni takù zapovid, dvadèset i tri igliade, nesrichni grjsnikah s' Mojsesom possikosce; i takò osvetivsci Boga punno u-vrigenoga, svoje ruke ù karvi Idolesctvaczah posvetisce. Posli toggà poccze Mojses molliti Boga, da ostàlòmu Puku prosti, kojmu odgovori: Ajde, i voddi Puk ù zemglu kojsamijm obechiao datti, a kada doge brìme od osvechiegna, pedipsachiu zadovoglno zolochiu gniovu.

Na 2514. Oppet Mojses na Planinu g' Boga uzascavsci, i scgnimese za çatarjest danah, i tellikò nochi razgovarajuchi, neijduchi, i nepijuchi, kì dostojan drugì pèt primiti desset gniegovi zapovidih, na ploçiczam uppisanih od istoga Bogà; koje primivsdi, i za Puk Boga umolivsci, damu oprostù pritexhi, vràtise k' Puku nazàd, nossechì zapovidi Boxje. Allije potribito kazati ù kratke, i na koij naçin mogliasce Boga, da Puku prostì texki grih od Idolosotovstva: Uzascavsci dakle na Planinu, paddè nicieze na zemglju, i poccze ovako s' Bogom se razgovarati: Opprosti Boxze Puku tvomu, akolimu, nechiesc prostiti, pomarsime, i isbazi iz kgniga xivota, nekase nenahodi ni moje imme miegin xivuchim, a tochie rechi, akko mislisc pobitì gnih, ubì sc' gnimam ì mennc. Odgovòrimu Bogh, onni koije sagriscio, imma bitj pomarsecn iz kgniga moij, a tì Mojsese poçivaj ù miru, i voddi tvej Puk ù zemglju od obechiagna, Angeo moj bichie tebbi u druxtvu, i onchie hoditì prid tobom, a

kollikoje od strane moje, svami viscè nechiu putovati, jerste vih jedan Puk tvardoglav, nerazuman, i samovoglian, i vibiste menne ussilovali, davas izkorenem ù Pustigni. Mojses nevesseo sage s' Planine, i kaza Puku sarxbu, i naredbu Boxju Puk pristrascen, smuchien, i oxaloschien poççe gorko plakati, i pokoru çinniti; koga videchi pokorena Mojses, oppet igge na Planinu molliti za gnega Boga, i na ovi naçin govoritmu poççe: Gospodine timisi zapovidio da voddim Puk ovvì ù zemgliu, kojusinam datti obechiao, a kochie hodditi prid nami? Dachiuvam (reççe Bogh) jednoga Angela, kojchie Vogiak vasc biti, a ja svami hoditi nechiu. Alli Mojses, s' vellikom molbom prignù Boga na millosardje, da oprostì Puku, i da on istì buddè gniov Vojvoda, i drugh putovagnu. Ma za punno vrimena z' Bogomse razgovarajuchi, i slavu gnegovu gledajuchi, biscese obraz uççinnio gnegov svitao, kakono Sunzc, iz kòga dvi zdrake izlazahu, jedna s' jednu stranu, a druggà z' druggu stranu obraza, takò da kadbi s' Pukom hessidijo, vagliadiscemu s' Maramom pokrivati Obraz.

Poslì stvàrì gorri reççeni dadde Mojses naredbu dasse çinni Bogu Pribivaliscte, gdi stati imadisce sc' gnima putujuchi, i tako bì uççigninen jedan Çador, olli, kako drughi govore Scator vellik, i sasvim narèscen, ù duglinu Lakàtah trideset, ù scirrinu desset, na naçin jedne Czarque. Okoliso, olliti prid Vratje ovoga Pribivaliscta Boxjega bì uççigneno, ù duglinu lakata stò, a ù scrinu pedeset. Reççenni Çador bisce nakichien z' dvora, i iznutra svillom, zlatom, srebrom, draghim Kamegnem, i drughim stvarmam, od razliçitj kolurah,

Digitized by Google

alliti mastih, koje Puk Bogu prikazao bisce; nossechi prid Mojsesa zlatne i srebarne Parstene, Mengiusce, Narukvize, Putascza, Igle, Spogne, Agline od svile, skerleta, alliti Çoje, Bezza tankoga, i od vellikè czine. Agline, i drago Kamegne, kojè od Egipzianah ù zajmise uzzèli bihu, neka Mestri zlato, i srebro raztapaju, i od gnih Kallexe, Kadionike, svitgnake, i ostàlè sùde, za sluxbu, Boxju potribite naçignaju; Agline takoger da raskrajaju, i od gnih Misniçkù hodichiu, i sctoje potribito za nakichiegne Boxjega Pribivaliscta da çinnè.

Korabglia takoger dasse uççinniti immà naredi, a tò nebisce druggòj, neggo jedna skrigna, od darvglia svàna *setim*, skolopjena, i naçignena; s' dvora, i iznùtra, svakolika zlatnim ploççam oklopgliena, i ù toj skrigni stàjuh zapovidi Boxje na ploçiczam uppisane, Parstom Boga xivoga. Duglina gniè bisce dva lakta i pò, scrirrinna lakat i pò, a vissinna lakat, i pò. Z' dvorà na gnioj stàju dva Angela Kerubina, jedan na jednomu kraju, a drughi na drugomu kraju Korabglie, okrenuvsci Obraz, jedan prama drugomu, i pokrivsci Krilmim reççenu Korabgliu.

Dospivsci Pribivaliscte Boxje, i Korabgliu od Zapovidih, posvèti bratta svoga Arona za Poglaviczu Misnikah, gniegove sinove za Misnike, i drughe mnoghe od Kollina Levina, sluxechise s' riçima, i naçinom od Boga naregenim, i pomazavsciih ugliem, svetim, kojè od razliçiti stvàri Mojses bisce uççinnijo, i za tù svarhu posvetijo, po hotignu, i naredbi Boxjoj. Sest Missezih potratisce Izraelichiani, doklem Pribivaliscte Boxje, Korabgliu,

Otare od zlata, svitgniake, Sùde zlatne; i srebarne, Agline Misniscke, i ostàlah za prikazivati Bogu Posvetilizcta, uççinnisce, i dospisce. Dospivsci pak svakà, prikazasce Posvetiliscta Bogu, kakò, i na koji naçin, on istù naredio bisce. A tò dospivsedshì parvi dàn, parvoga Missecza, tò jest Marça, na pocetku godiscta druggoga, kakòse dillisce iz Egipa. I buduchi Bogh poççeo ù svomu Scatoru pribivati, obdanse vigiasce pokriven oblakom a obnoch svitlostju vellikom.

Na 2514. Aprila na dvadeset, buduchise digla Magla s' Pribivaliscta Boxjega, dixxese i Puk Izraelski, ter na naçin Grada za Maglem putovati poççe, a trechi Dàn buduchi stalla Magla, stadde i Puk za poççinuti. Alli buduchise poççèli tuxiti, i marmotati mnoghi protiva Bogù, da od trùda, i i dugga putovagna xiviti nemogu, i daijmse bisce domrazilo svakì Dàn Mannu blagovati, spomenuvscise lipa uxivàgna, kojesu immali ù Egiptu, blagujuchi Meso, Ribbu, Dignie, Lubenize, Luk, Kapulu, Glinticu, i mnoggah druggah. Ma Bogh svemoguchi pokàraijh xestoko, poslavsci ogagu, koiih za cas mnoggo igliadah proxdri, a joscbi vechiega zla bilo da molitve Mojsesove sarxbu Boxju neugasisce.

Promiscgliajuchi Mojses oppàkù narav Puka svoga, trùd, i mukku, koju podnosì zichia gnega, poççe Boga molliti daga dignè s' ovogà Svita, olli damu oblaksca brimme, koje nossàsce. Odgovorimu Bogh, da izzabere sedamdeset Mùdri, i pravednì staràczh, koijchiemu biti pomochnizi ù Vladagnu Puka, i koijmchiu datti (reççe Bogh) od duha tvoga, nekka mogguh pravedno suditi, i mud-

Digitized by Google

drose vladati. Mojses takò uççinnivsci, immade dobre ù vladagnu Pomochnike. Komu oppèt Bogh reçce: Çuosam marmotagne Puka, damuje Manna dodijala, kaximu dakle dachiuga na-sititi Mesa, ne za Nedigliu, ni dvi dànah, neggo za Missecz, dokmu ne-omarzne. Poslaijm pak neizreçeno mnosctvo Prepelicza, i naràniga kolliko-god hotìsce. A onnò misto gdi posla Bogh na-gne oghgn, bi zvano; *Grebi Poxelegna*, jer onde bihu pokopani, onni nesrichgniazi, kojè oghgn saxexe.

Dìlìse paka iz togga mista, i doge ù Asseroth, alli ni ode brez pedipsagna Boxjega stàti nemogosce. Biscese pririçila Maria Sestra Mojsèsova sc' gnegovom xennom Seforom, ter i Maria, i Aron brat gnézin protiva Mojsesu zlo govoriti poççesce, tò jest da on sàm nerazgovàràscese z'Bogom, neggo da i onni, kakono i òn sc' gnimese razgovaraju, i da Mojses od gni bogli, ni Bogu draxxì nije. Rasàrdise Bogh na Mariu, i Arona, koijzim ovakò govoriti poççe: Jase razgovaram s' Mojsesom po vazdàn, kakono Priategl s' Priategliem, a s'ostalim Prorozim ù snu, i u vigegnu razgovaratise hochiu; jer dakle vih zlo od moga slughe govorite, i mollomu posctegna nossite? Bogh tò rekavsci rasargen dìlìse, a Maria sva ostade gubava.

Aron videchi takò pokaragne Boxjè, ponnìzìse prid Mojsesom, i poççega molliti dasse gonnè na milosardje svarhu sestre Marie, koja na-polak od Gubbè izzidena bisce. Mojses pun gliubavi, i dobrotè vazda na milosardje prignùt, uzmolise Bogu za Mariù, i bi od Gubbe ozdravgliena.

Digitized by Google

Mojses scaglie Gliude, da izvidé zemgliu od Obechiagna.

Dilivscise Puk Izraelski iz Asserotha, dòge ù Pustignu, kojase zove Faran; od koga mista posla Mojses dvanajest najslobodniih Gliudih, od svakoga Kollina Izraelskoga po Çovika u zemgliu Kananejsku, a toje zemglia kojaijm Bogh datti obechiao bisce, naredivsciim daje uhode, , razgledaju po gnioj Gradove, Sella, i Varosce, Livade, Poglia, i Planine, tò sve bi pò naredbi Boxjoj poslano. Otigiosce dakle reççene uhode, i ù çetarjest danah svuje izvidisce, pakse povratisce k' Puku ù Pustignu na zàd, i donisce Jabukah, Smokàvah, Scipakah i ostala Vochia ù reççenoj zemgli, koja blizu Farana Pustigne bisce, ubràna.

Izvan reççenoga vochia donisce jednu Macxu, alliti Prut od Lozzè, punno Grozdja zrilla, allije donìsce dva megiusobom na jednomu darvetu, nemoguchje sàm jedan nossiti; i kazasce zemgliè lipota, plod, i pritilinu, dasse vechie nikada nemogasce, ni boglie za-xeliti. Kazasce takoger tvardinu od Gradovah, jakost od Gliudih, mnosctvo od Vojnika, megiu koijmse mnoghi Giganti, illi ti Xiganti nahogiahu, çudnovate jakosti, i vellçinnè Gliudi. Potom-togga poççesce Puk strasciti, da nije moguchie niposcto onnù zemgliu osvoijti, ni u-gnu dochi; i svi takò, izvan Kaleba, i Josuè svidoçahu, i Puk strascahu, alli ovvah dvà z' drughe strane sloboditijh poççesce, dasse neboje nisctа, jer spomochiu Boxjom lasnochieje osvoijti, kakoijm istù Bogh obechiao bisce. Puk vechie virrujuchi smutglivzem, neggo gnima: poççè pla-

Digitized by Google

kati, i zlo velliko protiva Aronu, i Mojsesu govoriti, dassu vas Puk pozlu poslali, i uveliga ù Pustignu strahovitu, za izkorenutiga posve; nepristasce Izraelichiani svu noch plakati, i tuxitise, sad protiva Bogu; sad protivo Aronu, i Mojsesu, pritechiim dasse immaduh smaknuti. Osvanuvsci pàk Dàn, skuppiscese zajedno, i uççinnisce vichie da ubiju dva bratta, Mojsesa, i Arona, a da uççinnè jednoga glavara, koijchie prie gnima hoditi, i uvestijh oppet ù Egipat, odkolemsu i doscli. Mojses, i Aron, razumivsci scto neharni sinovi govore, paddosce na zemgliu prid svim Pukom, mollechi Boga daijm budde ù pomochi; a megiutò Kaleb, i Josue govoriti poççesce, dasse ukrote, i od Boga neodmechiu, dachieij Bogh uvesti u reççenu zemgliu, brez gniove Karvi, i brez svakè mukke. U istò vrime, ù koje onni za ukrotitijh govorahu, svi jednoskupno zavikasce protiva gnima, popavsci stine daijh kamenujuh, alli ù tà ças pokriih Slava Boxja, i izbavi od gniove nagle sarditosti.

Bogh Svemoguchi gniovu oppaçinu videchi, govoriti ovakò Mojsesu poççe: Rezimi Mojsese, daklem ovvi Puk misli od menne zlo govoriti? Kadchie poççeti, videchi tollika Çudessa, i Zlamegna, ù mene virrovati? poslachiu Kuggu nagne, nekaiih sve umette, i izkorènè, a tebbechju uççinniti Glavàrom od jednoga Puka, punno vechiega, i jaçega neggoje ovvi. Nemoj Gospodine toggà çinniti mollimte, reççe Mojses, neggosè smilluj Puku tvomu, po veliçanstvu millosardja tvoga, da nerekuh Narodi, koijsu okkolo nàs, izvedeijh Bogh gniov iz Egipta, falechise dachieijh uvesti ù zemgliu nascu, nàs iztirrati, a gnih namistiti, pak videchi da

nemoxe uççinniti protiva nami niscta, pobiih, i potùçe ù Pustigni. Ajde Mojsese prostiosamijm (reççe Bogh) kakosime molijo, ma nechie nijedan ullisti, ni viditi zemgliu od Obechiagna, od svih unnisih, koijsu iz Egipta izzascli od dvajest godisctaa, i u naprid, izvan Josue i Kaleba, a onnichiese skitati çetarjest godisctaa po Arapskim Pustignam, za pokoru griha, nevirujuchi Uhodam, koijh çetarjest dànah zemgliu Kananejsku uhodisce, i za svaki dàn uhodegna çinnichiè pokoru godiscte jedno zilo. Kolliko dakle danah zemglia bi uhogena, tollikochièse godisctaa po Pustignam tammo amo motati, dok svi nepomruh, i gniova dicza, kojàchiè reççenù zemgliu uxivati, nenarèstuh. U istò vrime ù koje Bogh ovako s' Mojsesom bessigiasce, desset Uhoda, koijh Puk uzbunili bihu, na zemgliu martvi paddosce, a Puk vas to gledajuchi, ostade pristrascen punno. Alli kadijm kaza Mojses Boxju sarxbu, i odsudu, kako immaduh svi ù Pustigni pomriti, poççesce jednoskupno plakati, i ù tomu plaççu zaludgnemu dospi dàn, a nochse uffati.

Sinovi Izraelski, priko-voglie Boxje, hotìjuchi ullisti ù zemgliu od Obechiagna, bihu pedipsàni.

Joscse nebisce lipo svanulo, dolazè Izraelichiani k' Mojsesu govorechi, dassu sagriscili nevirujuchi Bogu, i nenfajuchise ù gnegovo meguchstvo, i dassu onni pripravni pochi ù reççenù zemgliu kadgod zapovidi. Alli videchi Mojses, daje gniovo pokajagne ù nevrìme, reççeijm dasse toggà posla pro-

giuh, jer nebuduchi Boga svami, reççe Mojses, bichiete od Nepriategliah razbijeni, i poraxeni. Ma tvardoglavi Ebreij nektijuchiga posluscati, diggoscese oruxàni za ullisti sillom ù reççenù zemgliu; i buduchi doscli na Measce Kananejske, skoçìse Vòjska vellikà Kananeanah, i Amalezitah, uddarri na-gne, razbiih, pottirrà, i mnoghè possìçe; à ostàlih sramotni, i pogardni pobigasce ù Puk plaçuchi, i kajuchise gdi Mojsesa neposluscasce; koij, posli toggà dogagiaja, dixxe vas Puk, i povedega na zad, k' Moru Czarglienomu, naredivscimu tako Gospodin Bogh.

Slidì govoregne od pokaragna Boxjega koje padde svarhu Kore, Datana, i Abirona

Nahogiascese megiu sinovom Izraelskim Çovik punno bokat, i moguch immenom Kore, od Kollina Levina, koij nenavigiasce Mojsesa, i Arona bratta gnegova nemeguchi podniti da onni od ostàlih jessu vechi ù vladagnu Svitovgnemu, i Duhovnomu. Zaslipglen dakle od nenavidosti, uzdizàsce, i podbugnivàsce Pùk protiva Mojsesu, i Aronu, dassuse uççinnili vladaozi po svojoj vlastitoj vogli, ne za korist Puka, neggo za uzvelizati sebbe istè, i Kuchie svoje. Vikàsce protiva Mojsesu, kakojè uççinnio bratta Arona za Poglaviczu Misnikah, nepitajuchi Puka, s' Privarom daje tò voglia Boxja, scto nemoxe, reççe, biti istina, jer kadbi Bogh hotijo, da od Kollina Levina samo, a ne od druggoga imaduh biti Poglavize Misniçke, nascaobì i drughi Gliudi od istoga Kollina boga-

Digitized by Google

tiih, i pametnih od Arona; *hotijuchi s' ovim riçi mam ukasati sebbe istoga, buduchi ôn* (kakoje reççeno) *od Levina Kollina.* A prilizniebi bilo, reççe, daje velliki Misnik od Kollina Rubenova, koij sin bisce naj stariih Jakovgliv, i ù komuse nakodi Gliudih pridostojnih za immati vellikò Misnisctvo, kakonoti Datan, Abiron, i Hon, koijsu igliadukrat dostojniih od Arona. S' ovakim mazanjem prignù Kore na svoju ruku Datana, Abirona, i Hona sammo dvista, i pedeset Gliudih Poglaviti, i moguchì ù pùku, a onni vas ostalì Puk.

Buduchi dakle reççenì Kore prignuo k' sebbi najvechiè Puka Poglavize, dìlise prid gnima nachi Mojsesa, naslidovan od Puka, koij xegliasce vasda zlo ovim slugam Boxjim; i doscavsci prid Mojsesa ovakomu govoriti poçce: buduchi o Mojsese ovvi Puk vas Boxj, za koij dakle uzrok samo tì, i brat tvoj hochiete biti Vladaozi, i Zapovidnizi? Kadbi Bogh obrao vellikoga Misnika (kakono ti govorisc, daje obrao Arona) obraobi vechiega, bogatijega, i pametnoga, neggoje tvoj brat Aron. Kada Mojses razumi ovve poglavize punno moguchie, koij vas Puk ù ruzi darxahu, ostade iz poçetka izvan sebbe, ma uffajuchise ù Boga, i poznajuchi svoju pravednòst, na ovvi naçin odgovorì, Ja ne-darxim tebbe o Kore, ni ostàlè Poglavize Puka nedostojne vellikoga Misnisctva, allisam uççinnio moga bratta Brona, a ne tebbe, jermije takò naredijo Bogh. Akolimi pak nevirujete, a vih donesite sutra Kadionike, i Tamgnian ù Kuchiu Boxjù, pakchiete Tamgnian prikazati Bogu, i onogà, koga ôn uççinni s' kakvim zlamegnem za Misnika vellikoga, neka buddè, jasam kajel. Ukrotise Puk

Digitized by Google

za onni Dan, razumivsci ovveh riçi, i negovori druggo. Sutra dan Kore, i sc'gnim dvista, i pedeset Poglavizah, od svega Puka naslidovani dogiosce s'Kadionizim ù Kuchiu Boxju, za prikazatimu Tamgnian: alliti Datan, i Abiron dochi nektise; kojeh Mojses posla svati, da i onni s'Kadionizim dogiuh; ma ne samo dochi nektise, negoli josc osctre, i ohole odgovore na ovvì naçin gniemu poslasce: Nijeti zadosta Mojsese dassinas izveo iz Egipta, mista lipa, plodna, i svakim Milignem obilata, i ù ovvu Pustigniu, za çinit nas sve pomrìti uveo, neggo josc hochiesc da na sillu kragliujesc? kammo tà zemglia poldna, i pritilà, kojuno ù Egiptu govorasce, dachescnam datti? dissu Poglia, dillisu Vinogradi, gdije Med, gdilije tò Maslo, kojenam obechiavasce datti? nemagnkati druggò, neggo danam josc izvadisc ocçi; tammo dakle dochi nechiemo. U tà çias ukàzasce Bogh Mojsesu, i Aronu govorechi: Uklonitese po daleko od Puka ovogà, jerga immam sad svegga satarti, i izkorenuti. Padosce Mojses, i Aron na zemgliu, ter plaçno, i vruchie poçesce Boga molliti, da zarad jednoga zloga vas Puk nesmiçè. Smillovàse Bogh, i narediim, da çinneh vas Puk odstupiti od pribivalisctah Datana, i Abirona, josc i gniovih pomochnìkah.

Buduchi dakle Mojses kazao Puku naredbu Boxju, poççè svak dizzati svoje Scatorove, alliti Çadore, i od gnìse daleko uklogniati; a onni czinechi dachieij Puk sichi, olli kamenovati, izzagiosce prid svoje scatore oruxàni, s'mnoghim Slugam, i najdraxim Priateglim, za branitise, i pobitse s'Pukom. Alli strahovito poççese zemglia tresti, terse

Digitized by Google

pod gnima proside, i proxdriih sve kolike sc'gniovim Xennam, Diczom, Slugam, Pomochnizim, Scatorovim, i sve scto ù gnima bisce; takò dakle Datan, i Abiron s'voijm Pomochnizim ù Pakao xivi uppaddosce. U istò vrime doge ogagn Boxj, ter sàxexe Koru i sc'gnim dvista, i pedeset, koij bihu doscli s'Kadionizim, da prikaxu Bogu Tamgniam, za ucçinnitse jedan od gnih velliki Misnik. I takò sa svih stranah Puk pristrascen, neznadisce kud bixàsce.

Puk Izraelski uzdixese protiva Mojsesu, daga kamenuje.

Posli recçenoga dogagiaja sutra dàn, gorrà smutgna od parve ù Pukuse ucçinnì, jer Rodbina onizih, kojeh Bogh pobbi, xeglni osvetitise, uzbunisce Puk protiva Mojsesu, i Aronu, govorechi, dassu onni uzrok od smartj gniove, a da nebihu nikakva zla ucçinnili protiva Bogu, izvan sctossu zellili Misnisctvo, za sluxiti gnemu, i vechiumu slavu datti. Puk na zlo svakò prignut, i protiva slugam Boxjim sardit, gniovo zlo govoregne primi, i protiva Mojsesu, i Aronu zavika, uzzamsci Kamegne daijh Kamenuje, i tobise dogodilo, da nebuduh uttekli ù Kuchiu Boxju, kojeh Slava Boxja pokrivsci, od gniove naglosti oslobodì. Recçe taddà Bogh: Bixite uppùt iz megiu Puka ovvoga, jerchiuga sad ù niscto obratiti. Alli onni, pavsci na zemgliu, poccescega molliti, da Puku prosti; a ù istò vrime, kadaga mogliahu, Boxj ogagn poccè Puk xechi, i paliti, kojù stvàr poznavsci Mojses, zapovidi Aronu, da stamgnianom, i Kadionikom

udigl tarçe mugiu Puk, i da ugàsi sarxbu Boxju, prija neggo vas Puk pobije. Otige Aron sa svom hitrostju, i doscavsci megiu Puk, poççe segnime Bogu vapiti, i ugasise sarxba Boxja; alli prija neggo òn dòge, izgori çetarnajest iglidah, i sedam stotinah Izraelichianah. Potom-toggà reçce Bogh Mojsesu. Nekka ovvì Puk pristanè zlo od tebbe govoriti, narèdi Poglaviczam od dvanajest Kollinah Izsraelski, nekka svakki usiçè svoju Scipku, i nagnoj uplsce imme svoje, i od kojeje Obitili, imme takoger Asonovo uplsachiesc na Scipzi, od Kòllina Levina: pak sve reççenè Scipke donichiesc pridame ù Kuchiu, alliti Pribivaliscte moje, i na kojojse ukaxe zlamegne çudnovato, onnichic bitì Poglavicza Misniçki, od menne istòga obran, i uççignien. Sva naredba Boxja bih izverscena, i Scipke ù Kuchiu gniegovu postvagliene, kojeh sutra dàn oddosce gledati, i nagiosceijh onnàkè, kakveijh bihu ostavili, brez nikakva çudda, ni zlamegna, izvan same Scipkè Aronove, kojà onnù noch bisce proczvala, lisctje pustila, i plod uççinnila, to jes Bajame zrile. I od togga vrimena ukrotiscese Izraelichiani, ù ime Misnisctva Aronova.

Nà 2552 dilivscise Izraelichiani od mista, na komu primisce reççena pokaragna od Boga, dogiosce ù misto zvano *Kades*, ù komu mistu umrì Maria sestra Mojsesova. Poslì toggà bihu poslani od Molsesa Peklisàri Kraglia od Edona, mollechiga da pusti Puk Izraelski prichi Priko zemglie svoje, brez nikakve gniove, ni Podloxnikah gniegovih sctette, ukazavscimu dassu Rodbina, tò jest dvà Puka, od dvà bratta, Exauna, i Jakova izzasceli. Alli reççeni Kragl nevirujuchiim, pustitijh pri-

Digitized by Google

ko svojè darxavè nekti, i zatò Mojses bi usillovan s' Pukom na druggù stránu okrenuti.

Buduchi dakle posli nikoliko putovagna doscao Planini zvanoj *Hor*, onde hotti do drughè naredbe Boxije pribivati; a do mallo vrimena narèdimu Bogh, da izvede bratta Arona na reççenu nà Planinu, i daga na varh gniè svùçe iz Aglinah Misnicki, a obùçe Eleazara sina Aronova. I buduchi Mojses takò uççinnijo, to jest Arona svukao, a sinamu Eleazara obukao, padde Aron ù tà hip na zemglu martav, poslì neggo xlvì stò i dvadeset ì trì godisctaa; i bi ukkopan na varh reççene *Hor* Planinè, a od svega Puka za Missecz dànah plakàn.

Izraelichiani Boj bijuchi protiva Kananeanom, parvi pùt bihu razbijeni, à drughi put onni razbiscé Kananeane.

Razumivsci Arad Kragl Kananejskì, dasse Izraelichiani bihu priblixali k' Mejascu gnegovu, skuppivsci Vojsku vellikù, uddarri na-gne iz nenàda, razbiih, i porrobì jako. Izraelichiani tà nesrichni dogagisj vidivsci, uççinnisce Zavit Bogu, da akoijm buddè ù pomochi, i dàdeijm, srichiu za pridobit Kraglia Arada, dachie razoriti do zemglie sve gniove, ì poraziti sctò ù gnima xivo nàgiu. Gospodin Bogh primi zavit gniov, ì daddeijm pomoch protiva Kananeanom koje razbisce, Gradove do zemglie sravnasce, issikavsci sve musko, i xensko, starro, i mlado sctosse nage ù gnima.

Od reççenè Planine diliscese priko Pustigniah k' Mora Czarglienomu, slli zarad dugga putovagna, poççesce marmochiati protiva Mojsesu, ì tu-

Digitized by Google

xitise protiva Bogu dassuijh iz Egipta izveli, i u strakovitè Pustigne, za umoritijh uveli, Govoràju odviscè, da Mannu vechie blagovati nemoguh, buduchj jedno ijchie od niscta. Mà gniova oppaçina neostade brez pokaragna Boxjega, poslavsci megiu-gne Zmije oggnenite, koje poççesce Izraelichiane klatti, ter od gnih uklàni nemilo umirahu. Alli buduchise pokajali, poççesce molliti Mojsesa, da za-gne Boga molli, i od reççene napasti gnih oslobodì. Mojses pun dobrotè, gliubavi, i milosardja, poççe za Puk molliti Gospodina, koijmu reççe, da çinnì Zmiju od Tuççа naçinniti, na kojù pogledavsci od Zmijah ognienih uklani, ù ta ças zdravjechiè primiti. Mojses buduchi od Tuççа (po naredbi Boxjoj) Zmiju uççinnijo, uklàni od reççenih Zmija na-gniu gogledavsci, onças ozdravgliàhu.

Od mista togga, kojese zvàsce Selmona, dilivscise Izraelichiani, priko Pustigniah, dogiosce k' mejascem Amonitanskim, i Moabitanskim, i onde Bogh zapovidì Mojsesu, da nejma protiva gnima hoditi, ni Boj bitti, jerti (reççe Bogh) nechiu datti jednoga pedglia zemglie gniove, buduchije dao sinovom Lotovim, tò jest Moabu, i Amonu, od koijh reççenì Puzì izzàgiosce. I takò Mojses nèsmide s' Pukom napridovati, neggose vartì po Pustigniam, hodechi od Planine, do Planine za çetarjest godisctaa, doklem svi ne-pomrìsce, koijh iz Egipta izzascli bihu, a gniova dicza ù Pustigni rogena ne-podrestosce.

Na 2553. Gospodin Bogh dadde naredbu Mojsesu, da buduchi jurve pomarli onnih, koijh izzàgiosce iz Egipta, i koijga sluscati nektisce, za ul-

Digitized by Google

listi ù zemgliu od Obechiagna, a narèsli gniovi sinovi, ù Pustigni rogeni, varsni Boj bitti, zatò dasse spravi bittise s' mnoghim Kraglim, za ullisti ù reççenù zemgliu.

Imadochi dakle Mojses ovvù naredbu, uppùtì Poklisare k' Seonu Kragliu Amoreiskomu, mollechiga, da dopùstì priko gnegove Darxave prichi Puk Izraelski, brez nikakve sctettè gnegeve Podlosnikah. Ma Kragl Seon, nè sàmo pustitijh nekti, neggo skupivsci Vojsku, sillovitu, doge ù Pustignu, i uddarri na Izraelichiane, i pobiscese ù mistu, *Jasa* zvànu, alli s' pomochiu Boga dobisce Izraelichiani, pogubivsci Kraglia Seona, i svu gnegovu issikavsci Vojsku. Oddosce pah ù Kragliestvo gnegovo, osvoijvsci sve Gradove, i porazivsci pribivaoze òd zemglie Amorejske, poççesce onni ù gniovim Gradovjm pribivati.

Potom-toggà upputiscese k' Kragliestvu Bassamskomu vlàdàsce jedan velliki, snaxni, i strakoviti xiganat, immenom Og, koij imadisce mnosctvo velliko Vojnikah, snàxni punno, i silloviti. Reççe tadda Bogh Mojsesu: Nemoise bojati od velliçinne jakosti, ni oholosti Kraglia Ogga, ni gnegovih silloviti Vojnikah, jerchiuijh sve pridati ù ruke tvoje, i Vojnikah tvoij. I kako Bogh reççe takose dogodì, jer uddarivsci nagne reççeni Kragl Og, bì possiçen òn, i sva Vojska gnegova. Osvoijsce posli toggà slavno dobichia sve Kragliestvo gnegovo, ù komu bisce scesdeset Gradova.

Dilivscise Mojses s' Vojskom iz reççenoga Kragliestva, igge napridujachi g' zemgli Kananejskoj, i doscavsci na Poglie Jordansko, onde stadde sa svim Pukom za poççinuti. Ma buduchi razumio Balak

Digitized by Google

Kragl Moabitanski, kako Puk Izraelski pobbi reççene Kraglie, i gniove Vojske, bojechize sebbi, i Kragliestvu svomu, misogliasce na-gne uddarriti, allise neuzdasce ù snàgu, i tako ù vellikoj misli, i strahuse nahogiasce. I svitujuchise s' Kragliem Amonitanskim, koij bisce gnegov Measenik, i Rodjak, premda na-dalleko punno, buduchi izzascli od sinovah Lotha, Sinovcza Abramova, kako, i na koij naçin imadùse reççenomu Puku opriti. I bimu reççeno, za molli Proroka Balaam, koij pribivà kod Rike *Eufrate* zvanè, neka prokunne Puk Izraelski, jer koga òn kunne, ostaje proklet, a koga blagosivglie, blagosovglien ostaje. Kada dakle prokunne Puk Izraelskì, ondà slobodno nagniechiemo uddariti, i bichie svi poraxeni.

Kragl Balak primivsci tà svit, i nauk posla Poklisare k' reççenomu Proroku govorechimu, daje doscao nikakav Puk vellik, i punno snaxan od Egipta, koga dobiti nije varstan nikko, i takò (rekoscemu Poklisàri) mollite Kragl nasc, da dogeso k' gniemu, i da prokunesc reççeni Puk. Odgovoriim Balaam, dachieim sutra dàn kazati scto immà bitti, i kakomu Bogh narèdì onnakochie uçcinniti. Alli buduchimu Bogh rekao, da nejma nipojedan naçin reççenoga Puka prokligniati, jerje od menne, reççe blagosovglien, posla Poklisare nevesele nazad. Balak, xellechi zlo Puku Israelskomu oppèt scaglie drughè izvarstitijè Poklisàre g'Balaamu, mollechiga da po svaki naçin dogè prokleti Puk Izraelski, a dachiemu datti sve onnò, scto od gnega zapìtà. Balaam Poklisarom odgovorì na ovvi naçin: Dami vasc Kragl dàrruje punnu svoju Kuchiu Zlàta, ja nemogu rechi izvan onnò, scto Bogh

hochie. Stojte, reççe samnom ovvù noch, pakchiuvam sutra kazati vogliu Boxju. Ma buduchimu Bogh rekao da pògè se gnima, alli da nejma govoriti ni magnè, ni vechie, neggo onlikò, kollikoga òn nadane, uzjascivsci nà svoju Magariczu, dilise s' Poklisàrim Kraglin Balaku. I jascuchi na reççenom Xivinçetu, susritega Angeo Boxj, z' golim Maçem ù ruzi, koga premda Balaam nevigiasce, od Xivinçeta bisce vigen, i takò poplascivscise od Angela, strampatize tammo, amo bixati poççe; Balaam hotijuchi putem svoijm napridovati, bijasce nemilo xivinu, ma nebbì moguchie na-putje izarnati, jerjoj Angeo svuda pùt priticzàsce, na-zadje vrachiajuchi. Najposlì bijuchije Balaam nemilostivim naçinom, svarhu naravnim çuddom govoriti poççe: Zasctome bijesc, kadati nisam krìva? bijemte odgovorijoj Balam, jermise rugàsc, nesluscajuchime. Megiutò otvorivscise oççi Balamove, ugleda, Angela prid sobom, z' golim Maçem ù ruzi, prid koijm pavsci na zemgliu, poniznomuse pokloni. Reççemu pak Angeo Boxj: Zascto tì bijesc onakò tvoju xivinu? znaj dobro, dasse nebudè uklonila s' pùta, odsikaobiti glavu, a gnioj nebbi niscta bilo. Zlossam uççinnio, reççe Balaam, alli da budem viddijo tebbe, nèbi tako uççinnio, i akkotije xao da igem kudasam namislijo, vratichiuse na-zàd. Ajde reççemu Angeo putuj na-prid, ma pazzi nerezi druggò, neggo onnò sctoti ja zapovidim. Dòge dakle Balaam Kraglin Balaku, i bì od gnega s' vellikim vesseglicm primglica.

Digitized by Google

Mnogokrat ussilovàse Balaam da prokune Puk Izraelski, alli na svoju gliutu sramotu, na misto proklestva daddeijm blagosov.

Nevigiasce Kragl Balak tratta, ni çassa, dok nevidì prokunen Puk Izraelskì, za mochi na gnegh uddariti, i porazitiga. Dixese daklem z' Balamom, i s' najvechim Poglaviczam Moabitanskim, i Amonitanskim, ter uzzàgiosce na jednu Planinu visòku, s' kojse mogasce viditi sva Vojska Izraelskà; na kojoj Balam çinnì sagraditi sedam Otàrah, za prikazati Bogu Posvetiliscte, prikazavsci na svakom Otàru po jedno Telle, i Ovna, zinechi s' Posvetilisctim prignut Boga, na depusctegne proklesva, protiva Puku Izraelskomu. Ma buduchimuse Bogh ukazao, i zapovidio scto, i kako govoriti immadisce, na vas glàs poççè blagosivgliati, ì uzviscivati reççenì Puk, Kragl Balak tò sluscajuchi rasàrdise govorechimu: Nisam ja tebbe doveo da tì onnù Vojsku blagosivgliesc, neggo dajè prokligniesc, zascto dakle tò çinnisc? Ja nemogu na drughì naçin govoriti (reççemu Balaam) neggo onakò, kako Bogh hochie. Ajdemo (reççemu Kragl) na druggù Planinu, s' kojese samo jedan dijo Puka viddi; da akoga odonlem mogao budèsc prokletti. Uzzagiosce na Planinu druggù, prikazavsci Bogu Posvetiliscte, alli Balaam oppet poççe Puk blagosivgliati, kakono, i prija. Poççèga tadda Kràgl moliti, da akoga nemoxe prokleti, nekaga barem ne-blagosiviglie. Odgovorimu Balaam, da priko-voglie Boxije nemoxe uççinniti nischta. Kragl hotijuchi vogliu Boxjù pridobiti, i Puk Izraelski

Digitized by Google

po svakè nàçine prokleti, izvedega na trechiù Planinu, i prikazivsci obiçajna Posvetiliscta, ussilovasce prokligniati Puk, mà sve bi zaludu, jerga poççe vechiè, i lipscè blagosivgliati i neggo prija, a svarhu toggà prorokovati poççè, kakochiè mnoggà Kragliestva osvoijti, Vojske i Kraglie poràziti; i kakochiè najposli dochi Narodi iz Italie, koijchè ne sàmo Ebrejsko Kraglièstvo razrusciti, ma josc i svu Soriu pod svojù oblàst podloxiti.

Sluscajuchi Kragl Balak svoim uscima, kako Balaam Puk Izraelskì blagosivgliè, poççè od xalosti, i sarditosti rukom o ruku uddarrati, govorechi; Jasam tebbe Balaame doveo da tì onnì Puk prokunnes, a tiga trikrat blagosovì: ajde Kuchi tvojoj, nechiute visce ù Kragliestvù momu, nit ichiuti datti jednoga novcza, prem dasamti bijo Gospodske dare pripravijo. Dami dadesc punnu tvoju Kuchiu srebra, i zlata, reççemu Balam, nije moguchie çinniti onnò scto Bogh nechie; i videchi da nemògu niposcto uççinniti sctossi xelijo, dachiuti svit, i nauk kakochiesc mochi nauditi punno Puku reççenomu, premdaga po-sve izkorenuti nechiesc. Immàsc znati dakle Kragliu, daje onnò Puk Boxj, od gniega çuvàn, i bragnien, nitiga moxxe ikko dobiti, dok pribivà ù gniegovoj milosti izvan samo ondà kadamu sctogod sagrisci golemo; vaglia dakle naçin, kakochie sagrisciti, i ù nemilòst gnegova Boga uppasti, tachiè onda i biti od Boga ostavglien, a evvoti dajem nauk kakochiesc, tù stvàr izvarsciti; Nejma nikakve stvàri na ovom Svitù lascgniè, za privarnut pamèt gliudskù i ù zlo Çovika oboritti, scto Xenna: Nekka dakle Madianichiani izzaberù najlipscè,

Digitized by Google

i odivenièe divojke, sctosse ù gniovu Kraglicstvu nahodè, i nekaij poscaglin ù Tabor Izraelskì, buduchi onni blizu gniovih Mejascah, i nekaijm narèdè daijh prignu na pute na poxegliegna, i dillovagna; ù kojah poklem uppadnuh, nekaijh zaslipgliene çinnè svoljmse Bogovom poklonit, tachiesc ondà viddit, sctochie gniov Bogh od gnih uççinniti.

Oppàki nauk hudoga Proroka bì dobrovoglno primglien i kako nesnaboxze svitovà, onako onni uççimisce, poslavsci najlipscè, i naj-odivenije Divojke ù Vojsku Izraelskù, koje mladichi ugledavsci, nessamo sc'gnima grisciti poçesce, negoli josc sctoje opaçijè, gniovimse Idolom poklonisce. I buduchise Bogh svemoguchi golemo rasardijo, zapovidì Mojsesu da sve onnè, koijh sagriscili bihu issiçe, nijednomu neprostivsci. A ù istò vrime, ù koje Mojses davasce naredbu, dasse griscnizi smaknù, Poglavicza jedan od Kollina Simunova, immenom Zamari, prid svim Pukom, pod svoijm Scatorom grisciti poççe, s'jednom divojkom, immenom Kozbi, chierom nàjvechiega Poglavizè Madianitanskoga; koje zlo nemoguchi podniti Fines Misnik, sin Eleazarov, uzsamsci Nòx, probode i gnega, i gnegovu Bludniczu, a gnega gledajuchi svi ostàlih, koijh nebihu ù zlo uppalli, povadivsci Sabglie, sichi poççesce nesrichnè griscnike, terijh ù mallo vrimena dvadeset, i çetiri igliade possikosce, i natà naçin bì ugascena sarxba Boxja.

Potom-toggà narèdì Mojses, dasse immà izzabrati od svakoga Kollina po igliadu naj-bogli Vojnikah, i porrobiti zemglia Madiatinskà, koja tollikò zlo uzrokovà ù Puku Boxjemu. Dixxese dakle Vòijska Izraelskà protiva neznaboxzem, à prid gni-

Digitized by Google

om bì General reççenì Fines Misnik, i pobivsciše s' Madianitim razbisceijh s' pomochiu Boga, pogubivsci pèt Princìpah, alliti Poglaviczah, i segnima Balaama, napravednoga Proroka, koij bisce dao oppàki nauk Kraglìu Balaku. Posli toggà osvoijvsci sve gniove Gradove, issikosce starro, i mlàdo; izvan sàmi Divojaka neosqvargneni, koijzih dovedosce ù Puk trideset, i dvi igliade; scest stotìnà, i sedamdeset, i pèt igliadah Ovaczah, sedamdeset, i dvi igliade Vollòvah, i scezdeset igliàdah Magaregna, izvan ostale partèxìne, i od vellikè zine Odorè; a sve tò Mojses Puku razdìli.

Mojses, po naredbi Boxjoj çinni pribrojiti Vojnike.

Buduchise priblixalo vrime, da Bogh uvedè Puk Izraelski ù zemgliu od obechiagna, narèdi Mojsesu, i Eleazaru, Poglavizi Misniçkòmu, da pribroje gliude, koijsu priscli dvadeset godisctaa, tò jest onnè koijsu podobni boj bitti s' nepriateglim, i onni tò izpunivsci, nàgiosce od tè vàrstà Gliudih, scest stotinaa igliadah, igliadu sedam stotinah, i trideset; nebrojechi onneh, koijh bihu od Kollina Levina, alliti Misniçkoga, koijzih bì nabrojeno dvadeset i tri igliade: i ù ovomu vellikomu Gliudih mnosctvu, neblsce nijedan od onnizih, koijh progiosce dvajest godinaa, kada iz Egipta izzàgiosce, izvan sama Mojsesa, Kaleba, i Josue, jer svikolizi bihu ù Pustigni umarli, kakoje reççeno gorri.

Pribroijvsci dakle Mojses Vojnike, poççescega molliti Poglavize od Kollina Hadova, Rubenova, i polakijh od Kollina Mannassessova, dasse dostoii

Digitized by Google

datijm Kragliestva Oga, i Seona, za gniovo vikovgniè pribivaliscte. Ovèbo Kraglie biuh pogubili Izraelichiani, i gniove Darxave osvoijli; a obechiascese megiuto ostavivsci sàme xenne, i Diczu ù reçenim Darxavam, s' ostàlim Pukom pochi, priko Jordàna, pomochi uzzjmati Gradove, i s' nepriateglim Boj bitti, dobijh sve neiskorènuh. Dopùstiim Mojses scto xegliahu, ma s' ovim ugovorom, da Vojnizi od reççena trì Kollina, buduchi naj-slobodniih, immaduh prie svim Pùkom vazda na prid oddìti i parvù xestinu od Vojevagna podnositii: i takò reççena dvà Kragliestva bihu napuçena od Kollina Gadova, Rubenova: i Manassessova. Potom-toggà Mojses reççe Puku, kako barzo immadisce ullisti ù zemgliu kojuje Bogh obechiao datti, ukazàvsciim sva Kragliestva, Darxave, i gniove Mejasce, kojechiè osvoijti, i doklemse rasciriti immaduh. Poglavize takoger Pùka gnima Mojses zabilixì, koijchiè Darxave, poslì kakose osvojè pravedno razdiliti, i svakom Kollinu Izraelskomu svoju hissu datti. Narèdimu potom-toggà Bogh, da prid svim Pùkom immenuje za Vojvodu, illiti Poglaviczu Izraelskoga Josue, gorri immenovanoga i daga immaduh na misto gnega sluscati, i za svòga glavara, od istòga Boga obrànòga poznavati. A posli toggà uzzachi na vissokù Planinu, kojàse zòve Nebbo, s' kojèchie mochi vidditi sve darxave zemgliè od Obechiagna. Obsluxì Mojses svu naredbu Boxjù, uççinivsci za Vojvodu Puka Izraelskoga reççenoga Josua, i blagosovivsci sva Kollina Izraelska, uzzàge na Planinu Nebbo, s' kojemu Bogh ukàza svu zemgliu, koju Puk gnegov uxivati immà, govorechimu; onnòje zemglia,

Digitized by Google

kojesam obecia Abramu, Isaku, i Jakovu, dachiuje datti sinovom gnjovim, onniehiè barzo ù-gniu ullisti, i gniu possidovati, alli ù nechiesc, i takose dogodi, jer Mojses na istoj Planini umrì, od godisctaa stò i dvadèset, i bì skopan od Angela ù jednoj Dollini, za koga Greb Çovik nijedan znatti nemoxxe nikada; kaga Izraelichiani gorko Plakasce za trideset dànàh.

Nebbo immeje slovinskò, a tò zlamenujè vissinu, buduchi dakle reççenà Planina punno vissoka, dogoditse moxxe, dajoj Slovigniani takkò imme daddosce.

Smart Mojsesova mechiu nikki na 2493. U koje vrime (kaxu) Sardo Vladabje ù Sardegni, od koga ovvà zemglia takose zazva. Thebe, alliti Tiva Grad u isto vrime bì uzzìdàn. Hermes Filosof, nascki Mudroznunacz taddaje xivijo.

Josuè scaglie dva Çovika za uhoditi Grad Jerik.

Poslì smarti Mojsesove ukasujesse Bogh Josui, Vojvodi Puka Izraelskoga i naregiujemu, dasse spravglia Jordan prichi s' Pukom svoijm, slobodechiga, dasse nisctar neboij, jerohiuti ja, reçce, vazda biti ù pomochi, i çinnichiutè slavodobitnika od svih Kragliah, i Poglavìczah Kananejski, sàmo hochiu od vàs obsluxegne Zakòna moga, kogasam dao Mojsesu. Primivsci Josue naredbu Boxiù, oznanì vas Puk, da stoij pripravno, za pochi trechi dàn k' Jordanu, i ullisti, priscavsciga ù zemgliu obechianù. Nàge pak dva Çovika punno slobodno, i daddeijm naredbu, da pogiu uhoditi Grad

Digitized by Google

Jerik, gnegovo stagne, Kule, i Zidove od Grada, jessuli tvardi, i nakoijbise naçin lasegniè mogao s'juriscem osvoijti; a navlastito da izvidè potanko, jellise onni Puk poplascijo od Izraelichianah.

Uhode priscavsci Jordan otigiosce priko Poglia, i ullizavsci ù Grad, sve tanko po tanko izvidisce, kakoijm Josuè bisce naredijo, a prid noch oddosce konnakovati ù Kuchi jedne Bludnize, immenom Rahab, koje Kuchia stàsce naslognena na Beden od Grada. Alli, buduchi kazano Kragliu od Jerika, kakosu dva Izraelichiana vazdan Grad uhodili, i ullizli ù Kuchiu Rahab Bludnizè, za konnakovati scgniome, posla svoje Vojnike daij uffatè, i pridagn dovedu. Ma srichia bì gniova, jer xenna Mùdra, i Vragometna umideijh sakriti pod Kuchie pokrov, i zamotatijh ù Lan, alliti predivo, govorechi Vojnikom, dassu ù gnie bili, veçerali, pak poscli, i ù vrime zatvora Grada izzascli na dvòr, kojè, akko hochiete moxete barzo dostignuti, jer ù istinu nemoguh biti dalèko od Grada. Vojnizi brez svakè sumgliè virrovascejoj, i pogiosce za gnima ù pòtiru k' Jordanu; a megiu-to bludnicza govoriti Izraelichianom poççè; Jesteli çulli kakosamijh privarila, i viddili ù kakvesam poghibije sàma sebbe zichia vas stavila? daklemse zakunite da osvoijvsci Grad ovvì nechietemi uççinniti zla nikakva, ni ostaloj mojoj Rodbini. Zaklescese Uhode Bogom Nebbeskim, dachie biti saragnien xivot gnie, i svè gniezinè Rodbine, ukazavscijoj naçin, kakochie Puk Izraelski gniezinu Kuchiu poznati, i ù mirujè pustiti, tò jest, da svexe na Ponistri, alliti obloku jednu strukku Czarglienu, koju gnioj darrovasce, i daje obìsì niz Be-

Digitized by Google

den Gràda, buduchijoj Kuchia, kakoje recçeno, uz Grad prislognena, i oblok od gniè kroz Beden Grada naçignien. Narediscejòj suviscè da kada Vojska na Grad uddarrì, cinnì dovesti ù Kuchiu svu Rodbinu svoju, i sve onnè, koje xellì viditi saragniene. Rahab bludnicza tò razumivsci spùstiih niz Beden Grada davsciim prija svit, da ne-bixè k'Jordanu, neggo ù Planinu, dokse nepovràtè na zàd Vojnizi, koijsu za gnima poscli ù pòtiru, i tò onni obsluxivsci, dogiosce zdravi ù Vojsku svoju, i kasasce kakosu Gragiani od Jerika sa svim pristrasceni, i kakoijh Rahab bludnicza od smarti bìsce oslobodila.

Puk Izraelski prige Jardan çudnovitim nuçinom.

Trechi dan posli neggo Uhode iz Jerika ù Vojsku dogiosce, dixxe Josue Puk svoj, i dovedega k'Rìki Jordanskoj, putujuchi na ovvi naçin: igiàju na-prid Mismizi, nossechi Korabgliu Boxjù, a za gnima sligiasce Pùk, dalleko od Korabgliè, kakojè mogasce vidditi; i doscavsci k'Jordànu, recçe Josue Puku: Po ovomù poznachiete daje Bogh snami, kad ugledate Vodde gorgnie od Jordàna stati kakono jedan zìd, a dognie iztoçitse, i prochi svoijm putem, takò dasse po suhu, neskvasivsci noghe, moglo budde na onnù stranu prichi, po tommu, reko çuddu znachiete, i virrovati immàte brez sumgliè, dachievam Bogh brez nikakvè mukkè, ni trùda vascega svu zemgliu obechiànù datti, pobivsci Kraglie, i issikavsci gniove snàxne Vojske.

Doscavsci dakle Mismizi s'Korabgliom na kraj

Rike, i buduchi ugazili snagam u Voddu, gornia vodda stadde kakono zid, a dogniasce svakolika iz-pùze, ter ostade suhota tako, da vas Puk, i xivine, neskvasivsci noghe po suhu, na druggu stranu prigiosce, stojechi megiutò Misnizi, i Korabglia na srid Jordana. Ma çudessa Boxja ni tù ne-dospisce, neggo sve iznova sligiasce, jer Vodde koje iznova dolazàju, priko onnè, koja kakono zid stàsce prichi nemogàju; i takò jedna svarhu drughe uzlazechi, dixxese tolliko visoko, da tò çuddo iz Varoscah i blixnih Gradovah Gliadi gledajuchi, od vellika straha darechiàju, kakono jedan prùt. A prija neggo Korabgliu Misnizi iznisce iz Jordana, zapovidi Josue (naredivscimu takò Bogh) da od svakoga Kollina Izraelskoga pojedan Çovik, immà uzzèti po jedan Kamèn iz Jordana, i nossitiga do parvoga mista, gdi buddè Puka pribivaliscte, alliti poçivalo; i takò dvanajest stinah bi iz Jordana izvageno, a dvanajest drughi, na onno misto, gdi stasce Kogabglia, tò jest na-srid Jordàna, bipostavglieno, sve po naredbi Boxjoj.

Priscavsci dakle Vas Pùk priko Jordana, naredi Josue Misnikom, da s'Korabgliom na-dvor izzàgiu, i ù ta ças, ù koij izzagiosce na dvor, Vodda poccè techi po svojoj naravi obiçajnoj; a Izraelichiani uputiscese svoijm pùtem, i stadosce poçivati pram Gradu Jeriku od istoka, ù misto kojese zove Galgala, i ù tomù mistu, çinnì Josue ostaviti dvanajest Stinah, izvagenih iz Jordàna, za vikovicgniu uspomenu odcudnovatoga priscastja Puka Izraelskoga priko Jordàna. I buduchi taddà poççèli blagovati Vochie, i ostàli plod zemglè onnè, pristade Manna iz Nebba paddati. Potom-tog-

Digitized by Google

gà narèdi Bogh Josui, da çinni obrizovati sve onnè, koijse ù Pustigni roditi bihu, jer putujuchi tammo, amo, neimadiju naçina za obrizovatse; i takò sve Muscko, vèllikò, i mallahno, bì ù Galgali obrizovàno.

Grad Jerik çudnovatim naçinom osvojen.

Puzì Kananejski od vellika straha bihùse sasvim ostudonili, i uvenuli, gledajuchi svoijm oçima strahovità çudesa Boxjà, s'koijm Vojsku Izraèlsku protivu gnima, za izkorenutijh vogiasce; a navlastito nesrichni Jerichiani, koij staju ù Gradu obnoch i obdàn s'vratimi zatvorenim: Ma buduchi dosclo vrime, daijh Bogh poràzì, narèdì Josui, da podignè svoju Vojsku, i daga iggè osvoijti na ovi naçin: tò jest, da Grad Jeriko za scest dànà sa svom Vojskom po jedan put okolisci, uççinnivsci okkolo gnega processiun, i sedam Misnikah da immà trubiti ù sedam Trubgliah, a za gnima ostàlih Misnizi da imaduh nossiti Korabgliù Boxjù okolo Grada, posli pak Misnikah da imma naslidovati vas Puk ostàli. Takò dakle buduchi za scest dànah uççinnili, naredì Bogh da sedmi dàn, sedam pùtà reççennì Grad okolisce, zvonechi ù sedam Trubgliah Misnizi; i takò budduchi uççinnili, zapovidi Bogh, da svikolizi jednoglasno zaviçuh, i tò budduchi obsluxili, paddosce na zemgliu svi Bedeni od Jerika, ù koij onças ullizosce Izraèlichiani, ter Kraglia, sa svim scto ù Gradu nagiosce possikosce, neprostivsci muscka, ni xensku, starru, ni mladu; i uppalivsci sve Kuchie vratiscese nazad, nossechi srebrò mnoggò, i zlato, koje Bogù posve-

Digitized by Google

tisce. Alli bi od gniove Sabglie izbavgliena Rahad bludnicza, i svi koijse u gnezinoj Kuchi nagiosce, zarad zakletve gorri reccene.

Ma buduchi Josue prokleo reccenì Grad, i sve onnò sctose u gniemn nahodì, zapovidijo bisce, pod izgubglicne Glave po naredbi Boxjoj, da nejma nikko niscta sebbi uzzèti, neggo dasse sve saxechi immà, kvan onnò sctosse Bogu immà posvetiti; i nascavscise jedan, imenom Akan, koij tù zapovid pristùpl, Boghse rasardi, i pokàra Puk kakochiese barzo viditi.

Poslì osvojegna Jerika, scagliè Jòsue uhoditi Grad Hai, na koijse naçin osvoijti moxxe; Uhode vrativscise nazad, rekosce Josui, da nije potribè sve Vojske na reccèni Grad muçiti, neggo samo da poscaglie trì igliade Gliudih. Josue, po gniovu kazagnu, tri iglade posla Vojnikah, za osvoijti Grad Hai, alli uccinivsci Jurisc Grugiani na-gnie potirrasceijh, i trideset i scest glavah odsikosce; ostàlih pobigavsci u Vojsku, ustrascisce, i zaçugene svekolike Izraelichiane uccinnisce. Josue razdrivsci svitte svoje, padde niçizè prid Korabgliom Boxjom, a gnega gledajuchi svi ostali Glavari, prid Korabgliom plakaju govorechi: Ah Gospodine Boxxe nasc, jadasinas privejo priko Jordana, za pridatnas u ruke nascih nepriategliah? Nebisceli po nàs boglie, izza Jordana, brez straha stati, neggo ullizavsci u zemgliu nepriateglsku, od gnih poghinuti? Odgovori Bogh Josui: Dignise, zasctose prostiresc po zemgli? Sagriscioje Izrael, pristupivsci moju naredbu, uzzimgliuchi Kriomize od odorè Grada Jerika, sctoje najlipsce vidijo, i sebbi korisnije; a toje sve od tebbe, i od menne

Digitized by Google

prokleto, i za izgorit na oghgnu naregeno. Odolliti daklem vascim nepriateglim nechiete nikada, nitichiu jà biti svami, dokse Griscnik ne-nage, i ne-pedipsà. Sutra dakle s' kuppivsci vas Puk, metnuchiesc Bruscket na dvanajest Kollinah Izsaelskì, od Kollina na Porrodiczu ù opchini, od Porrodizè na Kuchiu, od Kuchie na çegliad, i koijse nàgè ù grihu, immà biti izgoren, sasvim sctosse gnegova nage.

Sutra dan buduchise skuppijo vas Pùk, poççè Josue vadditi Brusckete, i padde Brusket na Kollino Judino, od gnega na Porrodiczu Zarinu, od gnie na Kuchiu Zabdinu, a od Kuchie Zabdine na Akana; komu Josue reççe: Sinko moj daj slavu Bogu Izraelkomu, izpovidi zlo, kojesi uççinnio, i kaxi grih tvoj ne-sakrivsci niscta. Reççemu Akan, istinaje dassam sagriscio protiva Bogu, jer kada osvoijsmo Jeriko, ja ugledavsci lipu, i plemenitù kabaniczu, tkala, i kroja Babilonskoga, dvista jasprì srebarni, kojese zovu Sikli, i jednu zlàtnu ploççu; pollakomise, uzzè, i potajno donesavsci sakri ù srid moga scatora, zakopavsci ù zemgliu. Josue tò razumivsci, posla udigl reççenè stvàri izkopati, i donitì prid vas Puk. Poslì toggà uffativsci nesrichnoga Akana, gnegove sinove, chierri, xivotinu, i sve sctose gnegova nahogiasce çinnì ù jednoj dollini saxechi, s' lupesctinom, i sasvim gnegovim, svarhu koga nametnuvsci Puk gomilu stìnah, ugàsìse sarxba Boxja.

Poslì reççenoga dogagiàja, uddarivsci Izraelichiani na Grad Hai, osvoijscega, i uppàlisce kakono i Jerik, possikosce Kraglia i sve Gragiane gnegove, neprostivsci muscku ni xcnsku, starru ni mladu.

Digitized by Google

Vitezovich pìsce, priscaste Puka Izraelskoga priko Jordàna, i Vojevagna Josuina, dassu bìla godisctaa po stvoregnu Svita 2494 u koje vsime Çovik nikki, immenom Kadmo, z' brattom Finixem Garçko pìsmo izmislili jessu; Radamant u Kandii Kraglievao; Sicilia od Sikula imme primila; i Amfiion Velliki Pivalacz bijo.

Gabaonichiani poslasce Poklisàre k'Josui, da utvarde segnime, i Pukom gnegovim mir, laxuchi dassu doscli iz daleka Kragliestva na tù svarhu, i takò s' zacletvom immadosce, scto xellisce.

Bisce ne daleko od Jerika jedan Grad vellik, i poglavit, immenom Gabaon, pun Vojnikah snaxni, i na oruxju silloviti, koij Grad immadisce pod sobom trì dragga tvarda, i napuçena Puka. Bojechise dakle Gabaonichiani, daijmse barzo nedogodì zlo, kakono i ostalim, na sve naçine mislisce, scto imadihu uççinniti, za osloboditse od Izraelichianah; i poznajuchi dasse na sillu nemòxe uççinniti niscta, odluçisce s' poniznostju, molbom, i privarom sarahniti xivot. Poslasce dakle k'gnima Poklisare, davsciim razdarte Oppanke, starre i raskinute Agline, i plisnav kruh u vrichiam starrim, neka, rekavsci dassu poslani od punno daleka Kragliestva, mogguh u-virrovati Izraelichiane, daje sve istina scto govoriti budduh. I takose sve dogodi, jer doscavsci k' Josui, i ostalim Glavarom, i kazavsciim, dassu doscli iz punno daleka Kragliestva, çujuchi gniovu jakost, i desniczu Boxjù, kojaijh bràni, i pridobìva Kraglie protivnike, za poklonitijmse, utvarditi mir zakletvom, i sc' gnimamse

Digitized by Google

sprialegliti za uvik, ukazavsciim zlamegna od razdrarti Oppanakah, aglinah, i plisnava kruha, dassu punnp danah putovàli, doksu k' gnimam doscli. Josue, i Glavari ostàlì virrujuchiim, zaklescese Bogom Izraelskim, dachie vazda gniovì priategli, i pomochnizi biti. A onni budùchi immali, sctossu xelili vratiscese vesseli Kuchi svojoj, obeselivsci Gabaonichiane, nemorese vechie. Ma buduchi dò trì dnì, potlem tè privare, diggao Josue Vojsku, za uzzimati Gradove blixnije, i doscao na mejasce reççeni Gabaonichianah, bimu reççeno, daje sc' gnima utvardijo mìr vikovgni z' Boxjom zakletvom; koju stvàr kada razumi zaçudìse, pak çinivsci dozvati pridase sve Poglavize Gabaonske, reççeijm: za koij uzrok vih menne privariste, poslavsci Poklisàre k' menni, varajuchime, dassu doscli iz daleka Kragliestva, za uççinit s'nami mir, i priateglstvo? A onnimu ponizno odgovorisce: Razumilismo o nepridobiveni Vojvoda, daje Bogh Izraelski obechiao tebbi, i Puku tvomu datti svu zemgliu Kananejsku, istiravsci stàre pribivaoze, i izkorenuvsci, a vàs na gniovim zemgliam namistivsci, zaradi toggà mì priponiznè slùghe vasce za utechi smart, takosmo dillovali. Sada dakle, buduchi svi ù rukuh vascim, suxgni svegerni, çinnite od nàs scto hochiete.

Svitovàse Josue s' Poglavicizam Puka, koij rekosce daijmse prosti, zaràd zakletvè vellike s' kojom scgnima mìr, i priateglstvo utvardisce; i takoijm Josue reççe: Pogite ù miru, davamje prosto, alli kakoste rekli daste nasce slughe, takochie i biti, jer ù svakoj potribi pukuchiete Izraelskomu sluxiti, voddu nossèchi, darva sikuchi, i ostàlo scto buddè od potribe dillujuchi.

Digitized by Google

Kragl od Jeruzolima, i sc' gnime Çetiri drugga, digosce Vojiske na Gabaonichiane, jerse bihu podloxili Izraelichianom.

Na 2554. Razumivsci Adomisedek Kragl od Jerazolima, kakose Gabaonichiani bihu s' priateglili s' Josuom, i s' Pukom Izraelskim, oxalostise vehoma, buduchi mejascnizi, i ù svakoj potribi pomochnizi Jeruzolimskì, protiva koijm namislì Boj bitti, i izkorenutijh po sve, za datti strah Izraelchianom, da na-prid neigiuh. Zovù dakle na-pomoch çetiri druggà Kraglia, tò jest Oana Kraglia od Ebrona, Farama Kraglia od Jerimota, Jasiu Kraglia od Lakissa. i Dabria Kraglia od Eglona. Ovvè dakle Poglavize s'vojskam vellikim dogiosce pod Grad Gadaon, terga sa-svih stranah obsidnusce. Alli buduchi Gabaonichiani zazvali na-pomoch Josua, dixxe obnoch svoje Izraelichiane, i svunoch putujuchi uddarrì nagnie prija svanutja, i buduchiih nascao ne-priprave, razbiih ù tà ças, i potirà sikuchi brez pristanka. Ma evvo i vechiè gniove tughe i xalosti, jer poççe iz Nebba daxati vellikò Kamegne, terijh s' kameniczam, vechiè Bogh potùçe, neggoijh od sabglie poghibe. Tirrasceijh Izrealichiani do nagnutja Suncza, i bojechise Josue da koga noch neotmè, zapovìdi Sunczu dasse nemiçe smista, dok sve do-jednoga neporazi govorechi: Stanni sunze, ne-putuj na-prid pram Gabaonu, i Miseczu ne oddi na-prid, pràm Dollini Ajalon: staddosce Sunze, i Missecz na istomu mistu, za jedan Dàn zijo ne-putujuchi, takò da nikada duglì dàn nijese vidijo.

Megiutò pet Kragliah gorri immenovanih, bj-

Digitized by Google

scése sakrilo ù jednu Spillu, za kojè znadochi Josue, çinnì zatovoriti vrata od Spille stinnam vellikim, da neuteku, dokse vas Boj nedospije; a posli kako bì dospiven, i sva Vojska nepriateglska issiçena, od Kamenja Boxiega pobijena, nepoghinùvsci od Izraelichianah ni-jedan, povratìse Josue na zad, çinnì izvaditi iz Spille pet Kràgliah, i dovestijh pridase, koijzim çinnì, da sve Starescine, i Poglavize Puka stannuh nogom na vràtu, à poslì tè pogardè zapovidì dasse obissè, i takò bi uççignieno.

Istì Dàn Josue uddarrì s' Vojskom na Grad Maçedu, osvoijga, i possiçe sve scto ù gniemu nàge xivo. Od toggà Grada uddarri na Lebno, i osvoijvsciga, sve Musko, i Xensko pòssiçe. Od Lebna ottigge na Lakis, i osvoijga, pogubivsci Kraglia, podlodxnikè gniove. I buduchise s' Vojskom uputijo Oram Kragl od Gazera, za datti pommòch reccenomu Gradu Lakisu, bì od Josua rasbijen, ì sva gniegova Vojska issiçena. Od Lakiska dixxe Vojsku, i uddarì na Eglom, koga osvoijvsci, sve starro, i mlado porazì. Uddarrì potomtoggà na Ebron, jakì i vellikì Grad, osvoijga, i sve pod sabgliu obràtì. Od Ebrona dilìse, i uddarri na Dabir, i ostàlè Gradove okkolo stojechiè, terijh osvoijvsci, pogubì sve narode ù gnima pribivajuchiè; i neizgubivsci jednoga Vojnika svòga, povratìse slavo-dobitnik ù Galgalu k'Puku svomu, razdilivsci blago neizmirno, i oddoru nepriateglskù Vojsczi, i Puku Izraelskomu, kakoje pravedno.

Digitized by Google

Mnoghi Kragli sloxivsoise, hotijuchi pobiti Izraelichiane, bihu onni od gnih pobijeni.

Jabin Kragl od Asora, homu mnoghi drughi Kragli podloxni bihu, raznmivsci, srichnò, i çudnovatò Vojevagne Josuinc, i bojechise sebbe, çinnì dozvati pridase sve Krunne gnemu podloxne, i daddeijm naredbu, da sa-svom snàgom Vojnikah gniovi dogiù k' gniemu na pomoch, za uddarriti na Izraelichiane, i tà naredba bìsce barzo izvarscena, ì takose skuppi jedna Vojska, kojojse niposcto broj znati nemogàsce; izvan Piscaczah bisce mnosctvo neiz reççno Kogniah, Kognikah, i Koçijah Bojnì Dixxese dakle reccenà Vojska protiva Izraelichianom, i prid gniom Kràgli mnoghi, zinechi dachieijh punuvsci na zemgliu baziti. Alli Josue, uffajuchise ù Boga, nektiih çekati, dok onni uddarrè na gniega, neggo òn s'svoijm Vojnizim uddarrì nà-gnie, razbiih, potirrà, i issiçe takò, da od svega mnoxtva, koje bisce dosclo, neuteçe nikko. I od toggà dneva, paddosce pod oblast Izraelichiànah darxàve Kananejske, Graddovi, Varosci, i sva zemglia od Obechiagna, issikavsci onni tollikè Kràglie, Vojske, i Xigante strakovitè, i ne-izgovornè velliçinè, i jakosti Vojnike'. Pogubisce trideset, i jednoga Kraglia, uzzamsci vojevagne Mojsesovo do svarhe Josuine, Sa-svim tim, nikke Tvargiavi po Planinam osvoijt nemogosce, i to pohotignu Boxjemu bi uccigneno, rad uzroka, od kogachiese govoriti posli. Ù scest dakle godisctaa Josuè sve recene zemglie, Kragliestva, i *Ba*novinè buduchi osvoijo, i vojevati pristao, çinni doniti Pribivaliscte od ugovora, i Korabgliu Bo-

Digitized by Google

xju ù místo, kojese zove Silo, i ondega namistiti çinni, dok doge vrime od zagragegna Czarque Boxje, zagradvsci prija Otar od stinah, na varh Planine Ebbal, prikazavsci prid svim Pukom Bogu Posvetilisca, zafalivscimu na çudnovatu dobichiu gniovi nepriategliah, i possidovagnu zemglie od obechiagna.

Na 2559. Posli neggo Josue zemgliu Kananejskù, i druggè mnoghe, razdilih sinovom Izraelskim, svakom Kollinu davsci svoju hissu, alliti dijo, kakoje pravo; a tò razdigliegne bisce uççignieno na devet Dilah, i pò; jer dva Kollina, i pò druggega, immalisu svoj Dijo izza Jordàna, tò jest, Kraghestvo Ogga, i Seona, od Mojsesa gnima dopusctena, tò jest, Kollinu Rubenovu, Gadovu; polovizi Gliudi od Kollina Manassessova kakoje reçeno gorri; koijm zafalivsci Josue na vitexkom vojevagnu, i virnosti pram Bogu, i bratij svojoj dadde klagesov, i slobod pochi ù reçenah Kragliestva daijh napùçe, zidajù Gradove, i ràdè o zemgliam svoijm. Ostàli takoger pogiosce, svak ù svoje darxave, kojeim na Bruscket zapadosce; a Josue obrà sa svoje pribjvaliscte Grad, i misto Sikem, ù komu punno godinaa pribivajuchi ù miru sa svih stranah, uxivàsce jedno naslagegne velliko, gledajuchi svoj Puk, poslì tollikoga trùda, i mukkè poçivati ù svojoj zemgli od Boga darrovanoj, u gnoj raditi, gniè pritilinù, i plod blagovati, i u gniojse kakono Zvizde nebeskè uzmnoxati; a biscejh jedno mnosctvo vellikò, koijh ù reççenù zemgliu ullizosce, i kojese moxxe poznati po broju Vojnikah, od Mojesa mallo prija gnegove smarti zbrojeni, a broj istih jest ovvi.

Digitized by Google

Od Kollina Rubenova çetardeset, i trì igliade, sedam stotina, i trideset Vojnikah.

Od Kollina Simunova dvadest, i dvì igliade, i dvista Vojnikah.

Od Kollina Gadova çetrjest igliadah, i pet stotinà Vojnikah.

Od Kollina Judina sedamdeset i scest igliadah, i pet stotinà Vitezòvah.

Od Kollina Isakarova scesct i çetiri igliade, i tri stotine Vojnikah.

Od Kollina Zabulonova scesct igliadah, i pet stotina Gliudì.

Od Kollina Manassessova, parvoga sina Jozipova pedesct i dvi igliade, i sedam stotinà Vojnikah.

Od Kollina Efraimova, druggoga sina Jozipova trideset i dvi igliade, i pet stotinà Vitezovah.

Od Kollina Benjaminova çeterjet, i pet igliadah. i scest stotinà Vojnikah.

Od Kollina Danova scesct i çetiri igliade, i çeturi stotine Vojnikah.

Od Kollina Asserova pedeset i tri igliade, i çetiri stotine Vojnikah.

Od Kollina Neftalina çetarjest i pet igliadah, i çetiri stotine Vitezovah.

Ovò bihu Vojnizi od dvajest godisctaa, i u naprid, s' koijzim Josue Jordan priscavsci issiçe mnoghè Vojske, i osvoij zemgliu od Obechiagua. I ovdese nebrojè Gliudi od Kollina Levina jerje reççeno Kollino Misniçko, odregeno na sluxbu Boxjù, a ne na Vojevagne. Od kuda moxese dochi ù poznagne svega ostaloga Puka, jer kadje tollikò sàmi Vojnikah od dvajest godisctaa, i u naprid bilo, kollikoje immalo biti Xennah, Dizzè, i Gliudih za

Digitized by Google

vojevat nepodobni? punno vechiè ù istinu neggoje-Vojnikah, immamo cziniti. Prozvascese ovvih Pùzi *Ebrei*, od Ebera, olli od Abrama, kako Nauçitegli pìscuh, a bihu svànì *Izraelichiani*, zarad Jakova Patriarke Otcza gniova, koga Bogh Izraelom zazvà, a tochie rechi *jaki*. Istoje dakle rechi, *Izraelichiani*, kolliko *Jakovglievzi*.

Na 2561. Xivi Josue ù Sikemu dvadeset godìnà, ù vesegliu, zdravju, i svakoj çestitosti; i videchi smart priblixanù, çinnì dozvati pridase sve Poglavive Puka Izraelskoga, i spomenuvsciim sva çudesa Boxja, s' koijm gnih voddì priko Pustigne tollikò godinà, uvede ù zemgliu od Obechiagna, priporuçiim strah Boxij, i uzdarxagne ù zapovidim gnegovim, koje pristupivsci, i vascegase Boga, reççe zaboravivsci, bichiete Puk pogardni, i Suxgni vascih slugah. Potom-toggà do mallo danah umri, i polleti ù Krilo Abramovo, pun dostojanstvah, i dobrih dillah, od godisctaa stò i desset. Poge takoger s'ovogh Svita mallo posli i Eleazar Poglavicza Misniçki, sin Aronov, na koga misto stùpi gnegov sin Fines immenom. Uzdarxase Puk Izraelski ù dobroti, i obsluxegnu Zakona Boxjega, sve dok xivisce onnih, koijh s' Josuom bihu doscli ù zemgliu od obechiagna, a poslie kako onni pomrisce, zaboravivscise i Bogh, i zakona gnegova, poççescese klagniati Idolom Narodah, kakochiese vidditi posli.

Na 2591. Nahodechise Izraelichiani ù zemgli plodnoj, i punno pritiloj, ù lipu mìru, zdravgliu, i vesseglju, nespomigniuchise tùgah, ni xalosti, koje gniovi stàrih podnoscahu, daddoscese na oppaçine od svake varstè, brez nikakva straha Boxijega,

Digitized by Google

ni Gliudskoga xivuchi; a navlastito onnih, koijh bihu od Kollina Benjaminova, kakochiese vidditi iz ovogà dogagiaja, koij slidi.

Jedan Mladich od Kollina Levina koij pribivàsce ù Planini Efraimskoj imadisce xennu sa svim lipu iz Betlema, s' kojomse buduchi jednokrat priçijò, ostaviga, i pobixe ù Betlem k' Otczu svomu. Mladich rççeni punnoje gliubechi, otige ù Betlem pomiritese sc' gniome, i dovestje Kuchi svojoj. Bi lipo primglien, i poçaschien od svoga Tasta, Otcza xennina, koij postavi mir megiugne, i poslaijh vessele Kuchi svojoj. Buduchise dakle dilili kasno iz Betlema, tà dan nemogavsci dopriti ù Efraim, s' vratiscese ù Gabaon, Grad reççenih Benjaminovaczah, za konnakovati ù gnemu, allise nenage Çovik koijbiih na konnak pustijo, i takò stàju na srid Çarscije od Grada, mislechise gdichiè konnakovati. Ù tò dobba izzàge jedan staracz Texak, vrachiajuchiese iz Poglia Kuchi svojoj, koijm reççe: Ovdesu Gliudi punno zli, i oppàzi, nemojtese ohnochiti na arscii, neggo hodite samnom ù Kuchiu moju. Posluscavsci onni starcza, ullizosce ù Kuchiu gnegovu, kojè poçastì, kolliko varstan bisce. Alli ù nikkò vrime nochi, Gliudi neçistì Grada onnogà, navàlisce na vrata od Kuchie viçuchi, da hochiè po svaki naçin putnike ù ruke, za izpuniti bludne poxude svoje, i takò bi reççennì Levita ussillovan datijm svoju xennu, s' kojom od nikoliko vrimena nochi poganò dillo dillujuchi, najposlijè ostavivsci mallo xivu, vratiscese ù pogane Kuchie svoje, a onna zarad stida, i sramotè nektijuchi ù Kuchiu ullisti, padde krajem vratà, i duscu pusti.

Mux gnezin nascavscije martvu, naparti na xi-

vinçe, pakjè odnese Kuchi svojoj; i doscavsci domma rassiçeje na dvanajest komadah, alliti dilàh, poslavsci svakomu Kollinu Izraelskomu svoj dijo, nekka mogu vidditi, jellise ikada takà pogarda zgodila ù Izraelu. Kada Izraelichiani takò nepodobnò dillo razumisce, xestokose rasardivsci, s'kupiscese ù Masi, i uççinnivsci Vichie, odluçisce pokarati, i pedipsat grisnike. A prija svega zla poslasce Poklisare g' Benjaminovzem, daijm pridaduh ù rùke Glaude neçistè, koijh tolliko zlo dillovali bihu. Benjaminovzi, ne sàma datijh nektisce, neggoijse skupivsci dvadeset, i pet igliadah, sve po izbor najbogli vitezòvah, nebroijvsci reççenè Gabaonichiane, odluçisce Boj bitti s' ostalim Izraelichianim, akkobi na Grad Gabaon uddarrili. Izraelichiani takù oholost, i pripravu razumivsci, digoscese protiva gnima, a bisce i çetiri stotine igliadah, i prid gnima Genera, immenom Juda. Doscavsci dakle pod reççennì Grad, obsidoscega, alli budduchi nagne uddarrili Banjaminovzi, razbìsceijh, i possikosce dvadeset, i dvì igliade Vojnikah. Drughì pùt pobivscise, oppètijh Benjaminovzi razbisce, possikavsci ossamnajest igliadah Izraelichianah; a tò sve Gospodin Bogh dupùstù, jerse vechiè uzdàju ù svoju snàgu i mnosctvo Vojnikah, neggo ù pomoch Boxju.

Izraelichiani razbijeni, i punno oxaloschieni, dogiosce ù Silo, prid Kuchiu Boxju, i Korabgliu gnegovu, ter poçcesce plakati prid Gospodinom, postiti, i Posvetilisctamu prikazivati, xelechi znati hotigne gnegovo, po vellikomu Misniku Finees immenom, immaduli oppet Boj bitti sc' gnìovom bràtjom Benjaminovzem, alli ne. Videchiih Bogh

Digitized by Google

ponixene odgovori, da pogiu slobodno, jerchiuijh, reçce, sutra pridati ù ruke vasce. Pogiosce dakle trechi put protiva gnima, uffajuohise ù Boga, a ne ù svoju jzkost, ni mnoxtvo Vojske, i tako pobivscise pod reçcenim Gradom, razbisceijh, i possikosce dvajest i pet igliadah Benjaminovaczah; uppalisce Grad Gabaon, i sve scto ù gnemu nagiosce issikosce, neprostivsci starru, ni mladu, muscku, ni xensku. Udarrisce potom-toggà na ostale gniove Gradove, Sella, i Varosce, terijh osvoijvsci saxgasce, issikavsci po gnima sve scto xivo nagiosce, neprostivsci nikomu; tako da od svega Kollina Benjaminova neostade nikko, izvan scest stotinà Vojnikah, koijh immadosce srichiu uttechi ù Planinu, iz pod Grada Gabaona, gdije Boj bijo; a tò svi bi po milosrdju, i hotignu Boxjemu saragneno, dasse neumete dvanajestò Kollino Izraelsko, jerse oppet do onnò scest stotinà mnoghi Puk reddì, i istu zemgliu napuni.

Mechie Vitezovich ovvi dogagiaj na 2576. U koje vrime kaxe daje bijo Kragl Perseo na Svitu, od koga Persia immeje primila. I Tros Kragl od Frigie, a Unuk Dardanov, od koga Dardania saxvase Troja. Ma Kalmet, i drughi mechie reçcenni dogagiaj, kakoje pisano gorri.

Na 2599 Sinovi Izraelski neimaduchi nadasobom Kraglia, ni od drughè varste Vladaocza, çigniaju sve onnò scto hotiju, i xennechise chierma Neznaboxaczah, i svoje gnima za xenne dajuchi, s' istimse spriateglivsci, gniove Idole, ostavivsci svoga Boga, sctovaju. Bogh svemoguchi, nemoguchi gniovu zlochiu podniti, pridadeijh ù ruke Kusana Rasataima, Kralia od Mesopotamie, ko-

Digitized by Google

nu davasse Araçe, i svaku sluxbu çinnisce za ossam godisctaa. I poznavsci Izraelichiani, da ù reçcennò suxagnstvo uppali bihu çichia gnihovih grjah, zavapisce g'Bogu, i onse gnima smillovà davsciim Oslobodítegha, immenom Otoniela Izraelichianani, Zesta Kaleba vrnoga, Çovika sveta, dobra, i Vileza na oruxju Kriposna, koij skupivsci svoje Vojnike, razbi Vojsku Kraglia od Mesopotamie, i postavì ù slobosctinu vas Narod Izraelski, vladajuchi, i sudechi za çetarjest godisctaa ù Izraelu, i ù sve vrime xivotà gnegova Puk Izraelski sladki mir uxivaoje, i posli smarti gnegove dvajest, i vechie godinà.

Na 2661. Posli smarti reçcennoga Sudcza, i Vojvode Otoniela, buduchi do nikoliko godinà oppet Puk Izraelski na grijese od Idolosctovstva povratijo, i priateglstvo s neznaboxzim uççinnijo, Bogse rasardi, i daddeijh ù ruke Kraglia Moaba, pod koijm podnosisce suxagnstvo ossamnajest godina, dajuchimu Araç i sluxbu svakù, prez nikakva pokoja çinechi. Ma poznavsci daijh za gniove grihe Bogh karasce, pokajavscise iz svega sarcza, zaplakasce, i zavapisce Bogu, koij ganuvscise na milosardje oslobodiih od Suxagnstva na ovvi naçin: Poslasce Ebrei, alliti Izraelichiani darrove Kraglìu Moabu, gniovu Gospodaru ussilniku, po nikomu Çoviku, immenom Aod; i ovvi Aod nossechi reçene darrove, a czinim da bihu i Araçi z'daroviim, namislì ubiti Kraglia Moaba, akose po koij naçin moglo buddè, i izbaviti Puk svoj, od gnegova progonstva; i takose dogodi, jer posli negomu prikaza dar od Puka poslani, poççemu govoriti, damu imma niscto otajno rechi. Kragl poslavsci slughe, i Gospodu

Digitized by Google

na dvor, sidde na Pristogliu za çutti sctomu imadisce rechi; i videchi Aod, da na Pristogliu sidechi Moab, nemogasce izvarsciti, scto namislijo bisce, zatomu reçce: imamti ja od stràne Boxje govoriti o Kragliu; koij rad posctegna Bogu pristojnoga, dixxese s' Pristoglja, i sàge k' gnemu, a on vidivsci svoje vrime izvadì Nox, i ubodega; pak zatvorivsci vrata vellikà od Kraglieve Komore, izzage na druggà màlà potajna, i pobixe ù zemgliu svoju, ukazavsci Izraelichianom Vitexko dillo, koje uççinio bisce. Posli toggà skupivsci Vojsku uddarri na Moabichiane, possiçeih jedan dàn desset igliada, i postàvi Narod svoj ù slobodsctinu, vladàjuchi nad gnim ossamdeset godiscta. ù velliku miru, i svakoj çestitoti.

Poslì smarti reçenoga Sudcza, i Vojvode Aoda, Puk Izraelski bì vladan od jednoga Izraelichianina immenom Samgara, koij s' jednim Lemiscem pobbi scest stotinah Filiscteanah, alli nexìvi neggo jedno godiscte ù svomu Vladagnu.

Na 2719. Mallo poslì smarti Sudcza Samgara Izraelichiani (zarad griha) oppet ù velliko zlo uppadosce, pridavsciih Bogh ù ruke Jabina Kraglia Kanankoga, pod koga vladagnem, za dvajest godinah Xestoko progonstvo podnisce, dajuchimu Araçe, i çinnechi sluxbe velle trudne. Ma buduchise g' Bogu uttekli, zaplakali, i zavapili, oslobodi gnih od reçenoga Kraglia, po jednoj Xenni Proroçiczi, immenom Debori, i po Kapetanu Baraku, koij po svitu, i nauku reçene Debore, dixxese protiva Jabinu z' desset igliadah Izraelichianah, i uddarivsci na Vojsku gniegovu, razbiiè, i krùto issiçe, pogubivsci Sisaru vellikoga od Vojs-

Digitized by Google

ke Principu, alliti Poglavizu; i oslobodivsei svoj Pak od Suxagustva, bì obràn od istih za gniova Sudcza, i Vojvodu, vladajuchi, nad gnima çeterdeset godisctaa; ù koje vrìme bijuchise s' reçenim Kragliem Jabinom, nektiga ostaviti, doklega posve neizkorènù.

Ovvì dogagiaj pisce Vitez. Na 2631. koij kàxe, dasse ù ovvò vrime zidasce Grad August u Nimazkoj zemgli, i daje Midas Kragl od Frigie tadda bioj.

Na 2759. Gedeon, po smarti Debore Proroçize, i Sudcza Baraka, za Vojvodu Izraelkoga stadde; a poçetak od gniegova vladagna bì uzrok ovvì: Sinovi Izraelskì, poslì kako dobisce Kraglia Jabina, uxivajuchi lìpi mìr zàboraviscese Boga, i gniegovih Zapovidìh; protiva koijm Bogse rasardivsci, çinnì ganuti Madianite, gniove smartne nepriateglie, koijh takò pridobisce, i porrobisce Izraelichiane, da bihu ussillovani ostaviti svoje Kuchie, Poglia, Basctine, kritise po Dubravam, i spillam Planiskim, za uttechi Sabgliu gniovu; i za sedam godisctaa podnosechi svakù tugu, i xalost, bihuse uççinnili nesrichniih od svìh Naròdah Svita. Alli buduchise uttekli g' Boggu, i gniemu plaçno zavapili Boghijh oslobodì od suxanstva, po naçinu koij slìdi: scaglie Angela svoga k' jednomu mladichiu, immenom Kedeonu, koga na ovvì naçin pozdravi: Bogh bijo stobom od svih Gliudih naijaçì Çoviçe. Odgovorimu Gedeon neznaduchì daje Angeo; A zascto tollikah zla na nàs dogiosce, moj Gospodaru, kadje Gospodin Bogh snami? Kammo Çudessa s' koijm on izvede nasce stàre Ocze iz Egipta, a sadnasje zapùstijo ù rukùh Madianskim? Nebojse niscta, reççemu Angeo, tichie-

se oslobodit Puk Izraelski od gniegovi nepriategliah. Nakoij naçin draghi Gospodine ta stvar moxxe biti, odgovorimu Gedeon, buduchi ja od Kollina Manassessova, najzadgniega u Izraelu, od Kuchie najmagne, i u Kuchi najmlagi, reççemu Angeo, jachiu biti stobom nebojse, i takochiesc lasno dobiti sve mnosctvo nepriategliah, kolliko daje sam jedan Çovik. Ma buduchi Gedeon iskao od gnega zlamegne od istine, bojechise da nije kakva privara, Angeo uççinnj zlamegne çudnovito, çinnechi, da izzage ogagn jz kamena, saxexe Posvetiliscte: koje Gedeon prikazivasce, i ù tà çias, buduchise sakrijo od oççiù gniegovì, poznade da Angeo bisce.

Poslì toggà ukkasamuse ù nochi Gospodin, i naredimu, da Idole, i gniove Otare bazì, i satarè, a da gniemu Otàr naçini, i Posvetiliscte prikaxe; koju naredbu Gedeon pomglivo izvarscì, i proglasì po svoj zemgli Izraelskoj daje gniega Bogh obrao za izbaviteglia, i osloboditeglia Puka svoga. Megiutò Madianichiani, Amalechiani, i ostali mnoghi Pùzi od Istoçnì stranah bihu Jordan priscli, i u zemgliu Izraelsku ullizli, za porrobitjè, kako svakò godìscte obiçavaju. Gedeon z' drughe strane s' kuppì svoje Izraelichiane za uddarriti nagne, allimu Bogh reçce, da nije potribè od tollikè Vojske, jer smallo Gliudih razbit immasc, i poraziti sve mnosctvo, kojeje dosclo protiva vami, da ne-rekù sinovi Izraelski jakost nasca dobbi Madiane. Reko dakle, koijse strasce nekka igiuh Kuchiam; i takò dvajest, i dvi igliade vratiise natragh.

Oppèt Bogh reçce Gedeonu: Joscie Vojskè

mnoggo, s' magnè gliudi immasc razbiti Madiane: Voddi dakle Vojaku na Voddu, razgledaj dobro kako koij vodda pije, ter onnè, koijh buddu pitti, kleknuvsci na kollina nicize scagli na zad kuchi, a kaijh budduh pitti stojechi, kanno xivine, olli s' rukom zasarkivajuchise, onnèchiesc povesti sobbòm, i sc'gnima neprateglie pridobiti. Uççinni Gedeon, kakomu Bogh naredio bisce, i nenagese izvan trista Gliudih, koijese stojechi, i sarkomize napisce. Stakom malahnom çettom uppùtise Gedeon, za uddarriti na jedno mnosctvo nehrojeno; a prija neggose pobisce, dadde svakomu Vojniku po jednu Trubgliu ù ruke, i po jednu svichiu, sakrivenu ù Sudu od zemglie, jer ù nochi tose çigniasce, i spravgliasce. Vojska nepriateglska stasce utaborena ù Dollini Jezraelovoj, blizu koje buduchi oko ponochi pristupijo Gedeon, razredì Vojnike, na koijse naçin vladati immaduh, za uddarriti na-gniu; tò jest, da uddarre sa tri strane zatrubivsci svakì Vojnik prija ù svoju Trubgliu, i razbivsci Sùde od zemglie, nekka çinnè bukku, i svichiese mnoghè okàxuh, za dat razumiti Madianzem, daje sillovità Vojska na-gne doscla; posli toggà recçeijm da zaviçuh Sabglia Gospodinova, Sabglia Gedeonova. Ova naredba Gedeonova od Vojnikah bi ispugnena, i zatrubivsci òn ù svoju Trubgliu, satrì strane zatrubisce i ostalih, razbisce sùde zemgliene, i ukazascese mnokhe svichie, zavikasce pak govorechi; Sabglia Boxja, Sabglia Gedeonova. Vojska nepriateglskah temuse zlu nenedajuchi, spavasce brez straha, alli çuvsci glàs od Trubgliah, i na sve strane mnosctvo videchi svichiah, uççiniimse daje vas Svit protiva gnima doscao; i takò pristrasceni

scto od sna, scto od nochi, najvechiè od Trubgliah reççenih, neznaduchi scto çinnè, çinechi daijh nepriategli sikùh, poçesce brez obzìra bixati, i megiusese sichi, neznaduchi, kudli bixxè, kogali sikuh, a megiuto Gedeon s' voizim tirrasceijh, i sizijasce brez pristanga, oznanivsci Izraelichiane, kojih okkolo Jordana pribivajuh daijm pute zatekuh, i takò scto od gniove Sabglie utticzasce, onnò od Russijag ghigniasce; i na tà naçin izghibosce, da mallo koij i uteçe, buduchiih poghinulo vechie od stò, i dvadeset igliadah, i sc' gnima najvechie gniove Poglavize, immenom Zebee, i Salmana, koje svojom Sabgliom possiçe Gedeon.

Sinovi Izraelski poslì toggà srichnoga Boja, i od nepriategliah izbavgliegna, uzzèsce Gedeona za svoga Sudcza, Vojvodu, i Glavara, s' koijm pridobisce, i ponizise na sve strane gniove protivnike, svega vrimena gnegova Vladagna lipi mir uxivajuchi. A posli neggo vladà ù Izraelu devet godisctaa, pòge s' ovogh Svita, ostavivsci nakon sebbe sedamdeset sinovah zakoniti, koje s' razliçitim xennam immade, i jednoga naravnoga, rogena od nikkè suloxnizè, iz Grada Sikema, a biscemu imme Abimelek, koij velliku smutgnu zametnù ù Izraelu, kakochiese sada viditi.

Na 2768. Abimelek sin Naravni Gedeonov, posli smarti Otcza svoga, ottigge ù Grad Sikem, k' Rodbini Matere svoje, i s'pomochiu Gragianah od Sikema, buduchi punno xeglian za vladati, i Kraglievati, uççinnìse na sillu, i na privaru Kragl Izraelski, davscimu reççennih Gragiani ne samo pomoch od Vojnikah, neggoli josc, mnosctvo jasprì, za mochi kuppiti Vojnike, i uzzimati, Gradove po

Digitized by Google

zemgli Izraelskoj; i takò ù mallo vrimena, od svakè varste Gliudi k' gnemuse pridruxisce, a najvechè skitaozi, siromasi, i Pustaije, s'koizim potajno ullize ù Grad Gedeona Otcza svoga, ù komu pribivasce sedamdeset bratje gnegove, i sveijh na jednom mistù possiçe, izvan scto utteçe najmlagi imenom Joatàn. Gragianì od Sikema tò razumivsci, s' velikim vesegliem proglasisnega za Kraglia od svega Izraela; a ù vrime gniova veseglia, Joatan reçcènnì, koij bisce utekao uzzage na jednu Planinu visce Grada Sikema, i poçce dozivati po immenu Gragiane, uddarrajuchi gnih ù oçi s' nearnostju, i nepoznanstvom, koje uççinnisce Kuchi Gedeona gniova dobroçiniocza, i svega Puka Izraelskoga Osloboditeglia. I za ukazatijm velikò zlo, koje bibu uççinnili, obravsci za Kraglia Abimeleka reçcejm ovvà priliku: Gorre, ollitr Dubbovi uççinnisce Vichie mègiuse, da postavè za Kraglia jednoga od gnih, i odredisce uççinniti za Kraglia Maslinu, allise onna izvitova ponizne, da zaradi svoga Uglia, s' koijmse slùxè Bogovi, i Gliudi, nemoxe niposcto na tò Gospostvo stùpiti, svoj plod ostaviti. Ponukovasce Smokvù, da Kragliuje nadgnima, ma i onna odgovori, da nemoxe ostavitì slatkost plodda svoga, za dillegiati dillo Vladaocza svarhu gnih. Uppitasce Lozzu, echieli onna Kragl gniov bitti, ma Lozza ovakò odgovorì: Jelli prilicno da ja ostavim Vino moje, kojeje veseglie Gliudsko, za Kraglievati, vammi? Oddosce najposli molliti Draçin, nebilise destojala gniov Kragl bitti, koja naduvena izprazne slavè, i xeglna zapovidati, dobrovogno primì Krunnu od Vladagna, govorechi: Dogite k' menni, i poçivajte

ù dobelu lada listja moga. S' ovizim priliciczam daddeijm razumiti, da nisu mogli gorega Çovika za Kraglia obrati, negga Abimeleka, jer kakoje Draça naj-nevaglialia od svih Stabalah Svita, nejmaduchi çestita ni listja, ni lada, takò da ni òn nejmadisce ù sebbi nikakve dobrotè, neggo izpraznè slavè, i svakè zlochiè. Reççeijm suviscę: Akoste dobro ucçinnili, javam nazivgliem çestitu srichiù, i vikovgne vesseglie, akoliste zlo u-dillovali, zlovam i Bogh dao, s'vascim Kragliem zajedno, òn bijo vasce izkorenuchie, a vih gnegovo, i to rekavsci pobixe ù mistò skrovito, za saranit svoj xivot.

Neprogè mnoggò vrimena, dogodise Gragianom od Sikema sve onnò sctoijm Joatan rekao bisce, jer pokajavscise dassuga ucçinnili Kragliem, najpriga poçesce zlo gledati, pàk i prigodu za smaknutga iskati. Abimeleku bì od virna priateglia dokazàno, koji dòjde s' Vojskom pobise z' Gragianim, razbivscih osvoij Grad, issiçè sve scto ù gniemu nage, a gnieka razorivsci posolì Soglìu za vikovicçnia uspomenu. Razruscivsci Sikem uddarri s' Vojskom na Grad Tebes, koij blizu Sikema bisce, i sjurìscem osvolga, porazivsci Gragiane; alli buduchise ù jedna Kulu zatvorili Poglavitiih, od Grada, Abimelek ulizavsci podagniu za uppàlitje, smartnù ranu prìmì od jedne Xenne, iz reçene Kule, kojega uddarrì s' jednim Kommadom, alliti paraçikom Mlinna ù Glavu, i otvorimu Moxdàne.

Videchi Abimelek daje ranna smartnà, dozva slùgu, i reççemù; Nechiù dasse mnome rugaju nepriategli; dassam od jedne Xennè poghinuo, izvadi Mac terme possìzi; i takò buduchi ucçignieno, izpuniscese rici Joatana, sina Gedeonova.

Digitized by Google

Na 2772. Thola od kollina Issakarova za sudcza, i Vojvodu Izraelskoga bì uçcignien, koij, poslì neggo vlàdà dvajest, i tri godisctaa ù Izraellù umrì.

Na 2795. Bi uçcignien za sudcza Jair Galadichianin, od Kollina Manassessova, i bì Vladalacz dvajest i dvà godisctaa. Imadisce trideset sinovah, koijh bihu Vladaoci od tridest Gradovah.

Vitezovih pisce, doje Thola bijo za Sudcza na 2714. ù koje vrime, haxe dassu na svìtu bili, Priamo Kràgl Trojanski, i Medo parvi Kragl od Medie, koja zemglia od gniegase Media nazvà.

Sudstvo Jairovo mechiè na 2737. U' koje vrìme nahogiascese ù latinskoj zemgli, glassovità Xenna, Kamentes immenom, ù pismu punno nauçnà, koja iznàge slova Latinska, s' koijmse i sada slùxè Latini, i mnoghi drughi Narodi. Bisce takoger, ù tò Vrìme Arakne Divojka, koja parva poslì Potopa tkatti poççe. Poslì nikoliko godinah Xenne nikè jàkè, Amazone zvane, protiva Thebanom Vojevasce; i srichnpijh dobisce; a tò bì kako hochie reçeni Vitezovih na 2758. Alli jà po broju Kalmetovu buduchi moje goverenje poçççeo, po istoga broju slidechi, dospiti mislim.

Na 2817. Za sudcza sinovah Izraelskì uçcignien Jefte, sin nuravni Govika nikoga immenom Galaad, od Kollina Gadova; i za ukazat nacin, pokomuse Poglavicza Izraelskì uçcini, mechiem ù krutko vas dogagiaj: Izraelichiani (Kakoje gniov obiçaj) bihuse posve Bogga zaboravili Klagniajuchise Idolom Narodah, tò jest Baalimu, Astarotu, i ostàlim laxglivim Bogovom Moabitanskim, Amonitanskim, Sirianskim, Filistejskim, i drughì na-

Digitized by Google

ròdah, nadomechiuchi grìje svarhu grijah. Bogh svemoguchi, za pokarat gniovu nehàrnost, Poglavicze reçenih Narodah protiva gnima ganuti çinnì, od koijh bihu porrobglieni, pritisnuti, i na sve naçine za Ossamnajest godìsctah oxaloschieni. Potomtoggà, poznavsci daijh za grije Bogh karàsce, vapiti, i plakati poçesce, daijh od suxagnstva oslobodì. Alli Bogh po ùsta svoga proroka gnima na ovvì naçin odgovorì: Jasamvas dosada mnoghè pùte izbavgliao od vascih nepriategliah, obechiavscise, i ùtvardivsci vih Samnom ugovore, dame ostàviti njkada nechiete, allise sveger porekoste, mennè obbazivsci, à tugine Bogove zagarlivsci, i gnimase poklonivsci: Pogite dakle k'vascim Bogovom koijmse klagniate, nakavas onni izbavè od vascih nepriategliah, a samnom vih nejmate posla nikakva. Ma sinovi izraelskì josc vruchie vapiti poçesce govorechi: Sagriscilismo ostavivsci Boga nascega, alli vechie nechiemo nikada: Boxxe samo za ovvì put izbavinas, a ù napridak bichiemoti virnì. I tò rekavsci bazisce, i pogaziscè sve Idole, a Boguse sa svim sarczem utekvsci, gliubiti, i sctovatiga poçesce; koijse gannù na milosardje, terijh izbavì od gniovi Duscmanah, nadanuvsci Poglavicze Izraelskè da obberuh za svoga Vojvodu reçenoga gorri Jeftu, koga bihu iztirali gniegova bratja iz kochie Otcza svoga, i iz Grada Masfe, ù komu pribivàju, nebuduchi sin zakonitì, ni Bascteník, olliti Dionik Dobàrah gniovih; i ovvi pobigavsci od gnih, pòge pribivati ù zemgli zvanoj Tob, koij buduchi Vitez na Oruxju kripostan, i jakì, uççinnise Glavar od Pustaijah, illiti Ajdukah; i na tà naçin xivuchi, gniegovo junasctvo svudase

proglasi. Nahodechise dakle Izraelichiani ù vellikoj potribi poslasce po gniega Posklisare za molitga, dasse do' stoij dochi svoijm Ajduzim biti gniov Poglavieza, i osloboditijh od gniovih nepriategliah; i buduchise zakleli, da nechiè dochi na magniak od gniovih bessidah, doge reçeni Jefte k'gnima, koga uççinnisee za svoga Sudcza, i Vojvodu, da nadgnima vlàdah, i protiva Neznaboxzem Boj bije; koij, imaduchi oblàst ossobitù, skuppi Vojsku, i uddarì protiva Amonichianom, razbi gniovu Vojsku, i mnoggo igliadah pòràzi; pak ullizavsci ù gniovo Kragliestvo, svegaga porrobi, osvoijvsci josc suvisce dvadeset gnihovih Gradovah,

Alli, buduchi zavit Bogu uççinnio, prija neggose pobbi s' reçenim Amonichianom, dachie prikazati na Posvetiliscte, kadase kuchi povrati scto pàrvò ugledà od svoje kuchiè za susristga, akomu Bogh dade srichiu na Oruxju. Vrachiajuchise dakle slavodobitnik kuchi svojoj, izzage najparvà pridagn jedinà chier gniegova, za radovatise sarichnu vojevanju, i povrachienju gniegovu, koju Kada Otacz ugledà, od xalosti razdrivsci svitte svoje reççejoj: Ah jadna chierze sctossi uççinnila? Zavitje moj da prikaxem na Posvetiliscte Boggu, koga parvoga ugledam od kuchie moje: jersi dakle parva izzascla, i svoj xivot izgubila? Allimu onna slobodno odgovori: Oççe moj, akkossi taki zavit uççinnijò, izpuniga, jasam kajela buduchi dobijo nasce nepriateglie, samote mollim za jednu millost, dame pustise po Planinam dva Missècza, plakati Diviçanstvo moje. U onnà vrimena xenne neplodne, tò jest onnè, kojè porroda nemogàju immati bihu czigniene, i darxane za rugo, i takò

chier reçenoga Poglavize, hotisce plakati svoju nesrichiu, gdi brez porrodà immadisce pochi s'ovogh Svita. Doputijoj Otacz reçenù milòst, a poslì dvà missècza çinnijè zaklati, i Bogu prikazati na Posvetiliscte. Potomtogga bi uççignien kakonoti jedan zakon ù Zemgli Izraelskoj, dasse na svarsi godiscta imadoh skuppiti zajedno Divojke Ebreijske, i za çetiri Dàna plakati Chier reçenoga Poglavize.

Razumivsci nikki Izraelichiani od Kollina Efraimova, kako Vojvoda Jefte razbi Amonichiane, porrobi gniovu zemgliu, i osvoji mnogè Gradove brez gniove pomochi, rasardiscese protiva gniemu jàkò, i skupivsci Vojsku vellikù, prigiosce priko Jordana, s' odlukom da robbè svoju bratju Izraelichiane, i pogubè reçenoga Poglaviczu, koijm òn çinni rechi, dasse takoga zla dilla progiù, nejmaduchi uzroka nikakva nàgnie vikati, ni protivà gnima Boj çinniti, buduchi moglieni, da napomoch ostaloj bratij iggiuh, a onni nisu ktilli. Ma Efraimovzi nektijuchise ukrotiti, poçesce nepriateglski robbiti svoju bratju Izraelichiane. I takò Vojvoda Jefte, nemoguchi podniti gniovu oholost, skuppivsci Voijsku, izzage suprotch gnima i pobivscise razbii, i possiçe çetardeset i dvi igliade Efraimovaczah. Zapovida dakle Jefte ù Izraelu scèst godisctah, ponizivsci na sve strane gniove duscmane, pak dospivsci xiviti, bi ukopàn ù Masfi.

Vladanje reçenoga Vojvode mechiè Vitez. Na 2758. U koje vrime bilaje na Svitu Pantasilea, Xenna Amazonka, ù Vojevanju punno srichna, i na oruxju glassovità.

Na 2823. Abesao od Kollina, po smarti snaxnoka Vojvode Jefte, bi postavglien za Poglaviczu

Digitized by Google

Izraelskoga. Vladaoje ù Izraelù sedam godisctah, ostavivsci nakon sebbe trideset sinovah, i tollikò Chieri.

Na 2830. Ajolon od Kollina Zabulonova stadde za Sudcza, i Poglaviczu Izraelskoga, i vladaje ù Izraelu desset godinah.

Na 2840. Abdon od Kollina Efraimova Sudaczje Izraelski bijo. Vladaoje ossam godiscta, i ostavi nakon sebbe ceterjest sinovah.

Abesanovo vladanje govori Vitez, dàje bilo na 2765., Ajalonovo na 2763., a Abdonovo na 2782. U' koijh sudaczah vrimena ugrabioje Parid, Priama Kraglia sin, lipù Jelinu Garkignu, Menelaja Kraglia od Sparte xennu, i poveoje sobbòm. Posli toggà dogagiaja, Garzi posidosce Troju Grad velliki, i dessetòj Godiscte osvoijvsci uxegosce. Bisce taddà na Svitù Enea glasoviti. Grad Kollonia ù Nimasckoj zemgli zidascese; i Napula ù Latinskoj zemgli. Kamila, i Lavina jake Xenne ovosu vrime bile; i Aquilea, alliti Aglar zidatise poççe.

Na 2848. Poslì smarti Abdonove, za Vladaocza, i Poglaviczu Sinovah Izraelskì, bì uççignien vellìki Misnik Elli, koij çetardeset godisctaa vlàdàoje ù Izraelu. Alli za sad ostavivsci od gniega govorenje, od Samsuna bessiditse prija jmmà.

Govoregnje Kratko od jakoga Samsuna,

U Vrime Vladanja Misnika Eli, ukazase Angeo Gospodgni Xenni çovika nikoga, komu imme bisce Manue, a Xenna bisce neplodna, i reççejoj Angeo dachie zaçeti, i porròditi sina, ma da nejma onna pitti Vino, Rakiju, Pivo, ni sve onnò sctò oppiti

moxxe, i da neide stvàri nikakvè neçiste. Sin (reççejoj Angeo) koise od tebbe porroditi immà, zvachiese Nazareo, a tochie rechi: Posvechien Bogu; britva nechie uzzachi na Glavu gniegovu, tò jest, nechiese briçitti nikada, i ovvichiè poçeti izbavgliat Sinove Izraelske od rukuh Filiscteijski. Allije potribito vratitise mallo nazàd, i ukazati stagnie, ù komuse Izraelichiani nahodè. Posli reçeni gorri sudaczah, buduchise zaboravili Bo ga, kakoji gniov obiçaj, poççelise klagnati Idolom Narodahe Boghjih, pridade ù ruke Filiscteanah, najxesch, gniovi nepriategliah, koij za çetarjest godìna gnima zapovidajuchi, neizbrojenah zla istim zadadosce. Alli ostavivsci za-sad ovvi razgovor, vrachiamse na govorenje od Samsuna. Xenna reççenòga Manue, kaza Muxu svakà, kojajoi Angeo narèdio bisce; Manùe tù stvàr razumivsci, poççè Boga molliti, damu poscaglie reçenoga Angela, za izpitatiga, nakoij naçin immàse goijti sin, koijse od gniega roditi buddè. Usliscah Bogh molbu gniegovu, i posla drughi pùt Angela g' xenni gniegovoj koja oznanivsci Muxa, i òn doscavsci k' Angelu, immade istù naredbu od gniega ù imme diteta, kojuje immala prija xenna gniegova. Hotisce Manue pripravitmu blagovati, czinechi daje çovik, allimu odgovori, da òn ne blaguje ijzbine svitovgnie, vech kad immasc tù xegliu (reççemu Angeo) prikàxi Posvetiliscte Bogu. Poççèga taddà Manue pitati za imme, kakose zove, ma odgorivscimu Angeo reçce: zascto pitàsc imme moje, kojeje Çudnovato? Prikaza megiutò Posvetiliscte Bogu, i digavscise Dim k' nebbu, s'istim Dimmom dixxese na Nebesa, i taddà Manue pòznade, da Angeo Boxij bisce.

Digitized by Google

Na 2849. Rodise jàkì Samsun od Manue gorri reçenoga, koij bì od Kollina Dannova; i ovvì Ditich bìsce odgojen po naredbi, kojuje dao Angeo Materi, i Otczu gniegovu. I doscavsci na godisctaà snaghè, i razuma zagliubisce ù jednu Divojku Filisctejku, i nezna-boxkigniu, od Grada Tamne zvana, hotijuchije immati za svoju zakonitu xennu. Pokaraga zichia toggà Otacz, i Mater govorechimu: Jedda neijma ù Izraelu Divojakah od naroda, i Plemena tvoga, vech hochiesc dasse xennisc od neznaboxaczah? Alli buduchijm odgovorijo, da hochie onnù po svakì naçin (a tò sve bisce voglia Boxja, ràd uzroka, koijchiese barzo viditi) Roditegli nemogosce druggò uççìnniti, neggose sc-gnime dilivsci, pògiosce pùt Grada Thamne, za utvarditi Pìr s' Otczem Divojçinim; i buduchi Samsun ostao po-daleko izzagnih, uddari na gniega jedan Lav xestoki, koga Samsun uffativsci razkide, kakono jedno Kozle màlhno, i ostavivsciga poge svoijm pùtem, za roditeglim, nekazavsciim nisctа od Lava reçenoga. Doscavsci pak k' Otczu Divojçinu, bihu lipo primglieni, i kazavscimu svarhu, zà kojù doscli bijahu, dobrovoglno obecaijm datti chier za gniegova sinà Samsuna, ugovorivsci, dàn, i Vrime, ù koje immadisce Pir bitti; i takò opravivsci sctossu ktilli, vratiscese na-zad kuchi svojoj.

Samsun, buduchi dosclo vrìme ugovoreno od Pìra, dilise od kuchie svojè po zaruçniczu, i priblixavscise k' mistu; ù komu Lava razkinuo bisce; dògemu ù pamet daga viddì, i pristupivsci k' gniemu, nàge dassu Celle uççinile Sàt Medda ù ùstim gniegovim, i pònaga Medda nanile, koga izvadi

Digitized by Google

iz ustah Lavski, ter poczè ijsti, davsci takóger Otczu, i Materi da blagujù, nèkazavsciim niscta odkudaga immao bisce. Doscavsci pak kuchi zaruczuize, bì uczignien Pir Gospodski, i Sobet veliki, na koij iz megiù ostalih bisce dosclo trideset mladichià Poglaviti od Filisctcanah, koijzim Samsun ù najvechiem Vinu, i razgovoru zagonenù ovvù gonetku: ijzbina izzasla jest od onioga, koij proxdire, i slatkost izzasclaje od jakoga. Ovvù gonetku (reczc Samsun Mladichiem) akomi razmarsìte ù sedam Dànàh, dachiuvam trideset Kabaniczah, i tolikò Jeczeràmà, akòli nàgnù neodgovorite, i nekaxète scto zlamenuje vih menni datti immate tolikò Kabaniczah; i Jeczerumah. Sedam Dànah gnima Samsun zabilixì, jer za sedam dànah Pir immadisce sliditi. I buduchise obetàli reczenì mladichi na gonetku odgovoritimu, i gniù razdrisciti, za trì dnise muczisce, za razdriscitje, alli nebbì moguchie, neggo poczesce molliti gniegovu zaruczniczu, dabbi onna s'lipim riczma, na koij naczin prignulaga za ukazatjoj zlamenje reczene gonetke, i gnimamga oczitovala. Za trì dneva bì Samsun od Zaruczniize nàpastovan, allijoj niposcto oczitovati nekti. Doscavsci pak sedmi dàn prititjoj poczèscc govorechi, akoga neprignèsc na ukazanje zlamenja gonetke, saxgachiemo i telibe, i kuchiu tvoju. Buduchi onna prijanula plakati, i govoriti daje nechie dobro, nitije gljubì iz sarcza, kakojoj nechie da kaxe scto gonetka zlamenuje, Samsumse prignù za utiscitje, terjoj oczitova zlamenje gonetke, a onna ù tà cas mladichiem reczenim koij odgovorisce Samsunu ovako. Sctoje slaggè od Medda, i jaczce od Lava? Iz Lava iz-

Digitized by Google

zaschoje Méd, i od istoga Lava koije xivina jàka, i razdiruchjà izzasclaje ijzbina. A tochie ù kratko rechi: Nastaosi Sàt Medda ù ustim Lavi i paksiga izzijo. Poznavsci Samsun dajmje xenna kazala, recçe: Davam nebude moja Xenna kazala, nebiste vik na gonetku odgovorili. A vo rekavsci skocise nanoghe, i ottige ù jedan Grad Filisctejski, koijse zove Askalom, ù komu possikavsci trideset mladichiah, uzzè gniove Kabanize, i Jeçerme, pakij dadde mladichiem kako ugovoreno bisce. Rasardivscise pak na svoju zaruçniczu ostavìje, i ottige brez gnje kuchi svojoj.

Samsun uppali Poglie Filistejske; ter izgorisce sve Xita, Vinogradi, i Masline.

Spomenuvsclie Samsun svoje Zaruçnizè, ottigge je pohoditi, i ponesejoj na dar jedno Kozle; komu, kada doge kuchi Otcza Xennina recçe Tàst. Ovde tvoje Zaruçnizè nije, jerè zinechi dassije za uvik ostavijo, i odbazije, udalaseje za drugoga; kumam ohiè mlagiù, i lipsciù od gnè, ako hochiesc, morescje za Xennu uzeti, jatije dobrovoglno dajem. Rasardise Samsun zestoko, i namisli svako zlo çinniti Filisctcanom, a parvo zlo pocçe na ovvi nacin: Uffatì triseta Lissiczah, i svezavsci za Rèpove gniove gorachie Zubglize, pustiih ù Xitta Filisctejska, kojah jurve zrilla bihu baduchi vrime Xetve. Lissize bixechi tammo amo, i vercuchise po xittim, uppàlisceijh na sve strane; ter ne sàma Xitta, negoli joso Vinogradi, masline, Smokve, i ostàle Vochke izgorisce. Kadà Filisctcani razumisce zlo velliko od Sam-

suna uzrokovànò, nemoguchi uççinniti gniemu niscta, poscavsci uppàlisce kuchiu Tasta gniegova, ù kojojga za-jedno schierom saxgasce. Masse Samsun osvetì barxo, pogubivsci mnosctvo vellikò Filiscteanah, koijh videchi gniegovu çudnovitù snàgu skuppisce Vojsku, i oddoscega iskati ù zemgli Xudinskoj, ù kojoj bisce gniegovo pribivalisete, i buduchi reçenù zemgliu robbiti poççèli, Xudili, alliti Gliadi Izraelichiani od Kollina Judina tuxitise poçesce, za kojù svarhu robbè svoje podloxnike, kojih gnima Aràçe dajuh, i svakù sluxbu çinnè; a onni odgovorivsci rekoscejim, dassu doscli uffatiti, i svezati Samsuna, koije gnima neizbrojna zla uççinnijo: Ukrotitese, rekosce Xudili, michiemoga uffatiti, i ù vascè pridati ruke.

Samsun biscese sakrijo ù jednu Spillu, za koga znaduchi Xudili, ottiggejih trì igliade za izvaditiga, i pridat ù ruke Filisctejske; i doscavsci k'gniemu rekoscemu: sctossi uççinnijo Samsune? a neznascli dassu Filiscteani Gospodari nasci? kojim on odgovorì: kakosu onni uççinnili menni, onakosam ja gnima. Nemojteme possichi, vechme svexjte dvama Konnopim novim; i pridajte ù ruke gniove jasam kajel. Svezavsciga dakle, kakoje rekao, pridadosce ù ruke Filisctejske, koijh, kadaga ugledasce, bihu punno vesseli, i polletivsci k'gniemu daga razkinù od ijda, uppadosce u zlo nenadgnie, jer Samsun raztarxe obba Konnopa, kakono jednu paucinu, i namirivscise na Kossiriczu Magaretijù possiçe scgniome igliadu Neznabozàczah: a ostàlè tammo amo rastirra, i razparha. Ma buduchi od velliha trùda: i ùmmora oxednijo texko, zavapi Bogu damu buddè ù pomo-

Digitized by Google

chi, i u tà ças iz Zubá Kossirizè uddarrì toçak voddè, terse zadovoglno nappì.

Potom-toggà ullize jedno Veçer u Grad Filistejski koijse Gaza zvàsce, potajno, alli buduchiga Gragiani podpazili, zatvorisce jako vrata, daga sutra svanutjem ustatè; i ubijù. Samsun ranno uranivsci, da iz Gradu izzage, i nascavsci vrata jakò utvargena, i zatvorena, izvàdi praghe, i Vrata zajedno, pakse segnima zametnuvsci odneseijh na varh Planine visce Grada, i ondeijh ostavi. Posli toggà bì punno napastovan od xenne Dalile, dajoj ukàxe gdimu snaga pribivasce, a tò nastojasce znati, za pridatiga u ruke Filistejske, jerjoj bibu texkoblago obetali, kojoj reççe: dame kogod svexè Sedmerim Konopim novim, od Xille oppletenim, nebbise mogao maknuti, I buduchi zaspao, Dalila zvezaga s' konopim sedmerim, pak darxechi Filistcane u potaij, zavika: Samsune ustani, evvo na-te Filisteani. Koij skoçivsoise, razkide konnope, kako dabi jedan Konacz bijo. Napuno josc naçinah od gniè napastovan, varatije hoti Samsun, pustivscise od gniè vezati, i kakoje gorri reçeno vikati. *Etto Filistcij* alli svahù stvàr kakono jednu paucinu raskidivàsce. Ma zasliepien punno od gliubavi Dalile, sluscajuchi danas sutra gnie slatku molbu, i laxglive suzze, occitovajoj svu istinu govorechjoj; Britva nije nikada uziscala na glavu moju, jersam Bogu posvechien od utrobe Matere moje: Dame ko ohrije, svubi snagu izgubijo.

Potomtoggà buduchi zaspao na Krilu Dallile, çinnimu onna obriti kosse, pak zavika: Samsune ustani, evvo Filistcij nate- Skoçise, Samsun, allise

nàge brez snàge, i kriposti, a Filiscteij megiutò naskoçivsci uffatiscega, svezasce, i oççimu izvadisce. Povedavsciga pak ù Grad Gazu, daddoscemu da za pokoru, i pogardu jednim vellikim mlinnom varti, s' koijm obiçàvaju kogni vartiti. A megiutò poslasce Ullake po svìm darxavam k' Poglaviczam Filisctejskim, da dogiuh ù Gazu, prikazati gniovim Bogovom Posvetiliscta, i zafalitijm na gliubavi, dassuse dostojali pridatijm ù ruke gniova nepriateglia, Samsuna jakoga. Dogiosce dakle od svih Darxavah najvechi Plemichi, Gospoda, i Poglavìze, i buduchise skuppili ù jednoì Polaçi opchienoj, çinnechi svetkovanje, çasti, Sobete, i Veseglje velliko, ù kojojse nahogiasce za tri igliade Gliudih, çinnisce dovesti slìpa Samsuna, da prid gnima igrà i skàçè, za viditiga, i pogardìti. Bì dakle siromah Samsun ù reçenù Polaçu uveden, i ussilovàn da igra; koij poznavsci damuje Kossa nareslu, i çujuchise punno snaxan, namisli svavsciti sebbe, i Duscmane svoje. Ukàxujuchise dakle punno umoran od vellika igranja, i znaduchi dasse sva onnà Kuchia na dvà Stupa naslogniasce, reççe Vochku, daga privede k' reçenim Stùpim, za naslonitse, i poçinuti mallo; koijga posluscavsci k' Stùpim privede, a òn priporuçivscise ù sebbi Bogu, ìzza svega glàsa zavika: Neka umre Samsun s' Nepriateglim, svoijm, pak obhijtivsci Kolone, alliti Stùpe prilomiih, takò pavsci sva kuchia na zemgliu, ostadosce Filiscteani, s' Samsunom zakopani pod Stinnam.

Slidi kratko govoregnje od Xenne, ù svetom Pismu glasovitè, immenom Ruth.

Poslè smarti Samsunove, ù vrime kada Vladàsce Eli Poglavicza Misniscki ù Izraelù, bisce vellik glad pritiskao svu zemgliu Izraelsku, zichia koga Çovik nikkì Betlemglianin, immenom Elimelek, bì ussilovàn ostaviti Otaxbinu svoju, i pobignuti ù Kragliestvo Moebitankò z' Xennom svojom, immenom Noemi, i z'dvama Sinovim, jednom imme Mahalom, a drugòmu Kelion. Pribivajuchi dakle Elimelek, ù zemgli Moabitanskoj za nikkò vrime, umrì, ostavscimu Xenna Neomi, i dva sina gorri immenovana, koijh uzzèsce Xenne Moabichianke, jednoj imme Orfra, a drugoj Ruth. Allisce dogodì da obba reçenà bratta umrìsce brez porroda, ostavivsci sàmu oxaloschienu Majku Noemu z' Dvima Nevistam, kojejoj çigniaju urmet, i svakò posctenje, kolliko dabbi bile chierri rogenè.

Ma Noemi razumivsci daje Gospodin Bogh oppet poslao obilnost ù zemgliu Xudinskù, odluçi vratise na zad ù Betlem Grad svoj, i takò Nevistam govoriti poççè: Povratitese chierze moje kuchiam Materah vascih: Bogh bijo vammi ùpomochi, i ukàzao vammi milosardje svoje, kakonoste i vih ukazale menni: Boghvam dao dobru srichiu, dasse udadete, i ù svakoj çestitoti svascim Muxevim, do starosti danke provedete. Zagarlivsciih pak, poççèij gliubiti, a onne na vas glàs zaplakavsci govoritjoj poçesce dachiè i onne sc' gniome pochi, xiviti, i umriti. Alli staricza Noemi dònese razloghe, dasse k' svoijm kuchiam povratiti immaduh po svakè naçine, i takò Orfa zaplakavsci josc vech-

Digitized by Google

ma, i sc' gniomese pogliubivsci, vratìse kuchi Majke svoje; ma Ruth nipojedan nàçin nekti ostaviti Stariczu, neggose sc' gniome dìli pùt Betlema, ù koij kada dogiosce, razglasise po svem Gradu povrachienje Noemino; i Gragiani hotijuchije dobro, dolazàju k' gnioj za razgovoritje, a nikki çudechise govoràju: ovòlije onnà Noemi glassovità? koijm onna reççe: Nemojteme zvatti *Neomi* (a tochie rechi lipa) neggome zovite *Mara*, tò jest gorka, jerje gorkosti sa-svim napunijo menne svemoguchi.

Bisce taddà ù Betlemu çovik bogat, i moguch, immenom Booz, Rodjak Elimeleka Muxa Noemima, i ù tò vrime xegniuchise Xitta po Xudinskoj zemgli, poççè Ruth pitati testir, alliti dopusctenje od svoje Svekarvè, daje pustì Klàs kuppitti za Xetaliczam, za prirànitse koij dàn, i buduchijoi onna dopùstila, pòge na Poglie reçenoga Booza, i za Xetaliczam Klàs kuppiti poççe; kojù Booz ugledavsci, reççe Xetaliczam: kakva onnò Xenna za-nami Klàs kuppi? onnoje (rekosce xetalize) onnà Moabichianka, Nevista Noemina, kojaje sc' gniome iz Moabitanskè zemgliè dòscla. Razumivsci tù stvàr Booz, dozvaje pridàse, i reççejoj: Kuppi chierze Klas po gnivam moijm, a ù tùge nehodi. Pavsci Ruth na zemgliu reççemu: odkuda tà milòst doge menni, jednoj xeni nevoglnoj, putnizi, i Inostranzi? kojoi Booz odgovori: kazànasu menni svakà, kojà uççinila jessi svojoj Svekarvi, ostavivsci Majku, i Bratju za sluxitje, i pomagati ù gniezinoj starosti; pomochie tebbe Bogh, razveseliti, i uttisciti; a kada, reççe, buddè vrime od blagovanja, s'moijmchiesc Xetaliczam blagovati. Naredì pàk Xetàlom da za sobom ostavgliajuh Klàsje, i

Digitized by Google

gdi koju Rukovet, nekabi lascgnie Vrichiu nakuppila, i svojoj Bàki ponila.

Posli nikolliko vrimena omilì reçenomu Boozu, uzzejè za Xennu, ì porodi Sinà, komu postavisce imme Obed, ovvoga uzzè staricza Noemi za svoga sina, kojoj doscavsci Xenne od Grada Betlema poçescejojse raddovati, dajoje dao Bogh sina, od Neviste. Lipoga Noèmi odgoij, i odrani, koga kada narèste oxxeni, i immade Sina immenom Isai, Otcza Davidova, koij bì Kragl Izraelski, i od gniega ostàli kràgli Xudinskì, do skonçagnia Xudinskoga Kraglievanja: Ovoje dakle kollino Davidovo, od koga izzàge Divicza Maria, Jozip, i Isukarst, kako Çovik.

Govorenje Kratko od Samuela Proroka.

Na 2849, Roddise Samuel Prorok, koij bi Misnik, i Vojvoda Puka Izraelskoga. Roddise istòga godiscta kako i Samsun Jaki, kako mechie Kalmet; a naçin kakose porrodi, i Xivot koij uççinni kaxem ù kratko, za neuzmnoxati dugga govorenja.

Bisce çovik jedan od Ramataima Sofima, immenom Elcana, koij imadisce dvi Xenne, jednoj imme Anna, i ovvà Dizze nejmadisce, a drugoj Fenena, ù koje Dizze bisce. I zaradi toggà bì Anna od Fenene prikornà, i pogargena, zovuchije neplodniczom, i nesrichiczom. Anna za punnò vrimena plakà, i uzdissà Bogu, dajoj porrod dade, uççinivscimu zavit datiga na sluxbu gniegovu, akko Muscko buddè; i Boghse gannù na milosardje, gle-

dajuchi Suzze gniezine, terjoj pokloni sina Samuela, boga poslj kako od mlika odbi i odvràti, Bogu darrovà, dàmu svèger slùxi, pridavsciga ù ruke Eli Poglavicze Misnickoga, koij ù mistu zvano Silo pribivasce, gdi Kuchia, i Korabglia Boxja od Josue bisce namischiena. Anna zafalivsci Bogu, i ostavisci sina Samuela ù kuchi gniegovoj, vratise na-zad kuchi svojoj, koja posli porrodi tri sina, i dvi chierri; a Samuel dàn, i noch stàsce ù kuchi Boxjoi çinechimu sluxbu pristojnù. Ma sinovi vellikoga Misnika Eli, nebuduchi ù strahu Boxjemu uzdignuti, bihu Pùku ussilnizi, i Bogu neugodni, na sillu od Posvetilisctaa, koij Puk donosàsce, za prikazati Bogu, sve scto najbogliè vigiàju otimgliuchi, i za svoju korist okrechiuchi; a imenna gnjova bihu, jednomu Ofni, a drugomu Fines.

Puk çinni tuxbu gniovu Otczu Eli, alli sve zaludu, jerijh samo sriçinam pokàra, ma z' Dillom pokaratijh nekti. Zaradi toggà rasardivscise Bogh protiva gniemu, reçcemu po ùsta Proroka, dachie pokarati gniega, i sinove gniegove, zarad gniovih zlochiah, i dachie priniti vellikò misnisctvo iz kuchiè gniegove, ù kuchiu druggù; a zlamenje od ovvè istinè, recçe Prorok, poznachiesc po ovomu, kada budesc Çutti, dassu obba Sina tvoja, jedan dàn na Boju poghinula. Istò pokaranje bimu navischieno drughi pùt po Samuelu Ditichiu, koij on kuchiè Boxje neodlazàsce, alli Misnik Eli nekti nikadà pokarati osctro sinove svoje; i zaràdi toggà Gospodin Bogh hotiga, pedipsati, kakomu prorokovano bisce po Prorozim, dopustivsci da Filiscteani uddarrè na Puk gniegov, i çetiri igliade Izraelichiànah possikuh. Glavari Vojskè Izraelske poz-

Digitized by Google

navsci daijh Bogh za grije pedipsà, çinnisce doniti Korabgliu Boxju ù Vojsku, czinechi dachieij pochi pridobit gniove nepriateglie, s' kojom dogiosce iz megiu ostalih Misnikah, dva sina Elina, Ofni, i Fines, i buduchise drughi put pobili s' Filiscteanim, bihu od gnih oppòt razbijeni, i trideset igliadah possiçeno, ù komu Boju poghibosce i dva sina, Ofni i Fines reçenì; a josc suvìscè, Korabglia Boxja bì uffachiena, i ù Grad Azot od Filiscteanah unescena.

Eli Misnik razumivsci zle glàse od Vojske issiçene, sinovah pogubglienih, i Korabgliè uffachiene, padde s' stòcza, na kòmu sidiasce, razbi glavu, i dùscu pustì, od godiscta devedesset, i ossam, poslì neggo Vlada ù Izraelu çetardesèt godinah. A Filiscteani unìsce Korabgliu Boxju ù Czarqvu gniovù poganù, i postavisceje Krajem Dagona Idola, alliti gniova tamnogo boga, ma doscavsci jutrom ù Çzarqvu, nagiosce Idola Dagona lexèchi niçize prid Korabgliom, koga oppèt mamistivsci na svoje misto, nagioscega drughi dan lexechi prid Korabgliom, brez glave, i brez rukuh. Posli togga doge na Azoziane pokaranje Boxje, parvò Misci, koijh Xitta, Vinograde, i Vochke od svakè vàrste izzidosce. Druggò bolèst ù Gliude iznutregnia, od koje brez pristanka umiràhu. Sumgliechi Azoziani jellise tò gnima zgodilo zarad Korabglie, allije zlo po naravi dòsclo hòtisce izkuscatj, poslavsci Korabgliu ù drughi Grad, koijse zvasce Askalon, alli buduchi istò zlo dosclo nagnie, poslasceje ù trechi Grad, ù komu istì biçci sliditi poçesce, iz trechiega bi poslàna ù çetvarti, a iz çetvartòga ù pètù; ma Desnicza Boxja svudaijh nahogiasce, i

Digitized by Google

pedipsasce; Uççinivsci pak Poglavicze Filisctejske vichie, sctosse od Korabglie çinniti immà, bì odregeno dasse s' posctenjem, i darovim poscagliè ù zemgliu Izraelskù, i takò bi uççignieno.

Na 2888. Samuel prorok, poslì smarti Eli Misnika, za Vojvodu Puka Izraelskoga bì uççignien, koij, buduchi pràvì sluga Bòxij, sve Idole po zemgli Iraelskoj çinni saxechi, i gniove czarque, i Otare na tle baziti, ponukujuchi svoj Puk dasse g' Bogu uttèççe, splaçem, molitvam, i postom, akkose xellì izbaviti tèxka jarma Filisctejskoga. I za tù svarhu, buduchise skuppilo mnosctvo vellikò Izraelichianah, ù Masfu, gdi bisce misto od molegna, bi dokàzàno Filiscteanom, koij czinechi da çinnè vichie, za uddarriti na-gnie, skuppisce Vojsku, velliku i strahovitu, kojase podixe protiva gnima, za porazit sve dojednoga. Izraelichiani nebuduchise na Boj spremili, nagioscese brez Oruxja, i ugledavsci Vojsku vellìkù, i punno strahovitu protiva gnima hoditi, krutose poplascivsci, na pomoch Boga zavapisce. A Samuel megiutò slobodechi dasse neboje niseta, poççè Bogu prikazivati Posvetiliscte, i za Puk molliti daga od Vojske Filisctejskè brànì; i Bogh usliscavsci molegne gniegovo, obràniih çudnovatim naçinom, çinivsci dasse ù ças naoblàçì, puczajù Gromovi, tresese Zemglia pod Vojskom Filicteiskom, i obujmijh takì strah, da bazivsci na zemgliu Oruxja svoja, bixxè brez obzira, kud koij mogàsce. Izraelichiani vedechijh bixati, pokupivsci Oruxja gniova, poçèsceijh tirrati, sichi, i bitti do Mejascah Filisctejskì. Potomtoggà na punnoijh mistah pridobivsci, priuzesce sve Gradove, koje Filisctei gnima osvoijli bihu; i tahoi poni-

Digitized by Google

zisce, da nikada nesmidosce napastovati Puk Izraelskì, svega vrimena Samuelova Vladagnia.

Samuel buduchi ostarijo, metnù za Sudze, i Vojvode Izraelskè dva svoja sina, tò jest Joela, i Abiu, koijh neputujuchi Otçevim pùtem, bihu svemu Puku omarzili, jer çigniàju pravdu po mitu, i hatoru. Nektijuchijh dakle starescine Puka podnositi, skuppiscese k' Samuelu ù Ramatu, termu na ovvì. naçin govorit poçesce: Vidìmo dassi ostarijo, a sinovi tvoij neigiuh po pravomu pùtu, dajnam Kraglia, nekanam sudì, kakono svi Narodi immaduh. Samuelu marsko bisce gniovo pìtagne; buduchise uttekao Bogu, Bogmu narèdì da uzçinnì na vogliu Puka, govorechimu: nisu ostavili tebbe, neggo menne, da nekragliujem nad-gnima: Sasvim tim, ukazachiescijm (reççe) osctro Kraglia vladagne, nekka mogguh poznati, sctochie rechi Kragl.

Saul, po naredbi Boxjoj, Puku odgovorì ovàko: Kraglia pitàte, Kragliachiete immati, ma zapovid gniegova bitichie ovvaka: Sinovechie vasce uzzeti za Slughe, i chierri za Sluxbenize svoje. Vojnikechie çinniti, Vojvode, Kolluneli, i ostàlìh Glavàri scgnimamchie Vladati, i voditi kud Kragl zapovidì. Svarhu vascih Dobarah postavichie Gospodare, prigledaoze, Subasce, i Straxane svoje, da nechiete biti Gospodàri od mukkè, i trùda vascega. Josc ostàlah mnogah Samuel gnima reççe, alli sve zalùdu jer zavikasce jedno glasno: Kraglia, ter Kraglia hochiemo.

Poçinglie govoregne od Kraglja Izraelskoga..

Na 2909. Saul od Kollina Benjaminova bi par-

Digitized by Google

vi Kragl Izraelski, prija koga vladasce Vojvode, Sudzi, i Misnizi, i bi uccignien na ovvì naçin, kako slidi: Nahogiascese taddà ù Puku Izraelskomu Çovik bogat, i dobar, od Kollina Benjaminova, immenom Çis, i ovvì imadisce Sina jednoga, immenom Saula, koij bisce dobar, lip, i od svega Puka glavom visci. Bihù Çisu poghinulo Xivinçegne, olli kako Sveto Pismo kàxè, *Tavarize*, i za iskatijh posla Sina Saula, koij svudijh isctuchi, nachijh nemoxe niposcto, neggose bisce uppùtijo k' Proroku Samuelu, koij, pun svetigne, vigiesce stvàri Otainè, i kazivasce Sakrivene, daga uppità za reçeno Xivinçegne. Bisce Gospodin Bogh objavio Samuelu, da pomaxè za Kraglia onnoga Mladichia, koij sutra dògè k' gniemu, pitatiga za izgubglienò Xivinçegne; i takò doscavscj Saul ù Grad, susriga Prorok Samuel, i reçemu dasse nebrine niscta, jersu Xivine izgubglieno nascaste; pakga uvede ù Kuchiu, poçasti, j pomaza za Kraglia, naredivscimu da nekaxè nikomu, doklemga Gospodin Bogh neoglasi prid svim Pukom.

Potom-togga sazva Samuel Puk Iaraelski ù Masfu, gdi bisce misto od molegna, komu ovvakò govoriti poccè: ovvò govori Gospodin Bogh: ja izvedo vas iz zemglie Egipta, i oslobodi od rùkè Egipzianah, i od rùkè svih, koijh progonisce vas, a vih danas odbaziste menne, koijsam vas oslobodijo od svih tùga, i xalostih vasih, i sa-svim tim menne nechiete, neggo Kraglia kochiete vammi. Sada dakle stojte prid Gospodinom, i na koga Bruscket padnè, onchie biti Kragl vasc. I buduchi stavijo Bruscketc na Kollina Izraelska, paddo

Bruscket na Kollino Benjaminovo. Metnù Bruscket na Porrodize, reccenoga Kollina, i padde na Porodiczu Metrinu. Postavi na Familie, alliti Obitili reccenè porrodizè, i padde na Kuchiu Otcza Saulova, a od gnegovè Kuchie na Saula; koga iskasce za poklonitmuse, alliga nenagiosce, jerse bisce sakrijo; alli Prorok Samuel, koij skrovitah vigiasce, buduchijm kazao, dasse sakrijo bisce ù Kuchi svojoj, izvadiscega, i sillòm ù Vojsku dovedosce. Taddà Prorok Puku recce: Etto sada vidite, kogavamje Bogh za Kraglia obrao, Çovika, komu nejma slikke, ni prilikè, ù svoj Vojsczi Izraelskoj. Taddà zavìka vas Puk govorechi: Nekka xive Kragl nasc u-vike; i poklonivscimuse, pòge svak svojoj Kuchi, a Saul Kragl k'svojoj, naslidovan od jednoga Dila Puka, a drughiga za Kraglia nektijasce, ma do mallo vrimena vas Izrael poznadega, i bimu viran, kakochiese vidditi poslie. U tò vrìme Poglavicza Misnicki bisce Akias; a Poglavize, darxajuse taddà ù velicanstvu, kao sada kod nas Pàpe.

Niki Pisaozi kàxu, da Saul bi uccignen za Kraglia na 2860. I ù tò vrime, govorè, da Omero, i Esiodo, Garckoga Naroda velle-znanzi jessu bili. Euristeo parvi Kragl Lacedemonski, i Kodro najposlidgni Kragl Atenski, ù ovvòsu vrime Kraglievali. Jakin, Padua ù Latinskoj zemgli, i Turon ù Franzi zidatise pocesce. Alli na govoregne od Proroka Samuela, i Kraglia Saula povratitse immam.

Do mallò dànah posli, kakose Kragl Saul 'obrà za vladaocza Izraelskoga, dozvà Samuel Prorok oppèt pridase Puk, termù ovvi nacin govoriti pocce; Pitaste Kraglia, i etovamga daddo; govorite

Digitized by Google

dakle sada, i osvaditeme prid vascim Kragliem, ù sve vrime sctossam svami stao, sudijo, Vladalacz vasc bijo, jessamli za mito od koga uzzeo Volla, olli Kognia, Jessamli koga opsovao, alli siromaha pritiskao, jessamli i od-koga najmagnì darak primijo, kaxitemi, davam prid Kragliem danas povratim svakà? I odgovorivscimu vas Puk, da nije od-nikoga uzzeo niscta, uççinnijm jedno govorenje duggo, kakoje Bogh izvejo iz Egipta Otcze gniove, pittao Mannom, porazivsci tollikè Kraglie, i Vojske ù zemgliu od obechiagna uvejo; kako sinovi Izraelskì mnogokràt ostavivsci Boga, od gniegasu bìli pokàràni, i ù rùke nepriategliah uppali, i kako onni vapijuchi Bogu, vasdasu bìli usliscani, i od suxagnstva izbavglieni. Poslì togga reççejim, dassu zlo uççinnili Kraglia pìtati buduchi Gospodin Bogh gniov Kragl bijo, sve do togà vrimena; sa-svim tim (rççeijm Samuel) akko budete obsluxivati gniegove zapovìdi immachietega vazda za pomochnika, akkoli ne, i vih, i vasc Kragl bichiete xestoko pokàràni, kakoijmse sve poslì dogodì. I buduchi taddà vrime sùscno, zavìka Samuel g' Bogu, koijga posluscà, poslavsci jedan Dax ugodni, i obilatì; a Pùk poznavsci daje uççinnijo Kraglia sprossechi, poççèse kajati, alli na vrime nebbì.

Prçetak Vojevagna Kraglia Saula

Vechi bijo Vojske Izraelskè nekti poznàti Saula za svoga Kraglia, alli buduchi dobijo, i razbijo Vojsku Kraglia Amonitanskoga, i gnih od gniegove Sabglie oslobodijo, poznascega svikolizi, i virnimuse ukazasce. A na koij naçin razbi Vojsku nepriateglsku ù Kratko kazati hochiu.

Digitized by Google

Naas Kragl Amonitanski dixxe Voiskn punno snàxnu, i sdlovitu na Izraelichiane, i porrobivsci mnoggà mistà, obside Gràd Jabes immenom. Gragiani videchi, da nisu vàrsni gnima odolliti, Kràglia Naasa molliti pocesce govorechimu, dachiese gniemu brez karvi, i brez boja pridati, i podloxnizi biti, akoijm xivot prosti. Ma Naas pun oholosti, ovakoijm odgovori, Jachiuvas primiti za moje podloxnike, ma s'ovvim ugovorom, da svakomu Çoviku Gradà vascega izvadim okko desno; a tò nemilostivi Kragl hotisce necinniti; nekka nisu vìscè varsni protivuse gniemu uzdisati, i Rat çinniti. Gragiani nesrichni primivsci taki odgovor xestoki, za neizgubiti i occì, i glave, obrasce magnie zlo, tò jest izgubgliegne desnih occijuh, ma s'ovvim ugovorom, daijh pocekajuh sedam dànah, dokijm dògè pomoch od gniove bratje Izraelichianah, akkolibi, rekosce, pomoch nedoscla, pridachiemose po naçinu kakoje Kragl Naas odlaçijo.

Naas usdajuchise ù sillu, i mnosctvo vojske, czigniasce dasse moguchstvo na Svitu nàchi nèmogàsce, kojebi moglo sc'gnime Boj bitti, i takù dobrovoglno dopùsti Gragianom sedam Dànah vrimena, rugajuchìse, i smijuchi gnima. A Gragiani megiutò poslasce Ullake po svim mistim Izraelskim, kazajuchijm tùxno, i çemerno stagne Grada Jabessa, i gniegovih Gragianah, i ù istò vrime pitajuchi pomoch od gnih.

Plakàju Izraelichiani izza svega glasa, sluscajuchi jadne glase od bratje svoje; a Kragl Saul, koij ù Gabaonu pribivàsce rasardise protivà Kragliu Naasu, i buduchi pristupijo k'gniemu Duh Boxij, izvadi Sabgliu, ter issiçe na Komade dva

Digitized by Google

Volla svoja, pak gniovo meso çinni nossiti po svim Gradovim Izraelskim viçuchi, i govorechi: ovvakochiè svaçijh Vollovi hitti issiçeni, ko nebudè sliditi Kraglia Saula, i Proroka Samuela, i ko nedogè trechì dàn ù misto Besek zvano, kod Jordana. Razumechi Sinovi Izraelski takù xestoku naredbu, bojechisè svak sebbi, i xelechi oslobodit svoju bratju od Kraglia ohologa Naasa, digossese k'regenomu mistu, ù komuijh Saul kragl, i Samuel Prorok çekàju. Bì Vojska Izraelskà pribrojena, i nageise trista igliadah Vojnikah, nebrojechi Kollino Judino, koijh bisce tridesetj igliadah varsnì Viteszòvah.

Poklisari Grada Jabesa dogiosce na zad, i kazaase Gragianom, dachiesijm barzo pomoch dochi, tò jest onnù istù noch; a onni, za privarit neprijateglie, nekase nedarxè pripravni, rekosceijm dachièse sutra pridati ù gniove ruke. Saul megiutò priscavsci s'Vojskom Jordan, i davsci naredbu, kakose imma na nepriateglie uddarriti, doge ù nochi, i uddarrì sa tri strane nagnie, ma takò sardito, i naglo, daijh za jedan trat razbijsce, potirrasce, i nemilo siohi pogesce, takò bì Vojska nepriateglska poraxena, da mallo ko od gnih i utege. Oslobodivsci dakle Saul regenì Grad, povratise s'Vojskom ù Gargalu, gdi Samuel prikaza Bogu Posvetilischta, zafalivscimu na' milosardju, koje pokaza puku svomu. Potom-togga bì potvargen Saul za Kraglja Izraelskoga, primglien, i poznan od svih Izraelichianah, koij izabra tri iglade najbogli Vojnikah za svoju sluxbu, i obranu, dvì da stoje uzzagu daga çuvaju, a jednu dad-

Digitized by Google

de Jonati sinu svomu, da vojuje, i brani svoje Izraelchiane od nepriateglia; a ostalè sve posla kuchiam svojim.

Govorenje od junasctva Jonate, sina Saulova.

Izraelchiani, zarad gniovi grijah, buduchi palli pod Oblast Filisteanah Neznaboxaczah, podnosiaju tèxko progonstvo, i svakù tùgu, brez nikakva uttisceegna, ni razgovora. I za uççinitijh po-sve ponixene, i za Vojevanje nemoguchia, zabranisce pod izgubgliegne glave, da u svoj zemgli Izraelskoj, gnima podloxnoj, nejma nikko çinniti dillo Kovaçko, nekka nejmadu gdi Sabagliah, Maçah, Kopjah, ni ostaloga Oruxja naçigniatì, Lemisce, Motike, Masckline, Czartala, i ostalò sctoje za Texaka potribito, da imadah naçigniati, i dobavgliati iz Kraglicstva Filistejskoga. I tako ù onno vrime potribno, izvan Saula, Jonate sina gniegova, i nikoliko Vojnikah poglavitijh, Oruxja nejmadiju Izraelchiani, neggose bijaju Sùmnam, Prachiczam, Serapovim debbelim, Sikiram, i ostalim texaxkim Oruxjem. Buduchi dakle Filisteani Gospodari od zemglie Izraelske, i darxechi svoje Vojnike ù mnoghim mistim, navlastito ù Makmasu, Gabaonu, i Betelu, Kragl Saul bisce namislijo iztiratjih iz svoje Darxave, s'pomochiù Boxjom, i Virnostju svojih podloxnikah; a pocetak uççini gniegov sin Jonata, oddarrivsci sammo svojih igliadu Vojnikah, na jedno mnoxctvo Filisteanah, kojih bihu ù Gabi Benjaminovoj, i svejih porazisce. A kada Izraelchiani razumisce vitexko dillo Jonatino, xegljajuse izbaviti progonstva Filisteijskoga,

Digitized by Google

sa-svih stranah dogiosce k' Saulu svomu Kragliu ù Galgalu, da Boj bijuh protiva svoijm Dusmanom. Alli razumivsci Filisteani gniovu pripravu, i odluku, skupisce i onni Vojsku punno vecchiù i sillovitjù, trideset igliadah Kocçijah Oruxanih, scest igliadah Kognikah, a Piscaczah (govori S. Pismo) bìsce kakono Piska, alliti Parxine morske, kojoj broja nije, I tollikì strah obujà Izraelichiane, kada ugledasce Vojsku Filisctejsku, da vechi dijo od gnih, ostavivsci svoga Kraglia pobixe ù planine, sakrivscise ù jamme, i tàmnè. Spille. Nahodechise Saul ù zlu stanju, i videchi da Samuel Prorok kasnì dochi ù Vojisku, kakose bisce obetao, i ugovor scgnime uccinijo, prikaza Bogu Posvetiliscta za prignutga na milosardje, da pomochnik buddè Puku Izraelskomu; alliga s' tizzim na sarxbu dovede, çinnechi dillo, kojemuse nepristojasce, i ukazavscise neposluscan Gospodinu Bogu, nektijuchi çekati Proroka, kakomu naregeno bisce. Mallo poslì kako Saul prikazao bìsce Posvetiliscte, doge k' gniemu Samuel Prorok, i poccega karati govorechi: Saule nesrichni sctossi uccinijo? Boghseje rasardijo nate, od obraza svoga odbazijo, i drugoga uccinijo Kraglia, koijchiega sluscati, i çestito kraglievati. Odgovorimu Saul: Videchi jà da Vojska moja bixxi, a tì za dochi kasnisc, zaradi toggà, ussilovan od vellikè potribe, tù stvàr uccinìo jessam. Budalastosi uccinnijo (recçemu Samuel) nesluscavsci naredbu Gospodinovu, pak onnakì sardit, povratise ù Gabu, Koga Saul, Jonata, i onnò mallo Vojske nàslidovà do recçenoga Grada Gabe.

Filiscteani megiutò buduchi ullizli ù zemgliu E-

Digitized by Google

brejskù, poçèsceje robbiti sa svih strànah, takò dasse Kragl Saul, i Puk gniegov u vellikoj poghibii nahogiàju, alli od Jonate, i slughe gniegove, bihu s' pomochiu Boga oslobogeni na ovvì naçin: Doge Jonati ù pamèt dasse zabilixì, i proglàsì ù Vitextvu, i takò svomu Oruzniku, virnu drùgu, i Junaku govoriti poçce: Bogu nije muçno oslobodit koga hochie s' mallo Gliudih, kolliko ni s' velle, ajdemo dakle k' Vojsczi Filistejskoj, i akonam rekkùh, kadanas, ugledaju: çekajtenas tute, dochiemo k' vami, terchiemovam niscto kazati, çekajmoijh na mistu, akkoli rekuh, dogite k' namii ajdemo slobodno nagnie uddarriti, jer do istine Boghje gnih pridao ù ruke nasce. Odgovorimu sluga Orùxnìk: kakogod reçcesc onàkochiu çinniti; i takò ottis cavsci onna dva, nekazavsci nikomu, ukazascese Filiscteanom, koijse bihu na jednoi vissokoj Planini utaborili, a ostàlih po Poglim robbèchi, i plinechi razascli: Filiscteani kadaijh ugledasce rekosce, Enno Ebrei izlazè iz Jàmah, i Spilah, ù kojesuse bili sakrilli, pakjh poçesce zvati da dogiuh k' gnima, a onni poznavsci pò tomù dachie Bogh biti scgnima, uzàgiosce lizuchi na Planinu, i uddarivsci na-gnie iznebgliuscize, poçèsceijh tirrati, i sichi, takò da ù mallo vrimena okolo dvajest glàvah odsikosce, a ostàlà Vojska pristrascivscise, i czinechi daje Saul sasvom Vojskom uddarrijo, smetese takò, da jedan drugoga neposnajuchi, buduchi od punno Narodah sastavgliena, poçescese megiuse sichi, kud koij mogàsce bixati. Bi dokazano Kragliu Saulu tò çuddo nenadgnie, alli neznaduchi ko tolliku snaxnu Vojsku razbi, poçce gledati po Vojsczi svojoi kogga nije, i nagese da nebìsce

Digitized by Google

Jonate i Slughè gniegova; taddà s'onnò mallo Vojskè barzo pòge, i uddarivsci na Filistaene jurve razbijene, pristrascene, i sasvim smetene, poçeijh brez nikakve, mukke sichi, i tirrati, a megiutò izzascavsci iz Jamah, i Planinski Spilah onni, koijse bihu sakrili, dojdosce Kragliu napomoch, ter poçesce i onni Filiscteane tirrati, i sichi dogniovih mejascah. Alli buduchi Saul naredijo svoijm, da nejmaduh pristati tirrajuchijh, i sikuchi do Markloga mraka, i dao proklestvo svakomu, koijbi sijo blagovati, prija Suncza poçivala, na ovvì naçin govorechi: Prôklet bijo svakì, koijbi iscta do Suncza poçivala okussijo. Jonata sin gniegov za tò proklestvo nesnaduchì, namirivscise na Mèd, tarkomiçè okkussise Medda, i uppade ù proklèstvo. Buduchi dakle do markloga mraka sikli, i tirrali nepriateglia, çinni Saul uddarriti ù Trubglie, da Vojska stanne, poçinè, i pokripise, a nebisce Vojskè gniegove izvan desset igliàdàh.

Svanuvsci sutrascgni Dàn, hotti Saul dasse iggè ù potiru za onnizìm, kojè bisce Noch Otèla, i ullisti ù Kragliestvo Filisctejsko za porrobitga, alli buduchimu rekao vellikì Misnik Akias, da neupitavsci Boga tamo neigè, Saulga puslascà, i poççè po istomu Misniku pitati Boga damu kàxè, immàli sliditi na-prid, alli ne. Ma neimaduchi nikakva odgovora oxalostivscise reçce: Istinito ù mojoj Vojsczi imma biti kakav vellik grih, i griscnik, buduchise ovakò Bogh rasardijo, termi nedà odgovora; allise zakligniem istim Bogom, kada nàgèm grih, i griscnika, dabi istì moj sin Jonata bijo, çinnichiuga umrìti smartju nemilòm. Poslì toggà govorenja zapovidivsci da sva Vojska stanne na jednu strà-

Digitized by Google

nu, a na druggù òn i gniegov sin Jonata, naredì vaditi Brusckete, da na koga paddè, buddè pogubglien, alli Bruscket padde na Saula, i Jonatu, bruscketavscise pak onna dvà megiùse, padde Bruscket na Jonatu. Uppìtaga Otacz, kakav grih uççinnijo bisce, i kazamu pravo, da neznaduchi za gniegovo proklestvo, nizakletvu, namirivscise ù gorri tirrajuchi Filiscteane, na Mèd, izvadio na scipzi jedan satick Medda bìsce, i za mochi barxè nepriateglie tirrati po-blagovaoga. Bogh menne ubijo (reççemu Saul) akko ja tebbe neuçinìm umriti. Çuvsci tù zakletvu Vojska, zavìka jednoglasno: Jonata dakle immà umriti, koije tolliko spasenje uççinnjo u Izraelù? Takonnam Gospodina Boga, nikada tò istina bitti nechie, nitichie pasti jedna Dlaka z' glavè gniegovè. I ovvà Vojska zakletva, sarranì xivot Jonati.

Kragl Saul dobbi mnoghè Kraglie, alli zarad neposlua pokàraga Bogh, i odbazì od obraza svoga.

Posli Boja gorri reççenoga Saul na sve stràne s' nepriateglim bijuchise gnih srichno pridobivasce. Uddarrì protiva Moabitanom, razbiih, issiçe, i ponnizi; pridobì punokrat Amonite, i Idumeane, Kraglia od Sobe, Filiscteane, i ostàlè mnoghè na tù naçin, da unapridak nesmigiasce nikko napastovat Puk Izraelskì, dalli ponixenì, i pristrasceni od gniovase ossignia plascàju.

Na 2919 Rodise David sin Çovika, immenom Isai, od Kollina Judina; i ovvì poslì smarti Saulovè za Kragliaje bijo.

Na 2930. Dògè Prorok Samuel Kragliu Saulu termu od strànè Boxje narèdì, da s' Vojskom iggè protiva Agagu Kragliù Amalekitanskomu, i sve issiççe Muscko, i Xensko, malo, i vellikò, neprostivsci ni ditetu, koje mliko sasnè, josc ni Xivini, varste kojemu dràgo bila, da saxexe gniove Gradove, sella, Varosce, Oddoru, i sve sctose ù gniovim kuchiam nahodì neobazrivscise ninascto, ni poxelivsci gniovo Bogatstvo Zlato, Srebro, Aglinu, olli kojù druggù stavàr, neggo da sve prokunne, i na oghgnu izgoriti çinnì.

Primivsci Saul naredbu Boxju, skuppi Vojsku velliku, dvista igliadah Izraelichianah, i desset igliadah od Kollina Judina, s' koisim upputise protiva Amaleku, i ullizzavsci ù Kragliestvo gniovo, skuppiscese Amalekiti, i pobiscese s' Izraelichianim alli bihu lasno razbijeni, i issiçeni; pak na gniove uddarrivsci Gradove, barzoijh osvoijse, i oggniem saxegosce, porazivsci razloxitò, i ne-razloxitò. Allise nesrichni Saul ukàza Bogu neposluscan, jer uffativsci Kraglia Agaga, immade milosardje svarku gniegova veliçanstva, i lìpotè, terga nekti pogubiti, negoga dovede sobom ù zemgliu Izraelsku, takoger gniegovo bogatstvo, scto lipsce bìsce onnò uzze sebbi. Vojnizi poisti naçin scto nevagliadisce onnò izgoriti çinnisce, a scto lipscè, i bogliè bi, onno okrenusce za svoju korist.

Razruscivsci dakle Saul sve Kragliestvo reçeno, povratise vesseo ù Zemgliu svoju, i doscavsci ù Galgalu, poççè prikazìvati Bogu posvetìliscta od Xivotinè, koju bìsce zaplinijo u zemgli Amalekitskoj. Ma buduchise Gospodin Bogh rasardijo na neposluh Saulov, ukazase Samuelu Proroku, i reç-

çemu, kajemse uçinivsci Saula Krагliem Izraelskim, jer nekti obsluxiti naredbu moju. Ožalostise Samuel, i svu onnù nooh pripläka, mollechiga daprostiç pak jutrom ranno, dixxese za nachi Saula, i pokarati za neposluh Bogu uççignieni, koga Saul ugledavaçi izzàgne pridego, terga vesselo pozdravi govorechimu: Dobro doscao od Boga blagosorglieni: Evvosamse s' Vojskomm zdravo na-zàd povràtijo, i sve uççinnijo, kakomi ti od stràne Boxje naredi. Sàmuel reççemu: da kakavse onnò glàs čuje od Vollovah, Ovvczah, kozah, i ostàlih Xivinah? onnòsmo (reçce Saul) zaplinili, i doveli ovde za prikazat Bogu Posvetilisçta. Reççemu taddà Samuel: dopustimi, mollimte, dati kaxem onno, stomije Bogh obiavijo noçhias od tebbe. Govori slobodno, reççemu Saul. Taddà Prorok na ovvì naçin govoritmu poçce: Tebeje Gospodin Bogh uççinnijo od malahna najvechiega çovika ù Izraelo, daoti Bogatstva, i sva zemgliu Izraelskù na oblast tvoju, poslaote protiva Amaleku, da poràzisc sve scto Xivo nagèsc, i saxexesc ne samo kuchie, ni Gradove, neggo i sve ostalò, sctoje ù kuchiam nàgè. Jer dakle neposlusçà tvoga Boga, i neggo zaslipglien od Lakomosti, i Bogastva Kraglia Agaga, sve scto lipsce, i bogliè bi, onnòsi sebbi uzzeo? Poççese taddà Saul prav ukazivati, daje òn obsluxijo svu naredbu Boxjù, issikao muscko, i Xenskò, uppalijo Gradove, Varosce, i Sella, doveo svezana Kraglia Agaga, i dògna mnoguh Xivinu, za Prikazatje Bogu na posvetilisçteje. Jedda czjnìsc (reççemu Prorok) da Bogh pitah od tebbe Posvetilisçta? òn hochie posluh, vechie neggo posvetilisçte, zatò dakle nebuduchiga

tì posluscao, odbazioje tebbe od obraza svoga, i nascao Kraglia kojchiemu biti pusluscan. Oxaloschien punno Saul reççe: sagrisciosam neposluscavsci Boga, molli zame, nekamise smilluje, i oddi samnom, da prikaxemo Bogu Posvetiliscte. Ja stobom pochi nechiu(reççemu Samuel) jer kakosi tì zabazijo Zapovid Boxjù, onnakoje zabazijo tebbe Bogh, da viscè Kragl nisi; i tò rekavsci uppùtise kuchi svojoj. Alli buduchiga uffatijo Saul za Plàst, i s' vellikom molbom prignuo dasse vrati na-zad, posluscaga, i doge ù Vojsku; pak poslì neggo prikazasce Bogu Posvetiliscte, çinni Samuel dovesti pridase Kraglia Agaga, svegaga na-peçize issichi. Potom-togga povratìse ù Ramatu Grad svoj, a Saul ù Gabu, i vechie jedan drugoga nevidi nikada, na ovom Svitu, alli Samuel nepristavàsce plakati nesrichiu Saulovu.

David Mladich bi za Kraglia Izraelskoga pomazan.

Na 2041. Ukazase Bogh Samuelu, i reççenomu: Kadchiese pristati o Samuele Saula plakati, kogasam jarve od obraza moga odvargao, i drugoga, koijchie menni ugodan, i posluscan biti obrao? Napuni sudich Uglia, s' koijmse Kràgli pomazuju, i ottiggi ù Betlem Xudinski k' çoviku immenom Isai, terchiese pomazati za Kraglia jednoga od gniegovih sinovah, kogati ja reçem. I bojechise Samuel pochi ù Betlem, daga Kragl Saul nepogubì, kada çuje doscao drugoga Kraglia obirati, reççemu Bogh: Uzmi jedno Telle, i rasglàsi dassi doscao Posvetilisete çinniti Gospodinu. Uççinnichiese re-

çeno Betlehemscete, na koju dozvachiesc Isai, sinove gniegove, terchiesc pomazati onnoga, koij od mene ukazan buddè.

I buduchi uççinijo Samuel kakonu Bogh naredi, reççe Isai, dami prikazuje sinove, jednoga po jednoga, kojimu privedo stariega, immenom Eliaba, mladichia lipa, visoka, i sa svim pristala, alli Bogh reççe Samuelu: Negledaj gniegove vissine, ni lipote, Gliedi stile po onnomu sto u dvora vidde, alli ja gledam srcu. Glindakako togga za Kraglia nechiu. Bino prikazan drughi, immenom Aminadab; alli Samuel reççe: Nechio ni ovvoga Bogh za Kraglia. Dovede Isai trechiega, koijse zvasce Samaa; ima ni gniega za Kraglia Bogh nebuduchi obrao, immade odgovor, kakono i dva parva. Isai posli togga prikaza svih seddam sinovah zajedno, alli nu Prorok reççe: Bogh nije obrao od ovizih nijednoga. Jessuli (reççemu Samuel) svi tvoij sinovi ovde? Jessu svi (odgovorì Isai) izvan jednoga najmlagniega, koije kod Ovàczah. Doveditega odma, reççe Samuel, jer za Tarpezu sisti nechiemo, doklemga nedovedete prida me. Dosçavsci dakle Çoban David prid Samuela, bimu dragh punno, jerga viddi pristala u kipu, i lipa u obrazu, imadiasce kosse smarglienkaste, i zlatin xizam priliçne; koga pomaza ugliem svetim, i za Kraglia Izraelskoga uççinni, priporuççivscimu, takoger Otczu, i bratji ostaloj, dasse ta stvar darxi otajna, dok nedoge vrime od oçitovanja. I kako David bi za Kraglia pomazan, Duh Boxji ulliże u gniega; a od Saula odstupivsci, prige k'gniemu Duh neçisti, terga poççè tàko muççiti, da pokoja nejmadiasce. Koga videchi dvo-

Digitized by Google

rani punno nevessela, smuchiena, i od bolesti nevidne napastovana; rekoscemu, da çinni dochi k' sebbi jednoga Tamburçjiu, alliti Kitarçiju, koji ummi lipo zvoniti, i u Tamburu gniovà naçina uddarrati, za razgovoritiga, i rasladiti na koij naçin tughe, kojega mucçe. A buduchimu kazano, da ù svemu Izraelu nenahogiascese ù tomu zanatu naucnii, ni boglii od jednoga Çobana, alliti Pastira Ovçiega, immenom Davida, sina Isai Betlemichianina; Saul posla slughe po gnega, koga ugledavsci lipa, i sa-svim pristala, bimu ugodan; a joscmu vechie ommillì, çiusciga slatko zvoniti u svoju Kitaru; i dokbi David zvonijo, Duh neçisti od Saulabi pobigao, ter ù tò vrime vesseobi brez svakè mukae stao. Hotti Saul da ù dvòru gnegovu sveger pribìvà, ucçinivsciga svoijm Oruxnikom; i takò David zvogniasce, i pivàsce ù dvoru Saulovu.

David izzàge na Meghdan Goliatu, i otsiçemu glàvu.

Na 29ga. podniti nemogàju Filisctcani, da Puk Izraelski stasce ù slobodsctini, nebuduchi gnima podloxen, kakono bìsce ù proscastah vrimena, i za-pòdlomitga pod svoju oblast, skupplsce Vojsku, terse uppìtì za porrobiti zemgliu Izràelskù. Kragl Sàul z' drughè stràne skuppì Vojsku sillovitu, za pobitse s' Filisctzanim; ù kojoj Vojsczi tri bratta starià Davidova nahodechise, bì potribito dasse David vràti kuchi svojoj, i da pazzi ovàczah Vojska Sauloxa umeterizìsa blizu Filisctejske, za uddarrit nàgniu, kad viddì prigodno vrime; alli izzà-

ge Çovik Giganat, olli kako drughì izgovaraju Xiganat, iz Vojske Filisctejske, immenom Goliat, vissok scest Lakatah, i pedagl Vojnik stari, i Junak glassoviti, koij poççè zvatti ù Vojsku Saulovu, na ovvi naçin govorechi: Nije potribè dasse Vojske bijù, sikù, ni karvè, nekami izzàge kogod od vàs na meghdan, i akkome pogubi, svi Filisteani immaduh biti vasce slughe, i podloxnizi, akkoli ja meghdan odnesem, Izraelichiani immaduh biti podloxnizi Filisctejski. Za çetarjest dànah takò izlazasce, allise nenage nikko od Vojskè Saulovè, koijbimu izzascao na meghdan, premda Saul mnoggò blago, josc i svoju chier obechiavasce, kobiga pogubijo.

Megiutò Isai xelechi znati, jessulimu sinovi ù xivotu, posla Davida ù Vojsku Saulovu s'hrànòm, sctochiè blagovatì, i z' daram, koga immadisce Vojvodi gniovu prikazati; i buduchi doscao ù Vojsku, ù istò vrime kadase priblixasce dasse pobijuh, izzàge strahoviti Goliat pridàgnie, koga ugledavsci Izraelichiani svi na zad odstupisce, òn ostà nameghdanu, psujuchi, i rugajuchise gnima. David meggiutò budduchi nascao bratju, i lipoijh pozdravijo od strane oççeve poççeijh pitati, scto Kragl obechiaje onnomu Çoviku, koij pogubi Goliata, i onnimu kàzasce, da obechiaje blago mnogò, Chier za xennu, i kuchie izbavgliegne od davagna, i svakoga Araça. David nemoguchi podniti oholost Goliatovu, poççe hoditi pò Vojsczi, i govoriti da òn hochie izzàchi na meghdan, i sc'gnime boj bitti. Ma Eliab brat starii, sluscajuchi scto Dàvid govori poççèga xestoko karati, a tako i ostalà dva bratta govorechimu, sctosai ovde doscao? komulisi tvo-

Digitized by Google

je ovze ostavijo, daij Vùzi, i Medvidi raztèxu po Planini? mogami Meghdangie koijchie z' xigantom boj bitti! odma dassi poscao k' Ovczam. Uklonise David od bratje, alli nekti pochi k'ovczam, neggo po Vojsczi igiasce govorechi, dabì òn dobrovoglno Goliatu na meghdan izzascao.

Kragliu Saulu buduchi dokazano Davidovo govoregne çinniga dochi pridase, i razgledavsciga od pedc, do glave reççe; Pogi sinko z' Bogom, tisi josc malahan, i sa svim nemoguh z' Goliatom boj bitti, koije Vojnik strahovit, i nauçan boj bitti, od mladosti svojè. Odgovorimu David, jase uffam u Boga Izraelskoga, koga Vojsku onni neznaboxacz psuje, i pogargiuje, dachiuga sc' gniegovom pomochiu pridobiti: Lavi, i Medvidi ù mojese ovze zalichiàhu grabechijh, alli ja iz ustah gniovih ovze ottima, a gnih, kakono, malè Janze zadavgliva, i raskidiva. Nemoxe Goliat biti jaçi, ni xeschi od Làvah, ni Medvidah, dakle akkomi dopustise, jachiu na gniega uddarriti. Zaçugen Saul mnoggo, gledajuchi slobod jednoga Diteta, stàsce izvan sebbe, pakmu reççe: Ajde ù imme Gospodgnie, Boghti bijo ù pomochi; i svukavsci Aglinu svoju postavije na Davida, davscimu josc Maç svoj, i ostàlò Oruxje, obuçega lipo. Oruxaviscise David poççè kuscati, kakose pod Oruxjem vladat imma, i nebuduchi obiçajan pod oruxjem hoditi uççinnimuse neobiçno, i tako reççe Kragliu: ja nemogu na ovvì naçin boi bitti. Pak bazivsci Oruxje uzze Setàp svoj obiçainì, i izzabravsci ù potoku pèt stinçicza oblì metnuijh ù Torbiczu Pastirsku, i Prachizu ù rùku, izzàge pram Gigantu, koij kadaga ugledà dixxese, i izzàge suprot gniemu. Alli vi-

deçhiga brez Oruxja s' Sctapom ù rùzi reççe: Jedasam ja Pas, dachiescse s' Sctapom braniti od menne: oddi amo, oddi, danaschiu çinniti dasse naijdu Orli, Gavranovi, i Lisize mèsa tvoga. Nepristrascise David nimallo, neggomu slobodno reççe: Ti protiva menni iggèse s' Maçem, i kopjem, a ja protiva tebbi ù imme Gospodina Vojskah, Boga Vojske Izraelske, koju ti pogardijo jessi: onchie isti datti dànas tebbe ù ruke moje, terchiuti odsichi glavu, i dati tilessa Filiscteiska za hranu Ticzam Nebeskim, i svirim zemaglaskim, nekka vas Svit poznà, daje pràvi Bogh ù Izraelu. Razumivsci Goliat gniegovo slobodno govorenje, rasarse xestoko, i potarça prama gniemu daga pogubi, alli David darxechi pripravnu Pravhiczu, i ù gnoj stinu i vidèchi svoje vrime potexegase iz Prachizè, takò lipo umirivsci, daga ù srid çella stina uddarri, i buduchimu prolomila Kost, i ù Moxdanese zadila, smartmu naglu uzrokova, ter padde natle martav. A David pristupivsci k' gniemu, i nejmaduchi Maça izvadi gniegov, i odsiçemu glavu. Nije moguchie kazati, kolliko vesseglie taddà bì ù Vojsczi Izraelskoj, kollikali xalòst ù Filisteijskoj, i ne sama xalost, dali josc i vellik strah, zichia koga, ostavivsci Çadove, alliti Scatore, i sve sctosse ù gnima nahogiasce, brez obzìra, i razreda bixati poçesce, a za gnima Vojnizi Saulovi sikuchijh, i tirrajuch kolliko mogosce, osvoijvsci sve onnò, scto donili bihu sobbom. A David odsikavsci glavu Goliatovu, donesejè prid Kraglia Saula, koijga s' vellikim vesseliem prìmì i poffàli, prid gospodom gniegovo junasctvo; a Jonata sin Saulov svukavsci Agline sebbe, obbùçe Davida, koga da svoje smarti gliubgliasce kakono Duscju svoju.

Digitized by Google

Saul bojechise damu David neuzmè Kraglestivo nastofascega pogubiti.

Dobivsci Saul Filiscteane, Slavodobitnik povrnitise na-zad sa-svom Vojskom, i sc' gnime David nossèchi strahovitoga Xiganta glàvu. I kudagod prolazàju, Xenne, i Divojke Ebrejske srittajuchjih, kolla igraju, i od slavodobitja Saulova vessele Pisme pivàju, izmegiu ostàli sluscâsce *Saul* pivati Pismu ovvù: Saul possiçe igliadu, a Davjd desset igliadah, kojè pivanjè ranniga xestoko ù sarcze, ter ù sebbi govoriti pocçe: Menni dajh igliadu, a Davidu desset igliadah: sctommu tribue druggò, neggo da Kraglem uçcine? I od toggà vrimena, Saul pocçe zlo gledati, ne sàmo nedavscimu svoju chier za xennu, ni ostalo, kako ù vellikoj potribi obechjao bisce, neggo josc odvechiè namisliga pogubiti; alli za neukazatse oçiti nepoznàpik, uçcinniga Glavàrom na igliadu Gliudih, i poslaga boj biti s' Filiscteanim, s' odlukom, i xegliom da od gnih buddè ubijen; z' Davidom Bogh buduchi, na svakomu mistu vitexkise podnese. Nahodechise jedan dàn Saul ù dvoru svomu, od Duha neçistoga muçen, i xestoko pritisnut, dogje David k' gniemu, i pocçè zvoniti ù obiçajnu svoju Kitaru, za oblaskati xalosti texke, i osladit gorkosti gnegove iznutrenje, a òn nossechimu skrovitù nenavidost, i nemoguchije darxati sakrivenu, uzzè Kopjè terse varxe Davida daga krozi probode, allimu neuçini niscta, jerse David hitro ukloni, a kopje ù zid, gdi David zvogniasce, uddarri.

Mikol chier Saula nossasce velliku gliubav Davidu, a tò poznavsci Saul, namisli datimuje za

Digitized by Google

za xennu, hotijuchi po tà naçin viditga martva, i zatò posla svoje Dvorane, damu od stràne Kraglia rekuh, kakoga gliubì, i mislì uccinniti vellika, dajuchimu svoju chier mlagiù Mikol za xennu. Sva Kraglia naredba, i odluka bì Davidu od Dvoranah prikazana, koijm òn ponizno odgovori, da buduchi jedan nedostojni Pastir od Kuchie malahne, i uboghè, nije podoban immati takù mìllòst, i nazvatise Zet jednoga Kraglia tolliko moguchia, i vellika. Dvorani prikazasce Kraglu odgovor Davidov; a Kraglmu oppet posla rechi: Nejma potribu Saul od Daròvah, tratgnie, ni tvoga pirovanja, jer od tebbe druggò nexell immati za chier, kojuti mislì dat za xennu, izvan ovvo: Damu possiçesc stò Filiscteanah, i donesesc pridagn stò bilìgah od neznaboxàczah possiçeni; a tò Kragl naregivàsce czinechi dachie prija biti ubijen od Filiscteanah, neggochie stò gniovih glavah odsichi. David uffajuchise ù Boga dobrovoglvo zagarll Kraglievu naredbu, i ottigge s' svòijzim Vitezovim ù zemglu Filisctejsku, possiçe dvista Filiscteanah, i donnese prid Kraglia dvista gniovih billigah. Saul za neoçitovat svoju nenavidost, poffaliga, i daddemu prikovoglno svoju chier Mikol za xennu. Alli nemoguchise smiriti ù dnevu, ni ù nochi, mislechi kakobiga smakao otajno, da svìt nepoznade, daje òn uzrok od gnegove smarti, jer dobro znadisce da vas Izrael gliubgliasce Davida kakono Duscu vlastitu, a svarhù svi ostalih Jonata Sin Saulov. Za neukazatse dakle uzroçnìk od gnegovè smarti, oppetga scagliè s' onno mallo Vojske protiva Filiscteanom, alli z' Davidom Bogh buduchi, kudgod iggiàsce, svuda dobivasce, i porazivsci

Digitized by Google

mnoghe neznaboscze, vràtìse slavodobitnik k' Kragliu svomu Saulu. Koij videchi daje Bogh scgnime uzbojase kruto, damu neotme Krunnu, i Kragliestvo, ter namisli oççitim naçinom pogubitiga.

Buduchiga dakle oppet Sotona poçèla muççìti, i texka tùga obujala, David za dattimu lascgninu poççè obiçajno zvoniti, ma nepoznanik dobarah gniegovi, darxechi kopje ù ruzi, bazìgase, alliga nesmirì, i tako tu veçer pobìxe, i sakrise ù Kuchi svojoj. Alli Saul posla Vojnike, i Vezaoce, damu Kuchiu obsidnùh, i dovedugu k' gniemu, olliga ubijuh ù Kuchi gnegovoj. Ma Bogh buduchi sc' gnime, i od tè napastì gniega izbavì, jer niz Pençeru buduchiga xenna Mikol spùstila, utteçe, i neufatiscega. Ma Jonata sin Saulov ogovarajuchiga, i kaxuchi Otczu dobra, kojaje od Davida primijo, mallo nepoghinu; a David, videchi damu nije stàna ù Dvoru Kraglievu, pobixe ù Ramatu k' Samuelu Proroku, tuxechimuse na Saula, i na gniegovo nepoznastvo. Razumivsci Saul, dasse David nahodi s' Samuelom Prorokom u Ramati, posla Vezaoze daga dovedu, i nascavsciga na Pogliu zvànu Najot, blizu Grada Ramatè s' Samuelom, i mnoghim Prorozim di prorokuje, pristupisce k' gniemu za svezatiga, alli ullizavsci ugnie Duh Boxji, uççinniscese mìrni, ter poçesce, i onni prorokovati. Cuddechise Saul sctojih nebbì, scagliè Drughè Vojnike, i Vezaoze, alli i onni doscavsci meggiu Proroke, prorokovat poçesce. Nejmaduchi Saul ustarpglienje, iggè òn glavom, ma doscavsci k' Prorozim, poççè i on Prorokovati sc' gnima zajedno.

David videchi damu stanja ù zemgliu Izraelskoj

Digitized by Google

nije, ostavivsci Samuela, pobixe iz Ramatè, i dòge ù Grad, kojise zove Nobe, k' Poglavizi Misniçkomu, Akimeleku immenom. Alli prija toggà potribitoje ù kratko govoriti od neizgovornè gliubavi Jonate Scure Davidova, koju nossasce Davidu, a David gniemu. Nastojasce Jonata po svakè naçine ugassiti sarxbu Saulovu, i metnut Davida ù milòst oççevu na-ovvimu naçin govorechi: Jer Kragliu uvrigiujesc Boga, isctuchi karv pravednu? kojeje zlo tebbi uççinnijo David? Nije doisto nikakvo, poççe svakò dobro, postavivsci na poghibje glavu svoju, za oslobodit tebbe, i Kragliestvo tvoje od nepriategliab, pogubivsci Lava xestokoga, i ponizivsci na sve stràne tvoje Dusemane: Viddijosi, i obeselijosise jer dakle nà-se i na svoj porrod navrachias sarxbu Boxju, isctuchi, i uzzimgliuchi na-se Karv pravednù? Mnogokrat Jonata na ovvì naçìn Otcza od zla odvrachiasce, alli nebbì moguchie ukrotitiga. I tàkò videchi zlo, kojese dogoditi mogasce, sastavscise z' Davidom, navistimu da bixxì kud znàde; pak na rastanku zagarlivscise, pogliubivsci, i gorko zaplakavsci rastadoscese, mnoggo raztuxeni, i oxaloschieni; alli ostavivsci ovvò govorenje, vrachiamse na zad na skazanje ostavglieno.

Doscavsci dakle David ù Grad Nobe, k' reççenomu Misniku Akimeleku, gladan, xalostan, i umoran, poççe pitati Kruha od gniega, i jedan Maç, akkogà immà, izvitujuchise Kraglievom zapovidju, i naredbom napriscitom, da nije immao kada poniti, ni Oruxja, ni brasceniczu. Velliki Misnik, zinechi daje od Kraglia poslàn, za kakav gniov possao skroviti, nejmaduchi drugoga Kruha,

Digitized by Google

izvan posvechienoga, i Maça, izvan Goliata Xiganta, koij stasce ù kuchi Boxjoj, za uspomenu Junasctva Davidova, i proslavglienje Boxije Desnize, kojà dadde pomoch Davidu, da poràzì ja koga Lava, daddemu reççenì Kruh, i Maç Goliatov, a tò David i hotisce, nenahodechise drughì priliçan gniemu.

Pobigavsci dakle David iz Kragliestva Izraelskoga ullize ù zemgliu Filisctejsku, i doge ù jedan Grad, immenom Geth, ù komu pribivasce Akis Kragl Filisctejski, zinechi nepoznajuchiga nikko, dachie ù tom Gradu slobodan, i prost biti; ma do mallo vrimena, nàgese ù vellikoj smetgni i xalosti, jerga Filisctejani poznadosce, uffatisce, i svezana prid Kraglia dovedosce govorechi: Evvo Krunno Prisvitla onnì nasc nepriategl David, koij poggubì Goliu, sve uzdanje nasce, koij na punno mistah issìçe nasce Filiscteane, i uççinnì sam òn vechie zla, neggo svi óstalih Izraelichiani, sadje vrime daga muççimo, i dasse osvetimo, buduchi sàm uppào ù nasce rùke. Siromah David videchise iz jednoga zla izbavglien, uppasti ù gorrè, poççè misliti, billise mogao na koij naçin izbaviti, i nenahodechi naçin drughì, uççinìse vidditi budalast, i takò poççese kriviti, bukati, i kakono Vùk vijati, baczati balle, alliti slinne na dvòr iz ustah, i uddarrati tammo amo sobbom. Kragl Akis czinechi daje niçesova budala reçce Filiscteanom: dovelistemi budalu na-misto Davida, pustitega nekka iggè z' Bogom kud hochie, nije tò David, ni gniegova prilika. I na ovvi naçin buduchise David smarti izpriprostijo, pobixe iz zemglie Filisctejske, i vràtìse na-zàd ù zemgliu xudinskù,

Digitized by Google

alli nesmide dochi ni ujedan Grad, Sello, ni Varosc, neggo pobixe ù Plaminu, i poccè pribivati ù Spilli zvanoj *Odolla*, za koga znaduchi bratja, i Rodbina blixnijah, dogiosce k'gniemu ù Pustigniu, i sc'gnime pribivati poçesce, bojechise Kraglia Saula dajih onaki sardit zichia Davida nepobije. I ne samo Rodbina, dalli josc i svi onnih, koijh bihu ù nemilosti Kraglievoj, zarad gniovih pomagnkanjah prognani, olli od ussilnìkah pritisnùti, i zadavglieni, dogiosce g' Davidu ù Pustigniù, da sc'gnime çetujuch novu srichiu isctù; a tò bì razgovor Davidov, videchise Vojvoda od çetiri stotine virnì Vitezòvah, s'koijzim mnogali junaştva uççinnì, kakochiese vidditi mallo poslie, a sada vratitse na skazanje nesrichnoga dogagiaja vellikoga Misnika Akimeleka, i Kuchie gniegove, potribitoje.

Na 2944. Saul çinnì possichi Poglaviczu misniçkoga, i sve ostàle od gniegove Kuchie, zichia Davida; za koij pak uzrok, kazachiu ù kratko.

Kada Akimelek velliki Misnik davasce Kruh, i Maç Goliatov Davidu, od Saula bixechiemu, nàgese ù tom mistu jedan Çovik oppak, stariscina Pastirah Saulovih, immenom Doeg Idumeanin, i ovvì kaza Saulu, kakoje Akimelek lipo primijo Davida, damu Maç Goliatov, i sve sctomu bìsce potribito. Kragl Saul rasardìse xestoko, i zapovidì damu doveduh Akimeleka, i ostàlè gniegove Misnike, koijh bisce ù sve sc'gnime ossamdeset i pet. Buduchi dakle doveden prid Kraglia Akimelek, reççemu ovvako: Za koij uzrok tì Akimeleçe jessise sloxijo s'Davidom protiva menni, i Kuchi mojoj? Jer tì gniemu dadde Kruh, i Maç Golia-

tov, da boj bije protiva menni? A neznascli da òn nastoij privarnuti kuchiu moju? Odgovorivscimu Akimelek ponizno reççe: Nijeli David tvoj sluga privirni? Nijeli onnì koij uççinnì tebbi posctenje vellikò porazivsci Goliu, i ponizivsci sve tvoje nepriateglie? Nijeli Zet tvoj pogliubglieni? kakko dakle morre biti, da òn iscte Krunnu tvoju? Toje parva, koju çujem, a ja dosada za-tù stvàr, Bogmije svidok, znao nisam nimalo.

Saul nebojechise Boga, i nesluscajuch razloga, navistimu smart govorechi: Ti sada Akimeleçe umrit immàsc sa-svom obiteli Otcza tvoga, reçce pak Vezaocem: Ajdte na-gnie, i possiziteijh. Ma vezavczi bojechise Boga, i nossèchi posctenje Minìkom, uztegoscese varchi rùke na slughe Boxje. Alli nahodechise tù reççennì Doeg Idumeanin, prikaza, alliti dokazitegl Saulov, zapovidivscimu Kragl possiçe Akimeleka, i sve ostàlè, koij sc'gnime bihu, ossàmdeset i pet ù sve Misnikah. Alli karv reççenì Misnikah nebbì zadovoglna ugasiti sarxbu Saulovu, dok nedòge ù Grad Misniçki, Nobe immenom, ù komu possiçe gniove Xenne, i Diczu, starro, i mlado, neprostivsci ni ditetù, koje Mliko sasne; i takò neuteçe nikko, izvan Abiatar, jedan od sinovah Akimelekovi, koj pobixe ù gorru k' Davidu, kazavscimu zlo, kojese zaradi gniega dogodì. Davidga primi gliubeznivo, i na misto vellikoga Misnika darxà, i sctovà.

David s' onno mallo Druxine, razbi Filisteane.

Uvrime, ù kojese nahogiasce David s'svojom çettom ù Pustigni, uddarrisce Filiscteani na Var-

sciaze Xudinske, i na Grad, koijse zove Çeila; a tò buduchi Davidu kazàno, svittovàse z' Bogom, po Abiataru Misniku, immàli nagnie uddarriti, alli ne, i buduchimu Bogh rekao da uddarrì, ottigge David svojzim Vojnizim, uddarrì na Filiscteane, razbijh, issiçe, Grad Xudinskì oslobodì, i svoje Vojnike s' oddorom Filiscteanah obbogatì.

Ma Saul razumivsci dasse David ù Gradu Ceili nahodì, reççe: sadmije Bogh dao Davida ù ruke, pak sa-svom hitrostju dixxe Vojsku za obsidnuti Ceilu, i ulfatiti Davida; A budduchi Davidu kazano, da Vojska iggè na gniega, poççè govoriti Abiataru Misniku, da pità Boga, jellimu slobodno stati ù Gradu Ceili, alli ne, hochieliga Gragiani pridati ù ruke Saulove alli ne. Misnik Abiatar poççè pitati Boga, kakomu David neredijo bisce, allimu Bogh odgovori, da onças bixi, jer Gragiani brez svakè sumgliè, pridachiete, reççe, ù ruke Saulove; i takò David svojim Vitezovim, koizih taddà bisce okolo scest stotinah, pobixe ù Pustigniu.

Na 2945. Videchi David da nije miran, ni ù Gradu, ni ù Varoscu, ni ù Pogliu, ni ù svakoj Planini, pobixe u Pustignu, kojase zove Zif, ossam migliah daleko od Ebrona; i ù toj Pustigni za punno vrimena pribivajuchi doge k' gniemu gliubeznivi Jonata, sin Kraglia Saula, koijmu reççe dasse neboij niscta Otcza gnegova Saula, jerti, reççe, ù ovakoj Pustigni nemoxe nahuditi niscta. Znam daje Bogh stobom, i dachieti datti Kraglie-stvo Izraelsko, tì znàsc gliubav, kojaje megiu nami, spomenise menne, i sinòvah moijh. Potomtoggà zagarlivscise, i pogliubivsci, Jonata dilise u Gabu, a David ostade u Pustigni.

Digitized by Google

Ma Pribivaozi blixnii reççenè Pustignie dogiosce k' Saulu u Gabu, i rekoscemu: Pri-uzviscena Krunno neznascli, dasse nahodi David u Pustigni nascoj, dogi s' Vojskom, michiemotiga pridati ù ruke. Saul tu stvàr ruzumivsci daddeijm igliadu blagosovih falechijh dassumu Virnih Podloxnizi. Pak podigavsci Vojsku upputise k' Pustigni Zif; alli Davidu sve misli, govorenja, i putovanja Saulova buduchi od Priategliah oççitovàna, pobixe iz toga mista ù druggò, kojese zvasce Maon. Ma Saulu buduchi dokazano, pogegà s' Vojskom nachi, i okruxivsci Vojska reççenù Planinu, nagese David ù potribi, i poghibili vellikoj; ma srichia gniega slidechi, bi oslobogen od nepriateglia, jer ù toisto vrime doge glasnik, dassu Filiscteani uddarrili na zemgliu Saulovu, robechi Sella, i Varosce, i takò bì ussillovàn dignuti Vojsku, i datti pomoch svoijm Izraelichianom, a David megiuto immade srichiu na druggo pobignuti misto.

Na 2946. Pobigavsci David iz mista gorri reççenoga, priblixàse k' Jeruzolimu, i k' Betlemu, i poççè pribivati ù Planinam Engadskim, ù koijm nahodechise Spille, i Jamme çudnovate, brezstraha, i vellika predanja mirno poçìvàsce; ma Saul znaduchi za konake gniegove, pògega sammo tri igliade najboglih Vojnikah ìskati, i tirrati po reççenim Spillam, i Pustigniam. Uzascasci dakle Saul na Planinu, ù kojoj znadìsce da David pribivà, dògemu potriba od sebbe pochi, i odstupivsci po dalleko od Vojske, ullize, ù jednu Spillu velliku, za oçistit tilo svoje, a ù toj istoj Spilli stasce sakriven David, sammo scest stotinà svoijh Vitezovah, koijh vigiaju Saula, prem-da onni od gnie-

Digitized by Google

ga vigeni nebihu; i takò rekosce Vojnizi Davidu: Evvonam dadde Bogh nepriateglia ù ruke ajdemoga ubiti. Ma David, bojechise Boga, gnima odgovori na ovvi naçin: Bogh saçuvao dabi ja metnuo ruku na Gospodara moga, i na pomazanika Boxjega. Niscta nemagnie ustadese David, i dolibivscise polagano izza-gniega, odrizamu jedan komad Kabanize stragh, da òn nemuxe znatti, ni çutti, pakse polagano vrati na-zad k' Vojnizim, a Saul opravivsci naravno dillo, ù Vojsku svoju. Ma videchi David, daje po-daleko od Spille odstupijo, poççega izza svega glasa zvatti govorechi: Saule Kragliu, i Gospodaru moj. Obazrivscise Saul ugledà Davida, koijmuse do zemglie poklonivsci reçce: Jer Kraglia sluscasc onnè, koijh govore, da ja isctem Glavu, i Krunnu tvoju? Nisili sada bijo ù ruzi mojoj, moguchite pogubiti, alli nisam ktijo metnuti ruku na Gospodina moga, i Kraglia od Boga posvechienoga? Viddi draghi occe moj, jellj ovvò peçça ostrixena od Kabanize tvòje ù Spilli, gdisamti mogao glavu odsichi, alli neddao Bogh, da ja zamislim uççinniti taku propast; i sa-viim moijm dobrom, nepristajesc isctuchi menne smaknuti jednu buhu malahnu, jednu xiviniczu Martvù. Bogh viddi sarze moje, i tvoje, onchie pràvdu çinniti menni, i tebbi, i osloboditi menne od progonstava tvoga.

Kada Saul razzumi govoregne Davidovo, gniegovu dobrotu, i gliubav çudnovatu, prama svomu karvniku, zavika, i pocce gorko plakati, pak reçce: Jelli tò glas tvoj Sinko moj Davide? viddim dassi punno pravednii od menne: Timi nisi uççinnijo druggò, neggo dobro svakò, a ja tebbi zlo,

kojesam mogao, i nemogao. Bijosam ù ruzi tvojoj, i prostiosimi. Moxxelise na Svitu bogli Çovik nachi, koij, moguchi pogubiti nepriateglia, a nachie, vechmu xivò saragnìvà? Boghti sinko dao svako dobro za gliubav, kojusam danas od tebbe primijo. Znam dachiesc possidovati Kragliestvo Izraelsko, buduchiti Bogh obechjao: Zakunimise dakle Bogom Izraelskim, da nechiesc razasùti Dizzè moje, ni porrod gniov, a jachiuse zakleti, datte, vinè progonit nechiù. Davidmuse zaklè, i takose Saul povrati s' Vojskom nazad.

Na 2947. Poge s' ovogh Svita ù Krilo Abramovo velliki Prorok, i Sluga Boxij Samuel, od godinah devedeset i ossam, i bi ukkopan ù Ramati. Znaduchi David da Saul nechie biti Gospodar od riçi, ni obsluxitegl mira, zakletvom utvargena, dilise godiscta gorri zabilixenoga, iz zemglie Xudinske, ù Darxavu zvànu Faran, kojaje u zemgli Arapskoi, i poçè pribìvati ù Pustigni Maonskoj, blizu Planine Karmela, na kojoj stàsce s'Kuchiom jedan Çovik punno moguch ù bogatstvu, immenom Nabal, koij, izvan drughi dobarah, imadisce tri igliade Ovaczah, i igliadu Kozah. Ma kolliko bisce bogat, tolliko josc i vechie mahnit, nesvistan, i neçoviçan; komu David mnoggo dobra uççinnì, branechi od Lupexah, i zli Gliudi gniegove Ovze, Kozze, i sve imagne, takò da odkad òn bisce svojzim Vojnizim ù tò misto doscao, nèsmide nikko k' Nabalu pristupiti, ni ù gniegove Ovze krenuti. Nabodechise dakle David ù tugiu Vilaetu, i immaduchi potribu od svaçijè pomochi za priranit sebbe, i Druxinu, posla jednòm desset svojih Vojnika k' reçenomu Nabalu, daga od gniegove stra-

Digitized by Google

ne lipo pozdrave, nazovu mir, i çestitu srichiu, na dvoru, i ù Kuchi; a potom-togga da pitaju, i molega nekaijm sctogod poscaglie za gliubav bratinsku, i priateglstvo, kojemu pokazuju, branechi gniegove Ovze, i sve imagne od. nepriategliah. Doscavsci dakle mladichi Davidovi, lipoga pozdravisce, i na ovvi naçin govoriti poçesce: Mir bijo s' vami, i snami, mir pribivao ù Kuchi tvojoi, i u svemu possidovanju tvomu: Çulismo da Pastiri tvoij, koijh snami pribivaju ù Karmelu, strigah Ovze, kojesmo çuvali od Lupexah, terti nijedna pomagnkala nije, dakle buduchi ovvi dnevi od veselja, scaglienas tvoj sin David, dasse i gniega spomenesc, poslavscimu darak, nekase provesseli òn, i mih sc' gnime zajedno. Ma buduchi Nabal mahnit, mahnitò i odgovori: Koje ta David sin Abisai, jednoga siromaha Texaka? Sbitalacz, i bixalacz od Planine do Planine? Jedachin ja klati Ovze moje, i s' mesom raniti gorskè Aramije? Nedam niscta, pogite vassim putem.

Vratiscese nevesseli k' Davidu, kazavscimu neçovisctvo Nabalovo, i psovke, kojè rekao bisce, a David tò çuvsci rasardise xestoko, pak naredi Vojnikom, dasse pripravè sutra pochi sc' gnime pogoditi Nabala, i Kuchiu gniegovu, i porazitiga sasvim sctose nàge xivo od gniegove Kuchie. Imadisce reççenni Nabal xennu, immenom Abigail, mudru, pametnu, dobru, i u kipu pnano prikladnu, koja razumivsci mahnitoga Nabala odgovòr pogardni, nepoznanstvo, i nekarnost prama dobroçinczu, znaduchi sctose barzo dogodit od gniezine Kuchie imadisce, na svu priscu uzzè dvista Kolaçah Kruha, dva mija Vina, pèt ovnovah, pèt

vrichia Brascna jeçmena, pèt zavezajh Grozdja suha, i dvista Kartolichiah Smokavah suhi; pak sve reçenè stvari napartivsci na svoje Tovarçichie uppùtise k' Davidu, dajoj Mux za tù stvàr naznadisce niscta. I putujuchi onna za psikazati Davidu reçeni Dar. Ugledaga igiuchi pram sebbi, sammo çetiri stotine oruxànih Junakah, a dvistaiih bisce ostalo çuvajuchi onnò scto imadihu. Priblixavscise Abigail k' Davidu, do czarnemuse zemglie pokloni, pakmu padnuvsci prid noghe reççe: Dopustimi milost, moj draghi Gospodine, dasse stobom razgovorim; i buduchijoj David dopustijo, na ovvì naçin pametnà xenna molitiga poççe: Svarku menne Kragliu, i Gospodine moj nekase prolije pravedna sarxba, i osveta tvoja, e Nabal Mux moj, i Kuchia gniegova, neka nàgie milosardje prid obrazom tvoijm, koij buduchi izvan sebbe ù svakò vrime, nezna scto çinni, ni govorì, a ja, kadasu tvoij Junazi dolazili, nebuduchise sc' gnime nascla, nisam mogla uççinniti moje duxnosti: sada dakle Kragliu, i Gospodaru moj, dostojse primiti ovvì mali darak, koijti tvoja sluxbenicza prikazuje, i zaboravise neçovisctva moga Muxa Nabala, jer nije ù svoj svisti.

David odgovorivsci Mudroj xenni reççe: Blagosovglien bijo Bogh Izraelski, koijteje poslao pridame, i blagosovgliena ti od Boga, kojasi uztegla moju Desniczu, da neprolivam karvi, i neçinim osvetu po sebbi; jertise kunnem Bogom, da nebudesc takò uççinnila, nebbi ostalo ni Pasçe xivo od Kuchie tvoje. A sada pogi ù miru Kuchi tvojoj, i zaradi tebbe prostiosam Nabalu. Poklonivscise Abigail Davidu, povratise, vesela Kuchi svojoj, i

Digitized by Google

kaza Muxa svakà, kojamuse dogoditi imadihu; koij uzzè ù sarze jedan strah takì, da do deset dànah umri. David razumivsci smart Nabalovu, posla Poklisare Xenni gniegovoj, daje uppitaju, hochieli biti kajela pochi za gniega; koij doscavsci, kazaseejoj xegliu Davidovu. A onna tò razumivsci padde ne zemgliu govorechi: Sluxbenicza Davidova bilabi punno srichna, da moxxe pratti noghe slugam gniegovim; sasvim tim kadje gniegova voglia takà, ja premda nedostojna, evvosàm za obsluxiti neredbu, i xegliu Gospodara moga. Ustadese pak na noghe, i uzzamsci pet sluxbeniczah svoïh, ottige k' Davidu, vinçase segnime po naçinu Mojsesova Zakona, i bimu xenna zakonita.

Potom-toggà ostavivsci David zemgliu Arapsku, povratise oppet nà-zad ù Kragliestvo Izraelsko, i poççè pribivati ù Pustigni Zif, alli Zifeani oznanisce Saula, koij sa-svom histrostju doge samo tri igliade Vojnikah iskatiga, i pogubiti. David znaduchi za gniegovo doscastije i odluku, uzzè svoga Netjaka Abisai, i poge sc'gnime gledati Vojsku Saulovu, koja bisce popela çadore, olliti Scatore (kako drugghi izgovaraju) na jednòj glaviczi zvanoj Abila, i onde od vellika putovagna, i ummora lexaju, i spavaju brez straxe, i brez straha. Poznajuchi David Çador Saulov, i videchi da spàvà, ullize polagano ù Vosjku, doge k'gniemu, i poççemu Netjak Abisai govoriti; sadje vrime dasse tvoj Duscman pogubi, akko hochiesc jachiuga probosti Kopjem. Bogh saçuvao (reççe David) da metnesc ruku na pomazanika Boxjega. Uzmi Kopje gniegovo, kojemu stoij ù krai glave pobijeno, i onni sud Vòdde, sctose kod glàve viddì, pak

Digitized by Google

bixímo na Planinu. Odnisce dakle Kopje Saulovo, i Sùd, alliti Ibrik, koji kod glave Saulovè stasce, izzagiosce iz megiu Vojske dáijh nevidi nikko.

Poççè David s' jedne Planine zvatti Abnera Poglaviczu, alliti Generala Vojske Saulove, komu (kadase ozva) govorit na ovvì naçin poççe: Takolise Abnere çuva tvoj Kragl Saul? Tisi naj-bogli Junak ù Izraelu, i najvirni broijscse sluga Saulov, a neumiscga çuvati od nepriategliah? Nupogledaj gdimùje kopje, i Sùd voddeni, pakchiesc razumiti jessamliga moggao pogubiti? Saul çujuchi glas Davidov, poççemu govoriti: Jelli tò glas tvoj sinko moj Davide? Evvo drughj putsam uppadao ù ruke tvoje, i svarhu menne immaosi milosrdje, Bogti dao svakò dobro, kakochieti i datti: Povratise sinko moj k' menni, viddim dassi stokrat od menne bogli, i provadnii, nechiute ù napridak tirrati, ni pragoniti. Allimu David virrovati nekti, neggo povrativscimu Kopje, i Sud voddeni, pobixe ù druggò Kragliestvo.

Akis Kragl Filisctejski primi dobrovoglno Davida, gniegove Vojnike, xenne, Diczu, i svu Rodbinu gniovu.

Posnaduchi David nevirnost Saulovu, da ù riçi, ni ù zakletvi nije miran ni temeglit, i da ù gniegovu Kragliestvu nemogasce biti miran, pobixe k' Kraglìu Filisctejskomu, Akissu immenom, obechiavscimuse biti viran za gniega vojevoti, i od nepriategliaga braniti. Akis dobrovòglno primi Davida, i gniegove Vojnike, davscimu Grad Siçelegh za gniegovo, i svih gniegovih pribivalìscte,

Digitized by Google

iz koga çestokrat odlazasce ù zemgliu Amaleçitinskù, xestokoje robechi, neprostivsci muscku, ni xensku, scto pod sabgliu neokrechiasce, Plino brez broja gonechi, i gniovo imanje nossechi. Ma çigniasce razumiti Filiscteane, na robbì, i zlo çinni svoijm Izraelichianom, ter zichia toggà bì punno dragh Kragliu Akissu. I razglasivscise svuda gniegovo junasctvo, dogiosce k'gniemu mnoghi Vojnizi od Kollina Judina, Benjaminova, i Gadova; Gliudi (kako kaxe Sveto Pismo) strahovita pogleda, barzi kakono Sàrne gorske, Divokoze; i najbarxe xivine Divje, smartnih Junazi, i nepridobitnig na oruxju Vitezovi, koijh z'Davìdom virno vojevasce, i nepriateglie ponizsce.

Na 2949. Akis Kragl Filisctejski sakupivsci silnu Vojskù, dixxeje protiva Saulu Kragliu Izraelskomu, naredivsci Davidu, da svoijm Vitezovim dogemu datti pomoch; i takò David, buduchi na sluxbi reçenoga Kraglia, vagliadisce da doge ù Vojsku Filisctejsku, i datimu pomoch protiva svojoj bratij Izraelichianom, Putujuchi dakle David s'Vojskom Filisctejskom, k'Dollini Izraelskoj, ù kojojse utaborit namistila bisce, doge k'gniemu jedna çetta Izraelichianah, od Kollina Manasessova, sve na oruxje xestokì Junakah, koijh bihù odbigli Saula, i k'Daviduse pridruxili.

Saul po isti naçin bisce skuppijo Vojsku, kolliko mòxe vechiu, s'kojom doscavsci na Planinu zvànu Gelboe, ondese utabòri, za opritse Vojsczi Filisctejskoj. Ma videchijh jedno mnosctvo vellikò uzbojase krùto, i poççe po svim Misnizim pìtati Boga, damu objavì, kakva svarha toggà Ratta imadisce bitti, komu Gospodin nekti odgovora dat-

Digitized by Google

ti, ni po Misnizim, ni po Prorozim, ni usnu; i zatò smeten, i pristrascen neznadisce kudachie, ni stochie çinniti. Alli buduchimu kàzàno dasse blizu Planine Gelboa, ù mistu zvanu Endor nahogiasce jedna Vilenicza, kojà svoijm zanatom Carovnisckim çignasce Dusce, i Duhove s' onogh Svita dolaziti, i po gnima stvàri doscaste znati mogasce, priobrazivscise otige k' gnioj, i poççeje molliti, damu svoijm zanatom od zakljgnianja, i çaranja çinni ukazati Duscu Samuela Proroka. Uççinnivsci dakle onna svoje dillo, ukazase Duh ù prilizi Samuelovoj komusé Saul poklonì do czàrne zemglie. A duhmu na ovvì naçin reççe: zasctome mucçisc, i zovesc? Ussillovansam za velliku potribu zvatite (reççe Saul) jer buduchise Filiscteani skuppili protiva menni, a Bogmeje ostavjo, nedaduchimi nikakva odgovora, ni po Misnizim, ni po Prorozim, ni ù snu ni ù javi; zichia toggà zovnuosamte dami kaxesc scto uccinniti immam. Reççemu taddà Samuel; kadateje Bogh ostavijo, sctoti ja mogu uccinniti? Kakosamti navistijo ù poçetku tvoga Vladagna, onakochietise dogoditi, zaradi tvoga neposluha, David imachie tvoje Kragliestvo; Sutrachesc tì, i tvoij Sinovi biti samnom, jerchievas Filiscteani pogubiti, Vojsku tvoju issichi, i sve Kragliestvo porrobiti.

Nesrichnj, Saul, razumivsci tè jadne glase ostade izvan sebbe, i od vellike tùghe, i xalosti padde na po martav na zemgliu, nemoguchise na noghe dignuti, jer onni dàn nebisce niscta okussijo; alli buduchimu Villenicza blagovat pripravila, çinniga sillom blagovati; i pokrìpivscise mallo, tù istu noch povratise ù Vojsku svoju; allije potribito dassc ja povratim na govoregne od Davida.

Digitized by Google

David, kakoje reçceno gorri, nehodechise ù Voijszci Filisteiskoj, bisce Kragliu Akissu punno dargh i ugodan, alli nebbì gniegovim Poglaviczam, jerse neuzdàju ù virnost Davidovu, czinechi dachieijh izdati ù najvechioj potribi, i za pomoch svoje Izraelichiane protivase gnima dignuti; i za tù svarhu poçesce molliti Kraglia, daga poscaglie na zàd, i daga ni-poscto sobbom nechiè. Kragliu muçna bisce ovvà stvàr, àlli za ugoditi Poglaviczam reçce Davidu: Poznajem dohro virnost, i junasctvo tvoje, alli moijm Poglaviczam ugodan nisi: Povratise dakle s' tvoijm na zàd, i pogi ù miru. Bisce muçno Davidu ta naredba, alli nemoguchi druggò uçcinniti, povratise na zàd ù Siçelegh. Ma bi texko smuchien, i oxaloschien, jer nage Grad Siçelegh uppàglien; xenne Diczu, i svu Xivotinu odvedenu od Amaleçitanah. I takò òn, i gniegovi poçesce gorko plakati za svoijm Xennam, diczom, i imanjem, koijh. nabodechise ù takoj potribi, utteççese g' Boggu; i Bogmu reççe pò Abiataru Misniku, da iggè ù potiru za nepriateglim, dacheijh dostignuti, issiehi, Robje, xivotinu, i sve stvari zarobgliene povratiti. Dixxese dakle David za-gnima ù potiru, sammo scest stotinah Vitezovah najbarxì, alli doscavsci na potok Bosor zvan, nemogoscega prichi izvan çetiri stotine, i s' onnò mallo Vojnika David uddarri na Amaleçite, koijse bihu brez straha, i brez stràxe raspustili po jednomu Pogliu, ijduchi, pijuchi, i vesseglie provodechi, razbiih, i issiçe na tà naçin, da od gnjh neuteçe druggò, izvan çetiri stotine najbarxi mladichiah. I ne samo povràti sve scto bihu zarobili, i zaplinili, neggoli josc svu gniov od-

Digitized by Google

doru odnesavsci, obogatiscese gniegovi Vojnizi.

Ostavivsci za sada govorenje od Davida, vrachiamse k' Saulu, koijse bisce utaborio na Planini Gelbojskoj, i k' Filiscteanim, koij ù dollini Jezraelskoj staju. Nesmiduchi Saul sachi s' Vojiniczim, za pobitse s' Filiscteanim, uzzàgiosce onni k' gniemu na Planinu, i pobiscese s' Vojiskom gniegovom, s' kojom nebuduchi Bogh, lasnoje potrisce i nemilo sichi poçescc; i poghibosce iz mèggiu ostàli trì sina Saulova, Jonata gliubeznivi priategl Davidov: Abinadab, i Melkisva. Saul Kragl branise za nikkò vrime: alli budduchi sva silla na gniegha nasarnula, i smartnoga ranne dopadnule, reçce svomu slughi oruxniku: izvadi Maç stvoj, i posizime, nekase neznabosczi nebuduh slaviti, dassumi glavu odsikli: Ma sluga nektijuchi na gniega ruku staviti, izvadi òn Maç svoj, nabodese na kniega, i padde na xemgliu martav. Sluga videchiga martava, izvadivsci Maç nabodese i on na gniega, i pade s' pored Gospodarom martav na zemgliu. Filiscteani megiutò razbivsci, i issikavsci Vojsku Saulovu, vratiscese vesseli na zad, i odsikavsci glavu Saulovu, i gniegovim sinovim, odnisceijh, i staviscè na Grad Betsan, koijse drugojàcije zove Scitopoli. A Izraelichiani razumivsci nesrichni dogagjaj od Vojske gniove, ostadosce smuchieni, pristrasceni, i sa-svim oxaloschieni, pak mnoghè Gradove ostavivsci pràzne, pobigosce ù Planine, i takose Filiscteani ugospodarisce od mnoghi Gradovah Izraelski.

Trechi dan posli reçenoga razboja, dòge g' Davidu jedan Mladich Innostranacz, pakmùse poklonivsci reçce: Vojskaje Izraelska poraxena; Saul

takoger, i Jonata sinmu poghinuli. Kako ti znadesc (reççemu David), daje Saul poghinuo? Namirise na Planini Gelbojskoj (odgovorimu Mladich) i ùgleda gdiseje Saul na svoj Maç naboja, koij buduchi josc ù xivotu, poççeme molliti daga pogubim, i takò videchi ja da xiviti nemoxe, possikaosamga, i evvosamti donnijo krunnu gniegovu, kòjase tebbi pristoij. Czigniasce ovvi mladich nesrichni, dachiega David darrovati, i vellika uççinniti, prikasajuchimu daje Saula, koj Davida progogniasce, possikao, premda istinito negovorasce, jer, kokoje reçeno gorri, Saulje sàm sebbi smart zadao, sasvim tùm namirivscise parvì na tilo Saulovo, uzzamscimu Krunnu donneseje k' Davidu.

Razumivsci David smart Saulovu, sinovah gniegovjh, i svoje bratje Izraelichianah, od velike xalosti razdri svitte svoje, a gniega gledajuchi svi ostalih; i poççe gorkò plakati od jutra do mraka, neijduchi, i nepijuchi niscta. Plaçuchi pàk David, spomignasce junasctvo, i nesrichnu svarhu Saulovu, a svarhu svega gliubav neizreçenù Jonatinu, prokligniuchi Planine Gelbojske, i govorechi: Planine Gelbojske, Dax, ni Rossa svarhu vàs nepadala, jersu na vàmi poghinuli snaxnih Vitezovi Izraelski. Dozvà, poslì neggose naplakà, pridase mladichia, pakmu reççe: odkudasi ti? Jasam (odgovorimu) Amaleçignianin. Kakosi smijo (reççemu David) postaviti ruku na pomazanika Gospodgniega, i pogubiti Kraglia Izraelskoga? Zapovidi pak jednomu od svoijh Vojnika, damu odsiçe glavu, i takkò bi uççignieno.

Digitized by Google

Slidi kratko govorenje od okrugnlegna Davidova ù Ebronu, i Isboseta sina Saulova ù Izraelu; od Ratta takoger, koij slidi megiu ovvè dvi Kuchie.

Po smarti Kraglia Saula, David poccè pitati Svit od Boga, po vellikomu misniku Abiataru, bilise dilijo iz zemglie Filiscteijske ù koijgod Grad Xudinski, i buduchimu Bogh odgovorijo, da slobodno iggè ù reçenù zemgliu, a ù Darxzavu Ebronsku, dilise dakle s'svojom Vojskom, gniovim xennam, Diczom, i sa-svim, sctosse gniohova nahogiasce, ter dogiosce ù Ebron, i onde pribivati poçèsce. Poglavicze Kollina Judina, razumivsci za gniegovo priscastje, dogiosce k'gniemu, i s'vellikim vesseljem okruniscega, i poznadosce za Kraglja.

U'istò vrime Abner General, i Poglavicza Vojske Saulove, privede priko Jordana Isboseta sina Saulova, i okrunìga za Kraglja Izraelskoga, ù Gradu, koijse zeàsce Naanaim, ù komu Filiscteani nejmadiju oblàsti nikakve; i bih od svih Kolinak Izraelskì za Kraglia primglien, i poznan, izvan sama Kollina, i Kuchi Judine, kojà Davida sligiasce, i poznavasce za Kraglja,

Na 2951. Dvi godine danah ù miru kraglieva Isboset nad sinovim Izraelskim; ma czinechi daje brez-zakonito kuchia Judina obrala za svoga Kraglja Davida, namislì boj bitti protiva gniemu, i pedipsati kuchiu Judinu. Skuppivsci dakle Isboset Vojsku vellikù poslaje protiva Davidu, i pridgniome snaxnoga Generala, alliti Poglaviczu Abnera. David po isti naçin skupivsci Vojsku, kolliko vechiu mogàsce, poslaje protiva Abneru, i prid gniom svoga Generala Joaba

Digitized by Google

Budùchise dakle dvì Vojske blizu sastannule, Genera Abner pocçe govoriti Joabu Generalu Davidovu: Nekàse nikoliko Junaka moijh, i tvoijh mallo proigrajsh, i poharvuh prid nammi, da Vidimo ko od nàs boglih Vitezovah immà. Dobrovòglno prignuse na gniegovo govoregne Joab, i takose izzabra dvanajest najboglih Junaka od Vojske Abnerove, a dvanajost od Joabovè, terse pocesce s' maçim skrimat. Ma nebìsce megiu gnima igra, neggo Rat xestoki, i nepriategliski, jer krozju jedan druggoga probode, i paddosce svi, od jedne, i drughè stràne na zemglin martvi. Posli toggà, zametnùse Rat zbiglnì, alli Davidova Vojska pridobiusci, pòtirra Isbosetovu, brez milosàrdja sikuchi. Za Generalom Abnerom otisctese jedan mladich immenom Asael, brat Generala Joaba, koij bìsce bàrz priko-naçina, i videchi Abner dachiega stignuti, obràtise k' gniemu, i reççemu: Asaele ne-tarci zamnom, progimese danas, jerchiu bitti ussillovan date probodem s' Kopjem, i omraximse s' tvoijm brattom Joabom. Asael mladich bàrz, i sillovit, nektigase prochi, i takò, buduchise Abneru staromu Vojniku, i glasovitom Junagu dodijalo bixati, obratise k' gniemu, probodega s' Kopjem, i padde na zemglium martav. A Joab brat gniegov, videchiga màrtva, rasardìse xestoko, i nepristade Izraelichiane tirrati, ni sichi do Suncza pocivala. Videchi Poglavicza Abnet dasse Joab nechie prochi tirragna, ni sicegna svoje bratje Izraelichianah, izzescavsci na jednu Glavicu pocçe dozivati Joaba, ovvakomu govorechi: Jeddachie do izkorenuchia o Joabe sichi Maç tvoj? Alli neznasc sctochie rechi Gliudi descperani, to

jest, brez nffangnja saranitse? zascto neuztegnesc Vojsku tvoju, da neprolije karv bratje svoje? Razumivsciga Joab çinnì, zatrubivsci ù Trubglie, Vojsku svoju smiriti, da visce za gnima ne-tarçub.

Buduchi Bogh obrao Davida za Kraglia, gniegove sve stvari napridovaju, a sina Saulova na skonçagne dolazàju, gubechi na svakomu meghdanu Vojska gniegova, premda bisce desseterostruko vechià neggo Davidova, i pridgniom mudri i snaxni Poglavicza Abner. David dakle ù Ebronu kragliujuchi nad samom Kuchiom Judinom, uxivàsce posli tollikoga, progonstva lip pokoj, çast, i svakò posctegne. Immadisce ù tò vrime i sinovah dosta, od xennah razliçiti roggeni, tò jest Amnona, kogamu porrodì Akinoam Jzraelichianka, Druggòga Keleaba immenom, drugojaçije Daniela, roggena od xenne Abigail. Trechiega Absalona, roggena od xenne, kojase zvasce Maaka, chier Tolmaja Kraglia od Gessura. (cetvartoga Adoniu, roggena od xenne Aggitè. Petòga Sefaciu, roggena od xenne Abital immenom. Scestoga Jetrama roggena od xenne Egle immenom, immadìsce tadda, i jednu chier, Tamar immenom, Sestru Absalonovu, od Majka roggenu.

Vas Israel posnade, i primi Davida za Kraglja.

Bi osvagen Poglavicza Abner, kod Kraglia svoga Isboseta, damuje Oççevoj uloxnisi, a svojoj Machieij, immenom Resh, sramotu uççinnijo, i uzeoje za xennu, scto nemogàsce uççinniti, buduchi bila xenna jednoga Kraglia, premda nebisce od

Digitized by Google

onnizih okrognienih. I takò reçenì Poglavicza bi pokaran s' riçmam osctrim od svoga Kraglia Isboseta; koijse rasardivsci reççemu: ja tollikò vrimena immado milosardje svarku Kuchie Saulove, uççinnite Kragljem Izraelskim, i branite od tvoijh nepriategliah, da nepanesc ù ruke Davidove, a tì menne karasc zarad jedne xenne: Bogme pedipsao, akko ja neuçinim Davidu sve onnò sctomuje Gospodin obechiajo, i neprivedem vas Puk Izraalski pod gniegovu zapovid. Siromah Isboset nesmidemu na tò odgovoriti niscta, jergase krùto bojasce. Poççè dakle od toggà vrìmena Abner çinniti ugovore z' Davidom, damu pridade kragliestvo od svega Izraela, nagovarajuchi Poglavize, i starescine Pukah da ostavè Isboseta, a pridruxese z' Davidom, s' koijmje Bogh Izraelski. I razumivscise sa svim Poglaviczam Izraelskim, dilìse put Ebrona k' Davidu, sammo dvajest poglavitìih od Izraela, scgnìme utvardì govoregne; i naçin, kakochiega uççinniti Kragljem, i privesti vas Narod Ebrejski pod zapovid gniegovu, pak poçastivscise Gospodski, i poklonivscise Davidu, povratìse na zad vesseo punno.

Joab ù tò vrime nenahogiascese z' Davidom, jer bisce poscao tirati nikke Lupexe, i gorske Pustaije, kojè issikavsci vratise ù Ebron, mallo posli neggo Abner izzascao bisce iz Grada, i razumivsci kakoje k' Davidu dolazijo, poçaschien bijo, i svellikim posctegnem odpravglien, raztuxise xestoko, nossechimu nenavidost, zaradi bratta Asaela, koga Abner pogubijo ù vèllikoj potribi bisce; a josc vechie, bojechise damu Gospodstvo poglavitò od uladagna Vojske David neuzmè, i Abneru, kako-

Digitized by Google

no mudrijemu, starijemu, i Vitezu bogliemu nepridade. Zaradi toggà dakle, ullizavsci prid Davida, poççemu govoriti, daje zlo uççinnijo, imaduchi ù ruzi nepriateglia od onnè varste pustitiga, koije doscao (reççe) izviditi stagne tvoijh Gradovah, Vojske, i moguchstva tvoga. Pak, ukazavsci Davidu, posla za Abnerom slughe, daga od strane Davidove çinnè povratiti na zàd, za zboriti josc niscto otajno scgnime. Slughè dostigavsciga rekoscemu, kakoijm Joab naredijo bisce, i takose povrati na-zad, a Joabga docekavsci prid Gradom, pozdraviga, scgnimese pogliubì, reççemu, da immà niscto skrovito priscapgliatimu. Siromah Abner, nenadajuchise privati, na neviri, odstupivsci mallo od svoijh Glindi, pristupi k' gniemu, a on izvadivsci Nox ubodega na privari, i na tvardoj virri.

Kragl David kada razzumì svoga dobroçinijocza takkù smart nemilù, zaplaka gorko, i raxalostise takò krùto da nije jadnii nikada do toggà vrimena bijo, pak poççè kleti Joaba, i vas gniegov Ròd, i Plemme, da iz gniegovè Kuchie nejma nikada sluxba, bolest, xalost, ni kargia izzachi. Ukopaga David s' vellikim posctegnem, i plaçem çudnovatim, spomigniuchi gniegovu mudrost, junasctvo, i smart od nevirnoga Joaba uzrokovanu.

Poslì smarti Abnerove mallo xivì Kragl Isboset jer dva Lupexa oppaka, Rekab, i Banaja immenom ullizavsci ù Dvòr Isbosetov, i nascavsciga spavajuchi, odsikoscemu glavu, i donisceje k' Davidu ù Ebron, govorechimu: evvo Svitlà Krunno glava Isboseta nepriateglia tvoga, koij iskàsce glavu tvoju: czigniaju ovvih oppaki sinovi primiti vellik dar, i gospodstvo od Davida, ma primisce

Digitized by Google

smart, jerij çinnì onças pogardnom smartju umriti. A Izraelichiani, videchi daje Kuchia Saulova na skonçagne doscla, i da Bogh Davida pomàxe nà sve strane, poslasce k' gniemn svoje Stariscine, i Poglavize, daga poznaduh, i obberuh za Kraglja svarku svega Izraela, i takò s' vellikim vesseljm bì okrugnien, i zazvan Kragl Izraelskì. A na gniegovu okrugnienju nagiose Vojske tri stotine, i dvadeset, i çetiri igliade Vojnikah, od svega Izraela. koijh doseli za poznatiga bihu, i pristasce u Ebronu tri dnih, u vesselju, i radosti vellikoj. Rana Vojsczi bi pripravgliena, ne samo od Davida, Kuchie Judine, ni Kollinah blixniih, dalli joscter od kollina Zabulonova, Isakarova, Neftalinova, i od ostàlih, koijh bihu iz daleka doscli, i donnili Brascno, Smokve, Grozdje, Vino, Uglie, Vollove, Ovnove, i ostàlò sve sctoje od potribe.

Na 2951. Do godinè danà, posli reççennoga gorri okrugnienja, Kragl David skupivsci sillovitu Vojsku, dixxese prid gniom za osvoijti Grad tvardi Jeruzolim, koijse sam uzdarxà u slobodsctini, nebuduchiga do toggà vrimena osvoijli Izraelichiani. Doscavsci dakle David pod reççenni Grad, i uzdajuchise Gragiani u tvardost gniegovì Zidovah, poççesce (rugajuchise) govoriti da sami romzi, i slipzi moguga obraniti, à ostala Vojska nekka smirom pivà, i poçivà. Razumivsci David Jerozolimichianah oholost, daddè naredbu Vojsczi da udarri na Grad, i onni (reççe) koij parvi skoççi na Bedene, i istirrà slipè, i kliastè, koijechjè (kakose fale) Grad braniti, bichie zapovidnik najstariih od svè Vojske moje. Buduchi dakle Vojska na Grad uddarrila, najparvise nage Joab, koij skoç-

çì Gradu na Bedèu, i bi dostojan immati sve Vojske Davidovè Poglavitò stariscinstvo. Osvoijvsci dakle David Jeruzolim, ù gniegh prinese svoje Pristolje, i prozvase Grad Davidov; ù komu sagradi lip Dvor, i Pollaçu, Zidovim takoger tvargim, i lipscim gniega oppasà, i ù gniem trideset i trì godiscta, a prija toggà sedam godiscta à Ebronu Kraglievà.

Na 2958. Razumivsci Filiscteani, kako David osvoij Jeruzolim, i kakoga srichia nasligiasce, za nedatmuse tollikù uzveliçati skuppisce Vojsku, velliku, i strahovitu, koja ullize ù zemgliu Xudinskù, i utaborise blizu Jeruzolima, u dollini Giganskoj; a prija toggà bihu osvoijli Betlem, i ù gniega svoje Vojnike postavili. Videchi David tù Vojsku nenadgniu, i nebuduchi na vrime skuppiti svoje Izraelichiane, pobixe s' mallom Vojskom na Planinu Odolla zvanu. I buduchi texko oxednijo, poççè govoriti: ah damiseje napiti voddè, iz Gustirne Betlemskè, kojaje blizu vratah. Çuvsci tò trì mladichia slobodna Davidova, nerekavscimu niscta, nççinnisce jurisc po srid Vojske Filisctejske, dogiosce do Gustirnè reççennè, zagrabisce voddu, i donisceje k' Davidu, koij nektije pitti, neggoje prolivsci prikaza Bogu na Posvetilischte, govorechi: Bogh saçuvao dasse ja napijem karvi ovvizih moijh, Junakah, koijsuse metnuli na izgubgliegne svoijh glavah, za ugasiti xegiu moju.

Potom-togga uppita Boga, billi uddarrijo na Filisoteane, i buduchimu odgovorijo da uddarri slobodno, i dachicijh pridati ù ruke gniegove, i takò buduchi uççinnijo, razbiih, issiçe, i odnese svu gniovu oddoru, josc, i laxglivè Bogove, koje

donili bihu, terijh svekolike na oghgnu saxexe, Donikoliko vrimęna posli reçenoga razboja, oppet Filiscteani Vojsku skuppisce protiva Davidu, alliih s' pomochiu Boga razbi, i brez broja porràzi.

Na 2959. Posli kako David ponizi Filiscteane, dogemu ù pamet priniti Korabgliu Boxiju, koja pribivasce ù Gradu Kariatiarìmu, ù svoj Grad Jeruzolim, i poznajuchi, da tà stvar Poglaviczam i svemu Puku ugodna bisce, posla Ullake po svoj zemgli Izraelskoj, neka naviste Misnikom, i Pùku, da ù dàn zabilizeni imàdùse nachi ù Jeruzolimu, za prìniti reçenu Korabgliu s' posctenjem vellikim u Grad Davidov. Skuppise dakle u Jeruzolimu neizbrojeni Puk, i mnosctvo vellikò Misnika s'kojzimse David dìlì pùt Grada Kariatiarima. Stavivsci dakle Korabgliu na jedna Kolla novah, i uvezavsci Vollove pod Kolla, povedosceje s' vellikim vesseljem, Pismam duhovnim, i zvonegem svake varste Tamborah, Trubgliah, i Sviralah. A sinovi Abinadabovi, ù koga kùchi Korabglia stasce, Oza, i Ajo immenom, iggiaju uz Kolla, upravgliajuchijh dase ne-nakrive, i Korabglia ne-padne: ma buduchise priblixali k' Jeruzolimu, poçescese obadati Vollovi, i takose naghnu Korabglia da padne, a Oza pritarçavsvi, poçeje izpravgliati, i u tà ças ubbiga Gospodin Bogh, ter padde na zemgliu martav. *Dva uzroka kaxu Tomaçitegli, za koje pokara Bogh reççennoga Ozu, parvi za datijm razumiti, da Korabglia Boxja nejmadiscese potèzati od Vollovah, neggo s' vellikim posctenjem, Bogogljustvom, poniznostju, i strakom biti noscena od Misnikah. Drughi, zasetose uzdasc Oza ù svoju samo snagu, czinechi da Bogh nije varstan*

brez gniegove pòmochi uzdarxati svoju Korabglia.

Oxalostise David za Ozom, i pristrascise vehema, ter nekti Korabgliu nossiti ù Grad, ni ù Kuchiu svoju, neggoje çinni postaviti ù Kuchiu Obededomovu, ù koga Kuchi pristah tri Missecza danah; i napunni Bogh blagosovim Kuchiu gniegovu, davseimu u svemu obilnost velliku. I razumiv sci David kakoje Bogh blagosovjo Obededoma, i Kuchiu gniegovu, çinni oppet dochi vas Puk, i sve Misnike od Kragliestva, s' koijmse dili pak Kuchie reççennoga Çovika, i s' vellikim [illegible] çinnije nossiti od Misnikah, uddarrajuchi ù Trubglie, Svirale, Tambure, i od svakè varstè Sladkozvonje; i pivajuchi Sloxnopivaozi, alliti Musizi Pisme duhovne, s'jednom slakostju svemu Puku ugodnom. Iz megiu ostàlì çuscese pivati ovvih glassovitih Pivaozi; Eman, Eran, i Asaf. Misnizi pak nossechi Korabgliu, na svako scest koraçaijh stavaju, i na Posvetiliscte po jednoga Volla, i Ovna Bogu prikazivaju, i takò slidisce do Pollaçe Davidove, ù kojoj bi Korabglia postavgliena, i na posvetiliscte seddam Vollovah, i seddam Ovnovah prikazano.

Namisli David sagraditi jednu Czarqvu lipu, i velliku, ù kojoj immà pribivati Korabglia Boxja, i falìtise Gospodin od Puka svoga, allimu reççe Bogh po usta Natana Proroka da toggà neçinni, jer sin (reççe Natan) koijchiese od tebbe poroditi, sagraditchie Kuchiu Boxju. I takò Czarqva Jeruzolimska bi sagragena od gniegova sina Salomuna, a gniemu Bogh dopustiti nekti, buduchi mnoggù karv prolijo svega xivota vojujuchi. Sasvim tim metnùse pripravgliati vas Lijs potribiti, za zgragiu Czarqve.

Digitized by Google

Na 2960. Utvardivsci David Prìstolje svoje ù Jeruzolimu, namisli boj bitti sa svim Kraglim okkolo stojechim, i poniziti nepriateglie Puka Izraelskoga; i za tù svarhu skuppivsci Vojsku uddarrì na Filiscteane, razbiih, i issiçe mnosctvo vellikò, na punno mistah, i osvoij Get, i Meteg poglavite Gradove gniove. Dixxe Vojsku protiva Moabitanom, issiçeijh, za suxgnì, i pod Araç metnù. Dilise s' vojskom protiva Kragliu od Sobe, Adareseru immenom. razbimu Vojsku, i possiçe dvadeset igliadah Piscaczah, osvoijvscimu sedam igliadah Kogniah, i igliadu Kollah. Osvoijmu Tebat, i kunnu Gradove, i odnese sve scto ù gnima boglie bisce, navlastito Tuç mnoghi, od koga gniegov sin Salomun salli stupe, i drughè stvari lipe ù Czarqvi Jeruzolimskoj. Uddarri potom-togga na Kraglia od Sirie, razbimu Vojsku porrobì Kraglie-stvo, i osvoij Grad poglaviti Damascak, i Siriu podloxìvsci pod oblast svoju, metnuje pod Aràç. Poisti nacin osvoij Idumeu, i General gniegov Abisai immenom, possìçe ossamnajest igliadah neprategliah ù Dollini Solinskoj. Joab takoger, poglaviti Genera Davidov, mallo poslie na drugomu mistu razbi Idumeanze, i possìçeijh dvanajest igliadah, i osvoijvsci sve gniove Gradove, postavì ù-gnie svoje Vojnike, a Kraglìestvo podloxì pod Araç.

Bisce David na Vojevanju punno srichian, na svakomu mistu dobivsci, a nigdi, a neizgubivsci, jer nepitajuchi Boga, neçigniasce niscta; i takò na sve strane bi slavo-dobitnik, dasse svuda razglasi gniegovo imme, slava, i junasctvo. Zapovidasce svom Vojskom gniegovom Genera Joab, sestrich, alli Netjak gniegov, Junak silni, glasoviti ma oho-

Digitized by Google

laczi osvetitegl xestoki. Josafat prikazivasce suplike, alliti *naschi* molbe, Saraja bisce sekretar velliki; Banaja zapovidnik Vojnikah Inostranaczah, koijse zvaju Ceretiani, i Feletiani; sinovi Davidovi takoger imadihu vladanja parva ù dvoru gniegovu; Sadok, i Abiatar bihu dvi Poglavize Misniçke, koij imadiju oblast ù stvarma dukovnim, i nada svim Misnizim, kakono sada Papa kod nas. A kakose dogodi da utose vrime dva ovvah vellikah Misnika nahogiaju, ù kratkochiu kazati: kada Kragl Saul possiçe Akimeleka, vellikoga Misnika, koij Davidu bisce dao Maç Goliatov, kakoje reçeno gorri, i ostale sve gniegove izvan jednoga, koij uttecçe, taddà na misto gniegovo uççinì Sadoka, a David z' drughe strane poznade za vellikoga Misnika Abiatara, sina Akimelekova, koij biscè uttekao, i k' Davidu ù Pustignu pobigao. Buduchise pak David, posmarti Saulovoj uççinijo Kragl od svega Izraela, i ù tò vrime obbase ovvah vellikah Misnika xiva nahodechi, pustiih Daviv obba ù miru, i veliçanstvu pribivati, Abiatara ù Jeruzolim, a Sadoka ù Gabaonu.

Na 2967. Kada David bixasce tammo amo od progonstva Saulova, nemoguchi nachi ni pridjednim Kragljem çestit pokoj, ni utoçiscte, izvan prid Naasom Kragljem Amonitanskim, i zatomu David nossàsce velliku gljubav, çast, i posctegnje, vrachiajuchimu dobro, za dobro primglieno. Buduchi pak reçeni Kragl Naas posçao s' ovogh Svita, i sin gniegov Anon sijo na Pristolje oççevo, David poslamu svoje Poklisare, damuse proraduju novomu usviscenju, i proxaloste scgnime Otca gniegova, s' ovogh Svita poscastju. Alli buduchi Kragliu

Digitized by Google

Anonu laxglivo reçeno od Poglaviczah, da nije David poslao Poklisare segnimese raddovati, ni xaliti Otcza martva, neggo za izviditi Grad, kakoka moxxe lasgne osvojiti, rasardivscise, uççinni nakazne Gljude Davidove, obrivsci svakomu poloviczu brade, i odrizavsci poloviczu gniovih dollamah, pakjih pusti naruxene pochi k' Davidu, Gospodaru svomu. I posnavsci zlo koje uççinnijo bisce, i osvetu, Davidovu, kojase svarhu gniega proliti immadisce, poççe na sve strane Vojske kuppit, i drughe na pomoch zvatti Kraglje, za mochise braniti od Davida, akkobi doscao protiva gniemu.

Kada David ugleda nakazne svoje Poklisare, i razzumi pripravu, koju çigniasce Kragl Anon, rasardise protiva gniemu i posla Generala Joaba s' Vojskom vellikom, za pedipsat neharno dillo gniegovo, kogase Vojska bisce utaborila blizu Grada Medabe; a pomochnizi gniegovi staju na pogliu izpod Grada ù Taboru, na-koje Joab snàxno uddarrivsci, razbiih, potirà, i mnoggo ìgliàdah posiçe, a onnih, kojih bihu blizu Gràda, viddechi razbijene pomochnike (a tò bijahu najvechie Siriani) pobigosce ù Grad; i ù gniemuse zatvorisce. Pokaravsci dakle Joab Davidove nepriateglie, povratise vesseo u' Jeruzolim.

Adareser Kragl od Sobe, od Davida pridobiven, kakoje reçeno gorri, i pod Araç gniegovo Kragliestvo postavglieno, hotijuchise osvetiti, i od Davidove oblasti oslobòditi, poççe nagovarati Kraglja Anona potajno, dasse oppet digne s' Vojskom protiva Davidu, i dachiega pomochi sctogod vechie moggao budde. Posla takoger svoje Poklisare ù Siriu, àlliti Mesopotamiu iskati pomoch od Si-

Digitized by Google

rianah, i takose skuppi Vojska, kojoj broja nebisce, za uddarriti na Darxave Davidove, koij, razumivsci za reççeni Kragljah pripravu, i odluku, skuppi strakovitu Vojsku, i on isti dilise prid gniom priko Jordana, gdise Siriani utaborili bihu; koijh snaxno na Davida uddarrisce, alli s' pomochiu Boxijom David barzoijh razbi, possikavsci çetardeset igliadah Kognikah, i sedam stotinah uffati od boja koçijah, posikavsci Vojnike, koijh ù gnima bijahu; pogubivsci takoger i Poglaviczu vellikoga od Vojske Sirianske, immenom Sobaka. Pisce Kalmet da ù tomu Boju poghnuto bisce, izvan reçeni Kognikah çetardeset igliadah Pissaczah, i sedam igliadah uffachieno Kolah; ma sveto Pismo nemechie, neggo kakoje, reçeno gorri. Adarezer s' ostalim Kragljm uttecè, sammo pedeset i ossam igliadah Vojnikah, a David Slavodobitnik povratise u Jeruzolim.

Na 2969. do-godine danah posli reçenoga razboja, buduchise Kragl od Sirie, i svi ostali podloxili Davidu, izvan Anona Kraglja Amonskoga, koijse josc ù oholosti darxasce, David posla Vojsku, i prid gniom svoga Generala Joaba, koij posli neggo porrobi zemgliu gniegovu, obside Grad Poglaviti Rabat immenom a David megiutò podloxivsci na sve strane svoje protivnike, lipi ù Jeruzolimu mir uxivasce. I ustavscise jedan dan po podnevu iz Posteglje, uzzage na Tavau alliti Scetalo, koje bisce svarhu pokrova Polaçè gniegove, i po reçenomu Tavanu scetati pocçe, odkolem ugleda jednu Xennu sasvim lipu i prikladno, gdisse golla perre na Tavanu svarhu Pokrova, od svoje kuchie: *Ovake Tavane svarhu pokrovah kuchiah*,

Digitized by Google

i sada darxe Gliudi istoçni. Ullizavsci dakle Davidu ù Sarcze lipota xenne vigene, posla slugu da izvidi çijaje; i kakose zove, komu reçce, daje xenna Urie Etea, koijse tadda ù Vojsczi Joabovoj nahogiasce, a gnioj imme bisce Betsabea, kòju David çinni k' sebbi dochi, i poxude bludne izpuniti: i uçinivsci grih od prigliubodinstva, zaçce Betsabea, i kaza Davidu, koij za pokriti grih, i sramotu svoju, i gniezinu pisce kgniggu Generalu Joabu, damu poscaglie officiala Uriu Etea, a Joab huduchiga poslao, i on prid Davidà doscao, izpitaga Kragl sctosse çinni ù Vojsczi, i kakose vlada Joab; Poçiastjvsciga pak gospodski, reççemu da poge kuchi svojoj spavati, i poçinuti do sutra. Alli Uria nekti pochi kuchi, ni spavati svojom xennom, neggo lexxe spavati s' ostalim officialim Davidovim preid Vratmi Pollaçe Kragljeve. Znaduchi David da nebisce k' xenni dollaziio, ni scgniome spavao, reççemù: jer vrativscise' z' dugga puta nisi poscao poçinuti ù kuchi tvojoj? Odgovorimu Uria: Korabglia Boxja, moj Gospodar Joab, i sva tvoja Vojska lexè na pogliu svarhu zemgliu golle, a da ja iggem ù kuchiu moju spavati xennom na mekanu Dusceku? Nechiù doistò nipojedan naçin, Reççemu David da postoij josc do sutra, pak dachiemu kgnigu datti za ponitj Joabu. Poçastiga David, i tù Veççer, i golemo napoij, uzdajuchise dachie pochi k' xenni, i scgniome spavati, za oglasit, daje dite Uriino, a ne koga drugoga, alli Uria nipojedan naçin nekti pochi kuchi svojoj. I tako David za pokriti jedno zlo, namisli uççiniti, kako i uççini druggo gorre, napiscavsci kgniggu Joabu, da postavi Uriu Etea na misto od najxes-

Digitized by Google

chiega boja, i poghibili, gdi prilasno moxxe poghinuti; i tako Joab uççinivsci, poghibe barzo Uria, a David uzzè Betsabeu za xennu sebbi.

Na 2970. Buduchi David uççinijo dva vèlikah griha, od prigliubodinstva, i ubojstva, doge k'kgniemu Natan Prorok, od Boga poslan, termu od strane Boxije na ovvi naçin govoriti poçce: Dva Çovika bihu ù Gradu jednomu, jedan bogat, a drughi siromah: bogat immadisce Ovaczah, i *Vollovah* dosta, a siromah nejmadisce izvan *Ovczu* jednu; i doscavsci Putnik nikki ù kuchiu bogatcza, nektimu zaklati Ovczu iz stadda svoga, vech uzavsci onnu jednu, koju siromah immadisce poçasti Putnika Çovika. Rasardivscise David protiva bogatczu reçce: ù istimu govorimu daje dostojan smarti, a za Ovczu immà vratiti Çetiri.

Tisi onni Çovik bogatacz, reçcemu Natan, tebeje Gospodin Bogh obogatijo, i uzvissijo, davsciti kuchiu Gospodara tvoga, gniegove Xenne, immanje, i Kragljestvo, a ti tommu nebuduchi zadovoglian, Uriu Etea jessi pogubijo, i gniegovu xennu sebbi uzzejo. Zichia togga (govoriti Bogh) nechie odstupiti Mac od kuchie tvoje, uzzechieti xenne na oççi tvoje, i dachieijh drughim. Tisi uççinnijo potajno, a onchie prid oççima svega Izraela. Allise David iz dubinah sarcza svoga pokajavsci reçce: sagrisciosam Gospodinu, I taddamu Natan reçce: Gospodin Bogh prinese grih tvoi, nechies umriti, alli jersi uzrok bijo, da nepriategli Boxij psuju, i zlo govore protiva gniemu, zaradi tebbe, sin tvoj, koijseje od Betsabee roddijo umrichie. *Biscese Davidov grih od jednè, i drughè varste, ne samo po svoj zemgli Izraelskoj oçitovao*, neggo-

Digitized by Google

li josster i po drughim mistim Neznaboxaczah, ter poçesce psovati, i slo govoriti od Boga, daje uzvisijo jednoga prigliubodivcza, i uboijezu, sctobiga immao pokarati, i satargati daga na svitu nije.

Posli kako Natan svoje govoregne dovarsci, posla Bogh smartnu bolest na sina, kogamu Betsabea rodila bisce, a David to videchi poççe za dite postiti, plakati, molliti, i Pokoru zextoku çinniti, na zemgli lexechi, i niskimse nerazgovarajuchj. Ma Bogh hotijuchi izpuniti ohnò, scto rekao bisce, umrimu sin dan sedmi, a David zafalivsci Boghu, ustadese, i ottigge tisciti Betsabeu, koja ù vellikoj xalosti stasce, s' kojom posli togga immade sina, Mudroga Salomuna imenom, od koga biebie govoregne nasce na svoje vrime. David pak zadovoglno pokoru uççinni za svoje grije, plaçuchi, i Pisme Pokorne pivajuchi do svoje smarti.

Joab General Davidov darxasce obsidnut Grad Rabat, kakoje rečeno gorri, i buduchiga tako jako obladao, i stiskao, dasse braniti Gragiani visce nemogaju napisa k' gnighu Davidu, daga doge osvoijti, i posidovati, nekaje slava gniegova, a ne Joabova. I takose dili David s' mnogom Vojskom, terga lasno osvoij, i s' nemilom smartju nesriehne Gragiane çinnl umoriti, odnesavsci sve, sctosse ù Gradu lipsce nahogiasce; iz megiu ostalih stvarih plemeniti odnese Krunnu od zlata, koja stasce na glavi Melkoma Idola, laxglivoga Boga Amonitanskoga, koja potezasce jedan Talenat, tò jest ossamdesset, i scest Libriczah, i cetarnajest unaçah, po svidoxbi Kalmetovoj; krunna rečena bisce svakolika draghim Kamenjem urescena.

Poçese izpugnivati svarhu Davida, i kuchie gniegovè pronoçanstvo Nątana Proroka.

Na 2972. Ubi Absalon lipi Amnona bratta svoga, a sina najstariega Davidova, zarad uzroka koij slidi: imadisce Absalon sestru po Otczu, i Materi, immenom Tamar, koja bisce priko-naçina lipa, kakono i òn, kojè lipota prignu na zle misli Amnona gorri reççenoga, po Otczu bratta gniezina, Xelechi scgniome bludno sagriscoiti, i nemoguchimu dochi do ruke; jer ù dvoru Majke svoje bì s' velikom pomgliom gojena, i skrovito (kakoje obiçaj chierah Kraglski) darxana, za gniom çezgniasce, i svaki dan sagniasce. Ma po nauku, i svitovanju svoga Rodjaka Jonadaba, sina Semme bratta Davidova, viddise çinniti bolestan, i pòge lechi ù Posteglu, za immati na koj naçin sestru Tamaru, i grih oppàkì scgnjome uççinniti. David czinechi dasse zbiglnim naçinom razbolijo bisce, pogega obachj, koijmu poçce govoriti, da nemoxe blagovati niscta, vehodabimu Sestra Tamar doscla, skuhala, i donila blagovati; i takò David, neznaduchi propasne misli gniegove, çinnije k' gniemu dochi, koja s' pravivsci blagovagne, ponnesemu blagovati, a onjoj taddà occitovà svu oppàku, odluku, i xegliu putenu, koja osta izvan sebbe, çuddechise scto govorì, i ponukujuchiga dasse tè mahnitosti, i opaçine progè. Mą Amnon od Sotone napastovan, i od bluda zaslipglien, nemoguchi izpunili povoglno scto namislijo bisce, izvarsci na siju; i takò uççinni sramotu veliku sestri svojoj, kuchi, i sam sebbi, a Boga ùvridi za najvechie.

Absalom brat gniezin ugledavscije plaçnu, i po-

Digitized by Google

ruscenu, i razumivsci uzrok plàcçà, i poruscenja, recçejoj da negovori nikomu niscta, a òn postavi ù svoje sarze ubbiti Amnonò do zgoddè parve. Do dvi pak godine danah ucçinnì Sobet velliki ù svojoj kuchi ossobitoj, koju imadisce blizu Grada Esraima, ù vrime kadamuse strizijahu Ovze, i poççè molliti Otcza Davida, dasse dostòij dochi na sobet, sa svom bratjom svojom, alli David nektijuchi pochi, bì stegnut s' vellikim molbam pustitimu sve sinove svoje, i tako veselise dilisce na sobet bratta Absalona, bisce Absalon dao svoijù naredbu, da kada viddè Amnona Vinom pritisnuta, uddarrè s' Noxim na gniega, i daga uboduh, a dachie òn za tù stvar Kragliu odgovoriti; i tako sve bi isvarsceno, Amona ubisce, a ostali s' koçivsci na Mazghe pobigòsce.

Davidu barzo zao glasnik doge, kaxuchi dassu svi sinovi gniegovi pobijeni, a on tè glase nenadgnie razumivsci skoççise na noghe, razdri od xalosti svitte svoje, a gniega gledajuchi Poglavicze, i dvorani po isti naçin ucçinnisce, pavsci segnime na zemgliu, gorku zaplakasce. Alli gniegov sinovacz Jonadab, koij Amnonu bisce neharan nauh dao, kakoje gori reçenno, poççemu govoriti: nechie biti istina Kraglju moj, da svi sinovi tvoij poghinuli jessu, neggo sam Amnon, jerga òdavno zlo gledascè Absalon. U tò istò vrime ugledascese Kragljevi sinovi plaçni za brattom Amnonom, kojè David vidivsci, sctogodse razgovori allise za tri godiscta neustavì plakati sina Amnona. Absalon megiutò pobixe Kraglju od Gessura, i nemoguchiga Otacz immati ù ruke, za datimu dostojnò pedipsanje, najposli, po molbi jedne mudrè xenne Te-

kuite, i Joaba Generala prostimu, i primiga ù milost svoju na 2977.

Na 2981. Absalon napugnien oholosti, i slave izprazne, dixxese protiva Otczu Davidu, za pogubitiga, i ugrabiti na sillu Krunnu, i Kragljestvo gniegovo. Kakkose pak, i na koij nacin odvarxe, ù kratkochiu kazati.

David premda bisce dopustijo Sinu Absalonu povratitse ù Jeruzolim, sa-svim tim nedopustimu dochi pridase za dvì godine dànah, i zato. *bisce* punno smuchien, i ozaloschien, A poslì dvi godine danah, poslà slugu po Joaba Generàla, da doge k' gniemu, za poslatga k' Davidu, nekaga molli, daga pusti dochi pridase, alli Joab nektiijuchi k' gniemu dochi, oppèt scagliè po gniega, da svakojako doge, i nekitjuchiga Joab posluscati rasardise, pak posla Slùge da upàle Xitto Joabovo, koje bisce na svojoj gnivi possijao, jurve narèsla i sazorilo. Pogiosce Slughe Absalonove, i kakoijm bisce zapovidijo, onako ucçinnisce. Joab razumivsci sctettu ucçignienu, pòge k' gniemu, i pocçemu govoriti: zascto Slùghe tvoje uxegosce moje xitto? komu Absalon odgovorì: dvakratsamte mollechi poslao zvatti, da dogesc k' menni, i da mollisc Otcza moga, nakame pustì pridàse dochi, za vidditi obraz gniegov, olli nekame barem possìçe, à ti nisi ktijo, zatò dakle çinnijosam upàliti tvoje xitto. Razumivsci Joab gniegovo govoregne i xeglin, ottige, i kaza Davidu svakah; kojah Absalon ucçinnijo, i rekao bisce: a òn ganuvscise na milosardije poslaga zvatti, koij kada doge, padde prid noghe Otcza svoga, pitajuchi od gniega proctegne; i David pogljubivsciga prostimu sve zlo; koje ucçinnijo bisce.

Digitized by Google

Imaduchi dakle Absalon slobod parvasegni, zaçe ù svojoj pameti izmaknuti Otczu svomu kragljestvo; i zatu svarhu uççinni sebbi od vellike czine Koçie, i dobavi iz drughi Kragljestvah kognie plemenite, terijh uvezavsci pod Koçie, alliti Kolla, igiasce po Jeruzolimu, i okolo gniega s' vellikom okolostju, a prid gnim pedeset Ullakah, kakono prid jednim kragljem tarkasce. I za primamiti k' sebbi Puk Izraelski, svakoga pozdravgliasce, takò dasse po svemu Izraelu gniegova laxgliva gliubav razglasila bisce. I ne samo tà naçin nastojasce uzachi na Pristolje Izraelsko, negoli josc suvisce odvrachiajuchi Puk od gliubavi otcza svoga Davida, govorechi onnizim, koijh na pravdu dollazaju, i gubgliaju, da imaduh praviczu, alli daijm nejma ko pravdu çinniti: kochieme staviti (reçce) za Sudcza svarhu zemglie, da k' menni dogiuh svikolizi, i daijm pravedno sudim? Govoregne tvoje bratte (reçce) vidise menni dobro, i pravedno; ma zaludu, kadate nejma ko sluscati ni praviczu uççiniti. Tako on çinechi svaki dan, potexe za sobom vechi dijo Puka Izraelskoga, Plemichiah, i Poglaviczah najvechi s' koizim uççinni ugovor, dasse imaduh dignuti protiva Davidu, ubitiga, i Kragljestvo izmaknuti. Videchi dakle svoje vrime poge prid Otcza, i od gniega poçce testir, alliti dopusctenje pitati, daga pusti pochi do Ebrona: jersamse (reçce) zavitovao pochi ù Ebron onda, kadasam pobigao od pravednè sarxbe tvoje. David neznaduchi za gniegovu zlochiu ni odluku, pustiga pochi ù Ebron. Aon poslà megiutò Poklisare po svoj zemgli Izraelskoj, neka naviste Pukom, da kada çujuh glas Trubglie, proglase da Absalon Kragljù-

je ù Ebronu; i tò buduchi uçcignieno, doge sa svih stranah k' gniemu mnosctvo vellikò Vojske viçuchi izza svega glasa: nekka xive Kragl Absalon. Iz megiu ostàlih Poglaviczah, i varsnih gliudih, primami k' sebbi majmudrijega Vichnika Davidova, Akitofela immenom, s' koizimse David ù najvechioj potribi sluzàsce.

Barzo k' Davidu doge jedan glanik termu nevesele donese glase, daje Absalon Kragl uçcignien, i daga vas Izrael nasliduje: koij razumivsci te nenadgnie glase, reçce dvoranom, i od Grada Glavarom: bixmo odma, jerchiemo svi poraxeni biti. I takò David ostavivsci sàmo desset svoj xenah Suloxniczah ù Dvoru Kraglskomu, pobixe piscize, naslidovàn od Gragianah, i od onnò mallo Vojnikah, scto sveger sobbom darxàsce, a tò bihu Çeretiani, i Feletiani Innostranzi, ma silni i punno virni Junazi. Imadisce izvan toggà scest stotinah Junaka od Grada Getta, koijmu vazda virni bihu, i ovvì ìggiaju prid Davidom, kada bixasce. Prisoavsci dakle David priko Potoka Cedronskoga, uppùtise k' Jordanu, putujuchì bòs, i' plaçuchi gorko òn, i vas Puk koijga nasligiasce. Megiutò doge za gnim Sadok Poglavicza Misniski, Abiatar, i mnoghi Misnizi, nossechi Korabgliu Boxju, koijm David reççe, dasse s' Korabgliom povràtè nazad ù Jeruzolim, jer akko voglia Boxja buddè, oppetchiuse, reççe, povratiti k' vami, akkoli Bogh hochie da poghinem, nekkà buddè voglia gniegova. Samo od vas xelim biti oznanjen, kadà doge Absalon s' Vojskom, kako, i pokoj naçin moguse oslobodìti od gniegova progonstva. Alli kada razumi dasse Akitofel bisce pridruxijo k' Absalonu,

joscse vechiè poplasci, uzdahnu, zaplakà, i Boga moliti poccè govorechi; Gospodlne Boxxe uccinni molimte, da vichie, i nauk Akitofelov nebudè od moga sina primglien. Znadisce David, da nauk reccennoga Akitofela, nemoxe nigda zaludan, ni prazan biti, i zatose vechiè gniega sama bojasce, neggo svè ostalè Vojske Absalonove.

Izascavsci David bòs sa svim Pukom na Planinu, i okrenuvscise k' Gradu Jeruzolimu, prostrise po zemgli, i pokloni Bogu, mollechiega damuse smilùje. Megiutò doge k' gniemu jedan varstan, i pametan Vichnik gniegov, immenom Kuxai iz Araka, stari Priategl Davidov, s' odlukom daga naslidujè ù gniegovj vellikoj potribi. Allimu David recce: Akko tì xelisc pomochi menne, pogi ù Jeruzolim, ter kada doge s' Vojskom Absalon, cinnise vidditi dassimu Priategl, i dassi doscao k' gniemu za Vichnika, pak vichie, i svit koij buddè davati Akitofel, cinni da nèbude primglien od sina moga, i takò opravivsci, vechiemi pomochi datti nemoresc. Posluscaga Kuxai, i ottigge ù Jeruzolim, à ù istò vrime doge s' Vojskom, i Absalon. David megiutò sligiasce svoijm putem k' Pustigni, i doscavsci k' jedom Varoscu zvànu Baurim, izzàge suprot gniemu Covik od kochie Saulovè, immenom Semei, i poccè psovati, prokligniati, i svim rùgom rùxìti Davida govorechimu, daje karvolija, sin Belialov, Covik nepravedan, od Boga pokaran, od sina prognan, jersi, recce, nepravedno ugrabijò Kraglestvo Izraelsko, i zkorenuvsci kuchiu Saulovu; i tò govorechi baczàscese kamenjem pram gniemu daga uddarri, Nemoguchi takè psovk podniti jedan od gniegovih Generalah, Abisai imme-

Digitized by Google

nom, brat Joakov, a Netjak Davidov, poççemu govoriti: immàse dakle dopustiti Psu jednomu, da na onnì naçin psuje Gospodara nascega Kraglja? Iggem ovvì ças odsichimu glavu.

Ma David reçce Netjaku: slidimo mih uascim putem, a nekka òn menne psuje: Boghje onnì, koijgaje poslao protiva menni, a koje onnì, koij smi rechi Bogu: zasctosi tò uççinnijo? Vidite bratjo, da istì sin moj isote glavu moju, a nechiete da jedan tugninin, od Kuchie Saulove reçce riçi neçasne protiva menni? Pustite nekka govori, kad takò Bogh kochie; kozna termise smiluje za ovve psovke danascgniè. I poçinuvsci ù reççenomu mistu Baurim za mallo vrimena, diggoacese, i pogiosce pùt Jordana.

Megiutò bisce Absalon ullizao sa-svom Vojskom ù Jeruzolim, i ù Dvòr Otcza svoga, ù komu nascavsoi dessèt xennah Davidovih, izvedcijh na Tavan alliti scetalo, koje bisce svarhu pokrova od Polaçè Davidove, i na oçci svega Puka, uççinnì pogardu Otczu svomu, bludno griscechi s' gniegovim xennam, a svoijm Machiejam, a tò òn uççinnì po nanku reççennoga Akitofela, nekka moxxe Puk poznati, da mir meggiu Otcsem, i sinom nemoxe biti vechie nikada. I taddase izpunì proroçanstvo Natanovo, koij Davidu navistijo bisce, dachiemu drughi spavati s' gniegovim xennam, ne otajno, neggo na oçi svega Izraela; i na onomu istomu Tavanu, alliti Scetalu, s' koga David bisce Betsabeu ugledao, i poxudu uççinnijo, Bogh dopùstì damuse taka sramota, i pogarda, od svoga sina çinni; jer kako Covik sagriscì, onaku i pokoru podnosi.

Akitofel megiutò dadde svit, i nauk Absalonu na ovvi naçin: damu dopustì pochi sammo desset igliadah Vojnika tirrati Davida umorna, i pristrascena, na koga uddarrivsci iznenada bichie (reççe) ù ta ças razbijen, i possiçen, takochiesc ti, brez nikakvè mukke possidovat gniegovò Kragljestvo. Ovvi svit bi ugodan Absalonu, i Poglaviczam Vojske; sa-svim tim (Bogh takò kotijuchi) reççemu, dachiese svittovati i s'Kuxai, koga bisee za tù svarhu David poslao, kakoje reççeno gorri. Doscavsci dakle reççeni Kuxai, i razumivsci svitovagne Akitofelovo, poznade daje po Davida punno zlo, i nesrichno, poççè davati nauk protivan Akitofelovu, i na ovvi naçin govoriti Absalonu: a neznascli svitla Krunno koje Otacz tvoj, i kakve silne Vojnike immà sobbom? A sada rasargeni vech nemoguh gorrè, bitichiese desseterostruko vechie neggosu obiçajni, a moxxe bitti dasseje do sada utvardijo ù kakvoj Planini, kojojse dochi lasno nemoxe; da skoga po nesrichi Akitofel nedohije, moglobise dogoditi zlo vellikò, tò jest Vojska tvoja izgubivsci uffagne dobitiga, moglabi k' svojim kuchiam pobignuti, ollise istomu Davidu pridruxiti. Evvo dakle nauk moj: skuppi Vojsku koliko igda moresc vechiù, nekka budde brez broja, kakono Pisak morski, pakchiemoga tadda pochi tirrati po svim mistim, Planinam, i Gradovim, doklemga nenagemo, i nepogubimo. Ovvi nauk, po milosti Boxjoj, bi primgljen, a baçen Akitofelov. Koij, znaduchi dachie na tà naçin David dobiti, i gniega posli na smart iskati pobixe kuchi svojoj, i kakono Juda obisise.

Kuxai megiutò izzascavsci iz Dvora Kragljeva,

ottigge potajno, i kaza Sadoku, i Abiataru Misnič-kim Poglaviczam sctoje ù zborru rèceno, i nauk, koij bisce dao Akitofel, a oni mùçem poslasce k' Davidu Jonatu, i Akimassa sinove svoje, koij za tù svarhu stàju izvan Grada sakriveni, za datti na glas Davidu svakà, kojase protiva gniemu çigniaju, i zboràju. Alli mallo glave nepogubisce, jer buduchiih ugledalo jedno dite, i ù Gradu kazalo, ottiskoscese za gnima Vojnizi, ma po milosti Boxjoj bihu oslobogeni, i takò dogiosce k'Davidu, termu svit, i nauk, koga bisce Akitofel dao kazasce, i rekosce, da kixxì kolliko prija priko Jordana; takò David uççinnivsci, na svu priscu s' svoijm Vojnizim dòge ù jedan Grad s' onnù stranu Jordana, koijse zove Maanaim, i ondese, kolliko bì moguchie, utvàrdì.

Absalon buduchi skuppijo Vojsku punno velliku, òd svih mistah Izraelski, uççinni za Generala najvechiega Amasu Rodijaka svoga, a netjaka Davidova, od Abigail sestre gniegove drughè roggena, a parvase zvasce Sarvia, Majka Joabova, i takò dva Rodjaka bihu Glavari najstarii, od dviu Vojskah protivnih. Dìlise dakle Absalon sa-svom Vojskom iskati Davida, skojom priscavsci Jordan, utaborise ù mistu zvanu Galaad. A David megiuto, uççinivski nove zapovidnike, na misto onnizih, koijga bihu odbigli, i na sluxbu Absalonovu poscli, pribroij, i razredi Vojsku koju immadisce, i na trije dila razdilivsci jedan dijo dadde Joabu svomu sestrichiu, drughi gniegovu brattu Abisai, a trechi Etai Geteaninu Innostranczu, alli virnu Vitezu. Kolliko pak Vojske imadisce, Sveto Pismo nekaxe, ma buduchi natroje razdigliena, kakoje

Digitized by Google

reçeno, czinim daje bisce dosta, premda punno, i punno magnie neggo ù Absalona, sa-svim tim, buduchi Vojnizi stari, Boju naucni, jedan gniegov, za punno Absalunovih vagliadisce.

David hotiasce pochi prid Vojskom, allimu Joab, i ostàlih Glavàri nedadosce, nossechi razloghe, da Absalon neiscte druggòga, neggo sàmu (rekosce) glavu tvoju, a ostalò sve òn darxì za nisto, jer poghinuvsci sam tì, onje Kragl brez nikakva druggoga Boja; a nas da i porazì, ostavsci zdrav tì, koristje ucçinnijo malahnu, ostavscimu ù xivotu onni, koij spomochiu Kragliah morrega s'Pristolja dignuti; dakle tì ostani ù Gradu, a michiemo s pomochiu Boxjom, i tvojim blagosovom pochi, i sc'gnimese pobiti. I takò David ostade ù Gradu Maanaimu, priporucivsci sina Absalona, ne samo Glavarom, neggoli josc i svim Vojnikom, daga nesmiçu, akkobiim do rùkè dosclo. Uppùtise pak Vojska Davidova, i nascavsci Absalunovu na Poglju Efraimskomu utaborenu, nddarrì nagnju takko nàglo, ardito, i xestoko, takkò jeddino, sloxno, i razredno, da Absalonova smetena, brezredna, i pristrascena poççè na zàd bixati, i natiravsciih Davidovzi na jedne vissoke stìne, pocèsce niza-stine skakati sunovrat, i vechiejih vrat pollomi, neggiih Sabglia possiçe, i Kopje probode.

Videchi nesrichni Absalon, da nije moguchie Vojsku pristrascenu zauzbiti, i ù red postaviti, pobixe i òn na Maxzi svojoj, priko jedne guste Dubrave, alli od vellike bitrosti, i tarke, vijuchise dugh porçin za gnimi zapemuse za jedan ogranak, i ostade vissechi o ogranku, a Mazga proleti iz-pod gniega, koga nascavsci Joab Genera vissechi,

prodobe s' kopjem, i z' duscomga rastavì; pak zapovidi Trumbeçijam, da zatrubivsci çinne vratiti Vojsku, nekka visce netirra, i nesiçe Izraelichianah, koixih tadda dvadeset igliadah ostade martvih.

Slidi Plaç Davidov za Absalonom, i povrachienje ù Jeruzolim.

General Joab posla Kuxi k' Davidu, damu kàxe dobre, srichne, i çestite novine. Posli mallo gniega poge krachim Putem Akimaas, sin vellikoga Misnika Sadoka, koga straxa od Grada ugledavsci na svu priscu tarçuchi, zavika, i dadde naznanje Davidu, czinechi daje Vojska razbijena, i Çovik bixi u Grad, od nepriategliah; allimu David reççe: kadje sam, nossi dobre glase, a nebixi, jerbise josc, i drughi gljudi vidilo. Pogledavsci staraxa ugleda drugoga na vas mah tarçuchi i zavikavsci kaza Davidu; koijmu reççe: akkoje sam i on, nebojse niscta, nossi dobre glase. A megiuto buduchi doscao Akimaas poklonivscise do zemglie Kraglia reççe: Boghte uzdarxao Kraglju, tvojaje Vojska dobila. Reççemu Kragl: moj sin Absalon jelli xiv? Nektimu kazati, vech reççe da nezna. Megiuto doscavsci Kuxi drughi glasnik, i poklonivscise govorit poççe: Kraglju, i Gospodaru moj, nossimu dobre glase, Vojskaje tvoja zadobila. Jelli ù xivotu moj sin Absalon, upitaga David? Onnih koijsu iskali glavu tvoju (reççemu Kuxi) svi jessu pogubili svoje.

Poznavsci David, daje poghibao Absalon, sctobise immao vesseliti, onnose texko oxalosti, ter polivscise vas Suzzam, na vas glas nabrajati poç-

Digitized by Google

çe, spomignuchi çesto sina i govorechi: Absalonne sinko moj, sinko moj Absalone, jèr ja prija tebbe nepoghibo, Absalone sinko moj, da ne çujem tvoju smart nemilu. Nikko nesmigiasce k'gniemu pristupiti, ni razgovoritiga; i tako sve vesseglie okrenuse u plaç i neveseglie. A Vojnizi kada razumisce plaç Davidov, rasardiscese, i zlo od gniega govoriti poçesce na ovvi naçin: sada poznajemo da on za nas nemari niscta, i dabi vollijo sve nas vidditi martve, neggo daje Duscmanin gniegov, i svega Kragliestva poghinuo: mi za izbaviti gniega od smarti, nascu karv prolijemo, a on zato i nehaje, hotijuchi boglie Karvnika, neggo svoje virne Vojnike.

Najvechiese budduchi rasardijo General Joab, ostavivsci Vojsku igge prid Davida, pakmu osctro, i oholo govoriti poççe: tisi Davide danas smutijo svu Vojsku tvoju, kojaje spasila tebbe, i tvoju kuchiu, gljubechi onne, koijte nenavide, i nenavidech onne, koijte gljube. Viddim sada oççito, dabi ti s' nascom karvju (kadbi mogao) odkupijo, i povratijo na svit Sina Absalona. Izzagi dakle prid Vojnike, ukaxiim vesselo lize tvoje, i zafaliim na gljubavi kojusuti uççinnili; akkoli pak nechiesc, evvotise zaklignem Bogom da nechjesc unapridak vidditi jednogha Çovika na sluxbi tvojoj, i bichie gorra smutgna poslidgna od parve. Nemoguchi David uççiniti drugu otarse od Suzah, uççinise sillom vasseo, i prid Grad izascavsci sidde kod Vrata, ter s' vesseljem doçeka Vojnike, i zafaliim na gliubavi sarçenoj. *Absalon (govori Sveto Pismo) tako lip, i pristao bisce, dasse od dno pete, do varh glave u gniegovu Kipu grubochie nachi*

nemogasce. A svarhu svega rescascega Perçin çudnovati, koga dakle vigiajuse, hakono xizze zlatne, ter gospoje segnima svoje Kosse rescijabo, po svidozbi Tomaçitegliah.

Izraelichiani Absalunovi naslidnizi, navlastito onnih koijh bihu od Kollina Judina, videchise pridobiveni, i poznajuchi zlo, koje uçcinili bihu, ostavivsci Davida, megiusese razgovarati poçesce: Absalonje poghinuo, jer mih nebismo poscli dovesti u Jeruzolim nascega staroga Kraglia Davida, koijnasje od Filiscteanah, i svih ostalih Progonitegliah oslobodijo. Davidu gniovo govorenje buduchi dokazano, poslaijm gliubeznivu pozdravu, i na ovvi nacin govoritijm çinni: i stochie rechi da moja bratja Izraelichiani stidese dochi k' menni, za dopratitme u Grad moj? ta nisteli vih Karv, i meso moje? Dogite dakle bratjo slobodno, kakono vascemu Kragliu, i brattu: jachiu svakoga garliti, i millovati, kakonosam i dosada: a jose suvisce zaklignemvamse dachiu Amasu Netjaka moga, koganoste bili za vascega Poglaviczu uzzeli, uçcinniti za Generala svarhu sve Vojske moje na misto Joaba. Biscese David protiva Joabu razgliutijo xestoko, zarad ubojstva Absalonova, osctrih, i oholi richih s'koijm pokara Davida, zarad plakagna sina svoga, i takoga skidne s'Vladanja, allimu neizage, kako misgliasce, a tochiete vidditi mallo posli.

Primivsci xudili slatko, i gljubeznivo ponukovanje Davidovo, skuppiscese, i uputisce k' Jordanu, za poklonitise Davidu, i dopratitga u Jeruzolim, Ostalih Izraelichianah vechi dijo nedoge segnima, jer nebihu oznagnieni, i zaradi togga rasardiscese protiva Xuditom, alliti Judinzem, jer brez gniova

Digitized by Google

znanja po Davida bilu doscli, za dovestiga ù Jeruzolim. Alli buduchijm onni osetro odgovorili svadiscese, , razdilisce megiuse, a od togga razdiljenja bi uzrok jedan Izraelichianin', immenom Sebba, od Kollina Benjaminova , koij zatrubivsci ù Trubgliu recçe: Izraelichiani povratitese u vasce kuchie, mi z' Davidom nejmamo posla nikakva, on nasc Kragl nije. I tako okrenuvsci za sobom vas Izrael, tò jest, desset Kollina Izraelski , sama kuchia Judina ostade naslidujuchi Davida, koij doscavsci ù Jeruzolim, naredi Amasi novomu Generalu, da kuppi Vojsku po svoj zemgli Xudinskoj, i da se'gniome doge ù Jeruzolim trechi dan, s'kojom (recçe) otichi immasc protiva moijm odmetnikom. Ottige Amasa kuppiti Vojsku , i nebuduchi doscao trechi, dan, kakomuje Kragl naredijo, dozva pridase Abisai svoga Netjaka, a bratta Joabova, termu ovvako govoriti poçce: Seba sin Bokrin namislioje gorre zlo uçcinniti, neggoje uçinnijo sin moj Absalon, uzmi dakle svu moju Vojsku kojase samnom ovde nahodi, i pogiga tirrati, prija neggose u kakvu Gradu u tvardi, i odmetnike sakuppi.

Abisai digavsci Vojsku iz Jeruzolima, kakomu naregeno bisce, i poge na svu priscu za pogubiti reçenoga smutglivcza Sebu, i doscavsci blizu Gabaona, ugledasce Abisaj s' Vojskom, koju po Xudii pokuppijo bisce i zdruxije s' Vojskom Abisainovom. Joab nahodechise z'brattom Abisai ù Vojsczi i nossechi velliku nenavidnost Amasi svomu Rodjaku, komu David (kakoje reçeno) bisce gniegovo Generalstvo dao, pogega pozdraviti, poklonivscimuse do zemgliu, pak himbeno zagarliga,

Digitized by Google

poçce gljubiti, a megiuto dobaviscise Noxa ubbodega, i padde Amasa na zemglia martav, a on stadde na gniegovu mistu za Uladalcza sve Vojske Davidove: s' kojomse dili izkati Sebu, koga nascavsci u Gradu Abeli obsidoscega, i sa svih stranah navalivsci za osvoijtiga, Gragiani za izbavitse od smarti, bihu ussilovani odsichi glavu Sebi, i dattije ù ruke Joabove, koij ponizivsci, i podloxivsci vas Izrael pod zapovid Davidovu vratise ù Jeruzolim slavodobitnik; i bih General od sve Vojske Davidove, kakono i prija, jerga sva Vojska dobrovoglno sluscasce, i gliubgljasce.

Na 2983. Nemoguchi Filiscteani podniti da Izrealichiani, koijh ù proscastah vrimena gnima podloxi bihu, uxivaju çestitost, mir, i slobodstinu, pod Vladanjem Davidovim, Vojsku velliku skuppivsci, nagnie uddarisce; protiva koijm Davidse s' Vojskom dixxe, razbiih, i mnoghe possiçe. Alli i on ù tomu Boju mallo nejsgubi glavn, nasarnuvsci na gniega jedan snaxni, i çudne veliçine Xiganat, alli Giganat, immenom Jerbi, od rodda Refaimskoga, a tochie rechi *Xigantskoga*, koij immadisce Kopje velliko od ossam libriczah texko, i ovvi budduchi uddarrijo na Davida, mallose zlo nedogodi, alli pritarçavsci gniegov Netjak Abisai, odsiçe Xigantu glavu. I od togga vrimena zabranisce Glavari Davidu, da na Vojsku neige.

Drughi putse pobisce s' Filiscteanim ù mistu zvanu Gazera, terijh, i tadda razbisce, i ponizisce; ù komu boju silni Junak Davidov, Sobocai immenom, possiçe strakovita Xiganta, po immenu Safaima. U' istomu mistu Gazeri, bi trechi Boj, i Meghdan, na komu possiçe bratta Golie Xigan-

Digitized by Google

ta, jedan Izraelichianin, immenom Elkanan iz Betlema. I Çetvarti Boj, i Meghdan bi uççignien ù Geltu, ù komu possice strahovite velliçine, snaghe, i pogleda Xiganta, Jonatan sinovacz rogeni Davidov. Alli nikki govore, da ovvih Xiganti izghibosee ù pòçetku Kragljevagna Davidova, i to moxe biti istinitije, neggo u dospitku gniegova vladanja.

Kragl David imadisce ù svojoj Vojsczi ovvè glasovite Junake, i Vitezove, koje sveto Pismo immenuje, i ù kratko gniova Junasctva kaxe. Parvi, i najvechi bisce Jesbaam, koij sam svoijm kopjem jedan dan pogubi tri stotine nepriategliah, Za gnim drughi bisce Eleazar sin Dodin, koij, nabodechise jedan put ù Boju s' Filisteanim, i buduchi Filiscteani potirrali Vojsku Davidovu, sam on, i Jesbaam reçeni pobignuti nektisce, neggose oprisce protiva svoj Vojsczi Filisctejskoj, terijh Eleazar takkò issiçe, damu ruka za sabgliu, sikuchijh, i masczchi prirezla bisce. A Izraelichiani, koij pobigli bihu, videchi scto onni çinne, uzzesce slobod, terse povrativsci na zad, uddarrisce nagnie, i porazisce mnosctvo Filisteanah:

Trechiega Pismo sveto kàxe Semmu immenom, koj, kadase jednom pobisce Filiscteani s' Izraelichianim, i ovvih buduchi pobigli, sam Semma oprise, i possiçe jedno mnosctvo velliko nepriategliah.

Posli ovizih slide Junazi glasovitih, mallo magnih od onna tri parvah. Jedan bisce Abisai, brat Joabov, a Netjak Davidov, koij jedan dan s' Kopjem probode trista Gliudi. Posli gniega immenujese Banaja, koij iz megiu ostalih junasctvah, ulli-

Digitized by Google

zavsci ù jednu Gustirnu, i nascavsci ù gnioj Lava, sc' gnimese pobi, i ubbiga. Drughi put uddarri na gniega Arapin s' kopjem, Xiganat velliki, a on ù ruzi neimadisce druggò, neggo sctap, izmaçemu Kopje, i sc' gnimega probode. Sveto Pismo trechiega nejmenuje, i tochie biti (govori Kalmet) Joab General Davidov, olli Sabokai, koij strahovita Xiganta pogubi. A izvan reçenih scest Vitezovah bisceijh na glasu pedeset i tri, ma ne kakono immenovanih gorri.

Na 2987. Posli gorri imenovanih napastovanja, koje David podnese i pridobi, poççe uxivati lipi mir, i pokoj u gradu svomu Jeruzolimu. Alli zamallo ta gniegov pokoi bisce, jerga poççe napastovati Sotona na oholost, tò jest da pribroij Puk svoj za znati kollikogaje, i tako Joabu Generalu naredi, da uzme Gljude pametne, i da scgnime poge pribroijti vas Puk Kragljestva svoga. Joab poznajuchi daje to jedna oholost, i slava izprazna govoritmu poççe; Bogh svemoguchi uzmnoxao stokrat vechie Puk tvoj neggoje Kraglju moj, a tise togga progi, jer nase, i Puk svoj moxe dochi zichia togga kakvo pokaranje Boxje. Alli David hotijuchi vidit izpugneno scto naredijo bisce, dilise Joab s' Poglaviczam mnoghim od Grada, i poge po svemu Kragljestvu broijti Puk Izraelski. Poslì pak devet Miseczi, i dvajest Dànah doge ù Jeruzolim z' brojem Puka, koga dadde Kraglju Davidu, i nagese od Izraela ossam stotìnah igliadah Vojnikah, nebrojechi staraczah, xenah, ni Dicze, a od Kollina Judina pèt stotinah igliadah sàmi Vojnikah varsnih, i podobni za pobitse, nebrojechi dva Kollina Izraelskah, tò jest Levina, ni Benjaminova,

Digitized by Google

Dòge potomtoggà David u poznagne zla koje uççinnjo bisce, i stegnut od grizoduscja kleççe na zemgliu, i poççe vapiti g' Bogu govorechi: sagrisciosam vehoma ù ovom dillovanju, allite mollim Gospodine damise smilujesc, jersam ludo uççinnijo. Dòge mallo posli k' gniemu Prorok, immenom Gad, poslan od Boga nekamu reççè, da od trì Biçça, alliti Pedipsanja obbere koji kochie, olli Glad za sedam godisctah, olli Rat za trì missècza, ù komuchiesc gubit, a nachiesc nigda dobiti, olli Kuggu za tri dnih. Uzdahnuvsci David reççe: za svih stranah zle, alli Vollim uppasti ù ruke Boxje, neggo Gljudske, jerje velliko Millosardje gniegovo; i tako obra Kuggu, koja ni Kraglju nepraschia. Poççè dakle morriti Kugga sutra dan, ummori ù mallo vrimena sedamdeset igliadah cegliadi, od mista zvana Dan, do Bersabee. i doscavsci Angeo Boxij ù Jeruzolim, s' maçem gollim ù ruzi, da Jeruzolimitane porazi, ugledaga David, pak vikati, i plakati na ovvi naçin poççè: jasam Gospodine Boxxe onni koijsam sagriscio, i nepravedno uççinnijo, a ovze moje sctossuti uççinnile? obrati Gospodine Maç prama menni, i kuchi mojoj a nemoj Puka morriti zichia griha moijh. Videchi Gospodin Bogh plaçna, i pokorna Davida reççe Angelu, dostaje, ne visce. I taddà pristadde Kugga morriti, alli David nepristade do svoje smarti plakati, ni pokoru çinniti. Psalmi gniegovi; s' koijm Bogga fagliàsce jessu punni Otajstvah Nebeski, i svakkè Duhovne kriposti, s' koizimse sveta Czarqua sluxi za slaviti, i faliti Stovriteglja Boga.

Poççe potomtogga çinniti priprave za Czarqvu,

koju sin gniegov sagraditi immadisce, nejzbrojne nascavsci Mesctre od stinah, koijh imaduh stine kressati, i digliati, Stupove od Mramora naçigniati, i svakah za Czarqvu Boxju uresciti lipo, pripravgliati. Mesctre takoger za digliati Daske, Grede, i drughe lipe stvari od Cedra nacignati dovesti çinni David, s' mnoggo igliadah Argatah, alli Saraorah, koijh immaduh svaki possao çinniti, za korist Czarque Boxije. Potomtogga, buduchi namislijo sina svoga Salomuna metnuti na pristolie svoje, govoritmu poçce: mojaje xeglia bila uzidati Bogu jednu Czarqvu lipu, i Plemenitu, allimi nedopusti te milosti, jersu ruke moje u karv Gliudsku umoçene, bijuchi boj od mladosti do starosti, neggomi recçe Bogh, da sin moj, kojchiese od menne poroditi, sagradichie Czarkvu gniegovu. Ti dakle moj sinko, koijchiesc stupiti na Vladagne Izraelsko, immasc Bogu tu ças uçdinniti; a evvosamti sve, sctoje potribito pripravijo.

Na 2589. Buduchi David sa-svim ostarijo, Adonia sin gniegov, a brat po Otczu, i materi Absalonov, od Agithe Kraglize obba rogeni, nadixe glavu, josc za Otcza xiva dachie Kragljevati svarhu Izraela. Pomochnizi, i nagovornizi gniegovi bihu mnoghe Poglavicze Izraelske, navlastito Joab General, i velliki Misnik Abiatar, koijh nastojahu Adoniu postaviti na Pristolie Davidovo. I zaradi togga Adonia, kolliko daje jurve Kragl uççignien, i mnoghe Koçie, Kognike, i slughe pribavijo biscè, a suvisco pedeset Ullakah, koijh imaduh prid gnim tarçati; nitiga Otacz pokara kadgod zascto to çinisc? Biscebo i on sa-vvim lip, kakono i Absalom starii brat gniegov. Uççinni posli toggà So-

Digitized by Google

beth Kraglski, na koij zazva Joaba, Abiatara Poglaviczu Misnickoga, mnoghe glavare, i svu bratju svoju, izvan Salomuna, Sadoka druggoga Poglaviczu Misnickoga, Natana Proroka, Banaje, i glavarah Vojske Davidove. A ta sobet uczinijo bisce reczenim Poglaviczam daga poznaduh, i proglase za Kraglia.

Megiuto doge Natan Prorok k' Kraglizi Betsabeij Maijzi Salomunovoj, terjoj na ovvi nacin govoriti poczce: neczujesli da Adonia sin Agithe Kraglinje, a Gospodar nase David za tu stvar i neznade? Poslnscajme dakle, ter sarabni xivot tvoj i sina Salomuna, Otigi, i ulizi prid Davida, pakmu rezzi ovako: nisilisce Gospodine moj Kragliu zakleo menni sluxbenizi tvojoj, dachie Salomun sin moj kraglievati posli tebbe, i dachie siditi na Pristoliu tvomu, zascto dakle kragliuje Adonia? i tako ti prid gnim govorechi, jachiu megiuto ullisti k' gniemu, terchiu potvardit, i izpuniti govorenje tvoje. Betsabea obsluxivsci svitovanje Natanovo, ullize prid Davida, i svemu reczce, kakoje bisce nauczijo Prorok. Megiuto doge i Natan, koij poklonivscise Kragliu do zemglie poczemu govoriti, kakoje Adonia Sobet vellik uczinnijo, sazvao sve sinove Davidove, a svoju brattju, izvan Salomuna, Joaba vellikoga Generala, Abiatara Misnika, i mnoghe poglavicze, koimu czestitu srichiu u Vladanju naziygliu, i Kragliemga immenujuh. Razumivsci David take glase zaklese, da nechie drughi na gniegovu Pristoliu siditi izvan Solomuna. Pak naredi reczenomu Proroku Natanu, Sadoku vellikomu Misniku, Banaij, sinu Jojade, i ostalim Dvora, i Vojske Poglaviczam govorechijm: uzmi-

te sina moga Salomuna, postavitega na Mazgu moju, poveditega s'Vojskom k' Toçku Gnionskomu, pak zatrubivsci u Trubglie, nekka vas Puk doge, ondechietega proglasiti Kragljem, i Israelskim svellikim posctenjem çinitga sisti na Pristoliu momu.

Slidi govorenje od Salomunova uzviscegnja.

Na 2989. Salomun sin Kraglja Davida, i xenne Betsabee, od reçeni gorri Poglaviczah, i Vojske Davidove, bi sveljkom slavom, i posctenjem kod Vodde Gionske proglascen, i uççignien za Kraglja Izraelskoga, s'pivanjem, i zvonenjem od svake varste Sviralah, Trumbetah, i Tamburah, pomazavsciga svetim Ugljem Sadok misnichi Poglavicza. Posli pak kada svaka izpunisce, povratiscese sc' gnime k' Dvoru Davidovu, nashidovani od svega Puka Jeruzolimskoga, koij nepristavasce viçuchi; neka xive Salomun Kragl Izraelski. Sidde dakle Salomun na Pristolie Otcza svoga Davida, komuse poklonisce svi glavari, Gospoda, çestitomu srichiu navischinjuchi. Allr kada nesrichni Adonia, i gniegovi priategli, koijh tadda na sobetuse nabogiaju, razumisce Salomunovo uzviscenjc, ostavivsci Tarpezu, veseglje, i blagovagne, kud koij znadisce, onda bixasce; a Adonia, najvechiese bojechi, pobixe u kuchiu Boxiju, uffativscise Otara od Posvetilisctah, i nektiga pustiti, dokmu Salomun nedade tvardu virru, damu nechie uççinniti zla nikakva; koijmu na ovvi naçin odgovori: Akko budesc dillovati kakono Çovik dobar, nechieti biti zla nikakva, akkoli buddesc zlo çinniti, zlochiete i stignuti: pogi u miru tvomu. Primivsci Adonia

Digitized by Google

taki odgovor, doge prid bratta Salomuna, i pavsei na kolina poniznomuse pokloni, onmu recçe: pogi mirno k' tvojoj kuchi.

Poznajüchi David dasse priblixalo bisce vrime od gniegove smarti çinni dozvati pridasce sve Poglavize, Glavare, Gospodu, i svake varste zapovidnike, koijm ovvako poçça govoriti: buduchi voglia Boxja taka, danu sin moj Salomun, a vasc Kragl zagradi Czarqvu, evvosam za tu svarhu pripravijo Kamenje, Srebro, Zlato, Tuç, Gvozdje, drago Kamenje, i ostalah, da narescegne Czarque potribitah. A izvan togga postarijosam ù Aznu, za troscak, koijehie biti stò igliadah Tallenatah Zlata, i miliun, alliti desset stotinah igliadah Talenatah Srebra: *Talenat svaki nossi stò i dvadeset i pet libriczah Rimski, a dssamdeset libriczah i çetarnajest unaczah Franczuzki, po svidoxbi Kalmetovoj.*

Izvan (recçe David) saraniosam za prikazati Bogu posvetiliscta, tri igliude Talenatah zlata iz Ofira, i sedam igliadah Talenatah Srebra. Akko koij od vas kochie sctogod prikazati Bogu, moxxe doniti, i na ovvi dan Gospodinu prikazati, i posvetiti. Tadda svi Glavari, od najvechiega do najmagnlega obechiasce datti, scto koij varstan buddè, i tako buduchi uçcinnili, nagiese mnoggo Zlato, Srebro, Midje, Tuç i ostalah, prikazana na sluxbu, i posctegne Boxje. David videchi gniovo Bogogljubstvo, napugnen duhuvnoga vesseglja, ovako Boga slaviti poçça; tebise Boxxe pristoij Veliçanstvo, Slava, Poklon, Posctegne, Moguchstvo, Slavodobitje, Bogaststvo, Jakost, i Vladanje. Od tebesmo svè ovvo primili, sctotti danas mi slughe

tvoje prikazujemo, zafagliujuchiti na vellikoj gliubavi tvojoj. Uzdarxi Boxxe Puk tvoj ù gliubavi tvojoj, i çinni dati sveger buddè posluscan, i obsluxitegl zakona tvoga: daruj momu sinu Salomunu sarcze izvarsno, çisto, i u svem dovarsceno, naka buddè tebbe gljubeehi, obsluxitegl pravi tvoijh sveti Zapovidih. Naredi posli togga govorenja, dasse çinne Posvetiliscta, i bi prikazano Bogu sutra dan igliadu Vollovah, igliadu Ovnovah, i igliadu Jagniaczah, s' vellikim vesegliem, i Bogostctovstvom.

Na 2990. David star od sedamdeset godinah poge s' ovoh Svita ù Krilo Abramovo, pun dostojanstvah, i dobri Dilah, posli neggo Kragljeva ù Izraelu çetardeset godisctah. Ma prija neggose z' duscom rastavi, dozva pridase sina Salomuna, terga ponukova, da obsluxujç, Zakon Mojesesov, nepristupivsci Boxij Zapovjd. Posli togga naredimu, da nepusti Joaba Generala svojom smartju umriti, neggo kakoje on (reççe) nepravedno pogubijo dva Principa Izraelichiana, to jest Abnera, i Amasu svoga Rodjaka, onako ti po pravdi immàsc pogubiti gniega. Po isti naçin smaknuti immasc Semei sina Gerina, koimeje psovao, i namese Kamegnem baczao, kadano bixàh od progonstva bratta Absalona. Ja, buduchimuse zakleo, daga pogubiti nechiu, kada doge pridame prosctenje pitati, nisamga po pravdi smagnuti mogao; tebbi dakle obbadva pridajem ù ruke, daijh po pravoj pravdi pedipsasc, kakosu dostojni; i tò sve bì od Salomunà izvarsceno mallo posli smarti Davidove, kakochiese vidditi.

Adonia gorri immenovani brat Salomunov, nemoguchi podniti da Salomun Kragliuje, poççè os-

Digitized by Google

mutgni nastojati s' pomochiu Abiatara vellikoga Misnika, Joaba Generala, i drughi nemirnih Gljudih. Ma Salomun znaduchi za gniov slogh, i dogovor, naredì Banaij da ubije Adoniu, i tako bì uccignieno. Dozvà pak pridase Abiatara Misnika vellikoga, govorechimu ovako: tisi dostojan smarti, alli budduchi nossijo Korabgliu Boxju prid Davidom. Otzem moijm, i gniega ù progonstvu naslidovao, praschiamti, i nechiesc poghinuti, sasvim tim vellikoga Misnika dillo çinniti nechiesc, ni ù Jeruzolimu pribivati, neggo immasc onças pochi ù Anatot misto tvoje. I takose izpunì proroçanstvo reçèno Elli vellikomu Misniku, dachie iz gniegove kuchie biti prinesceno misnisctvo ù druggù kuchiu. Ostade dakle sam Sadok za Misniçkoga Poglaviczu.

Joab General videchi sctosse od Adonie dogodi, pobixe ù pribivaliste Gospodgnie, terse uffati Otara Boxjega. Alli nektijuchi iz kuchie Boxje izachi, zapovidi Salomun Banaij daga u gnioj ubije, i osveti karv pravednu dvaju Principah prolivenu, Benaja pogubiga kod Otara, kakomu naregeno bisce. Posli togga do mallo godinah çinni odsichi glavu psovacczu Semeij kako dostojan bisce.

Na 2991. Oçistivsci Salomun svoje Kraglicstvo od Smutglivaczah, oxenise chierom Kraglja od Egipta, kojoj Otacz, izvan ostalih stvarih, daddc za Parchiu svoj jedan Grad vellicki, immenom Gazer, Potomtogga, poge u Gabaon za prikazati Bogu Posvetilisctа, kojmuse ukasa u snu, posli neggomu igliadu, prikazao bisce Posvetilisctah, govorechimu: pitaj od menne scto hochiesc dachiu tebbi. Salomunma na ovvi naçin odgovori: Gos-

Digitized by Google

podine, tisi uçcinnijo velliko milosardje s' Slugom tvoijm Davidom: uçcinivsciga vellika, i mennesi hotio sisti na Pristoliu, gniegovu, dite jedno mlado, nerazumno, i nenauçno, postavglieno za sudcza Puku velliku, komu broja nejma: Dajmi Boxxe Mudrost, i znagne, da umim pravedno suditi, i zlo od dobra razabrati. Bi ugodno Bogu pitanje Salomunovo, koijmu ovako reççe: nebuduchi pitao dugga xivota, Bogatstva, ni xivot nepriategliah tvoijh, dajemti taku mudrost, i znanje, da prija tebbe mudrii Çovik na Svitu nije bijo, nitichiese posli tebbe rodditi; a svarhu togga dachiuti Bogatstvo, Slavu, i posctenje, koje nijedan od Kragliah proscastih nije immao, i akko budesc naslidovati stoppe Otcza tvoga Davida, dachjuti i xivot dugh.

Povrativscise u Jeruzolim, i buduchi uçcinijo Sobet Kraglski, svim Poglaviczam, i Dvoranomsvoijm, dogiosce pridagn na sud dvi xenne bludni ze, mollitiga daijm pravdu uçcinni. Jedna ovako govoriti poççè; molimte Gospodine dami pravo sùdisc: ja i ovva xenna zajedno pribivamo ù jednoj kuchi, mi dvì, drughi s' nami nikko; porrodi ja dite, porrodì i onna trechi dàn: ovvà xenna, lexechi ù Postegli s' Sinom svoijm, uddusçiga obnòch spavajuchi, koga uzzamsci martva, postavì ù krilo moje, a moga xiva, i zdrava odnese, neznaduchi ja za tò miscta, jersam bìla nevoglna zaspala, a kadase prennu, hotijuchi sina podoijti, nagioga martva; alli poklemse svannù razgledaga, i nagio da dite moje nije: daklem pravedni Sudçe sùdi, i çinnì, dami povratì ovva xenna moga sina. Alli druggà poççè na drughì maçin govoriti, da

Digitized by Google

nije istina kako onna kaxe, neggo daje onna gniezina sina ukrala, i svoga martva gnioj ù krilo podmetnula. Takose pak punno vrimena inadechi, daje onna, a druggà da nije vech onna, svi Glavàri stàjuh zamiscglieni, kakobise tà pravda mogla raztargnuti, i sctoijm Salomun immadìsce odsuditi. Ma naliven Boxje mudrosti reçce ovakò: donesite maç pridame. Koga kada donese sluga, reçce: rassizite dìte na dvi polle, ter jednu polloviczu podajte jednoj, a druggù druggoj. Alli onnà, koja bìsce pràvà Mater plaçuchi govoriti poçce: Nemojga Kragliu sichi, neggoga podaj svega gnioj. Odgovori onna, kojamu Mater nebisce: ni menni, ni tebbi, neggo dasse immà rassichi. Psznade taddà Salomun, koja bìsce prava Majka dittetovaterga gnioj dadde govorechi: podajte dite onnoj, koja govorì, dasse nesmiçe, jerje onna pràvà Maj, ka gniehova. I tadda vaz Izrael poznade mudrost Salomunovu.

Poglaviti Salomunovi Vichnizi, Pomochnizi, i Vojske Vladaozi bihu ovvi: Sadoh vellikì Misnik, Banaja sve Vojske Generalissim, alliti vlastiti zapovidnik, Azaria sin Sadokov, Elioref, i Aja bihu Secratàri, alliti otanjno pisaozi, Josafat sin Ailudov velliki Kançelier, Azaria sin Natana Proroka bìsce svarku onnizih, koijh stajh uz Kraglja, Zabud Misnik, sin reçenoga Natana Proroka imadìsce velliko pristupiscte kod Kraglja, Aisar svè gniegovè kuchie prigledalacz, i upravitegl, a bìsce Adoniram svarhu Araçah, i Davanja, kojase Kraglju pristoje prigledalacz, i narediteg l.

Priprava za svagdagna gniega, i dvoranah gniegovih blagovagna bìju ovvà: trideset Mirah (a

tò czinim bitichie vrichie) czvìta od brascna, i scesèt Mirah brascna obiçajnoga, desset Vollovah uragnienih, i upritiglieni, davedeset Vollovah od Pascè, i stò Ovnovah, nebrojechi Sarnah, Jellinah, Divokozah, ni ostàlè Divjaçi, Kokosciuh, Tukal, Golubichiah, ni letuchih ostalih. Darxasce çetardeset igliadah Kogniuscariczah ù razliçitim mistim, gdimu stàju Kogni pod kolnih, olliti od Koçiah; i dvanajest igliadah Kogniuscariczah Kogniah jàhti od sedla. Mudrost pak gniegova bisce sa-svim çudnovata, nikakvase muçnòst nachi nemoguchi, koju prilasno razmarsijo nebi, poznajuchi svakè travè, i darveta vlastitost, i Kripost, svoju xivinah vodenih, i zemaglski, igiuchih, plazuchih, i letuchih narav i valastitost gnihovu. Uppìsa mnoghè nauke i stvari duhovne punno slatke, ugodne, i Czarqvi svetoj korisne. I takò Salomun nadage ù mudrosti sve istoçne Mudraze, i veleznanze glasovite, kakonoti Mudroga Etana, Emana, Kalkola i Dordu.

Na 2992. Salomun Czarqva Boxiju zidati poççe, koje duglina bisce lakatah devedeset, a scirina trideset. Kadalije bisce digao u vissinu devedeset nogguh, uççinni jedan Tavan, od koga oppetje poççe zidati u vissinu devedeset nogguh, tako dasse çigniahu dvi Czarque, jedna svarha drughe, i tako sva gnie vissina bisce sto, i ossamdeset nogguh. Uzzidana bisce svakolika od stinah xiviczah, tako lipo ukressanih, i od mudrih Mesctarah izdiglianih, dasse znatti nemogasce, gdi gnieh sastavzi, neggose çigniasce sva Czarqna od jednoga Kamena salivena. Iz nutra bi oklopgliena plemenitim Daskam od Çedra, a daske svekolike

Digitized by Google

u çisto Zlato obuçene, Grede takoçer, Tavan, i iznutregni Czarque pokrov zlatnim ploççama çinni obuchi, i oklopiti; i takose sva Czarqva çiguiasce daje od zlata çistoga uzidana.

Salix gaie bisce od plemenitoga mramora; Çavli, alliti Hekseri od çistoga zlata bihu svikolizi. Uçcinni, izvan ostalih stvarih, za sluxbu Boxju potribitih, jedan Otar od Tuçça, dvadeset lakatah u duglinu, dvadeset u scirinu, a desset u vissinu. Çinni saliti jedan Sud od Tuçça, koij zarad velliçine bi Zvan *More*. Vissina koga lakatah pet bijasce, desset scirinna, a trideset okkolisec; i ovvi Sud dvanajest Vollovah od Tuçça uzdarxasce, u komu Misnizi perriju ruke, kada u Czarqvu, za çinniti svoju duhovnu duxnost dollazaju. Stinodigliaczah, olliti od stjnah Mescterah, bisce ossamdeset igliadah. Saraorah, reçenih Argatah, bisce ossamdeset igliadah. Zapovidnikah upravitegljah, reçenih Protah, tri igliade, i tri stotine bisce.

Kadionizi, Çirazi, alliti svitgniazi, Tepsje, Pijati, Nozi, Noxize, olliti Makaze, Avani, Bozze, Gostarize, Sinije, i ostalo scto za Posvetiliscta tribovasce, sve od çistoga Zlata, i Srebra bi uçcignieno. I premda Sveto Pismo nemechie broj reçcenih, stvarih koje na Sluxbu Boxju Salomun uçcinni, sa svim tim glasoviti, i virni Jozip Pisalacz çudne stvari kaxe, to jest da izvan vellike Sinije od zlata, uçcinni drughi mahnienii desset igliadah; od zlata çistoga; Kadionikah zlatnih dvadeset igliadah; desset igliadah zlatnih svitgnikah; ossamdeset igliadah çascah, alliti kupah sve od zlata, sto igliadah od zlata Tepsiah, i dvista igliadah od srebra, ossamdeset igliadah zlatnih Pijatah; a dva-

krat vechie srebarnih; mali chiupichiah od zlata dvadeset igliadah, od srebra çetardeset igliadah. Ovvose çuddo nenahodi u svetom Pismu, allije stvar kojase moxxe virrovàti, buduchi da Sveto Pismo govori ovako: *a biasce mnosctvo sudov brez broja*, to jest stvarih gorrj immenovanih. Czarqvu Salomun poççe zidati çetvarto godiscte svòga Vladagna, i dospije u sedam godiscah.

Na 3001. Dospivsci Salomun Czarqvù Boxju, hotti s' vellikim posetenjem, i slavom dasse donese iz Siona Korabglia Boxja, i postavi u Czarqvu; zaradi togga naredi svim Poglaviczam, i starescinam Pukah, od Svega Kragljestva svoga, da dogiuh u Jeruzolim s' Pukom seto vechie moguh, u dan od gniega odregenih. I tako buduchi doscao Puk neizbrojni, dixese Salomun s' Misnizim, Dijazim s' Sloxnopivaozim, alliti Maxisim, s' Sviraçim, i od svake varste Tamburçxijam, naslidovan od Poglaviczah, Vladalaczah, Plemichiah, i od svega Puka koijse tadda u Jeruzolimu nahogiasce. Uzzamsci dakle Misnizi Korabglia Boxju, s' Vellikimje posctejem, i s' Bogogljubstvom noscaju, pivajuchi Sloxnopivaozi Pisme slatke, i Bogu ugodne, a Sviràçi, Trubglieçxije, i ostalih od svakè varstè zvonàri, svirechi, trubechi, i zvonechi. Prikazivàjuse uz-put mnogah Posvetilisctà, doklemje ù Czarqvu Boxjù unnessosce, a potlemje na svoje misto postavisce, dvadeset i dvi igliade Vollovah, i stò i dvadeset igliadah Ovnovah bi Bogu prikazano, Misnizi, i Diazi pivajuchi Pisme Boxjè, a izmegiu ostalih ovvu: *Dajte slavu Gospodinu, jerje dobar, jerje Vikovgnie milosardje gniegovo*, i ostalo do svarhe. Czarqva Boxja megiutò nàpunise oblaka,

Digitized by Google

ù komu bisce doscao Bogh uzzeti possidovanje Czarqve, i posvetitje. Salomun tadda kleknuvsci na kollina, i dignuvsci k' Nebbu ruke, prid Korahgliom, i Otarom Boxijm poççè çinniti jednu molitvu duggu, ù kojoj mogliasce Boga, da pustì svoj blagosov svarhu Czarqve, i Puka gniegova. Çetarnajeset danah slidì Svetkovina, a petnajesti dan Puk, primivsci od Kraglia blagosov, dìlise ù Pribivalischa svoja.

Dospivsci Salomun svaka, kojase Bogu pristojahu, poççe zidati za svoje pribivalischte jednu Pollaçu çudnovate lipote, i veliçanstva, stò i sedamdeset nogguh ù dugliu, ossamdeset i pet nogguh ù scirrinu, a pedeset i jednu noggu ù vissinu. A reçena Pollaça bì uzdarxanah od çetiri rèda Stùpah, reçenih Kollonah, i svaki rèd bisce od petnajest Stùpah. Uççinnì takoger razliçite zgragge drughè, i pridvratja çudnovata Veliçanstva. Pollaçu takòger gdi suditi imadisce, i pravize svomu Puku pokazivati, ù kojoj uççinnì jedno Pristoglie lipo, i plemenito, na komu siditi imadisce, od çistoga mramora, pokriveno s' daskam udiglianim od Çedra, a Daske sve bihu obuçene ù çistò Zlato. Uzlažascese na ovvò pristoglije po Skalinim Zlatom obuçenim, koijzih bisce desset, i na svakom skalinu po jedan Lav s' jedne, i drughè stranè; komu Pristoglju nebìsce prilike ni ù jednoj Kraglievini Svita. Potom-togga çinnì sagraditi Polaçu svojoj Kraglizi, chieri Kraglia od Egipta, ma tolliko lipu, i plemenitu dasse lipsçà nemogasce izmisliti ni naçiniti; i tò sve bì ù trinajest godisctah dospiveno, Svi sùdi, s' koijmse sluxasce òn, i kuchia gniegova, tò jest Pijati, Tepsie, Çasce, Var-

Digitized by Google

çi, Bukare, i sve ostàlò bihu od çistoga Zlata ucçignieni, jerse Srebro ù onnah vrimena za niscto darxasce, i czigniasce.

Sagradi potom-togga mnoghè Brodove kod Mora Czarglienoga, u tò vrime gniegova; i recçenè Brodove scagliasce ù Ofir, gdise nahogiaju Rùde bogate, i pritile od Srebra, Zlata, i dragoga Kamegna, koje vaghiasce, i ù svoj Grad Jeruzolim donositi çigniasce; i tako ucçinnìse bogatij od svih Kragliah Svita. A izvan toggà mnoghimu Kragli Aràçe davàju, nesmiduchi nijedan na gniegovo Kragliestvo uddarriti. Mudrost pak gniegova buduchise po Svitu razglasila, dollazàju k' gniemu mnoghì Mudroznanzi, za izviditi jelli istina sctosse govori; a posli neggobi svoijm useima gniegovu Mudrost slusçali, i vellicanstva, bogatstva, lipotu Czarque, i zgraggiu çudnovata gniegovih Pollaçah svoijm occimam vidili, zacugeni neumidiu goveriti.

Kraglicza Saba od zemglie Arapskè, slusçajuchi glàs gniegovè Mudrosti, i vellicanstva, podixese z' darovim plemenitim, i od vellikè czine, za poklonitmuse, i izviditi jelli sve istina sctose govori. Alli kada viddi lipotu Czarqve, Dvòra, i bogatstva Salomunova, obilnost ijzbinah, mnosctvo slugah, vellicanstvo Gospode, i Pollaça, lipotu i mnosctvo Kogniah, i Kocìah, lipotu mladichiah, koijh prid gnim iggiaju obucçeni u svilu, i skerlet, sperçinim, (govori Jozep Pisaocz) possutim zlatom, terbise svitlasali kanno zdrakke Sunçene, i çujuchi gniegovo govoregne, i razloxagne, ostade izvan sebbe, pak recçe: Vechiaje mudrost tvoja, neggo glas kogasam çula. Prikaza dakle Kragliza Saba Salo-

munu sto, i dvadeset Talenatah zlata, a suvisce Miryse plemenite, i neprozigniene, kojese nebihu prija u Jeruzelimu viddili. Posli pak neggo svaka izvidi, vesela punno povratise u Kragliestvo svoje, z' darovim punno vechim, neggoijh onna bisce Salomunu donila, i z' dietetom Muskim u Tarbuku, kako nikki piscu, premda to sveto pismo nekaxe, njtismo darxani virrovati, koje (govore) bisce zaçela pribivajuchi Salomunom, od koga izzagiosce Kragli, koijse sada Pretijanni zovuh; i to onni istih svidoçe.

Imadisce Salomun sedam stotinah kakono Kragliczah, i tri stotine drughi magnieniih Suloxniczah; a buduchi od recenih xenah mnoghe, neznaboxaczah Kragliah chierri, cinniscega s' vissinè mudrosti svratati, i pasti u tminne Idolosctovstva, sagradivsci na posctenje gniegovih Idolah pogane Czarque, pak najposli klagniatijmse, Tamgnian prikazati, i Posvetilisctа çinniti. Alli Bogh uvrigen, i rasargen punno, ukazamuse govorechi: raskinuvsci kragliestvo tvoje, dachu vechi dijo slughi tvomu, jer ti odbazivsci menne, Bogove tughe zagarlijo jessi: zarad Davida slughe moga, u vrime xivotà tvoga, tu stvar uççinniti nechiu: allichiesc izkolliti, na sinu tvomu. I takose dogodi, kakochiese vidditi dolli. Xivi Salomun sceeset godisctah a Kraglievah Çetardeset u miru, s' nitkim Ratta nejmaduchi.

Poçetak Kraglievagna Roboama sina Salomunova.

Na 3029. Roboam Salamunov sin, po smartì Otcza svoga, za Kraglia Izraelskoga stadde. Ma

Digitized by Google

trechie godiscte gniegova Vladagna, odzipisè od gniega desset Kollinah Izraelski, ucçinivsci za Kracha sluga Salomunova, immenom Jeroboama, i takose izvarsci riç Boxja. Samo dakle Kollino, illiti kuchia Judina, i Benjaminova nasligiasce Roboama, sina Salomunova, i nekase vas dogagiaj lipo razumiti moxxe, u kratkoga kaxem. Mallo prija smarti Salomunove, nahogiascese u Izraelu jedan mladich immenom Jeroboam, puno pametan, hitar, i razuman u vladagnu, i svitovgnih stvari upravgliagnu, koga krinosti Salomu pozna juchi, ucçinniga Vladalzem Kollina, i kuchie Jozipove, alliti Arakçijom svarhu svih Araçah, i davanjah Kraglin pristojnih, ucçinivsciga suvisce Banom, i Gospodarom od mnoghi gniegovih Banovinah. Igiuchi dakle jedom Jeroboam iz Jeruzolima, sritega na putu Prorok Akia, koijga zavede s'puta, da vigen biti niodkoga nemoxe, i skinuvsci s'sebbe plast nov, razdriga na dvanajest parazxikah, dilah, alliti komadichiah, ter na ovvi naçin govoriti poççe: uzmi desset dilah sebbi od Plascta ovvoga, jerti govori Gospodin Bogh Izraelski: raskinuchiu Kragliestvo Salomunovo, i dachiuti deset kollinah Izraelski, nad koijm tiehiesc kraglievati, a to sve hochie biti zarad grijah Salomunovih, i akko budesc menni posluscan, obsluxujuchi zapovìdi moje, dugovìçno bitichie Kraglievagne kuchie tvoje.

Primivsci Jeroboam ovvì vesseli glàs od Proroka Akie, dilise svoijm pùtem, i buduchi mudroznan, i moguch u Izraelu, poççè otvorati pùt za ullisti na Vladagne Izraelsko, millujuchi Puk, i odvrachiajuchiga od gliubavi Salomunovè: Alli bi dokazano Salomunu to gniegovo skrovitò dillova-

gne, i poccèga progoniti, i dasse pogubì iskati, koij, za sahraniti xivot, bì ussillovan pobignuti ù Egipat, i pristà onde do smarti Salomunove. Posli pak kakò umrì Salomun, od Poglaviczah, i starescìnah Puka bì zazvan, i povratitise ù svoju Otaçbinu. Buduchi pak dosclo vrime, dasse izpunì proroçanstvo Akie Proroka, diggoscese sc' gnime Glavàri, i Starescine od svega Izraela, prid novoga Kraglia Roboama, sina Salomunova, nekaijm oblaksca Jaram od Araçah, i drughi Davaniah od Kraglia Salomuna na Izraelichiane postavglieni. Alli buduchi od Kraglia samosvitna, koij svit staraczah neslùscasce, negga mladichiah jogunastih, primili osctar odgovor, tò jest, dachiè od gniega biti punno vechie mucçeni, neggosu bili od Salomuna Otcza gniegova, rasargeni xestoko vikati poçesce, daga vechie za Kraglia nepoznaju. Roboam za ukrotitijh, i pomiritse sc' gnima, posla k' gnima jednoga vellika Gospodiçichia, koga ugledavsci, skoçiscese, i kamenovasce, a tobise i Kraglìu dogodilo da uttekao nebisce. A Izraelichiani vrativscise na zàd, okrunisce za svoga Kraglia reçenoga Jeroboama, slugu Salomunovà; ter od toggà vrimena bi posve razdiglieno Kragliestvo Ebrejsko, jedanse zovuchi Kragl Xudinski, koij ù Jeruzolim pribivàsce, a drughi Izraelski, i ovvogà Pristolje ù Smarii bisce.

Na 3029. Roboam sin Salomunov, nemoguchi podniti da gniegov sluga ù Izraelu Kragliuje, skupì Vojskè stò, i ossamdesset igliadah za uddarriti na gniega, allimu bi od jednoga Proroka reçeno od stràne Boxje, da naprid neige, buduchi voglia istòga Boga da Jeroboam Kragliuje ù Izraelu, i

Digitized by Google

takose sa-svòm Vojskom vràti na-zad. Ma neharni Jeroboam, videchi svoje podloxnike hoditi ù Jeruzolim, za molliti Boga ù Czarqvi Salomunovoj, i prikazivati Bogu obiçajnah Posvetiliscta, uzbojase daga Puk neodbignè, i Kragliuse Xudinskomu nepriloxi: i takò za odbiti Puk Izraelski od kuchiè, i sluxbè Boxje, uççinnì Idole od Zlata govorechi Puku: Ovòsu Izraele Bogovi, koij Otcze tvoje izvedosce iz Egipta. I takò nevirnì Jeroboam ù mallo vrimena çinnì sve Kragliestvo Izraelskò Boga pravoga ostaviti, a lipomse zlatnim, tò jest Junzem od zlata salivenim, klagniati, i za Bogove darxati.

Na 3032. Mallo bogli buduchi Kragl Xudinski Roboam, od Jeroboama reççenoga, zaboravivscise Boga, i zakona gniegova sa-svim Kragliestvom svoijm, zaradi toggà Gospodin Bogh, rasardivscise na gniega, godiscte zabilixeno podixe, za pokaratiga Sesaka Kraglia Egipskoga sammo scezdeset igliadah Kognikah, i brez broja Piscàczah koij ullizavsci ù zemgliu Xudinskù, brez milosardja porobije, osvoijvsci mnoghe Gradove; pak naiposli pòge s' Vojskom, i obside Jeruzolim, ù komu Roboam Kragl s' Poglaviczam pribìvàsce, prid koga buduchi ullizao Prorok Semeja, ovvakò Kragliu, i ostàlim govoriti poççè: ovò vami govorì Bogh: viste ostavili menne, i jasam ostavijo vas ù rukuh Sesaka Kraglia Egipskoga. Pristrasceni mnoggo, i oxaloschieni Glavari sc' gniovim Kragliem rekosce: pravedanje Gospodin Bogh. Videchi Bogh milostivi gniovo skruscenje, plaç i ponixegne, reççe Semeij Proroku: Vidimijh ponixene, zato po sveijh razasuti, porraziti, ni zapustiti nechiu; dalli-

Digitized by Google

chiujm sctogod dati pomochi i osloboditi od ruke Kraglia Sesaka, alli hochiu damu sluxe, neka poznadub, kollikaje razlikost megiu sluxbom mojom, i Kragliah zemaglskih. Ullize dakle Kragl Sesak u Grad Jeruzolim, i neuçinni (hotijuchi tako Boxje milosardje) nikomu niscta, alli odnese Aznu iz kuchie Boxije, i Pollaçe Kraglieve, sa svim scto boglie, i lipsce bisce. Xivi Roboam çetarjest godisctah, a Kraglieva sedamnajest u Jerusolimu.

Na 3046. Abia sin Roboamov, a unuk Salomunov, po smarti Otcza svoga u Jerùzolimu bi okrugnien, i Kragl Xudinski postao; koij nemoguchi podniti, da jedan sluga gniegova Didda u Izraelu Kraglinje, i vechi dijo Kragliestva possiduje, skuppi Vojsku velliku, çetiri stotine igliadah Vojnikah, i sillenih Junakah, terse sc' gnima dili u zemgliu Izraelsku protiva Jeroboamu, alli i on buduchi skuppijo Vojsku punno vechiu, to jest ossam stotinah igliadah Vojnikah snaxnih; i mnoggo kriposnih, uppatise sc' gniome susristi Abju, koij ugledavsci Vojsku stuahovitu, uspese na jednu Planinu, s' koje poççe dozivati Jeroboama, i Vojsku gniegovu; ovakoijm govorechi: neznateli Izraelchiani daje Gospodin Bogh obechia Davidu momu Sucundidu Kragliestvo Izraelsko, i porrodugniegovu u vike, a sada sluga Didda moga, sloxivscise s' Sinovim oppakim raskide Kragliestvo Izraelsko, i na sillu Kraglse uççini svarhu Puka moga; i sctoje josc opaçije uççini Junçichie zlatne, govorechi, dassu onno Bogovi, koij nasce Otcze iz Egipta izvedosce, ter obborì vas Izrael u Idolosctovstvo: a mih Boga pravoga sctujemo, i gnie-

muse klagniamo, prikazujuchimu Posvetiliscta po rukuh Misnikah od kollina Aronova: sada dakle promisliste, jesteli varsni z' Bogom boj bitti? Na to gniemu Izraelichiani odgovara nedadosce, neggo sa-svih stranah okolivscivsciga spravgliajuse uddarriti na gniega. Abia to viddechi naredi Misnikom da zatrube u Trubglie: i tako buduchi uççinnili, strah velliki obbuja Izraelichiane, na koje uddarivsci Abia s' Vojskom lasnaijh priddobi, potira, i porazi pet stotinah igliadah. Porrobi, potomtogga zemgliu gniovu i osvoij mnoghe Gradove: alli nebbì moguchie immati Jeroboama ù ruke, niskinutiga s' Pristolja, jer tako Bogh hotisce, zarad grijah Salomunovih. Povratise dakle Abia slavodobinik na zad u Jeruzolim s' vellikim vesegliem, i postegnem; alli trechie godiscte svoga vladagna xivot svarsci, i ostavivsci nakon sebbe dvadeset i dva sina od razliçitih Xennah.

Na 3049. Asa sin reçenoga Kraglia Abie bi okrugnien u Jeruzolimu. I ovvi Kragl uççinni onno scto ugodno Gospodinu bisce dignuvsci, i bazivsci sve Idole, koijse po nikim mistim nakogiaju. Protiva Asi dixxese Kragl Arapski, sammo desset stotinah igliadah Arapah; a immadisce i Asa trista igliadah snaxnih Vojnikah od Kollina Judina, a dvista i ossamdeset igliadah od Kollina Benjaminova, prid koijm dixxese prama Kraglu Arapskomu, immenom Zari. Buduchise dakle priblixale Vojske, Asa zavapi Bogu govorechi: Gospodine Boxe nasc, komu nije muçinije pridobiti Vojsku velliku, neggo mallahnu, budinam u pomochi danas, jer mih u tebese uzdajuchi dosclismo boj bitti s' nascim nepriateglim. I to rekavsci uddarrì na onnò mno-

Digitized by Google

sctvo Arapah, koje s' pomochiu Boga potira, i sve issiçe; pak porobivsci gniove, Sella, i Varosce, slavodobitnik nazadse povrati, s' neizbrojenim Plinom, i Bogatstvom.

U tò vrime umri Kragl Izraelski Jeroboam, na koga Pristolje uzage gniegov sin Nadab, koij ù zlochiam nadage Otcza svoga. Alli mallo xivi, jer od ovoga, koij slidì (po hotinju Boxjemu) bi ubijen, sa svim gniegovoim oppakim porrodom, i plemenom.

Na 3o5o. Baasa od Kollina Isakarova stadde za-Kraglia Izraelskoga, i ovvi ovvi ubbi Nadaba sina Jeroboamova, i svu gniegovu kuchiu, Rod, i Plemme izkorenu, kako bisce reçeno od Boga po usta Proroka, istomu Jeroboamu. Alli ì Baasa ù zlochiam hoti naslidovati stoppe Jeroboamove, i zaradi togga poslamu Bogh Proroka govorechi, dachiese kuchi gniegovoj dogoditi ono, sctosse kuchi Jeroboamovoj dogodilò bisce: koij, sctobise immao pokoriti, rasardise protiva Proroku Boxijemu, i çinniga pogubiti. Posli togga, godiscte trideset, i scesto Kraglievanja Ase Kraglia Xudinskoga, skuppi Baasa Vojsku velliku protiva Asi, s' kojom uddarri na mejasce Xudinske; alli Asa, sctobise immao uttechi Bogu, ùtteççese Kragliu od Sirie, Benadadu immenom, poslavscimu mnoggo zlato, izvageno iz Azne Kuchie Boxije, mollechiga damu doge na pomoch protiva Basi, Kragliu Izraelskomu. Primivsci Kragl od Sirie tolliko zlato, prignuse na molegne Kraglia Xudinskoga, dixe Vojsku, i porrobi zemgliu Izraelsku.

Megiuto doge Prorok Boxij, Anani immenom prid Kraglia Asu, terma govoriti od strane Boxje

poççè, daje zlo uççinnijo, izgubivsci uffanje ù Bogu, koijgaje od mnoxtva Arapah, i ostalih mnoghi protivnikah oslobodijo, a uttekavscise jednomu neznaboxczu, svomu nepriategliu, Kragliu od Sirie. Ovvo govoregne nebuduchi Kragliu Asi ugodno, rasardise, i postavi Proroka Anani ù Tamniczu a mnoghe drughe pogubiti çinni. Kraglieva Asa çetarjest, i jedno godiscte, ù Jeruzolimu, posli koga stupi na Kragliestvo gniegov sin koijchiese immenovati poslie, kakose dovarsci skazagne od Baase Kraglia Izraelskoga, gniegova sina, i drughi oppakih posli gniega. Kraglieva dakle Baasa ù Izraelu godisctah dvajest, i cetiri, pun grizoduscja, i nemira, pak u Idolosctovstvu poge s' ovogh Svita,

Na 3074. Ela sin reçenoga Baase bi uççignien Kragl Izraelski, ma nesrichno, i kratko vrime Kraglieva, to jest godiscte, ne vechie, jerga ubbi gniegov General Zambri immenom, i vas gniegov Rod i Pleme, kako bi Prorokovano Otczu gniegovu Baasi od Proroka Boxjega.

Na 3075. Zambri General Vojske Izraelske pogubivsci svoga Kraglia, na-silluse Kragliem uççinni. Ma nekraglieva neggo sedam Danah, jerga Vojska zlo hotijuchi, obsidemu Dvor, a on za neupasti u ruke gniove uppali Dvor, i izgori sasvim sctose u gniem nahogiasce. A Vojska ogruni za Kraglia svoga Vojvodu, Ambri immenom; i ovvi nadage u zlochi sve Kraglie proscaste. Sagradi Samariu, i Kraglieva dvanajest godisctah u Izraelu, pak, pun zlochiah xiviti pristade.

Na 3087. Opaki sin reçenoga Ambri, za Kraglia Izraelskoga bi uççignien. I ovvi uzze za xennu Jezabelu, chier Kraglia Sidonskoga, za koje

Digitized by Google

gliubav sagradi Czarqvu, i u gnioi postavi Idola Jova, Boga Sidonskoga, termu s' Jezabelom svojom zaruçnizom poklone çigniasce, i Posvetiliscta prikazivasce; uççinivsci josc i drughe mnogo vechie zlochie, neggo procastih Kragli uççinnili bihu.

U to vrime nahogiascese u Izraelu Ilia Proroh, koij nemoguchi podniti tollike zlochie Kraglia Akaba, na ovvimu naçin govoriti poççe: Evvotise zaklignïem Bogom, prid koga obrazom stoijm, da iz Nebba nechie pasti ni Rossa, ni Dax na zemgliu, dokme drughi put nevidijo budesc. I to rekavsci dilise od gniega u Pustigniu, ter stadde kod jednoga Potoka, i onde za punno vrimena pribivajuchi, donosascemu Gavran Kruh, i meso svakj dan, a pijasce voddu iz Potoka, blizu koga pribivasce. Alli nepadajuchi obiçajni Dax, prissusci Potok, nestavsci vodde u gniemu, tako dasse Ilia nejmadisce scta napiti: komu Bogh naredi da poge u jedan Grad, koijse zove Sarepta Sidonskah, i onde u kuchi jedne Udovize da imma stati, kojachiega hraniti, i sluxbumu çinniti, Ilia posluscavsci naredbu Boxju, dilise iz Pustignie u Sareptu Sidonsku, i doscavsci blizu Grada, nage jednu xennu Scummu beruchiuh kojoj govorit poççe, damu donese mallo kruha za blagovati; allimuse onna zakle, da nejma u svojoj kuchi kruha nijednoga zalogaja, izvan niscto mallo Brascna u jednomu sudjchiu i u jednoj uglienizi niscto mallo Uglia; i evvo (reççe xenna) kuppim scummu za ispechi Pogaçiczu sebbi, i sinu svomu, i pak potomtogga da umremo od glada. Pogi (reççejoj Ilia) uççinni Kolaçich od to mallo Brascna, i donesimi da blagujem, a ostalo nekka budde za teb-

be, i tvoga sina, jer ovvo govori Bogh Izraelski: nechie pomagnkati Brascna u Sudu, ni uglia u uglienizi, dok neposcgliem Dax svarhu zemglie.

Buduchi Udovicza uççinnila, kakojoj Ilia naredi, nepomagnkajoj Brascna u Sudu, ni uglia u uglienizi,; i ottomu prixivi xenna, sinjoj, i Prorok Ilia sve vrime dok Susca slidi. U to vrime umri sin recene Udovize, i vidichije Ilia plaçnu, i punno oxaloschienu, poççe vapiti g' Bogu, i Bogh uskarsnu dite, termu xivot povrati, po dostojanstvu svoga slughe Ilie.

Akab scaglie iskati Iliu.

Videchi Kragl Akab da sve Xivuchie od glada i xege mrasce, nedoscavsci Dax za tri godine Danab, scaglie Poklisare iskati Iliu po svim Planinam, Gradovim, i mistim, spomenuvscise scto rekao bisce, da nechie viditi daxda, doklemga oppet nevidijo budde, alli nebbi moguchie nachiga, ni vidditi, Ma buduchise gospodin Bogh neharnomu Puku smjlovao, reççe Ilii, dasse poge ukazati Akabu za poslati Dax na zemgliu. Poge Ilia, kakommu Bogh naredijo bisce, i putujuchi sritte Abdiu, koga Kragl poslao bisce, da po jammam, i potoçinam iscte, nebili gdigod nascao trave za Kraglieve Kognie, i ostaluh xivotinu, nekaimse neumete simme, komu Illia reççe: Ajde k'tvomn Gospodaru, i kaximu dassam ovde, çekachiuga nemojse bojati. Poge dakle Abdia (a ovo bisce Çovik dobar) i kaza Kragliu, daje viddijo Iliu, i daga çeka na tomu mistu. Obbeselise Kragl punno, i pogega onças nachi; koga ugledavsci, reççemu: jes-

Digitized by Google

sih ti onni koij smuchiujesc svu zemglu Izraelsku? Odgovorimu Ilia: nisam ja onni, koij smuchiuje Izrael, neggo ti kuchia Otcza tvoga, koij zabavivsci pravoga Boga ucsinilistese slughe Idolah, i podloxili gniovoj' sluxbi vas Puk Izraelski. Ma dogi s' Pukom tvojim na Planinu Karmelsku, i dovedi tvojih ossam stotinah, i pedeset Prorokah, terchiemo onde izviditi koije pravi Bogh, alli moj, alli onnih koijmese ti klagniasc.

Razumivsci Kragl govoregne Iliino, cinni dochi vas Puk, i laxglive Proroke na Planinu Karmelsku; koijzim Ilia na ovvi nacin govoriti pocse: doklemchiesc Puce Izraelski na dvi strane ramati? Akkoje Gospodin pravi Bogh, gniega slidite, akkolije Bogh Baalim slidite svikolizi gniega: evvo ja sam ostado od tolliko Prorokah Gospodinovih, a ostale sveste pogubili: Prorokah vascega Boga Baalima ossam stotina, i pedeset imade, dovedite ovde dva Volla, jednoga nekka uzmu vasci Prorozi, i nekaga rasikavsci prikazuh Bogu Baalimu na Posvetilischte, metnuvsciga svarhu Darvah da izgori, kakoje obicaj ma nechiu da Postavgliaju ogagn pod Darva, a jachiu takoger drugoga Volla sbbiti, rassichi, i staviti svarhu Darvah brez oghgna, pakchiemo molliti Bogove, vih vascega, a ja moga, i koij Bogh poscaglie oghagn s' Nebba, uxexe darva, i cinni izgoriti Volla, onnogachiemo naslidovati. Drago bi Puku ovvo Iliino govorenje, i svi jednoglasno zavikasce: *Najboglie govorenje: dasse upput izvarsciti immà.*

Digitized by Google

Poçescese çinniti Posvetilischta za izviditi koije pravi Bogh.

Uta ças Vollovi dovedeni bihu, i Misnizi Baallimovi izzabravsci jednoga ubiscega, i na komade rassikosce, uzidavsci pak Otar, i postavivsci Darva, svarku gnih metnusce Meso, pak poçesce zvatti Baalima na pomoch, daijm ogagn s' Nebba poscaglie, i Posvetilischte saxaxe. Vikasce punno vrimena, plakasce, i mollisce jednoskupno gniova budoga Boga, a Ilia megiuto gnimamse rugajuchi govorasce. Viçite jaçe moxxe bitti dasseje vasa Bogh na putu zabavijo skimkod lessidechi, olli u kakvoj Karçmi, alliti Mejani blaguje, i vino pije, olli umoran od vellika, i dugga putovanja zaspaoje. Tadda onni josc vechma vikati poçesce: *Baalime, Balime* paçuchi, bijuchise, i grixuchi svoje Meso nebiliga na koij naçin umolili; i tako do po dneva zaludu vikasce, i zvasce.

Ilia potomtogga dillo svoje çinniti poçce, uzidavsci Otar, i ubivsci Volla, na komadega iskressati çinni; pak metnuvsci s' jednu, i druggu stranu Otara darva, çinni doniti vodde dosta, ter polivsci darva, i meso, koje svarhu Darvah stasce, poçce na ovvi naçin Boga molliti: Gospodine Boxxe Abramov, Isakov, i Jakovgliev, çinni danas proslaviti imme tvoje prid ovim Pukom, nekka poznade dassi ti sam Bogh, i da izvan tebbe, nije druggoga Boga: Usliscime Gospodine, uslisci, nekka ovvi Puk, vidivsci çudessa moxxe dochi u posnagne Boga svoga. Josc nebisce Ilia molenje svarscijo, sage s' Nebba oghagn, koja u jedan trat,

Digitized by Google

i ças saxexe darva, i Posvetiliscte Bogu prikazano. A kada Puk viddi tò çuddo vellikò, pavsci na zemgliu vikati poççè: Gospodin jest pravì Bogh, Gospodinje pràvì Bogh. Zappovidì tadda Ilia, dasse laxglivih Prorozi possikuh, i Puk navalivsci, svejih do jednoga possiçe, ossam sctotinah i pedeset Gljudih. Naredì posli toggà Kragliu Akabu, da kolliko prija bixì ù Grad, parvglie Daxda vellikoga, koij immà dochi; pak tò rekavsci, uzzàge na varh Planine Karmela, i pavsci na zemgliu poççè Boga molliti, da poscaglie Dax ugodni i u tà ças poçèsce Vitri naglo puhati, Nebbose oblaçiti, i daxditi takò naglo, i obilno dasse sva zemglia Izraelska lipo natopì.

Jezabela Kraglicza poççè Illiu progonitù.

Kraglicza Jezabela xenna Akabova, buduchi opàkà neznakoxicza, i Idolskà sctovalicza, gljubliasce punno laxglivè Misnike, i zatò kada razumì dassujoj Proroczi (po naredbi Ilinoj possiçeni), vehomase oxalosti, i xestoko protiva Ilii rasardi, zaklevscise dachiega viditi kolliko prija possiçena. Ma budnchi gniezma sarxba, i pritgnia Ilii prikazana, izzage iz Grada, i pobixe ù Pustigniu, ù kojoj ummoran punno, sidde pod jednim Smriçem, pak poççè Boga molliti, daga s' ovogà Svita digne. Potom-toggà, naslonivscise na ruku zaspà, a megiutò Angeo Boxij teknuvsciga reççè: ustani Ilia, i blaguj. Pogledavsci Ilia okosebe, ùgledà Pogaçu krajem glave, i jedan sudich voddè, i budduchi blagovao, i napijose, oppètse naslonivsci zaspà; i cvvo Angeo Gospodgnì, iznova zvatiga

poççè: ustani Ilia, i blaguj, jer josc punno immàsc putovati. Ilia ustavscise blagovà, i napìse, pakse metnù putovati, i putovà çetarjest danah, i tollikò nochì ù kriposti blagovagna reççene Pogaçè, koju pod Smriçem blagovao bisce, dok nedoge na Planinu Boxju Oreb, ù kojoj nascavsci jednu Spillu, ullize ùgniu, i onde pribivati poççè.

Poslì nikolliko vrimena çu Ilia glas Boxij, kojga upita govorechi: scto çinisc ù toj Spilli Ilia? Sctossi doscao çinniti ù ovoj Planini? A onmu odgovori: gljubav tvoja, i zakona tvoga ovde menne çinnilaje dochi, Boxxe moj, jer branechi tvoj zakon i posctegne, isctumi tvoj nepriategli xivot, koga za sarahnit ullizaosam ù Spillu ovvù. Izagi (reçemu Bogh) iz Spille, terse vràti pùtem kojimsi i doscao, i ottiggi ù Damascak, terchiesc pomazati za Kraglia od Sorie Çovika, immenom Azaela; a za Kraglia Izraelskoga pomazachiesc Vojvodu, koijse zove Jeu; za Proroka takoger, na tvoje misto, pomazachiesc Elisea, sina Safatova: ovvichiè osvetiti menne lipo, takò da, koijh budduh uttechi od Maça Azaelova, bichiè possiçeni od Voivode Jeu, a koijh utekuh od Maça Jeuvina, bichie possiçeni od Elisea Proroka: i tako svi Izraelichiam izvan onnizih, koijse Idolom poklonili nìsu, poraxeni bichiè.

Dìlise Ilia od Planine Oreba, i povratise ù zemgliu Izraelskù, koij nascavsci Elisea orruchi zemgliu, skidde Plasct, i zaogarnuga sc' gnime: a on ostavivsci Vollove, poççega naslidovati, pozdravivscisce prija s' Otzem, i s' Materom, i primivsci od gnih blagosove. Ilia potomtoggà izvàrscih sva, kojamu Bogh naredijo bìsce, i dogodìse Kragliu

Digitized by Google

Akabu, i Puku Izraelskomu sve onnò, scto Bogh reççe Ilii, kakochiese poslie vidditi. Ma ostavivsci za sada govoregne od Akaba neharnoga, vrachiamse na skazagne stvarih, kojè ù zemgli Xudinskoj zligiàju.

Na 3090. Po smarti Ase Kraglia Xudinskoga, gniegov sin dobri Josafat, za Kraglia bi okrugnien u Jeruzolimu, trechie godiscte po okrugnienju Akaba u Izraelu. Josafat bisce dragh Bogu punno, jerga viddi putovati putem Davidovim, obsluxujuchi gniegove zapovidi, i bazivsci po svim mistim Idole i pogane Otare gniove, cigniasce svoje podloxnike u pravoga Boga virrovati, i sve setoje gniemu ugodno dillovati. Daddemu Gospodin Bogh neizgovornah Bogatstva, mir, slavu, i posctegne vèlliko, nesmiduchi Kragl nijedan na-gnie uddarriti, neggomu prikazivaju darrove, i Araçe, kakonoti Filisteani, i Arapi, i takko mnoghe Gradove, Tvargiavi, Kule, i Pollaçe sagradi, i utvardi, po Kragliestvù svomu. Imadisce mnogguh Vojsku, jaku, i punno snaxnu, prid kojom ovvih Glavari, alliti Generali bihu:

Vojvoda Ednas, i sc' gnime Vojske trista igladah, i sve Vitezovah na oruxju glasoviti.

Vojvoda Joanan, i sc' gnim Vojske dvista i ossamdeset igliadah.

Vojvoda Amasia sammo dvista igliadah Vojske.

Vojvoda Eliada, i sc' gnim Vojske dvi stotine igliadah.

Vojvoda Jozadab sammo sto, i ossamdeset igliadah Vitezovah.

Svi reçeni Vojnizi bihu pod oblastju Kraglia Josafata, koga na pomoch zazva reçeni gorri Kragl

Digitized by Google

Izraelski Akab, protiva Benadabu Kragliu od Asirie. Ma u kratko tribuje kazati nikke dogagiaje koijse prija togga u Izraelu zgodisce: Benadad Kragl od Assirie biscese pùnno ussillijo, immaduchi pod svoju zapovid neizbrojenu Vojsku i trideset i dva Kraglia pomochnika, koijmu podloxni bihu; i zaradi togga dixxese sa-svom Vojskom, i Kraglim pomochnizim protiva Akabu Kragliu Izraelskomu, i porrobivsci gniegova zemgliu, obsidega u Gradu Samarii. Viddechise Akab od tollikoga mnosctva obastrat, druggo neçekasce, neggo smàrt, i Kragliestva izgubgliegne. Alli doge pridagn Prorok Boxij, termu govoriti poççe, neka znadesc da nije druggoga Boga, izvan Boga Abramova, Isakova, i Jakovglieva, koije Gospodin Bogh Izraelski, sve onno mnosctvo brez broja Vojnikah nepriateglski, s' mallo Gljudih çinnichiete dobiti, ì rastirati. Upitaga tadda Akab, ko imma tu Vojsku razbiti? Same slughe (reççemu Prorok) tvoijh Poglaviczah. Kochie parvi prid gnima biti, reççemu Akab? Ti parvi immasc nagnie uddarriti, odgovorimu Prorok. Akab dakle dozva pridase Poglaviczah svoijh slughe, i nebisceijh druggo neggo dvista, i trideset, i dva. Pribroij pak ostale Vojnike, i nebisceijh neggo sedam igliadah u sve: s' onno dakle mallo Gliudih uççinni Akab jurisc na jednu Vojsku, kojojse broja nesnadisce, a ù to vrime uxinasce Kragl Benadad, pod scatorom svoijm, sammo trijest, i dvà Kraglia pomochnika: i metnuvsci Bogh Svemoguchi strah u Sarcza gniova, poçesce brez obzira bixati, kuda koij mogasce, a za gnima onno mallo Izraelichianah terijh sikosce, kolliko ju mogu-

Digitized by Google

chie; i na ta naçin gnih oslobodi Bogh od nepriategliah, koijzih zaira, i i sve scto donili bihu ostade pod Gradom Samariom.

Posli reçenoga dogagiaja doge jedan Prorok Kragliu Akabu, termu pròrokova, da do godine danah oppet isti Kragl od Assirie imma na gniega uddariti sa svom snagom Vojske svoje, masse (reççe) neboj niscta, jerchiega Bogh pridati u ruke tvoje. I kako reççe, onnakose dogodì, jer nemoguchi Siriani podniti sctettu, ni sramotu, koju primisce od Izraelichianah, poçesce nagovarati Kraglia svoga, da oppet Vojsku kuppì, i nàgnie uddarri, ne ù Planini (rekosce), neggo na Pogliu dasse sc' gnima pobiju, jersu Bogovi Izraelski (govoraju) Bogovi Planinski, koje ù Planinam nije moguchie dobiti, alli na Pogliu nejmadu snaghe nikakve: ovakò manitih neznaboxczi svoga Kraglia uççàju, alli neudobar i pose, i pogniega, jer ullizavsci s'jednom silnom Vojskom ù zemgliu Izraelskù, i pokrivsci jedno vellikò Poglie, Akab s' svojom Vojskom (koja pram Asirianskom çigniascese kakono jedno malo staddo xivotine) uddarri na Siriane, ne ù Planini, neggo na Pogliu, i razbivsciih s' pomochiu Boxijom, ostade stò igliadah martvih nevirnikah na Pogliu; a Kraglia Benadada xiva uffativsci, s' mnoghim gniegovim slugam, i Poglaviczam, nektiga Akab pogubiti, neggomu prostivsci xivot, s' vellikim posctenjem poslaga na zàd kuchi svojoj. Ma Bogu nebuduchi ugodno brez-svistno milosardje Akabovo, reççemu po usta Proroka svoga na ovvi naçin: zasctosi ti pustijo Çovika dostojna smarti, tvoj xivot dachie razlogh od gniegova xivota, i tvoj Puk dachie

sazlogh od gniegova Puka, komusi prostijo, i pustijo pochi zdrave kuchiam svoijm. A tochie rechi: kadsi tì prostijo xivot onnomu Kragliu, koij bisce dostojan smarti, tvoja glava otichie za gniegovu; i takomuse dogodì kakochiese sada viditi, povrativscise na govoregne poçètò od Josafata, gniegove pomochi, i godisctah ù kójase tò zgodilo bisce.

Na 3107. Namislì Kragl Akab osvoijti Grad Ramot, koijse nahodi u zemgli Galadskoj, podloxnoj ù tò vrìme Kraglia od Assirie, i zatu svarhu zazvà napomoch Josafata, Kraglia Xudinskoga; koij dobrovoglno podixe Vojsku, i sc'gnimese zdruxi. Ma prija neggose upùtisce reçemu Josafat, daje potribito uppìtati Boga po Proroku imaduli tammo pochi, alli nè. Posluscaga Akab, i çinni dochi pridase svoje laxglive Proroke brojem çetiri stotine, koje prid Josafatom poççe pitati, hochieli biti slavo-dobitnizi, alli ne; a onnimu jedno glasno odgovorivsci, rekosce, da slobodno iggè, jerchiesc (rekosce laxzi) dobiti tvoje nepriateglie. Reçcemu oppet Josafat: immàli ovde koij Prorok Boxij? Odgovorimu Akab, da imàde jedan, alliga, reççe dobro negledam, jermi vazda stvari protivne prorokuje, i ovomuje imme Mikea. Nemoj takò Kragliu govoriti (reçcemu Josafat) neggoga zovi, da çujemo glas Boxij. Dozvàga dakle Akab, termu reççe: Mikea kaxi pravo, immamoli pochi ù Ramot Galadski, alli ne? Ajdete (reçcemu Mikea) imachiete srichiu velliku. Oppetmu poççe Akab govoriti: zakligniemte trikrat Bogom, da pravo kaxesc sctochiese dogoditi. A Mikea odgovoriwscimu reççe: Vidijosam Vojsku

Digitized by Google

Izraelskù rastarkanu po Planinam, kakono Ovze brez Pastira. Taddà Kragl Izraelski recçe Josafatu: nisamliti rekao, da ovvì neprorokuje dobro nikada, neggo sve setoje zlo. Mikea josc i druggàh mnoggah Kraglù recçe, ukazujuchimu, dassu laxsi svi gniegovi hudobni Prorozi, navischiujuchimu srichu, i çestitost iz svoje glave. Alli Otvardnùti Akab, premda tollikah çudesa viddijo bisce, nektise pokoriti, ni Idole ostaviti; i takò zatvorivsci Mikeu ù tamniczu dixxe Vojsku, i pogo kud namislijo bisce. Ma doçekavsciga Siriani, Vojskumu razbisce, i gniega ubisce, a Josafat svojom Vojskom povratise ù Jeruzolim.

Na 3108. Tri Kraglia vellikah, i punno moguchiah, sloxivscise zajedno, uddarrisce s' Vojskom, kojojse broja neznadisce, na Josafata Kraglia Xudinskoga; a tò bisce Kragl Moabitanskì, Amonitanskì, i Assirianskì. Josafat, i sve Kragliestvo gniegovo biscese krùto poplascijo, nitise ù druggù pomoch uzdàsce, izvan, ù samoga Boga, koga sasvim sarzem, i s' vellikim skruscenjem brez pristanka mogliasce, damu ù pomochi buddè. I za isprositi od Boga pomoch, dadde naredbu, dasse po svim gniegovim darxavam postiti immà. Bogh Svemoguchi uslisçà slugu svoga, i recçemu po usta Jaaziela, sina Zakarie, dasse neboij nisota: jer ja (recçemu Bogh) immam boj bitti protiva nepriategliem tvoijm. Posluscaj (recçe Jaaziel) zemglio Xudinska, Grade Jeruzolime, i tì Kragliu Josafate, ovvò govori Gospodin Bogh: nemojtese bojati, ni strasciti od mnosctva ovvògah: jernije vasc Boj, neggo Boxij: neplascise Juda, ni Jeruzolime, sutrachiete izzachi suproch gnima, i Gospodin bichie

svami. Sluscajuchi Josafat, i Puk gniegov ovvì glas vessellì, padnuvsci na zemgliu zafalisce Bogu na gliubavi, i milosardju gniegovu.

Sutra dan podigavsci Josafat Puk svoj, uppùtise sc' gnime prama Vojsczi nepriateglskoj (po naçinu Processiona) priko Pustignie Tekue, ovakò svojoj Vojsczi govorechi: sluscajteme Gliudi Judini, i svi pribivaozi Jeruzolimski; virujete Gospodinu Bogu vascemu, i Prorozim gniegovim, nechievam nauditi nikko. Naredì pak Misnikom, da prid Vojskom iggiuh, i ovvù zapivaju Pismu: *Izpovidajtese Gospodinu zasctoje dobar, zasctoje ùvike milosardje gniegovo.* I takò pivasce svu reçenu Pismu do svarhè; a ù istò vrime kadaje pivaju, Gosdodin Bogh çinnì dasse Vojske nepriateglskè megiuse pobiju, i takò neznaduchi scto çinneh, ni koga sikuh, takose nemillo issikosce, dasse martaczah broj neznadìsce. A kada Josafat s' Pukom uzage na Planinu, s' kojese mogasce viditi sva Vojska nepriateglskà, ugledà Poglie vellikò martvim Tilessim pokriveno, buduchise takò issikli, da nijedan od gnih xiv neostade. Poge dakle Josafat, sa svim Pukom svoijm, kuppiti gniovu Odoru, tò jest Agline, Oruxja, Srebro, Zlato, i od vellikè czinne Sùde; i za tri dana nemògosce svega pokuppiti, ni ù Jeruzolim doniti. Zafalivsci Josafat Bogu na çudnovatom dàru vesseose ù Jeruzolim povràti; ma ostavivsci za sada od gniega govoregne, povrachiamse na skazagne Kraglia Izraelskoga, i gniegova dillovagna.

Na 3108. Po smarti nepravednoga Akaba gniegov sin Okozia za Kraglia Izraelskoga bì okrugnien; i ovvì ù zlochiam hotti naslidovati stoppe

Digitized by Google

Otcza svoga Akaba, i Majku nevirnù Jezabelu sctujuchi Idole i gnimamse klagnajuchi. Buduchise pak razbolijo texko, posla svoje slughe, da pitaju Belzebuba Bòga Akaronskoga, hochieli priboliti alli ne. Megiutò Angeo Gospodgni ukazase Ilii Proroku, termu reçce: pògi sristi slùghe Kraglia Okozie, koijh iggiuh g' Belzebubu za pitatiga, hochieli priboliti od bolesti, olli ne: i rechiescijm: jedda nejma Boga ù Izraelu, neggo Belzebuba pitati igete? vase Kragl ozdraviti nechie, dalli immà smartju umriti. Ottige Ilia, sritteija na putu, i sveijm kazavsci kakoje Angeo rekkao, çinni dasse povrate na-zad. Doscavsci dakle slughe prid Kraglia, kazascemu zle glase da umriti barzo immà, i poznavsci Kragl, da tò bisce Ilia Tesbiten, posla jednoga Kapetana sammo pedeset Gliudih, daga pridagu doveduh, koijh doscavsci pod Planinu, na varh koje Ilia stasce, zvatiga poçesce govorechi: o Çoviçe Boxij, Kraglie zapovidijo da sagesc, i pridagn dogesc. Akkosam Çovik Boxij (reçce Ilia) neka sàgè oghagn s' Nebba, i saxexe tebbe, i pedeset Vòjnikah tvoijh. U tà ças padde oghagn s' Nebba, terij proxdrì, i saxexe. Kragl scaglie oppet drugoga Kapetana, i sc' gnime pedeset Vojnikah, koij doscavsci zvatiga poçce: Çoviçe Boxij sàgi, Kraglte zove. Akkosam (reçce Ilia) Çovik Boxij, nekavas proxdre oghagn Nebbeskì, i ù tà hip doscavsci oghagn s' Nebba, sveij saxexe. Scaglie Okozia trechiega, i pedeset sc' gnime, koijse bojechi zlu, dasse nedogodi onnò, scto i ostalim, klekavsci na kolina mollitiga poçesce, daijmse smiluje. I tadda Angeo Boxij reçce Ilii da slobodno pogie Kraglu Okozij; i tako ottige Illia, termu reçce, da ozdraviti nechie, jer zabazivsci pravoga

Digitized by Google

Boga, Idolu Belzebuba utekaose bisce. I tako umri Okozia, a priuze Vladanje Izraelsko gniegov brat, koij slidi.

Na 3109. Po smarti reçenoga Kraglia Okozie, gniegov brat Joram, za Kraglia Izraelskoga bi okrugnien. Ma prija neggo od gniegova vojevanja, i xivota govorenje poçmem, kazati u kratko svarhu Ilie Proroka immam.

Putujuchi Ilia s' Eliseom iz Galgale, poznavsci dagga imma Bogh dignuti k'sebbi, reççe Elliseu slughi svomu: siddi ovde, jerje menne poslao Bogh do Betela. Komu Elliseo odgovori; xivc Bogh, i xive Dusea moja date nechiu ostaviti; i tako obadva dilivscise, dogiosce u Betel. Taddamu Ilia oppet reççe: siddi ovde, jermeje Bogh poslao u Jerik. Allimu Eliseo reççe sakletvom, kakono i prija, daga niposcto ostaviti nechie; i takose upputi sc'gnime k' Jeriku; koje misto doscavsci reççe Ilia: siddi ovde, jerme Bogh scaglie tija do Jordana. Alli buduchise Zakleo Eliseo, daga ostaviti nechie do Jordana, scgnimese dili od Jerika k' reççenomu mistu. Doscavsci pak k' Jordanu, skidde Ilia plast s'sebbe, i sc'gnime uddarri po Rizi Jordanskoj, i u ta ças voddese Jordanske razdilisce na dvi polle, i tako obba po suhu prigiosce priko Jordana na onnu stranu. Reççe tadda Ilia Eliseu, da pita od gniega scto xelli, prija neggose digne u Nebbo: A Eliseo molitga poççe, damu dade dvostruk Duh svoj. Odgovorimu Ilia: muçnusi stvar zapitao: sa-svim akkome uzbudesc vidditi, kadse dignem na Nebbo, bitichieti sctossi zapitao, akkoli nevidijo budesc, nechiesc immati sctossi prosijo. Putujuchi dakle tako, i razgovarajuchise, ev-

vose ukazasce Kolla ogniena, rastavisceijh megiuse, i Ilia bi odnesen na Nebbo, u kollim ognienim. Koga Eliseo viddechi reçce: Oçce moj, Koçie, alliti Kolla Izraelska, i Koçiasc gniegov. A to hochie rechi: *Oçce moj vidimte na Nebbo pochi, dajmi sctossi obecao*; Ilia megiuto bazimu Plasct svoj, i nevidise visce. Pogledavsci Eliseo okkolo sebbe, ngleda Plast Iliju, koga uzzamsci, nazadse k' Jordanu povrati; pak uddarri sc' gnime po Rizi Jordanskoj; alli viddechi dasse vodde ne rastavgliaju, zavika govorechi: Dissi Boxxe Ilii? I uddarivsci drughi put po voddi, rastavise na dvi polle, ter po suhu prige Jordan na druggu stranu.

Od Jordana dilise put Jerika, u koij Grad doscavsci uççini jedno çuddo, obrativsci vode po naravi gorke u voddu slatku, postavivsci ù-gnie mallo solli. Od Jerika dilise put Samarie, i prolazechi krajem Betela Grada, nage nikkoliko Dizze Gradske gdisse igrijajuh, koijh kadaga ugledasce, poçescemuse rugati daje chielavacz, a onse rasardivsci daddeijm proklestvo; i u ta ças izzascavsci dva Medvida iz Pustignie, koijh umiscavscjse megiu diczu, çetardesetijh, i dvoje zaklasce, alliti ujedosce. Od gniega za sad govorenje ostavgliajuchi, priuzimglien skazanje poçeto od Jorama.

Kragl Joram nevirnik bisce, kakonomu i Roditegli gniegovi. Immade Rat s' Mesom Kragliem Moabitanskim, od koga zarachiegna ki uzrok ovi: Kragl Mesa davasce Araç Akabu Kragliu Izraelskomu, na godiscte po sto igliadah ovnovah, i tolliko igliadah Jagniaczah. Alli posli smarti Akabove, Mesa Kragl possilise, ter Joramu sinu Akamovu reçenoga Araça davati nekti. Radi da-

Digitized by Google

kle te svarhe Kragl Joram, na-gniega uddarriti namisli, i scto namislijo bisce, onno hotti dasse izvarsci. Skuppivsci dakle Vojsku kolliko vechiu moxxe, i zovnuvsci na pomoch Josafata Kraglia Xudinskoga, i Kraglia Edomskoga, tri protiva jednomu. Podignuvsci dakle reçenih Kragli svoje Vojske priko Pustigne Idumejske, i putujuchi sedam danah, nenascavsci zase, ni za Kognie Voddu, poçce Kragl Izraelski punno smuchien, i oxaloschien govoriti; jaoh nami, jernasje Bogh tri Kraglia sastavijo, za pridatnas u ruke Moabitanske. Reçcemu Kragl Josafat: jelli u Vojsczi koij Prorok Boxij da za nas Boga molli, i od gnièga milost izprosi? Bimu reçeno dasse nahodi jedan, immenom Eliseo, sluga Ilie Tesbitena. Pogiosce dakle sva tri k'gniemu, koga Kragl Izraelski pitati poçcè na ovvi naçin: zakojunassie svarhu Bogh sastavijo, i dovejo u evu Pustignu, danas pobijuh Moabitani? Sarditomu odgovori Eliseo, ajde (reçce) k'Prorozim Otcza, i Matere tvoje, ta nekati i kaxuh. Ma buduchiga oppet mollechi pitao, reçcemu: dami nije gledati na Josafata Kraglia Xudinskoga, nebbi posluscao nijednu ric tvoju: Dubite i kopajte jamme, illiti Bunare, Bogchieijh napuniti Vodde, ter Vojske, i Xivine zadovoglichiese. Kraglia Moabskoga Gradove, Varosce, i Sella datichie Bogh pod oblast vascu. Gliude, Gorre, i Dubrave issichi immate. Gradove, Kule, i Tvargiavi razoriti hochiete: Vodde, i sve Bunare zavaliti, a Poglia, i Gnive Kamenjem pokrichiete: takovam naregiuje Gospodin Bogh. Svaka koja Eliseo reçce dogodiscese, Bunarise napùnise Vodde, Moabitansku zemgliù porrobisce, i uçcinivsci

Digitized by Google

sve onako, kakoijm Bogh po Eliseu Proroku navisti, povratiscese slavò-dobitnizi na zad s' Plinom, i Bogatstvom vellikim.

Slidi Kratko kazanje Çudesah Eliseovi.

Xenna nikka Udovicza prid Eliseom plaçuchi tuxbu uççinni, kakojoj Çovik jedan dva sina hochie da odvede, zaradi Duga gniezina Muxa, i tako pomoch od Elisea iskasce. Upitaje Eliseo imadeli iseta u kuchi svojoj; a onnamu odgovori, da nejma druggo od fajde u kuchi svojoj, izvan mallo Uglia u sudichiu. Reççejoj Eliseo: pogi i pitaj u priategliah, i susidah sude kolliko vechie moresc, nekati daduh uzajmize; i zatvorise u kuchi s' tvoijm Sinovim, ter nalivaj iz onnoga sudichia uglie ù sudove, koje nagesc dokijh svekolike nalijese punne. Poge udovicza, ter nascavsci ù susidah od svakè varstè mnoghe Sude, vechie, i magnie, pak zatvorivscise ù kuchi svoijm sinovim, poççè ùgnie livat Uglie, iz onnoga muloga sudichia, i napuni sve onnè koje donila bisce. Koja kazavsci Proroku Çuddo uççignieno reççejoj: pègi i prodaj od onna Uglja, ter plati Dùgh, a scto priteçe, xivichjesc otomù s' Sinovim tvoijm.

Xenna nikka neplodnieza, po molbi Elisea, sina immade, koij kada narèste razbolise, i umrì. Videchi Eliseo gniegovu Majku plaçnu, smilovase na suzze gniezine, i uskrisì sina gniezina.

Imadisce jednom dvajest malahni kolaçichia, i buduchi stò Gliudih dosclo k' gniemu, daijm dade sctogod blagovati. Eliseo zapovidi slughi daijm

Kruka dade, a onmu odgovori, daje onnò kruha sa-svim mallo na tollikò Gliudih: komu Eliseo reçce: ovvò govori Gospodin Bogh, blagovachie svikolizi, i joschieijm ostati; i takose doggodì.

Bisce ù gniegovo vrime kod Kraglia od Assirie jedan Poglavicza punno bogat, i moguch, immenom Naaman, koij bisce gubav, i nemoguchi ù svemu Kragliestvu nachi likàra, koijbiga ozdravijo, bì od Kraglia poslan ù zemgliu Izraelskù k' Eliseu Proroku, koijmu reçce dasse oppere sedam pùtah ù Jordanu, i tò òn buduchi uççinnijo ozdravi od gubbè. I hotijuchimu reçeni Poglavicza datti mnogò Srebro, i Zlato, Eliseo nekti uzzèti niscta; a Poglavicza taddà zafalivscimu lipo, i obechiavscise, da izvan Boga Izraelskoga, druggoga poznavati, ni setovati nechie, dilise puut Kragliestva svoga, a Eliseo k'svojoj kuchi. Ma ovvo çuddo, i druggo zatim slidì: razumivsci Giezi sluga Eliseov, da gniegov Gospodar Eliseo, nije ktijo primiti Srebro, ni Zlato, kojemuje Naaman davao, potajno otisctese za-gnim, i dostigavsciga, çinnì damu dade sve onnò, scto Eliseo darrovati hotisce; i tako s' mnoghim blagom povratise vesseo k'Eliseu Proroku. Ma Prorok buduchi sve viddijo ù duhu, scto sluga opravijo bisce reççemu: tisi donijo jaspre s' koijmchiesc kùpiti Vinograde, Masline, Ovze, Vollove, slughe, i sluxbenize, alli Gubba Naamanova immà prichi nàte, i porrod tvoj, do skonçagna Svita; i ù tà ças ostade Giezi vas Gubav, i pokriven z' Gubom, od pète do glave.

Nastojasce Kragl Assirianskì na punno naçinah kakobi uffatijo Kraglia Izraelskoga, i gniegovu

Digitized by Google

zemglia porrobijo, mechiuchi bussije, i zaside, allimu nikada na ruku nejzàge, jer Prorok Eliseo otajna svakà viddechi, Kragliu dokazivasce, nekase çuvati morre. Ma buduchi kazano Kragliu od Assirie, da Eliseo sve gniegove Aranzadluke znadisce, i svomuijh Kragliu kazivàsce, namislì po koij naçin pogubiti Elisea. Budduchi dakle izpitao ù komuse mistu nahodi Eliseo, posla Vojsku potajno dagga uffatè, kojà dilivscise po nochi, dòge pod Grad Dotaim, ù komu Eliseo stàsce, i sasviga stranah obsidosce Assiriani. Eliseo sutra dan ugledavsci Vojsku okkolo Grada, poççè molliti Boga daij svekolike oslìpl, nekka nemoguh znati, ni vidditi, kudli iggiuh, ictolli çinneh. I buduchi Bogh poslao na Vojsku slippochiu, ullize Eliseo megiugnie pakijm reççe: nije ovvò Grad, koga isctete, hodite zamnom, jachiuvas uvèsti ù Grad Dotaim, i kazativam Çovika, koga isctete. Pogiosce dakle za-gnim slipajuchi, i uvedeijh ù vellikì Grad Samariu, ù komu Kragl Izraelski pribivàsce, takò dasse svi Gragiani çuggiaju scto çinnì Eliseo. Buduchijh dakle na srid Grada doveo, poççè molliti Boga daijh çinnì progledati, i ù tà ças otvoriscese oççi gniove ter, kakono dassuse od sna probudili, poznadosce dassu ù Gradu Samarij, i ù rukuh svoijh nepriategliah. Hotisceijh Kragl Izraelski svekolike possichi, alli neddade Eliseo, vechmu reççe: Ovvò tvoje junasctvo nije, neggo Boxije, poçiastiih, i poscagli zdrave kuchiam svoijm, i tò sve bì uççignieno.

Digitized by Google

Benadad Kragl od Damaska obsidnu Samariu.

Videchi Benadad Kragl od Damaska, i Assirie, da s' privarkom nemogasce Kragliu Izraelskomu uççinniti niscta, zarad Proroka Elisa, skuppi jednu strahovitu Vojsku, i uddarrì sc'gniome na zemgliu Izraelskù, ter robechi Gradove, Varosce, i Sella, dòge pod Samariu, stolnì Grad Kragliah Izraelskih, i obsidega sa svih stranah, za immati Kraglia Jorama, i Elisea Proroka ù ruke. Darxechi dakle Samariu za punno vrimena obsidnutu, Gragiani nahogiajuse ù vellikoj tuzi i xalosti, buduchi poijli sve seto imadihu, i takò od glada mnoghi ummirati pocesce; a glava magaretija prodavascese po ossamdeset srebargniakah.

Alli evvo ì gorrè xalosti: jedan hodechi Kragl po Bedenu Grada, doge pridagn xenna nikka mollechiga, dajoj pravdu uççinni, na ovvi naçin tuxechise: xenna ovà reççe menni, daj sina tvoga daga izzidemu danas, a sutrachiemo poijsti moga. Svarismo dakle moga sina, i izzidosmoga: pak sutra dan rekojoi: daj sina tvoga, daga blagujemo, a onnaga sakri, i nektiga datti: dakle Kragliu pravedni çinni pravdu. Kada razzumi Kragl tà Ruçak nepodobni, rasdri Svitte svoje, i rasardivscise jakò protiva Proroku Eliseu, kunnechise Bogom dachiemu odsichi glavu, ezinechi daje on od takogà zla uzrok. Posla dakle Kragl nevirni Vojnike k'Eliseu, damu glavu odsikuh, a tò videchi, i poznajuchi Eliseo, onnim boijh ù kuchi sc' gnime bihu, da Vrata zatvorè: jerje poslao (reççe) onni uboijcza xelate, dami glavu odsiku a

Digitized by Google

evvose çuje i Kraglievih nogah baat, koij za gnima igge, buduchise pokajao od nepravedne naredbe, daijh vràti na zad, prija neggo k' menni dogiuh. I on takò govorechi, doge u istò vrime Xelat, i Kragl koijmu ovakò govoriti poççe: stosse ovvò çinnì Eliseo: moxemoli gorega zla doçekati, neggosmo doçekali? Odgovori Eliseo, sluscajte riç Boxju: ovò govorì Gospodin, sutra ù Samarii bichie tollikà obilnost, dachie po jednu sitniczu biti Stàr vellikì Çzvìta od Brascna, a dva Stàra Jeçma immachiese za jednu sitniczu. Svisse obesellisce te glàse sluscajuchi, alli jedan od vellikih Poglaviczah rugajuchise rççe: da Gospodin Bogh buddè iz Nebba daxditi z' Brascnom, i Jeçmom, josc nije moguchie dachie tò biti istina. Odgovorimu Eliseo: tochie sutra biti, alli tì vidditi nechiesc, ni ijsti; i tomuse dogodì, kakochiese vidditi barzo.

Tù istù Noch Bogh svemoguchi metnù nikkì strah ù Vojsku nepriateglskù, tako xestoko, da ostavivsci svoje Çadore, alliti Scatore, Srebro, Zlato, Kognie, Vollove, Brascno, Xitto, i sve scto imadiju, pobigosce brez obzira, kolliko daijh Vojske sikuh, i tirraju; i takò kixechi, neustaviscese, dok izvan Mejascah Izraelskih neizagiosce. Sutra dàn viddechi Gragiani da okkolo Grada nebìsce nikkoga od Gliudih, otvorivsci vrata, poççesce navalize izlaziti na dvòr; i buduchi Kragl postavijo na vrata Grada reççenoga gorri Poglaviczu, nekka pazzì dasse çegliad gladna poduscila nebi ma kada Puk navàlì, ostàde on isti pogaxen, i udùscen od Puka; i takomuse dogodì kakomu Eliseo prorokovà. Alli ostavivsci za sad Kraglia

Digitized by Google

Izraelskoga, vrachiamse na govoregne od Kraglia Xudinskoga.

Na 3112. Pòge s'ovogà Svita pravovirni sluga Boxij Josafat Kragl Xudinski, koga sin Joram na Pristoglu gniegovu sidde, i Kraglievati ù Jeruzolimu poccè; ovi budduchi uzzejo za xennu Sestru Jorama Kraglia Izraelskoga, çinnìga uppasti ù Kiposctolstvo, jer bisce naznaboxicza, kakono i Roditegli gniezini. I takò po nagovoru xenne, izvan ostalih zalah, çinnì possichi svu bratju svoju, i mnoghè Poglavize Xudinskè. I videchi Bogh, da oppàko putuje, naslidujuchi stoppe Kragliah Izraelski, hotiga pokarati, dopustivsci daga ostavi Darxava Idomejska, i protivase gniemu uzdignè. Po isti naçin dopusti, da Kragl Arapskì s'jednom Vojskom vellikom protiva gniemuse podigne, koij ullizavsci ù zemgliu Xudinskù, nemiloje porrobì, isikavsci mnoghè Xudile, xennu Kraglia Jorama, i gniegove sve sinove, izvan najmlagega, koij immade srichiu uttechi. A Gospodin Bogh svarhu svih pedipsa posla na gniega jednu bolest xestoku, kojaga buduchi dva godiscta mucçila, najposli ummri, posli ossam godisctah gniegova neharna Vladagna.

Na 3119. Okozia sin Kraglia Jorama, ù Jeruzolimu za Kraglia Xudinskoga bì okrugnien. Ma i ovvi hotti naslidovat nevirnost Kragliah Izraelskih, i Otcza svoga Jorama, sctujuchi Idole, Boga pravoga zabazivsci. Alli pravedno pedipsagne od Gospodina Boga immade po naçinu ovomu: Kragl Izraelskì Ujacz gniegov, budduchi namislio uddarriti na zemgliu Kraglia od Damaska, zazvà na pomoch Okoziu, koij skuppivsci Vojsku, poge-

Digitized by Google

mu datti pomoch, a tò bì parvo godiscte Vladagna gniegova. Podignuvsci dakle ovvà dvà Kraglia Vojske, ullizosce ù Kragliestvo Damascensko, i obsidosce Grad jedan; pod koijm Kragl Izraelski Joram bi ragnien krùto; i za izliçitise od Ràmah, ostavivsci Vojsku pod Gradom obsidnutim, ì prid gniom svoga Generala Jeu immenom, pòge ù Grad Jezrael k' Likarom od Grada onnoga. Alli nekùjuchiga brez sebbe gustiti gniegov Netjak Kragl Xudinski Okozija, i òn ostavivsci Vojsku svoju dìlise sè gnime pùt reççenoga Grada Jezraela.

Dòge posli toggà ù Vojsku Izraelskuh jedan mladich, poslan od Proroka Elisea, koij nascavsci Jeu Generala gdi siddi, i razgovarase z' Gospodom i Glavarim, koga pozdravivsci, reççemu: immamti niscto skrovito reohi, o Glavaru; koij ostavivisci Gospodu, pòge se' gnime ù misto skrovito. Tadda mladich reçenì izvadivsi Gostariczu Uglia izlije na glavu gniegovu, pakmu na ovvi naçin govoriti poçcè: Govoriti ovako Gospodin Bogh: Evvo ja tebhe pommaza za Kraglia Izraelskoga, i tì immasc poraziti svu kuchiu, Rodstvo, i Plemme Akabovo, neostàvivsci nikkoga xiva od gniegova Rodda, ni Plemena. *Akad bisce Otacz Jorama reçenoga, koijse od Ràmak ù Jezraelu liçasce.* Rekavsci pak reççeni mladich tè riçi, pobixe napriscito na zad, a Jeu doscavsci k' Poglaviczam, koje ostavijo bisce, kazaijm sve pravo, kakoje Prorok Eliseo poslao reçenoga mladichia daga pomaxe svetim Ugliem za Kraglia Izraelskoga, i kakoje od gniega jurve pomazan. Kada Glavàri Vojske tè stvàri razumisce, svukosce sebbe Agline, od koijh ucci-

Digitized by Google

nivscimu kakono jedno Pristoglie, svarhu gnih siditga çinnisce. Posli toggà çinnisce da zatrube Trubglieçxije, i da zaviçuh nekka sva Vojska slusca *Kragl novi Jeu, neka xive çestito.* Svi Vojnizi takòger, kada te glàse çusce, punno vesseli, jednoglasno vikati poçesce: Kragl Izraelski Jeu nekka xive uvike.

Videchi Jeu daga sva Vojska dobro hochìe, i nasliduje, dixxeje iz pod toggà Grada, i ottigge sc' gniome k' Jezraelu, za pogubiti oppàkoga Kraglia Jorama, koijse (kakoje reçeno) lieàsce *od* Rànah. Puttujuchi dakle Jeu s' Vojskom pram Jezraelu, ugledaje Kragl Joram iz Grada, i zaçudivscise punno, posla dva izviditeglia, jednoga za drughim, da izvidè kakve tè novine bihu, i s' çijom oblastju Jeu dixxe iz-pod Grada nepriateglskoga Vojsku. Alli videchi dasse izviditegli nevrachiaju, a Vojska napriduje, ullize ù Koçie, i poge òn glavom sristijh, i viditi sctoje, i kakoje, a ù drughim Koçiam gniegov Netjak Okozia naslidovàscega. Priblixavscise dakle Kragl Joram k' Vojsczi, i ugledavsci svoga Generala Jeu poççèma govoriti: Jelli mir o Jeu? kakav mir, odgovorimu Jeu; zlochie Matere tvoje Jezabele nisu dospile, neggosu josc ù czvitu.

Kada razumì Joram scto Jeu govorì, okrenuvsci Koçie na zad, glasom vellikim zavikavsci reççe: bixi Okozia izdatismo. Megiutò uddarriga Jeu Strilom ù Plechia, i ostade martav; a Kragl Okozia pobize, ma neuteçe, jer bì smartno ragnien, i od svoijh slugah ù Jeruzolim ponescen, i ukopan. Tilo pak Kraglia Jorama bì baçeno ù Vinograd Nabatov, koga Akab Otacz gniegov ubbijo

bisce nepravedno za osvoijtmu reççeni Vinograd. I tò hotisce pravda Boxja, daga ù Vinogradu nepravedno ugrablienu Psi jidduh, i gniegovu karv loççuh. Ullizavsci pak Jeu ù Grad, çinnì baziti s'Poniatre, alliti obloka, dolli na zemgliu nevirnu Jezabelu, Majku Joramovu, koja od Kogniah, i Kògnikah bì pogaxena, i sva satarvena. Zapovidì posli togga Jeu slugam svoijm, daje pogiuh ukopati, na ovi naçin govorechi: pogite i ukopajte onnù proklètù xennu, jerje chier Kraglieva. Ottiggiosce slughe, alli nenagiosce druggò, neggo kosti oglegiane od Psegnia; i takose izpunì pro-roçanstvo jednoga Proroka Boxjega, koij prorokova, dachie Psi izzisti Mèso Jezabelino.

Sedamdeset sinovah immadisce Akab, koijh bihu bratja Joramova, i ovvè sve çinni Jeu possichi. Posli togga ottigge ù Samariu, ù komu Gradu sve onnè, koij bihu od Kollina, i Plemena Akabova possichi çinnì, izkorenuvsci (po naredbi Boxjoj) ne samo Kollino gniegovo, neggoli suvisce i poglavitè gniegove Priateglie pogubivsci. Issiçe takoger sve Idolskè Misnike, i za ixkorenutijh po svemu Kragliestvu, da nijedan neuteçe, nàge ovvi naçin: ukàzase Puku vidditi, daje i òn Idolosctovacz pravi, kakono, i ostalih Kragli, koijsu prija gniega bili ù Izraelu posli Salomuna, i za çinitijh brez sumglie virrovati daje takò, skuppivsci Puk, govoriti na ovvi naçin poççè: Akabje sctovao Boga Baalima, a jachiuga joso vechiè sctovati, i slaviti. Zovite dakle sve Proroke, i Misnike Baalimove, da nijedan, pod izgubgliegne glave neostane, jer immam uççiniti tako velliko Posvetiliscte nascemu Bogu Baalimu, daga vechiega u Izraelu bilo nijo. Primivsci Kraglievu naredbu laxglivi Pro-

rozi, i Misnizi, dogiosce vesselechise svikolizi, da od gnih neostade nijedan; koijh ullizavsci u Czarqvu poganu, napunisceje svukoliku od svarha do dna. Recçe pak Kragl Jeu, bazite da nije kogod u Czarqvi od onnizih, koijh Boga Abramova, Issakova, i Jakovglieva setujuh; i akobise kogod nascao, iztirajtega, jer nije dostajan u nascoij pribivati Czarqvi. Buduchimu dakle odgovoreno da nejma nikoga, zapovidi tadda Vojnikom da ullizavsci u Czarqvu, sve dojednoga posikuh, i tako Vojnizi sve opravisce. Razoriti poslie togga çinni Czarqvu, saxexe Idole po Kragliestvu. Alli Jeu neuçini sve onno, scto uççinit imadisce, jer dva Junçichia zlatna, koijse sctovaju od Puka nearnoga, baziti nekti, i zatose Bogh na gniega rasardi, kakochiese vidditi dolli. Za sada ostavivsci Kraglie Izraelske, vrachlamse na govoregne Kragliah Xudinski.

Govoregne od Atalie Majke Okoziine, i Joasa Kraglia Xudinskoga.

Na 3120. Atalia nevirna Majka Okoziina bi u Jeruzolimu okrugniena na ovvi naçin: kada doge glas daje Kragl Okozia poghinuo, Majka gniegova, Atalia, Xenna slobodna, i Vragometna nage naçin, i uççiunise Kraglizom Xudinskom, i za Kraglievati brez nikakva straha, çinni possichi sve sinove Okoziine a svoje Unuke, neostavsci ni jedan, izvan u povoju najmagni, immenóm Joas, sakriven od tetke Joasa, sestre Okoziine, a Xenne Jojade Poglavize Misniçkoga. Ovoga dakle z'Dojliczom sakri u Czarqvi Tetka gniegova, i tako

stajnoga çinni braniti, i goijti, da za gniega, izvan gnie, i Jojade Misnika znatti nemoxe nikko, a to sve bisce po hotignin, i milosti Boxjoj, dasse neizkorene Pleme Davidovo, od kogasse imadisce Issus porroditi. Poglavicza megiuto Misnički uffatijo bisce priateglstvo z'Gospodom, i Glavarim Xudinskim, koijga slusciaju dobrovoglno scto on hotisce i naregivasce. I videchi dassu svi prignuti na gniegovu ruku, usudise oçitovatijm, i ukazati maloga Kraglichia, dite od sedam godisctah, kakoga bisce skrijo, goijo, i hranio u Czarqvi skrovite; a posli togga govoregne pocçeijm kazivati, da nije gniovo posctegne biti vladani od jedne oppake, i ohole Xenne, i kakobi dobro bilo da Mali Joas, koije od kollina Davidova gnima Vlada, i upravglia. Vojvode, Glavari, i ostalah Gospoda to sluscajuchi staju izvan sebbe zaçugeni, i videchi nenadgniega Kraglichia, ostadosce napugnieni vesseglia, i radosti, i nekasnechi nimalo, çinnisce dochi mnosctvo Vojnikah Oruxani, i uvestijh u Czarqvn Salomunovu, koju iz nutra, i zdvora jako utvardisce, okruxivscije jedno velliko mnosctvo Vojnikah, a u Czarqvi bi uççignieno Kraglsko Pristolje, na koga çinnisce sisti maloga Joasa, koga pomazavsci Jojada velliki Misnik, i postavivsci Krunnu na glavu gniegovu, çinni da Trubglexijè za trube, i sviraçi za svire, i ostalih od svake varste Zvoniozi u svoje Violine, Kitare, i Tambure zazvone, a sva Vojska zaviçe: *neka Xive Joas Kragl Xudinski.*

Çujuchi Atalia Kraglicza bukku, i Vesseglie neobiçajno, izsage hitro iz Dvora svoga, i proscavsci kroz Puk velliki ullize u Czarqvu, i videchi prid Otàrom Kraglichia na Pristoglju uzviscena s'Krun-

nom na glavi, zavika govorechi: izdaja, izdaja, pak tò rekavsci vratise sardita, i pristrascena nazad. Alli po naredbi vellikoga Misnika bì izvan Czarqve possiçena. Ullize poslì toggà Veseglia, i Okrugniegna Puk Jeruzolimski ù Czarqvu Idola Baalima, ù kojojse nevirna Atalia Sotoni klagniasce, i svuje do zemglie razorì, Idola razbì, i pogazi, a Matana Misnika Idolskoga prid poganim Otarom possiçe. Kraglia Joasa svellikim veseljem vas Puk, Gospoda, i Vojnizi dopratisce do gniegova Dvora, koij Kraglieva çetardeset godisctah ù Jeruzolimu, obsluxujuchi Zakon Boxij svega vrimena Xivota Jojadina. Ma po smarti reçenoga Jojade uppade ù Idolosctovstvo, i buduchiga, za takù nevirnost, pokarao Zakaria velliki Misnik, a sin reçenoga Jojade, possiçega ù Czarqvi prid Otàrom, nespomigniuchise dobra, kogamu Jojada bisce uççinnijo. Videchi Bogh Svemoguchi tollikò nepoznanstvo, za osvetiti karv pravednù çinni protiva gniemu dignuti Azaela Kraglia od Damaska, koij posli neggo razbi, i issiçe Vojsku gniegovu, dòge pod Grad Jeruzolim, i sa-sviga stranah obsìde. Joas nemoguchimu odoliti, izvadi sve blàgò iz kuchie svoje, i iz Czarqve Salomunove, daddega Kragliu Azaelu, dasse digne iz-pod Grada; i natase naçin oslobodì od sabglie gniegove. Ma nebuduchise pokorijo, dopusti Gospodin Bogh, da od svoijh slùga, i dvòrànah ubijen buddè. *Alli* ostavivsci za sad Kraglie Xudinske, na Izraelskese povratiti immam.

Na 3148. Poslì smarti Kraglia Izraelskoga Jeu, gniegov sin Joakaz, za Kraglia bì uççignien; koij naslidujuchi stoppe zlih Kragliah Izraelskih, odba-

Digitized by Google

zivsci Boga Izraelskoga, i zagarlivsci Idole, bì od Boga pedipsan, dopustivsci da protiva gniemu dignè Vojsku Azael Kragl od Assirie, i Damaska, od koga na punno mistah bì gniegova zemglia porrobgliena, i Vojska issiçena. Alli buduchise s'plaçem uttekao Bogu, posvega nezapùsti, nitiga dixxe s. Pristoglia Izraelskoga, kako dostojan bisce. Kraglievà sedamnajest godisctah, ma sve ù tùzi i xalosli, neostavscimu od svè Vojske izvan pedesèt Kognikah, desset Koçiah, i desset igliadah Pisaczah, jer ostalò, sctosse nerazbixe, od Azaelove Vojskè bi possiçeno.

Na 3165. Joas sin reçenoga Joakaza, na Pristolju otcza svoga sidde. Posli nikoliko vrimena buduchise na smart razbolijo vellìki Prorok Eliseo, ù Gradu Samarii, pògc k' gniemu Joas za obachiega, koijmu ovakò govoriti poççè: Occe moj, Occe moj tìse dilisc s' ovogh Svita, a kochie braniti Puk Izraelski od nepriategliah, i svakì protivsctinah? Reççemu Eliseo: donessimi Lùk, i nikoliko Strilah. Koje kad bihu donescenne, çinnì otvoriti Ponistru, koja pram Istoku gledasce, tò jest pram Kragliestvu Assirianskomu; reççemu pak da Strilu napèrì, daje bazì smproch Kragliestvu Assirianskomu; i takò Kragl budduchi nççinnijo, reççemu Eliseo: Strila od Spassegna protiva Sirij, kojachie od tebbe biti satarvena. Naredimu zatim, da uddrrà Strilom ù zemglin; i buduchi Kragl trikrat uddarrijo, nekti viscè, neggo pristade uddarrati Strilom zemglin. Rassardìse Eliseo termu reçce: da buddesc pèt, scest, olli sedam pùtah zemgliu uddarrijo, sa-svimbi Kragliestvo Assirianske satargao, alli buddnchi trikrat zemgliu

uddarrijo, trikratchiesc sàmo razbiti jàkò Kraglia Assirianskoga, a ne viscè; i takose sve dogodi. Ma i gniegove Kosti poçèsce çudèssa çinniti, a iz megiu ostalih ovvo çuddo uççinisce: bisce umro Çovik nikki, koga nosechi Gliudi za ukopatga, ugledasce Ajduke, alliti Pustaije, i pristrascivscise, nesmidoscega nossiti gdimu Greb bisce, neggo baczivsciga u Greb Eliseov pobigosce; alli, kakose martacz doddi Kostijuh Eliseovih uskarsnu, i poge, s' ostalim kuchi svojoj. Kragljeva Joas godisctah scesnajest, razbivsci trikrat Vojsku Kraglia od Asirie, pak ponizivsci nepriateglje umri, a gniegov sin od kogachie poslie biti govoregne Vladagne Izraelsko primi.

Nà 3165. Po smarti gori reçenoga Joasa Kraglia Xudinskoga, gniegov sin Amasia immenom, bi u Jeruzolimu okrugnien u isto vrime kada i Joas Kragl Izraelski. Ovvi Kragl iz poçetka josc nebisce, neggosce ukaza dobar, i pravedan. Alli budduchi razbijo Edoma, i osvoijo mnoghe Darxave Arapske uzdixese vekoma, i ostavivsci Boga, zagarli Idolosctovstvo; i zàslipglien od oholosti, poçce zvati na mejdan Joasa kragha Izraelskoga, da digne Vojsku, i dogese sc' gnime pobiti. Koijmu ponizno odgovori, da smirom poçiva u Kuchi, i Kragliestvu svomu, i damuje dosta slavè pridobivsci Kraglia Arapskoga. Ma uzdajuchise Amasia u sillu nektise ostaviti, dok na sarxbu neprobudi reçenoga Joassa, koij skuppivsci Vojsku, izzage suproch gniemu, terse pobisce, i za punnose satah bijuchi, s' jedne, i drughe strane mnoggo martvi padde. Alli najposli pridobivsci Izraelichiani Xudile, mnoggoijh igliadah possikosce; i uhvativsci xi-

va gniova Kraglia Amasiu, povedoscega k' gniegovu Gradu Jeruzolimu, koga sa svi stranah obsidnuvsci najposli osvoijsce. Uççinivscise dakle Kragl Izraelski Joas od Jeruzolima ossobiti Gospodar, sve Srebro, Zlato, drago Kamegne, i ostalah Bogatstva koja nage, odnese sobom u zemgliu Izraelsku; a Kragliu Amasij prostivsci xivot, i povrativscimu Kragliestvo, ostaviga golla, i uboga, pakse s' Vojskom obogachienom povrati slavodobitnik na zad. I na ta naçin bi pokarana od Boga oholost Kraglia Amasie, koij xivi u Kraglievagnu petnajest godisctah posli smarti Joasa Kraglia Izraelskoga; u koga Kragliestvo, ostavivsci zemgliu Xudinsku za sada, prilazim.

Kratko govoregne od Jeroboama Sina Joasina, Kraglia Izraelskoga, i od Jone Proroka.

Na 3181. Za Kraglia Izraelskoga, po smarti Joasa, stadde gniegov sin Jeroboam drughi togga immena, koij Kraglieva Çetardeset i jedno godiscte u Izraelu. Ovvi Kragl zao Çovik bisce, Kipoctolaz, i velliki nevirnik, alli Junak na Oruxju, i Vojnih glasoviti, koij Rat imaduchi sa-svim Kraglim okkolo stojechim, sveijh srichno, i çestito pridobi: a tomu bisce od Proroka Boxjega prorokovano, dachie na Oruxju srichian biti, i sve nepriateglie spomochiu Boga pridobiti, premda nebisce dostojan take milosti. U' gniegova Kraglievagna vrime czvatisce Jona Prorok, komu Bogh zapovidijo bisce, da poge u Niniven Grad velliki, i stolno misto Kragliah Assirianskih, ter daijm od strane Boxje navisti Grada prosidnutje do çeta-

Digitized by Google

rjest danah, zarad gnìovih texkih grijah. Ma nebuduchi Joni ugodno k'reçenomu Gradu pochi, pobixe u Jopen, a od togga mista ullizavsci u Brod, pobixe u Tarsis. Alli buduchi Brod izzascao na puçinu Morsku, uddarrisce vitri, i srahoviti Morskih Vallovi takò naglo, da bi potribito baczati iz Broda sve, sctosse od texine nahogiasce: a Jona megiutò brez nikakva straha spavasce. Videchi Mornari, dassu na poghibli, i czinechi daijh Bogh zaradi kakva vellika grija, i griscnika kara, metnusce Bruscket za nachi griscnika, i bazitga u More; alli Brusket padde na Jonu, koga Mornari pitati poçesce, sctòje uççinijo, daijm pravo kaxe. Jona nesakrivsci grih svoj, pravoijm kaza, kako bixasce od obraza Boxjega za nepochi u Niniven, kudmu naredijo bisce. Mornari punno pristrasceni pitatga poçesce: sctotj dakle sada uççinniti immamo, neka Vitar pristane, i ovva, sarxba Boxja? Baziteme u More (odgovori Jona) takochie Vitar onças pasti. Izpoçetka nektijahu Mornari tu nemilost dillovati, ma rastuchi Vitar sve tovechie, pomoliscese Bogu daijm prosti, pak uzzamsci Jonu baziscega u More, i u ta ças uççinise More tiho, kakono Mliko. Megiuto Gospodin Bogh bisce poslao jednu Ribbu velliku, kojase zove Balena, terga proxdri onni hip, u koij padde u More; i u Utrobi reçene Balene prista xiv, i zdrav Jona tri dni, i tri nochi kolliko da sigiasce u jednoj kuchi, mollechi Boga damu prosti, i damuse smiluje. A trechi dan (hotijuchi tako Bogh) izbaziga Balena iz utrobe svoje na suho, komu oppet zapovidi Bogh da igge u Niniven (koga okolisc trì dni hodda bisce) i da reçenim Gragianom

Digitized by Google

navisti pedipsagne kojechie za gniove grije barzo od Boga primiti. Poge Jona put Ninivèna: i ullizavsci u Grad pripovidati poççe; do çetarjest danah Ninive-chiese prossisti. Pametni, i srichni bihu Gragiani, jer Joni vìrrujuchi, xestoku pokoru çinniti poçesce, obukavscise u Vrichie, i posuvscise lugom. Kragl isti Joni virrova, i zapovidi da postiti immaduh, ne samo Gljudi dalli i gniove xivine; a Jona obsluxivsci naredbu Boxiju, iz Grada izzage, i uççinivsci niscto mallò lada ne dalleko od Grada sidde u ladu çekajuchi sctochiese dogoditi. Ma buduchi prosclo çetarjest danah, i videchi dasse Grad neproside, rasardise pak poççe Boga molliti da umre, na ovvi naçin se'gnimese razgòvarajuchi: znam dobro Gospodine Boxxe dassi pun dobrote i milosardija, i dasse udigl prighibgliese na milosardije, kakko viddisc griscnika scruscena, i ponixena, i za tu svarhu pohigaosam u Tarsis od obraza tvoga, znaduchi zarad tvoga milosardja dachiescijm prostiti, i dasse nechie dogoditi onno sctoijm buddem prorokovati, kakose i nedogodi: zato dakle Gospodine uzmi duscu moju, jermije boglie posctenije umriti, neggo ovako xiviti. Odgovori Joni Bogh: czinisc Jona da imasc razlogh sarditise? I buduchi tadda xestoke vruchine, çinni Gospodin Bogh naresti jedan lip Barsctan nad glavom gniegovom, pod koijm mogasce ladovati Jona, kotijse punno obbeseli, alli posla Gospodin Bogh jèdnoga Czarva da podgrize Koren od Barsctanà, i to uççinivsci ussanu, vas, i oppavscimu listje, ostade Jona brez làda, i brez veselja, ter oppet poççe molliti Boga daga digne s'ovogh svita. Komu reççe Bogh: koj razlogh immasc Jo-

na sarditise i xalostiti? Immam razlogh (reçce Jona) i xaochiemi biti Barsctana do moje smarti. Reçcemu Bogh: tebije xao Barsctana, i grizescse zichia gniega, koga nisi usadijo, goijo ni okolo gnieka radijo, a nechiesc daje meni xao Ninivena Grada, i da prostim Gragianom, megiu kojim nahodisce vechie od sto, i dvadeset igliadah Duscah koje nisu zla ucçinili nikakva, i kojesam ja goijo, i hranio? I ovde dospiva govorenje od Jone, a sada od Kraglia Xudinskoga govoritse imma.

Na 3294. Azaria sin Amasie Kraglia Xudinskoga u Jeruzolimu bi okrugnien. Kragl ovì punno dobar bìsce, i zaradi togga Bogmu dadde srichiu u Vojevagnu, ter mnoghi Kragliah razbi Vojske, i gniove zemglie osvoji. Ma buduchise (zarad srichna Vojevagna niscto poholijò, hotti çinnit dillo Misniçko, i tako na Otaru zlatnomu poççe çinit Posvetiliscte, i Bogu Tamgnian prikazivati. Alli u isto vrime pristupivsci k'gniemu Poglavicza Misniçhi, s'ostalim sveçenizim, pokaraga govorechi: Gospodine, nepristoijse tebbi Tamgiam Bogu prikazivati, nebuduchi ti od Kollina Aronova. Ma nektijuchiga poslusciati bi pokaran od Boga, poslavsci na gniega Gubbu, kojaga, kakono snigh svega pokri, od koje, i umri u dvoru svomu, posli neggo Kraglieva pedeset, i dva godiscta. Koga Kragliestvo za sad ostavivsci, u Izraelsko prilaxim. U ovah vrimèna bihu Prorozi: Zakaria, Osea, Joel, i Abdia.

Na 3232. Zakaria sin Kraglia Izraelskoga Jeroboama, bi za Kraglia Izraelskoga okrugnien. I ovvi hotti naslidovat zlochie Otcza svoga, sctujuchi Idole, i svaku opaçinu çinnechi. Ma nekraglieva

Digitized by Google

neggo scest Miszih, jerga poggubi Selum, i za Kragliase okruni. Alli ni on çestit nebbi, u Kraglievagnu, jer navlada, izvan Missecz danah, budduchiga iz Kragliestva iztirrao Poglavicza nikki, immenom Manae; koij stadde za Kraglia, i za desset godisctah Vlada u Izraelu. A posli smarti gniegove, priuze Vladagne Izraelsko gniegov sin Facea koij nekraglieva izvan dva godiscta, jerga possiçe jedan Vojvoda, koijse istim immenom *Facea* zovisce; i ovvise okrunni u Izraelu, protiva komu Kragl Assirianski silnu podixe Vojsku, porobi zemgliu Izraelsku, vechi dijo osvoij, i neizbrojnu çegliad u svoje Kragliestvo za suxgnie povvede. Bi ubijen Kragl Facea od jednoga Poglavicze, komu Osea imme bisce, posli neggo Kraglieva dvadeset godisctah. A reççeni Osea na silluse okruni u Izraelu, kakochiese vidditi poslie; a sada vratitse u zemgliu Xudinsku potribitoje.

Na 3246. Joatan sin Azarie reçenoga, bi u Jeruzolimu, za Kraglia Xudinskoga okrugnien, koij Kraglieva scesnajest godisctah, i bisce dobar, kakono i Ozia Otacz gniegov, zaradi togga immade od Boga blagosov, i velliku u Vojevagnu srichiu razbivsci mnogokrat nepriateglske Vojske. Po smarti gniegovj bi okrugnien koij Slidi. Ovvo vrime Isaia, i Osea prorokovaju.

Na 3262. Akaz zloçesti, sin dobroga Joatana Kraglia Xudinskoga, u Jeruzolimu bi okrugnien, koij od svi Kragliah Xudinski najvechie Idolosctolacz bisce. Protiva gniemu Facea Kragl Izraelski, i Kragl od Damaska digosce Vojske, i scgnimese pobivsci pridobivsciga, i Vojskumu issikosce. Videchise Akaz u potribi vellikoj, utteççese Kragliu

Digitized by Google

Assirianskomu, koij sakuppivsci Vojsku strahovitu doge sc'gniome pod Grad Damascak, obsidega, osvoij, i Kraglia od Damaska, koij bisce doscao Gradu na pomoch pogubi. Alli bojechise Akaz, dasse Kragl Assirianski gniegov pomochnik neobrati protiva gniemu istomu, izvan blaga scto on imadisce, dixxe sve srebro, i zlato iz Czarqve Boxije, terga ponese u Damascah, i Darova Kragliu Assirianskomu. I Povrativscise na zad, çinni zatvoriti Czarqvu Boxju, i uzzidati drughe iznova za svoje Idole, koijmse klagnasce sve vrime svoga oppakoga Vladagna. Od koga za sad dilivscise prilazim u Izrael.

Na 3265. Osea gorri imenovani, pogubivsci Kraglia Facea; vladagne Izraelsko possidova. Ovvi Kragl, po smarti oppakoga Akaza Kraglia Xudinskoga, osvoij sve Kragliestvo Xudinsko, uççinivscise Kragl od svega Izraela. Alli nesrichno poççe, a gorre dovarsci, jerse dizze protiva gniemu Salmanazar Kragl Assirianski, sasvom snagom, koju imadisce, i obside stolni Grad Samariu, i za tri godista nedigavscise iz pod gniega, na svarsi trechiega osvoijga, i uffativsci Kraglia Osea, postaviga u Tamniczu, i sve gniegovo osvoij Kragliestvo. Izraelichiane, koje neposiçe, onne odvede u Kragliestvu svoje, a drughe, Puke, i Narode çinni dochi u zemgliu Izraelsku, possidovati gniove Darxave, i Gradove. Tadda dakle Izraelichiani izgubisce svoje Kragliestvo, srichiu, i çestitost, po pravoij pravdi Boxjoj, nektijuchiga poznavati za svoga Boga. Pribivasce u Slobosctini Izraelichiani, u zemgli od obechiagna, devestotin, çetardeset, i sedam godinah a potomtogga sveger u progonstvu.

Digitized by Google

Dogagiaj od Akaza, i Osea pisce Vitezovich bi na 3209. posli koga vrimena do godine danah kaxe, da poçetah Rimu daddosce dva bratta, Romulo, i Remo immenom, od Illije xenne rogeni, koja buduchi hudih Bogovah Misnisckignia, i çistochiu osquargnila, porrodivsci dva reççena bratta, bi od Pravde ubiena, a Dicza u Riku bacena, allise nage jedna Bludnicza immenom Lupa, nasecki Vuçicza, koja gnih iz Rike izvadi, i skrovito odgoij, a jedan od gnih, immenom Romulo parvi Kragl Rimski postade.

Slidi govorgegne od Tobijepravednega.

Salmanasar gorri, immenovani, megiu ostalim Pukom Izraelskim, Tobiju pravednoga zarobi, i u Niniven stolno misto svoje povede; u komu Grada pribivajuchi, ne samo on i Kuchia gniegova ù obsluxegniu Zapovidih Boxij, megiu neznaboxzem uzdarxasce, neggoli josc, i ostale Suxgnie Izralichiane, svoijm ponukovanjem, i svetim izgledom tvergiasce, i Kripgliasce, da Zakon svoga Boga Obsluxujuh, Idolomse neklagniajuh. Imadisce sina jednoga, immenom Tobiu, koga uzdixe u strahu, i gljubavi Boxjoj.

Posli togga do nikoliko godinah, Senakerib Kragl od Assirie skuppi Vojsku sillovitu, i sc'gniome uddarri na zemgliu Xudinsku, koja, pod Uladaozem Kraglia Ezekije, biscese otresla od jarma, i oblasti gniegove, kakochiese barzo vidditi ù razgovoru od reçenoga Ezechie Kraglia Xudinskoga. I buduchi u zemgli Xudinskoj, reçenoga Senakeriba Vojska razbijena, povratise na zad s' vellikom

sarditostju, ter poçce Xudile, i Izraelichiane, kojise ù gniegovu Kragliestvu za suxgnieni nakogiaju, sichi, i texkò progoniti, zapovidivsci svàkomu, daijh pod izgubliegne glave nejma nikko ukoppati: Alli Tobia, vechie bojechise Bogà, neggo Kraglia svìtovegniega, podmuçen gdi Koga martva nahogiasce, skrovitoga kopasce. Kragliu barzo to gniegovo dobroçinstvo budduchi prikazano, rasardise, i naredi dasse Tobia imma pogubiti. Alli pò milosti Boxijoj, sakrivscise, sahrani xivot, i oslobodise od sarxbe Kraglieve. Ma buduchi Senskerib od svojih vlastiti sinovah, ubijen, oppetse Tobia smiri, k' svojoj kuchi povrati, i dilla od milosardja, kopajuchi martve, çinniti poçce. Alli jednom, budduchi doscao umoran kuchi svojoj, zaspa pod Gnizdom Lastoviçiih iz koga appademu u oçci vruchia neçist od Lastovise, i oslipi posve, da vidditi nemogasce: i sve to podnese ustarpglivo radi gliubavi Boxije, koja u gniemu gorasce, czichia koga uztarpgliegna od Prateglìah, a najvechie od svoje xenne bisce porugan, pogargen, i prikoren punno, kojamu çestokrat govorasce ovako; tvoja dobroçinstva svassu izprazna, i brezkorisna; i tako siromah staracz u svegernom prikoru xiviti nemoguchi, poçce molliti Boga, dagga digne s' ovogh Svita. I czinechi daje juve dosslo vrime gniegova putovagna, dozva pridase svoga sina Tobiu, i poçega svitovati, dasse uzdarxi u strahu Boxjemu, obsluxujuchi zakon gniegov, i da bixxi od Idolosctovaczah, i niegova opchiegnia. A posli neggomu mnogga za dusce Spasegne izgovori, dademu jedno pismo, u komuse uzdarxasce Dugh jednoga Prateglia svoga, immenom Gabella, koij stasoe u

Gradu Rages zvanu, i koij bisce zarobglien u isto vrime, kada i Tobia. Ovvemu vellikoj potribi zajmijo bisce Tobija mnoghe jaspre; i za imatijh prija smarti reççe sinu svomu Tobij, da dogniega poge, i reççene jaspre donese. Alli nesnaduchi mladi Tobia puta k' reçenomu mistu, Otaczga nauçi, da nage druga dobra, i virna, koij znade put k' Ragesu. Izzascavsci dakle mladi Tobia stom svarkom na dvor iz kuchie, ugleda jednoga mladichia pristala, obuçena na putnicku, koga poççe pitati, koje, çijegaje plemena, i kuda igge neznaduchi da Angeo Boxij bisce. Odgovorimu mladich putnik, daje Izraelichianin, immenom Annania, sin vellikoga Azarie, i da igge u Rages k' Çoviku immenom Gabello, u koga kuchi (reççe) da pribiva. Obbeselise pannо Tobia, i uvedega u kuchiu k' Otczu svomu, prid koijm Putnik kazivati poççe, da pribiva u kuchi Gabellovoj da k' gniemu igge, i dachiemu sina povesti, i dovesti zdravva. Davsciim dakle Staracz Tobia blagosove dilliscese, ostavivsci plaçnu Majku Tobinu, kojase tuxasce na Muxa, da zarad jaspri mechie na Poghibiu svoga jedinoga sina. Doscavsci Putnizi na Konak parvi, gdi bisce jedna Rika Tigris immenom, poge Tobia na voddu da noghe opperre, alli uddarivsci na gniega jedna Ribba strahovita, zavika, i poççe zvatti Druga na pomoch; komu Angeo reççe dasse neboij, ma daje uffativsci izvuce na dvor, i tako on budduchi uççinnijo, naredimu Angeo, da izvadi gniezino Sarze, Xighericzu, i Xuç, i da sve sarahni, zascto te stvari (reççe Angeo) imaduh kripost istirrati Vragove, i ozdravgliati Slipe. Dilivscise iz togga mista, dogiosce blizu Grada Ra-

Digitized by Google

gessa, komuse uputili bihu, i buduchise priblixali kuchi Raguela Izraelichianina, poççemu Angeo govoriti: onoje kuchia Raguela bogatoga, ondechiemo nochiti, a on nejma sinovah, neggo samu jednu chier, koju ti immasc uzzeti za xennu, i sve bogatstvo Otcza gniezina tvojechie biti. Odgovorimu Tobia jasam çuo daje onna sedam Muxovah immala, i svakije parvu noch ostao martav: strahomeje dasse i menni nedogodi isto, jerje u Muxevim nesrichna. Reççemu Angeo: istinaje dassu pomarli xennechise na nacin nerazloxitih Xivinah, ne za dobru svarhu, neggo za izpuniti tilesno naslagegne, i zatosu od Sotone pobijeni bili, a onnaje ostala Divojka çista, kakoje i sada, ma bojechise ti Boga, kakono i onna, tebise pristoij uzzetije za xennu, jerje gniu zate Bogh odluçijo, i odredijo: daklese neboj niscta, jertise dogoditi nechie zlo nikakvo: alli za tri nochi, posli neggoje uzmesc, immasc stati sc' gniome na molitvi, i uxdarxatise od dilla putenoga: a megiuto metnuchiesc na Xeravu od Xigherize onne Ribbe, sctossi izvadijo iz Vodde, i s' onim Dimmom istirachiesc Sotonu iz kuchie gniezine. I takose razgovarajuchi dogiose kuchi reçenoga Raguela, koij bisce Rodjak gniegova Otcza; i buduchimuse kazao mladi Tobia, daje sin Dobroga Starcza Tobije, zagarliga, pogliubi, i vehomase obbeseli. Pripravivsci potom-togga Veçeru, postaviih za Tarpezu, alliti Stoh, ma prija neggo blagovat poççe, reççemu: nechiu blagovati, dokmi neobechiate datti vascu chier za xennu. Oxalostise Raguel punno, bojechise, damuse nedogodi onno scto i ostalim; alli buduchimu Angeo rekao dasse za to nebrine niscta,

Digitized by Google

jerse samu gniemu, a ne druggomu onna za xennu pristoij. Raguel od vesseglia plakasce, a josc vechie od straha, bojechise zla: pak uzzamsci ruku chiere svoje, postavije u ruku Tobijnu govorechi: Bogh Abramov, Isakov, i Jakovgliev vas sastavijo, zdruxijo, i bijo svami vazda; pak to rekavsci vesselo blagovat poçesce. Kada pak bi vrime od poçivagna, pogiosce svi u svoje loxinze, a Tobia uzamsci od Xigherize reçene Ribbe, stavije na xeravu, i okadi misto, alli loxnizu, u kojoj spavati imadihu; a megiuto Angeo drugh gniegov, svezavsci Sotonu Asmadela, zapratiga u Pustignu od Egipta. Tobia pak poççe Zaruçnizi govoriti; za tri nochi mollichiemo Boga, i sc' gnimese zdruxiti, a çetvertu noch, zdruxichimose (po naredbi Boxjoj) megiuse, jerse tako imma çinniti od pravi slugah Boxijh; i onna primivsci dobrovoglno svit, i nauk gniegov, posli neggo za punno Boga molisce, legosce spavati do zorre.

Sidi govoregne od Rira i vesegelia gniova.

Posli neggo parvi Pivzi zapivasce ustadese Raguel, i Lojechise dasseje Tobij dogodilo sreto i ostalim, sornu slughe, i narediim da izkopajuh Grob, i daga prija svanutja ukopajuh. Slughe huduchi naredbu gniova ubsluxili, scaglie Raguel Sluxbeniczu da poge u Loxniczu, i viddi jelli martav Tobia; alli Sluxbenicza nascavsciga xivа, vesselechise povratise, i kaza Gospodaru daje xiv. Razumivsci to Raguel, napunise vellika vesseglia, pak svanuvscise poççe pripravgliati sobot velliki; i saz-

Digitized by Google

vavsci sve svoje Priateglie na Pir, çastiih za tri dana s' vellikim Scemlukom, i neizgovornim vesseglіem. Angeo Boxij megiuto Virni drugh Tobiin poge kuchi Gabelovoj, i donese sve jaspre, kojemu Staracz Tobia zajmijo bisce. Izvarscivscise pak dnevi Pirni, Raguel uççiini pismo, kako svega svoga bogastva pollu dariva svomu Zettu Tobii, a druggu pollu da imma uxivati posli smarti gniegove. Daddeijm dakle mnoggo blago, Srebro, Agline, Zlato, Xivotinu, Slughe, i Sluxbenize, pakijh blagosovivsci, i pogliubivsci posla kuchi svojoj. Angeo Boxij na putu Tobii govoriti poççe: mnogoje xalostan za tobom Otacz tvoj, a josc vechie Anna tvoja Majka, plaçuchite u nochi, i u dnevu, bojechise dàtise nije koje zlo dogodilo: dakle nekka Sarra tvoja Zaruçniza, slughe, i sluxbenize iggiuh polagano zanami, a mih dasse poteximo kuchi tvojoj, za uttisciti slipa Otcza, i stariczu tvoju Majku. Dobrovoglno Tobia poslusca Svoga druga, i ostavivsci sve ostale, diliscese k' Tobiinoj kuchi. Anna Tobiina Majka, uzascla bisce visce kuchie na jednu Planinu, za gledati nebiliga odkuda putujuchi ugledalah, kako svaki dan çigniasce. Alli evvo gniezine srichie, ugledaga, pozznade i dotarça kazati starczu Tobii. Angeo drugh Tobiin biscega nauçijo, da kadase zagarlivsci poçme gliubiti s' Otzem svoijm, uzme onne Ribbe Xuç, i pomaxega po Oçijuh, i dachie onças progledati. Staracz Tobia, razumivsci glas vesseli od povrachiegna sina svoga, a megiuto budduchi dosclo malahno Pasçe kuchi, koje s'Tobijom bisce na putu, napunise radosti, pakse skoççi na noghe, ter onaki slip izzage prid kuchiu, a u ta dobba dogiosce i putnizi, terse

Digitized by Google

lipo pozdravisce, i pogliubisce. Tobia mladi u vrime kojese s' Otzem gargliasce, pomaza Oççi gniegove s' reççene Ribbe Xuçju, i poççemu s'oçiju paddati, kakono bilanze od jaja, i pogledavsci lipo viddi svoga sina Tobiu, i druga gniegova, vesselechise, i Bogu na nakom daru zafagliujuchi. Alli kadamu kazasce, dachiemu barzo Nevista dochi, z' blagom, slugam, Sluxbeniczam, i z' bogatstvom mnoghim, i sve ostalo kakosu i na koij naçin putovali, i çestito sve scto xelisce opravili, ostade izvan sebbe, od vellika vessalja, i radosti.

Sedmi Dan doge Zaruçniza Tobiina, slugam, i sluxbeniczam svoijm, koju s' vellikom radostju doçekasce, i za sedam danah Pir çinnisce. A posli sedam danah, sin i Otacz dozvasce pridase druga Tobiina termu mnogo zafagliujuchi govoriti poçesce, dasse dostojj od Sviu dobarah, koja donili bihu uzzeti sebbi poloviczu. Angeo gnima odgovorivsci reççe: falite Gospodina Boga nebeskoga, i blagosivglitega prid svim Narodim, jerje uççinnijo vammi milosardije, zaradi mollitavah, lemozine, olliti blagodarstva, i dobrih dilah, kojeste çinnili kopajuchi martve. Jasamse çinnijo prid-vam vidditi da jidem, i pjiem, alli ja blagujem jzbine dohovne kojeh vih nevidite: jasam Rafael Angeo, jedan od sedam, koijh stoimo prid lizem Boxijm, a vih blagosovite Boga, i zafalitemu na daru, ukazujuchi svakomu çudesa gniegova; i to rekavsci izçeznu iz Oçijuh ghiovi. A onni pristrasceni paddosce na zemgliju za tri. Sata fale Bogu uzdajuchi. Xivi poslie togga staracz Tobia punno godinah, videchi sinove sina svoga, i sinove svoijh Unakah.

Na 3278. Ezekia sin reçenoga gorri Akazia, za

Kraglia Xudinskoga bi okrugnien i Kraglieva u Jerüzolimu dvadeset, i devet godinah. Ovvi Kragl bisce dobar, i pravi sluga Boxij, obsluxujuchi gniegove. Zapovidi, i putujuchi putem Davidovim. Otvori Czarqvu Salomunovu, od nevirnoga Akaza, Otcza svoga zatvorenu, narescivscije, i postavivsci u gnlu sve stvari potribite, za çinniti Bogu Posvetiliscta. Razzoriti takoger çinni pogane Czarqve, i Otare Idolske po svemu Kragliestva svomu, zapovidivsci xestoko dasse Bogu Izraelskomu çinni çast, poklom, i svako posctegne; i zaradi gniegove dobrote, bragniascega Bogh od Svih nepriategliah okkolo stojechih. Çetarnajesto godiscte gniegova Vladanja, Kragl Senakerib od Assirie, s' jednom vellikom Vojskom poge, i uddarri na Darxave Egipske, ter mnoghe Gradove, i Banovine osvoij, megiu koijm ugrabi, i nikoliko Gradovah Xudinskih; i buduchise Ezekia Kragl Xudinski poplasciò, bojechise damu svę neugrabi Kragliestvo, posla k' gniemu svoje Poklisare mollechiga, da netiçe u gniegove Darxave, a dachiemu davati Araçe, koliko moguch budde. Senakerib napugnien oholosti odgovorimu dadde, da akko xeli sc' gnim mirovati, hochie damu poscaglie tri stotine Talenatah Srebra, a trideset Zlata, i to çinni mnoggo; i mnoggo igliadah Dukatah. S' vellikim trudom nage Ezekia tolliko blago, svukavsci ne samo svoju kuchiu, neggoli josc i Boxiju terga posla oholomu Senakeribu; koij primivsci blago napisa k' gnighu punnu psostih, pakje posla Kragliu. Ezechiela, govorechi u gnioj damu u ta eaç imma datti Jęrüzolim, i sve ostale Gradove; i dasse neusda u svoga Boga nimalo, jerte (reçoe) nechie mochi od

moje snaxne Desnize osloboditi. Primivsci Kragl Ezechia k' gniggu ohologa Senakeriba, odneseje u Czarqvu Boxju, prid Otarom poccęje sctitti, sluseajuchi vas Puk; pak Polivscise suzzam poccę vruchie Boga molliti, damu budde u pomochi, i da psovaocza ohologa pokara.

Nahogiascese u Jeruzolimu velliki sluga Boxij Prorok Isaja, koj kada razumi k'gniggu, i psosti Senakeribove, poccę kripiti Kraglja Ezekiju dasse nimalo neplasci: jerchiese (recce Isaja) vidditi cudessa Boxja, kako, i nakoij nacin pedipsa ohole psovaoze. U to isto vrime nahogiascese Senakerib sa svom Vojskom pod jednim Gradom Xudinskim, Lakis immenom, koga za osvoijt obsidnuo bisce, i evvo obnoch, uddarivsci Angeo Boxij na gniegovu Vojsku, sto i ossamdeset i pet igliadah Vojnikah possiçe, a on s' ostalom Vojskom, scto ostalo bisce, pobixe u Niniven stolno misto svoje: i onde prikazujuchi Idolom posvetilisete hudobno od svojih sinovah bi ubijen.

Razbolise poeli togga dogagiaja Ezekia, i bi od Proroka Isaje pohogen, komu od strane Boxije navisti, dasse imma pripraviti za umriti lipo, i to rekavsci dilise od gniega. Ezekia ostade pumno oxaloschien, i okrenuvscise g' zidu poccę plakati gorko, i Boguse priporugivati. Isaja josc nebisce iz Dvora Kraglieva izascao, evvomuse ukazuje Bogh govorechi: povratise Kraglu Ezekii, i rezimu dassam usliscao molbu gniegovu, nechie josc umriti do petnajest godisctah, i branichiuga od svih gniegovih nepriategliah. Povratise Isaja, termu kaza rici Boxje, i trechi dan ozdravi, pak poge u Czarqvu Boga fale datti. Xivi potom-togga petnajest godisctah, pak poccinu u miru.

Digitized by Google

Vitezovih ovve dogagiaje ¡mechie na 3238. u koje vrime bisce Zidana Sirakusa u Siçilii. Assiriansko Kragliestvo prinesceno u Babiloniu, Solon, Kilon, Kleobul, i Periander Mudrazi Garckoga Naroda taddasu nà svitu bili; i Karan od Kollina Erkulova rastiravsci Bane Macedonske, uççinise najparvim Kragliem od Macedonie.

Na 3306. Poge s' ovoga svita Dobri Kragl Ezaçhia, i sin gniegov Manasse immenom za Kraglia Xudinskoga u Jeruzolimu bi okrugnien. Kraglieva godisctah pedeset i pet, ma zlo i oppako, jer zaboravivscise Boga svoga, postavi Idole u Czarqvu Boxiju, ter ne samo sebbc, neggoli josc i svoje podloxnike u Idolosctovstvo obborri. I buduchi pokaran od Proroka, i ostalih Gliudih pravovirnih sveih çinni pogubiti. I tako ovvi Kragl zloçesti mnoggu Karv u Jeruzolimu prolli; koga zlochiu Bogh Svemoguchi podnositi visce nektijuchi, dixxe protiva gniemu Kraglia od Babilonije, koij osvoivsci Jeruzolim, i sve gniegovo Kragliestvo, uffatiga xiva, i svezana u sinçiru provede u Babiloniu, i postavi u Tamniczu punno tamnu, i oppaku, darxechiga u gnioj gorre neggo nijednoga zloçincza. Masse u nevogli spomenu nesrichni griscnik, damuse to zlo dogodilo bisce zarad odbaçenia Boga pravoga, Idolosctovstva, prolitija karvi pravedne; i tako s' vellikim plaççem, i skruscehjem uttçcese g' Bogu, koij budduchi pun milosardtja smilovamuse, i nadahnu Kraglia Babilonskoga, daga pusti pochi u Kragliestvo svoje, i tako sve bi uççignieno. Manasses doscavsci u Jeruzolim, poggazi, i bazi na ogagu sve Idole, i oççisti Boxju, zapovidivsci svim Podloxnizim svoijm, da pod iz-

Digitized by Google

gubgliegne glave nikkose nejma Idolom klagniati. Kraglieva potom-togga u miru punno godinah pokoran, i ponizan.

Na 3361. Amon sin Kraglia Amasassá u Jeruzolimu bi okrugnien. Alli slidechi put Otcza svoga, po komu u mladosti putovasce, depusti Gospodin Bogh, da od svoijh budde ubijen druggo godiscte svoga vladagna.

Na 3363. Josia sin reçenoga Kraglia Amona bi okrugnien u Jeruzolimu, i kraglieva trideset, i jedno godiste. Imadisce Josia ossam godisctah kada Kraglievati poççe, i posli Davida nenagiese Kragl bogli u Zemgli Xudinskoj, jer poççe od svoga Ditinstva izkati Boga, i pogargiavati Idole, postavivsci pomgliu velliku, daijh sve izkorene, ne samo iz Jeruzolima, neggoli josc i iz svega Kragliestva svoga, koizih bisce po svim mistim jedno mnosctvo velliko. Posli togga çinni posichi sve pogane Idolske, Misnike, Gatalze, Çarovnike, i Villennike. Daddese potomtogga na sluxbu Boxju, i na ponovgliegne Czarqve Salomunove, koja bisce od oppakih Kragliah oggogliena, i na sve naçine pogargena; a onje uresci, obuçe, i obogati. Çzvatise u gniegovo vrime velliki sluga Boxij Jeremia Prorok. Ma godiscte trideset i jedno gniegova kraglievagna poge s' ovogh svita u krilo Abramovo, od svoijh podloxnikah gorko plakan, od kogá Jeremia Prorok uççinni Verse, alli Pisme xalosne. Posli gniega kraglieva Joakaz sin istoga; alli prija togga potribitoje govoriti od Vitextva, koje uççinni jedna udovicza, immenom Judita.

Digitized by Google

Dillo Vitexko Judite udovicze

Nabukodonosor Kragl Assirianski, koij pribivasce u vellikomu Gradu Ninivenu, buduchi na Poglia Ragau razbijo Kraglia Medinskoga, Arfaxada immenom, i gniegovu issikao Vojsku, biscese punno possilijo, ter postavi u pamet, dachie svu zemgliu, i sva Kragliestva pod svoju oblast podloxiti; i zaradi te svarbe skuppivsci Vojsku velliku, poslaje uzimati tuge Gradove, i darxave, prid kojom Vojskom Poglavicza, olliti velliki General bisce Oloferne; i ovvi u mallo vrimena dosta zla uccinni, Narode pridobi, i darxavè osvoij. Doscavsci pak na mejasce Xudinske, posla Ullake po svim mistim, i Gradovim, navischiujuchim dasse brez gniova zla immaduh odma podloxiti Kraglu Nabukodonosoru. Ma budduchi Xudili jedno glasno odgovorili, da onni Nabukodonsora za Gospodara napoznajuh, rasardise xestoko Oloferne, i podigavsci Vojsku ullize u zemgliu Xudinsku. Alli prija neggoje robbiti poccè, hotti znatti, kakavje to Narod Xudinski, kakvaliè jakost gniova. I buduchimu jedan Vichnik (immenom Akior) odgovorijo daje Narod Xudinski bragnien od gniova Boga, i daga dobiti nemore nikko, dokse u milosti gniegovoj uzdarxi; zato (recçemu Akior,) izvidi najpri Gospodaru nasc, jelli onni Pak u priateglstva gniova Boga, alli ne: akoje u nepriateglstvu, ajde slobodno jerchiescga lasno dobiti; akolije u milosti gniegovoj, protiva gniemu nehodi, jerchiese u istinu izgubiti i sebbe i Vojsku.

Sardito Akioru oholi Oloferne odgovorivsci reç-

Digitized by Google

çe, koijse to Bogh nachi moxxe, koijchie Vojsku Kraglia moga pridobiti? Ja drugoga Boga vechiega, ni jaçega neposnajem od Nabukodonosora Kraglja moga. Potomtogga digavsci Vojsku doge pod Grad parvi Xudinski, immenom Betuliu, terga sa svih stranah okruxi, i obside. Siromaha Akiora, kojmu jakost Boga Izraelskoga pripovidase çinnì svezati blizu Grada Betulie, za jedan Dub govorechimu: tebechie Xudili odrisciti, i povesti ù Grad, zaradi toggà çinimte blizu Grada svezati, neka moresc tvoijm occimam vidditi, da vechiè morre Vojska Kraglia moga, neggo ta Bogh Izraelskì, koga jakost kaxesc; a tochiesc ondà poznati, kad osvoijm Grad, terte, z' Gragianim moja snaxnà Vojska possiçe. Svezavsciga dakle blizu Grada Betulie, i odstupivsci Vezaozi na-zad, dogiosce Betuliani, i odvezavsciga ù Grad uvedosce, od koga razumivsci psovke Oloferna, koje protiva Bogu rekao bisce, svi jednoglasno zavapisce Boga na pomoch, i ù gniegovese ruke postasse. Olofernе meggiutò çinnì zatvoriti sve Vodde, i odvratiti potoke, koijh ù Grad teziaju, nekabi od xègè pomàrli; i tako buduchi do dvàjest danah nestalo Voddè, poçesce Betuliani vikati, i govoriti, da akoijh do pèt danah Bog neoslobodì, dachiese pridati Olofernu.

Razamivsci gniovu odluku Udovicza Judita, koja Boga gliubgliasce, postechi i ù çistochise uzdarxechj, i kojè lipota nadlazàsce ostàlè Udovize, i Divojke; poççeijh karati govorechi: koste vih, koijh hochiete Boga napastovati, dajuchimu vrime, davamse smiluje kada vih hochiete? mollite (recçe) Boga zame brez pristanka, jerchiu ja nochias

pochi s' mojom sluxbeniczom u Vojsku Olofernа, a vih ovvo pet danah na molitvi pristojte, dami dade naçin, i srichiu za izbavitnas iz nevoglie. To rekavsci, i Puk umirivsci zatvorisce u kuchiu svoju, oppassase Çiliciom, alliti Kanniczom pokornom i possuvsci Lugom Glavu, padde na Kollina, terse vruchie uzmoli Bogu, dajoj dade kripost, i jakost slomiti oholost Olofernovu, i Vojske gniegove, nekka po ruzi jedne xenne Xosteki Lav budde pridobiven od Boga. Poslie togga ummise, i obuçese scto lipsce mogasce, metnuvsci nase Srebro, i Zlato, a svarhu gniezine çudnovate lipote, nadostavijoj Bogh lipotu svarhu naravnu, koja izzacavsci svojom slusbeniczom iz Grada, ullize u Vojsku: kojù kada ugledasce Vojnizi, ostadosce izvan sebbe zaçugeni zichia gniezine vellike lipote. Doscavsci pak prid Olofernа, i Poglavicze Vojske, poklonise do zemglie, pakijm mudro govoriti poççe, kakoje pobigla iz Grada, znaduchi dachie barzo pasti u ruke gniegove, i kakoje pokarao Bogh Izraelski, koije (reççe Judita) menni oççitovao, dachiesc neizgubivsci jednoga Çovika, possidovati sve Kragliestvo Xudinsko; zato mollim velliçanstvo tvoje, dami dopustisc u svako vrime, ovve tri çetiri nochi hoditi s' mojom sluxbeniczom u Planinu, i z' Bogomse razgovariti, za korist tvoju, i Vojske. Svejoj Oloferne dopusti scto xegliasce, zapovidivsci Vojsczi da njema smetati pochi kud onna hochie; i tako Judita igiasce k' Planini plakati, i Boga za svoj Puk molliti. Doscavsci pak çetvarti dan, bi ugovoreno da Judita imma s' Olofernom spavati, i tako uççinni Oloferne jedan Sobet velliki, i budduchi u velliku vesseglu pijo pri-

Digitized by Google

ko obiçajno, bi od Vina priuzet. I buduchi poscao u loxnizu zaspa tako jako, da zasę niscta neznadisce; Judita, koja bisce k' gniemu pod Çador uvedena, viddechi lipu prigodu, dobavise noxa Olofernova, i sc' gnimega zakla, odkla glavu, i daddeje sluxbenizi daje nossi sobbom. Pokrivsci pak Tilo Olofernovo dilise kroz Vojsku, i donese glavu Olofernovu u Betuliu; dadde pak naredbu Gragianom, da zorrom u Trubgline zatrubivsci na Vojsku uddareh, koja kad ugleda svoga Poglaviczu brez glave, pristrescena, i smetena bixachie brez obzira. I svesse dogodi kakolim reççe, jer onni zorrom izzascavsci iz Grada, i nagnie s' vikkom uddarivsci, pogiosce zvatti Generala dasse ustane bittise s' Vojskom Xudinskom, alliti nascavsciga brez glave napuniscese straha, ter smeteni brezredno bixati poçesce, a za gnima Xudili sikuchi kolliko mogosce. I budduchi dali na glas od ostalih Gradovah, i mistah Xudilom, polletisce za gnima u potiru, terijh issikosce brez broja. Povrativscise pak na-zad, pokupisce svu Oddoru gniovu, Srebro, Zlato, Oruxja, Aglinę Çadorovę, Kognie, Vollove i ostalo. Misnik velliki Elliakim, s' mnogom Gospodom Jeruzolimskom, doge vidditi Juditu, koja tolliko junasctvo uççinnila bisce, i poffale mnoghe prid svim Pukom istoj dadde govorechi: tisi slava Jeruzolimska: tisi vesseglie Izraelsko: tisi posctegne Puka nascega. Naredi pak reçeni Misnik Elliakim, dajojse imma datti sve blago Olofernovo, kojese pod gniegovim nage Çadorom, alliti Scatorom, i tako bi uççignieno. Punno godinah xivi Judita, i svega vrimena gniezina xivota uxivasce Xudili çestiti mir, i pokoj.

Digitized by Google

Na 3395. Joakaz sin dobroga Jozie za Kraglia Xudinskoga postade; ma nekraglieva izvan tri Missecza, jerga skidde s' Pristolia Kragl od Egipta, a bratta gniegova Eleaçima okrunni. Bi punno oppak Kragl Eliaçim, jer Boga ostavivsci Idolomse pokloni, potegnuvsci sve svoje Kragliestvo za sobom. Nemoguchi Gospodin Bogh visce podnositi zlochie Xudilah, i Kraglia gniovih, hotiih ostaviti, i razrusciti, kakono i Izraellchiane; i tako dopusti Kragliu Nabukodonosoru, dasse digne protiva gnima, koij s' Vojskom mnoggo snaxom ullizavsci u Zemgliu Xudinsku porrobije, i osvojivsci Grad stolni Jeruzolim, pogubi Kraglia, i sve Srebro, Zlato, i drago Kamenje odnese, ne samo izkuchiah gniovih, neggoli josc i iz Czarqve Salomunove, ostavisceje golu i ubogu. I postavivsci na Pristolie Jeruzolimsko Joakima, sina reçenoga Kraglia Eliaçima, dite od ossam godinah, povratise na zad u kragliestvo svoje. Ma do mallo vrimena, bojechise Nabukodonosor, damu, mali Kraglich Joakim nechie viran bitti, i dachie nastojati o svetit smart Otcza svoga, posla Vojsku, i dovvedega s' najvechiom Gospodom u Babiloniu, ostavivsci na mistu gniegovu Stricza istoga Joakima, immenom Sedeçiu, Çovika zla, i poganoga Idolosctovcza. Bisce tadda s' ostalom Gospodom u suxanstvo poveden i Prorok Ezekiel, mladich od mallo godinah, koij u Babilonii prorokovati poçce.

U' vrime Kraglia Sedeçie xivgliasce Prorok Jeremia, kojmu prorokova dachie biti poveden u Suxanstvo od Kaldeanah, sasvom Gospodom, i Pukom mnoghim. Pisamu takoger iz Babilonie i Prorok Ezekiel, prorokujuchimu isto scto i Jere-

Digitized by Google

mia, ma s' ovom razlikostiju, dachie biti poveden svezan u Babiloniu, alli da Babilonije viditi nechie; i nemoguchi Sedeçia razumiti, dasse moxxe dochi u Babiloniu nevidivscije, nekti virrovati jednomu, ni druggomu Proroku, neggoijmse rugajuchi sligiasce Idolomse klagniat. Ma nektijuchi datti Czarinu, alliti Araç Kragliu Babilonskomu, svemuse dogodi kakomu prorokovano bisce, jer Nabukodonosor obside Jeruzolim, i druggo godiscte osvoijvsciga, uffati Kraglia, possiçemu na oçci sinove, a gniega izvadivscimu oçci, slipa u Babiloniu povvede, sa-svom Gospodom, i od sva koga zanata Mudrim zanatçijam. Uppali lipi Grad Jeruzolim, i porrobi svu zemgliu Xudinsku, pak ostavivsci Puku za Vladaocza jednoga Çovika dobra, i Boga bojechia, immenom Godoliu, povratise na-zad, davscimu naredbu, da çinni Puk o zemglie raditi, i gniemu virno Czarrinu odgovarati.

S' ostalom Gospodom, i Plemichim Xudinskim bihu povedeni cetiri mladichia u Babilonia, koijh bihu od Kollina Kragliah Xudinskih, alliti Davidova, to jest Prorok Daniel, Anania, Misael, i Azaria. Ovvih mladichi koliko bihu u kipu lipi, i pristali, tolliko josc i vechie mudri, i Boga bojechi, koij pribivaju u dvoru Kraglskomu, uççechi mudrost, i Jezik Kaldejski, i u mallo vrimena sve Mudraze od Babilonie nadagiosce: a toi[illegible] Gospodin Bogh dadde zarad gniove dobrote i çistochie.

Kratko govoregne od sna Nabukodonosorova.

Na 3402. Kragl Nabukodonosor viddi u snu stvari çudnovate, i u spavagnu biscemu Bogh San

Digitized by Google

iztomaçijo, alli posli kakose probudi, zaboravi i San i gniegovo zlamegne, ter ostade punno smeten, i smuchien. I hotijuchi damuse san iztomaçi, çinni dochi pridase sve Mudroznanze, Zvizdoglede, Gatavze, Çarovnike, i Vilenike, zapovidivsciim damu kaxuh scto u snu vidijo bisce, i damu iztomaçe scto san zlamenuje. Odgovoriscemu da onni san iztomaçiti nemoguh, akkojimga nekaxe. Rasardivscise Kragl xestoko, zapovidi dasse svi posichi immaduh. I budduchi u broju Mudronaczah çetiri mladichia reççenah, imadihu biti s' ostalim possiçeni i onni. Koij doscavsci prid Kraglia poçescega molliti, daijm dopusti vrime do sutra dan, i dachiemu kazati san, i onno scto zlamenuje. Kragl dobrovogino dadeijm to mallo vrimena; a onni svu noch primolivsci Boga, immadosce od gniega milost, terijm kaza san, i onno seto zlamenuje. Poge sutra dan vesseo Daniel prid Kraglia, pakmu ovako govoriti poççe: nije moguchie o Kragliu, da Çovik umarli po svomu znagnu moxxe onno sctossi u snu vidijo znati, neggo sam Bogh Nebeski, i onni, komu on ucçituje. Bogh dakle Svemoguchi Stvoritegl Nebba Zemglie, Çovika, i svih stvarih, menije po svomu milosardiju oçitovao san tvoj, i jest ovvi: tisi vidijo u snu jedan Kip Çoviçii, punno vellik, i çudnovat, kojega glava bisce od Zlata, parsi, or ruke od Srebra, tarbuh, steghna od Mida, a noge od Miscanije, to jest, jedna strana, alliti dijo od Gvosdija, a drugga od zemglie. Viddijosi pak disse ottiscte jedna Stina iz Planine, i uddarivsc u noglie reçenoga Kipa, svegaga u prah obrati; a stina kojaga satarh, nareste vellika, koliko najvechia Planina, i pritiscte svu zemgliu.

Zlamnyne pak sna tvoga jest ovvo: tisi Kragl Kragliah, i tebije dao Bogh Nebeski velliko Gospodstvo svarhu zemglie, i tako ti, i tvoje kragliestvo jeste glava zlatna: onnò Kraglievagne, koje za tobom stupi, bichie tolliko magnie, kollikoje magnie czino srebro od zlata; trechie Kraglievagne bichie magnie od drugoga, kollikoje magnie czine Midje od Srebra; a cetvarto Kraglievagne, koje noghe zlamenuje, s' jedne strane bichie jako punno, a x' drughe slabo i mlohavo, jer zlamenuje zemgliu, kojase lasno rasasipglie; i budduchi da zlamenuje gvozdje s' jedne strane, bichie jacce od triu parvasognih, jer kako gvozdje tuce, i pridobjva Srebro, zlato, i Midje, onnakochie cetvarti Kragl sve ostaleh tuchi, i pridobiti; ma imaduchi z' drughe strand noghe od zemglie, bichie sve Kragliestvo satarveno, i u prah obrachieno od jednoga Kraglia, kogachie Bogh poslati zlamenovana po onoj stinçizi, kojase iz planine otiscte, Kip vas u prah obrati, i naraste kakono Planina naivechia, ter svu zemgliu pokri.

Kada Kragl ovvah razumi, poklonivscise Danieln recce: doistine tvoj Bogh jest svarhu svih Bogovah, i Gospodar svih Kragliah, buduchiti ocitovao tolliko velliku Otajnost. Potom-togga daddemu dare plemenite, ucciniga Poglaviczom od svih Banovinah Babilonskih, i svarhustanczom od svih svoih Magistratah. Ananiu takoger, Azariu, i Misaela Kragl uzvisi davsciim Gospodstva vellika, i svakomu postavi imme druggo, Danielu Baltasar, Ananii Sisdrak, Misaelu Misak, a Azarii Abdenago. I tako Kragliestvo Xudinsko immade svoju svarhu, i dospitah, zaradi grijah, i oppaçinah.

Digitized by Google

gniovih Vladaoczah, posli neggo vladasce çetiri stotine, i seezdeset i ossam godisctah, poçamsci od Davida, od Sedeçje nesrichnoga; a tri godine i ossamdesset i ossam godiscta, posli kako je od Izraela odzipisce, i possebi kraglievasce, ovvise zovuchi Xudili, a onih Izraelichiani. Allibi upravnije bilo dasse zovuh Judinovzi, neggo Xudili, budduchi od Kollina Jude, sina Jakovglieva izzascli: Ma povrachiamse na govoregne seçaitu mladichiah, koijih, staju u Babilonii, tojest Daniela, Ananie, Misaela, i Azarie, i kaxem onno scto Kalmet pisce od istih, to jest da nisu zarobglieni s' Sedeçiom Kragliem nepovratignim, kako nikki drughih mechiu, neggo u vrime Eliaçimova dospitka, to jest, na 38 god. a Sedeçie bi usfachien i slip u Babilonin povedjen 3416. koga ja budduchi poçeo sliditi broje, i godiscta, tako darxim, i virrujem.

U' tah Vrimena, po Xudile, alliti Judinovze nesrichnah bibu na Svitu ovvih Gliudi glasovitih, Kragli, i Mudroznanzi; Astiade najzadgnji Kragl od Medie; Europs Kragl od Macedonie; Pitagora, Epimedes vladaozi Kandianski; Tales Milesius, i Solon Mudroznanzi.

Govoregne kratko od zlatnoga Kipa Nabukodonosorova.

Kragl Nabukodonosor budduchi uççinijo jedan velliki Kip od çistoga zlata, i u vissinu lakatah seezdeset, a u debelinu scest; i namistivsciga u mistu podobnu, gdi od svakoga moxxe biti viggen, i poklonmuse uççinniti, sapovidi da od svih

Digitized by Google

mistah, Gradovah, i Darxavah imaduh dochi Glavari, i Gospoda, na reçenoga Kipa posvechiegne, i svetkovagne. I buduchi doscli od sviu mistah Poglavicze, Gospoda, i od svake varste Narodi u Vrime zabilixeno, svisse poklonisce Kipu zlatnomu, izvan triu mladichiah, Sisdraka, Misaka, i Abdenaga, kojeh Kragl zovnuvsci pridase, sarditoij pitati poçce: jelli istina mladichi, dasse vih momu Kipu neklagniate? Istinaje Kraglu (odgovorisce Sluxje Boxje) jerse mih druggomu Boggu neklagniamo, neggo Stvoriteglu Nebba, i Zemglie. Alli Kragl punno rasargen, oppetijm govoriti poççe: Akkose vih udigl (çuvsci Trubglie, i Svirale) nepoklonite s' ostalim Pukom Kipu zlatnomu, bazichiuvas u Pech oghgnienu, i pakchiu ja tadda vidditi moxelivas Bogh vasc izbaviti od ruke moje. Odgovorivscimu Mladichi: nasc Bogh (akko hochie) moxenas prilasno od tvoje ruke oslobditi, akkoli pak nektijo buddè gospodarje; ma immàsc znatti Kraglu dasse tvomu Kipu nikada pokloniti nechiemo.

Razumivsci Nabukodonosor gniovu odluku, zapovidi dasse razpali, i raxexe Pech sedam putah vechie, neggoje obciaino, i dasse varguh u Pech. Sve te stvari barzo buduchi izvarscene, svezavsci tri mladichia Sisdraka, Misaka, i Abdenagu, koijse prija zvaju Anania, Azaria, i Misael, bazisceijh u Pech oghgnienu. Alli sve onne, koijh staju blizu Pechi, izzascavsci plamen izgnie, proxdri, a onni bihu od Angela primglieni na ruke, koij uççinivsci jedan vitar ladan svu snagu, i xestinu od oghgna dixxe, ter nikakve, neçusce mukke, njtti oghgnan moxe nahuditi Aglinam alli per-

çinom gniovim, izvan samo scto uzze, alliti Konopçichi, sc'hoijm svezani bihu izgorisce. Bi dokazano Kragliu, kako tri mladichia pivaju Pisme nikke u Pechi, ter slave svoga Boga: koij zaçugen mnoggo, doge prid Pech, i poççeijh zvatti da na dvor izzagiuh. Posluscavsci mladichi nadvor izzagiosce, koje razgledavsci Kragl lipo, i viddechi da ni aglina na gnima, ni dlakka od perçina izgorila nebisce, zavikavsci reççe: blagosovglien buddi Bogh vasc, koije u istinu primoguch. Potom-togga dadde naredbu po svemu Kragliestvu svomu, da pod izgubgliegne glave nejma nikko opsovati Boga Izraelskoga, a gnih uzvisi na vellika Gospostva davsciim Banovine u Kragliestvu svomu. I tako tri mladichia xivisce u velliku posctegnu, sc'gniovim drugom Danielom, koijse (czinim) u vrime poklona reçennomu Kipu tadda u tom mistu nenahogiasce, jerbi i on sc'gnima u Pech baçen bijo.

Kratko govoregne od drugoga sna Nabukodonosora.

Na 3434. Viddi u spavagnu Kragl Nabukodonosor San od ovve varste: çignascemuse vidditi jedan Dub neizgovorne velliçine, na jednomu Pogliu nikkao, i izrestao, koga varh Nebbo doticzasce, a grane od kraj dokraj svita bihuse razgranale, listja plemenita, i ploda od svake obilnosti punna. Xivine zemaglske od svake varste pod gnim ladovaju, hranechise plodom gniegovim; a Ptizse Nebeske po granam gniegovim staju, i po gnima lechiaju, blagujuchi sadoroglno plod, koij na

gniem bisce. Viddi takoger slaziti s' Nebba Angela (koga on zovisce bdiozem svetim) i çu goveriti ovako: possizite Dub velliki, grane gniegove, i plod koga daje razbaczajte, nekka bixxe iz pod gniega xivine zemaglske, i Ptizze Nebeske. Nischta nemagnie u tapat, ni u xille gniegove neticite, nekka stoij u zemgli, megiu travam poglskim svezan verrugam gvozdenim; Rossa nekkaga natapa, i travu s' ostalim xivinam nekka pase, komu sarze Çoviçije, i oblicije immase izvaditi, a datimuse sarze Xivotinsko, svarhu koga sedam vrimenah izvarscitse i prominit immade: takoje odregeno, i tako biti imma, nekka svi xivuchi poznadoh, daje Privissoki Gospodar ossobiti, i vlastiti od svih Czesarstvah, i Kragliestvah datijh komu hochie, i uzeti kadamuje drago.

Svi Mudroznanzi, i Vraçari san tomaçisce, allise do sama Daniela domisliti nemoxe nikko, koij Kragliu ovakoga tomaçiti pocçe: tisi o Kragliu Dub onni velliki, koijsise do Nebba uzvelicao, i moguchstvo tvoje od krai do krai svita pustilo. Sctossi pak viddijo Svetoga slaziti s' Nebba, i govoriti, dasse Dub posiçe, alli xille gniegove nekka zdrave ostanu, tochiese tebbi dogoditi, jerchiesc biti od Gliudih istiran, i Xivinam nerazloxitim bichie pribivaliscte tvoje, travu kakono voh pasti hochiesc, dokse sedam vrimenah neprominuh svarhu tebbe, idok ne-uzbudesc poznati, da privisoki Bogh na zemgli kragliçie, i da daje Kragliestva komu on hochie. Sctolije pak rekko, dasse u tapat ni u xille ticzati nejma, to zlamenuje datti Kragliestva uzeti nechie, neggochiescga oppet immmati, posli neggo poznat budesc moguchstvo gniegovo. Nuder

dakle Kraglju (reççe) Daniel çinnl blagodarstva, i millosardije ubozim, ter z'dobrocinstvom perri grije, i zlochie tvoje, da-akotise smiluje. Sva ovvah paddosce svarhu Nabukodonosora: bi izbaçen iz megiu Gludih, travu kao Voh passaoje, i sinçxirim gvozdenim, kakono xivina neraloxita vezan za sedam Vrimena, a to nikki tomaçe za sedam godisctah, posli koijh otvorivscimu Bogh oçci pameti, pogleda k'Nebbu, ter izpovidi da sva veliçanstva dolaze od Boga, i ponizise pod desniczom Privisokoga. Povrativscimu pak Gospodju Bogh pamet, i sve Gliudsko oblicje, dogiosce k'gniemu Glavari, i na gniegovoga Pristolie postavisce; koga govoregne, posli neggo u-se doge jest ovvo: posli svarhe danah, ja Nabukodonosor oçci moje k'Nebbu diggo, i ochiuchiegne moje provrachieno jest menni: Privisokomu blagosovi, i Xiruchiega u-vike pofali, i uzveliça, jer moguchstvo gniegovo jest Vikovgnie. I svi pribivaoczi zemglie, kod gniega za nisctosu darxani etc. U onno vrime razum, i poznanje povratise ume, Obilicje takoger Çovicije doge k'menni, i Poglavicze moje iskasce menne, postavivscime na pristolje moje, i velicanstvo vechie bi nadometnuto menni. Sada dakle ja Nabukodonosor falim, uzveliçajem, i slavim Kraglja Nebba, jersu sva dilla gniegova istinita, i putujuchiem u Oholosti moxxe ponisiti. *Jelli pak Saragnien, nijeli, sveto Pismo nekaxe. Kalvièt pisce daje u Idolosctovstvu umro, a drughi govore dasse pokorijo bisce, i pokornik daje poscae s'ovogh svita: znade Bogh, i on najboglie. Kraglievaoje çetardeset i tri godiscta, Babilonii*, posli koga za Kraglia bi uzviscen gniegov sin

Evilmerodak, alli nekragljeva izvan dva godiscta, na koga mista stadde ovvi, koij slidi.

Na 3444. Baltasar sin reçenoga Evilmerodaka, bi okrugnien za Kraglja Babilonskoga. Parvo godiscte vladagnia Kraglia ovvoga, Daniel Prorok immade çudnovata vigegna. Parvo, vigiasce çetiri Xivine izlaziti iz Mora, jedna bisce prilična laviczi, koja immadisce Krila na naçin Orla: i ovva xivina zlamenovasce Kragliestvo Nabukodonosorovo. Drugga Xivina bisce prilična Medvidu, koja imadisce trostruke zube; i ovva zlamenovasce Kragliestvo Persiansko. Trechie bisce prilična Rissu, koja imadisce çetiri glave, i çetiri Krila, i ovva Xivina zlamenovasce Alexandra Vellikoga, koij imadisce razrusciti Czarstvo Persiansko. Çetvarta Xivina bisce strahovita, i prikonaçina jaka, imaduchi zube od gvozdija, ter svaku stvar na komade raskidivasce. Imadisce desset roguh, i jedan malahan iz megiu gnih, koij restuchi nadijti sve ostale: ovva zlamenovasce dva Kragliestva, to est od Sirie, i Egipta; desset rogguh zlamenovasce desset Kragliah, a mali roxçich, koij vechi od svih naraste, zlamenovasce Kraglia Epifana koij od malahna Kraglichia, vechise od svih uççinni.

Druggo Danielovo vigegne bi ovvo: Vigiasce dva Ovna, jedan imadisce dva rogga, a drughi jedan, i ovvi jednoroxocz tarçasce po svitu tako barzo, dasse zemglie nedodivasce, i namirivscise na Ovna dvoroxza, uddariga, bazi na zemgliu, i svegaga pogazi. Ovvi jednoroxah zlamenovasce Alexandra vellikoga, koij uddarri na Czarra Daria, i osvoij Czarstvo gniegovo.

Na 3448. Kragl Baltasar uççinni jedan Sobet

velliki Poglaviczam, i Glavarom Kragliestva svoga, koijzih tadda na reçenom Sobetu (izvan Xenah Kraglievih, i Suloxniczah) igliadu bisce. Poslie pak neggo punno pisce, i vesselliscese, zappovidi Kragl dasse donesuh sve onne Çasce, i Kalexi Zlatnih, i Srebernih, kojeh gniegov Otacz Nabukodonosor bisce iz Czarqve Salomunove odnijo, kada Jeruzolim osvoji, i porrobi; i buduchi donesceni Sudovi posvechieni, koijmse imma çast i posctegne nossiti, poçesce sc'gnima Vino pitti, Kragl, gniegove Xenne, i sva Gospoda, falechi gniove Bogove, zlatne, srebarne, i darvene. Alli gniovo vesseglie obratise u vellik strah, i neveseglie, jerse ugledasce ne zidu pram svichi kakono parsti Çovieiih, i Kragl videchi parste disse miççuh, i piscuh po zidu, uzdarchiase od vellika straha, i ostudeni kakono jedna stina; nemoguchi sctitti, ni razumiti Pisma, kojese na zidu gledasce upisano; i zato upput çinni dochi sve Mudroznanze, allise nenage nijedan, koijbi reçeno Pismo prosctijo, ni iztomaçijo. Razumivsci Kraglicza Majka Baltasarova tugu, i xalost u kojojse gniezin sin nahogiasce, doge k'gniemu, termu reççe: Nesmuchiuse Kragliu niscta, jer ti immasc ù tvomu Kragliestvu jednoga Çovika, immenom Daniela, koije pun Duha Bogovah svetih, i koije tomaçijo Sne Otcxa tvoga; Dovediga dakle, onchieti istinito Pismo prostiti, i iztomaçiti. Çuvsci Kragl riçi Matere, udigl çinni dovesti Daniela, komu obechi datti Kolajnu zlatnu, plemenite Agline, i velliko Gospodstvo, akkomu prosctije, i iztomaçi Pismo, kojese na zidu gleda.

Daniel odgovori Kragliu na ovvi naçin: tvoij

Digitized by Google

darovi, i Gospodstva, o Kragliu, nekka budduh tebbi, a Pismo sctichiu, i iztomaçiti. Spomigniesce se dobro sctose dogodi Otczu tvomu Nabukodonosoru, kakoga, i na koij naçin Gospodin Bogh pedipsa, i u xivinu obrati, dok nepoznade gniegovo mogochstvo, i velliçanstvo? A ti koijsi gniegov sin, ne samo ponixiosce prid gnim nisi, neggoli jose odvisc pijuchi sc' gniegovim sudim svetim, i Kalexim, i selechi hude izprazne Bogove tvoje, na velliku Sarxbu, i covieu gniega naveo jessi, kakochiesc sada razumiti iz gniegova Pisma, kojechiesh prosctiti, i iztomaçiti; a Pismo jest ovo: *Mane, Thechel, Phares:* ove tri riçi raxumese ovako: *Mane:* izbrojilisuse dnevi tvoga Kraglievagnia, i danas jessu dospili. *Thechel:* postavgliensi nà Terezije; i naseaosise lagahan, *a tochie rechi prazan, nikakva dobra nejmaduch. Phares:* tvoje Kragliestvo razdiglienoje, i dato Medianom, i Persianom. I kakomu reççe, takomuse dogodi, jer istu noch hi possiçen, koga Kragliestvo Dario Kragl od Medie, a gniegov Ujacz possidova.

Na 3450. Videchi Poglavicse, alliti Princip, Zapovidnizi, i ostalahi Gospoda Kaldejskah uzivisce na Daniel, vechie neggo i jednoga od gnih, i punno dobrogledana od Kraglia Daria, noscajuma smartnu nenavidost, istuchi naçine, kakobiga prid Kragliem osvadili, i pogubiti çinnili; alli nenahodechi uzroka nikakva, namislisce najposli s' ovim naçinom smaknutiga: vigiaju sveger Daniela pram Jeruzolimu okrenuvscise kleçati, Plakati, i Boga Izraelskoga molliti, i svarhu gniegova molegna ucçinnisce vichie, da pogiuh Kragliu, i daga molle, nekabi ucçinnijo jedno Pismo, i zapo-

Digitized by Google

vid opchienu, i zakonitu, da pod izgubgliegne glave nejma nikko molliti nikakva Boga, ni Çovika, izvan sama Kraglu, znaduchi temeglito, dachiese Kragl Dario na taku izpraznost prignuti, i podpisati, a z' draghe strane darxechi brez sumglie daga Daniel nechie posluscati, i tako bichie pogubglien.

Kako nepravednizi zborisce, onnako bi opraglieno, zapovid, i zakon postavglien, i po svemu Kragliestvu proglascen, dasse drughi nikko moliti nejma, neggo sam Kragl; sasvim tim Daniel pravi sluga Boxij u svojoj kuchi obiçajne molitve çigniasce, koga nepriategli buduchi zapazili, kazasce Kraglu, i osvadiscega prid gnim. Alli Kragl glinbcebiga punno oxalostise, i poççe nastojati dagga na koij naçin oslobodi, i tako do Suncza poçivala nektise prignuti na gniegovo pitagne, i osvagegne. Ma buduchima Poglavicze, i svi Danielovi Dusmani rekli, da ni-pojedan naçin zapovid Kraglieva (po svemu Kragliestvu proglascena, od Kraglia, i svih Poglaviczah podpisana) nejma biti neobsluxena, uzhojase, i opusti Poglaviczam pogubiti Daniela, bazivsciga u jamma Lavsku, daga raskiduh i proxdruh, komu Kragl na rastanku reççe: Bogh tvoj, komuse brez pristanka klagniasc, bichie spassitegl, i oslobooditegl tvoj. Kragl çinni zatvoriti jammu Lavsku, jednom plocçom velikom, zapeçativscije s' Peçatom svoim, damu nebi naudili nepriategli, i obiliga, u jami, akoga Lavi ne-buduh izzisti. I buduchi za gnim xalostan punno, ottigge nesveçeravsci niscta u loxniczu, nemoguchi svunoch naspati, mislechi o Danielu, i plaçuchi gniegovu smart nemilu. Svanuvscise pak,

ustadese Kragl, i ottigge nad jammu Lavsku zavikavsci glasom xalosnim: Daniele slugo Boxija, tvoj Bogh komusi brez pristanka sluxijo, jellite mogao osloboditi od ustah Lavskih? Odgorimu iz jamme Daniel: O Kragliu, xivi uvike: Bogh moj poslaoje Angela svoga, i zatvorioje usta Lavom, termi nisu mogli nahuditi nisota. Kragl çuvsci glas Danielov obbesselise punno, pak zapovidi dasse onças izvadi, a gniegovi osvaditégli sc'gniovim xennam, i Diczom dasse u jammu Lavsku haze; i tako huduchi uççignieno, od Lavah bihu za ças raskinuti, i izzideni. A Kragl Dario posli togga dogagiaja zappovidi svojim Podloxnikom, da pod izgubgliegne glavah imaduh sctovati, i faliti Boga Danielova.

Na 3455. Ciro Persianin buduchi dobijo svoga Didda, Materina Otcza Kraglja od Medie, i svoj Puk Persianski, koii reçenomu Kragliu podloxan bisce, od gniegove oblasti oslobodijo, dixxe Vojsku protiva Dariu Kragliu Galdejskomu, svomu Ujczu rogenomu, i uddarrivsci na Grad Babiloniu, alliti Bagdat, osvojga sa svim Kragliestvom Kaldejskim. Sidde dakle Ciro na Pristogliu svoga Ujcza u vellikomu Gradu Babilonii, i budduchimu doscle pod ruke kgnighe Isaie Proroka, u kojim. prorokova na dvista, i desset godistah prija neggo on Babiloniju osvoij, dachie on izbaviti Xudile od suxagnstva gniova, i pustitiih pochi u zemgliu svoju, iz kojesu bili od Nabukodonosora izvedeni, sagraditi iz nova Czarqvu Salomunovu, Jeruzolim, i drughe Gradove od reçenoga Nabukodonosora razvagliene, i upagliene, Sctijuchi dakle Ciro Knighe reçenoga Proroka, bimu drago

Digitized by Google

çutti, kako od gniega Covik Roxij prorokuje, i tako çinni pisati jednu k' gniggu, i poslatje posvim Darxavam svoijm ovvako govorechi: Gospodin Bogh Nebba, mennije dopustijo, i podloxijo sva Kragliestva zemglie, i zapovidiomije damu sagradim jednu Czarqvu u Jeruzolimu. Kojegodir megiu vami od Puka Boxjega, gniegov Bogh nekka budde sc' gnime, i nekkase dili put Jeruzolima. Zappovidi pak dasse iz Azne imma datti vas potroscak, koijchiese, potrosciti za uzidati Czarqvu Boxiju, i zidovi alli Bedeni Jeruzolimski poñoviti. Çinni takoger povratiti sve Çasce, alliti Kuppe, Kallexe, i ostale sude odnesene iz Czarqve Salomunove, koij sudichiah, i ostaloga orudja Czarqvenoga od zlata, i srebra bih u sve provrachieno pèt igliadah, i çetiri stotine.

Mnoghi Xudili, i Izraelichiani od svih Kollinah Izraelskih, od Gospodina Boga nadanuti, ostavivsci svoje kuchie, i zemglie diliscese iz Kragliestva Kaldejskoga u svoju starinu, i Otaçbinu, posli neggo sedamdeset godisctah u reçenò Kragliestvo bihu dovedeni, kakoijm prorokovano bisce od Jeremie Proroka. A onizih koijse u sknppu dilisce bi na broju çetardeset i dvi igliade, trista i sczedeset duscah, prid koijm Vojvode bihu Zorobabel sin Salatielov, od Kollina Kragliah Xudinskih, i od Korena Davidova, od kogase imadlsce porroditi Divicza Maria, a od gniè nasc Spassitegl Issus, drughi bisce Esdra, trechi Neemia, a çetvarti Jesus sin Josedekov, a sinovacz Poglavize Misnickoga, Saraje immenom, koij bi najposlidgni Uladalacz Czarqve Salomunove, prija neggo bisce od Nabukodonosora razorena. Diliscese s o-

stalim Misnizi, i sveçenizi mnoghi, koijchiè ù novoj Czarqvi, koju zidati namislili bihu, çinniti dillo Misniçko, i na sluxbi Boxjoj stati. Onnih pak Xudili, i Izraelichiani koijh ostasce, daddosce Putnikom mnoggò Srebro, i Zlato, koliko koij varstan bìsce, za naçigniati kuchiu Boxju. Kragl Ciro posla zapovid po svim Darxavam kuda prolaziti imadihu, daijh lipo primajuh, prattè, i svu potribu dajuh, i takò ždravi, i vesseli doscavsci ù Palesctinu, svoju Otaçbinu, poçesce zidati iz nova kuchiu Boxjù, Bedene Grada Jeruzolima, i ostàlih Gradovah, ter ù gnima mirno, i çestito pribivasce za-jedno s' onizim, koijh nebihu ù suxagnstvo povedeni.

Na 3457. Megiu ostalim Idolim koijmse klagniasce Kragl Ciro, darxasce u vellikoj czini, i posctenju Idola, immenom Bela, komuse svakidan prikazivasce dvanajest Vrichiah brascna sceniçna, çetardeset bravah ovçiih, i po sedam velliki Sudovah, alliti Mirah Vina. Ciro buduchi svarhu svi poglaviczah svoijh uzvisijo Daniela Proroka, u dvoru gniegovu stasce, sc' gnime blagujuchi, koga jedan dan upita: zascto ù Daniele neçinisc poklon momu Bogu Belu? Nasminuse Daniel termu odgovori: jase Kragliu neklagniam izvan Bogu xivomu, koije stvorio Nebbo i Zemgliu. Reçemu Ciro: a scto czinisc da moj Bogh Bela nije Xiv? Nevidiscli kolliko na Dan ijdde, i pije? Nemoxe (reçemu Daniel) zemglia, ni Tuc ijsti, ni pitti, privarensi Kragliu, jer Gliudi ijdduh i pijuh onno, sctosse gniemu prikazuje.

Rasardivsise Kragl na taki odgovor, dozva pridasse laxglive Misnike terijm ovvako reçce: akko-

mi neocitujete koijsu to, koijh blagujuh onno sctosse Belu prikazuje, çinichiuvas svekolike umriti; akolîme çiniti viditi da blaguje Bel, Daniel koijgaje opsovao umriti imma. Odgovori Daniel: jassam kajel, nekka tako budde. Bisce sedamdest Misnikah Belovi, koijh sc gniovim Xennam, i z'Diczom ullazajuh obnoch u poganu Czarqvu, na nikka vrata otajna, kojah bihu iz pod Otara Idolskoga probili, i sve sctosse prikazivasce laxglivom Bogu ijgiaju. Rekosce dakle Kragliu reçenih Misnizi: michiemo svi izzachi na dvor iz Czarqve, a tu o Kragliu çinni zatvoriti vrata od Czarqve, metnuvsci prid Bela nascega Boga obiçajno prikazagne, i zapeçati vrata tvoijm Peçatom, pak dogi sutra i otvori Czarqvu, i akko nagesc da Bel nije sve izzijo, sctomuje prikazano, mih umriti imademo. Svaka Kragl ucçinni, kakomu od misnika reçeno bisce. Alli Daniel, poklem izzagiosce Misnizi iz Czarqve; naredi svoijm damu donesuh mnoggo luga, s koijm çinni svu Czarqvu posuti, sijuchiga na resceto, pak izzagiosce iz Czarqve, zatvorivsci vrata, i zapeçativsciih s'Peçatom Kraglievim. Ma sutra dan otvorivsci Kragl Czarqvu, i videchi da prid gnim od ijzbine nebisce nischta, zavikavsci glasom vellikim, recçe: tisi mnoggo vellik Boxxe moj Belo, i u sctovagnu tvomu nije laxxi nikakve. Allimu Daniel (nasminuvscise) recçe; nu pogledaj Kragliu po salixu od Czarqve, cijesu onno stoppe po Lugu? I pogledavsci Kragl viddi stoppe Gliudih, Xenah, i Dizze, koih bihu onnuh noch, kroz niku Scuplinu otajnu iz pod Czarqve, za tu svarhu ucignienu, ulizli, i sve scto prid Idolom nagiosce poijli i popili. Tadda poznavsci gniovu vragoliu, i

privare sveih çisnih pogubiti, a Danielu budduchi dao oblast, da çinni od Idola, i Czarqve sctoje gniemu drago, bi po naredbi gniegovj razorena, i bacena na zemgliu s' Idolom laxglivim Bogom.

Nahogiasce u Babilonii jedan Zmaj, koga Babilonzi darxaju za Boga, çinechi poklone, i prikazivajuchimu Posvetiliscta. Klagniascese dakle recenomu Zmaju i Kragl Ciro, sa svom Kuchiom svojom; i videchi dasse Daniel nekti pokloniti, ni za Boga gniega darxati recçemu: barem sad nemoreso rechi Daniele da onno nije Bogh xivuchi, nl ijdduchi; edma dakle dassise poscao gniemu pokloniti. Odgovorima Daniel: Druggomuse Bogu ne-klagniam, neggo Stvoritegliu Nebka i Zemglie; a tvoga Boga Zmaja, zkkomi dopustisc., jachiuga pogubiti brez Maça, i brez Sctapa. Dopustivsçimu Kragl scto hotisce, uzze Daniel pakla tankoga, loja, i drughe miscanije, zakuha, i dade Zmaju, koij do mallo vrimena pucçe. Ma Babilonzi, sctobima immali safaliti, rasardiscese xestoko, i dogiosce s' vikkom prid Kraglia, pritechimu dachiega ubbiti, i svu gniegovu Kuchiu iskorenuti, akkoijm neprida Daniela u ruke. Kragl pristrascen, daddeijm u ruke Daniela, koga bazisce u jammu Lavsku, u kojoj bisce sedam Lava, i za scest danah nedasceijm niseta ijsti, nekka onnakih gladni ussilovani budduh izzisti Daniela. Alli Bogh svezá usta guiova, damu zla neucinisce nikakva; a u isto vrime providi, i hranu Daniela po Abakuku Proroku, koijse nahogiasce u zemgli Xudinskoj, mnoggo stotinah Migliah daleko od Babilonie. Bisce dakle recçeni Prorok pripravijo Obid, alli uxxinu, za ponitje svoijm Xetalom, komuse

ukaza Angeo, terma reçce: ponesi u Babilonia uxxinu k' Danielu, koijse nahodi u jammi. Lavskoj. Odgovorimu Abakuk: Gospodine u Babilonii nisam bijo nikada, niti znadem gdije jamma Lavska. Taddaga Angeo uzze za vath Perçina, i ponesega u Babilonia nad jammu Lavski, i davsci Danielu blagovati, bi povrachien, i postavglien od Angela u svoje misto.

Sedmi dan doge Kragl plakati Daniela nad jammom, alli videchiga xiva zdrava, i vessela megiu lavim siditi, zavika glasom velikim govoreechi: Velik jessi Boxxe Danielov, i çinissciga izvaditi iz jamme, zapovidi dasse base megiu Lave svi onih, koij Daniela osvadili bihu, i tako bi obsluxeno. Posla potomtogga naredbu, alliti zappovid po svemu Czarstvu svomu, dasse imma çast, i poscstegne nossiti Bogu Danielovu, koije (reçce) sam Stvoritegl, i Spasitegl svita. Mnoggah drugah çudessa uççinni Daniel, i çudnovata vigegnia viddi, koja za neuzmnoxat govoregna ostavgliam.

Na 3475. Umri velliki Kragl Ciro, od godiscta Sedamdesset, na koga Pristoglie uzage gniegov sin starii Kambisse, drugojaçije Assureo, koij uççinni Rat protiva Amasi Kraglu od Egipta, razbi Vojsku gniegovu, i Kragliestvomu osvoji. Dixxe potom-togga Vojsku na Arape, alli zlu immade srichu, jermu Arapi mnoggu Vojsku porazisse, prija neggo u gniovu ullize zemglu. Ma budduchise, zarad gniegova osctra, i neharna vladagnia uzdigla Vojska, i Poglavicze istoga, za uttechi od Sabglie gniove, pobixe na kogniu, i buduchise bixechi ranssijo neote Sabgliom u bedru, od iste ranne umri kod Planine Karmelske.

Digitized by Google

Na 3483. Po smarti reçenogà Kraglia, Sedam vellikih od Kragliestva Poglaviczah na silnse vladaozi od svega Czarstva Persianskoga, i Kaldejskoga uççinnisce, megiu koijm najvechi bisce Artaserse, i ovvi zabrani Xudilom, i Izraelichianom, da nejmadu sliditi zidagne Czarqve Salomunove, ni zidovih Grada Jeruzolima; Ma na 3486. buduchi reçenih Ussilnizi pokijeni, i Dario, alliti Assuero na Czarstvo Persiansko, i Kaldejsko stupijo, dopusti Xudilom dillo poçeto dovarsciti, zapovidivsci gniovim nepriategliem, daijh imaduh u miru pustiti, i svomu Bogu Czarqvu sagraditi. I tako Xudili na istomu mistu, na komuje, i prija bila od Salomuna uzidana, lipu i plemenitu Czarqvu uzidasce.

Kratko skazagne vellikoga Sobeta Assuerova, i Kraglize Estere.

Na 3487. Czar velliki Assuero, alliti Dario, koij kraglievasce svarhu stò dvadeset, i sedam Darxavah, od India, tija do Arapske zemglie, sidjasce u vellikomu Gradu Susanu; a Mardokeo Xudijo, Bogosctovacz, i çasni obsluxitegl zakona Mojsesova pribivasce kod vrata dvora Assuerova, koij razumivsci jednom dogovor dvaju Slugah, alliti Dvorana Assuerovi, kakochie, i na koij naçin zadaviti Kraglia, olliti Czarra Assuera, kaza Kragliu gniov dogovor, i izbaviga od smarti. Ma prija togga reçeni Mardokeo bisce viddijo jedan san çudnovat, i bisce ovvi: vigiasce u snu tminne vellike, iz koijh izagiosce k'gniemu na boj dva Zmaja strahovita, svixduchi i bucçechi s' ustim otvo-

Digitized by Google

renim, za proxdriti vas jedan Narod, koijse jurve bisce na smart pripravijo. Alli evvo izage jedna malakna Riçiza, i uççinise Rika vellika, izteçe takoger Sunze, i Svitlost, terse tminne razparhasce, i nestadeih, i dva zmaja izgubivsci svu snagu ostadosce ponixeni, i pristrasceni, a Narod koijse bisce pristrascijo, ostade usviscen, i punno vesseo. Iztomaçenje Sna ovoga vidichiese na dospitku s' kazagna poçetoga.

Godiscte trechie svoga Kraglievagna uççini Assuero Sobet velliki svim Poglaviczam Czarstva svoga, koji slidi sto, i ossamdaset danah; i huduchi poslao zvati Kragliczu Vasti (koja po isti naçin uççinnila bisce Sobet, svi najvechim Kragliestva Gospojam) da doge k'gniemu obuçena u najlipsce svoje Agline, da Gospoda gnie lipotu vidditi mogguh, nekti dochi, neggo pogardi zapovid gniegovu. Assuero viddechise prid tollikom Gospodom pogargen, i neposluscan od Kraglize Vasti vehomase rasardi, pakje odbazi, i nektije visce za Xennu. Ma kadmu sarxha proge za gniomese punno oxalosti, alli po svitovagnu svojh Vichnikah, çinni dochi pridase sve najlipsce od Kragliestva Divojke, megiu koijm bisce Estera Xudinka, Chiersca reçenoga Mardokea slughe Boxjega, koju bisce za chier uzzejo, i u strahu Boxjemu uzdigao, ovva hudduchi od svih ostlih Divojakah najlipsca, uzzeje Kragl Assuero za xennu; allise nekti oççitovati da Xudinka bisce, jerje tako naugi Mardokeo.

Posli togga uzdixe Kragl Amana svarhu svih gniegovih Poglaviczah, zapovidivsci svakomu, damuse imma çinnit poklon padnuvsci na Kollina. Alli Mardokeo koijse pravomu Bogu, paddajuchi na

Digitized by Google

Kollina klagniasce, oholomu Amanu poklonitse nekti nikada, i zaradi togga punnoga Aman nenavigiasce, smartmu xelechi; i budduchimu od Kraglia vellikoga oblast data, uççinni od strane Kraglieve, dassè jedan dan po svemu Kragliestvu imaduh possichi svikolizi Xudili, gniove Xenne, i Dicza; koju naredbu razumivsci Mardokeo vehomase oxalosti, i kaza Kraglizi Esteri smart nemilu, koju on, i vas narod Xudinski primit barzo imadihu. Kada Estera take xalosne razzumi glase, dadde naredbu svim Xudijem, koijse u Gradu nahogiaju, da za tri dni postiti, i Boga moliti imadu, a tako i onna s' voijzim Divojkam Sluxbeniczam uççinni. Trechi dan obuçesce scto lipsce moxe, i ottigge prid Kraglia, ma s'vellikim strahom, jer zapovidijo bisce pod izgubgliegne glave, da nikko brez gniegova znagna nejma k' gniemu ullisti. Budduchi dakle Estera doszla prid Kraglia, padde niçize na zemgliu, a on dixxe Sipku zlatnu svatku gnie govorechi: sctossi pristrascena, i oxaloschiena Ester? ustanise, i pitaj scto hochiesc, akkobi hotila po Kragliestva moga. Kojamu odgovori na ovvi naçin: nechie druggo sluxbenicza tvoja, neggo dasse dostoijsc dochi sutra na mojoj Tarpezi, alliti Sinij blagovati s' Amanom Poglaviczom. Kraglioj obbeta scto hotisce, i pitasce.

Noch doscastu nemoguchi Assuer spavati; çinni da prid gnim stijuh dogagiaje od Kragliestva, i nascavsci kako Mardokeo Xudija bisce oslobodijo istoga Kraglia Assuera od smarti, u poçetku immenovane, upita Dvorane: jellima zatu virnost koje posctegne uççignieno, i budduchimu rekli da nije nikakvo, namisliga vellika uççiniti. Istu veçer

biscese Aman dogovorijo svoijm kuchianom, i priateglim, dachie sutra dan pitati oblas od Kraglia, za obisiti Mardokea Xudila, i uzdajuchise brez sumglie u Kraglsko dopusctegne, naredi uput dasse naçine, i dignuh za Mardokea viscala. Doscavsci dakle stom svarhom prid Kraglia poççega prija svega govoregna Kragl pitati: sctobise hotilo o Amane uççinit jednomu Çoviku, koga hochie Kragl posctovati? Czinechi Aman nesrichni, da Kragl bisce namislijo gniemu istomu to posctegne uççinniti reççe: dajmu svitla krunno tvoga najbogliega Kognia, i odichiu, pak koijtije najdraxi, i najvgchi Poglavicza, nekka po Svemu Gradu podgnim Kognia voddi viçuchi: ovako Kragl sctuje, i uzvissuje koga hochie sctovati, i uzvisiti. Reççemu tadda Kragl; uddigl dasse imma to posctegne uççinnti Mardokeu Xudilu, i ti budduchimi Poglavicza najdraxi, immasc pod-gnim Kognia voditi, kakoli sam rekao. Oholi Aman ostade izvan sebbe, kada razumi da imma sluxbu çinniti onnomu, koga on namislijo bisce obisiti, alli na gniegovu gliutu sramotu vagliadiscemu Kraglievu naredbu obsluxiti; i uççinivsci sve kakoje zapovigeno poge tuxan, i nevesejo kuchi svojoj.

Alli buduchi dosclo vrime od Obida, doge Kragl k'Esteri, kakojojse obetao bisce, takoger i Aman Poglavicza, premda prikovoglno, i punno nevesseo. Dospivsci pak blagovati reççe Kragl Esteri, da od gniega pita milost koju xelli. Ester Kraglicza poniznomu odgovori: ja druggo Kragliu privisoki neprosim, neggo moj Xivot, i Naroda Xudinskoga: jersam (reççe) i ja Xudinkignia, i tvojaje zapovid dasse svi Xudili, i Xudinke smaknuh.

Digitized by Google

Koje tu naredbu dao, recçejoj Kragl? Aman tvoj poglavicza, odgovorimu Estera. Razumivsci tu stvar Assuero xestokose rasardi, i zapovidivsci dasse Aman udigl obisit imma, bi obiscen na onizim istim Viscalim, koje on bisce za Mardokea pripravijo. Ma Estera nastojechi svoje Xudile uzvisiti, a gniove nepriateglie poniziti, kaza daje Mardokeo gniezin Stricz rogeni; a Kragl to razumivsci uççinniga parvim Poglaviczom od svoga Dvora, i svega Kragliestva, davscimu Parsten zlatni na komu bisce Kragliev Peçat; a svarhu togga dopustimu oblast da s' Esterom Kragliczom çinne, i pisçu po svemu Kragliestvu, kako, i scto hochie. Pisasçe dakle od strane Kraglieve, dasse po svim Gradovim imaduh pogubiti glasovitih nepriategli Naroda Xudinskoga, i tako izvan desset sinovah Amanovih, sedamdeset, i pet igliadah drughih gniovih Dusemanah posiçe. Zlamegne sna gorri immenovanoga jest ovvo, tminne, koje Mardokeo vigiasce, jest suxanstvo u komuse Xudili nahogiaju, i nenavidost Idolosctovaczah, koju protiva gnima noscaju. Garmgliavina, koju cujasce zlamenuje pritgniu Amanovu, i naslidnikah gniegovih. Drakuni, alliti Zmaj bihu Aman rèçeni; i oblast gniegova. Ricicza, koja vellika nareste, bisce Kraglicza Ester, koja od mallane izzage na vellicanstvo, i oslobodi Puk svoj od progonstva. Sunze, i svitlost zlamenuje milost Boxiju.

Na 3519. Umri Dario, olliti Assuero Czar Persianski, i na gniegovo misto stupi Xerse, koij posli neggo Kraglieva desset godisctah, umri, i na gniegovo Pristolje uzage Artaserse. Posli ovoga bi Dario Kodoman najposlidgni.

Digitized by Google

Vitezovih pisce daje Dario, alliti Assuero na Pristoliu Persianskomu sijo na 3442. u koje vrime bihu ovvi Gliudi na svitu glasoviti: Zorobabel Xudinski Poglavicza, i Vojvoda; Jesus Poglavicza Misnički, Neemia Prorok Boxij, Pidar Poglavivcza Tebanski; Lukrezia Rimkigna u çistochi Pripovidana, premda bisce nexnaboxicza; Astiade najzadgni Kragl od Medie; a Rimgliani Kraglie bazivsci, Sudze uççinnisce. Ratti xestoki megiu Slavonzim, i Macedonzim u onnah vrimena bihu.

Na 3580. Umri Prorok Neemia, i Eliasib Poglavicza Misnički; na misto koga stupi Jojada, drugojaçie Juda, a posli smarti Judine bi Poglavicza Misnički Jonatan; posli gniega bi Vladalacz duhovni Jadde.

Na 3671. Alexandro velliki Kragl od Macedonie, bi od Vladalaczah Garçkih poznan za Generalissima, alliti nascki osobitoga, i Vlastitoga Upraviteglia, i Vojvodu sve Vojske gniove s'kojom poge u Persiu protiva Dariu Kodomanu, najposlidgniemu Samodarxczu od Persie, i ostalih Kragliestvah mnoghi gniemu podloxnih. Mislechi dakle Alexandro na koiibi naçin reçenoga Samodarxcza, alliti Monarku pridobijo, ukazamuse u snu Poglavicza Misnikah Xudinskih, u Aglinam Misniçkim, koijga ponukova, i slobodit poççe, dasse neboj niscta, i da slobodno ullize s'Voiskom u Asiu, jerteje Bogh (reççe) odabrao za osvoijt, satargat Czesarstvo Persiansko; a Misnički Poglavicza, koga u snu vigiasce Alexandro bisce Bogh, olli Angeo u prilizi reçenoga Misnika.

Digavsci dakle Alexandro Vojsku ullize u Asiu, i u mallo vrimena svuje podloxi. Ullize potom-tog-

Digitized by Google

ga u Ciliciu, i Siriu, i razbivsci na sve strane Generale Daria Kraglia, pridobi najposli i gniega, uçinivscise Gospodar od gniegovih vellikih Darxávah. Obside pak Grad Tiro, iz pod koga poslao bisce poklisare u Jeruzolim k' Iaddu Poglavizi Misniçkomu, damu imma poslati jaspre, i Araçe, Alliti Czarinu, kojusu Kragliem Persianskim bili obiçajni davati. Ma budduchimu odgovorijo velliki Misnik Jaddo, da togga uççinnit brez grija nemoxe, jesmo (reççe) utvardili zakletvom virnost uzdarxati Kragliu od Persie, rasardise Alexandro pritechimu dachie s' Vojskom u Jeruzolim, kakko osvoij Grad obsidnuti.

Alexandro posli sedam Misezih obsidnutja Grada Tira ôsvoijga, a posli togga uççinnise Gospodar od sve Palestine, i spomigniuchise odgovora vellikoga Misnika Jadda, povede Vojsku k' Jeruzolimu, za pedipsat reçenoga Misnika, i ostale Glavare Xudinske. Jaddo poznajuchi da nije varstan sc' gnime boja bitti, utteçese g' Bogu sa svim Pukom svoijm plaçuchi, i posvetilisctamu prikazivajuchi, daijh od napasti oslobodi. Noch doscastù ukazamuse Bogh govorechi, dasse neboij nisctа, i da otvorivsci vrata izzage pridagn obuçen u Aglinе vellikoga Misnika, sa-svim ostalim Misnizim, na Misniçku obuçenim, i sa-svim Pukom obuçenim u bilo. Jaddo, po naredbi Boxioj, otvorivsci Vrata Jeruzolimska, izage prid Alexandra, sa-svim Pukom u bilo obuçenim, i prid gnima Misnizi obuçeni na Misniçku svikolizi, a megiu gnima velliki Poglavicza Jaddo u Aglinam pristojnim velliçanstvu Duhovnoga Poglavicze.

Kada Alexandro ugleda Vojsku u bilo obuçenu

i Misnike u Aglinam Misnickim, a navlastito Jaddа Poglaviczu, komu na glavi bisce Mitra, na çellu Ploççа zlatna, i na gnioj imme Boga Izraelskoga ostade zaçugen punno, krotak, i ponixen; pak pristupivsci k' Jaddu Misniku pozdraviga lipo, poklonivscimuse sa-svom poniznostju. Zaçugeni ostadosce gniegovi Glavari punno, viddechi vellikoga Alexandra, prid koijm, Kragli, i Czesari darchiaju, poklonitise jednomu Misniku Xudinskom i zatomu Parmenion najdraxi, i najpristupnii Poglavicza reççe: stochie rechi Kragliu neumarli, dasse ti do zemglie hotti pokloniti jednomu Misniku Xudinskomu, kogasi bijo namislijo za neposluh pokarati? Neklagniamse ja (reçemu Alexandro) Misniku Xudinskomu, neggo Boggu, koijseje u prilizi gniegovoj menni ukazao, u onnim istim Aglinam, i daomi pomoch za osvoijt sve, sctossam osvoijo. Posli kako to reççe zagarlivscise s' Poglaviczom Jaddom, ullize sc' gnime mirno u Grad Jeruzolim, i ullizavsci udigl u Czarqvu, prikaza bogu Posvetiliscta, ponaçinu kakoga velliki nauçi Misnik Jaddo. Pokazamu potom-togga reçenj Jaddo Kgnighe Daniela Proroka, u koijm bisce prorokovao, dachie jedan Poglavicza Garski osvoijti Czesarstvo Persiansko, i to Alexandru punno ugodno bisce, poznajuchi da Prorok Daniel od gniega Prorokuje. Sutra dan çinni dozvati pridase sve Misnike, i Poglavicze govorechijm, da pitaju od gniega milost, koju hochie. A onnimu odgovorisce, da nexele druggo: neggo daijh pusti u miru xiviti, i gniov zakon obsluxivati. Alexandro dobrovoglno sveijm dopusti scto xegliaju, a josc suvisce Araç, alliti czarinu, kojuh davaju Kragliem

od Persie dignuijm, pakse sa-svom Vojjskom dixxe mirno iz Jeruzolima.

Na 3673. Alexandro, posli kako osvoijh svu Asiu, Persiu, Kaldeu, Palestinu, i ostalah mnoga istoçnah Kragliestva, uddari s' Vojskom na Kraglia od Egipta, i barzoga osvoij, uççinivscise u mallo vrimena Kragl, Kragliah, i Gospodar sviu czarstvah, i Darxavah istoçnih, kakose u svetom Pismom sctije na ovvi naçin govorechi, *Alexandro sin Filipov, koij bi pravglie Kragl zemglie Garçke, pridobi Daria Kraglia od Persie, i Medie, uççinni mnoghe Boje, osvoij Gradove najtvarge, i possiçe Kraglie zeglie. Doge do kraj svita, obbogatise s' Oddorom Narrodah, i zemglia umuknu prid gnim. Uccinise Gospodar Kragliah, i Pukah, i uzviscise sarze gniegovo. Posli togga razbolise, i poznade dachie umriti barzo. Tadda dozva Poglavicze, i za xivota razdilìim Kragliestvo svoje.*

Na 3681. Umri Alexandro velliki od otrovah, posli neggo dvanajest godinah Kraglieva, a imadisce tadda trideset i dva godiscta, i ossam Misezih.

Prasukundidu gniegovu bisce imme Alexandro, i ovvi (kakko pisce Vitezovich) Kraglievasce u Macedonii na 3478. Did gniegov zvasce Aminta, i ovvi budduchi pridobiven od Slovinaczah, davasceijm Araç, i umri na 3591., na koga misto stupi gniegov sin Alexandro, Stricz Vellikoga Alesandra, koga Slovinzi dobisce, i za-pomiritse sc' gnima bi ussilovan, izvan Araça, datijm svoga bratta Filippa Otcza vellikoga Alexandra u Tutiju, alliti u poruçanstvo, ma kraglieva vrime kratko, jer bi ubjen od svoje hude Majke, Euridice immenom; na koga Pristogliu gniegov brat Filip

Digitized by Google

sidde, na 3065. Kragl ovvi srichian bisce u vojevagnu, jer pridobi Peomce, i mnoghe Narode. Pobisce s' Bradiliom Kragliem Slovinskim na 3606. i possiçemu sedam igliadah Vojske. Roddimuse potom-togga sin Alexandro glasoviti na 3608.

Ottige s'Vojskom u Sciziu na 3614. razbi Vojsku Kraglia Atea od Scizie, porrobi gniegovu zemgliu, zarobi dvadeset igliadah Xenah, i dicze, zaplini brez broja od svake varste xivotinu; alli povrachiajuchise Filip na zad, uddarisce nagniega Slovinzi Trivali, razbiscemu Vojsku, Robje, i Plinio ottesce, gniega (ubivsci pod gnim kognja) u bedru ranisce; i tako Filip sve vrime svoga Vladagnia nepristade boij bitti s' Narodom Slovinskim, koij od gniegova Sina Alexandra bihu po sve pridobiveni, kakono i svi Kragli ostalih. Ma po broju godisctah, kojeh Kalmet mechie, ovvise dogagiaijh çah posli dogodise.

Razdigliegne Monarkie, alliti Samodarxtva Alexandrova.

Po smarti Alexandra vellikoga, gniegova Monarkia bi na çetverto razdigliena, Tolomea sina Lagova doge na dijo Kragliestva od Egipta, Seleuka Nikanora Kragliestvo od Sirie, Kasandra Maccdonia, a Lisimaka Tracia, i Darxave blixnije.

Zemglia Xudinska nahodechise megiu Siriom, i Egiptom, bisce podloxna svakim tugam, i xalostima, bijuchise Kragli obagniu, sad pod oblast Kraglia od Sirie, sad od Egipta paddajuchi. Tolomeo Kragl Egipski, znaduchi da Xudili dan Subotgni tako svetkuju, dabise prija pustili umri-

Digitized by Google

ti, neggo oni dan branitise suproch nepriategliu, alli kakav drughi possao çinniti; poznajuchi dakle reçeni Tolomeo daijh u Subotu pritisnuti, brez mukke, i karvi mcxxe, doge s' Vojskom pod Grad Jeruzolim, i dadde razumiti Gragianom, daje doscao prikazati Bogu Posvetilischa, koijh otvorivsci Grad pustiscega na priàteglsku, alli Tolomeo ukazaijmse velliki nepriategl robechijh, i plinechi scto gorre mogasce. Osvoijvsci pak Jeruzolim, i sve Kragliestvo Xudinsko, povede u Suxanstvo okko sto igliadah Duscah u Egipat, kako svidoçi Aristea.

Na 3691. Antigono Kragl od Asie gorgnie, s' kuppivsci Vojsku, doge u zemgliu Xudinsku, i pridobivsci reçenoga Tolomea, uççinnise oppet gospodar od Kragliestva Xudinskoga.

Na 3692. Tolomeo sin reçenoga Tolomea Laga, po smarti Otcza svoga immade Kragliestvo Egipsko, koij skuppivsci Vojsku velliku uddarri na Demetria, alliti Dimitra Kraglia Asianskoga, i budduchiga pridobijo, podloxi oppet Kragliestvo Xudinsko pod oblast svoju. Kragl ovvi nebisce zloçest Xudilom, dallii gliubgliasce punno, kakochiese barzo vidditi. Naslagivascese mnoggo u kgniggam, i nauku, zaradi togga hotti immati svake varste kgnigge, za mochi sve stvari pisane znatti. Za tu dakle svarhu naredi Dimitru Falereu da izbere kgnigge najbolije, i daij u gniegovu Librariu, alliti kgnixariczu nossi, i mechie. Upitaga jednom Kragl; kollikosi dossad kgnigah nascao, i kuppiio? Nascaosamij (odgovorimu Dimitar) dosada dvista igliadah, a barzochiu (uffamse) i pet stotinah igliadah: reçemu potomtoga, daje

razumijo kakose kod Xadilah nahogiaju Kgnigge lipe, sveto Pismo od gnih zvano, i kakobi dostojne bile, dasse u gniegovoj kgnixarizi nahode; alli budduchi (reçce) pisane u Jezik Ebrejski, bilobi potribito prinitijh u nasc Jezik Garski, sctomise muçno viddi; sasvim tim, kadbi tvoje Gospodstvo kotilo pissati vellikomu Misniku Ebrejskomu, alliti Xudinskomu, i tobise moglo oppraviti.

Nahogiasce tadda u dvoru Kraglievu jedan Poglavicza, immenom Aristea, velliki Priategl Xudinski, koij xegliasce od mnoggo vrimena vidditi oslobogene Xudile od suxanstva Egipskoga, dovedene od Tolomea Otcza reççenoga Kraglia: i viddechi ovvu lipu prigodu poççe Kraglu govoriti, da nechie lipsce, ni boglie, stvari immati u svojoj Librarii, scto kgnigge Xudinske, i toehieh onni priniti iz svoga jezika u Garski: mabi bila tvoga veliçanstva slava, posctegne po Svitu razglaseeno, da Xuddile suxgnie çinnisc povratiti na zad u gniegovo Kragliestvo. Reççemu Kragl koliko czinisc daje Xudilah u Egiptu? immajih (odgovorimu Aristea) okkolo sto igliadah. Tertise to malahna stvar çinni, reççemu Kragl? Odgovorimu Aristea s' mnoghim Poglaviczam; pram velliçanstvu tvoje dobrote, toje stvar od nisctа, a biehie (rekosce) gniovu Bogu, koijteje uzvisijo, i nepriateglie tebbi podloxijo, punno draga, i ugodna.

Prignuvscise Kragl Tolomeo na gniovo razloxito govoregne, posla sve Xudile zasuxgniene u Otaçxbinu svoju, davsciim josc suvisce jaspre mnoghè. Napisa pak kgniggu vellikomu Misniku Eleazaru, damu poscaglie od svakòga Kollina Izraelskoga, alliti Jakovglieva po scest Glindih naucnih

ù jeziku Ebreijskomu, i Garskomu, koijchieh priniti Pisma gniova u jezik Garski: i poslamu pèt stotinah Talenatah zlata, scto çinni, vechiè Migliunah Dukatah, za sluxbu Czarqve Boxijè, kojase sctuje ù Jeruzolimu. Poslamu takòger mnosctvo dragoga Kamegnia, za naresoegne stvarih Czarqvenih. Odpisamu Poglavicza Misniscki s' vellikom poniznostju, zafagliujuchimu na vellc Casnoj gliubavi, kojn çinni Bogu, i Puku gniegovu. A stizzim scagliemu Pisma svetah, mollechiga dajih povrati potlem budduh u Garski jezih prinesena; takòger, i mudre zakona Nauçiteglie, koijchiega ù Garski jezik priniti, od svakoga kollina po scest, i tò bivà Sedamdeset, i dva Tomaçiteglia Pisma svetoga.

Obbeselise punno Tolomeo kada pridagn dogiosce: çastii dvanajest danah na svojoj Tarpezi. Poslì togga daddeijm jednu Pollaçu lipu, i podobnu ù kojojchieh stati dok sveto Pismo prinesuh, a tò bisce u jednoj Addi, Alliti Otoku zvanu Faro, dalleko od vikkè Gliudskę, daijh nesmetajuh, i svakomu dadde svoju ossobitù Cellu, alliti Pribivalisctc, da jedan z' drughim opchiti nemore, dokse nedospije prinescegne Pisma svetoga. I tako jedan z' drughim neopchiechi, ni moguchi pitati koij od koga pomochi, ponese pisati, i u istoga vrime svi dospisce, i u Garski jezik prinesosce. Bi potomtoggà sctiveno prid mnoghim Xudilim, koijse ù Alexandrii nahogiaju, i onni jednoskupno kazasce, daje sve virno prinesceno, kakose ù gniov jezik nahodi pisàno.

Buduchi dakle reçenò Pismo dospiveno, donesoscega prid Kraglia, koij sidechi na svomu Pristo-

Digitized by Google

lju, çinniga sotitti, i videchi daje od svih sedamdeset, i dvà Tomaçiteglia jednako pisano, nebuducki nikakve razlikosti ù rieima, slova, olli brazgotini, i poznajuchi dobro, da megiu gnima nije moggao dogovor biti, ostade, zaçugen punno; i takose viddi (govori Epifanio) daje po duhu svetomu tomaçeno, i ù Garski jezik prinesceno. Allije potribito vratise mallo na zad, i od Poglaviczah Xudinskih ù kratko bessiditi.

Na 3693 Umrì Jaddo, gorri immenovàni, Poglavicza Misniscki; i na gniegovo misto stùpi Onia parvi.

Na 3702. Umrì reçeni Onia, i bi za Poglaviczu Misnisckoga uçcignien Simun Pravednì.

Na 3711. Po smarti reçenoga Simuna bi uçcignien Onia drughi togga immena, gniegov sin, koij, jer bisce joso dite Malahno, nemoguchi dillo vellikoga Vladaocza dillovati, gniegov Stricz Eleazar vladàsce, i upravgliasce. I ovvoje onni Eleazar komu pisà Kragl Egipski Tolomeo, damu poscaglie sedamdeset, i dvà Tomaçiteglia, kakoje gorri reçeno.

Na 3771 Po smarti Manassevoj, poçcè vladati gniegov Praunuk Onia drughi, kogasmo gorri immenovali.

Na 3783. Umrì Onia drughi, i bi uçcignien za Poglaviczu Misnisckoga Simun drughi toggà immena.

Vitezovich Tolomea Kraglia Egipskoga, od kogaje bilo govoregne gorri, mechiè na 3680. Bisce ù tò vrime Pyro, drugojaçije Uros Kragl Skenderski, koij xestok Rat immade s' Rimglianim. Czarnoja takoger, Kragl Macedonski ù tà

Digitized by Google

vrimena bisce; A na 3685. Brem, i Bolgh bihu Dukke, alliti Vojvode slovinskè, koijh protiva Garkom Boj bisce, i gniovu robisce zemgliu. Na 2726. Agron Kragl Slovinski, ovò vrime kraglievaje, i punnose snaxan uççinnijo. Na 3728. Agron Kragl Slovinski uççinni Rat protiva, Etolom, i srichnoijh pridobi. Na 3732. Agron Kragl od tiscgnie umri, i gniegova xenna Teuta Kragliestvom Slovinskim vladalaje. Ovvà Kraglicza mnogguh Vojsku imadisce, i mnoghe Ratte uççinni, na sve strane nepriateglie Slovinskè dobjvsci; i budachi dala svoijm Podloxnikom oblast da robbe kuda, i koga hochie, ter dasse pomaxuh, i zatò dosta zla uççinnili jessu Latinom, Garkom, i Skenderzim. Na 3733. bihu poslani od Rimglianah Poklisari, Kajo i Lucio immènom, k' Teuti Kraglizi Slovinskoj, dabi pokarala svoje Podloxike, i diglaijm oblast, da unapridak nejmaduh robiti zemgliu Latinsku: alli Kraglicza jogunasta, çinnij Sikirom ubbiti, a Brodare, i Brodove, koijh gnih dovezosce çinnì oghgnem saxgati. Potom-toggà dixxe Vojsku na Skenderze, osvoij Korçulu na otoku, i Grad Draçevo ù Skenderii; a prid Vojskom gniezinom bisce Dimitar Faranin, od sve gniezine Vojske Poglavicza.

Allì buduchise rasardili xestoko Rimgliani zichia neposctegna, koje gnima Teuta uççinnila bisce, pobivsci Poklisare gniove, skuppisce Vojsku velliku, i poslasceje protiva Teuti u Dalmaziu. A Dimitar Faranin iznevirivscise svojoj Kraglizi ostavije, i pridruxise k' Rimglianom, ter Vojsku, i po Otozim Gradove gnima pridade. Drugga Vojska Rimska doge u Dalmaziu po Kopnu, i osvoij-

Digitized by Google

see sve po Dalmazii Gradove; a Teuta pobixe u jedan Grad, koijse zove Risan, i onde uçcinni Mir s' Rimglianim. Na 3741. Slovinzi pomoch daddosce Kragliu Antigonu, suproch Kragliu Kleomeno za osvoit Grad Spartu, i darxavu gniegovu. Povrativscise dakle na-zad priko Macedonije poçesceje nepriateglski robiti, i putujuchi brez-redno, uddarri nagnie reçeni Antigon Kragl od Macedonie, komu Slovinczi napomoch doseli bihu, razbii, i porazi mnoghe: alli i Antigon bijuchise sc-gnima od vellike vikke, otvorimuse xilla, ter kravju blujuchi, do mallo vrimena Duscu pusti. Na 3742. Filip, po smarti Antigona reçenoga Macedonskim Kragliem postade. U' to vrime Istriane Morske razbojnike ukrotisce, i ponizisce Rimgliani.

Dimitar Faranin Slovinzim Dalmatinim porrobi Garske Otoke po Moru, i ovvi imadisce za xennu Triteutu Pine Kraglia Slovinskoga Mater. Na 3745. Kraglievasoe u Slovinskim Darxavam Serdilaida Slovignianin, koij porrobi Macedoniu, nossechi razlogh, damu nije Filip Kragl od Macedonije platijo potroske za pomoch, kojumu bisce poslao protiva Etolom, i Lacedemonom. Na 3746 Filip reçeni Kragl Macedonski dixxe Vojsku na zemgliu Slovinsku za osvetitse, alli immade loscu srichiu, jerga Serdilaida razbi, i iztira iz zemglie Slovinske. Ma oppet Vojsku velliku skuppivsci vojevat protiva Slovinzem pooçe na 3749. i osvoj otok Vis u Dalmazii. Alli za sad ostavgliam dogagiaje, i broj godisctah, koje Vitezovih pisce, i slidim s' Kalmetom govoregne poçeto od Tolomea Delfa, alliti Laga.

Po smarti reçenoga Tolomea, bi uçcignien za

Digitized by Google

Kraglja od Fgipta gniegov sin immenom Tolomeo Evergete. Posli smarti gniegove siddemu sin na Pristogliu, immenom Tolomeo Filopatore; i ovi Kragl immade xestoke Ratte s'Antiokom vellikim, koijm bisce mnoghe Darxave ugrabijo, i od zemgliese Xudinske Gospodar uçcinijo; najposlimu Tolomeo Vojsku razbii, i priuze Darxave ugrabgliene.

Na 3787. Nahodechise reçeni Kragl Tolomeo u Jeruzolimu, i hotijuchi sillom ullisti u Czarqvu Boxiju, bimu smeteno, i zabragnieno od Misnikah, czichia togga punno rasargen dilise iz Jeruzolima u Egipat, s'pritgniom vellikom. Doscavsci dakle sardit u Egipat, zapovidi svim Xudilom, koijse u Egiptu nahogiaju, pod izgubgliegne glave da svoj zakon, i Boga ostavivsci, imaduse gniegovim Idolim klagniati. Mnogbise od straha Sotoni poklonisce, i pridadosce, a punnoij vechie bisce, koih za neizgubiti duscu, odluçisce izgubiti glavu.

Kada razumi Tolomeo Filopatore, daga vechi Dijo Xudilah posluscati neti, pisa k'gniggu iz Alexandriie, gniegova stolnoga Grada, Poglaviczam, i Vladaozem od Gradovah Egipski, damu sve Xudile, koijse u gniovim Gradovim nahode, i koijse neposluscni ukazasce, svezane u Alexandriu poscagliu. I tako bi dovedeno Gliudih, Xennah, dizze u sinxiru, alliti verrugam, jedno mnosctvo velliko, koje Kragl odsudi, da immaduh biti pogaxeni, i potarveni nogam nikkih xivinah vellikih, i strahovitih kojese zovu Elefanti, nascki Figli; ma budduchise omni s'vellikim plaçem uttekli g'Bogu, bihu od reçenih Figliah oslobogen, poslavsci Bogh prid Figle dva Angela, koji okamenisce jake, i rasargene xivine, dasse nemogau

Digitized by Google

na-prid maknuti, a na Kraglia doge strah, i dartarvina taka, dasse uccinni Miran, krotan, i sasvim dobar Narrodu Xudinskomu.

Na 3800. Umri receni Kragl Tolomeo, na koga Pristoglju sidde gniegov sin Tolomeo Epifane zazvan, dite od cetiri godiscta, protiva komu dixxe Vojsku Antiok velliki, Kragl Sirianski, razbimu na punno mistah Vojsku, i osvojih Darxave gniegove.

Na 3808. Umri Poglavicza Misnicki Simun drughi, i bi uccignien za vellikoga Misnika Onia togga imnena trechi.

Na 3812. Antiok velliki dadde svoju Chier Kleopatru za xennu Tolomeu Epifanu Kragliu od Egipta, i povratimu (na imme Parchie, alliti Dotte) Celesiriu, Feniciu, Samariu, i Kragliestvo Xudinsko, sctomu ottejo bisce.

Na 3815. Antiok velliki uccinni Rat protiva Rimglianom, alli loscu srichiu immade, jer na punno mistah gniegova Vojska budduchi dobivena, izgubi mnoghe Darxave, ostavsci sama Siria, i semglia Xudinska pod gniegovom oblastju; koij na 3817. umri, a gniegov sin, Seleuk Filopator immenovani, stadde na Vladagnu Sirianskomu.

Na 3828. Eliodor Poglavicza Kraglia Selenka bi poslan u Jeruzolim, da odnese Aznu iz Czarqve Boxje, a to cigniasce po nagovaragnu Simuna Izraelichianina od Kollina Benjaminova, koij nastojasce baziti s'Pristoglia Dohovnoga Oniu dobroga, i svetoga Misnika, a sebbe uccciniti. Doscavsci dakle receni Elidor u Jeruzolim, s' vojnizim mnoghim, bi s'vellikim posetegnem primglien od Onie Misnika vellikoga, koijmu kaza dassu jas-

Digitized by Google

pre, kojese u Czarqvu nahode, metnute na postavu od udoviczah samoraniczah, i siromahah, a ostalo daje nikoga Kirkana Tobije çovika vellika. Alli Eliodor zato nemarechi, dixxe sve jaspre, koje u Czarqvi nage: maijh povrati sc'gniegovom sctetom, jermuse ukaza kogn, i na gniemu strahovit kognik, urruxan s'oruxjem zlatnim, koijga s'jakostju pogazi, ukazascese josc i dva snaxna mladichia, koijga poçesce po svem xivotu tuchi, i bitti tako jako i xestoko, da napo martav na zemgliu padde zanimivsci, i iz svisti izascavsci. Onia Poglavicza Misniscki bojechise Kraglia da nebude posumgliti sctogod na Gniegove Gliude, dagasu onni billi, poççe za Eleodora Posvetiliscta çinniti, i Boga za gniegovo ozdravgliegne molliti, koga Bogh uslisca, i osdraviga. A onnih istih Mladichi Boxij, kòijga bisce, i tukoşce, ukazascemuse govorechimu; Onii vellikomu Misniku zafali, jertije zarad gniega Bogh povratijo xivot. A ti od Gospodina Boga bijen kaxi veliçanstvo, i moguchstvo gniegovo. I ovvah rekavsci nestadeijh.

Na 3828. Bi ubijen Seleuk Kragl Sirianski, i na gniegovo misto stupi gniegov brat Antiok, reçeni Epifane.

Na 3829. Jason brat Onie trechiega, Poglavize Misniçkoga, kupioje velliko Misnisctvo, od Antioka Epifana. U to vrime smuchieno mnoghi Xudili pogaxivsci zakon Mojsesov, i odbazivsci Boga, Garçke Idole sctovatti poçesce, po nagovaragnu, i ponukovagnu nepravednoga, i nevirnoga Jarona, koij svoje Podloxnike zlu uçasce, da svoj zakon odbazivsci, pridruxese k'Narodom, i gniove udobsctine nasliduje. Ma buduchi Menelao, od kollina Ben-

Digitized by Google

njaminova, obecao datti Kraglu Antioku tri stotine Talenatah srebra, suvisce neggomu reçeni Jason dao bisce, uççinniga vellikim Misnikom, a Jason nemoguchi s'posctegnem pribivati u Jerozolimu, pobixe u zemgliu Amonitansku. Menelao reçeni, koij uzage na Pristoglie velikoga Misnika, po putu tako brezrednu, neposctenu, i nepravednu, nekajuchi datti Kragliu Antioku trista Talenatah srebarnih, bi iz oblasti vellikaga Misnisctva svaçen, a gniegov brat, Lisimak immenom, na vladagne postavglien. Alli Menelao, buduchi iz Czarqve Boxije pograbijom nogo Srebro, i Zlato, i podmitijo Kraglieve Poglavize, oppet priuze vellikoga Misnika oblast, i çinni pogubiti dobroga Onniu trechiega, koij radi progonstva Menelaova pribivasce u Dafni, blizu Antiochie. Bi dakle ubijen Onia trechi, pravedni, izakoniti Poglavicza Misniçki na 3834.

U'ta vrimena, po Xudile punno nesrichna, vigiajuse po Arii nikkah vigegna çudnovata, to jest Vojske u zlatne Agline obuçene, kognie, i kognike na vojniscku urruxane, s'gollim Sabgliam u ruzi, sikuchise, i s'kopijm boduchi. Çudessa ovvah bihu gledana od Gragianah Jeruzolimskih za çetarjest danah, koij staju u velliku strahu, mollechi Boga, da çudnovata vigegna u Dobrose obrate; allise okrenusce u velliko pognie zlo, jer Jason reçeni, koij bisce kupijo velliko Minisctvo, i pobigao u zemgliu Amonitansku, od Menealova straha, koijga svarxe s'vladagna, kakoje reçeno; ullizavsci s'igliadu Vojnikah iz-nenada u Jeruzolim, pocçe nemilo sichi po Gradu svoju bratju Xudile, i svoje Gragiane, prolivsci mnoggu karv u Jeruzolimu. Sa svim tim velliko Misnisctvo im-

Digitized by Google

mati nemoxe, poznajuchi zlo svojoj bratij uccignieno, pobixe iz zemglie Xudinske, skitajuchise od Grada do Grada, od kragliestva do kragliestva, nigdi neprimglien, zlo od svakoga gledan, i tako dospi xivot u skitagnu, i bixagnu, kanno Kain.

Slidi kratko govoregne, kakko Narod Xudinski podnese xestoko progonstvo, od Kraglia Antioka Epifana, i kakko bihu izbavglieni od Jude Makabea i bratje gniegove Rabrenite Vitezovah.

Na 3836. Prem-da zemglia Xudinska podnese mnoggo zlo pod proscastim, uzzimgliuchije sad jedan, sad drughi, sa-svim tim, nikada vechie, ni gore Xudili proghnati nebibu, scto u vrime Antioka Epifana, koj posla s' Vojskom Apoloniu Poglaviczu u zemgliu Xudinsku, daje robbi, Gradove razora, i nesrichne Xudile, koijse Idolom klagniati nechie, sice, i svako zlo cini. I budduchi ullizao u Grad-Jeruzolim, porobiga svega, i oggoli Czarqvu svetu; odnesavsci svescto lipsce nage u gnioj. Razzori pak Zidove Jeruzolimske, a ukraj Kuchie Boxije cinni uxidati Gradich, alliti tvargiav, u koij postavi svoje Vojnike daga cuvaju, i Xudile u jarmu uzdarxe. Cinni u Kuchi Boxjoj sagradjti pogani Otar, i nagniegh postavit Idola, komu na Posvetilischte Prascze prikazivasce. Zapovidi po isti nacin, dasse po svim Gradovim, Kastelim, i Sellim immaduh Idoli uzdignuti, i od svih Xudilah pod izgubgliegne glavah sctovati, i posvetilisctaijmse prikazivati. Mnoghise nagiosce, koijh za neizgubiti Xivot tilesni, izgubisce duhovni, klagniajuchise Idolom poganim, i obsluxuju-

Digitized by Google

chi izpraznosti Garçke; a onnih koijse poklonit nektiju, na svakè naçine muççenisu bili.

Zappovidì odvisce nevirni Apolonio, dasse nikko od Xudilah obrizovati nejma pod izgubgliene glave, i dasse Pisma sveta, gdisse godir nakoditi budduh, na oghagn bàcze. I takò ù onah vrimena necujascese druggo neggo plaç, tuga, i xalost; nitise druggo vigiasce izvan prolitje karvi pravovirnih slugah Boxjh, Mukke razliçite, bixagnà Gliudih, Xennah, i Dizze po Planinam, i Pustigniam. Nahogiascese ù tò vrime ù Varoscu, alliti Sellu Modin zvanu, jedan Misnik immenom Matatia, koij imadisce pet Sinovah, tò jest Ivana, Simuna, Judu, reçenoga Makabea, Eleazara, i Jonatu. Ovih dakle postavisce ù svoje Sarze, i pamet, prija podniti mukke svakojake, neggo zakon Mojsesov ostaviti, i svoga uvriditi Boga. A megiutò, budduchi doscao ù reçeni Varosc jedan Glavar Kraglia Antioka, s'nikoliko Vojnikah, da silluje Xudile poklone Idolu çinniti, nekti Matatia Misnik, ni gniegovi sinovi ni-poscto toggà uççinniti, pace povadivsci Sabglie possikosce reçenoga Glavara, i gniegove Vojnike; a staracz Matatia, viddechi jednoga Xudila disse klagnia Idolu, odsiçemu glavu, a Idola bàzi na zemgliu, i Otar pogani obbori, pak zavika izza svega glasa: svi onnih, koijh gliube Boga, i zakon gniegov nekka, ostavivsci Kuchie, Basctine, i svakah, koja possidujuh, naslidujuh menne: i rekavsci teh rici pobixe svoijm Sinovim u Pustigniu, naslidovan od mnoghì Gliudih, Xennah, i Dizzè.

Razumivsci Apolonio dillovagne Matatie, i sinova gniegovih, posla iz Jeruzolima mnoghè Vojni-

Digitized by Google

ke, tirratiga po Pustigni, i budduchi nascli mnogkè Xudile ù jednoj Pustigni, uddavrisce nagnie, ù dan Subotgni, alliti kod Xudilah Svetaggnì, ù koij poslovati, i trud çinniti bisce gnima zabragnieno, i takò nebranechise bihu svi possiçeni, Muscko, i Xensko, màlò, i vellikò. Ovù nemilost kada razzumi Matatia, koijse ù istoi dubravi s' mnoghim nahogiasce, uççinni s' ostàlim ugovor, da akkobi nagnie uddarrili nepriategli ù Subotu, nejmaduse pustiti sichi, neggose braniti. Dogiosce dakle mnoghi Xudili k'gniemu, koga uçinivsci Vojvodom, Sudzem, i Vladaozam, zagnim igiàju po svoj zemgli Xudinskoi, robechi i sikuchi ne samo Vojnike Kraglia Antioka, negoli jos i isteh Xudile, koijh bihu Boga ostavili, i poklonilise Idolom, Igiàju takoger po svim Sellim, i Varoscim, baczajuchi na tle Idole, i gniove razarajuchi Otare.

Na 3838. Razbolise reçeni Misnik Matatia, i viddechi da imma s' ovogh svita putovati, uççini jedno duggo svoijm sinovom pripovidagne, ponukujuchijh, da imaduh do svoje smarti zakon Boxij braniti, za gniega, akko potriba budde karv proliti, pak poznajuchi daje Juda Makabeo od sve bratje jaççi, i slobodnii, uççiniga od svoijh naslidnikah Vojvodom, i Poglaviczom, pak poçinu u miru parvo godiscte svoga vladagna.

Juda nebuduchi magnie slobodan od svoga Otcza Matatije, i videchise Poglaviczom uççignien od onno mallo Vojske, nekti kasniti, ni vrimena gubiti, neggo sc' gniome tammo, amo tarçiati poçe, robechi po svoj zemgli Xudinskoj, kolliko ighda mogasce, zlo nepriategliem Boxijm çinechi. Apolonio opaki, nemoguchi podniti Judino junasetvo,

Digitized by Google

ni zlo, kojemu çigniasce, podixe Vojsku za izkorenuti gniega, i sve naslidnike gniegove. Ma Juda z' bratjom svojom, i s' ono mallo Vojske nektise ukloniti, neggo izascavsci pridagu uddarri, kakono jedan Lav xestoki, i sarditi na gniega, umiscase u Vojsku, i odsiçemu glavu; Vojska sva ostala smetena, i pristrascena bixati poçce, a za gnima Judinovzi tirrajuchijh, i sikuchi kolliko mogasce. Povrativscise pak na-zad pokupisce gniova Oruxja, i plemenitu oddoru, terse vitexki sc' gniovim Oruxjem oruxasce, i bogatstvom obogatisce; a Maç Apolloniov uzze Juda, s' koijm sve vrime svoga Xivota vojeva, i glave odsicze. A videchi ostalih Xudili srichiu, i junasctvo Judino, mnoghi k'gniemu pristupivsci, vojevat sc' gnime poçesce, i tako Juda svud razglasi, i vellik uççinni.

Dukka, alliti Vojvoda od Sorie, Sera immenom snaxan, i ponnosit skuppi Vojsku velliku, i podixeje protiva Judi, falechise, i sokolechi dachiemu odsichi glavu, alli Juda izzage svojom Vojskom pridagu, koju videchi pristrascenu sloboditi poççe, dasse neboje mnosctva nepriategliah, jerchieij (reççe) Bogh nasc smesti, i pridati u ruke nasce, i kako reççe, takose dogodi, jerijh razbi, potira, i mnosctvo velliko possiçe.

Na 3839. Budduchi Kragl Antiok razumijo zlo, koje Juda gniegovim Vojnikom u zemgli Xudinskoj uççinnijo bisce, i bojechise, dasse neuzveliça, i snaxan ucini, naredi Vice-Kraglu Lisii, da poscaglie Vojsku u zemgliu Xudinsku, i da Judu sas-vim gniegovim naslidnizim izkorene. Lisia primivsci zapovid Kraglievu, posla u Xudiju çetardeset igliadah Piscaczah, sedam igliadah Kogni-

kah, a pridgnima tri Generala, to jest Tolomea, Nikanora, i Gorgiu. Targovzi iz mnoghi Gradovah bihu doscli, s' mnoghim blagom, u Vojsku reçeni Generalah za kupovat Xudile, czinechi (brez sumglie) dachie biti onçase pofatani, i dachij czine mochi kupiti za mallo jaspri, priprodati, i bogatise uççinniti, masse privarisce, kakochiese sada vidditi.

Kada razzumi Juda taku jakost Vojske hoditi suproch sebbi, utteçese g' Bogu s' molitvam, postom, i Posvetiliscim, zovuchiga na-pomoch, i pokripivsci svoje Vojnike dasse neboje niscta, dixxese obnoch, i uddarivsci snaxno na Vojsku nepriateglsku, rasbije, potira, i tri igliade possiçe. A posli neggoijh priko Xudinskih mejascah pritirasce, vratiscese na-zad, ter gniovu oddoru pokuppisce, i nascavsci mnogo srebro, i zlato, kojeh Targovzi donili bihu, za kupovat suxgnie, obogatiscese zadovoglno.

Na 384o. Hotijuchise Lisia Vice Kragl, alliti namisto Kraglia osvetiti protiva Judi, koj gniegovu Vojsku razbijo, i issikao bisce, dixxe oppet Vojsku protiva gniemu, scezdeset igliadah Piscaczah, i pet igliadah Kognikah, prid koijm onse isti uputi, alliga Juda samo deset igliadah svoijh Vitezovah doçekah, razbi, i petmu igliadah Vojske possiçe. Viddechi pak Juda daje, spomochiu Boxijom, ponizijo nepriateglie, podixese s' Vojskom k' Jeruzolimu, za ismaknutga iz rukuh Boxij nepriategliah, a navlastito Czarqvu, za mochi u gnioj slaviti Boga. Ma od Grada zidove nage obborene, a po gradu bisce naresla trava, i gorra, kakono u Pustigni, i to Juda, i gniegovi Vojnizi gle-

Digitized by Google

dajuchi zaplakasec, i oxalostiscese, promisegliajuchi u kakvuse stanju lipi Grad Jeruzolim nahodi. Bisce (kakoje gorri reçenno) ukraj Kuchie Boxije sagragen jedan tvard Kasteo, i u gniemu staju mnoghi Vojnizi Kraglia Antioka, i hotijuchi Juda oçistiti Czarqvu, postavi mnoggo svoijh Vitezovah megiu Czarqvom, i Kastelom, dabi çuvali onneh, koijh gniu çistiti budduh, od Vojnikah Antiokovih; i na ta naçin bi oçistena od *Idolah*, i svake pogani, kojase u gnioj nage, *narescije lipo*, i pripravivsci sve stvari za prikazivati Bogu Posvetilischa. Çinni potomtogga oppassati s'jednim tvardim zidom Planiniczu Sion zvanu, za mochi braniti od nepriategliah kuchiu Boxju. Ma u isto vrime bi napastovan punno od neznaboxaczah, i Xudila Boxij odmetnikah, koijh nastojahu smestiga da nemoxe çinniti, scto poççejo bisce, allise Juda, i gniegovi Vitezovi poscteno bragniaju, u isto vrime Czarqvu Boxiju çistechi, i Planinu Sionsku tvardechi. Dospivsci pak zgradju reçenu dixxe Vojsku protiva Idumeanom, koijga najvechie napastovaju, i uddarivsci nagnie u Akrabatani, gdisse bihu utvardili, razbiih i possiçe dvadeset igliadah. Dixxe posli togga Vojsku protiva Sinovim Beanovim, koijse bihu zatvorili, u dvi Tvargiavi, alliti Kastela vellikah, i osvoivsciih, poggubi vechie od dvadeset igliadah Duscmanah. Prige posli togga priko Jordana, i allize u zemgliu Amonitansku, uddari snaxno na Vojsku gniovu, prid kojom bisce Genera, immenom Timoteo, i posli mnoggo boja, i arvagna Judaijh pridobi, i na beççe issiçe, osvoijvsci suvisce gniov tvardi Grad Jazer, z' darxavom svojom.

Digitized by Google

U isto vrime, u kojese ovvah çigniaju u Xudinskoj zemgli, Kragl Antiok priscavsci Riku Eufrate, ullizao bisce u Armeniu s' Vojskom, i Kraglia Artasia, razbivscimu Vojsku, xiva uffatijo. Potom-togga budduchi razumjo, dasse nahodi u Persii jedna Czarqva bogata posvechiena Boxizi Veneri, u Gradu Elimajdi, punna srebra, zlata, dragoga kamegna, sctiti od sukoga zlata, i oruxja czine neizgovorne; podixe Vojsku za osvoijtije, ma budduchi od Persianah sramotno iztiran iz-pod Grada Elimajde, pobixe sa svim oxaloschien nazad. Alli kada razumi, kako Juda razbijo bisce gniegove Vojske, i Generale na punno mistah, uçinijose vellik, bazijo gniegove tamne Bogove, oçistijo Czarqvu Jeruzolimsku, oppasao zidom Planinu Sionsku, i uçiniose Poglavicza ossobiti od sve zemglie. Xudinske, nappunise sarxbe, i obolosti govorechi, dachie obratiti Jeruzolim u jednu Grobniczu Xudinsku; pak zappovidi Koçiascu, da na svu priscu Kogne, koijga u Koçia poteżaju, tira, i nepoçinuvsci, g' zemgli Xudinskoj da napriduje, sa svom Vojskom svojom. Ma zloçesti Antiok bi na putu pedipsan od Gospodina Boga, i zauscen jednom iznutregniom bolestiju takoxestoko, da nigdi mira, ni pokoja immati nemogasce; i ne samo to, dalli josc, i drugga na gniega nesrichia padde, jerse pod gnim privarnusce Koçie, zarad nagla kogniah tarçalla; iz koijh pavsci na tle, vas izragnien, i satarven ostada, koga na Nossila slughe stavivsci donisce u jedan Grad najblixnii, immenom Tabes. Ma sarxha Boxija budduchise svarhu gniega prolila, rannemuse tolliko izvaguske, kolliko iznutregnie tako usmardisce, da nikko blizu

gniega stati nemogasce, a zarvase tolliko mnosctvo u gniegovo tilu zametnulo bisce dasse çuggiaju, koijga gledaju. I poznavsci nesrichgniak damu to zlo zichia mnosctva grijah Bogh dao bisce, dozva pridase Glavare, i Vichnike svoje, ter poçce zlochie izpovidati govorechi: spomìgniemse zlah, kojasam u Jeruzolimu, i svoj zemgli Xudinskoj uççinnijo razruscivsci Czarqvu Boxiju, odnesavsci sude svete, i ostavivscije svu golu. Uççinni potom-togga zavit Gospodinu Bogu, dachie datti slobod Izraechianom svoj zakon obsluxivati, povratiti sve seto odnijo bisce iz kuchie Boxije, i darrovati punno vechie blaga, i neprozignieni stvari, neggoje on odnijo iz reçene Czarqve, i dachie Idole odbaziti, zakon Mojsesov obsluxivati, akkomu dadde Bogh zdravije. Ma sa svim plaçem, molegnem i zavitim, nemoxe ovvi opaki nachi milosardije prid Bogom, jerse nekajasce czichia uvrigegna Boxjega, neggo zarad izgubgliegna xivota tilesnoga, i Kragliestva zemaglskoga.

Videchi dakle Antiok dasseje priblixala smart, çinni dochi pridase Filipa, najvirnijega Poglaviczu, pakmu pridade Krunnu, Parsten s' ruke, i Kraglsku Kabaniczu govorechimu, da vrino prida gniegovu sinu, i da on vlada Kragliestvo, dokmu sin doge na godiscta od razuma, imoguchstva, za vladati, nebuduchimu tadda, izvan devet godiscetah. Umri dakle na putu silni Antiok Epifanie, na koga Pristolije uzage gniegov sin Antiok, reçeni Eupator, koga Kragliestvo bi vladano od Lisie gorri immenovagna, a ne od Filipa, jermu tu srichiu Lisia ugrabi na sillu.

Digitized by Google

Slidi Skazagne Vitexkoga Vojevagna Jude Makabeja ù vrime Vladagna Lisie, i novoga Kraglia Antioka

Timoteo koij bi pridobiven, i razbiven od Jude Makabea, hotijuchi osvetiti svoju Vojsku od Jude possiçenu, skuppi iznova Vojsku sillovitu, i çinni dochi mnoggo igliadah kognikah iz Asie, s' koijzimse dili u zemgliu Xudinsku protiva Judi, i bratij gniegovoj. Alli Juda, i gniegovi Vojnizi ullizavsci u Czarqvu Boxju, paddosce prid Otarom, i poçesce prositi pomoh od Boga, daijm dade kripost, i jakost Protiva nepriategliem. Budduchise dakle priporuçili Bogu, i u gniegove ruke metnuli, izzagiosce iz Jeruzolima, pogiosce suproch Vojsczi nepriateglskoj. Sunze istom izteklo bisce, kadase dvi Vojske sritosce, i uddarrisce, jednase uffajuchi u moguchstvo Boxije, a drugga u mnosctvo Vojnikah, i jakost gniovu Viddisce nepriategli pet Kognikah oruxanih dochi s' Nebba na zemgliu, i hodditi prid Vojskom Xudinskom. Dva bragniaju Judu od strilah, i kopjah nepriateglskih jedan stojechi z' desnu, a drughi s' livu stranu Judinu; a tri igiochi prid Vojskom, strigliajuchi xestoko protivnike; koje potiravsci sichi poçesce brez pristanka. I bi possiçeno tadda Vojske nepriateglske, dvadeset, i pet igliadah, i pet stotinah Piscaczah, suvisce, scest stotinah Kognikah. Timoteo uttecçe, i pobixe u Grad tvardi Filistejski, Gazeru immenom, u komu zapovidasce Kerea brat Timoteov. Ma Juda s' voijskom obsidegna, i petiga dan osvojvsci sve scto u gniem bisce possiçe; a Timotea z' brattom na scavsci sakrivena

Digitized by Google

u jednoj gustirni, izvadi, i glaveijm odsiechi çinni pak slavodobitnik povratise u Jeruzolim, i zafali Bogu namilosti, kojumu poklonio bisce.

Na 3841. Mnoghi Narodi Xudinski nepriategli, hotijuchij izkorenuti po-sve, sloxiscese za-jedno, a to bihu Arapi, Amonitani, i Moabovzi, i skupivsci Vojisku poçesce robiti zemgliu Ebrejsku, a prid gnima bisce Genera, immenom Timoteo, ne onni od kogaje bilo govoregne gorri, jerje onni possiçen, kakoje reçeno, neggo drughi togga *immena*. Budduchi dakle sa-svih stranah uddarili nepriategli na Izraelichiane, i poçeliih sichi, robbiti, i voditi u suxanstvu, bi potribito da Juda na punno mistah scaglie pomoch svojoj bratj; i tako bi odregeno da Juda, i bratmu Jonata s' ossam igliadah Vitezovah prige Jordan, i dade pomoch onnizim, koijse nahogiaju u zemgli Galadskoj; Simnu trechi brat, da igge sammo tri igliade u Galileu, datti pomoch Galileanom; a da Jozip, i Azaria imaduh çuvati Jeruzolim, i zemgliu Xudinsku od Filisteanah.

Simun svojom malom Vojskom razbi na punno mistah nepriateglie, pokkupi gniovu oddoru, i oslobodi Galieane od gniovih duscmanah.

Juda Makabeo svojom vojskom, i z'brattom Jonatom priko pustignie, i doge u zemgliu Galadsku, u kojoi Ebrej podnoscaju mnogga progonstva od nepriategliah gniovih, i budduchi osvoijo Bosor Grad velliki, possidovan od neznaboxaz upaliga, i possiçe sve muscko, sctosse u gniemu nahogiasce. Od reçenoga grada dilise s' Vojskom g' Datemanu, koga nepriategli obsidnuli bihu; alli kako *ugledasce* Judu, i Vojsku gniegovu, pobigosce brez obzira, za koijm Juda i vojska gniegova budduchi potekla, os-

Digitized by Google

sam igliadah nepriategliah bi possiçeno. Oslobodivsci Juda svoju bratiju Izraelichiane, koijh u Datemanu pribivahu, dilise s' Vojskom put Grada Masse, i osvoijvsciga sve issiçe, neznaboxze, koijse u gniemu zatvorili bihu. Osvoij potom-togga Grad Kasbou, Maget, i sve ostaleh u zemgli Galadskoj, od nepriategliah ugrabgliene. I tako oslobodivsci Izraelichiane od gniovih progonitegliah, povratise s' bogatstvom vellikim u' Jeruzolim.

Alli Lisia Vice Kragl, i Vladalacz svega Kragliestva Antioka Eupatora, nemoguchi podniti Judinu srichiu, ni Junasctvo po svitu razglasceno, i xelechi osvetiti parvu sramotu svoju, koju primijo bisce od Jude, namisliga po-sve izkorenuti, i za tu svarhu dixxe protiva gniemu ossamdeset igliadah piscaczah, nebrojechi mnosctvo Kognikah, ni bojnih Elefanatah, alliti Figliah. Ma Juda znaduchi za gniovo putovagne, i mnosctvo kojese bisce prama gniemu diglo, neizgubise u slobodu, dalli priporuçivscise Bogu, vesselose uputi svojom mallenom Vojskom uddarritse sc' gnime, gdisse sritnuh. A u isto vrime u koje Vòjnizi iz Jeruzolima izlazaju, ugledasce jednoga mladichia Kognika ubilo obuçena, koij poçce prid Vojskom hoddit slobodechje dasse neboji niscta. I posli nikoliko vrimena gniova putovagna, srittosce Vojsku nepriateglsku, na koju, kakono sarditi Lavi uddarisce, i s' pomochiu Boxijom barzoje razbivsci, jedanajest igliadah Piscazah possikosce, i igliadu i scest stotinah kognikah, a ostalih sc' gniovim Glavarom immadosce srichiu u Planinu.

Videchi Lisia da nije moguchie dobiti Judu, utvardi sc' gnime mir s' ugovorom, kakò hoti Ju-

Digitized by Google

da, i Glavari Xudinskih. Alli za mallo slidi mir reçeni, jer vladaozi Darxavah blixnii nektijuchi u miru pribivati poççesce oppet Ebrejskomu Narodu çinniti zla svakah, navlastito Gragiani od Jopena, koijh na privari, i brez uzroka svakoga utopisce u More Xudile, od reçenoga Grada pribivaoze. Koje zlo nemilo nemoguchi Juda podniti, doge svoijm Vojnizim pod Grad Jopen, i sve Brodove koijh u Portu, alli slobodniku bihu saxexe, a mornare, i ostaleh, koijse tadda u portu nagiosce possiçe. I razumivsci da Gragiani od Jamnia isto zlo nççinniti xudilom, koijh sc'gnima pribivahu, namislili bihu, doge s'Vojnizim obnoch, i sveijm upali Brodove. Bimu po isti naçin kazano, kolliko zlo çigniasce Timoteo u zemgli Galadskoj Izraelichianom, i takose dili s'Voijskom datti pomoch svojoj bratij; koij priscavsci Jordan, uputise priko Pustignie, i do mallo danah ullize u zemgliu Galadsku, u kojoj osvoijvsci na sillu tvardi Grad Kasbin, drugojaçje Esbon sve issice scto u gniemu nage. Podixe od togga Grada Vojsku u zemgliu Karaku zvanu, koju robgliasce Timoteo, i u kojojse bisce nikoliko gniegove Vojske utvardilo, i zatvorilo u jednoj tvargiavi, alliti Fortizi; ma dva Generala Judina, Dositeo, i Sosipatro immenom, s'mallo Vojnika nagnie uddarivsci osvoijsce tvargiav, i possikosce desset igliadah Gliudih; a Juda sammo scest igliadah iskasce Timotea dasse sc'gnime pobije. Alli Timoteo imadisce jednu Vojsku sa-svim velliku, sastavglienu od Arapah, i ostalih rasliçiti Narodah, sto i dvadeset igliadah Piscaczah, i dvi igliade, i pet stotinah Kognikah. Sa-svim tim Juda nekti pobignuti ni doçekatij,

Digitized by Google

neggose dili svojom Vojskom susritiga, i na gniega uddariti. Biscese Timoteo s' Vojskom utaborio Krajem jednoga Potoka, na-koij doscavsci Juda s' vojom mallenom Vojskom, prige priko Potoka, i uddari nagnie takko snaxno, jako, i sardito, da nepriategli nemoguchi gniegovoj naglosti odoliti, bazivsci oruxja brez redno pobigosce; allih ostade martvih na meghdanu trideset igliadah, a ostalih pobigosce kud koij, kud koij, a najvechie u Grad Karnaim, zatvorivscise u Czarqvu reçenoga Grada; ma Juda osvoijvsci na sillu Grad, issiçe scto u gniemu nage, uppali Czarqvu Idolsku, u kojoj izgorisce Vojnizi Timoteovi, koijzih tadda poghibe dvadeset, i pet igliadah, izvan onnih, koij na meghdanu poghibosce.

Poglavicza Timoteo bixechi posli reçenoga rasboja, uppade ù ruke Dositea, i Sosipatra Generalah Judini, kojeh molliti poççe daga nesmiçu, a dachieijm sve Xudile zasuxgniene od gniega povratiti, na ta naçin glavu sahranih. A Juda pobivsci svoje dusemane dixxe vas Puk Ebrejski iz zemglie Galadske, za povestiga u Xudiju, i budduchi dosli k' Efronu Gradu priko-koga put gniov bisce, za ulisti u zemgliu Xudinsku, nemoguchise drughim putem prochi, Gragiani ne samo zatvorisce vrata, neggolih josc i zazidasce, daijm smetu priko Efrona prochi. Juda poççeijh ponizno molliti, daga puste mirno prochi kroz gniov Grad brez nikakve sctette Gragianah. Alli nevirnizi nektise Vratah otvorriti, i tako bi ussillovan Juda uddarriti s' Vojsoom na Grad, i çinnechi jurisce brez pristanka, vas jedan Dan, i svu noch na-silluga osvoij, Gragiane issiçe, a Grad do zemglia

Digitized by Google

razzorri. Dilise potom-togga k' Jeruzolimu, i doge slavodobitnik okko Duhova u Jeruzolim, ullize u Czarqvu Boxiju, i prikaza Bogu Posvetilisctа, zafalivscimu ga milosti, i pomochi kojumuje dao.

Posli kako Juda i Vojska gniegova mallo pocinu, poge sammo tri iglide Vojnikah protiva Gorgiu Vladaoczu Idumejskomu, i uddarivsci na Vojsku gniegovu, razbije i issiçe, a Gorgia pobixe u Maresu. Ma u ovom Boju poghibe nikoliko Varsnih Vitezovah Judina. Dilise posli boja ovoga protiva sinovom Esaunovim, koijse bihu ugospodarili od nikoliko zemglie Xudinske pram podnevu, osvoij Grad Ebron, i sve ostaleh od nepriategliah possidovane. Osvoijvsci Juda, i bratja gniegova Darxavu Ebronsku, ullixe s' Vojskom u zemgliu Filisctejsku, osvoij nikoliko Gradichia, razori, i upali Czarqve Idolske, bazi Otare na zemgliu, saxese mnoghe Idole, obogati svoju Vojsku, i povratise s' mnogom oddorom nepriateglskom u Jeruzolim.

Ebreij, koijh bihu Boga ostavili, i zagarlili Idolosctovstvo Garsko, nossechi Judi, i bratij gniegovoj velliku nenavidost, ottigiosce Kragliu Antioku Eupateru, terga prid-gnim Xestoko osvadisce, kako prokoni, robi, i siçe sve onneh koijh Kraglin posluh çinne, i gniegovimse Klagniajuh Bogovom. Josc i druggah mnoggah Boxijh odmetnizi prid Kragliem protiva Judi govorisce, i çinnisce dasse s' Vojskom silnom protiva gniemu podigne, i zemgliu Xudinsku robi. Doge dakle Antiok u Xudiju sammo scto igliadah Pisaczah, dvadeset igliadah Kognikah, i trideset i dva Elefanta, alliti Figlia, s' kojon Vojskom obside tvardi

Digitized by Google

Grad Betsuru, i poççega sa svih stranah bitti s' oruxjem, koijmse onnah vrimena Vojske sluxaju, a to bihu nikke Makine, s' koijmse najtvargih zidovi razbijahu, kakono u sadascgniah vrimena Topovi. Elefanti reçenih noscaju na-sebi tvarde Kule od gredah, i dassakah naçigniene, svarhu koijh staju reçene Makine, a u svakoj kuli, koje ovve strahovite xivine na-sebbi noscaju, bisce po trijest, i dva Voijnika.

Juda s' Vojskom mallanom, koju immadisce, pritarça Gradu na pomoch, i uççinivsci parvi jurisc u Vojsku nepriateglsku, çetiri igliade possiçe Vojnikah, i jednoga najvechiega Elefanta, Drughi jurisc uççinni, alli neposiçe izvan scest stotinah Gliudih; i u tom juriscu poghibe (ma vitexki) gniegov brat Eleazar, na ovvi naçin: vigiasce Eleazar jednoga Figlia, alliti Elefanta najvechiega, oruxana Kraglievim oruxjem, i czinechi, daje u Kuli koja nossasce Kragl uççinni kroz Vojsku nepriateglsku jurisc, sikuchi na livo, i na desno, dok neulize pod Elefanta vellikoga, koga s' kopjem uddarri u Tarbuh iznad sebbe, i budduchiga smartno ranijo, padde Elefanat svarhu gniega martav, i udusciga pod sobom.

Ma videchi Juda da nije moguchie tolliko silovitu Vojsku dignuti iz pod Grada Betsure, ostavivsciga dilise put Jeruzolima, koij bisce blizu Betsure. Betsurani pristrasceni, i izgubivsci uffagne obranitise, pridadosce Grad Betsuru Kragliu Antioku, s' ugovorom, daijm neçini zla nikakva. Osvoijvsci dakle Antiok Grad reçeni, dixxe Vojsku na Jeruzolim, koga bedeni budduchi obboreni, kakoje reçeno gorri, drughe tvargiavi nejmadisce,

Digitized by Google

izvan Czarqve Boxije, u kojojse zatvori Juda s' bratjom, i smallo Vojske svoje, terje vitexki od silne Vojske Antiokove bragniasce, postavivsci sve svoje uflagne u Gospodina Boga. Megiuto doge glasnik Antioku, poslan od Poglavize Lisie, koij svim gniegovim Kragliestvom upravgliasce, i kazivati Kragliu pocce, kakoje Filip, immenovani gorri, ullizao u Kragliestvo s' jednom Vojskom vellikom, kojumuje dao Kragl od Egipta, i kakoje potribito, da ostavivsci Jeruzolim, i pomirivscise s' Judom igge udigl protiva Filipu recenomu. Razumivsci dakle Antiok teh glase nenadgnie, uccini mir s' Judom, i dixxe Vojsku iz pod Grada Jeruzolima, neucinivsci onliko zla, kolliko namislijo bisce.

Na 3842. Buduchi uttekao iz Rima Dimitar Stricz Kraglia Antioka Eupatora, koij stasoe u Talii, alli porucanstvu Rimskomu, i doscavsci u Siriu poggubi maloga Antioka Kraglia, sinovcza svoga, i na gniegovu sidde Pristogliu. Megiuto Ebrei smutglivzi, i od Boga odpadnizi, dogiosce k' novomu Kragliu Dimitru tuxbe protiva Judi cinniti, od koijh Poglavicza bisce Alcimo immenom, Misnik od Kollina Aronova. Kragl Dimitar primivsci gniegovo nepravedno osvagegne, uccinni za vellikoga Mirnikah Poglaviczu recenoga Alcima, i daddemu svoga Generala Bakidu immenom, s' Vojskom mnogom, davscimu naredbu da pogubi Juda, i naslidnike gniegove, i da recenoga Alcima Misnika cinni isti na Pristogliu Poglavisctava Misnickoga, i poznatiga od svega Puka za Glavara gniova.

Doscavsci dakle Bakido u zemgliu Xudinsku na-

Digitized by Google

stojati poççe, da s' privarom uffati Judu, ma neimade te srichie, jer Juda poznajuchi vragoluk Garçki pobixe, u Pustignu, naslidovan od svoijh najvirnih Vojnikah. Bakido megiuto utvardivsci nevirnoga Alçimu za Poglaviczu Misnickoga, povratise u Antiokiju, ostavivsci nikkoliko Vojske s' Alcimom u Jeruzolimu, komuse pridruxisce mnoghi zloçinzi, Judini nepriategli, alli mallo po mallo, bihu od gniega izkorenuti; i tako videchi Alcimo da Jakost Judina restisce, a gniegovase s' magnkaje, pobixe iz Jeruzolima Kragliu Dimitru u Antiokiju, i prid gnim iznova uççinni tuxbu protiva Judi. Kragl hotijuchiga po sve naçine vidditi martva, posla s' vojskom u Xudiju Poglavicza Nikanora s' naredbom dagga ubbije, olli daleko iz Xudije protira. Ma Nikanor immade zlu srichiu, i svarhu, jer na gniega uddarivsci Juda sammo svoijh igliadu Vojnikah (vechieboijh u to vrime nejmadisce) razbimu Vojsku, pottira, i texko issiçe, pogubivsci josc i Generala Nikanora.

Na 3843. Rasardise Dimitar xestoko protiva Judi, kada razzumi smart Nikanora, i poraxegne Vojske gniegove, zarad togga oppet scaglie Bakida z' dvajest igliadah Piscaczah i dvi igliade kognikah u zemgliu Judinu, daga po svaki naçin smakne sasvim svoijm naslidnizim. Budduchise dakle priblixao k' mejascu Xudinskomu izzage Juda suproch guiemu samo tri igliade Vojske, koja kada ugleda mnosctvo nepriategliah pristrascise sasvim, i tako pobigavsci Vojnizi Judini, koij tammo, koij amo, ostade Juda s' ossam stotinah Gliudih samo, i nejmaduchi vrimena svoje Vojnike kuppiti reççe onnim koijh ostali bihu, i koijga

Digitized by Google

nagovaraju dasse ukloni zla, dok neskupi Vojsku vechiu: nemoxe nigda istina biti dachiu ja pobignut, i pogardit proscastah junasctva, koja uççinili jesmo: akkoje (reççe Juda) dosclo vrime da poghinemo, umrimo kanno Vitezovi, posctegnechienam vechie biti, neggo pobignuvsci, nascoj slavi sramotu uççiniti. I to rekavsci, razredi ono mallo Vojnika pak uddarri naglo na gnie, i bìscese do peçinutja Suncza, jedna strana druggu nepridobivsci. Poznavsci Juda, da Genera Bakide, bisce u Krilu desnomu svoje Vojske, i uzze jednu çettu najboglih Junakah, pak takko sardito, i xestoko uddari na Krilo desno, isctuchi Generala Bakida damu glavu odsiçe, i metne strah u svu Vojsku gniegovu.

Nemoguchi dakle onnih, koij bihu, u krilu desnomu, podniti naglosti Judine pobigosce, a Juda za gnìma sikuchijh, i tirrajuchi do Planine Azota. Ma onnih koijh bihu u Krilu livomu potekosce za Judom, i Vojnizim gniegovim zada, a obrativscise onnih, koijh bixaju pram gniemu, s'klopisce Krilo desno s'livim, i uzescega megiuse, sa-sve çetiri strane nasarnuvsci na gniega, i gniegovu malahnu Vojsku, terse uççinnì jedan boj xestokì s'jednè i z'drughe strane martvi paddajuchi. Sa-svim tim Juda s'onnò mallo Gliudih tirrasce i sikasce nepriateglie, alli primivsci od zadgnih smartne ranne padde na zemgliu martav; a ostàlih prodrìsce kroz Vojsku, ter srichno uttekosce. Bratja Judina, Jonata, i Simun izmàkosce Tilo Judino, i ukopascega u Grebu Roditegliah gniegovih u Gradu Modinu, koga plakka vas Izrael plaçem vellikim.

Digitized by Google

Kratko govoregne od Vladagna Jonate bratta Judina, i gniegova Vojevagna.

Po smarti Judinoj, budduchise sva zemglia Ebrejska kruto poplascila, poznade neznaboxcza Bakida za Gospodara, navlastito zli, i opazih od Boga odpadnizi, sa-svim tim Priategli Judini, i bratje gniegove, koijh posctegne Boxije bragniaju obrasce jednoskupno Jonatu bratta Judina za Poglaviczu Misnisckoga, i Generala gniova, kojù stvar kada Bakide razzumì, poccè iskati nacine za immati u ruke Jonatu. Ma budduchi Jonati gniegova odluka, i pritgnia dokazana, nemoguchise braniti, ni sc'gnime boj bitti, pobixe s'onno mallo Vojnikah, i z'brattom Simunom, u jednu Pustignu blizu Jordana. Alli Bakide dixxe Vojsku, i sviga stranah okkolisci tako da nemogasce nikuda utechi, neggo ollise sc'gnime bitti, alli u Jordan Riku skoçiti. Jonata videchise sasvih stranah zatvoren, ponnukova svoje Vojnike, da imaduh kripko uffati u Boga, za koga posctegne, i Slavu Boj biju, i dasse nebojeh niscta mnosctva nesnaboxaczab. Dospivsci pak reçeno ponukovagne uddari na Vojsku nepriateglsku, i posli neggo igliadu, i vechie neznaboxaczah. s'voijm Voinizim pogubi, tollikomu mnosctvu odolliti nemoguchi uddari u Riku Jordan, a za-gnim svi ostalih, terje srichno, i Vitexki priplivavsci, saranisce xivot, i posctegne. A Bakide videchi da nije moguchie immati Jonatu u ruke, povratise sardit u Antiokiju.

Posli pak kakose dili Bakide s'Vojskom iz zemglie Xudinske, Jonata sve tovechie u jakosti Voj-

Digitized by Google

ske napridovasce, kupechise k' gniemu svi onih, koijh gliubgliaju Boga, i gniegovo posctegne bra. niti xegliaju. Ma z' drughe strane onnih, kojise bihu Boga odmetnuli, nemoguchi podniti gniegovo veliçanstvo Jonatu osvadisce, laxuchi protiva gniemu, i iznosechi svako; zlo; a potomtogga mollitga poçesce, da oppet poscaglie Bakida s' vojskom u zemgliu Kudinsku, obetavscimuse dachiega onni istih pridati u ruke gniegove. Sve scto xelisce Jonatini nepriategli, toijm dopusti Kragl Dimitar, i takose dili Bakide s' Vojskom vellikom u Xudinsku zemgliu. Ma nemoxe tako skrovito dochi, da Jonata za gniegove pute znatti nemogasce, i takosce zatvori, zbrattom Simunom, i svoijm Vojnizim u jedan Grad tvard, koijse zvasce Vitalaga, koga do mallo vrimena obside Bakide s' vojskom, za immati u ruke Jonatu, i btatta gniegova. Alli Jonata priporuçivsci Grad, i Gragiane brattu Simunu izage obnoch iz Grada, skuppi vojsku po zemgli Xudinskoj, i uddarri obnoch na Bakida, i Vojsku gniegovu, ter punno pogubi nepriategliah, pakse utabori s' Vojskom blizu Bakidove, koja stasce zatvorena megiu Gradom, i Vojskom Jonatinom; i videchi dasse u zlu velliku nahogiasce rasardise protiva Smutglivzem, koijga bihu na to naveli, i sveijh possiçe. Potomtoga zapita mir u Jonate, daga pusti smirom u svoju zemgliu s' Vojskom povratitse, i obetavscise zakletvom, da unapridak nechie biti od Garkah napastovan. Prignuse Jonata na molbu gniegovu, i pustiga pochi mirno u Antiokiju. A Jonata postavivsci svoje Pristolie u Makmassu, vladasce mirno u Kragliestvu svomu, pedipsajuchi onneh, koij o smutgni vazdasu nastojali, i zakon Boxij pod noghe baçili.

Digitized by Google

Na 3851. Sin naravni Kraglia Antioka Epifana, koga na putu xiva czarvi rastoçisce, kakoje govoreno gorri, namisli stricza Dimitra pogubiti, i s' Pristoglia baziti, i tako videchi da Puzi mnoghi zlo gledaju Dimitra, doge u Siriu, i bi od gnih proglascen i pozdravglien Kragliem od Sirie. Dimitar videchise u zlu stanu, posla k' Jonati svoje Poklisare molechiga, damu pomochnik budde protiva Sinovczu Alexandru, koij doscao bisce za ugrabitmu Kragliestvo, i u isto vrime çinniga Prinçipom, alliti Gospodarom vlastitim od svih Ebrejskih darxavah. Ma budduchi i Alexandro poslao svoje Poklisare, i darrove vellike, s' molbom damu budde pomochnik protiva Dimitru, Jonata spomignuchise zalah, kojemu bisce Dimitar uccinnijo, odstupi od gniega, i pridruxise k' Alexandru, davsicmu pomoch protiva Dimitru, koij pobivscise s' Sinovzem Alexandrom, izgubi Vojsku, glavu, i Kragliestvo, na koga Pristolju reçeni Alexandro sidde; a Jonata sa svim narodom Xudinskim poçce lipi Mir uxivati.

Na 3854. Sin starii Kraglia Dimitra, koga sinovacz Alexandro bisce pogubijo, i gniegovo possidovao Kragliestvo, namisli osvetiti smart Otcza svoga, i tako doge s' vojskom u Ciliçiu bittise s' Alexandrom. Kada Alexandro teh glase razumi, ostavivsci na svomu mistu za Vice Kraglie od Sirie, Poglaviczu immenom Apolonia, dilise put Antiokije, çinniti priprave za pobitse z' Dimitrom Nikanorom. Vice Kragl Apolonio, dobavivscise vladagnia Sirianskoga, i nemoguchi podniti dasse Jonata Poglavicza Xudinski zove, i da mir uxiva, dixxe Vojsku protiva gniemu, i pobise sc' gnime,

Digitized by Google

alli bi u tom boju nesrichian, jerga Jonata sammo desset igliadah Vojske razbi, i possiçemu devet igliadah Vojnikah. Osvoijh potomtogga nikolliko Gradovah possidovanih od neznaboxaczah, i oslobodivsci svu xemgliu Xudinsku od smutglivaczah, i Dusmanah Puka svoga, povratise s' vellikim posctegnem, i vessegliem u Jerozolim.

Megiuto Alexandro Kragl od Sirie, buduchise pobijo svoijm Rodiakom Dimitrom, bi pridobiven, i Vojskamu issiçena, a on pobixe k'Kraglu Arapskomu Żabdielu immenom; koijmu çinni glavu odsichi, i tako Dimitar bi uccignien Kragl od Sirie.

Na 3860. Novè smutgnie, posli reçenih Ratah, u Asii, alliti Sirii porodisecse, od koijh bi uzrok i poçetah Trifon Genera, i Poglavicza Vojske Kraglia Alexandra, od Dimitra gniegova Rodjaka s' czarstva svarxena, i od Kraglia Arapskoga possiçena, kakoje gorri reçeno. Imadisce ovvi Alexandro sina immenom Antioka, i. ovvise nahogiasce u dvoru Kraglia Arapskoga, protiran od Dimitra ussilnika, i occeva nboijze. Trifon dakle reçeni doge k'Kraglu Arapskomu, prid koijm uçinni molbu, damu dade Vojsku svoju, i da digne s' Pristoglija Sirianskoga Kraglia Dimitra, postavi Antioka sina Alexandrova, koga u dvoru svomu darxasce; na koga molegne prignuse Kragl Arapski, i uddarri s' vojskom na Dimitra, proglasivsci za Kraglia Sirianskoga mladoga Antioka, koij bojechise Jonate, Poglavize Xudinskoga, napisamu k' gniggu punnu molbe, i ponixenstva, zovuchiga svoijm brattom, i draghjm priategliem, a potom-togga mogliascega, damu u pomochi budde protiva Dimitru, potvargiujuchiga u isto vrime Po-

Digitized by Google

glaviczom, Gospodarom, i Vladaozem od Darxavah, kojeh od Tira, do Mejaskah Egipski poçimgliuh izvan pak togga, poslamu darrove lipe. Jonata dobrovoglno pridruxise k' mladomu Antioku, i podigavsci vojsku poççese na sve strane biti s' vojnizim Dimitrovim, kojeh na svakomu mistu srichno pridobi. A Simun megiuto gniegov brat, obside tvardi Grad Betsuru blizu Jeruzolima, koga neznaboxzi osvoijli bihu, kakoje reçeno gorri, i posli nikkoliko vrimena na silluga osvoij i svoje vojnike u gniega postavi.

Jonata pridobivsci nepriateglie, i Antiok iztiravsci iz Kragliestva Dimitra, poççe tvarditi Kule i Gradove, od nepriategliah razorene, navlastito Jeruzolim, koga oppasa jednim zidom tvardim, buduchi gniegovi bedeni do zemglie razvaglieni od nepriategliah, i u Gradu na Planini tvard Gradich uzzidan, koga na sillu od Jurisca nije bilo moguchie osvoijti nikada, doklemga s' gladom neosvoijsce, kakochiese mallo poslie vidditi.

Na 3861. Trigon gorri immenovani Poglavicza i General sve Vojske novoga Kraglia Antioka viddechise takko usviscen, da sve stvari Kragliestva Sirianskoga kroz gnjegove ruke prolaze, razumivsci daje Dimitar protirani uppao u suxanstvo Kraglia od Egipta, nebojechise nikoga, namisli ubbiti svoga Kraglia Antioka. Ma zdrughe strane znaduchi daje Jonata priategl velliki Antiokov, i dachie nastojati osvetitga, namisli pogubiti i gniega, i tako uççinni, umamivsci na priateglsku Jonatu u Grad Tolemajdu, s' mallo Vojnikah, laxachimu, dachie gniemu reçeni Grad pridati, Vojnike udigl possiçe, a gniega zasuxgni, ma domallo vrimena pogubi i gniega, kakochiese sada vidditi.

Digitized by Google

Budduchi, kakoje reçeno, nevirni Trifon possikao Vojnike, koij s' Jonatom u Grad Tolemajdu ullizosce, a gniega u gvosdia postavijo, posla odma, prija neggose razglasi, Vojnike svoje k' Simunu brattu Jonatinu, da i gniega na privari, i tvardoj virri ubbiju, ma Simunu budduchi dokazano nepravedno dillo Trifonovo, pogubi oneh, koijga pogubiti doscli bihu: i viddechi Xudile sasvim pristrascene, zarad reçenoga dogagiaja poççeijh tvarditi i sloboditi s' riçmam kriposnim, dasse neboleh niscta, jer branechi posctegne Boxije, i zakon gniegov onchienas (reççe) isti braniti od svih nascih duscmanah. Govoregne i ponukovagne Simunovo uççinni tako Xudile slobodne, u ufagnu Kripke, da odbazivsci strah, odluçise Boij bitti protiva svim nepriategliem svoijm; i Simuna na misto Jonate za vellikoga Misnika, sve Vojske Vojvodu, i Xudinskih Darxavah Vladaocza uççinivsci, pod upravom gniegovom Vojevat poçesce. I buduchise Gljuto rasardili protiva Trifonu nevirnomu, namislisce, i pogiosce na gniega, i gniegovu uddariti Vojsku, koij poznajuchi jakost Xudinsku, sc' gnimamse pobiti nesmide, neggo oppet nastojati o privari poççe, kgniggu Simunu na ovvi naçin piscuchi; tvoj brat Jonata bioje momu Kraglu duxan, i zatosam gniega samnom uzdarxao, dokse neobeta platiti sctoje duxan; sada dakle poscaglimi jaspre i dva sina Jonatina u poruçanstvo, alliti Tutiju, tachiuti i poslati bratta Jonatu. Simun premda znadisce lax, i nevirnost Trifonovu, sas-vim tim poslamu, i jaspre, i dva Jonatina sina da nerekuh Narodj; za uxivat gospodstvo Jonatino, nektiga izkupiti moguchi lasno. Al-

Digitized by Google

li nevirni Trifon çinni udigl possichi Jonatu, i sinove gniegove, pak digavsci Vojsku pobixe u Siriu, i ubivsci svoga Kraglia, sidde na pristogliu gniegovu.

Na 3864. Nevirni Trifon kratko vrime uxiva Czarstvo od Asie, alliti Sirie, jer Antiok brat Dimitra gorri immenovanoga, kogga Kragl Egipski u suxagnstvu darxasce, kakosmo rekli mallo prijadixxese protiva nevirnomu Trifonu, s' jedne strane on, a zdrughe Simun Poglavicza Xudinski, i razbivscimu Vojsku, pogubiscega. Sidde dakle Antiok na Pristogliu Siriansku, a Simun osvoij Grad Gazu, i mnoghe drughe Gradove od neznaboxazah u zemgli Xudinskoj possidovane. Posli togga obside tvardi Kasteo u Jeruzolimu ukomu sve do togga vrimena Vojnizi Kragliah Sirianski staju, i z' gladom ussilovani pridadoscega Simunu, koijga çinni do zemglie razoriti, jose i Planiniczu, na kojoj uzzidan bisce çinni sravnati; i tako oçisti Simun svu zemgliu Xudinsku od Idolosctovacz, i smutglivaczah.

Na 3866. Antiok novi Kragl od Sirie nespomignuchise dobra, kojemu Simun uççinijo bisce, postavivsciga na Siriansko Pristoglie, posla svoga Generala, Cendebea immenom, s' mnogom Vojskom, za osvoijti zemgliu Xudinsku. Simun sa-svim da ostarijo bisce neizgubise u slobodsctini, neggo skuppivsci Vojsku izzage suprot gniemu, uççinivsci za Glavare i Vojvode Vojske Judu, i Ivana, reçenoga Irkana svoje sinove, a on pak nada svim bisce Vojvoda. I budduchi doscli k' jednoj Rizi, ugledasce Vojsku nepriateglsku utaborenu s' onnu stranu Rike. Staracz Simun videchi da nikko od

Digitized by Google

Vojske gniegove nesmigiasce uddarriti u Riku, za pricbje na onnu stranu, ullize on najparvi, a za gnime svi ostalih, i prigazivscije vitexki, uddarrisce naglo, i sardito na Vojsku nepriateglsku, raxbisceje, potirasce, i mnoghe possikosce. Od vrimena togga nesmiduchi na Xudile nikko uddarriti, uxivahu mir, i svaku srichiu pod vladagnem Simunovim.

Alli, kako bratja gniegova svojom nepomrisce, tako ni on. Imadisce Simun Zetta, immenom Tolomea, koij u Kastelu Dogh pribivasce; i ovvi nenavidechi velicanstvo Simunovo, i sinovah gniegovi, namisli pogubitijh, i uczinitse Poglavicza Misniscki, Zatu dakle svarhu bisce uczinijo gospodski Sobet, i na-gniegh zavnuo Simuna Tasta, Puniczu, i Scure svoje. U najlipscemu pak vesegliu i razgovoru, ovvi oppaki, i nevierni Tolomeo Starcza Simuna possice, a Puniczu, i Scure zatvori; pak u ta cas posla mnoghe Kugnike u Grad Gazu, da possikuh Ivana recsnoga Irkana, trechiega sina Simunova. Alli budduchi Ivan prija gnih oznagnien od nemiloga dogagiaja, metnuse na oruxje, i possice Kognike, koijga possichi bihu namislili. Posli togga poge u Jeruzolim, koga Gragiani za svoga Poglaviczu, i vellikoga Misnika, uczinisce na misto Oteza gniegova Simuna, zatvorivsci vrata od Grada Tolomeu nevirnomu, koij bisce dotarcao s' Vojskom za osvojitga, i protivase nepravedniku svikolizi okrenusce.

Ivan Poglavicza, posli kako prikaza Posvetilissceta Bogu, s' kuppivsci Vojsku poge k' nevirnoga zetta Kastelu, za ismaknuti Majku, i bratju svoju iz rukuh gniegovi. Doscavsci dakle Vojska k'

Digitized by Google

reçenoj Fortizi, alli Tvargiavi, uççinni jurisc nagniu, a Tolomeo megiuto izyadivsci iz Taminize Puniczu, i dva sina gniezina, izvedeijh na Bedene Fortize, i ondeijh mucciti, i bitti poçce, na oçci Ivanove, nekkabi zarad mukke Matterne, i bratje diggao Vojsku iz pod Tvargiavi, i tako çigniasce svaki put, kadbi Vojska na jurisc uddarila; a Ivan, za neviditi svoju majku, i bratju na onni naçin mucciti, pristavasce tarçati, i na jurisc, sa svim damu Majka vikasce z' Bdena, da zarad gniezine mukke nepristaje jurisc çinniti, i svoga Otcza osvetiti. Ma Ivan nemoguchi te xalosti gledati, dixxe Vojsku, i ostavi Majku, i bratja u rukah dusomanina Tolomea, koij, poklemse vojska dixxe, possiçe i punniczu, i Scure, pak, pobixe izvan Mejascah Xudinskih.

Na 3870. Razumivsci Antiok Kragl od Sirie, da bisce Simun poghinuo, namislise osvetiti na Ivanu Irkanu, sinu Simunovu, koij (kakoje reçeno gorri) bisce razbijo Celdebea gniegova Generala, i Vojskumu issikao. Skuppivsci dakle Antiok vojsku sillovitu, dixese on isti prid gniom, i doge u zemgliu Xudinsku. Ma Ivan nejmaduchi jakosti za pobitse sc' gnime, zatvorisce u Jeruzolimu, koga Antiok obside, i na jurisc uzzimati pocce, allise Ivan, i gniegovi vojnizi vitexki bragniaju, dasse i Antiok çuggiasce gniovu slobodu, i junasctvu. I budduchi doscla jedna Xudinska svetkovina, u koij dan nepristojascese gnima, po zakonu ikakvo dillo trudno çinniti, poçesce molliti Kraglia daij onni dan pusti s' mirom poçivati, i Bogu svomu sluxiti. I evvose zgoddi çuddo velliko, i nenadgnie; Kragl Antiok ne-samose zakle dachieijh onni dan

Digitized by Google

pustit u miru, neggoli josc suvisce, poslaijm jednoga volla, daga prikaxuh Bogu na Posvetiliscte, i nikoliko sudovah od zlata, i srebra, u koijm bihu miristi ugodni, za prikazatijh Gospodinu. A potom-togga darrovaijm Mir, i dixxe vojsku, pak poge u Svoje Kragliestvo, neuçinivsci nikomu zla nikakva.

Na 3874. Antiok reçeni, budùchi poscao s' vojskom u Persiu, za osvoijtje, bi gniegova vojska razbijena od Kraglia Arsaça; i videchi Ivan Irkan lipu prigodu, ottige s' vojskom u Siriu, i osvoij mnoghe Gradove. Posli togga obside velliki Grad Samariu, stolno misto u proscastah vrimena Kragliah Izraelskih, komu Gradu bisce poslao vojsku na pomoch novi Kragl od Sirie, immenom Antiok Cizizen, protiva kojoj Vojsczi posla Ivan svoga sina Aristobula, s' nikkoliko vojske svoje, koga sritnuvsci vojsku Antiokovu uddarri na-gniu, pridobije i iztirra iz zemglie Xudinske. A Ivan posli godine danah osvoijvsci na sillu Samariu Grad razzorriga do temeglia, neznaduchise niposcto daje na tom mistu Grad bijo. I posli neggo çestito, i srichno vlada ù Izraelu trideset, i jedno godiscte poççinu ù miru.

Kratko govoregne od gniegovìh Sinovah, Unukah, i Kragliah koij vladasce do Issussova porogena.

Na 3898. Po smarti Ivana Irkana gniegov sin Juda, pridivkom Aristobulo za vojvodu Xudinskoga i vellikoga Misnika postade. Alli Aristobul ne visce Poglavicza, neggo okrunivscise, Kragl Xu-

dinski hotise zvatti, i od svojih poznavati Podloxnikah. Ma budduchi Ivan Otacz gniegov ostavijo ù Testamentu svojoj Xenni vladagne Xudinsko dok buddè xiviti, i onna po kriposti reçenoga Testamenta hotijuchi vladati, bi od sina Aristobula ù Tamniczu metnùta, ù kojoj od glada xivot svarsci. Postavi po isti naçin ù Tamniczu tri bratta svoja, koij o nemiru nastojahu, izvan çetvartoga immenom Antigona, jer bisce dobar, i miran, i ovvoga gliubechi kakono sebbe istoga, uççinniga Pomochnikom vladagna, i Kragliestva svoga. Ma zloçestih nenavidglivzi budduchiga osvadili prid Aristobulom laxglivo, çinnisce daga pogubi, a tose speri na ovvi naçin: biscese Antigon povratijo slavodobitnik s' Vojnizim, i doscavsci u dan svetaçgni ù Jeruzolim, ullize ù Czarqvu, pod oruxjem kakoga s' Vojske donijo bisce, za datti fàle Bogu, na çestitù vojevagnu, i zdravu povrachiegnu. Tò videchi gniegovi nepriategli, dogiosce prid Kraglia, i lasglivoga osvadisce, daje ullizao oruxan u Czarqvu, za podbuniti Puk protiva Kragliu, i za ugrabiti na sillu Kragliestvo Xudinskò. Smutise punno Aristobul Kragl, koijse tadda bolestan ù postegli nahogiasce, sa-svim tim, poznajuchi dobrotu bratta svoga Antigona, nehtiga smiczati, ni gnima virrovati, neggo posla sluge damu od gniegove strane naviste, nekka ostavi oruxje, i brez Oruxja da pridagn dochi immà. Alli slughe podmichieni s' jaspram od zlogledalaczah Antigonovi, nekazascemu kakoje Kragl naredijo, neggo drugojaçije, to jest, da immà Oruxan prid Kraglia dochi, takoti (rekosce) Kragl zapovidda. Siromah Antigon odigl izzage iz Czarqve, terse pod

Digitized by Google

Orużjem upùti brattu Kragliu /poklonitmuse ; alli nenavidglivzi buduchi prija gniega dotarçali, i Kragliu rekli, kakoga iggè Antigon oruxan nachi, s' odlukom daga possice, privarise Kragl, i posla Vojnike daga possikuh prija neggo pridagu dogè, i takò bi opravglieno. A gniegovi Karvnizi poglaviti bihu, Kraglicza, i Poglavitah Gospoda od Dvora Kraglieva. Ma gniegova Smart bi zdruxena do mallo vrimena s' Smartju Kraglievom, jer proscavscimu sarditost, i spomenuvscise dobroga bratta, i vellika zla koje dillovao bisce, smaknuvsci najpri Majku, pak gniega, tolliga xalost, i tuga gniega obbujà, dasse nemogasce smiriti, ni razgovoriti obdan, ni obnoch, i takò od xalosti umri.

Na 3899. Po smarti Aristobula recenoga, gniegov brat Alexandro xa Kraglia Xudinskoga stadde. Ovvì Kragl bisce Vojnik xestokì, bijuchise s' Kraglim razliçitim, navlastito s' Kragliem od Sirie, od zemglie Arapskè, s' Tolomeom Kragliem Egipskim; a najposli i svoijm Ebreijm Podloxnizim, koijse bihu od gniega odmetnuli, i Kraglie recene prama gniemu. uzdignuli. Ma od Alexandra bihu çestito pridobiveni, i nemillòm smartju ummoreni. Jedan dan çinniih ossam stotinah na Krix propèti, gnihove Xenne, Diczu na gnihove occi possichi. Kraglieva srichno dvadeset i sedam godisctah, pak poge s' ovoga svita, ostavivsci Kragliestvo xenni svojoj Alexandri, dokmu sinovi, Irkana i Aristobul nedogiuh na godiscta od moghuchstva s' Kragliestvom vladati. Aristobul bisce mladich nemiran, i punno jogunast, a Irkan miran, i ponizan, i zato Majka Kraglicza uccinni za Poglaviczu Misniskoga Irkana, ne samo jer starii sin bisce, neggo jerga vigiasce mirna, i priprostita.

Digitized by Google

Na 3933. Aristobul drughi sin Alexandrov, budduchi (kakoje receno) nemirne naravi, i xoglian za Kraglievati, izzage iz Jerusolima, skuppi Vojsku, i osvoij mnoghe Gradove po zemgli Xudinskoj, u vrime u kojese gniegova Mater Kraglicza bolesna nahogiasce, i poccese i Kragliem Xudinskim zvatti, i od naslidnikah poznavati. Ma budduchi Kraglicza poscla s'ovogh svita, poglavita Gospoda okrunisce u Jeruzolimu Jrkana bratta stariega za Kraglia, koij skupivsci Vojsku izzage sc'gniome za pobitse z'brattom Aristobulom, alli bi nesrichian, jer gniegova Vojska bi pridobivena, i takko Aristobul za Kraglia Xudinskoga bi okrugnien, i od svih Xudinskih Poglavicza poznan.

Na 4939. Irkan (po nagovoru jednoga bogata Poglavicze Idumeanina, Antipatra immenom, od kogase porrodi Kragl Irud, kakochiese barzo vidditi) pobixe k'Areti Kraglu Arapskomu, iskati od gniega pomoch protiva brattu Aristobalu; i budduchimu receni Kragl dao Vojsku sillovitu, povedeje u Xudiju, pobise z'brattom, razbimu Vojsku, i poge osvoijti Grad Jeruzolim. Aristobul budduchise zatvorijo svoizim Vojnizim u Czarqvu, vitexkise bragniasce; ma videchise u zlu stagnu posla Poklisare k'vellikom Pompeu Czesaru Rimskomu, koij tadda vojevasce u Armenii protiva Kraglu Tigranu, mollechiga daga izbavi iz nevoglie. Czesar Pompeo imaduchi milosardije svarhu gniega, poslamu napomoch Vojsku, i prid gniom Skaura Generala, i tako Vojska Arapskoga bi oslobovana bixati iz zemglie Xudinske.

Na 3940. Pompeo velliki budduchi dobijo Tigrana Kraglia od Armenie, dogiosce k'gniemu svi

Poklisari Kragliah, za poklonitmuse, prikazat darrove, i radovatse gnegovoj srichi. Dva bratta recena, Aristobul i Irkan svoje poklisare poslali bihu, za pravdatise odkragliestvu Xudinskom, i prikazati svakki svoje razloghe; koijm Pompeo dadde odgovor da onni isti imaduh dochi pridagn, i svoje razloghe prikazati. Ma budduchise Aristobul ukazao neposluscan, pogega Pompeo s' Vojskom nachi, i osvoijvsci na sillu Jeruzolim, uffatiga, i povvede svezana u Rim, i gniegova dva sina, postavivsci na Pristoglie Irkana, allimu zabrani dasse Kragliem immenovati nejma, neggo samo vellikim Misnikom, i Xudinskim Poglaviczom.

Na 3947. Sin Aristobulov, immenom Alexandro, koga Pompeo bisce u suxagnstvo sotzem poveo, utteçce, i doge u zemgliu Xudinsku, i skuppi Vojsku za dignuti Stricza Irkana s' Pristoglia. Ma nesrichian u tom Vojevagnu bisce, jermu razbi Vojsku Gabinio Genera Rimski, i sve Gradove, koje bisce podloxijo, izgubi.

Na 3947. Aristobul budduchi uttekao iz Rima, doge u xudiju, i poçce protiva brattu Irkanu vojevati; alli od Rimglianah bi uffachien, i oppet u Rim odveden.

Na 3750. Alexandro sin Aristobulov, a sinovacz Irkanov, oppet Vojsku skuppivsci poçce robbitj zemgliu Xudinsku, koga Vojsku Gabinio Rimglianin razbi kod Planine Taborske, i tako nesrichno, i nemirno xivuchi, i novu srichiu kuscajuchi, najposli izgubi glavu s' Otczem Aristobulom zajedno, jer Aristobul u Rimu bi otrovan, a gniemu od Sipiona glava odsiçena.

Na 3957. Antipater Idumeanin Otacz Irudov

Digitized by Google

budduchi od Rimglianah, zarad virnosti, i junastva dobro gledan, i navellika Vladagnia uzdignut, a poznajuchi z' drughe strane slabost, i nepomgliu Irkana Kraglia Xudinskoga, ummidese tako kod reçenih Vladalaczah vladati, da svoga, sina Fasaela uççinni za Governatura, alliti upravgliaocza od Jeruzolima, a Iruda drugoga sina u Darxavi Galiejskoj.

Na 3963. Antigon drughi sin Aristobulov, a sinovacz Irkana Kraglia Xudinskoga, za osvetiti Otcza, i brata Alexandra, doge u Xudiju, ter skupivsci nikkoliko Vojske, poçce robliti svoju bratju Xudile, alli protiva gniemu izzage s' Vojskom Vladalacz Galilejski Irud, pobbise sc' gnime, i razbimu Vojsku. Ma budduchise uttekao k' Partanom, immade kod gnih uttoçiscte, davscimu pommoch, i Vojsku golemu, koja osvojvsci Jeruzolim, i uffativsci Fasaela bratta Irrudova, i Irkana Kraglia, vellikoga Misnika, priddadeijh u ruke Antigonove. Fasael sam sebbi smart saddade, a Irkanu striczu svomu Antigon çinni odrizati usci, nekа nije visce podoban za dillovati dillo Misniscko. Irud utteçe u Rim, iskati pommoch od Senata Rimskoga, koij ne samo pomochmu dádde, neggoli josc odvisce bi od Senata Rimskoga za Kraglia od sve zemglie xudinske uççignien.

Slidi govoregne od srichnoga Kraglievagna Irudova

Ulizavsci Irud s' vellikom Vojskom Rimskom u zemgliu Xudinsku pobise s' Antigonom, koijga bisce protirao, i Kraglse xudinski uççinijo, pridobi-

ga i xiva uffati, komu mallo posli bi glava odsiçena, i tako Irud s' pomochiu Rimglianah sidde na Pristoglin Xudiskomu, i çestito kraglievatti poççe. Ma nedarxechise po sve slobodan, dak sve ne izkorenc onneh, koijse od Kragliah xudiskih karvi nabogiaju na Svitu, i budduchi Irkan Tast gniegov, a Kragl Xudinski u suxangnstvu Spartanskomu, çinniga dovesti ù Jeruzolim s' posctegnem vellikim, i obetagniem dachiega darxati kakono Otcza; ma do mallo vrimena çinniga pogubiti. Ostade Irkanu sin, immenom Aristobulo, a brat rogeni xenne Irudove Mariane, koij bisce Poglavicza Misniscki, i ovvoga nevirni Irud çinni utoppiti, i takose izkorenu sve Plemme vellikoga Jude Makabea, i bratje gniegove.

Bisce Irud u Kraglievagnu, i u Vojevagnu srichian, ma u kuchi svojoj nemiran, i nesrichian, ukazajuchise svoijm ne kakono Otacz gliubeznivi, neggo kakono Lav razdiruchi. Xenni svojoj Mariani çinni glavu odsichi, sinove takoger svoje, od Mariane porogene, to jest Alexandra, i Aristobula pogubiti çinni, s' mnoghim od kuchie, i karvi svoje. Smaçe takoger mnoghe najdraxe Prieteglie svoje. A mallo prija smarti poggubi i trechiega sina, Antipatra immenom, poznavsciga himbena osvaditeglia bratje possiçene, za ostati on sam na vladagnu Xudinskomu; i premda tollikah zla çigniasce, bisce z' drughe strane blagodaran, i çoviçan u dilegnu blaga svoga. Sagradi mnoghe Gradove iznova, stare ponnovi, Czarqvu Jeruzolimsku razorivsci do temeglia, drugu punno lipsciu, i plemenitiu sagradi. Immade s' mnoghim Kraglim Ratte, i sveijh srichno, i çestito dobbi. Sa-svim tim,

Digitized by Google

od svojih Podloxnikah zlo gledan bisce, çichia Karvoluka, koga u svojoj kuchi, i u Kragliestvu uççinni.

Padde Irud u jednu bolest xestoku, i strahovitu takko, dasse Xiv vas oczarva, i poznajuchi dachie barzo umriti, i dachie gniegova Smart sve Kragliestvo svoje obeseliti, nage naçin kakochie oni dan, olli noch u koju umre sve Kragliestvo oxalostiti, i na misto vesseglja u plaçse obratiti, prem-damu neizage kako bisce namislijo; a naçin oppaki, koga izmisli bi ovvi: zappovidi da u Jeruzolim dogiuh svi Glavari, i stariscine svoga Kragliestva, kojh kada dogiosce, çinni postaviti u jednu velliku Tamniczu, pak dozva pridase svoju Sestru Salomeu terjoj ovvako govoriti poççe: kako viddila budesc daje iz mene Dusca izzascla, prija neggose razglasi moja smart, zapovidichiesc od moje strane, dasse imaduh possichi svi onnih Glavari, kojesam u tamniczu zatvorijo, i hochiu s' jednom xestokom zakletvom dasse obetasc tu stvar izvarsciti, nekka moja Smart, od gnih tolliko xeglno çekana, budde s' druxena sc'gnihovom Smartju, i neka sam brez Gospode neigem na onni Svit. Zaklese Salomea dachie sve uççinniti, sctojoj naredijo bisce. Umri do mallo vrjmena Irud posli nepravednoga Testamenta, ma Solomea nehti izvarsciti oppakoga bratta naredbu, neggo nddigl razglasivsci Smart gniegovu, pusti Gospodu iz Tamnize, i poslaijh kuchiam svojm. Smart Irudova dogodise posli Porogena Issussova, to jest na jedan po porogegnu premdaje prija metnuta.

Vitezovich pisce, daje Pompeo Czesar Rimski osvoijo Jeruzolim na 3890. A dogagiaij, koje isti

kaxe dasse mallo posli zabilixenih godisctah zgodisce, jessu ovvi: na 3900. bi xestok Rat megiu Rimglianom, i u to vrime Perasctani Dalmatini diggoscese protiva Rimglianom, i sc' gnima boj bisce. Na 3901 Czesar Spagniu osvoij, i Dalmatini Kotarzem Liburnexom, velliki Grad Promin osvoijsce, i svu Rimsku Vojsku, koja reçenim liburnexom na pomoch doscla bisce, hametom pobisce. Na 3925, Irud za Kraglia bi uççignien, i ovvoje parvi Kragl Inostranacz, koga Xudinski Narod immade. Digoscese u ovvo vrime Posavczi Slovigniani suprot Rimglianom, alli doge s' Vojskom Silnom August Czesar, i obside stolni Grad Possavski Sigheçiczu, koga posli dvajest danah osvoijh. Doge potomtogga s' vojskom u *Liburniu*; alliti zemgliu Arvatsku, i obside Grad *Promin*, koga Dalmatini osvoijli biju, razbi vojsku Tutima Kraglia Dalmatinskoga, i Grad reçeni osvoij Dixxese s' Vojskom, posli neggo Promin osvoij. protiva Dalmatinom, koje pridobivsci, pod Araç obrati, davscimu svarbu togga u Porucanstvo sedam stotinah mladichiah. Ovvosu dogagiaij i godiscta, koje mechje receni Vitezovich.

Na 3999. Angeo Gabriel navisti priçistoj Divizi Marii Zaçetje Issussa Sina Boxijega, Odkupiteglia Svita.

Dospitak Pisma Staroga, i poçelak novoga,

Digitized by Google

POGLAVJE DRUGO.

Od Porogegna Issussova do 1760.

Na 4000. Issus Sin Boxij, Gospodin, i Stvoritegl nasc, Naroda Çoviçanskoga odkupitegl, roddise u Betlemu Xudinskomu od Marie Divize, Vladagnia Czessara Oktaviana çestitoga.

ARBOR, ALLITI STABLO NASCEGA SPASITEGLIA ISSUKARSTA:

Adam,
Od Adama Set,
Od Seta Enos,
Od Enosa Kainan,
Od Kainana Malaleel,
Od Malaleela Jared,
Od Jareda Enok,
Od Enoka Matusalem,
Od Matusalema Lamek,
Od Lameka Noe,
Od Noja Sem,
Od Sema Arfaxad,
Od Arfaxada Sale,
Od Sale Heber,
Od Hebera Falek,
Od Faleka Reu,
Od Reu Saruk,
Od Saruka Nakor,
Od Nakora Tara,
Od Tare Abram,
Od Abrama Isak,
Od Isaka Jakov,
Od Jakova Juda,
Od Jude Fares,
Od Faresa Esron,
Od Esrona Aram,
Od Arama Aminadab,
Od Aminadaba Nahason,
Od Nahasona Salmon,
Od Salmona Booz,
Od Booza Obed,
Od Obeda Jesse,
Od Jesse David Kragl,
Od Davida Mudri Kragl Salomun,

Digitized by Google

Od Salomuna Roboam,
Od Roboama Abias,
Od Abije Asa,
Od Ase Josafat,
Od Josafata Joram,
Od Jorama Ozia,
Od Ozie Joathan,
Od Joathana Akaz,
Od Akaza Ezekia,
Od Ezekie Manassem,
Od Manasseua Amon,
Od Amona Josia,
Od Josie Jekonia,
Od Jekonie Salatiel,
Od Salatiela Zorobabel,
Od Zorobabela Abiud,
Od Abiuda Eliaçim,
Od Eliaçima Azor,
Od Azora Sadok,
Od Sadoka Akim,
Od Akima Eliud,
Od Eliuda Eleazar,
Od Eleazara Mathan,
Od Mathana Jakov,
Od Jakova Jozip zaruçnik Marie Divize, od kojese porodi Issukarst, kakono çovik.

Poçimglju godiscta Issukarstva.

Na 1. Bi obrizovan naše Spasitegl Issukarst Januara na 1. Isto godiscte tri Kraglia, Melkior, Gaspar, i Balthasar, dogiosce u Betlem s'darovim, za poklonitse Issukarstu, Kraglu svih Kragliah. Irud hotijuchi ubbiti Issussa, Divicza Maria, i Jozip pobigosce sc'gnime u Egipat, a Irud u to vrime çinni pobiti sve mladinze, koijse u Betlemu, i Darxavi Betlemskoj nagiosce.

Umri u to vrime Irud, Issussov progonitegl, na koga Pristoglju budduchi sijo Arkelao, povratise Jozip z' Gospom, i s' Issussom iz Egipta u zemglju Xudinsku, po stvoregnu Svita na 4001.

Na 2. Arkelao baçi s' Poglavstva Misnickoga Joazara, i uççinni za Misnika vellikoga Eleazara.

Na 6. Rimgliani vojevali ovvo vrime jessu suprot Slovignianom Moravzem, koijzih Kragl zvascese immenom Moroboduk.

Digitized by Google

Na 7. Doklem Rimgliani suprot Moravzem boj bisce, ostalih Slovignani odvargosce jaram zapovidnistva Rimskoga, i suprot gnima oruxije diggosce, i osvoijvsci Macedoniu, mnosetvo velliko Rimglianah possikosce. Bisce tadda Slovinaczah od oruxja ossam stotinah igliadah Piscazah, i dvista igliadah Kognikah, po svidoxbi Velleja Rimglianina. Vojvede, alliti Dukke ovvih Vojskah biju dva, to jest Batana, i Pinet. Odvarxese u isto vrime od Rimglianah i Kragl od Traçie, alliti Drinopoglia, Remetalacz immenom, koij mnosetvo velliko Rimglianah possiçe. I tako ùvechiem strahu, ni jadnijem stagnu, Rimgliani nikada nisu bili, scto tadda.

Na 8. Doge Rimska Vojska u Dalmaziu, i same Makarane z'bojem pridobilaje.

Na 9. Arkelao Kragl Xudinski bi dignut s'Pristoglia, i ù Beç poveden. I u to vrime silna Vojska Rimska doge, i razbivsci Vojsku Slovinsku, uffatisce Vojvode Slovinske, Battana, i Pineta.

Na 10. Moravzi, i Slovazi, reçenih Toti, razbivsci Vojsku Rimsku xestokoje issikosce.

Na 12. Issus, ullizavsci u Czarqvu Jeruzolimsku, za tri dnih disputasce, allise prigovara s'Mudroznanzim zakona Mojsesova, neznaduchi zagniega czignieni Otacz Jozip, ni Majka gniegova Maria.

Na 17. Umri Oktavian Cessar August, alliti çeatiti, za koijm Klaudio Tiberio bi za Czesara obran, i ovvi istira iz Italie sve onneh, koijh Zakon Ebrejski darxahu. Na 19. Rimgliani pridobisce Slovigniane Moravze, i Tote; a gnihov Kragl Marobuduk bi u miloschiu Rimglianah primglien, koijse u Rovignu Gradu od Istrie nastani.

Digitized by Google

Na 28. Poslan bisce od Rimgliana Ponzio Pilato za Glavara Xudijom.

Na 29. Ivan Karstitegl u Jordanu Gospodina Issukarsta karstioje.

Na 30. Ivan Karstitegl izege izpustignie priovidati pokoru na odpusctegne grijah.

Na 31. Issukarst odabraje svoje Apostole, kojih bisce dvanajest: Petar, Andria, Jakov, Ivan, Toma, drughi Jakov, Filip, Bartuo, Matto, Simun, Tadija, i Juda, koij bi izdaicza, na koga *misto* stupi Mattia, od Apostolah po Duhu S. Obran. Pavao bi Apostol trinajesti, od Gospodina Issukarsta, posli neggo uzage na Nebesa, obrachien, i poslan po Svitu pripovidati Evangelje i uczciti Narode. Evangeliste, koij Xivot, i dillovagna Issusova pisasce jessu çetiri: Ivan, Matto, Luca, i Marko.

Na 33. Issukart uczcini çudessa mnoga, a na 34. podnese mukku u Jeruzolimu, pod Vladagnem Ponzia Pilata. Isto godiscte bi sveti Stipan mucçen, alliti Kamenovan od Xudilah.

Na 39. Kajo Kaligula Rimski Czesar çetvarti postaoje. Ovvi mnoghe dobre, i posctene Gliude z' goruchim gvozdjem za pogardu zlamenovaje na çellu, kojeh çinni Rude kopati, pute taraczati, alliti salixati. Nikeje megiu Zviri razdiruchie baczao, nikke pilam pripilavo, jedne na vatri pekkao, a jedne na peçicze sikao. Svim hudim Bogovom, alli Idolom onnoga vrimena çinnioje glave odkinuti, a svoje glave priliku na gniove trupe postaviti. Nemoguchi Rimgliani gniegovu zlochiu tarpiti ubbiscega trechie godiscte, i desset Misezih gniegova neharna Vladagnia. Ovvo isto godiscte, na-

Digitized by Google

slidnizi Evangelski u Antiokii poçescese zvatti Karstiani.

Kratko skazagne od Apostolah, i gnihova pripovidagna.

Posli uzascastja sina Boxiega na Nebesa, ostadosce gniegovi Apostoli duha svetoga çekajuchi, Kogaijm Gospodin Issukarst obetao bisce. Potomtogga uççinnisce Sabor u Jeruzolimu za obbrati dvanajestoga Apostola na misto Jude odpadnika, i postavivsci na bruscket, alliti Srib Jozipa, i Matiju, poçesce Boga mollitî da obbere jednoga odgnih dvaju, i potegnuvsci bruskete, padde brusket povisce Mattije, i bi zabrojen megiu dvanajest uççenika.

Oppet Apostoli skuppiscese za-jedno, s' koijmse nahogiasce i Divicza Maria s' ostalim pravovirnim, poçesce vruchie molliti Issukarsta Mestra svoga, daijm poscaglie Duha uttisciteglia, i budduchi usliscani, doge svarhu gnih Duh sveti s' vellikom zukkom, i naglostju, u prilizi Jezikah ognienih, i u ta ças poçesce novim Jezizim govoriti, i svako pismo lasno razumiti. Poslie togga poçesce neizgovorna çinniti çudessa, uskarsnivajuchi martve, osdravgliajuchi slipe, Kliasteh, i Bolesneh.

Trechise put bihu skuppili za-jedno, za uççinniti pomochnike sebbi, jer budduchise mnoghi Karstili, i drughise brez pristanka iz nova Karstechi, nemogaju sami Apostoli odolliti, i zato odobrasceijh sedam, to jest, Stipana, Filipa, Prokora, Nikanora, Timona, Parmena, i Nikolu od Antiokije. Stipan pun Duha svetoga, gliubavi, i mudrosti, pripovidasce veleznano, i prigovarasce od za-

Digitized by Google

kona s' Nauçitegliem Xudinskim, koga zarad nenavidosti, nemoguchimu odgovoriti, Kamenovasce; i on bi najparvi Muçenik posli Issukarsta.

U to vrime pravovirnih velliko od Xudijah podnisce progonstvo, i takose, izvan Apostolah, tammo, amo razbigosce. A najvechi gnihov progonitegl budduchi Pavao, izpita oblast od Poglaviczah Misniçkih, da moxe pochi u Damascak, za fattati Karstijane, i svezaneijh u Jeruzolim vodditi. Alli doscavsci blizu Damascka, obrastiga iz Nebba jedna Svitlost vellika, iz koje çu glas govorechi; Pavle, Pavle zasctome progonisc? I buduchiga upitao Pavao, koije to, koga on progoni, odgovorimu: jasam Nazaranin, koga ti progonisc. Videchiga pak pokorena, skruscena, obrachiena, poslaga k' Ananii dasse karsti, i primi svitlost Duhovnu, i tilesnu, jerga reçena svitlost, kojaga obsinu, bisce na zemgliu bazila, i oslipila tako, da niscta nevigiasce. Na ta dakle naçin sveti Pavao, od progoniteglia svete virre uççinise Kriposni, i jaki gnie iste branitegl.

Svi Apostoli jednaku oblast bihu primili od Issukarsta, jer svaki mogasce davati svete Reddove, i çinniti Biskupe. Biskupi pak, kojch onni bihu redili, nemogaju brez Apostolke oblasti narediti, olli uççiniti kakvu stvar velliku iz-nova, kakono ni sadasgnih Biskupi brez Pape.

Petar pak svarhu svih Apostolà, Biskupà, i Karstianà glavar, i Poglavicza bisce; koju oblast immade od Issukarsta sina Boxijega. Postavi parvo svoje Pristoglie u Antiokij posli neggo obratj neizbrojeni Puk na virru svetu, ne samo u Antiokij, dalli josc i u Pontu, Galacij, Kapadocij, Asij, Bitinij, i u drughim mistim.

Digitized by Google

Prinese posli togga svoje Pristoglie u Rim, kad Klaudjo Czesar zapovidasce, i u Rimu dvadeset i pet godina svetom Czarkvom vladaoje. Najposlie pod Nerunom Czesarom podnese mukku, na Krixu Starmoglav propet.

Pavao sveti u mnoghim Darxavam, mistim, i Gradovim pripovidaoje, koij podnese neizreçena progonstva, i udarze od Xudila. U Filipu Gradu i bijen, i u Kladde metnut. U Listrij bi kamenovam. U Ikonij prognan, i psovan. U Efesu bacen megiu xivine daga proxdru. U Damascku progognien, i spusctan niza zid u Kroscgni, za uttechi od progonstva Gliudskoga. U Jeruzolimu vogen prid Sudcza u sinxiru, bijen, i pogargen dosta. U Cesareij laxglivo osvagen, i u tamniczu zatvoren. Igiuchi priko mora u Italiu, bi na vellikim poghibam, i podnese neizgovorna zla. Doge u Rim, pripovida virru Issusovu, i mnoghe Nesnaboxze pokarsti. Posli togga bimu glava odsiçena isti dan, u koij Petra na Krix propesce.

Andria brat Petrov roddise u Betsaidi, i bi uçenik svetoga Ivana Karstiteglia, koij çuvsciga jednom slaviti Issukarsta, i govoriti, daje Issus Jagagniacz Boxij, koij odnima grijhe Svita, ostaviga, i poge naslidovat Gospodina, komu josc, i bratta Petra privede. A posli uzascastja Jessusova na nebesa, Apostoli buduchise razascli pripovidajuchi po svitu, Andrii zappadde Scithia, Romania, Bulgaria, i Arbania, u koijm Darxavam pripovidajuchi, i vellikaa çinnechi çudessa, neizbrojno mnosctvo Gliudi iz tmina nevirnosti u svitlost virre svete uvvede.

Doge najposli u Akaju, i obrati na virru Is-

Digitized by Google

sussovu nemaboxze mnoghe. Ma u Akaij vladajuchi Egea Poglavicza, i razumechi kako Andria Puk obrachia, i Issussa uzvisuje, zapovidimu dagga unapridak nejma slavit, ni uzvisivati, alli Andria gliubechi svoga Mestra vechie neggo sebbe, nehtiga posluscati, neggo sve to vechie poçega slaviti, i gniegovo pripovidat Evangelje. Egea rasardivscise xestoko, çinniga na Krix propeti, na komu dva dni xivi, i Puku sc' gniega pripovida, pak s' Krixa polleti na Nebessa.

Jakov sin Zebedeov, a brat Ivanov, bi jedan od onizih triju, kojeh Issus najvechie gliubgliasce. U Xudij, i Samarii mnoghi Puk na Virru Issussovu obrati. Dilise potom-togga u Spagniu, i pripovidajuchi Evangeglie, mnoghe sinove *Issukarstu* porroddi. Iz Spagne vratise u Jerruzolim, i onde iz megiu ostalih Ermogena Carovnika, alliti *Vilenika*, na svetu Virru okrenu. Alli irud Agripa, od Czesara Klaudia na vladagne Xudinsko uzdignut, za uççinitse dragh Xudilom çinniga possichi.

Ivan Apo.to, i Evangeljsta vehoma dragh Issussu bisce, rad diviçanstva, i çistochie gniegove, komu svoju Majku Mariu Diviczu s' krixa priporuçi. Po uzasastiju Issusovu na nebessa, u mnoghim Darxavam, i Gradovim Ivanje pripovidao, i mnostvo Idolosctovacza na Virru svetu obratijo. Pisa Evangelje Issussovo, kojeje razdiglieno u dvadeset, i jedno Poglavje, i poççe duboko pisati od Boga: *U poçelo bjiasce Riç i Riç, bisce kod Boga etc.* Bi metnut u vrillo Uglia, allimu *nahudit* nemoxe. Od Domiziana Czessara prognatje s' ostalim pravovirnim bijo, i u otok Patmos zatvoren, u komu pisa *Apokalypsim*, to jest Vigegua,

Digitized by Google

i Očitovagna punna Otajstvah privisoki . Posli smarti Domiziana Czessara povratise u Efes, u komu Gradu pribivaoje do Trajana Czesara. Xivi sceset godisctah posli Mukke Issussove, i umri u reçenom Gradu star od punno godisctah.

Toma sumglivacz, tako reçen, jer nekti virrovati daje Issus uskarsnuo doklemga svoijm oçima nevidi, i ranne gniegove parstom netiknu. Pripovidaoje Evangelie mnoghim Narodom, to jest i Baktrianom. Dilise najposlije u Indie, i onde obrativsci mnoghe na svetu Virru, bi s' kopijm izboden, i umoren.

Jakov drughi, prizivkom pravedan, reçen brat Gospodinov, mesa nikada blagovao nije, ni stvari plemenite, kakono Vino, Rakiju, scerbet alliti druggo pitje, izvan Vodde pijo nije, nitiseje Kadgod obrijo. I taku samu gniemu u misto prisveto pristojno ullaziti bi. Od Apostolah Biskup Jerozolimski uççignien bisce, u Komu Gradu mnoggan uççinni çudesa, ne samo on, dalli jos i ossign Kipa gniegova. Xivi ossamdeset godinah, pak najposli od nevirnikah bi Kamenjem bijen, potomtogga na vissinu Czarqve izveden, i na zemgliu bazen, ter za Issussa karv prolivsci, poge na nebesa uxivati lize gniegovo.

Filip Aposto poge pripovidati u Scythiu, i tako Narod onih mallo da ne vas, na svetu Virru okrenu. Doscavsci potom-togga u Jerapolim od Frigie, za pripovidat Pukom Evangelje sveto, bi na Krix propet, i stinam pritisnut. Tilo gniegovo posli mnoggo vrimena bi u Rim prinesceno.

Bartuo Aposto roddom Galileanin, po smarti Issussovoj poge pripovidati Indianom, koijzih neiz-

Digitized by Google

brojeno mnosctvo, s' pripovidagnem, i çudesim na svetu Virru privede. Potomtogga u vellihu Armeniu doscavsci, Polimia Kraglia, Xennumu, i dvanajest Gradova na katolicansku obrati Virru; i zaradi togga bi ponno od hudobnih Misnikah Idolskih nenavigen, i prognan, koij nagovorisce Bratta reçenoga Kraglia Polimia, immenom Astiagia daga smakne, i tako, po zapovidi reçenoga neznaboçca bi na Myh Odart u Gradu Albanu, u komu od Karstianah bi ukkopan; poslie *togga* prinesçen u Liparu, a od togga mista u Rim od Czesara Otona.

Matty Aposto, i Evangelista zvan Levi, po naredbi Petra, i ostalih Apostolah, upisa Evangelja u Jezik Xudinski. Ottige potom-togga u Egipat pripovidati Evangelje, ter mnoghe na virru Issussovu obrati. Nahogiajuse u Gradu Vadaberu dva Vraçara, alliti Vilenika, jednomu imme Zaroes, a drugomu Arfasat; i ovvih sc' gniovim Çarolijam Gljude, kojebi hotili smiczaju, prikazujuchise u prilikam çudnovatim, i zdruxeni Xivinam strahovitim, ter hotiju daijmse Puk, kakono Bogovom, klagnia.

Protiva dakle reçenim Vilenikom Matty pripovidajuchi, i nahodechise jednom u kuchi Ennu ka Arapa, koga Filip pokarstijo bisce, iggiuh k' gniemu dva Vraçara, voddechi sobbom dva Zmaja, da prozdruh Mattija; alli kakoga ugledasce, udigl prid noghe gniegove paddosce, kakkono *martvi*. Taddase mnoghi Puk skuppi zaridditi to çuddo, i gledati zmaje prid noguh Mattievim, kakono mirne Jagnze lexati. Matty zapovidivsci Zmajem, da nikomu zla neuçinivsci imaduh iz onne Darxa-

Digitized by Google

ve izzachi, digoscese mirno, i neuçinivsci zla nikomu izzagiosce izvan Mejaskah zemglie one.

Pripovidajuchi Matty u Gradu reçenomu doggodise, da Kraglu Chier umri, koju svetacz Boxij uzkrisì, a Kragl i sva kuchia gniegova tò çuddo vidivsci pokarstise, i sve Kragliestvo gniegga gledajuchi. Mnoghè Matty rèdì Misnike, i po svem Egiptu mnoghe çinni Czarqve sagraditi, ù komu Kragliestvu pripovida, i Duhovno vlàda trideset i tri godiscta. Çinni sagraditi Manastìr za Monake, alliti Koludrize, i za staroscizu gnima dadde Epigeniu chier Kraglia Egipskoga. Alli budduchi Otacz gniezin poscao s'ovogh Svita, stùpì na Pristoglje gniegovo drughì, immenom Itarko, koij za Xennu namislì uzèti reççenu Epigeniu Opaticzu. Ma Epigenia, budduchise uççinnila zaruçnicza Issussova, druggoga zaruçnika nekti niposcto, kojè odluku poznavsci Kragl, poççè moliti Matija, daje prighnè na hotinje gniegovo, obechiavscimu polloviczu Kragliestva, akkomu tù gliubav uççinni. Odgovorimu Matty, da iggè sc'gnime ù Czarqvu Koludriçkù, i dachie onde pripovidati Epigenij od Sakramenta Xenidbe, i Vinçagnia, i dasse uzdà prignutje na svoju ruku.

Dobrovoglno Kragl posluscà Mattija, ter sc'gnime ullize u Czarqvu Koludriçzu, i Matty pripovidati Epigenij, i ostàlim Diviczam poççè, sluscajuchi Kragl i mnosctvo velliko Puka; a gniegovo pripovidagne bisce svarhu Sakramenta od Xenidbe, i Virnosti, koje megiu Muxem, i Xennòm biti immà, i kakoje vellika pedipsagna dostojna Xenna, kojà svomu Muxu nevirnost uççiùì daga ostavivsci pògè za druggoga. Po istù naçin Çovik kojibi tu-

giu Xennu sebbi zarucijo, kako immà biti pedipsan. Obrativscise pak k' Epigenii recce: budduchise ti Epigenia vincala s' Issussom sinom Boxijm smidescliga sada ostaviti, i pochi za Kraglia Itarka? Promisli dobro scto immase cinniti, a druggoti negovorim. Kragl takò pripovidagne razumivsci pobixe iz Czarqve, pak narrèdì Xelatu daga possìce, koij prid Otarom uddarriga Macem megiu plechia, i padde Martav na zemgliu. I nemoguchi nevirnì Itarko immati za xennu Epigeniu, obastri, s' oghgnem vas Manastir za saxechje sa svim ostalim, alli doge S. Matty ter ogagn ugàsi, a Dvor Kragliev upallì, ù komu, izvan gniega, i sinamu, jer uttekosce, sva cegliad izgorisce. Allise nevirnik vas oggubà, i sam sebbi od xalosti smart zadade.

Simun koijse zove Zelote pòge pripovidat u Egipat, a Juda Jakovgliev, tò jest Tadija ù Mesopotamiu, koijh, posli neggo mnoghè Dusce k' Bogu obratisce, ottiggiosce u Persidu, i pripovidajuchi Narodom Virru Issussovu, za istoga obba zajedno Karv prolisce; i zaradi toggà svetaijh Czarqva zajedno svetkuje.

Marko Evangelista bì ucçenik svetoga Petra, s' koijm doge ù Rim, i onde Marko pisati pocçè Evangelje, kako od Petra cuo bisce, a tò ucçinnì po molbi Rimskih Karstjanah. Dospivsci dakle pisati Evangelje, pokazaga Petru, koje vidivsci daje sve istinito pisao, potvardì, i zappovidì, dasse od svakkoga za sveto, i istinito darxati immà.

Poslaga Petar ù Aquilejù, kojoj Darxavi mnogha na pravovirnost obratì, pakse oppet podixe u Rim k'Petru, i dovede sobbom jednoga od svojih

Digitized by Google

uççenikah, immenom Ermagora, koga Petar za Biskupa od Aqvileje posvèti, i bi posli nikkoliko vrimena, zarad svète Virre Muçen, i ubijen. A Marka posla svèti Petar u Alexandriu, i òn bi parvi, koij zakon Issukarstov ù Alexandrii proglàsi, i neizbrojenì Puk na pravu virru obrati. Alli neznaboxzi, nemoguchi gniegova pripovidagna poddniti, muçiscega, i prolli Karv za Issussa. Gniegovo Tilo Mleçani u Mletke donisce, i velle plemenitu Czarqvu na gniegovo posctegne uzzidasce, darxechiga za svoga Odvitnika, i obraniteglia.

Luka Evangelìsta bisce Likar, vehoma nauçan, i Boga bojech. Ovvi zdrùxi svetoga Pavla Apostola ù svìm gniegovim pùtim, koga isti Pavao na punno mistah spomigniè, i fali ù svoijm Pistolam. On pisa Dilla Apostolskah, i sveto Evangelje, razdigljeno u dvajest, i çetiri poglavia. Od Mattije Apostola, koij na misto Jude bi obràn, reçenoje u kratko gorri, zatò od gniega negovorim.

Ovosu dakle, Bogoçasni sctioçe Temegli Czarqve svètè Katoliçanske, hoijh gniu uzdarxe. Ovosu Texazi virnih Vinograda Boga Sabaota, od Issukarsta ussagena, i gniegovom Karvju natopgliena, koijzimga priporùçi daga gojeh, çisteh, kopajuh, i bràneh od Lissiczah, i drughi posctetnih Xivinah, tò jest Eretikah, nascki zasclaczah, stramputnikah, alliti zabassalaczah, koj stramputizè iggiuh, i bassajuh, verruchise kakono Lissize, i lupexi, da u Vinograd Boxij ullizuh, i sctetumu uççineh.

Reçenih Eretikah, zasclaczah, i stramputnikah ù svakò vrime dostaje bilo, koijh Gliuhl po scenizi sijasce, tò jest svoijm opakim, i laxglivim nau-

kom svetu Czarqvu smutisce, gniezinè sinove Karvgliu Issussovom odkupgliene, od svoje Majke odzipgliujuchi, i za sobom u Paklenù jammu vodechi. Ovvizih hudobnih Gliudih u svakoje vrime, kakoje reçeno, bilo punno, i ostavivsci ostaleh samochiu ù kratko poglaviteh, za gniovu vechiu pogardu, kazati, i gniove zlochie onnizim, koij nisu znalli occitovati, nekase umìduh pazziti od gniovih uççenikak, akkobise koij nascao. I ostavivsci onneh, koijsu prija Issussova porogegna bili, mechiem na svitlost oneh, koijh bihu posli gniegova porogegna.

Eretizi, alliti Zasclazi Vìka parvoga.

Simun Mago, nascki Vilenik, koij czigniasce dasse dàr Boxij morre za jaspre kùpiti, i takò donijo bisce jaspre Petru za kupit Duha Svetoga. Pripovidasce da Svit nije stvoren od Boga: da Çoviku Bogh nije dao vlastite Voglie: da dobra dilla nìsu potribita: da Dusce iggiuh iz tila u tilo, i druggah balanzanja ovvim priliçna.

Drughi bisce Menander, koij isteh budalasctine uçàsce, i josc odvisce daje on Spassitegl Svita.

Trechi bihu Nikolovzi, od Nikole zasclacza takò zvàni, ovvih uçàju da grih nije bludnosti çinniti.

Çetvarti, zvascese Cerinto, a peti Ebion, koiih govoraju da Issukarst nije Bogh samo Çovik.

Nauçitegli Virre svete, koijh protiva reçenim odmetnikom Boj bisce, i gnih pridobisce, bihu sveti Apostoli, sveti Dionisio Areopagita, i sveti Ignazio Biskup od Antiokije.

Digitized by Google

Eretizi, alli zasclazi drugoga Vika.

Saturniani, receni od Saturnina gniova Mestra, koijh prizezesce laxglivi nauk Simuna Vilenika, i Menandra.

Igliadari, koijh govoraju dachie gljudi posli Suda opchienoga igliadu godisctah na svitu s' Issukarstom Kragljevati, pak sc' gnime posli igliadu godinah dachie na Nebessa pochi:

Valentiniani, receni tako od gniova laxglivoga Mestra Valentina: ovvi ucaju Puk da Issukarst nije uzzejo Tilo od Divize Marie, neggo daje samo kroz gniezinu utrobu proscao, kao Vodda kroz Xlibbu; i tako ovvih poganizi pripovidahu, da Gospa nije Majka Issussova.

Adamiani, koih govoraju da Gljudi, i xenne neimadu u skupsctinu obuceni dolaziti, nego golli, i daje zenidbu Sotana iznascla.

Kardoniani, darxaju dassu tri Boga, dvasvitu protivna, a jedan dobar, i milostiv.

Poglaviti Vojnizi, koijh protiva recenim zasclasczim Boj bisce jessu ovvih: sveti Hireneo Biskup, Antenagora, Egisip, i ostalih mnoghi.

Eretizi, alli zasclazi Vika trechiega.

Origeniani, tako receni od Origena Zasclacza, koijh ucaju, da nemore nikko u Raj pochi ko nije uskopglien, da sva-tri Kipa Boxanstvenah nisu jednaka, neggo daje jedan od druggoga vechi, i tarii. Bilisu i drughi ovoga vika, koje za neuzmnoxati govoregna ostavgliam.

Meghdancije svete, koijh na meghdan izzagiosce,

Digitized by Google

i zasclazim togga Vika glave odsikosce bihu ovvih: Klement od Alexandrie, sveti Gargur Taumaturgo Biskup, sveti Ciprian, sveti Zeno Biskup od Verone, sveti Metodio, i Arnobio, Laktanzio, i drughi mnoghi.

Zasclazi Vika çetvartoga.

Ario Alexandrin, koij uçasce daje Issus stvoregne, i da nije od vika s'otczem.

Macedon Biskup Czarrigradski, koij uçasce daje Duh sveti stvoregne.

Julian Kaluger, koij sebbe pripovidasce daje Poglavioza Misniçki, i ovvi hotiasce Idolosctovstvo ponoviti.

Vojnizi Issussovi, koijh suprot gnima Boj bisce, jessu ovvi: Sveti Atanasio Biskup od Alexandrie, Sveti Illario, Sveti Cirylo Biskup od Jeruzolima, S. Efrem, Sveti Basilio, nascki Vassilia Arkibiskup od Cesaree u Kapadocij, S. Jerolim slovinacz, Sviti Gargur Nissen, Rufin Uççenik Svetoga Jerolima, i Sveti Ivan Krixostom Biskup Czarrigradski.

Zasclazi Vika petoga.

Pelagio, koij uçasce da grih Adamov nije ni komu naudijo izvan Adamu, i drughe mnoghe stvari laxglive.

Secundin, koij govorasce da Bogh promignuje svoje naredbe, to jest da istu stvar sad kochie, sad nechie.

Vigilanzio, koij pripovidasce, daje izpranost svatti svete na-pomoch.

Digitized by Google

Nestorio Biskup Czarigradski, koij ucasce dassu dva Kipa u Issukarstu.

Eutike Opat Kalugerski rugascese Saborom Svetim.

Vojnizi Issussovi, koijh sc' gnima Boj bisce jessu ovvi: Sveti Agustin Biskup, i Nauçitegl, Sveti Maxim, Paulin Spagnol Uççenik S. Agustina, Sveti Cirilo Biskup od Alexandrie, Teodoret Biskup od Cyra, S. Petar Krisologh, S. Leon Papa, S. Illario Biskup od Arelatana, S. Prosper od Aqvitanie, Vassilia od Seleucie, Salvian Biskup od Massilie, S. Gelasio Papa, i drughi mnoghi.

Zasclazi Vika scestoga.

Talmud, i gniegovi naslidnizi, koijh ucaju daje Bogh mnoggo svitovah stvorijo, i raztvorijo, dokseje naucijo stvarrati; i drughe mnoghe budalasctine Talmudovci govoraju, kojesu smija dostojne.

Petar Appameo, kojse posebi uççini Biskup Appame: ovvi svetu Czarqvu, i gniezine uprave za niscto darzasce; odbazi prilike Svetih, a postavi na misto gniovo Prilike Eretikah.

Vojnizi Duhovnih, koij protiva recenim laxczem Boj bisce jessu iz megiu ostalih ovvih: S. Fulgenzio Biskup, Andria Biskup od Cesaree, Enodio Biskup, i Gargur Biskup od Turjna.

Zasclazi Vika sedmoga.

Monotolite, nascki jednovglzi, koijh jednu samu voglin a Issukarstu pripovidahu, i tako olli Boxanstvo, olli Coviçanstvo zanikivaju u Issukarstu.

Digitized by Google

Reçene laxxi bi poçetah Cyro Patriarka od Alexandrie, u koju uppade i Patriarka Czarrigradski, Sergio immenom.

Muhamed Turski zakonosca, rogen u zemgli Arapskoj; ovvi sastavi zakon laxglivi, izvagen iz mnoghi drughi zakonah, a to çigniasce s'pomochiu Sergia Kalugera, Arianskoga sligegna, i stramputja. Bisce na Muhamedu bolest Zlopadavicza, zliti Malkaduk, i lagasce narodu, da onda, kada padda, govori sc' gnime Bogh, po Miovilu Arkangelu, komu mnoghi Narodi virrovasce, i za gnim okrenusce.

Togga vika bihu gniovi protivnizi, velliki Gargur Papa, Hesikio Biskup Jeruzolimski, S. Sofronin, S. Ildefonso Biskup, S. Anastasio Biskup od Nicena, i drughi mnoghi.

Zasclaczi Vika osmoga.

Ikonomaki, koijh pripovidaju, da Prilike svetih jessu Idoli, i dasse gnima klagniati nejmamo. U tu Eresiu bisce uppao i Czesar Leon Isauriko, koij zapovidi, dasse Prilike svetih imaduh bazit na oghagn.

Aldebertini, koij darxaju svoga Mestra Aldeberta Franczuza za sveta, kakono i Petra Apostola, i govoraju da on poznavasce sve grijeh Otajne, i da Griscnike brez izpovidi odrisciti mogasce.

Gnihovi protivnizi bihu ovvih: Gargur Papa drughi, S. Marcelin, S. German Biskup Czarrigradski, Posctovani Beda, S. Ivan Damassen, i S. Bonifacio Biskup, i Muçenik.

Digitized by Google

Zasclazi Vika devetoga.

Fozio Patriarka Czarrigradski, koijse na sillu uççinni Patriarkom, hazivsci s' Pristoglija Ignazia svetoga, od czarqvese Rimske odzipi, i protiva gnioj mnoggah govvori, pisa, i uççini, povukavscisza sobbom vas Narod Garçhi, i drughe mnoghe, do daeva danascgniega.

Zasclazi Vika desetoga.

Ovoga vika novih zasclazah nebiasce, alli jesu slidili poçetak Eresie vikovah proscatih, a najvèchie Scisma, alliti smutgnja Garcka, protiva kojoj vojeva S. Leon Papa, Leon Czesar scesti, koijse zove mudri, i ostalih mnoghi.

Zasclazi Vika jedanajestoga.

Berengar, i gniegovi naslidnizi, koijh iz megiu ostalih zlochiah uçaju dasse malah dicza Karatiti nejmaduk, dok ne narestuh

Vojnizi Boxijh koijh protiva gnima Boj bisce, bihu ovvih: S. Petar Damiah Kardenal, S. Anselmo Arkibiskup, i Teofil Arkibiskup od Bulgarie.

Zasclazi Vika dvanajestoga.

Marcello od Padve, koij uçasce da Papa nije naslidnik Issussov, i da nikakve razlikosti nije megiu Papom, i Biskupim.

Basilio Medik, koij uçasce da u Bogu nije Trojstva, i daje Svit stvoren od Vragovah, alli

Digitized by Google

ovvi nevirnik bi saxexen na oghgnu, od Czessara Alexia Komnena.

Tanqvelin, koij pripovidasce, da sama Virra za spasegne dostaje, da izpovid, i priçesctegne nije potribito, i da blude çinnit prostoje.

Vojnizi Boxijh, koijse protivsce bihu ovvih: S. Bernardo Oppat, Grazian Koludar, Rikardo Koludar, alliti Fratar, Petar iz Lombardie, Biskup od Parigia, i Todor Balsamon.

Zasclazi Viha trinajestoga.

Gulielmo od Parigia, koij protiva ubosotvu Redovnikah mnoggo zla reçce, tò jest, da ubosctvo povogluo nije dobro, ni dusci korisno, da Fratri nejmaduh prossiti, da neima nikko ullisti u onni Red koij nejma svojih Basctinah.

Fraticelli koij pripovidasce daje oblàst Svete Czarqve pristala, zarad zlochiè Biskupah: da nije duxnost nikkomu poslah çinniti, i da bludno dillovati nije grihota.

Viklefiani darxajuh da izpovid nije potribita onomu, koijse u sarczu bollì, da nikko nejma nikakve oblasti duhovne, kadse u grihu nakodi, daje dessetina jedna lemozina, dassu prokletstvu svi onnih koij Fratrom dileh Lemozine, da Redovnizikoijh u Redu xivuh nisu Katolizi, i dassu sveti sagriscili, koijsu Reddove postavili.

Vitezovi Boxij, koij reçenim Rezjakom glave odsikosce jessu ovvih: Inocenzio Papa trechi, S. Antun od Padue Reda S. Frane, S. Toma od Aqvina Reda S. Dominika, i S. Bonaventura naucitegl, Kardinal, i Biskup od Albanie, Reda S. Frane.

Digitized by Google

Zasclazi Vika çetarnajestoga.

Ivan Pogliak, koij govorasce, da nikko nejma oblasti izpovidit Griscnika, izvan gniegov vlastiti Parok, alliti Pastier, i tè oblasti ni Papa ni Bogh istì druggomu datti nemoxę.

Turlupini, koijh uçaju, dasse nejma nikko stiditi, ukazat svoje gollo tillo prid svakim. Ovveh Papa Gargur drughi çinnì oghgniem saxechi.

Vojnizi Issussovi, koijh protiva gnima boj bisce jessu ovvi: Gargur Papa reçeni, Ivan Scot Reda S. Frane, Nauçitegl tankoznani, Nikola Liran, Mudri Nauçitegl, i svetoga Pisma istomaçitegl, Reda S. Frane i drughi mnoghi.

Zasclazi Vika petnajestoga.

Ussiti, takò zvani od Ivana Ussa Boema, koij svoijm uççenizim, ne samo Bojemiju otrovà, neggoli josc, i drughè mnoghe Kraglievine. Ovvì poganizi uçaju, da S. Petar nije bijo glava Czarqve svete, i da Papa immà biti podloxan Kraglju. Ivan reçenì bì na oghgnu saxexen, zajedno svoijm drugom Jerolimom iz Praga.

Pikardi, alliti Adamite, reçeni od Pikarda Franczuza, koij pripovidaju da Gljudi i Xenne golli imaduh hoditi u Czarqve, i skupsctine.

Erman, koij pripovidasce da Angele nije stvorio Bogh, da Dusca ummirè s'tilom, da nejma Pakla, i mnoggah druggah. Bì saxexen na Oghgnu.

Nauçitegli gnima protivnizi: S. Vicenzo Ferierio Dominikan, Ivan Gerson, S. Bernardin od Siene Franceschan, S. Ivan Kapistran Franceschan,

Digitized by Google

Eneo od Silvie Pisaocz Czessarov, a najposli Kardinal, i Papa Pijo immenom; blaxenì Lovre Justinian, Patriarka Mletaçkì; i mnoghì drughì.

Zasclazi Vika Scesnajestoga.

Luter roddom iz Sassonie, Reda svetoga Augustina, koij najprì poççè pripovidati protiva Prosctegnu, pak drughè laxxi brez broja, i okrenù mnoghi Puk za sobbom po Germanni, i mnoghe zile Darxave çinni od svete Czarqve odzipiti, kakonoti Sassoniu, Sveziu, Prussiu, i druggah mista a gniegovi naslidnizi Ingliterru, Olandu etc.

Andria Karlostadio, rogeu u Frankonij, Arkidjakon od Vitemberga, bi parvì luterov Uççenik, koij izvan Eresiah Luterovi mnoghè drughè izmislì.

Ivan Kalvin Pop, u Gradu Novìodunu rogen, Uççenik Martina Lutera, koijga u zlu nadage, izmislivsci drughe Laxi iz nova. Ovvì zloçestì Laxacz govorasce, da nije samo jedan Zakon, u komuse saraniti moxxe, da nauk Apostoloskì, koij nije upisan, nejmase virrovati, dà nisu istinite svekolike Kgnighe Pisma svetoga, to jest Kgnighe Tobiine, Judite, Salomunove, Proroçanstvo Barukovo, jedan dijo Kgnigah Danielovih, i Makabeanah. Govorasce da svak na svoj naçin morre sveto Pismo tomaçiti, da nìsu potribita dobra dilla za saranitise, daje Issus bijo Çovik nemudar, i da je kako mogao nebbi bijo za nas umro etc.

Ovvogà Vika poççè Red Jexritskì, i ovvise punno protivisce reççenim zasclazem, nedavsciimse tollikò rasciriti, kolìko bihu namislili.

Digitized by Google

Zasclazi Vika sedamnajestoga.

Bihu mnoghi ovvogah Vika odmetnizi, massu svi, illi u svemu, illi u komu dilu naslidovali Lutera, i Kalvina.

Bisce ovvoga Vika Antun Dominis, Arkibiskup od Splitta, koij uçasce da Papa nejma vechie oblasti od Biskupa. Alli evoje Slava, i dika Dalmazie, a najvechie Grada Splitta, jerse nenage nikko, kojbimu virrovao, paçce jedan Pop od Klera Splitskoga, kad reçceni Arkibiskup nebarno pripovidasce, ovvakomu odgovori: laxesc u glavu tvoju.

Naucitegli Vojnizi: Robert Belarmin Kardinal Rimski, Fra Frane Fevarden Reda Svetoga Frane, i drughi mnoghi.

SLIDI BROJ OD SVETII NARODA SLOVINSKOGA,

Izvagen iz kniiga u latinskii jezik na svitlost postavglieni, po oczu Jozepu Bedekovichiu, reda S. Paula Pustigniaka.

Sveti od Kollina Dioklezianova.

Sveti kajo Papa i Muçenik; primi krunnu na 296. (1)
Sveti Gabin Misnik Muçenik, brat S. Kaja.
Sveta Susana chier Gabinova, Divicza i Muçenicza
Sveti Klaudio striicz Diokletianov, Muçenik.
Sveti Maxim brat Klaudiov Muçenik.

(1) *Breviar. Rom. Martirolog. Rom. Petrus de Natal. lib. 7. Cap. 49.*

Digitized by Google

Sveta Prepedina Xenna Klaudiova Muçenicza. (2)
Sveti Alexandro sin Klaudiov Muçenik:
Sveta Kuthia chier Klaudiova Muçenicza.
Svi ovvi krunnu primisce s' svetom Susanom. (3)
Sveta Serena xenna Diokletianova.
Sveta Arthemia chier Diokletianova Muçenicza.
Sveti Jerolim Dalmatin, velliki nauçitegl svete czarqve, koij uççinni xestoku pokoru u Spilli od Betlema, pak pun svetignie poge na Nebessa. (4)
Sveti Maximian Biskup od Ravene rodda slovinskoga, Otaçbinom Istrianin. (5).
Sveti Porphyrio Illirik Solignianin iz Dalmazie, Biskup od Gaze ù Palestini. (6)
Sveti Adrian Muçenik, sin Valeria Proba Czesara, roddom iz Srima u Slavonii. (7)
Sveti Cyril i Methodio, Biskupi, i Apostoli Naroda slovinskoga, koij Bulgariu, Serviu, Slavoniu, Bosnu, Dalmaziu, svu Moskoviu, Polloniu, Boemiu, i Moraviu na poznagne prave virre okrenusce. (8)

(2) *Martirolog. Rom. Petrus de Natalib. lib.* 3. *cap.* 136.

(3) *Petrus de Natal. Martirolog. Rom. Usvald. ec.*

(4) *Mirian, Victor, Baron Cornel.*

(5) *Martirologi Rom. Fer. in Tipografia, verbo. Raven.*

(6) *Martirolog. Rom. Menalog. Græor. Metaphras.*

(7) *Martirolog. Rom. Niceph. in Cron. Tomko de SS. Illyr.*

(8) *Martirolog. Rom. in notis. Bar. Joan de Pessina. Maurus Orb. de Reg. Slav.*

Digitized by Google

Sveti Venanzio Muçenik, Biskup od Solina, Dalmatin roddom. (9)

Sveti Herma Dalmatin Biskup od Srima. (10)

Sveti Muçenizi Paulinian, Telo, Aster, Anastasio, Mauro, Setim, Antiokian, Cajan, Dalmatini, u Solinu Muçeni. (11)

Sveti Orso sin Kraglia Dalmatinskoga, koij bih Putnik po svitu za pedipsagne svoga Tila, umri u Italii kod grada Sabsena pun svetigne i dostojanstva. (12)

Sveti Montinian Muçenik u Srimu. (13)

Sveti Timotheo Muçenik u Srimu. (14)

Sveti Maxim Biskup od Gljubgliane Muçenik, koij pripovidajuchi u Bribiru virru Issusovu, bih kamenovan od Nevirnika. (15)

Sveti Quirin Muçenik, Biskup od Siscina, u Riku Savu od Nevirnika utopglien (16)

Sveti Bonifacio Muçenik, Biskup Bosanski, u Moskovii, radi virre i zakona pravoga muçen, (17)

(9) *Martirolog. Rom.*

(10) *Szentivan in dissert Paralipomenica, catal.* 75

(11) *Martirolog. Rom. Joan. Tomko in vindic. S. Felici Pag.* 30.

(12) *Martirolog. Usuardi.*

(13) *Szentivan loco cit, et indic. Ungar. sanc.*

(14) *Boland. et Szentiv. cit. ac indicia Hung. sane.*

(15) *Nicolaus Mozol de Sanc. Istriæ Joan. Tabler in Epitome chron, labacen.*

(16) *Mart. Rom. Beda, Usuard Szentivan.*

(27) *S. Petrus Dam. in vita S. Romuald Sur. Petrus de Natal.*

Digitized by Google

Sveti Adalbert Dalmatin roddom, Arkibiskup od Praga u Boemii Muçenik (18)

Sveti Ivan Izpovidnik i Pustigniak, sin Gossetumila Kraglia Dalmatinskoga, koij çinni sveti xivot u Pustigni 6. godina, i pun dostojanstvai dilise s' ovog svita, na bogli, (19)

Sveti Ladislav Ispovidnik, Kragl slavonje croatie, i dalmazie, koga sestra bih xenna Kraglia Demetria, Drugaçie Zvinimira. (20)

Sveta Hema Banicza od Carinthie, slovinkignia roddom, koja vellike pokore, çinni, i punna dobri diila poge s'ovoga svita u slavu nebesku, (21)

Sveti Adalberto Illirik, olliti Slovinacz, Biskup od koma u Italii, çinni sveti xivot, i vellika çudessa, pak pun dostojanstva poge u slavu Nebesku. (22)

Sveti Benedetto Pustigniak, slovinacz Dalmatin roddom, ubijen od lupexa. (23)

Sveta Cunegunda, Kraglia Ungarskoga, Dalmatinskoga, i Harvaskoga immenom Belle chier, koja od Kraglia Sarbskii po xenskoj karvi izlazi (24)

(18) *Petrus Ribadeneira in florie san. Tom.* 2. *Mathia Bolucz in Rosa Bohemica.*

(19) *Nicol. salius, in Annal. Boheas. Surius. Tomko.*

(20) *Laurentius Surius. Tomko. Bonfin. dec.* 2. *lib.* 3.

(21) *Adalbertus Reiskar in Breviar Histor. Carint. Valvasor. in Annal. Carn.*

(22)

(23) *Ughel. in Ital. Sacr. Tom.* 4. *col.* 242. *Valv. lib.* 8. *pag.* 492.

(24) *Boland. Tomko. Bonfiniusec.*

Digitized by Google

Sveta Jelina krixaricza, xenna Constantia klora Rimskoga Czesara, a Majka velikoga Constantina Czessara, kojaga ù Nissu rizza Bosne porroddì, à onnase roddì ù Braçu, kako mudri svidoçe, olli ù Bulgarii, kako drughi kochie, à ù Gradu zvanu Sofia. Olli ù Braçu, olli ù Sofii, Slovinskogaje naroda, i Jezika. Umrii ù Rimu od godinà ossamdesset. (25)

Svetii Muçenizi Floro, i Lavro Slovinczi, i Mestri od Stiina, radi virre Issussove Muçeni. (26)

Sveti Anastasio u Solinu radi virrè svete possiçen. (27)

Sveta Basilla Divicza, i vellikà Boxja sluxbenicza,

Sveta Basilla Divicza, i vellikà Boxja sluxbenicza, koja kod Srima ù Slavonii svetii xivot provodii, i sveto svarsci. (28)

Sveti Martinian Biskup od Koma, Slovinacz. (29)

Sveti Marin diakon, i Pustigniak, roddom Dalmatin, iz-grada Rabba. (30)

Sveti Niceta Muçenik Slovinacz, u Bulgarii od Nevirnoga Kraglia Atanarika muçen, i na oghgnu izgoren (31)

Sveti Salomun Kragl Ungarski Pustignak, kogase

(25) *Joan. Long. Canonic. Cracov. Wadig. in Anal. Nrin.*

(26) *Tomko pag.* 70. *Piachievich in sua Geographi, Baron. Corn. Grajus etc.*

(27) *Martirolog. Rom. Menolog. Graecor.*

(28) *Martirolog. Rom. Usuard. Petrus de Natal. l.* 7. *cap.* 88.

(29) *Petrus de Natal. l.* 11. *cult. n.* 231.

(30) *Ferdinand. Ughellus in Italia Sacra. Tom.* 5. *Valvasor l.* 8. *pag.* 523.

(31) *Martirolog. Rom. Fer. in Tipograph. Petrus*

Digitized by Google

Tilo nahodii ù Poli, ù Istrii czilo. (32)

Sveti Petronio Biskup Bolognski, Slovinacz roddom, od karvj Constantia Rimskoga Czessara. Dilisse ù slavu Nebeskù na 425. (33)

Sveta Placidia Divicza, chier Valentiniana trechiega, Rimskoga Czessara, od jezika i Naroda Slovinskoga. Bih uffachiena od Genserika Kraglia Vandalskoga, i ù Affriku s' Materom Eudoxiom, i s' estrom Eudociom povedena, koja diviçanstvo uzdarxà, i udaju odbaczii çinechi sveti xivot, i pokoru çudnovatu, ù Veroni poge s' ovoga svita ù slavu Nebesku. (34)

Sveta Cyrilla Divicza, i Muçenicza, chier Decia Czesara Slovincza, i svete Triphonie Czesaricze. (35)

Sveta Natolia xenna svetoga Adriana Muçenika, roddom iz Srima ù Slavonii. (36)

Sveti Bubian slovinacz iz Siscina, Biskup od Koma ù Italii, koij pun svetignae i dobrii dillah, poge na nebessa. (37)

Sveti Antun monak, i pustignak, roddom iz Slavonie, Megiu dunajem i Dravom. Çinnii punno

de Natal. in hujus vita. Baron. in notis ec. Marulus l. 4. cap. 5.

(32) *Inchofier, in Annal. Eccl. Hung, Manzol. in descript. Istriç.*

(33) *Petrus de Natal. l.* 9. *cap.* 20. *Mart. Rom. Genadius, Ado in Chron.*

(34) *Martirolog. Rom. Tomko. Petrus de Natal. Ferar. in Tipograph.*

(35) *Martir, Rom. Tomko. Usoard, Petrus de Natal l.* 9. *cap.* 118.

(36) *Martir. Rom. Petrus de natal. lib.* 1. *c.* 18.

(37) *Unghel. Tom.* 5. *Italiae Sacrae. Valvas lib.* 8.

Digitized by Google

godiscta svetii xivot ù Pustigni od Italie skrovito, da za gniega znati nemogasce nikko do smartì gniegove. (38)

Sveti Savo Biskup od Sarbske zemglie, siin Kraglia Nemanichia, uççinnii pokoru xestoku, i umrii na 1250. (39)

Slidi Broj od Blaxeni Naroda slovinskoga

Blaxena Margarita divicza, chier Kraglia Belle rogena u klissu u Dalmacij. (40)

Blaxenì Karlo Scaky Demetria Bàna slovinskogà sin, Reda svetoga Dominika, çinni sveti xivot punno vrimena, pakse dili u slavu nebesku. (41)

Blaxeni pet Muçenika Reda svetoga Frane, u Vidnu gradu Bulgarskomu Muçeni od Sismatikah, alliti smutglivacza. (42)

Blaxena Gertruda divicza, chier kraglia Belle, i Jelìne chiere Urossa kraglia slovinskoga, i Sarbskoga. (43)

Blaxeni Maurizio Scaky Reda svetoga Dominika,

pag. 567. *Vitezovieh chron. croat*

(38) *Cluverius in Introduc. Geograp. l.* 4. *c.* 1.

(39) *Tomko in Reg. Faecund. Illiricae sanct. Bomhar. pag.* 211.

(40) *Sigis. Ferr. in Hist. Prov Hung. ord. Pred. Pater Tim. in synopsi chrono.*

(41) *Sigismund. Ferr. loco cit. Tomko in Fecund. Sanct. Illiricae.*

(42) *Vadig. in Anal min. Pater Tim. in Imagine Hung.*

(43) *Ladislaus Turezy in compend. Hung. lib.* 2. *nom.* 11.

Digitized by Google

sin Bana Demetria, kolj za vechie pedipsagne svoga Tila, uçinii velliku pokoru. (44)

Blaxeni Kragl Vladimir, Mucen od Bulgara. (45)

Blaxeni Jakov Illirik Reda S. Frane, koga Tilo i sadase nohodi czilo. (46)

Blaxeni Agustin Gazot, alliti Kasson iz Troghira, Biskup od Zagreba. (47)

Slidii Broj vellikii sluga Boxij, od nascega slavnoga jezika, i Naroda, koje premda Czarqua Sveta nije stavila u broj Sveti, ni Blaxenii, dasse opchienito, i oççito sctuju od Bogogliubni poznajei za vellike slughe Boxije u Raju, Megiu Svetim, i Blaxenim.

Velliki sluga Boxij Domizio Biskup Czarrigradski, Brat Proba Czessara Slovignanima roddom iz Srima u slavonii, (48)

Bogogliubni Sluga Boxii Probo Biskup Czarrigradski, Czessara Proba sinovacz, roddom iz Srima od Slavonie. (49)

Velleçasni sluga Boxij Petar Illyrik svete Czarque Cardinal. (50)

(44) *Sigismund. Fest. Tomko ec. Bedekovih.*

(45) *Tomko, Josepk Bedehovich.*

(46) *Ex chron. Mia. Redekovich.*

(47) *Tomk. Bedek.*

(48) *Martirolog. Rom. Tomko in vita Sancti Metrophani.*

(49) *Tomko cit. Neceph. l. 8. Joan. Maran. in Thesaur. Paroch. l. 1. Ciampin. lib. de vererib. monument.*

(50) *Tomko in vindic. S. Felicis pag. 9. Szantvan cit. Lucius in catal. Episcop.*

Digitized by Google

Velliki sluga Boxij Glicerio, Czesar, Dalmatin roddom, koij pod Valentinianom Czessarom bih Collunea, à po hotignin Vojske Rimske bih uçcignen Czesar, alli poslih godiscta gnegova vladagnia bih od Julia Marcelina Rimglianina s' Pristoglia dignut, i Biskup od Solina uçcignien çinnih svet xivot, i sveto umri. (51)

Pravovirni sluga Boxij Miovio Kragl Bulgarski, reçeni Bogor: ovvih odbaczi svitovgne Vladagne, uçcinnise Redovinik monak, çinnih sveti xivot, i poge g'Bogu, uxivati gniegovo licze. (52)

Bogoglubni sluga Boxij Fra Augustin od Olova iz Bosne, Parok u Illoku od darxave Srimske, muçen od Turràkà

Velliki sluga Boxij Fra Angeo od Verbose u Bosni, koij uçcinnih veliku pokoru i çudnovatii xivot. Gnegovose tilo i sada nahodii à Fojniczi czilo. (53)

Velliki sluga Boxij Monaldo Dalmatin Muçenik, Reda S. Frane. (54)

Vellikì sluga Boxij Fra Gargur Dalmatin iz Troghira, Reda S. Frane, od Erretiikah possiçen. (55)

Vazda virni sluga Boxij Fra Nikola Dalmatin,

(51) *Pagius in eritica al Baron. Graveson in Histor. Eccl. Tom.* 3. *pag.* 135.

(52) *Ex Chron. Min. Bagat. part.* 2. *l.* 6. *c.* 3.

(53) *Spondan. in Aucta, rio ad Annal. Baroni Atturus in Mart. Franc.*

(54) *Ex Annal. Franc.*

(55) *Thomas Bozius de sign. Eccl. l.* 7. *cap.* 27. *ex Histor. Franc.*

Digitized by Google

iz Sibenika, Reda S. Frane, od Turràkà poasiçen ù Jeruzolimu. (56)

Sluga Bogogliubni Petar od slan kamena, Reda S. Pavla parvoga Pustignaka. (57)

Velliki sluga Boxij Thoma Bakas Arkibiskup od Strogona, i Cardinal svete Czarqve Rimske, rogen ù dognoj Slavonii, ù mistu zvanu Erdod, u kuexij Valpovskoj. (58)

Velleçasni sluga Boxij Jure Draskovich, Biskup Zagrebski, posli Arkibiskup od Colotz, i Cardinal svete Czarqve. (59)

Velliki sluga Boxij Ludovik Velaky Biskup Vesprimienski. Od Kollina starii Bànà srimski porogen, a possiçen od Herretikàh. (60)

Pravovirni sluga Boxij Nikola Mikalich, roddom iz Siscina, Biskup najprie Zagrebski, pak Varadinski. Bih mučen od Herretikah. (61)

Velliki sluga Boxij Marko Crisin, u Harvatskoi zemgli rogen, a od Herretikah mučen. (62)

Velliki sluga Boxij Petar Damitrovich Biskup Zagrebski, branechi, i pripovidajuchi zakon Bo-

(56) *Annal. ordin. ejusdem.*

(57) *De eo purpur. Pannonica. Vitezovich in chron croat.*

(58) *Pater Timon in purpura Pannonica.*

(59) *Pater Frane. Kazyim Hist. Hung.*

(60) *de eo auctor libri, cui Tit. propugnaculum Reipub. Christiani in Hungaria.*

(61) *Ladisl. Turoczy in compend. Hung. num. 184. szentivan caual. 75.*

(62) *Ratkay Georg. Patacich in gloria collegii Bonon.*

Digitized by Google

xij, bih od sloçignaczah uttopglien, ù jednu Jarugu. (63)

Provovirni sluga Boxij Ivan Keglevich, Reda S. Paola parvoga Pustignaka. (64)

Velliki sluga Boxij Nikola Ratkay Harvachianin Reda Druxbe Issussove, od Indià missionar. (65)

Mnogoslavni sluga Boxij Ivan Catkay Reda druxbe Issussove, Missionar Apostolski ù Americza, otrovan od Nevirnikah. (66)

Mnogo slavni sluga Boxij Martin Borkovich Harvat, Reda S. Paula parvoga Pustignaka, najpri Biskup Zagrebski, pak Arkibiskup od Colotza, çinnii pokorni xivot i priminu na 1687. (67)

Velliki sluga Boxij Fra Gargur Jakxich Reda S. Frane od Turrakah zaradi vitre svete pussçen ù srimu. na 1693. (68)

(66) *Annal. Ord. ejusd.*

(64) *Ex relatione Patrum Lusitanor socior. Jesu.*

(65) *De eo liber, cui tit. Undent Grecenses Academici suo sanguine purpurati.*

(66) *Reverend. Donm. Thomas Covaçevich. can. Zagrab. in opere de Epis Zagrab.*

(67) *Marian in Thesau. Paroh. pag. 478.*

(68) *Martyr. Relig.*

Alli ostavivsci ovvàh Svecze Boxije koij dosta dobra svetoj Czarqvi uççinisce, povrachiamse naput poçeti, to jest na godista ostavgliena, i na skazagnje stvarih poglaviti, kojesa koga vrimena dogodisce,

Na 43. Klavdijo bì uççignien petù Czesser Rimski.

Digitized by Google

Na 44 Kragl Irud Jakova Apostola, bratta Ivanova çinni possichi. Priçista Divicza Maria ovvoje vrime ponesecna od Angelah na Nebessa, i Petar Apostò u Rim doscao.

Na 53 Nerun, scesti Rimski Czessar postaoje, od koga nemilostiviega Çovika semgbia nije roddila. Ubbijoje Seneku Mestra svoga, Mater, Tetku, Xenne, Scure, mnoghè prieteglie, Gospodu Rimskù, i mnoghè drughè. Tito svetoga Pavla Uççenik dège u Dalmaziu, i Liburniu, riç Boxju Slovinczem navischivati.

Na 57 Pavao, po Slovinskim Darxavàm ovvoje vrime pripovidao; i Tita svoga Uççenika uççinnì za Biskupa od Kandije, u tò vrime doge, i sveti Luka u Dalmaziu, pripovidati sveto Evangelje.

Na 63 Bi kamenovan u Jeruzolimu Jakov Apostò, reçen Magni.

Na 66 Czessar Nerun uxegaoje Rim, za svoje naslagegne, i vargaoje kriviczu na Karstjane; i taddà parvo poççè progonstvo pravovirnih slùgah Issussovih, kojeh çetiri godiscta slidiloje.

Na 68 Petar Apostò bì raspet na Krixu, a Pavlu isti dan glavaje odsiçena, Istoga godiscta, Galba Sergio bì Czessarom Rimskim uççignien.

Na 69 Lino, po smarti S. Petra Papom, alliti Poglaviczom svete Czarqve bì uççignien. Istò godiscte Otto za Czessara Rimskoga osmoga izzàge, alli nexivì neggo tri Missecza ù Czessarstvu, jer u Kremoni sam sebbe ubbode. Zagnim bì uççignien Vitelio deveti Czessar, koij poslì sedam Missèzih Vladagna, bì na Çarscij alliti Tarziscu Rimskomu sbijen.

Digitized by Google

Na 72 Vespasian, pridobivsci Vitelia reçenoga, za Czessara Rimskoga stadde, i ovò bì desseti Czessar Rimski. A po smarti gniegovoj bì uççignien za Czessara gniegov sin Tito; i ovvì bisce jedanajesti, razzorì do temeglia Jeruzolim, i Czarqvu Jeruzolimsku, neostavivsci kamen svarku kamena. I takose sve dogodi otvardnutim Xudilom; sctoijm od Gospodina Issukarsta reçeno bisce. Izvan mnostva brez broja, koijh od glada pomorisce i branechise poghibosce, bì zarobglieno devedeset, i sedam igliadah Xudila, koijse u reçenom Gradu nagiusce, i to najvechie blsce Diczè, i mlade Çegliadi, a ostàlo sve Rimgliani pod sabgliu obratisce. Od toggà vrimena, neimadosce nikada Poglaviczu Misnickoga, Czarqve, zakonosce poglavitoga, Kraglia ni Kragliestva do dneva danasegniega, nitichiega immati ùvike, neggose skitaju raztarkani po svim mistim, i Kragliestvim, od svakoga zlo gledani, i prognani. *Texkpti svakomu koga Bogh odbazi od sebbe*, bi Tito uççignien Czessarom na 81.

Na 82 budduchi poscao s'ovogh zvita Lino Papa, Kleto sidde na Pristoglju svetoga Petra; poslì koga do godine dànah, budduchi umro od otrovah Czessar Tito gniegov brat Domicianza Czessara bì uççignien, na 83 i tò bisce Czessar Rimski dvanajesti.

Na 94 Umrì Papa Kleto, na koga misto stadde Klement koij çetiri godiscta vlada Czarqvom svetom.

Na 96 Uççignieno bì druggo progonstvo Karstjansko, i bihu Mucçeni iz megiu ostàlih karstjanah S. Timoteo u Efesu, S. Dionisio u Parigiu, Gervax, i Protox u Milanu.

Digitized by Google

Na 98 Nerva trinajesti Rimski Czessar, jedno samo godiscte Czessarovaoje; na koga misto stùpi Trajan Spagniol; i ovvì bisce Czessar Rimski çetarnajesti. Pod gniegovim Vladagnem umrì u Efesu sveti Ivan Evangelista.

Na 110 Nastade trechie progonstvo karstjansko, ù komu bi raspet na Krixu sveti Simeon Biskup Jeruzolimski sveti Ignazio zaklan od Xivinah razdiruchih. Sveti Kirin Apostolski Uççenik, Biskup Slovinski, virru svetu branechi, bi u Voddu allìti Niku kuppu uttopglien.

Na 111 Po smarti Klementa Pape, na pristoglju S. Petra sidde Evaristo Gark, koij bì muççen i umoren od Czessara Trajana.

Na 119 Alexandro Rimglianin, po smarti Evarista, bì Papom uççignien; i ovvi bì parvi, koj Voddu svetu narredi ù Czarqvi darxati, i na Misj si Voddu u Vino miscati.

Na 120 Adrian Spagniol Rimskimje Czessarom postao.

Na 121 Bì uççignien Papom Xisto Rimglianin, koij za virru Issussovu podnese mukku.

Na 129 Po smarti Pape Xista, bi uççignien za Papu Telesfor Gark, i ovvì naredì postiti korizmu, alliti çetardesniczu.

Na 139 Anton Pio Rimski Czessar postaòje òvvò vrime.

Na 140 Za Papu Rimskoga, po smarti Telesfora, stadde Higinio. Ovvi Papa naredì dasse Krisma çinnì, i Kumovi na Karstegnu dasse imaduh darxati. Ptolomeo Zvizdar, i Galen likar ovosu vrìme bili.

Na 144 Piio Papa na Pristoglju S. Petra sid-

Digitized by Google

de. Ovvi Papa zappovidi dasse Uskars u nediglu slavi. Justin Mudri, zarad virre Issussove, Mukkuje godiscte ovò podnijo.

Na 159 Anicet, Papom Rimskim, po smarti Pia, bì uçignien, i ovvì zappovvidi Biskupom; i Redovnikom, da brade nejmaduh nossiti.

Na 161 Marko Aurelio za Czessara Rimskoga stadde. I u tò vrime çetvarto progonstvo Karstjansko bi uçcignieno, ter mnoghi zarad Virrè Issussove Mukke xestoke podnisce, iz megiu ostàlih sveta Felicita, i gniezinih sedam sinovah u Rimu strahovite Mukke podnisce.

Na 170 Soter Rimski Papa dvanajesti na Pristoglju S. Petra sidde. Markomani, alliti Moravzi Slovigniani protiva Rimglianom vojevasce, i na punnose mistah pobisce.

Na 176 Po smarti Soterovoj, bi uçcignien za Papu Eleuterio, i u gniegova vladagna vrime, Kragl Britanski sa-svim Gljudstvom svoijm Karstje sveti primijo.

Na 181 Kommod ossamnajesti Czessar Rimski bi uçcignien.

Na 191 Bi uçcignien ovò vrime Pape Viktor; a na 194 za Czessara Rimskoga stadde Elio Pertinax, ma nevlada izvan tri Missecza, jer od Juliana bi ubijen, koij sidde na gniegovu Pristoglju, ma i on posli dva Missecza vladagna bì ubijen od Severa, koij izzage na Czesarstvo, i vlada çetarnajest godisctah.

Na 203 Zeferin Rimglianin za Papu izàge. Tertulian, Simak, i Ireneo, u svetom Pismu Mudroznanzi, ovosu vrime bili. Potomtogga dogodine danah nastade pètò svete Czàrqve progonstvo, bihu mnoghi pravovirnih muççeni.

Digitized by Google

Na 213 Po smarti Severa Czessara, gniegov sin Anton za Czessara izzage. A za gnim bì uççignien Popilio Makrin na 220 Alli nevlada neggo jedno godiscte, i dva Missecza, jermu, zajedno s' simom Diadumenom bi glava odsiçena.

Na 221 Kalisct Rimglianin za Papu bì uççignien, i ovvi Papa zappovidì dasse Redovnizi xenniti nejmaduh. Anton Heliogabalo za Rimskoga Czessara stadde. Alli od svoijh slugah bi zaklan. Na koga misto stupi Alexandro Sever na 225 koij posli trinajest godisctah Czessarovagna bi ubijen od svoijh Vojnikah.

Na 226 Urban Rimglianin na pristoglju S. Petra sidde. Ovvì dopùstì Redovnikom Basctine i Kmette darxati.

Na 236 Ponzian Rimglianin, po smarti Urbana, na pristoglje svete Czarqve Katoliçanske uzzage.

Na 238 Maximin Drinopogliacz Slovignianin, za Czessara Rimskoga izzàge. U tò vrime poççe scesto progonstvo pravovirnih slugah Boxij.

Na 240 Bi uççignien za Papu Anter Gark. A Gordian za Rimskoga Czessara stadde.

Na 244 Vladaoje Slovinskim Darxavam Kragl Svates, a Slovigniani nad koijm òn Kragl bisce zvajuse Avari, i Abari.

Na 247 Filip Arapin dvadeset i osmi Czessar Rimski bi uççignien; Vladaoje svoijm sinom pèt godisctah Czessarstvom; i ovvi bisce najparvi od Czessarah, i Rimskih Poglaviczah, koij Karst sveti primi: A bì Karstjen od svetoga Fabiana Pape, koij u vrime reçenoga Filippa na pristoglju S. Petra sigiasce.

Digitized by Google

Na 252 Decio u Srimu rogen, od Kollina plemenita, i Naroda Slovinskoga, bi za Czessara Rimskoga uçignien. Ovvise Czessar pobbi z' Gottim Slovinzim, koijh bihu Dunaj prisli, i u parvom meghdanu trideset igliagah reçenih Getah poghibe, alli ù druggom poghibemu sin, i mnoggah Vojska gniegova. Pod reçenim Czessarom poççe sedmo svete Czarqve progostvo, ter mnoghi Karstjani Mukku podnisce, u koje vrime i Fabian Papa bì Mucçen u Rimu; na koga misto stupi Papa Kornelio, koij branech Virru svetu umri Mucçenik.

Na 254 Trebonian Franczuz, od Vojnikah bi Czessarom Rimskim uççignien, i ovvi Czessar z' Gottim Slovignianim uççini Mir, podloxivscise pod Araç, Rimskomu immenu Sramotnì. Vladaoje svoijm sinom jedno godiscte, pak od svoijh sluga obba ubbijeni bihu. Bribirani u tò vrime ubbisce svetoga Maxima. A na 255 sidde na pristoglju svetoga Petra Stipan Papa.

Na 256. Po smarti Treboniana, i sina gniegova Volusiana bì postavglien na Czessarstvo Licinio Valerian, koij s' Persianim Boj bijuchi bi ussachien, i oslipglien, a izvan toggà sluxasce za stollacz Kragliu Persianskomu, kada na Kognia uzjahivasce.

Na 257 Xisto drughi togga immena za Papu bi uççignien; u koje vrime bihu na Svitu Gargur Neocesarin, i Dionisio Alexandrin. Dogodine dánah posli uzviscegna Xista Pape poççè osmo Czarqve svete progonstvo, ù komu iz megiu ostalih bì Muçen reçeni Papa Xisto, S. Lovre, Ciprian Kartagin, i ostalih mnoghì.

Na 260. Licinio Galieno Valerianov, sin, po suxagnstvu Otcza svoga Czessarstvò Rimskò imma-

Digitized by Google

de, i ovije Kraglievà jedanajest godisctah. Najposli bì ubijen od Cekropa Dalmatina.

Na 269. Felicz Rimglianin ovò godiscte bi uçignien Papom.

Na 271. Flavio Klaudio Slovinacz Dalmatin, najbogli Rimski Czcssar postaoje. Ovvì Gotte, i Scite pridobioje. Nimze takoger srichno pridobì, pod oblast Rimskoga zapovidnisctva podloxì.

Na 273. Entikian bì Papom Rimskim uçignien. Aurelian takoger Slovinacz, roddom iz Srima u Slavonij, bi na Czesarstvo Rimskò uzviscen. Okkolo ovvogà vrimena razbijeni bilisu Gotti, koijh bi possiçeno trista, i dvadeset igliadah. Brodovah gniovih u Dunaju potonù dvi igliade. Ostalih pobigosce u Ungarskè Gorre, gdisu pak od glada pomarli. Poghibe u tem boju mnoggo Vitezòvah Dalmatinskih, najvechiè Kognikah, dokijh pridobisce Gotte.

Na 279. Klaudio Tacit na silluse Rimskim Czessarom uçcinnì, alli poslìe scest Missèzih svoga vladagna bi od vlastiti slugah. Brat gniegov Anton Florian na-silluse uçini Czessarom, alli poslie ossamnajest danah vladagna xivot svarscì. Na koga misto stùpi Marko Aurelio Slovinacz, iz Srima roddom, olli (kako drughi kochie) Dalmatin. Ovvi bisce Vojnik silni, koij pridobì u zemgli Franczozskoj çetiri stotine igliadah Nimaczah: u zemgli Slovinskoj razbi, i pridobì Sarmate. i Gotte, a i toje nikkì drughi Narod Slovinski, *alliti* Illiriçki.

Na 281. Kajo Dalmatin na Papastvo bi uzdignùt. A na veliçanstvo Czessarsko ki uzviscen Aurelio Karo, koij s' Persìanim boj bijuchi poghibe. Bi uçignien Czessarom na 286.

Digitized by Google

Na 288. Dioklezian Slovinacz Dalmatin, na Pristoglju Rimskoga Czessarstva sidde, koij za pomochnika u vladagnu immade Maximiana. Pod ovizim Neznaboxzim desètò, i najveehiè progonstvo tàrpì Czarqva sveta. Iz megiu ostàlih neizbrojenih Muçenikah, bì sveti Kajo Papa, od Kollina Dioklezianova, bratmu Gabin, i Chierscamu Suxanna.

Na 291. Marcellin Rimglianin na Pristoglìu S. Petra sidde; a za gnim na 300. bi uçignien Papom Marcel. Vandali u tò vrime Moldaviu, i Karavlascku zemgliu porrobili jessu.

Na 307 Eusebio Gark bi uçignien Papom. A Galerio Maxim, i Constantio Kloro Dalmatin Rimskim Czessarstvom vladasce. Immadosce Czessarstvo na 308.

Na 309 Melkiade Papa trideset i trechi ù ovoje vrime uçignien, i ovvi narredi dasse u Nedigliu, i u Cetvartak postiti nejma.

Na 310 Konstantin velliki Slovignianin, od Nissa roddom, na Czessarstvo Rimskò izzage; pokarstise, i uççinni dobra mnoggà, navlastitò Svetoi Czarqvi, kojoj darrova Rim Grad, i drughè Darxave po Italii. Kraglievà trideset i jedno godiscte, i umri u Czarigradu od Otròvah.

Na 314 Sveti Silvestar Rimglianin na Pristoglje S. Petar bi uzviscen, i ovvi Papa Karsti Kostantina vellikoga.

Na 317 Kostantin velliki pridobi Licinia u zemgli Slovinskoj; a na 319 Vojevaje suprot Scitom, pridobijo Kraglia Rasimoda. Ovvi Czessar uççinni Most priko Rike Dunaja.

Na 325 Bi uççignien za Papu Marko Rimglianin; a za gnim do dva godiscta di uzviscen na Papastvo Julio.

Digitized by Google

Na 328 Konstantia velliki poczè zidati Czarrigrad. Skozia, i Hibernia, i sva Armenia ovò vrime sveti Karst primisce.

Na 338 Rodioseje sveti Jerolim Slovinacz, i Nauçitegl svete Czarqve u Strigonu, olliti (kako drughi piscuh) u Skradinu. Otacz gniegov zvascese Eusebio.

Na 341 Konstantin drughi togga immena, sin Konstantina vellikoga, za Czessara Rimskoga izzàge, i u Czarrigradu sidde.

Na 353 Liberio Rimglianin na Papastvo bi uzviscen.

Na 365 Julian Apostata, alliti odmetnik izage za Czessara Rimskoga, i sidde u Czarrigradu. Ovvi Nevirnik Fratarije prija bijo, pak ostavivsci Red svoj, i zanikavsci Issukarsta uczinise Czessarom, i bi velliki immena Issussova progonitegl, alli poghibe druggò godiscte svoga Vladagna. Na koga Pristoglje stùpi Jovian Slovinacz, od Srima iz Slavonie roddom, na 367 i u tò istò vrimè izzàge za Papu Felicz drughi toggà immena.

Na 368 Valentinian bi uçignien Rimski Czessar. A na 371 Damaso Spagnol sidde na Pristoglju S. Petra. U istò vrime bilisu na Svitu ovvih svetih Nauçitegli Basilio, alliti Vassilia velliki, Cyril, Ambrox Biskup, Epifanio, i Gargur Nazianzen.

Na 373 Ugriçichi, alliti Maçxari ovvò vrime dogiosce iz Scithie u Panoniu, alliti Slovinsku zemgliu, desset stotinah, i ossamdeset igliadah Gliudih vellikih, i malih, i ovvih s' Slovinzim xcstoke Ratte immadosce.

Na 379 Za Valentianom Czessarom bi uzviscen

na Czessarstvo gniegov brat Valentin. A po smarti istòga na 383 stadde za Cessara Gracian, sin Valentianov. Za Papu bi uçignien Siricio Rimglianin na 385.

Na 388 Teodosio Spagniol Czessarstvo Rimsko immade. Pobise s' ovim Czessarom Maxim, i bi od Teodosia pridobiven. Pobise takoger i s' Marcelinom brattom Maximovim, i dobbiga.

Na 394 Bi xestok Rat megiu Czessarom Teodosiam, i Eugeniom u Istrij, alliga Teodosio çestito nadvlada. A na 395 dvà sina Teodosieva razdilisce Czessarstvo megiuse. Arkadia stariega bratta, od ossamnajest godisctah, doge na dijo ava Istoçna strana; Onoria beatta mlagega, koij tadda imadisce godisctah dvanajest, sve zapadgne stràne na dijo dogiosce, i bihu tadda dva Czessara, Istoçni, i Zapadgnì. Gotti Slovigniani u tò vrime robilisu drughe Orsaghe.

Na 400 Raigost doscaoje s' Vojskom iz Scizie u Dalmaziu, i ostàleh Slovinske Banovine, ter protiva gnima srichno vojujuchi, jakiseje punno uççinnijo. A na 401 Gotti Slovigniani uzzesce Rim, i gniov Kragl zvascese Alarik. Attila parvì Kragl postàde, i zvascese biç Boxij. Doge s' Vojskom u Dalmaziu, protiva komu podixese Makrin Dukka, alliti Vojvoda Dalmatinski, i Tetrich Dukka Istrianki, tesre xestoko pobisce, i s' obe strane, mnoggo igliadah mertve Vojske ostade, u komu boju poghibe Makrin Vojvoda Dalmatinski, a Tetrich Istrianin bi ù Çello Strilom ragnen.

Na 411 Bi uçignien za Papu Innocezio Parvi. U to vrime Grad Buddim zipati poççe Buda brat Attilin.

Digitized by Google

Na 413 Honorio bi uzviscen na Czessarstvo Rimsko.

Na 417 Gotti zadobilisu Spagnolski Orsagh.

A na 420 Zozim Gark na Papastvo bi uzviscen.

Na 421 Mletaçki Grad Çudnovati, i plemeniti zidatise poççè.

Na 424 Bonifacio bi za Papu postavglien, a za gnim bi uçignien Celestin na 426.

Na 431 Teodosio Mlaggì bi uzviscen na Czessarstvo Rimsko, a na Papastvo Sixto trechi *togga* immena na 433.

Na 439 Leo ovvoga immena parvi Papa bi uçignien. A dogodine danah za-gnim na Czesarsko pristoglie uzage Marcian.

Na 451 Kragl Ungarski Attila poççe robbiti zemglia Nimaçkù, ì drughe Darxave po Svìtu, alli bì razbijen od Ezia Rimglianina, na Poglia Katalonskomu.

Na 452 Leo Pedeset, i parvi Rimskì czessar postaoje. Roddomje Gark. U tò vrime Kragl Attila osvoì Troghie, Split, Sibenik, Biograd, Segn, Parenzu, i ostàle Gradove po Dalmazij. Razzorì potomtogga Vellikì Grad Aqvileu, mnoghe drughe po Italii. Oxxenise, posli toggà vojevagna star od godisctah stò, i dvadeset i çetiri, s' jednom mladom Divojkom, i budduchimu karv na garlo uddarila, sc'gniomese zadusci u vrime najvechiega vesseglia-

Na 457 Ardarik Kragl slovinski dixxe Vojsku protiva Attilovim Sinovom, kojeh priddobì, i possiçe Vojske Ungarske 30000 U'komu boju poghibe i Elak sin Mlaggi Attilov, a drughi uttece, i od togga vrimmena padde vellika silla Attiline Vojske, i gniegovih Sinovaj. Ma na 460 Dinçich sin

Digitized by Google

Attilin skuppivski Vojsku, uddarri na dojgniu zemgliu Slovinsku, i podside Grad Bossanje, protiva komu doge Kragl od Liburnie, Kunimund immenom, nagn uddarri, razbiga i iztira iz Darxave svoje, ma i on u boju poghibe,

Na 463 Hillario Papa Rimski ovoje vrime uçcignien. A za gnim Papa Simplicio, na 470.

Na 473 Teodomir Kragl slovinski, Kraglievasce u slavonij krajem Save, i ovvi osvoij Grad Nis, Prizrien, i mnoghe drughe. Posside potomtoggà Salonich, i budduchi s jaspram podmichien ostaviga, i to isto godiscte umri, na koga Pristoglie uzage gniegov sin Teodorik, koi oslobodi Dalmaziu, Reziu, i Italiu od ussilnikah, i progonitegliah.

Na 474 Zenon Czessar Rimski bì ovò vrime uçignien; Vladaoje 70 godisctah Czessarstvom. Posli ovogà nije bilo druggoga pravoga Czessara Rimskoga u zapadgnim stranam, do Karla Vellikoga.

Na 475 Odokar Kragl Slovinaczah, kojise zvaju Varlì Heruli, i Vandali, osvojivsci Rim, uçinijoseje Kragl latinki. Dòge potomtoggà u Dalmaziu silnom Vojskom, i pridobivsci Kraglia Ojacza, osvojimu Kragliestvo, i rascirise krnto, alliga iztirà gorri reçeni Teodorik Kragl posavski, kakoje mallo prija reçeno.

Na 484 Felicz trechi togga immena bi na Pristolje S. Petra metnut. A za gnim na 491 bi uçignien Anastasio drughi ovoga immena.

Na 493 Teodorik Kragl od Slavonije podixe Vojsku na Odokara Kraglia Slovinaczah Vandàlah, alliti Herulah, i pogubivsci gniega, i Vojsku gniegovu uççinise Kragl od Italie.

Digitized by Google

Na 498. Simak za Papu ovoje vrime uçignien.

Na 501. dogiosce Bulgari Slovinzi od Rike Bulghe, na ovu stranu Dunaja u Slavoniu, s' koijmse pobi Arist Dukka, alliti Vojvoda Slavonski; ma bi tad. dà nesrechian, jermu Bulgari ossam igliadah Junakah possikosce.

Na 512. Hormisda bi postavglien za Papu. A Justin Drinopogliaz, od Naroda Slovinskoga, bi uççignien za Czessara Rimskoga i Czarrigradskoga na 515.

Na 522. Za Papu bi uçignìen Ivan Tasko. A za gnim na 524. postade Papom Felicz, toggà immena Çetvarti.

Na 526. Kraglievaje ovò vrime u Dalmazij, i Arvatskoi zemgli Selimir, Svevlada Kraglia sin.

Na 528. Bi uççignien za Czessarra Rimskoga, i Czarigradskoga Justinian Slovinacz, rogen u Prezrienu Raske Zemglie, i ovvi bisce Sestrich Csessara Justina. U to isto vrime za Papu bi stavglien Bonifacio. A za gnim Ivan drughi, na 520. Za gnim Agapit na 535. Za Agapitom Silverio na 535. Za Silveriom Vigilio Rimglianin na 537.

Na 541. Doge (kako nikki Pisaozi hochie) u ovò vrime Kragl Slovinski, Ostroilo u Dalmaziu, koij istiravsci stàreh Slovinze iz Darxavah gniovih, svoje iznova nasseli.

Na 543. Pelagio Papa ovoje vrime uçignien.

Na 548. Dixxe Ostrivoj, alliti Ostroilo Vojsku, i osvoij gorgniu Dalmaziu do Draçeva. Posli togga porrobi zemgliu Drinopoglsku.

Na 550. Svevlad sin Kraglia Ostrivoja, po smarti Otza svoga za Kraglia Slovinskoga stadde, i ovvi uddarri s' Vojskom na zemgliu Garçku, terje

Digitized by Google

brez milosargia porrobisce, i Vojsku Czessarovu issikosce kruto. Posli toggà na 552. osvoij Svevlad Macedoniu, i Ilyriu, terse od toggà vrimena reçeneh Darxave Slovinske prozvasce. Na 544. Slovinzi pridobisce Gotte, issikavscij na punno mistah, a i Gotti reçenih bihu od Jezika, i Naroda Slovinskoga. Oddosce poslie togga u Sicilin, i svoje nemilo porrobisce; ma najposlie bilisu istirani od Germana Vojvoda Czessarova.

Na 564. Justin. mlagi raddom Slovinacz za Czessara Rimskoga, i Czarrigradskoga bi uçignien U' tò vrime dogiosce nikkih druhi Siovigniani, imimenom Abari, olliti Avrai u zemgliu Slovinsku na onnuh stranu Dunaja, i osvoijvsci na sillu Darxave prikodunajske, punnose jakih uççinnisce Potomtoggà uddarisce na Istrianze, i na druhè mnoghà Darxave i Narode, kojeh pridobivsci pod Araç obratisce.

Glavar gnihov, olliti Vojvoda, zvascese immenom Bàn, od Koga Dokke, alliti Vojvode Slovinskeh Banise prozvasce do dneva Danascgniega. Ovvise Poglavicza punno vellik, i mogoch uççinnì, tako, da istoga Czessara Czarrigradskoga (osvoijvscimu darxave mnoghè) pod Araç podloxi, dajuchimu na godiscte po stò igliadah zlatnih Dukatah.

Na 575. Tiberio ovvogà immena druhi na Czesarstvo Rimskò, i Czarrigradsko bi uzdignut. A na Papastvo Benedetto Rimglianin na 577. U tò vrime Slovigniani Abari Grad Seghedin osvoijsce; a za gnim do godine danah Srim, stolno misto Kragliah Slavonskih.

Na 582. Maurizio Zet Tiberia Czessara, na Czesarstvo stùpi. A za gnim, dogodinè Dana, Pe-

Digitized by Google

lagio drughi toggà immena bì uçìgnien Papom.

Na 584. Reçeni Slovigniani Abari, Grad Zemun kod Dunaja, drughè mnoghè do temeglia razorili jessu. Potom-togga porrobisce Drinopoglie, i sve do Czarrigrada Darxave; Dalmaziu po isti naçin svu razruscisce, i u gnioj Çetardeset oboriace do zemglje Gradovah.

Na 596. Muhamed Turski zakonosca rodioseje ovo vrìme u zemgli Arapskoj, i u Gradu Medinu od Otcza Abdule, i Matere Emine.

Na 602. Foka ovò vrime Czessarstvo Rimkò, i Czarrigradskò bi uzdignut. U vrime gniegovo Slovinzi svu Istriu opustili jessu, pobivsci Vojnike Czessarove, i tose zgoddi na 604.

Na 605. Sabinian bi za Papu uçignien. Za gnim na 607. bi uçignien Bonifacio trechi toggà immena. A na 609. Bonifacio Cetvarti na Pristoglìu S. Petra sidde.

Na 611. Heraklio Foku Czessara umoriti çinnì, i on na Czessarstvo stùpi.

Na 614. Bì za Kraglia Slovinskoga, i Abarskoga Kajan, koij porrobì i osvoij vas Friul izza Mletak; ohside potom-togga Velliki Grad Vidam, ù komu zapovidasce Udovicza Romilda, i razgledajuchi iz Grada Kraglia Kajana, mladichia lipa, i pristala, zagliubise u gniega, i poslamu po virnu sluzi kojoimu pisce, da akkoje hochie za xennu uzzeti dachiemu Grad pridati. Obetajoj Kajan na vogliu uçìnniti, i tako pusti nesrichna Xenna u Grad abare, koijh brez milosardja budduchi, sve Gragiane possikosce, i uççinnisce velliku nevirnost. Kajan nevrini parvu noch spavaoje s' Romildom, poslie toggà priddadeje o ruke neçistih bludnikah,

Digitized by Google

a najposli na kollaczje nabiti çinni: dillo, nemilo, i sa, svim opako. *Discant Mulieres.*

Na 620. Oppèt Slovinzi Abari porrobisce Darxeve Istoçne do Czarrigrada, i zaradi toggà Czesar od Kraglia bi ussilovan mir pitati.

Na 637 Dalmatini Slovigniani obsidosce Grad Sipont a Latinskoj zemgli, ubbisce Aja Vojvodu, i svu gniegovu issikosce Vojsku. Posle toggà do godine danah, Abari Slovigniani porrobivsci Dalmaziu, diliscese priho Mora robbiti Italiu.

Na 638. Oppet Slovinzi Avari dogiosce u Dalmaziu, i sve Gradove, koje prija oborili nebihu razzorisce do Temeglia, megiu ostalim velliki, glassoviti, i punno plemenit, Grad Solin stolno, misto Czessara Diokleziana. Stari takoger razorisce Dubrovnik, i savim opùstisce; ma ostavivsci Gradove ostaleh, od Solina kratko skazanje çinuim.

Grad Solin, kogase sctogod zgraggè i sad nahod, bisce na lipo mistu u krai Mora uzidan, a po srid gniega Rika iz Planine izviruchi tecziasce, i zalivasce u Morre. Ragiajuse u reçenoj Risczi Ribbe pastarve, i Uggorri slatkosi izvarsite. Grad Solin u scirrinu punno vellik nebisce, alli duglina gniegova (kako pisaozi kaxu) bi scest migliah latinskih g'Zapadu protegnuta. Bisce reçeni Grad podloxan Rimskim Czessarom, u komu Dioklezian velliki, posli kako ostavi Czessarstvo, za svarsciti xivot u miru, vesselo i çestito dospiti dneve svoje, pribivati poççe; i u kojoj stvari nebisce urescen, onga çinni uresciti, sagradivsci lipe zgragge, i çudnovate Pollaçe, dostojne velliçanstvu gniegovu, takò dasse mogasce jednomu Rimu prilikovati.

Digitized by Google

U kraj Mora od Solina tri Miglie deleko, jedan Palacz velliki uzidati Dioklezian çinni, koijse zvasce Palacz naslagegnja, i gniegova uxivagna; i ovvi Palacz, alliti Polaça Dioklezianova sadase Grad Split, najlipsci koijse u Dalmazij nahodi zove. Budduchi dakle Solin Grad obrani za pribivaliscte jednoga Svita Gospodara, i istoga Otaçbina stara; kolliko bi gniegovo veliçanstvo u bogatstvu, tolliko Solin bi vellik u lipoti, tvargiavi, od svakke varste zagraggi çudnovatoj. Koga, izvan reçenih zgragiah, resciasce, i kichiasce Czvit Gospodè Slovinske, Vlastele plemenite, Knezovah, Banah, i od svakke varste Glavarah.

Parvi Arkibiskup Solinski, i Metropolita od sve Dalmazie, i Kroazje bioje Dujam sveti, Uççenik Petra Apostola, od koga bi za Pastira Duhovnoga u reçeni Grad poslan, i vladalacz Czarkavah gniemu podloxnih uççigniem. Mnoghisu posli gniega Arkibiskupi Solinskih bili do razasutja Grada, koje, za neuzmnoxati govoregna nespomignem: samo od Honoria dvadeset i parvoga Arkibiskupa Solinskoga, i gniegova Sabora, koga uçinijo bisce na 581. kratku uspomenu çinnim. Budduchise uzmnoxali po Dalmazij karstjani, po pripovidagnu slugah Boxijh bi potribito uzmnoxati ne samo Parroke, alliti Pastire po Sellim, neggoli josc, i Biskupe po Gradovim, iza-tu svarhu reçeni Honorio Arkibiskup zovnuvsci sve Biskupe od Dalmazie, i semglie Arvatske, gniemu kakono Primatu, alliti najstariemu vladaoczu duhovnomu podloxne, se gnima godiscte immenovano Sabor opchieniti uççini, i posveti za Biskupe od nikki mista tri Redovnika; iz megiu koij bi posvechien za Bisku-

pa Makarskoga Stipan Pop Solignianin, i ovoje parvi Biskup od Makarske, kojase u tò vrime zvasce Mukaro, Grad u starà vrimena tvard, i dosta obilat, u komu reçeni Stipan Biskup sagradi Czarqvu, i uttemegli Biskupsko Pribivalischte.

Alli razorivsci nesnaboxzi Grad, bi takoger i Czarqva do temeglia tako razorena, dajojse ni za temegl, ni za mistò gdije bila uzidanà znatti nemoxe ni-odkoga, dòk nebi na Pristoglie Pastirskò usviscen Prisvitli, i Priposctovant Stipan Blaskovich, reçenoga Grada, Neretve, i Imotskoga pridostojni Biskup. Ovvi dakle (po nadanutja Boxiemu) zemgliu blizu Mora od Marka Caçichia, reçenoga Andriascevichia, i Ivana Caçichia kupivsci, i naredivsci Poslenìkom da ugnioj rade, bi u dubini zemglie nascast temegl Czarqve reçene, gnie duglina Scirina i naçin na koij sagragena bisce.

U istom temegliu Czarqve nagioscese dva Stupa od mramora, na Ploççi tri Krixa udigliana, i na jednoj ovve riçi: *Stephanus Episcopus, Stipan Biskup.* Nagese takoger prid-otarnik od Kamena, i draghè stvari starè s'Krixim posvechienim od reçenoga Stipana Biskupa, a nasceste od Stipana Biskupa Blaskovichia, koij blizu reçenoga Czarqve temeglia sagradi lip, i vellik Palacz, alliti nascki Pollaçu, gniegovu velliçanstvu dostojnu. Czarqvu takoger lipu uzidati çinni, na posctegne Prisvetoga Trojstva, Divize Marie, svetoga Filippa Neria, i Stipana parvoga Muçenika, koje dospitak bì na 1758. I tako od sagragenja parve Czarqve, do gniezina od temeglia ponovgliegnja, bivà godisctah 1207. budduchise poçela zidati od Stipana Solignianina na 581.

Digitized by Google

Akko budesc moj posctovani sctioçe dobro promisliti ovò moje (premda neuresceno) govoregne, poznachiesc da stvari reçenè nisu brez kakvagod Otajstva çudnovata, i provigenja Boxijega: Stipana parvoga Biskupa Makarskoga imme, i uspomena, i gniegove Czarqve temegl u zemgli tolliko stotinah godinah stati, i na svitlost po Stipanu Blasckovichiu (komu Gospodin dopustijo zdravje, i dugh xivot) izachi, brez Otajstva biti nemoxe; a budduchi i Blaskovich od starine Solignianin, kakochiese barzo vidditi, moxxese lasno dogodit, dassu obba Stipana istoga rodda i plemena. Sa svim tim ostavivsci ovò govorenje, vrachiamse na skazanje Solinskoga razasutja.

Na 639 nahogiascese u Solinu Arcibiskup immenom Teodor, alliti u nasc Jezik Todor, i u vrime ovvoga vladaocza Soligniani samose immnom Karstjani zvaju, alli dillo Karstjansko, olli u mallim, olli niokomuse nenahogiasce, i zaradi gniovih zlochia hotti Gospodin Bogh pokarati, i razrusciti glasoviti Grad Solin i gniegove Gragiane, dopustivsci reçenim Abarom Slovignianom, olli (kako pisce Toma Arcidjakon Splitski) Dukki, nascki Vojvodi Neretvanskomu dasse s' Vojskom podigne, i grisnike pedipsa. I takò reçeni Dukka skuppivsci mnoggo igliadah Kognikah, i piscaczah podixese prid gnima, i uddarrì na Solin sa sviga stranah okolivsci, i jurisce brez pristanka çinechi, jedni na vrata Gradska navaglivahu, drughì prislonivsci listve na Bedene Grada skakaju. Gragiani nesrichni, premda pametna, slobodna, ni gliubezniva vladaocza taddà nejmadiju, sa-svim tim za punno vitexkise branisce; alli videchi gdi Gospoda

Digitized by Google

najvechiah, i bogatih Targovczi svoja imanja u Brodove, za pobignuti karczajuh, i sa-svom obiteli ugnie ullaze, izgubivsci ussanje, ostavisce Bedene braniti, ter na bugliuke k'Moru, Muscko, i Xensko, màlò i velliko s'jednim plaçem, ì vikkom pobigosce, a megiutò neznaboxci budduchi u Grad ullizli, poçasce sichi, neprostivsci Muscku ni Xensku, Starru ni mladu, upalisce Grad, i sve kuchie, i palace po gniemu, najposli i zidove od Grada, kuchiah, i Czarkavah do temeglia nevìrnici Gotti od Neretve razorisce. Teodor Arcibiskup prija toggà nesrichnoga dogagiaja' bisce poscao s'ovogh Svita, a Gospoda, i ostàlih moguchìh, koijh svoje Brodove imadihu utekosce priko Mora, od koij jedni nasellisce Skogl, alliti nascki Otok immenom Soltu pram Gradu Splittu u moru, u komu Ottoku pribivajuchi, uçiniscese od Gospodè Solinske, i bogati Targovaczah Texaci, i Lovczi, do dneva Danasegniega, premda ne svikolici, kakono ni po ostalim od Dalmacie. Iz megiu ostalih Gliudih Kriposnih, kojise u Solti otoku porodisce, bisce jedan Nikola Biankuvich Biskup Makarskì, punno kripostan u Nauku, i provogenju xivota Svetoga. Drughije Stipan Blaskovich, priçasni Biskup Grada reçenoga makarske, kojise i sada u Zdravju, i çestitu vladanju nahodì: Bogmu xivot produxijo, i Dusu saranijo Amen.

Nikki pak od Solignianah staddosce u Braçu, nikki u Farskom otoku, i u Visu, a jednise ustanovitisce u Korçulanskom Otoku, i na ovvi naçin dospi slava, posctenje i dika glasovitoga Grada Solina. Ovò istò vrime vladasce Svetom Czarqvom Papa Ivan çetvarti toggà immena, Dalmatin Za-

Digitized by Google

dranin roddom, koji millujuchi svoju Otaçbinu, poslaoje u Dalmaciu Martina Oppata s' mnoghim jaspram, da odkùpì suxgnien od Neznaboxaczah zarobgliene, i dajih u Latiskù privede zemgliu. Svetà takoger Tilesa da iz Dalmacie, i Istrie dignè, i u Rimjih donese; i takò sve reçeni Abat Martin opravivsci, povràtise nazad.

Na 640 Dogiosce Arvati od Goreh Babbinè u Dalmaciu, i istirravsci stàreh pribivaocze Slovinske, Arvatskù nasellisce zemgliu: a prozvascese Arvati od gniova Bana; komu Arvat imnie bisce.

Na 641 Kostantin sin Heraklia Cessara, na oççevo pristolje uzage. Za gnim immade Cessarstvo gniegov sin Constans na 643.

Na 644 Martin Papa ovoje vrime poçeo vladati Czarqvom Svetom. A Slovinskim Abarskim Darxavam vladasce Kragl Kajan, i ovvise pobbi s' Vukom Vojvodom Furlenskim: biscese tri dnih ovveh Poglavice, alli çetvarti dan Kajan Slovinacz razbi Vuka, i Vojsku gniegovu.

Na 647 Eugenio Rimglianin bì Papom uçignien. Posli Eugenia na Pristolju S. Petra sidde Papa Vitelian na 650.

Na 667 Pobiscese Slovinci, i Franczuzi u zemgli Koruscko j, alli Franczuzi bihu razbijeni i issiçeni od Slovignanah, u homu boju poglibe sin Pipina Kraglia Franczuzskoga, Astiagis immenom.

Na 668 Adeodato bi uçignien Papom; a za gnim Constantin çetvirti Rimskim, i Czarrigradskim Cessarom, na 670.

Na 683 Sidde na Pristolju Czarqve Catoliçanske Benedetto drughi togga immena Pape. A posli gniegove smarti na 684 Ivan Antioken peti tog-

Digitized by Google

gà immena za Papu izzàge. Na 687 Bì uçignien za Cessara Justin, alliti Justinian mlaggi.

Na 688 Franczuzi bihu zapovidnici u Arvatskoj zemgli, kojih neizreçeneh propasti i ussillovanja Arvachianom çigniaju, a iz megiu ostàlih zalah ovò: maluh Diczu izdiràju Matteram iz rukkuh, pakjih razkidivàju, i Psom baczàju. Oppaçinu takù Arvachieni podnossiti nemoguchi, issikosce po svojoj Darxavi sve Vladaoce Franczuzske, i gniove Vojnike. Razumivsci Kragl od Francze zlo opravglieno, posla silnu Vojsku na Arvate, protiva koji vitexki oprìsce Arvati, i za sedam godisctah bisce, pakjih najposlie sc' gniovim Generalom sve hametom pobbisce.

Na 692 Seraceni pridobivsci Rimgliane, pocesce glassoviti nastajati, a Rimglianise u junasctvu smagnkavati. Na 698 Mujamat s' Prebegim Slovincim uddarrijoje na Traciu, alliti Romaniu, odkud mnoggò Plino, i Robje dovvede. Gotti Slovinci ovò vrime Ariansku Eresiu, alliti stramputje obbacivsci Katoliçansku virru zagarlisce.

Na 696 Leoncin baczivsci Justiniana Czessara s' Pristoglia, Czessaromse uççinni; alli na 699 Tiberio trechi toggà immena pogubivsci reçenoga Leoncina, za Czessara ù Czarrigradu stadde. Na 700 Krak sagradi Grad u zemgli Pogliaçkoj, koijse zove krakovia. Rimgliani u tò vrime razbisce Karacene, i dvistaijh igliadah possikosce.

Na 706 Slovinzi porrobilisu Darxavu Furlansku, i Lumbardiu, i pridobivsci gniove Vojske, possikosce Ajadu Bana Furlanskoga sa-svim Plemichim koje biu uffatili, i Ferdulfa Dukku Longobardskoga. Zarobisce taddà çegliad mnogguh, zaplini-

Digitized by Google

sce Plino brez broja, i donisce Bogatstvo neizmirno u Zemgliu Slovinsku.

Na 713 Filip Bardesan na Czesarstvo Rimsko, i Czarrigradsko bi uzviscen, za gnim Anastasio na 715 A posli gniega Leon trechi na 717.

Na 718 Dovezlisuse Saraceni iz Asie u tri igliade Brodovah, koij s'Mora, i skopna Czarrigrad podsidosce, alliga neuzesce. To istò litto dvajest i pet igliadah reçenik Saracena, bi u Bulgarij pobijeno, a drughi piscu trideset igliadah.

Na 730 Karlo Martel s'svojom Vojskom u zemgli Spagnolskoj possiçe Saracenah trista, i ossamdesset igliadah.

Na 740 Kostantin peti togga immena, stadde u Czarrigradu za Czessara.

Na 756 Okkolo ovvoga vrimena Kraglievaje u Dalmazii, i Arvatskoj zemgli Budimir, Kragl sveti, i ovvije razdilijo svoje kragliestvo u dile, i Banovine. Na 757 Pavao Parvi togga immena bi Papom uççignien.

Na 763 Izza Czarnoga Mora oppet nikki slovinski Narod doge, i stadde krajem vodde Atarne, na 768 bi uçignien za Papu Stipan trechi togga immena; a posli gniega na 772 bi uçignien za Papu Andrian.

Na 782 Kostantin scesti ovoga immena, a sin Leonov, na Czessarstvo bi uzdignut- Ma gospodstço mallo uxiva, jerga s'czessarstva svargosce, i oçcimu izvadivsci, u tamnizu postaviscega. Od koga vrimena Czessarstvo Latinsko bi prinesceno u zemgliu Nimaçku; i dva Czessara tadda postasce, jedan nimaçki, i zapadgni, a drughi Garçki i izzodgni, obbasse zçaju Czessari, i zapovidnizi Rim-

Digitized by Google

ski. I tako Karlo velliki najparvije Czessar Nimaçki postao.

Na 811. Nicefor Garçki Czessar od Bulgara bi xestoko razbijen, i gniegova Vojska issiçena. Posli koga boja Bulgari obsidosce Czarigrad, alliga neuzesce.

Na 812. Bi uçignien za Czessara Czarigradskoga Mihaijlo, koij do godine danah dignuvsci Vojsku protiva Bulgarom, bi od isti razbijen kod Drinopoglia na dva Klasna. Potomtogga pridavsci Czessarstvo Leonu Armeniu uççinise kalugerom.

Na 814. Ludovik sin Karla Czessara Nimaçkoga, po smarti Otcza svoga na Pristolju Czessarskomu sidde. A za Papu bi uçignien Paskal na 817.

Na 818. Ban Gliutovid, Vladalacz od Poxeghe, Srima, i Slavonie odvarxese od oblasti Czessara Ludovika, poççe sc'gnime boi bitti, i robbiti tuge Darxave. Bisce u to vrime Kragl Dalmatinski immenom Borna, koij dixxe Vojsku na Bana Gliutovidda, pobbise sc'gnime kod vodde kuppè, i bi od Gliutovida pridobiven, i vojskamu issiçena.

Na 820. Uddarisce sa tri strane Vojske na Bana Gliutovida, allimu nemoguchi uççinniti zla nikakva, sramotnose na zad povratisce, sc'gniovom sctettòm vellikom, jer mnoghi sc'gnimese bijuch poghibosce. Ma do godinè danah, budduchi punno vechià i jaççà Vojska Czessarova uddarrila na gniega posli mnoggo boja i Arvanja bi pridobiven, i istiran iz Slavonie, koij pobixe u zemgliu Sarbsku, k'Vojvodi Sarbskomu, od koga bi lipo primglien, i u dvoru reççenoga Vojvode allìti Dukke darxan; allise Gliutovid ukàza nepoznan, i xestoko neviran, jer poggubi svoga Dobroçiniocza, i

Digitized by Google

uççinise Gospodar od gniegova Grada, i Darxave. Pravoje reçeno: *neçinni dobro nepoznanu, date zlo nenage.* Ma, ko zlo çinni dobro svarsciti nemmoxe, Gliutovid iz Darxave Sarbske buduchi istiran, pobixe u Dalmaziu, gdi od svoijh najdraxi priategliah bi ubijen.

Na 826 Saraceni u Kandii takò razbisce Garke dvakrat, da od Vojske Garçkè neostade jedan, koijbi glas donijo od reçenoga boja; i tako Kragliestvo od Kandije bi od Saracena tadda osvojeno, i tadda Mleçani izzagiosce parvi put na More, boj bitti s' Saracenim.

Na 827 Eugenio drughi toggà immena na Pristoglju S. Petra sidde. U tò vrime dogiosce s' Vojskom po Dravi Bulgari, koijh porrobisce Slavoniu, i vechi diio Gliudih Slovinaczah pogubivsei uççinniscese Gospodari od Slavonie, svoje Glavare, i zapovidnike u gnioj postavisce.

Na 828 Kraglievaje u Dalmazii, i nad Arvatim Tomislav, koga nikkih Miovilom zovuh. A u drughim Slovinskim Darxavam Kraglievaje Gostumil na 832.

Na 837 Po smarti Tomislava Kraglievaje u Dalmazii Tarpimir, i u gniegovo vrime Seguiani robili jessu Friul izzà Mletakah.

Na 841 Lotario Ludovika Czessara Nimaçkoga sin, za Czessara zapadgniega bì uçignien. A na 842 Sergio drughi togga immena stadde za Papu: I u vrime reçenogh Pape Saraceni Siciliu porrobili jessu, i u Dalmazij mnoggo zla uççinnili.

Na 845 Mihajlo trechi togga immena za Czessara Czarrigradskoga stadde.

Na 864 Demogoj kraglievaje nad Arvatim, i Dalmatinim.

Digitized by Google

Na 866 Svetom Czarqvom vladasce Papa Nikola parvi. U tò vrime Mihajlo Kragl Bulgarski odstupivsci od Czarqve Czarrigradske, priloxioseje sa-svim Kragliestvom k' Czarqvi Rimskoj Katoliçanskoj. Ma na sillu Oruxja Czessara Czarrigradskoga oppet ostavivsci Czarqvu Rimsku Garçkojse priloxilì jessu.

Na 872 Po smarti Demogoja Kraglia' Slovinskoga, Sèbeslav prognavsci gniegove sinove, Kraglieva nad Arvatim, i Dalmatinim. Na 878. Karlo sin Ludovikov Czessarje Nimaçki ovvò vrime postao, koga Xudili u Mantui otrovasee. A sin Ludovik immenom bi za Czessara uçignien. U tò isto vrime Sebeslava Kraglia ubbioje Vojvoda Branimir i Kraglse Dalmatinski uçinnijo.

Na 881 Karlo trechi togga immena na Pristolju Nimaçkoga Czessarstva sidde, i ovvì Saracene, iz Latinske zemglie iztiraoje. Kragl od Slavonìe u ovah vrimena bisce Branislav. A u Dalmazij Muçimiir, to jest; na 890. Ovvò vrime robioje Slovinske Darxave Kragl Moravski, immenom Zventivlad.

Na 891 Ugriçichi iztirasce Abare Slovinze, koijh staju okkolo Dunaju, i ondaje skonçlo gniovo imme i Kraglievagne. U to isto vrime Slovinzi razailisu Bavarese, i Franczuze.

Na 892 Pristoglie Czarqve Rimske immade Papa Formos. U to vrime vladasce Nimaçki Czessarstvom Czessar Arnulfo.

Na 894 Stipan toggà immena scesti Papomje uçcignien.

Na 903 Ludovik çetvarti togga immena, Arnulfov sin za Czessara Nimaçkoga bi uçignien.

Digitized by Google

Na 913 Bi poçetak Reda Klunianskoga pod Ottonom na 914 Tomislav Kragl Arvatski ovoje vrime bijo.

Na 923 Mleçani vojevalisu protiva Istrianom, i vellik dijo Istrie osvoijlisu.

Na 936 Simeon Bulgarski Kragl vojevaoje suprot Arvatom alli on possiçen bi, i sva gniegova bi hametom pobijena vojska, a Arvati çatim; robilisu scirom Bulgariu.

Na 938 Otto parvi togga immena Czesar *Rimski*, i Nimaçki bi uçignien.

Na 941 Stipan osmi togga immena za Papuje izzascao.

Na 949 Pribina Ban ubbioje Miroslava kraglia Arvatskoga i Dalmatinskoga.

Na 953 Roman immenom, za Czarigradskoga Czessara stadde. Ugriçichi od Ottona Czessara blizu Grada Augusta bilisu pobijeni na 955. A Niceſor drughi toggà immena, za Czessara Czarrigradskoga stadde na 959.

Na 969 Slovinzi Neretvani privelisuse priko Mora u latinsku zemgliu, i xestoko pobbili Turke Saracene, kojesu iz Goreh Garganske iztirràli. U toje vrime vladao u Dalmazij, i Arvatskoj zemgli Kragl Derçislav.

Na 971 Ivan Zimiska za Czessara Czarrigradskoga stadde. A za gnim Vassilia na 977 u koje vrime bihu iz Kandije iztirani Turzi Saraceni.

Na 984 Otto trechi ovvoga immena Czessar Nimaçki postade.

Na 990 Tarpimir Kraglievaje u Dalmazij, i Arvatskoj zemgli. Na 991 Derçislav Erzegh, alliti Vojvoda, Kressimira Kraglia sin, Dalmatinskim,

Digitized by Google

i Arvatskim Kragliem postaoje. A na 995 bi uçignien za Papu Ivan Gark.

Na 1001 S. Stidan sin Geize Dukke, naski Erzega, alliti Vojvode, za Kraglia Ungarskoga bi uçignien. A Enrik S. za Czessara Nimaçkoga stadde na 1003 ovvoga sestru immaoje za xennu Sveti Stipan Kragl Ungarski.

Na 1005 Bi uçignien Papom Sergio çetvarti ovogà immena. U tò vrime Erdeglzi primisce svetu Virru.

Na 1012 Turzi otèsce Persianom Grad Jeruzolim. U ovò vrime poççè Red Kamaldolenskì od Blaxenoga Remigia. A na 1015 Kraglievaoje Kressimir u zemgli Arvatskoj. Na 1018 Moskove pridobisce Poglazi, i taddase reçeni Moskovi uççinnisce Karstjani.

Na 1030 Vozechise po Moru çetiri Biskupa od gorgnie Dulmazie, tò jest Kotorski, Antibarski, Dulcigniski, i Suaçki za pochi u Split na Zbor duhovnì, alli udarrivsoi zlo vrime, nesrichnose potopisce. Od koga vrimena ovvè çetiri Czarqve od Splitskoga starescinstva odstupile jessu, i od Pape Arkibiskupa izprosile.

Na 1031 Benedetto deveti bì uçignien za Papu.

A na 1035 bi uçignien za Czessara Czarrigradskoga Mihajlo çetvarti.

Na 1040 Enrik trechi, sin Konradov, Czessarom Rimskim u Nima koj zemgli postade. Bi ovo vrime za Papu uçignien Gargur scesti.

Na 1047 Bi za Kraglia Ungarskoga uçignien Andrias; i ovvi Kragl immade dva sina, Salomuna, i Davida.

Na 1056 Kraglievaoje nad Arvatim Kressimir.

Digitized by Google

Ovo isto vrime pridalisuse Bosogniazi Beli Kraglju Ungarskomu, s' ugovorom da onni svoje Bane imaduh obirati, i bi odabran za Bana Ivan Kotromanovich.

Na 1065 Kraglievaje u Slovinskim Darxavam Stipan, sin Kressimirov. U tò isto vrime umri Bela Kragl Ungarski, i bi uçignien za Kraglia Salomun sin Andriassa gorri reçenoga. A za Papu Stipan deveti; posli gniega Benedetto desseti togga immena.

Na 1074 Kragl Arvatski bi Zvonimir, koga bazi s' Vladagna Ban Slavich: alli s' pomochiu Gargura osmoga, koij u to vrime S. Czarqvom vladasce, immade oppet Kragliestvo Arvatsko.

Na 1077 Vladaoje u Zemgli Sarbskoj Kragl Mihajlo. U to isto vrime Geiza sin Kraglia Bele gorri immenovanoga bazi s' Pristolja Ungarskoga Salomuna, i Kraglse Ungarskì nazvà. Ovvi immade dva sina, Kolomana, i Almusa.

Na 1080 Sveti Ladislao po smarti Geize stadde za Kraglia Ungarskoga. Alexio u Czarrigradu bì uçignien za Czessara. Viktor trechi toggà imena za Papu. Bed Kanonika, koijse zovuh Regulari taddaje postao. Karstusianski takoger Red, od Bruna poçetakje tadda immao.

Na 1091. Ladislav Kragl Ungarski osvoij zemgliu Arvatsku, i postavì za Kraglia Arvatskoga svoga brattichia, koijose zvasce Almo.

Na 1096. Ladislav sveti, Kragl Ungarski umrì brez porreda, i Salomun Sin Geize reçenoga gorri, za Kraglia Ungarskoga stadde.

Na 1099. Grad Jeruzolim, i svu zemgliu Xudinsku osvojsce Karstiani od rukuh Turrakah Sa-

Digitized by Google

racenah, posli neggo u gnoj çetiri stotine, i sczedesset godisctah stasce, i vladasce. Gotifred Dukka, alliti Erzegh od Lotaringie, koij najparvi na Beden Jeruzolimski skoçci, bi za Kraglia Jeruzolimskoga uçignien. To isto litto podixese iz Babilonie sto igliadah kognikah çetiri i stotine igliadah Pisaczah protiva Gotifredu Kraglu Jeruzolimskomu, kojeh reçeni Kragl doçekavsci sammo pet igliadah kognikah, petnajest igliadah Pissaczah, na-gnie uddarri, razbiih, i possiçe sto igliadah Saracenah Turrakah.

Na 1100. Paskal drughi togga immena na Pristólju Papinu sidde. A Kragl Bodin istoje vrime Kraglievao ù Dalmazij, i Arvatskoi zemgli.

Na 1103. Koloman Kragl Ungarski doge s' Vojskom u Dalmaziu, koja nejmaduchi u to vrime Gospodu Skladnu ni sloxnu, padde pod oblast gniegovu, pridavscimuse najpri Split, za gnim Troghir, pak Zadar.

Na 1107. Bì uçignien za Czessara Nimaçkoga Enrik, toggà immena pètì.

Na 1115. Vladaoje u Slovinskim Darxavam Kragl Jure, koij svoje sinovze prognechi bi svarxen, i Grubissa gniegov Sinovacz za Kraglia uçignien.

Na 1116. priddadese Duxdu Mletaçkomu, Ordolafu immenom, Zadar, Sibenik, Troghir, i Split, kojeh Gradove Kragl Ungarski possidovasce, alli i reçeni Duxd s' Ungarzim vitexki boj bijuchi poghibe. Do dvi godine danah posli bi uçignien za Czessara Czarrigradskoga Ivan Angél; a Gelasio toggà immena drughi za Papu. Za koijm sidde na Pristolju S. Petra Kalisto drughi togga immena.

Digitized by Google

Na 1122. Dominik Duxd Mletachi s' pomochiu Slovinacz Dalmatinah poddigavscise u istoçne strane, mnoggo zla Turkom Saracenom uççini, i Graddove gnihove osvoij, to jest Jopen, Tyru, i drugga mista. Alli doklemse Vojska Duxdeva okkolo svete zemglie zadarxa, Saraveni Troghir Grad porrobili jessu.

Na 1126. Lotario Çzesar Nimaçki ovoje vrime uçignien. U to istò vrime vladasce Svetom Czarqvom Papa Onorio, drughi togga immena.

Na 1131. Stipan Kragl Ungarski nejmaduchi porroda, bazi Kragliesvo, i Fratarse uççini, na koga Pristoglju sidde Bela drughi togga immena, slipi zvan, sin Alme Dukke, alliti Erçega, komu bisce Stricz gniegov Kragl Koloman oççi izvadijo. I ovvi razzumno, pravedno, i sveto vladaoje.

Na 1141. Knez Radoslav s' bratjom svojom, Ivanom, i Valdimirom poçesce vladati Slovinskim Darxavam, po smarti Draghine Kraglia, Otcza gniova, alli napastovani od Desse mnoggo bihu, koij nepristavasce sc' gnimam boij bitti.

Na 1144. Celestin bi za Papu uçignien, poslie gniega do godine danah bi uçignien Eugenio trechi toggà immena.

Na 1151. Dessa immenovani gorri ovò vrime suprot Kragliu Radoslavu vojuchi, punnose snaxan uççini. A na 1161. posvega pridobi, i gniegovo possidova Kragliestvo. Ovvi darrova Koludrom Otok Mlit kod Dubrovnika, i bi dobar Katolik, i i podloxnik Rimskoij Czarqvi. U to vrime vladasce Czarqvom svetom Papa Alexandro trechi toggà immena; a buduchi Geiza Kragl Ungarski poçao s' ovogh Svita, gniegov sin Stipan trechi togga immena za Kraglia Ungarskoga stadde.

Digitized by Google

Na 1171. Nemagnia sin Desse reçenoga za Kraglia Slovinskoga bi uçignien, i ovvise punno jaki uççini. A na 1172 Bela trechi toggà immena, sin drughi Geize, a brat Kraglia Stipana, za Kraglia Ungarskoga bi uçignien.

1190. Stipan Nemanich, sin reçenoga Nemanje po smarti Otcza svoga Kraglievati u Slovinskim Darxavam poççè

Na 1191. Poççe svetom Czarqvom vladati Celestin trechi. A posli gniega Innocenzio trechi na 1198.

Na 1200. Simeon sin Stipana Nemanichia za Kraglia od Rascie, i Dalmazie bi okrugnien; i ovvi osvoijvsci mnoghe Banovine, punnose snaxan uççini. U to vrime Bosnom vladasce Ban Kulin.

Na 1204. Bi za Kraglia Ungarskoga uçignien Ladislav trechi. A do godine danah bi Okrugnien za Kraglia Ungarskoga Andrias drughi. Na 1216. vladatì poççè svetom Czarqvom Papa Onorio trechi.

Na 1218. Benko Ban Arvatski ovoje vrime vladao, od koga koijh izzagiosce, prozvascese Benkovichi. U kotaru viddise jedan Gradich, terse zove Benkovacz, svaje prilika daje od Bana Benka zidan.

Na 1235. Umri Kragl Ungarski Andrias, na koga Pristoglju sidde gniegov sin Bela çetvarti. U Vrime Kraglia ovvoga porrobisce, i upaliscè Tatari svu Ungariu, pritirasce k'Moru Kraglia Belu, issikavsci xestoko Vojsku gniegovu. Alli s'pomochiu Bàna Frangipana, oppetse na-zad ù svoje Kragliestvo povratì, pridobivsci, i issikavsci reçenì Bàn Tatare.

Na 1241. Segniani s'upravom Bana Frangipana

velliku Virnost ukazasce Kragliu Beli, jer vitexki pridobivsci Tatare na Poglin Grobnickomu, possikosceijh okolo pedeset i scest igliadah, od koga vrimena Grobnicko Poglie uccinise neplodno do dneva sadascgniega. Na 1242. vladati poccze svetom Czarqvom Papa Inocenzio cetvarti. Na 1250. za Czessara Rimskoga izzage Konrad cetvarti sin Friderika Nimackoga Czessara.

Na 1252. Stipan Ban Slovinski zidati poccze Grad Jablanacz. U to isto vrime Kragl Ungarski uccini Subichie Knezove od Bribira u Kotaru; i od ovvizih Subichia izzagiosce Bani Zrinovichi.

Na 1256. Alexandro cetvarti Rimskom Czarqvom vladati poccze.

Na 1271. Banovaje u Bosni Ninoslav; a Gargur desseti svetomje Czarqvom vladao. Na 1275. Bela Kragl Ungarski umroje, i gniegov sin Stipan peti za Kraglia okrugnien. Ovvi Kragl na vojevanju srichianje punno bijo, pridobivsci Kraglia Bohemskoga, i Bulgarskoga. Xivi tri godine, poslie koga sidde na Pristolju Ungarskomu. gniegov sin Ladislav cetvarti. Ma ovvi bi nesrichian jerga Tatari pridobisce, i izkorrenusce.

Na 1285. Poccze svetom Czarqvom vladati Papa Onorio cetvarti, a za gnim na 1288. Nikola cetvarti toggà immena. Mallo poslie toggà Stipan Nemanich osvoij Bosnu, koju do godine danah izgubi, jerga Pavao Dalmatin, i Arvatski Ban pridobisce, i Bosnu priuzesce; koga Bana sin, immenom Mladin za Vladaocza Bosanskoga stade. Ovo isto godiscte bi prinescena od Angelah Kuchia Divicze Marie, od Nazareta u Tarsat, kojase sada nahodi u Loretu.

Digitized by Google

Na 1292 Celestin peti, Papa Rimski bi uçignien, koij ostavivsci Papatstvo uççinise Fratar, i na gniegovo misto stùpì Papa Bonifazio osmi.

Na 1300. Parvi Kragl Turski bi Ottoman, koij ovò vrime poççè Kraglievati, i svi koijh od gniega izagiosce zovuse Otmanovichi.

Na 1301. po smarti Andriasa Kraglia Ungarskoga, Gospoda Ungarska dovedosce iz Bohemie Ladislava, sina Ottokara Kraglia Bohemskoga, terga, za Kraglia okrunisce; alli Ladislav do mallo vrimena bavivsci Ungarsko Vladanje, povratise u svoju Otaçbinu, i bi uçignien Otto Dukka Bavarski na 1304. A na 1310. stadde za Kraglia Ungarskoga Karlo, koga Gospoda okrunisce u Stolnom Biogradu. U tò vrime Zadrani Dalmatini podloxiscese Banu Pavlu, i Sinovom gniegovim, odstupivsci od Mletaçkoga zapovidnisctva.

Na 1311. Red Templarski bi izkorenut, i poraxen, zaradi vellika Bogatstva, oholosti, i drughi grijah, koje Redovnizi Templàri çigniaju. Boghbi dao dasse josc komu takkò nedogodì, jer za svecenika nisu Azne, Bogatstva, ni Svitovgnia vladanja, neggo kgnighe, krunnicza, i Krix.

Na 1312. Orkan sin Czarra Ottomana, na Pristolju Otcza svoga sidde. U tò vrime Ban Kninski, Skradinskì, i drughi mistah bisce Mladin, sin Pavla Bana Subichia.

Kragl Ungarski Karlo ovoje vrime pod svoja oblast podloxijo Arvatskù zemgliu, Dalmaziu, i Bosnu.

Na 1317. Uros sin Stipana Nemanichia ovoje vrime u Sarbskoj zemgli Kraglevao. Na 1319. nahogiajuse u Bosni mnoghi Eretizi, alliti zaslasczi,

Digitized by Google

immenom Patareni, i Manikeij kojeh Ivan Papa izkorenuti xelechi, pisaje kgniggu Mladinu Knezu, i Banu u tò vrime Bosanskomu, daijh izkorenè u Kragliestvu Bosanskomu, nekka od gnih ni simme, ni imme neostane.

Na 1322. Sloxiscese Sibeniçani, i Troghirani protiva silnomu Banu Mladinu, koij istim svakko zlo çigniasce, robechijh, plinechi, i mnoghè Poglaviteh Gliude razechi, i nemoguchi od gniegova zla xiviti metnuscese pod oblast, i obranu Mletackù, koijh doscavsci z' bojnim Brodovim, osvoij Omisc, i S' kradin Gradove Bana Mladina, sazgavsci Kuchie, i sve gniove Brodove, koje nagie Vojska Principova. Dòge potom-togga Karlo Kragl Ungarskì u Knin, uffativsci Bana Mladina, povvedega svezana u zemgliu Ungarskù.

Na 1329. Poççè vladati Czarqvom Rimskom Papa Benedetto dvanajesti.

Na 1331. Urossa Stipana vellikoga Kraglia, Slovinskoga, postavì sin Stipan u Tamniczu, po nagovoru svoijh svegenikah, i u gniojga umoriti çinni, stavsci za Kraglia na misto gniega.

Na 1338. Orkan Turski Czar osvoij Garkom lipi, i velliki Grad Prussu. U tò vrime Vladislav, brat Bana Stipana Bosanskoga, uzzè za zennu Jelu Jurja Kneza Kliskoga chier, a svoju Rodiczu.

Na 1339. Dogiosce u Bosnu Fratri svetoga Frane, koje lipo primi Kragl Stipan, i çinniim uzidati Manastir u Miloscevu.

Na 1340. Kragl Stipan Nemanich osvoij Macedoniu, Bulgariu, Romaniu, i mnoghè josc drughè Darxave, terse poççè Czessarom zvatti.

Na 1342. umrì Karlo Kragl Ungarski, i Ludo-

Digitized by Google

vik gniegov sin za Kraglia bi ucignien. Ovò vrime na vladanje Duhovno bi uzdignut Papa Klement scesti toggà immena.

Na 1343. Razumivsci Kragl Ungarski Ludovik, daje u Kninu umro Ivan Nelepich, Knez Kninski, poslaoje Vojsku, i prid gniem svoga Bana, da osvoje Grad Knin, alli branechiga vitexki Udovicza xenna Nelepichia, nemogoscega uzzeti, neggose praznoruzi povratisce na-zad. Sa-svim tim buduchi do godine danah s' ilnom Vojskom doscao Kragl Ludovik z' Banom, alliti Kraglicm Bosanskim u Bijach Udovicza Nelepichia, i ostàlih Knezovi Arvatskih, svoijh Gradovah Klince Kragliu pridadosce. I takò Kragl Ludovih ullize u tvardi Grad Knin, i u gniega postavì svoje Vojnike, i Vice Bana Ungarcza. Dixxese potom-toggà s' Vojskom za osvoijt Klis, poslie togga, S'kradin, alli receneh Gradove vitexki branechi Knez Mladin, od Kuchie, i Plemena Subichia Kotarcza, nebbì moguchie daijh osvoij Dixxese s' Vojskom za osvoijt Ostarviczu, allije Vitexki ohranì Knez Pavo Banich, od Kollina, i Plemena Subichia. Ovò vrime Zadrani sedmi put odvargoscese od Mleçanah.

Na 1347. Po smarti Kneza Pavla, Jure sin gniegov pridaoje Ostarviczu Kragliu Ludoviku, a on gniemu Zrin Grad; i od toggà vrimena Subichi Knezovi, prozvascese Zrinovichi.

Na 1349. Murat sin Orkanov bi za Czarra Turskoga ucignien. A na 1350. bi ucignen za i Papu Innocenzio scesti Spagniol.

Na 1354. Uros drughi toggà immena stadde za Kraglia Slovinskoga. Splichiani i Troghirani odstupisce od Mleçanah, na 1357.

Digitized by Google

Na 1363. Ivan Paleologh Czessar Garçki videchise texko stisnut, i pridobiven od Stipana Urossa Kraglia slovinskoga, poççe na pomoch zvatti (ma uzao, ças pose, i vas Karstjanluk iztoçni) Czarra Murata, koij skuppivsci Vojsku, çinnijeh pribroditi u Brodovim, Gennexkim, prikko Mora Czarrigradskoga. Alli nevirni Murat okrenuse protiva Czessaru Paleologu, termu Filipoglje, i drughe Gradove osvoijvsci, pod Araçga podloxi. Ovo godiscte Kragl Ludovik doge u Zadar.

Na 1364. Omissani pod Vladagnem Kneza, i gniova Vojvode Caçichia po moru Vojevasce, i mnoghim dosta zla uçinisce, alli bihu ukrochieni od Bana, koij taddà u Dalmazij vladasce. Isto godiscte Urban peti za Papu izage.

Na 1371. Ubbì Kraglia Urossa, nevirni Ukassin, koga bisce uzdigao, i na gospodstvo postavijo, i uççinise na misto Urossa Kragliem Slovinkim. Govore nikki daje bijo Vukassin Tast Urossev, masse varraju, jerje priliçnje damu bisce Zet, neggo Tast. Bisce u to vrime za Kraglia Bosanskoga Tvardko, i ovvi Kragl sagradi Novi u Buczi Kotorskoj

Na 1376. Uddarrisce Turzi na Kraglia Vukassina, Vojske sedamdeset igliadah, i Vukassin sammo trijest igliadah pobbise s' Turzim na Bojnom Kossovu, kojeh razbi, terij possiçe okkolo trijest igliadah, izvan onnizih, koijse u Voddi Marizi uttoppisce. Prigiosce priko reçene Vodde Marize tirajuchi, i sikuchi Turke, alli zarad nesrichne Lakomosti izgubisce meghdan, posctenje, i glavu, jer ostavivsci sichi nepriateglie, poçesce sadirati oddoru s' tilesah, martvih, i na-

Digitized by Google

parchieni oddore Turske brez-redno nazadse povratisce. Turzi videchi svoje vrime, obrativscise na zad, uddarrisce nagnie, terjih srichno potiravsci na voddu Mariczu natirasce, desset igliadah odsikavsci glavah, a petijh igliadah Vodda proxdri. Utopise velliki Vitez Uglessa, brat Kraglia Vukassina, koij mallo prija (kako Pisaozi kaxuh) vechie od trista glavah Turskih odsikao bisce. Proxdri taddà Voddà Maricza, i glasovitoga Viteza Regliu Omuchievichia, reçenoga Boscgnianina. Pripliva Vukassin na Kogniu, i pobbixe priko gorrè, alli zaludu, jerga pogubbi sluga Nikola Narscevich, olliti Harsoevich immenom, za odnitmu Kolajnu, i Krix od zlata. Ostadosce Vukassinu çetiri sina, to jest Marko, reçeni Kraglicvich, Andrias, Ivanis, i Mitar. Kraglicstvo Sarbsko Czar possidova, i pod Araç reççenuh bratju podloxj. Vladasce posli reçenoga dogagiaja svetom Czarqvom na 1379. Urban scesti Papa.

Na 1380 Karlo Dukka alliti Vojvoda od Draçça, Ban Dalmatinski, za Kraglia Jeruzolimskoga, i Sicilianskoga bi uççignien. Na 1382. Fridrik Budel, Dalmatinski i Arvatski Ban, i Surich Ban ovò vrime bilisu. Ludovik Kragl Ungarski poge s'ovogh Svita brez Muschoga porroda, koga Chier Maria za Kragliczu Ungarsku bi okrugniena, i vladalaje tri godiscta Divojkom Ungarskim Kraglicstvom. Ovvà Kraglicza doge s'Majkom Elisabetom u Segn, iz Segnia u Zadar, pak u Vrannu, koja bisce odstupila od virnosti gniezine.

Na 1386. Kraglicza Ungarska Maria, i gniezina Majka Elisabetta uputiscese pohoditi u Bosni Stipana, Dudda reçene Kraglicze, alli bi nesrichno pu-

Digitized by Google

tovanje gniovo, jerijh doççekà u Srimu kod Diakova Ivan od Palizne, Ban Arvatskj, i ubivsci Nikolu Bana Ungarskoga, s' ostalim pratiozim uffatì obbi Kraglize, kojeh povvede u Grad krupu, potom-togga u Novi kod Mora, u komu Gradu Elisabetta dogodine dànah umri, i bi ukkopana u Zadru. A Maria uddadese za Siglsmunda, koij bi uçignien za Kraglia Ungarskoga, i okrugnien ù stolnomu Biogradu.

Ban Arvatski Ivan, bojechise Sigismunda novogà Kraglia od Ungarie, pobbixe u Bosnu, u Dvor Kraglia Tvartka, koga reçeni Tvardko posla s' Vojskom u zemgliu Arvatsku, koju do Zadra svukoliku porrobi, potom-togga osvoij Grad tvardi Klis, i Kotor u Bokam.

Na 1388. Ban reçeni Ivan prige s' Vojskom Bosanskom, i Ussorkom priko Save u Srim, alliga doçekasce Ugriçichi u Bussij, termu Vojsku razbivsci mnoghè possikosce, i zasuxgnisce, a on s' mallo Gliudih jedva utteçe. Tò isto godiscte Splichiani od Ungarske pommochi ostavglieni, sloxilisuse s' Sibeniçanim, Skradignjanim, i Bribiranim, protiva Tvarthu Kragliu Bosanskomu, i reçenom Bana Ivanu, koij gnih robgliasce.

U istò vrime Sain Passa doge u Bosnu, s' ossamnajest igliadah, Turrakah, i kud pròge, onda dosta zla uççini. Alliga razbì, i Vojskumu issìçe Vlatko Vukich, i Radich Zenkovich, sammo sedam igliadah Boscgniakah.

Na 1389 Ponagovoru Vuka Brankovichia, nevirnoga vazda Çovika, doge Czar Murat s' jednom silnom Vojskom na Kossovo bojno protiva vellikomu Knezu Lazaru, koij izzàge s' Vojskom za po-

Digitized by Google

bitse s'Muratom, i nahodechise u Vojsczi Lazarovoj nevirni Vuk Brankovich Zet gniegov, i Millos Kobilich, alliti upravnije Obilich, drughì Zet gniegov, poççè Miliossa Brankovich zloglasiti, da ràdi o izdaij, i privari, uzmetnuvscì na gniga onò dillo, koje òn çigniasce. Millos za pokazati tvardù svoju virnost Karstjansku, koju imadisce vazda prama svomu Tastu Lazaru, sammo trì Viteza svoja ottigge u Tabor Turski, i s'Noxem uddarrì u Sarcze Czarra Murata, koij u tà ças na zemgliu padde martav; alli i òn od Turrakah poghibe.

Drughi dan pobbiscese s'Lazarom Turzi, i budduchise za pèt uri billi, Lazarova Vojska poççè pridobivati, i Turke tirrati, ma evvo goleme nesrichiè, hotijuchi Lazar umorna Kognia prominuti, i na druggoga uzjahati, Kognmu (na komu jahasce) pobbixe kroz Vojsku, koja ugledavsciga brez Lazara, i çinechi daje poghinuo, pristrascise, i poççè svak misliti, kakochie glavu sahraniti, i tako smeteni bixati poçesce, a Turzi ottiskoscese za gnima u potiru, sikuchijh brez mukke. Poghibe u tom boju, Knez velliki Lazar, mnoggah Karstjanskah Gospoda, i brez broja Vitezovi. Alli prija toggà mallo danah Tvardko Kragl Bosanski razbio bisce istòga Czarra Murata, koga poslie Kobilich ubbode. Istoga godiscta Tvardko iztira Ugriçichie iz pod Vrane u Kotaru, terijh pritira u Nin. Na misto Murata stadde za Czarra Bajazet.

Na 1392 Dabissa, Stipana Bana brat, za Kraglia Bosanskoga stadde. A na 1401 Umrì reçenì Dabissa, i sin Naravnì Tvardkov Kragliestvo Bosansko immade; koga s'Kragliestva bacì Ostoja Kristich, i ovvi vojevati poççè protiva Hervoij Vu-

Digitized by Google

kichiu, Banu Jajaçhomu, i protiva Dubrovçanom.

Na 1403 Hervoja Vukich razbioje Ugriçichie, i Pavla Bistena Bana Arvatskoga blizu Bijachia. Posli togga Kragl Ungarski uççinnì Hervoju Dukkom, alliti Vojvodom Splitskim, i Banom od sve Dalmazie, ì zemglie Arvatske.

Na 1406 Sigismundo Kragl Ungarski doge s'Vojskom u Bosnu, osvoij Srebarniczu, i mnoghè drughè Gradove, po izdaij Bana Gervoja; suprochse *postavi* Sandaly Aranich, Genera Bosanskì, alli od Ugriçichia bi pridobiven, i takkò mnoggà Gospoda izghibosce Bosanska. Posli togga razboja Ostaja Kristich pomìrise s'Kragliem, Ungarskim, i vojevat poççè protiva Hervoju.

Na 1410 posli smarti Pape Alexandra, bi uçignien ivan dvadeset i trechi. Na 1412 Puk Sibeniçki uzdixese protiva Gospodi, i svoje Plemichie istirà iz Grada Sibenika, ma neudobar pose, jer Kragl Ungarski çinni svim Smutglivzem glave odsichi.

Na 1415 Ban Hervoja odstupì od Czessara, i Kraglia Ungarskoga Sigismunda, utteççese k'Czarru, i od gniega primi pomoch protiva Ostoij Kristichiu; i zarad gniegova dilla neharna dixxese protiva Hervoij silna Vojska Ungarska, i ullize ù Bosnu, prid kojom bilisu Glavari Ivan Palatin, alliti Ban Ungarski, Ivan Marotich Ban Slovinskì, i Pavao Ban Kuppor, s'mnogom Gospodom, i Plemichim Ungarskim, i Slovinskim. Alli bì gniova *vellika* nesrichia, jerijh Hervoja razbi, i svu Vojsku issiçe, a Gospodu, koijk nepoghibosce, onnè uffatj xive, i za suxgnie obràti. Bana kupera budduchi uffatijo, ù Vojsku koxxu çinnniga sasciti, i u voddu baziti.

Na 1416 Poge s' ovogh Svita velliki Vojvoda Hervoja, i Kragl ostaja, Kristich odbacivsci svoju

Digitized by Google

xennu Grubu, immenom, uzzè xennu Hervoje Vojvode. Ovò istò godiscte Gospoda, i Plemichi Bosanski uççinisce vichie, da Ostoju bàceh s' Pristolja, a druggoga okrunneh; i u tom Zborru bì ubijen Knez Pavao Radjenovich, a Ostoja s' Petrom Pavlovichiem u tvardi Grad Bobovacz utteçe. Sasvim tim Ostoju Boscgniazi baczisce, a Stipana Jablanovichia za Kraglia okrunisce.

Na 4191 Srebarniçani u Bosni, Vladislava Glavara svoga ussilnika zlochiu podnositi nemoguchi, ubiscega, ma bihu xestoko pedipsani, od Poglavicze Stipana.

Na 1435 Umroje Stipan Jablanovich Bosanski Kragl, a mallo poslie gniega, i Ostoja Kristich, i stadde za Kraglia Tvartko Kotromanovich treci toggà immena.

Na 1438 Turzi uzzèlisu Samandriu, nascki Smiderovo, Sarbsko stolno misto, gdi starih nasci Kragli, i Bani pribivasce. A na 1439 osvoijsce svu Romàniu. Ovò isto vrime umri Alberto Kragl Ungarski, i xenna gniegova Kraglicza Elisabeta ostade izzà Kraglia nosechia parvim Ditetom: alli neznaduchi Gospoda Ungarskah hochieli chier, alli sina roditi, poslasce svoje Poklisare po Vladislava Vojvodu Lituanskoga, bratta Poglaçkoga Kraglia, daga za svoga okruneh Kraglia; ma parvo neggo on doge, Elisabetta Kraglicza sina porrodi; s' nikoliko Gospode Ungarskè okruniga, pak uzamsci dite i Krunnu pobixe u Beç k'Czessaru Frideriku. Vladislav megiutò doge u Ungariu, i Gospoda neimaduchi Krunnè, da Vladislava reçenoga okrune, otvorisce Greb svetoga Stipana Kraglia, ter skinuvsci krunnu z' glave gniegove okrunisce Vladislava Pogliaka.

Na 1442 Vladislav novi Kragl Ungarski razbioje, i issikao silnu Tursku Vojsku u Dolini Hunskoj, i tollikò jako svladao Czarra Murata, daje

Digitized by Google

jedva od gniega Mir ispitao, i tò po nastojanju nevirnoga Jurja Despota Tasta Czarreva. Ovvò istò vrime Franko Talovich, po smarti Matiassa bratta svojega Dalmatinski, i Arvatski Ban postaoje.

Na 1443 Umri Tvarko trechi Kotromanovich, i na gniegovo misto bi okrugnien Toma Kristich sin Pavla Kristichia, koijse josc nebuduchi Karstijo, bi Karschien od Kardinale Karvajala. U tò istò vrime Jure Kastriotich, reçeni Skenderbegh budduchize izmakao iz rukuh Czarra Murata, doge u Arbaniu svoju Otaçbinu, i poççè srichno Kraglievati, i s' Turczim boj bitti.

Istoga godiscta u oçi svetoga Martina Czar Murat razbi Vojsku Kraglia Vladislava, u kojoj poghibe isti Vladislav, i najvechiah Gospoda gniegova, Kardinal Rimski, i nikkoliko Biskupah Ungarski, sam Janko s' mallo Vojskè utekavsci. A tò zlo bi uçignieno po izdaij nevirnoga Despota Sarhskoga Jure Brankovichia.

Na 1445 Konstantin osmi ovvoga imena, Paleologh, Emanuelov sin, a brat Ivana osmoga, bi najposlidgni Czessar u Czarrigradu. Vojvoda Janko Sibignianin po smarti Kraglia Vladislava, bi postavglien od sve Ungarie za Governatura, alliti vladaocza i Bana, buduchi mali Kraglich, sin Alberta, i Elisabette Udovize u rukuh Czessara Friderika, kakoje gorri reçeno.

Na 1446 Stipan Kristich, Kragl Bosanski uçini xestoku zapovid, da svi Eretizi, i nevirnizi Manikei immenom, ollise pokarste, olli iz gniegova izzàgiuh Kragliestva. Iz megiu ostalih naredbah, kojeh uçinio bisce, budduchi ovvà ù Latinski jezik pisana malakna, za uspomenu na svitlostje mechiem.

Digitized by Google

DECRETUM

STEPHANI THOMÆ

REGIS BOSNÆ.

Nos Stephanus Thomas Dei gratia Rasciæ, Serviæ, Bosnensium, sive Illyricorum Primordiæ partium Dalmatiæ, et Corbaviæ Rex etc. Memoriæ mandamus vigore præsentium, significantes omnibus quibus expedit etc.

Convenientibus in Pago nostro Cogniz in Generali nostra Congregatione fidelibus nostris universis Prælatis, Baronibus, Vajvodis, ac Proceribus electisque omnium Comitatum Regni nostri Nobilibus, quibuscumque tractantibus de his, quæ ad utilitatem, et tranquillitatem sunt Regni, et nostri Status quibus diutius laborantibus, et conservationem Regni respicientibus, idem antedicti Proceres inter alias eorum laudabiles ordinationes exhibuerunt, et præsentaverunt certos articulos, nempe infrascriptos, humiliter supplicantes, ut eosdem articulos confirmare dignaremur, Quorum quidem articulus talis est.

Primus. Ne Manichei nova Templa construerent, nec vetera collabentia restaurarent.

Secundus. Quod bona data Ecclesiis non auferantur.

Tertius. Si quis extracto gladio occiderit homi-

Digitized by Google

nem Regali Judicio tradatur in carcerem et omnia sua bona dividantur in duas partes, una Regali Fisco vendicetur, et alia Filiis, seu cognatis vel parentibus jugulati.

Quartus. Quod Consiliarii, Secretarii, Vajvodae, et Comites Sedis Regiae, post adibitionem solemniter Regis praestent juramentum.

Quintus. Quod Herczegh Sancti Sabbae sit illegitimus, nisi per Regem Rasciae, Bosniae seu Illyriae eligatur, et post electionem praestet juramentu Regiae Majestati, si autem non prestito juramento officium exercere praesumeret, eum Majestas Regia puniat.

Sextus. Quod ineestuosi, et corruptores consanguinearum suarum paena capitali puniantur.

Septimus. Quod traditores castrorum, vel suorum Dominorom, paena infidelitatis, pari modo cussores falsarü monetarum puniantur.

In cujus rei memoriam firmitatemque perpetuam constitutiones ipsas in praesentem libellum conscriptas, et positas, de Dominorum Praelatorum, Vajvadorum, et nobilium, ac totius Regni voluntate, et consilio communi nostri sigilli appensione communiri fecimus.

Datum Cognitii per manus Reverendi Patris in Christo Domini Villemiri Vladmirovich Episcopi Cresceviensis, et Narentinarum Ecclesiarum Graecanici ritus Aulae nostrae Secretarii, et Graecanicarum litterarum, ac legum Doctoris dilecti, et fidelis nostri. Anno Salvatoris 1446. *In festo Sancti Joannis Baptistae Regni vero nostri tertio.*

Praesentibus Venerabilibus in Chisto Patribus, et Dominis, Thoma Episcopo Pharensi Apostolicae Sedis Legato.

Digitized by Google

Theophano Diocleae seu Pechinaee Patriarcha nostri Regni Rasciae Graecanici ritus. Maximo Serviae Metropolitano Graecanici ritus. Joanne Mazvae Metropolitano Graecanici ritus. Theodoro Paugna Metropolitano Grecanici ritus, coeterisque Dominis, ac Vladicis nostri Regni de Ritu Graecorum. Item Reverendis in Christo ac charissimis Patribus Ordinis S. Francisi Eugenio Summa partium nostri Regni Rasciae Nuntio, et Commissario Apostolico, ac Generali Inquisitori, Michaeli Jadrensi Vicario Bosnae Fratrum praedicti Ordinis. Item spectantibus, ac magnificis Stephano Hercseg Sanoti Sabbae cum filiis suis. Radivoj Charissime nostro Fratre uterino, et Bano Jaicze. Radivoj Vladmirovih Comite et judice curiae nostrae. Stephano Vladkovih consiliario nostro, ac Ussorae Banno Joanne Covaçich Vojvoda partium nostrarum Dalmatiae. Petro Paulovich Vojvoda Glasinczi, et Dapiferorum nostrum Magistro Paulo Cubretich Vojvoda Zuornikij Magistro pincernarum. Nicolao Altomanovich Vojvoda Vàglievi, et præfecto partium Regni nostri Serviæ. Vallemiro Jamometovich Vojvoda, et præfecto Regni nostri Rasciæ, et aliis quam plurimis Regni nostri Vojvodis, Vojvodatus tenentibus, et honores.

Na 1347 Nikola peti toggà immena, svetomje Czarqvom ovò vrime vladao.

Na 1448 Vojvoda Janco, i Franko Ban Arvatski pobiscese s' Tursim, za trì dni, a drughi kaxuh za pet danah nepristadosce se' gnimam boj bijuchi, i vechie od trideset igliadah possikosce Turakah, najposlii Turzi pridobivsei, pogubisce Bana

Digitized by Google

Franka, i Sekula Jankova Netjaka, sammo ossam igliadah Karstjanah, i tommu uzrok bi nevirni Despot Jure Brankovich, koij Ungarzem pute zatvori, i zazigia Klanze, da bixati nemoguh. I takò bì uffachien od Sarbah Rischianah Janko, i u Tamniczu postavglien od Brankovichia, iz koje poslie kakose oslobodì, skuppivsci Vojsku porrobì zemgliu Brankovichia, i mnogamu mista osvoij. Ma rasardivscise Murat na Tasta svoga Brancovichia jerje Janka pustijo, posla na gniega Passu Frigibega s' Vojskom, koij doscavsci poççe robiti zemgliu Brankovichia, alli budduchimu doscao Janko na pomoch, issiçe Turke, a Passa smnogom Gospodom uffati xiva.

Na 1452. Ladislau sin Alberta Kraglia, mladich od dvanajest godisctah, bi iz Beça u Budim, od Ungarske Gospode s' vellikim vesseljem doveden, i za Kraglia okrugnien.

Ma budduchi Ladislav sin Jankov ubbijo Didda reçenoga Kraglia Ladislava, bimu po naredbi Kraglievoj glava odsiçena, a Matias drughi sin Jankov bi u Tamniczu postavglien, bojechise da nebude bratta osvechivati.

Na 1453 Nemed drughi togga immena Czar Turski osvoij plemeniti Grad Czarigrad, misto stolno Garckih Czessarah. Na 1454. svetom Czarqvom vladati poççe Kalixto trechi.

Na 1453. Vojvoda Janko, i sveti Ivan Kapistran Reda S. Frane obranisce Biograd od Czarra Memeda, i poghibe Turrakah Çetarjest igliadah, Czar takoger u parsi ragnenje taddà *bijo*.

Na 1458. Kragl Ungarski Ladislav dilise u Beçi povvede Matiassa sina Jankova svezana, terga u

Digitized by Google

Tamniczu postavi. Iz Beça dilise put Praga, za doçekati onde svoju Zaruçnizu, Chier Kraglia Franczuzkoga, Mariu immenom, koju bisce na mislijo, ugovorio uzzeti za xennu, premda neipiscuh od otrovah.

Matias sin Jankov iz Beça bi poveden u Prag, i onde u Tamniczu stavglien. Ma razumivsci Gospoda Ungarska daje gniov Kragl Ladislav umro, jednovoglno odabrasce Matiassa Jankova sina, siromaha Suxgna tamniçara za svoga Kraglia. A to kada Kragl Bohemski razzumi, nektiga pustiti iz Tamnize, dokmuse neobeta uzzeti Katarinu gniegovu chier za xennu, i tako Matias uçinivsci, bi oslobogen, i za Kraglia Ungarskoga okrugnien u stolnomu Biogradu.

Na 1461. Czar Memed poge uhoditi Bosnu u Aglinam Kalugerskim, koga Toma, alliti Kragl Stipan poznavsci uffati, i nektiga smaknuti, neggoga poçasti, darrova, i sc' gnimese povrati, pak vesela pustiga pochi u Czarrigrad, Gliubav nesvisna Kraglia Stipana bi uzrok od gniegove Smarti, jerga ubbi brat Radivoj, i sin naravni Stipan, po nagovoru Matiassa Kraglia Ungarskoga, i tako reçeni Stipan stadde za Kraglia Bossanskoga, alli mallo kraglieva, kakochiese barzo viditi. Ovvi Kragl napisa kniggu svim Banom, i Poglaviczam Kraglievtva, dasse dignuh s' vojskom, za opritse Czarru, i sc' gnimse na Bojnom Kossovu pobbiti, koja budduchi lipa punno, stavgliamje na svitlost.

Digitized by Google

EPISTOLA

REGIS BOSNIÆ

Qua magnates Regni ad Bellum contra Turcas invitabat.

IN NOMINE SS. ET INDIDUÆ TRINITATIS.

STEPHANUS TOMASCEVICH

Dei Gratia Rasciæ, Serviæ, Bosnensium, seu Illyricorum, Primordiæ, seu Maritimæ, partium Dalmatiæ, et Corbaviæ Rex etc.

Universis nostris Fidelibus Dominis Prælatis, Baronibus, Magnatibus, Comitibus, Vaivodis, Vice Comitibus, Generalibus, Tribunis, Centurionibus, Nobilibus, Juratis Civibus, et Alterius cujuscumque Status, et conditionis sub nostra ditione existentibus salutem, et gratiam nostram etc.

Notum indicamus unicuique pio Christiano, quo vulnere sauciata sit Christianitas hac nostra tempestate a perfidis illis Mahumetanis: qua propter meditatio Cordis nostri assidua ad id summopere invigilat, et intendit, ut hostes Christi nominis, quibus tot insidiis, atque damnis lacessita sit fides nostra, et jam vicinum Mahumetem eorum Imperatorem, qui infidelium, et paganorum Caodunatione multiplicata, ruinam, et exterminium firma

Digitized by Google

intentione minatur, procul a nostræ Regionis finibus ut arceamus, ne pedes Pagani ad nostra limina ponantur, neve hoc Regnum ex improvisa paganorum invasione, et Regnicularum inadvertentia in lacrimabilem casum involvatur, penitusque dirimatur; quæmadmodum superioribus temporibus, et in proximis diebus evolutis exemplari intuitu aliis nationibus per eundem Imperatorem Turcarum illatum fuisse jam experti sumus. Et quis Christi fidelis, et fervidus Orthodoxæ Fidei amator lacrimas cantinere poterit, considerando Urbis Constantinopolitanæ direptionem? Ea propter prænominati fideles nostri Barones, Prælati, Nobiles, Vaivodæ, et Proceres Regni, In primis, et nominatim.

Stephanus Cossarich noster Fidelis Hercseg Sancti Sabbæ cum Filiis, et vexillis.

Radivoj Jablanovich Charissimus Patruus noster, Banus Jaicza.

Stephanus Stanich Vajvoda Primordiæ, seu maritimæ cum vexillo.

Moncillus Thomanovich Ussoræ Banus cum vexillis.

Petrus Covaçich Voivoda Pounga cum vexillo.

Vuk Grebglianovich Comes Livna, et Voivoda Prussij cum vexillis.

Radivoj Vladmirovich Comes, et Judex curiæ nostræ cum vexillo.

Vojvoda Miçinovich cum vexillo.

Vukich Misircovich cum Fratribus suis, et vexillo.

Paulus Cubretich Vojvoda Zvornik, et Massvæ. cum Filiis, et vexillis.

Vojvoda Joannes Skatich cum vexillo.

Digitized by Google

Vladislaus Vukich Vojvode, et Praefectus Rasciaecum Filiis et vexillis.

Dean Altomanovich Praefectus Serviae, et super mineralia referendariorum nostrorum Magister cum vexillis.

Vuksea Vesseliçich Vojvoda Novi Castri prope Ragusium Praefectus partium maritimarum cum vexillo.

Marçomijr Brancovich Vojvoda Podvigna, et Tribunorum nostrorum Supremur Magister cum Tribunis, et Centurioribus. Electis nobis hominibus Singulorum Comitatum ejusdem Regni nostri Campo Cossovino, hoc mense Junio Congregati super eo Generaliter huic Draconi occurrere debemus, ne venenum super nos Evomat. Datum Pristinae. Die 3. Junii. Anno Domini 1464.

Hujus Epistolae Apographon, in Conventu Sancti Spiritus Foinizae Fratrum minorum Observantium S. Francisci, Provinciae Bosnae Argentinae conservatur, quod Fideliter extrahj curavit Pater Marianus Lecussich Proviaciae Secretarius admodum Reverendi Patris Augustini a Salinis, die 8. Decembris 1724.

Nikki mechinh daje reçenà kgnigga pisàna na 1459. ma nemoxe bitti po broju Vitezovichia, koji kàxè smart, Kraglia Tome Otcza ovogà najposlidgniega, na 1461.

Na 1464. Sidde na Pristolju svetogh Petra Papa Pavao drughi togga immena, Mleçanin. U istò vrime doge Czar Memed u Bosnu s'jednom Vojskom brez broja, i osvoijvsci sve Gradove ne na sillu od boja, neggo na privari, i tvardoj, vir-

Digitized by Google

ri, koij çinni odriti na Mike Kraglia Stipana, i Radivoja bratta gniegova, a ostaluh svu Gospodu, Glavàre, i Zapovidnike, jedanajest igliadah, pod Gradom Jajcze possichi çinni, uxgavsci naijpri sve gniove kgnigge, Karte, Diplome, i staràh Bosanskah pisma, dabise po sve utarnule uspomene gniova Veliçanstva; immena, i Gospodstva, i taddà dospi po sve Slavnoga naroda Dika Slava, i veliçanstvo.

Kragl Matias isto godiscte doge s' Vojskom u Bosnu, i osvoij od Turrakah Grad Srebranik, i Zvornik. Istò godiscte Turzi osvoijsce Herzegovinu.

Na 1465. Kragl Matias nahodechise s' Vojskom u Zagrebu, za pochi sc' gniome u Bosnu, dabije od Turrakah oslobodijo, dogemu glas, da Vojska Kraglia Bohemskoga robbì Ungarinu, i takose nazad s' Vojskom vrati, i poççè boi bitti protiva Bohemom, i Turkom u istò vrime, i na sve stranè bijuchise, svoje nepriateglie ponnìzì

Na 1468. Dixxe Vojsku protiva Kragliu Bohemskomu, i osvoijmu Moraviu, Slexiu, i Lusaziu, tri vellikè Darxave. Potom-toggà na 1470. ullize s' Vojskom u Bohemiju, terje svu porrobì, i oghgniem saxexe do Praga Grada, osvoijvsci mnoggah mista i Gradove.

Na 1471. Kasimir Kragl Pogliasckì, po nagovoru nikkè nemirne Gospode Ungarskè, hotisce ugrabiti Krunnu Matiassu, i Kraglse Ungrarskì immenovati, protiva komu Matias posla Vojsku, i Pogliasku zemgliu Kruto porrobì; i tadda Matias suprot tri Kraglia poççese braniti. U isto vrime Xisto Çetvarti Papom Rimskim bì uçignien.

Na 1475. Kragl Matias osvoij od Turrakah

Digitized by Google

tvardi Grad Sabacz, i razbi, silnoga Alibega pod Pozazinom. Ovò istò godiscte Vladislav sin Erzega Stipana pridade Vissechi Grad tvardi Mleçanom. Memed Czar znaduchi dasse Kragl Matias bisce zadarxao na Svatbi, i veselju z' Gospodom Ungarskom, dixxe Vojsku, i porrobi Dalmaziu, i zemgliu Arvatsku.

Na 1477. Czessar Friderik proglàsi Rat protiva Matiassu, alli uzzaoças pòse, jerga Matias dobbì, i mnoghemu Gradove osvoij; i takò u istò vrime s' Turzim, s' Czessarom, s' Kragliem Pogliasckim, i Bohemskim Rat imadisce, i sveijh srichno pridobi. *Nakase znade koje sin glasovitoga Janka.* Allise isto godiscte pommiri s' Kragliem Bogomskim.

Na 1478. Podixese Matias s' svojom Zaruçniczom na scetanje po zemgli Ungarskoj, ukazivajuchioj Gradove, i mogustvo svoje, a Turzi megiutò oddarisce na zemgliu Arvatsku, i Kragnsku, terje xestoko porrobisce. Friul takoger, vlaet Mletaçki s' oghgnem upalisce, i dvadeset igliadah Suxgniah zarobivsci, vesselose na zad povratili jessu Potom-toggà do godine danah nenahodechise Matias u Ungarij, doge Vojska Turska i porrobi Ungarsku zemgliu do Vasvare, i uffativsci trideset igliadah Suxagniah povratiscese na-zad, machieim barzo platiti.

Na 1480. Kragl Matias ullize s' Vojskom u Bosnu, sva porrobi, i opali Sella, i Varosce, zaplini, Plino brez broja, issiçe, i zasuxgni Turrakah koijmse broja nesna, i oslobodi suxgnie Karstianskeh, od gnih zarobgliene.

Na 1481. Czar Mçmed silni, i velliki, koij osvoij dva Czesarstva, Czarrigradsko, Tapeçunsko,

Digitized by Google

i çetiri Kragliestva, a to sve u mallo vrimena, poge s' ovogh svita u krilo Muhamedovo.

Na 1483. Mnoghè Gradove u zemgli Nimaçkoj Kragl Matias Czessaru Frideriku osvoij. Potom-togga na 1485. obside Beç, i na silluga osvoij, poslie godinè danah obsidnutja; u komu obboli, i umrì od godinah 47. na 1490. koga Tilo bì donesceno u Biokrad, i s' vellikim posctenjem u kopano. *Velliki vitèxe rodda Slovinskoga, i Junaçkoga pokojnati Dusca.*

Maximilian za Czessara poslie gniegove smarti na 1494 izage, i Beç osvoij. A Ungarzi za Kraglia okrunisce Vladislava druggoga, togga immena Kraglia Bohemskoga, a nektisce Ivana reçenoga Korvina, Matiasceva Sina, a Jankova Unuka; i zato mallu srichiu immadosce, budduchijm Maximilian Czesar osvoijo ne samo Beç, neggoli josc i drughe Gradove po Ungarj to jest Novo misto, Pruk, Stolini Biograd, i drughe mnoghè. Bisce Maximilian sin reçenoga Czessara Friderika.

Kratko govoregne od vitexkoga Vojevagna Jure Kastriochia Principa, alliti Poglavize od Arbanie.

Kastrioti u stara vrimena bihu Kragli od Epyra, i sve Arbanie, poslie togga Dukke, alliti Erczi, odkoijh bi Ivan Otacz Jure Kastriotichia reçenoga Skenderbega, Junàka, i Viteza silnoga, koga Otacz poslao bisce u Tuttiju k' Czarru Muratu, i tri drugga sina staria, to jest Reposia, Stanissu, i Constantina, nebuduchi varstan s' Czarrem boj Litti. Majka gniegova zvasce s' Vojsava, koja imadisce izvan sinovah reçeni çetiri chie-

Digitized by Google

ri, to, jest Maru, Jelu, Angeliu, Ulajku, i Mamiczu. Czar Murat potrovà bratju, Jurinu, za imati lascgnie gniovu Darxavu, a Juru budduchi malahan poturçiti çinni, i nadimn imme Skenderbegh, koij imme samo Tursko nossasce, ma u svomu sarczu Issussa vazda darxasce, i sctovasce. Kada pak nareste, takki vitez na oruxju izzàge, dasse vas Svit i sada çuddi junasctvu gniegovu, i od gniega mnoghi kgnighe Stampaju. Roddise Jure na 1404. koij poççè meghdane odnositi josc Czarra dvorechi.

Parvi meghdan gniegov bi ovvi: doge jedan sillovit Tatarin, koga nikko pridobit nemogasce, nitimu smigiasce izzachi na Meghdan, izvan Jure Kastriota, koijmu na Megdanu odsiçe glavu.

Na 1429. Poçesce iz Vojske Persianske, alliti Axamove, dozivati u Vojsku Czarrevu dva Persiana, jednomu imme Zampsa, a drugomu Jain, viçuchi, i urkajuchi daijm kogod od Vojske Czarreve na Meghdan izage, i nesmide nikko, izvan Jure, koij obadva u isto vrime pogubi.

Na 1432. Umrimu Otacz Ivan, i u isto vrime murat budduchi poslao Vojsku protiva Kraglu Ungarskomu Vladislavu, i u toj Vojsczi nahodechise Jure zapovidnikom od tri igliade Turrakah, uççinni potajno ugovor s' vojvodom Jankom, dachiemu Vojsku Tursku pridati, i takko uçinivsci, i Janko Tursku Vojsku issikavsci pobbixe Jure u Arbaniu, i stadde za Poglaviczu, iztiravsci, i issikavsci Turke po Arbanij. Czar Murat tò razumivsci posla protiva gniemu Passu Allibega sammo çetarjest igliadah kognikah, koje Jure razbi na Poglju Dibrenskomu, sammo sedam igliadah ko-

Digitized by Google

gnikah, i tolliko Pisaczah. Turrakah poghibe dvajest, i dvi igliade, a Karstianah dvista, i dvajest Gliudi.

Na 1445. Posla Murat na Kastriotichia vojsku, i prid gnima Feres Passu, koga doçeka u Dollini *Mokra* zvanoj, i razbi i issiçe Vojsku gniegovu, u komu boja poghibe i Feres Passa.

Oppet do mallo danah posla Murat na Kastriotichia Mustaj Passu, alliga Jure razbi, i pet igliada Vojske possiçe, izavan Suxagniah, koje uffatijo bisce.

Na 1448. Oppetsè reçeni Mastaj Passa pojunaçi, i doge s' Vojskom u Arbaniu, allimu Jure na pogliu Orunichiu issiçe Vojsku, sammo scest igliadah Arbanasah, a passu uffati xiva, ma ragniena.

Na 1450. Czar Murat sa-svom sillom, koju imadisce, u Arbaniu, i obside Kroju, Stolni Grad Kastriotichia, koga za pet Misezi s'juriscem uzzima, allimu nemoxe nahuditi nischta, neggo izgubi mnoggu Vojsku, i on istì pòd Krojom od tughe i starosti umri.

1451. Memed sin Muratov posla Vojsku u Arbaniu, i prid gniom Passu, Immenom Amaxu. Alli budduchi Kastriotich, sammo pet igliadah Vitezova, uddarrijo na Turke iz Bussije potajne pottirraijh, i sedam igliadah glava odsiçe, a Passu Amexu xiva uffati. Mallo poslie togga boja pojunaçise Dibran Passa dachie Turke od Jure possiçene osvetiti, dixxese s' Vojskom protiva gniemu. Jure znaduchi za gniegovo putovagne izagega sammo sedam igliadah kognikah susristi, i gdigga sritte, tu na Passu naglo uddari, odsiçemu glavu, a Vojsku potira, i vitexki issiçe.

Na 1454. Mussa, alliti Mojses znaxni Genera Vojske Kastrjotichia, pobixe k' Czarru u Czarrigrad, i zapita u gniega Vojsku, prid kojom doge

Digitized by Google

u Arbaniu, za osvojitje, pogubiti Kastriotichia, i na gniegovo Pristolje siesti; i budduchise posalijo, prid Czarrom, dachie na Meghdan Juri izzachi, i glavumu odsichi, to nastojasce izvarsciti, alli zlo obarsci, jer Jure skuppivsci Vojske dvanajest igliadah, i doscavsci blizu Turske na Poglie Dibrenske, i prija boja opchienoga izzascavsci Mussi na meghdan, koijga zazivasce, pristrascise, Juru kada sardita ugleda, i pobbixe sramotan u Vojsku. Kastriotich potomtoggà uddarrivsci na svu Tursku Vojsku razbije, i texko issiçe, takko da od sve Vojske samo çetiri igliade s' Mussom u Czarigrad doge.

Na 1456 Sinovacz Jurin immenom Amexa, xeglian vladati, i Kraglievati ostavi Strioza i pobbixe k' Czarru Memedu, koijmu, dadde pedesset igliadah Kognikah, i prid gnima Passu Ixaka. Alli zlo obarsoisce, jerijh Jure s' Mudrostju, i s' privarkom priddobi, issiçe, i sinovcza xiva ustati.

Na 1460 Posla Czar Medem tri Pasce protiva Kastriotichiu, da sa tri strane u isto vrime nagniega uddareh, to jest Sinam Passu, Assan Passu, i Giusup Passu. Ma Jure od gnih budduchi srichnij i pametnij, sva tri, jednoga, po jednoga dobbì, i Vojskeijm issiçe.

Na 1463. Nemoguchi Czar Kastriotichia dobiti ni gniemu odoliti zapita mir, ma zaludu, jermuga Jure nekti datti, neggo u isto vrime porrobi gniegovu zemgliu.

Na 1464. Czar Memed texko rasargen protiva Kastriotichiu, posla u Arbaniu Vojsku silnu, i prid gniom Passu Balabana poturçegniaka, roddom Arbanassa. Ovvi dosta zla uçcini, ma najposlie bi

Digitized by Google

od Jure pridobiven premda muçno, i s' vellikom Karvju poslitja Vitezovah.

Na 1465. Podixese Memed Czar prid jednom silnom Vojskom na Kastriotichia, udlize u Arbaniu, i obside Kroja Grad poglaviti u Arbanij, sve litto pod Krojom staoje, i jurisce mnoghe çinnijo, ma viddechi da nemoxe uçeinniti nissta, i da mnoggà izghibe Vojska, ostavivsoi Passe Balabana, s' mnoggo igliadah Turrakah pod Gradom, dilise Czar put Czarrigrada, alli buddechi Jure pristupijo s' Vojskom, Turzi pobigosce, a Balaban poghibe. Imadisce Kastriotich Rat i s' Mleçanin, u isto vrime kad i s' Turzim, alli blizu Skadra razbi i issiçe Vojsku gnihova, pakse pomirisce. Oslobodi od Franczuzah Ferdinanda Kraglia Puglickoga, issikavsci gniova Vojsku. Possiçe svojom Sabgliom tri igliade, a druggi govore, i piscu çetiri igliade Turrakah. Ko xelli sva gniegova vojevanja znatti, nekka setnie Sagreda, Barlezia, Giamariu Bresanina i ostale.

Kratko govoregne od Junasctvak Janka Sibignanina.

Janko bisce rodda Gospodshoga, i punno plemenita, rogen u Valakij zemgli Slovinskoj, od Karstjanah Roditegliah porrogen, i Rimske Czarqve naslidnikah, Vojevasce Janko u isto vrime kad i Karstriotich, i nebisce magni Vitez od gniega. Latini, Nimci, i ostalih Narodi mnoggo pisasce, i rekosce za gniova Vitextva possalu, i uzviscenje, a navlastito ovo: Kakoje Gospodin Bogh u onnah vrimena, po Karstjane punno xalosnah, i nesrich-

na dvì Sabglie providijo, tò jest Janka i Kastriotichia, da Murat Czar, i Sinmu Memed vas Svìt neosvojè, kako biju namislili.

Na 1442 Razbi Janko pod Biogradom Vojsku Czarra Murata, i xestokoje issìce.

Na 1443 Za osvetiti Murat parvu Sramotu oppèt kuppì Vojsku, i sc' gniome uddarrì na Ungariu, alli od Janka bi srichno dobivena, i issicena. Posli toggà, Czar Murat Scaglie passu Isaka s'jednom Vojskom vellikom, koga Janko razbi, i possìçe mnosctvo velliko Turrakah.

Scaglie vechiu na Janka Vojsku, i prid gniom vezira Memeda, alli srichni Janko issiçemu Vojsku, gniemu takoger, i Sinumu Ibraimu glavu odsikavsci.

Dixxe Murat oppet Vojsku protiva Janku, ossamdeset igliadah vojnikah izzabranih, i prid gniom Saban Passu, na koga Janko sammo petnajest igliadah svoji Ungaraczah Uddarri, razbiga, i Vojsku kruto issiçe.

Utaborise Turskà Vojska, kod Voddè Murave, stò i dvajest, igliadah Turrakah, Janko obnoch sammo scest igliada kognikah nagnie uddarrì, i dvajest i pet igliadah poggubì Turrakah, a pet igliadah uffatì xivi. Karabegh Zet Muratov, vezir velliki uddarri na Janka, ma uzzaoças pose, jerga Janko uffati xiva, a Vojskumu issiçe. Svesse ovo zgoddi u dva tri godiscta.

Memed Sin Muratov doge s'Vojskom silnom pod Bijograd, alliga obràni Vojvoda Janko, i S. Ivan Kapistran, Fratar Franceschan, Czarra razbisce, i Vojskumu issikosce. Janko xivi Karstjanski, i umri Karstjanski, koga sveti Ivan punno plakà, i sàli.

Digitized by Google

KRATKO GOVORENJE OD PRIPLEMINITE KUCHIE FRANCOPANOVICHIA.

Izlazi Francopanovich od Enea najvechiega Plemechia, i Poglavicze Trojskoga, Takoger od Turna Kraglia Staroga Rima. A imma vechie igliadà godina daje immenovani Enea na Svitu bijo. Ovvah kuchia Zvascese *Anicia*, najparva, najbogatiju, i najvechia meggiu Starom gospodom Rimskom. Od gnie Sveti oczi, i nauçitegli Svita çudne stvari piscu i govore. Sveti Jerolim Demetriadi reçce: od *jasnoga Plemena Anicia maloseje koji nascao, olli nimalo, da nije bijo dostojan bitti Consul Rimshi, a tochie rechi, najvechi Vladalacz od Rimske Opchine. S. Cassioder ovako reçce: kuchia Anicia po svemuje Svitu pripovidana. Mudri onufrijo: iz kuchie Anicia kakono iz kognia Trojskoga izagiosce u Svako vrime Svita Vladaoczi, nauçitegli, Poglavicze, Generali, i varsni na oruxju vitezovi. S. Agustin: kochie izrechi, kolli igda izkazati veliçanstvo kuchie Anicia, koja porrodi tollike Svete, i Sveticze Boxije.*

Od ovoga Plemena izagie. S. Gargur Papa, i Nauçitegl Svete Czarqve. Papa Innocencio Trechi. Sveti i velliki Otacz Benedetto S. Kristina, S. Flavia. Blaxena Jankovicza, i mnoghi drughi Sveti, i Sveticze Boxije. Bih od Plemena ovoga gliubeznivi Flavio Anicio, koji u tesckoj potribi razdili kruh, i razlomi Rimgiianom na sedam stotina i sedamnajest, terse radi togga dilla Zazvà Frangipani, nascki *razlomi kruh*, i od ovvoga immena prozvaace Frankopanovich, od Naroda Harvatskoga.

Digitized by Google

Çetiri bratta Anicia, za proslaviti svuda svoje imme, dilisesse iz Rima na osam stotina, trideset i tri, to jest, *Elliseo*, *Miovio*, *Ugo*, *i Nicola*. Eliseo otige u Fiorenczu, od kogase prozvà kuchia Elisea, olliti Aldigheria; od koje izage posvemu Svitu pripovidani, i glasovitî pivalacz Dante.

Nijovio odde u Mletke, i bijh uççignien za Princìpa Mletackoga. Trechise dilii u Napugliu, i bih uççignien za Vladaocza od Asture i Teracine; Naiposli dilise u Nimaçku zemgliu, i bih uççignien velliki knez od Aspurga, od koga izzagiosce markioni, dukke alliti Bani, i Poglavicze od Aspurga a kakko mnogbi govore izzage od ovoga Kolina kuchia czessàrah od Austrije.

Nicola dilisse u Dalmaczìju, i Slavoniju, od koga izzagiosce Dukke, alliti Bani Harvatski. A kada Tatari potirasce Kraglia Ungarskoga iz Ungarije godist. gosp. igliadu dvi stotine trideset i dvà, Bani Francopanovich Kristofor, i Nicola Svoiim Harvachianim uddarisce na Tatare, koje razbivsci, Kraglia Ungarskoga çinisce Sisti na Svoje Pristoglje. Zapovidasce reççeni Bani od Mora latinskoga, do vode Savè. Gniove kuchie u Segniu, Tarsatu, i na drughim mistim naogiause. A kada Angeli prinesosce kuchiu Gospinu iz nazareta, godista Gospodinova igliadu dvista, devedeset i jedno, donisceje u Tarsat, i Stavisceje na misto di bihu dobra reççene Gospode, u komu mistu pristàvsci trii godiscta, ossam miseczi, i scest dànà, dilisse iz Tarsata u Loret, gdise i sada Slavi, zovuchise Gospa od Loreta. U tòh vrime bisce za Bana Nicola Francopanovich, i posli gniegove smarti, athpi na gniegovo misto Martina Ban Francopano-

vich koij trinajest manastira Sagradi od svojih dobàràh, i kih ukopan u czarqvi Manastira od Tarsata, koga òn uzziglia, gniegova xena orscula, i mnoghi od gniova Plemena. Takose sctije u kgnigam Glavinichia, Stampanim na 1602. Aprila na 20.

SLIIDE KNEZOVI

i vlastele

NARODA SLOVINSKOGA

A Glinich od Bobovcza.
Araçinovich od Brochnà.
Alauppovich iz Bosne.
Burnazovich iz podbiglia od Imoskoga.
Baoxich od Zente.
Bachick od Servie.
Barzoevich iz Rogoznicze megiu omiscem, i Zadvarjem.
Biloxievich od Mostara.
Bogostinovich Knezovi od Blagaja.
Barghelich Knezovi od Podumja iz livna.
Bòximovich iz Glamoça.
Bibich od Mldenoga Barda iz Zagorja,
Bogassinovih Knezovi od Popova.
Branilovich od Risva.
Bielavich od Bolovcza.
Bissaglich od Duvna.
Brancovich Knezovi od Jajcza.

Digitized by Google

Bieloperjevich.

Boxichievich.

Bogopancovich. *Iz razliçiti Banovina.*

Bergnacovich starinom Grubissich, od olova.

Cubretich iz czetine, Knezovi od varglike.

Cositerovich od livna.

Caçich, Knezovi od Primorja, stariom Gospoda Ungarska.

Cossovich Knezovi od czetine *Od ovogaje Plemena Kuchia u Kotoru. Prisvitloga, i Priposctovanoga Gospodina Vicencza Cossovichia, Biskupa Corçulanskoga. Od istoga Plemena nahodise Kuchiah u Zaostrogu, Darveniku, i na veche Mijstaa.*

Cotromanovih od Milesseva iz Bosne, Bani, i Kragli Bosanski,

Cobilich od Novogh Pazara: *od ovoga Plemena bih veliki vitez Millosc Cobilich koji ubbi Czarra Murata na Cossovu Pogliu. Starinom zvascese. Obilich, alli zaradi nenavidosti od Vuka Brancovichia zazvan Cobilich.*

Cossarich Knezovi od Herczegovine. *Bih od ovoga Plemena Erczegh Stipan, Ban od sve Herczegovine. Od istoga Plemena izode Gospoda Cossirichi u Sibeniku. A imaduh Cossarichi Turczi i u Gliubusckomu.*

Cruxich, Banir Dukke, i Markioni od Klissa.

Castriotich, Poglavicze, olliti Principi od Albanie. *Od ovoga Plemena bijh Jure Castriotich, receni skenderbegh, koji svega vrimena svoga xivota s' Turczim Rat immade, i vazdaji dobij.*

Costanich Knezovi od Darvenika u gorgniemu Primoriu.

Digitized by Google

Ckrixich od Vigninna iz Posuscja.
Clexich iz Rujanà od Poglia livangskoga.
Covaçich od Sella Covaçichia iz livna.
Carstilo, drugojaçije Pavlovich, Knezovi od Tribignia, Popova, i Conavglia.
Chiorich od Tvelle iz Bosne.
Cubretich od istoga Mista.
Copçich od Rame, sadasu Turczi.
Copjevich.
Corjenich.
Curjaçich.
Crassinovich.
Cressoevich.
Clupcovich.
Cvavcovich.
Cragunich. *Od razliçiti Mijstaah i Bonoviinaa Bosne, i Herczegovine.*
Cnezovich od Herczegovine.
Divoevich od Zagorja.
Debegilch od Lazarichia iz Servie.
Dobrassinovich od Vavkova.
Dugassinovich od gorgnie Zente u Epijru.
Dignich.
Draskovich.
Dobrotovich.
Digniçich.
Didlovich.
Deskoevich.
Denovich.
Favkovich.
Francopanovich. *Od razliçiti Banovinah i mijtah Slovinski.*
Gradanovih iz Kozicze.

Digitized by Google

Greblianovich Knezovi od servije.
Grubaçevich od Neretve iz Çitluka.
Grubcovich od Neretve. *Od ovogaje Plemena Puglian iz pod Jezera.*
Garguriçich.
Giovich.
Liubibratich iz Tribigna Comites.
Ghiendissaglich.
Chizdelinovich.
Granich.
Glavich.
Grubjessevich, *od razliçiti mijstah. Od ovoga:a Plemena Grubissichi na makarskoj, Knezovi od starine.*
Hervoevich od Bagnie Lukè. *Bilisu od Plemena ovoga Dukke ed Splita, Corçule, Fara, i Braça:*
Hrabrenovich od Bagne Lukè.
Jablanovich od Neretve.
Jugoevich od Jugova Poglia.
Jakxich op velikoga Biograda.
Illinich od Mostara.
Jorinich iz Çapgline.
Jancometovich od Sutinske.
Jelicih iz Mostara.
Janossaglich od Mostara.
Lubcovich od Foçe iz Erczegovine.
Ligniçich od Sibenika.
Liubetich.
Latiçich.
Lorkich.
Lovretich. *Od razliçiti Banovinah.*
Mirilovich od Mirolovichia.
Maravçich od Livna.

Digitized by Google

Morovich od Zvornika.
Muçiievich od Smidereva.
Masnovich od Livna,
Martinussevich od Buskoga Blata.
Matievkovich od Raska.
Margnavçevich od Erczegovine. *Bijh od ovoga Plemena Kragliavich Marko, kakose nahodi u isctorijm Slovinskim.*
Mernarich.
Morovlassich.
Milienovich.
Marulovich.
Mlàdjenovich.
Mereglich.
Marghitich. *Od razliçiti Banovinah.*
Margheritich od Zaxabja.
Melinich.
Novacovich od Zaxabja, od ovoga plemena izlaze maslardichi.
Nimiçich od Gliubusckoga.
Nemanich od Mostara.
Neorich Bani od Muchia.
Oblaçich iz Lazarichia.
Orlovich iz Brochna.
Omuchievich od Olova.
Pokraiçich iz Travnika.
Predoevich od Pristoglia, reçenoga Sera.
Passovçich od Neretve.
Paraçich.
Parmezanovich.
Palikuchia.
Picolomenovjch.
Prelasovich. *Od razliçiti Banovinah.*

Digitized by Google

Rupçich od mista Rupçichia, kod dubrave czarni varh.
Raicovich od Ogoria.
Radmirovich od czarquieze kod Foce.
Rexich od Bobovcza.
Radjelovich od Foinicze.
Ruxjeçevich.
Radojçevich.
Sladoevich od Imoskoga.
Sudich od Pogliczà.
Stancovich od vuçevicze.
Sitniçich od Cossova Poglia.
Svimirovich od Neretve iz Kognicza.
Sokolovich od Saraeva.
Zvizdoevich od Kognijcza kod Rakitnicze u Bosni.
Slatonosovich.
Sagrilovich.
Sestriçich.
Smoknonovich. *Od mijstaa razliçiti.*
Svitloevich od Smiderava.
Subich od Pribijrà iz Ostarvicze. *Od ovè Familije izagie Ban zrinovich, Sijlnij vitez na oruxju.*
Seaçevich od Milesseva u Erczegovini.
Sestokrilovich od Perasta.
Svitloevich od Smidereva.
Thomanovich, drugojàçije Tolenovich iz Erczegovine.
Tvartkovich od Popova iz Draçeva.
Tassovich.
Tiçinovich.
Targanovich.
Tolissich.
Tessevçich. *Od Banovinà razliciti.*

Digitized by Google

Vojkovich iz Vojkovichia od Tribignia.
Vjlich od gorgniega Vacupa.
Vukovich, drugaçije Harvatnich iz Livna.
Vukoslavich od Czarreva iz Raska.
Vlassich, reçeni vlaich Uros, Nemagnich, sve jedno Pleme.
Voinovich Knezovi od Uxicza. Od ovogasu plemena Nakichi,
Vladmirovich, Knezovi od Mostara.
Xarkovich od Zaxabja.
Xdralovjch od Sutinske.
Xupanovich od Xupancza, u Duvnu.
Ximrakovich od Zaxabja.
Xantich od Neretve.
Xilich.
Xelcovich Erczegovczi.
Zarnoevich od Zaxabja, visce rijke *Moraçevo*, Principi od Zenta, i czarne gore.
Zoranovich od Sarajeva.
Zetignianin.
Zuriatich. Od razliçiti mijstah.

Alli imasc moj posctovani Sctiose znati, da ovde sva Plemena Gospodska nisu immenovàna, budduchi dasse nahodeh u razliçitim Kartam, Dukalam, i Diplomam mnoggah Vlastela, i Knezovi od Naroda Slovinskoga, kojh nisu u broju reçeneh Gospodeh, kakonoti ovvih kojih slideh, i drughi mnoghì.

Knez Martich od Ramme iz Varvare starinnom, koij po razasutju Bossanskomu, za neizgubiti Virru, i Dusca, izgubì u Bosni Zemglie, i Bogatstvo, ostavivsci sve imanje, i pobigavsci u Dalmaciu, terse nastani u mistu Cipvich zvanu, koije u

Poglia Petrova, i onde sagradì Kulu, od kojese poslie sagradì Czarqva S. Ilie, i koje Temegliè, i sadase gledajuh. Bisce knez Matich od Turrakah, kada Dalmaciu osvojisce, iz megiu ostalih izvarstito, i osobito gledan, navlastito od Zapovidnikah, kojimu daddosce zemagliah, i livadah dosta, tò jest trechì Koprinah; a tò bisce Kadia Kliski, kojimu teh zemglie dadde, i podpisujese ovvako: *Memed Allì Kadia Kliskìu* Missecza Turski zvana *Seval.* Godiscta Tursk. 1010. Gespod. 1597. kojè Pismo od druggoga Kadije hì potvargeno, i podpisujese ovvakò: *Amet Memedich kadja Kliski* missècza zvana Turski *Sufer*, godiscta guiova. 1014. Kada pogiosce Glavari od Zagorja, i Petrova Poglia u ¡Mletke, za podloxiti Privedrouu Principu reçenah mista, tò jest Knez Vojnich, reçeni Nakich, i se'gnim peterica, hì jedan od guih Knez Matich, kojeh Privedrì Princip zagarlì, i kakono Xuppanom darrovà svakomu po Divan Kabaniczu, i parsten od zlata, s'jednom lipom Dukalom, koja ovvakò poçimglie: Franciscus Molino Dei Gratia Dux Venetiarum et. ec. I sadadase kuchia od ovvogà Plemena nahodì u Çavoglavim, visce Petrova Poglia.

Knez Ivanovich, komu Matias Kragl Ungarskì darrovà, olliti potvardà possidovanje Grada Nissa, i drughih Mistah po Bosni, i Erczegovini s'Diplomom, alliti Milodarstvom izvarstitim, u kojojmu Diplomi daje Titno, alliti imme od Principa na ovvi naçin; Illustrissimo, Invictissimoque Principi Georgio Ivanovich. A reçenà Diploma bi na Svilost data od Gosp. Tomka Marnavichia, u Rimu na 1630. U knigam, kojese immenuiuh: *Istoriæ degli avenimenti, dell' Armi Imperiali contro i Ri-*

Digitized by Google

belli, ed Ottomani na listu 328. sctijuse Çetiri Principa Moskovskah, alliti Slovinskah, tò jest *Protasio Ivanovich*, velliki Cancelier od Moskovie, *Borich Petrovich* Senatur, *Ivan Januovich* Senatur, i *Ivan Mikajlovih* Secretar. Ovvase Gospoda u reçenom broju nenahodèh vech akkose prizivkom immenujuh, a ne starim immenom. Sctijuse u Diplomam i drughih, kabonoti Radinovih, Radosaglich, Radivoglievich, Diviçich, Milatovich, Ostoich, i Sviloevich, kojise u Kartam starim nahodeh navlastito u Diplomi Kneza Costanichia iz gorgniega Primorja, koju od Kraglia Tvardka immade na 1398. Akkoje ko xeglian josc vechieh Gospodeh Slovinskeh znatti, nekkase proge po Dalmacij, Bosni, Kroacij, i Ungari, i nekka sctije Attestate, Diplome, Pravde po Cancelariam, i starj Gospodiçichiah podpise, tachiejih zadovoglno i nachi, i brez svakè sumgliè Kneza Domazetovichia, i ostàleh mnoghèh. Ma imasc suvisce moj sctioçe znati, dasse ovde nerazumeh knezovi od Turrakah postavglieni, jer onni za pogardu Bosanskeh Gospodeh, kmette Texàke, i Çobane za Knezove po svim sellim mechiuh. Razumese dakle Vlastela, i Plemichi stàrih on punno vikovah.

KRATKO ZABILIXENJE OD PLEMENITE KUCHIE OMUCHIVICHIA.

Omuchievich zvascese od starinne Vladisaglich i Gargurich, od koga Plemena izzàgiosce Bani od Kostura, Vice Bani od Jajeza, i Generali vojskah. Od istè kuchie izzagiosce Cessarice, budduchise gniove Chieri, i Sestre udavale za Cessare

Digitized by Google

Czarrigradskeh, i Tarpezunskeh, u kuchiu Comnenovu. Starinnu gniova bisce Grad Tuhela u Bosni, meggiu krescevom, i Kognicem. Arbor, alliti stablo ovvè kuchie plemenitè jest ovvi.

Knez Radivoj Gargurich, Vladisaglich, pak najposlie Omuchievich immade za xennu Vladavu Baoxichia.

Knez Gargur, sin Radivoja, vice Ban od Jajcza, immade za xennu Katu Kressovichia.

Knez Radivoj, sin Gargurev, vice Ban *od Jajcza*, immade za xennu Aniczu Sviezdichia.

Knez Gargur, sin Radivoja, prozvan Omutina, Oxxenise Ruxiczom Kostanichia. I od recenoga Omutinè zazvascese poslidgnih Omuchievichi.

Knez Reglia, sin Gargurev, prozvan Reglia Boscgnianin, silni, i glassoviti Junak, od kòga Vitezovi Pisme pivaju, immade za Xennu Vidosavu Baoxichia.

Knez Gargur, sin Reglie, Ban od Kostura, Oxxenise Marom Xupanovichia.

Knez Ranisav Omuchievich, sin Gargurev immade za Xennu Radu Gliubibratichia.

Knez Brajan Omuchievich, dovvede za Xennu Gojssavu Kovaçichia.

Knez Radivoj Omuchievich, immade za Xennu Viddosavu Kostanichia.

Knez Milat Omuchievich oxxenise Biliczom Tassovichia.

Knez Ivan Omuchievich uzzè za Xennu Radu Chiorichia.

Knez Iveglia Omuchievich uzzè za Xennu Jelu Bogassinovichia.

Knez Petar Omuchievich bì trinajesti porrod,

Digitized by Google

alli nemogu znatti od kogaseje oxenije. I svi gorri immenovanih knezovi, bilisu olli Bani, olli Vice Bani, Generali, olli Kavaliri, i Gospodari od punno mistah, nayslastito od Popova, Oraova, i drughi Darxavah, od koga Plemena, i sadase nahodi Kuchia Omuchievichia u Dubrovniku. Bi izvageno iz kgnigah, kojese immenujuh: *le glorie cadute dell'Augustissima Famiglia Comnena, dell' Abbate Don Lorenzo Miniati stampate in Venezia per Francesco Valvasense del* 1663.

GOVOREGNIE

Kratko od kuchie Plemenite

ULADMIROVICHIA

Iz Istorià slovinski, Diploma Banah i Kragliah Bossanski, i Ducala Privedri Principa Mletaçki, vadise istinita Plemenitost, veliçastvo, i Gospodstvo, koje u starah vrimena uxivasce Kuchia Knezova Vladmirovichia, i ostavivsci istorie kojesu svitu oççite, ukazujem ono sctose u Dukalam i Diplomam uzdarxi.

Na 990. Maja na 20. Knez Vukotin Vladmirovich, osobiti Gospodar od Castela Vladigncza, i Vladalacz od mnoghi Mistah i Castelah u Herczegovini, immade plementiu Dukalu od Privedroga Principa Petra Candiana, u kojojmu daje mnogah Privilegia, zaradi sluxbe, virnosti, pommochi, kojumu bisce reçeni Knez uççinijo.

Digitized by Google

Na 1010. Knez Vukosav Vladmirovich immade isvarstita Diplomu od Cotromana, Bana Bossanskoga, u kojoj immenujuse reçeni Knez Vukosav, Gospodar, i zapovidnik od sve Neretve, i kakoga vas zbor Plemichiah Bossanskih, i moguchi od kragliestva izbavglia od opchienite tegochie davagniah, kojase obicavaha Kragliem Bosanskim davati. Bime u istoj diplomi potvargena oblast osobita, Vladagnie, i zapovid Svarhu svii svoji Miista, Sella, i Castella. Stijese takoger u istoj Diplomi, kakko dobbii pravdu Herczega Stipanu, to jest misto, kojese zove Krupa iza Çitluka, darvo Kammi, i vodda.

Na 1387. Immade knez Rados Vladmirovich diplomu od Stipana Tvartka Kraglia Bossanskoga, u kojojmu bih dano, i potvargeno za vlastitu Bastinu Brochno, Gliubuski, i sva sella do darxave Primorske.

Na 1446. Villemiro Vladmirovich Reda svetoga Bassilia, alliti Vassillije oppata, bih Biskup od Kressovie, i u Jeziku Latinskomu, i Garçkomu punno nançan, i razuman: Ovvi bisce Velliki Cançelier, i Sveznadar Kraglia Stipana Tomassevichiia.

Na 1461. Knez Radivoj Vladmirovich immade od Stipana Kristichia Kraglia Bossanskoga mnoghe Bastine u Bosni, zaradi gniegove sluxbe, i vitexkoga vojevagna. Daddemu takoger Mlit u moru, ne daleko od Stona.

Na 1551. Knez Vladislav stasce u Perczi iza Bachine, u darxavi Primorskoj, i uzdarxase u Gospodstvu, alli ne u mogachstvu, u komuse, gniegovi stari nahogiaju, jer takko hotti Turska silla,

Digitized by Google

koja nikkomu nepraschia. Slagasce s' Knezovim od Primoria, s' kojizim uççinni nikke zakone, i naredbe, na koijmse Vladislav podpisuje svojom, rukom, na 1560.

Na 1563. Fra Daniel Vladmirovich Reda S. Frane, darxave Bossanske, Çovik punno mudar, i nauçan, bih Biskupom od Duvna podnese mnoga Progonstva od Turraka, od koij bih ubijen najposli, koga Tilo od karstianah bi ukopano u czarqvi Manastira Gliubuskoga.

Na 1620. Knez Simun xivgliasce u Perczi, i ovoga ubbisce Segniani, koij dosta zla u svoij Dalmaczij uççinisce. Ostama sin Ivan, i ovvoga vlasi zazvasce Simunovich, i takose zazvasce svi onnii koij od gniega izagiosce.

Na 1647, Reçeni Knez Ivan privede krainu do kule Norina, i zatomu od Privedroga Principa Francesca Molina, biisce radi vitexki dillovagnah potvargena, sva Privilegia, tolliko Bossanskah, Koliko Mletaçkah.

Na 1684. Otacz Mnogo Postovani P. Anton Vladmirovich prozvan Gabeglianin, Mudar Redovnik, i Velleznan, bih uççignich Provinczialom Bosanske Provinczie.

Na 1685. Knez Nikola Vladmirovich samnio çetiri druga virna, osvoij kulu od Norina, za koje vitexko dillo immade Pofalu s' Plachiom od Principa. Ovvi punnokrat bih od Jerolima Cornera poslan na mejasce Turske da çinni ugovore z'Bebichia Pukom, kako, i na koij naçin imadisce bixati pod krilo Principovo; i nascavsci prigodu doge, i naselise u darxavi, koja u stara vrimena bisce istih knezova Vladimirovichia. Reçeni Knez

Digitized by Google

Nikola bih u onno vrime Glassoviti junak, jer vitexki vojeva i mnoghe odsiçe Turskè Glave, alli i on na uzetju Gabele od Turske Puscke poghibe: *qui Gladio cedit etc.* Ovve sve stvari svidoçe Attestati Cornera Generala, i Dulfina 1690.

Na 1700. Fra Simun Vladmirovich bi Parokom ù Sarajevu, koga radi Virre S. ubbisce Turczi, kako svidoçe karte noscene na kapitno Generali ù Milan 1722.

Na 1704. Knez Jura Vladmirovich od Generala Zanne bih uççignien Capetanom od Kraisnikah, prid koijm vojeva, Turskù zemgliu porobi, Plimio zaplini, sc' gnima Glave odsicza, i mnoggo Robje dovede.

Na 1751. Knez Luca i Ivan Vladmirovich immasce, kriposti Starii dostojanstva, Dukalu od Principa, u kòjoi potvargiuje gniove diplome, kojeijm Kragli Bosanski dali biku, dajuchi gnima, i gniovim poslidgnim uvike plemenitò imme od Knextva, sasvim onnim uxivagniem, koje Gospoda ostala od tè varste uxivati obiçaju. Od ovè Kuchie i sadasu dva Redovnika S. Frane, jedanje za Lectura Generaloga ù Scibeniku, immenom Fra Luca, çovik ù svomu zanatu kripostan, i nançan; a drughi ù Ungarii studenat, immenom Fra Paska, sinovacz reçenoga ocza Posctovanoga Fra Luke: Boghijm dao srechiu, i vazda poscten glas.

Digitized by Google

GOVOREGNIE

Od starè, i Plemenite

KUCHIE CAÇICHIA

Caçichi od punnosu vikovà ù Dalmaczij, kakose sctije ù Lucziu, i ù Xivotu Svetoga Arnira. Bihu ù vrime Kragliah Ungarkih veliczi, i punno moguchi, zapovidajuchi ù Gradovim od Dalmaczie kakono Knezovi, à ù nikà vrimena na misto Bànàh zapovidasce Banovinam, kakono Bani, navlastito *Juran*, *Nikola*, *Cajalisio*, *Coloman*, *Brencon Saracen*, *Domaldo*, *Petar*, *Primislav*, *Osorio*, *Dragan*, *Stanoe*, *Vukmir*, *Ivan*, i ostàli mnoghi, koje ako xelisc znati, sctù Luczia, i ostàle Pissaocze Dalmatinske.

Nikì od ovizì oddosce ù Ungariu, na sluxbu Kragliah Ungarski, immadosce bogatstva, i Gospodstva, alliti vladagnia vellika, za sluxbu, virnost i vitexstvo koje çigniahu. Ma poslì nikoliko vrimena zavadiscese ovvì Caçichi, koij stahu ù Ungarì, s' jednom vissokom, moguchiom, i punno Plemenitom Kuchiom, kojase *Zagary* zvasce, i dogodisce, po nesrichi, da Caçichi pobisce Gospodu reçene Kuchie, koij dogagiaj bih uzrok, od gniova bixagnia iz Ungarije ù Dalmacziju. Kragl Ungarski, poznajuchi gniova dostojanstva, daddeijm kakono Knezovom Vrannu ù Kotaru, misto plemenito, alli nezdravo, i tò bih uzroh dasse dile iz

Digitized by Google

Vranne; jedan ottigge ù Zadar, drughì ù Scibenik, a dva ù gorgne Primorje, gdi uzigiasce Kasteo, koga zazvasce Gradacz, a drughi na Tarpgniu, visse mora na Glaviczi, kogase zidovi i sada gledaju czili.

Posli toggà sagradisce Fuscte, ter poçesce Pugliu robit, koja bisçe ù Rattu s' Kragliem Ungarskim. Alli znaduchi Rodbina onnè Gospodè Ungarskè, koje Caçichi pobili bihu, dassuse na Gracza ustanovitili, dogiosce na Rike, sagradisce Osmanicze, koje oruxavsci, zajedrisce put Gracza, i nebuduchi ù tò vrime Caçichiah domma, uppalisceijm Kuchie, povedosce xenne diczu, i odnisce scto nagiosce; alli mallo posli toggà dogagiaja buduchi doscli s' Ormaniczam svoijm Caçichi, i videchi zlo uççignieno od Ugriçichia, ottiggiosce za gnima ù potiru, i nascavscih kod Bascke voddè gdi vesselo blaguju, uddarisce nagne jedni s' kopna, drughi s' mora, terjh sve porazisce. Xenne Diczu, i ostalu çegliad povratisce, osvoijvsci josc i gniove ormanize, i sve scto u gnima bisce.

Od jednoga bratta Muskì porrod neostade, a od druggoga, Immenom Varsajko, ostade sin Baran çetiri immade sina, to jest Vukassina, Vuchichia, Andriassa, i Barana. Ovvise podilisce megiuse, ter Vukassina zapade na dijo Brist, Lavçagn, i Podjezerje. Vuchichia Podacza, i ostalo dojgnie Primorje do Vruglie, kakose sctije u staromu Arboru alliti Stablu Caçichia, iz kogasam sve ovvo govoregnie virno izvadijo akolije komu muçno virrovati, nekase sctitti reçeni Arbor ù Cancelari Makarskoj potrudi. I znaduchi dassu mnoghi od ovvoga plemena xeglni znati gniove Prasukundide, dakle, za izpuniti gnio-

vu xegliu, évvo stare Caçichie na svjetlost mechiem, koijse u reçenom Arboru nahode: *Moj trud moja Mukka, moij Prasucundidi narugatmise nikko nejma.*

Stari Caçichi iz Lavçagnia.

Vukassin unuk Varsajkov, a sin Baranov çetiri immade sina, to jest Vukmira, Grubissa, Radogniu, i Radoja. Od Vukmira rodise Miklens, i ovvi çetiri immade sina, to jest Ivana, Stipana, Gargura, i Radichia. Od Ivanà rodise Jorich, od Jurichia Rados, Nikoliza Gargur, i Ivan, koijse prozvasce Jurichievichi; od Jurichia reçenoga.

Od Stipana drugoga sina Mikleusceva izzage Gargur, od Gargura Stippich, alli Stipe, od kogase prozvasce Stipichi onni, koijse od gniega porrodisce.

Od Gargura trechiega sin Mikleusceva izzodi Nikola, i Novak od Novaka Mitar, Jure, i Ivan.

Od Radichia çetvartoga sina Mikleusceva rodise Rausav, alli Radosav, od Radassava Peko, Ivan, Tradia, i Fra Jure, od reçenoga Peke prozvascese Pekichi.

Stari Çaçichi iz Brista.

Vukassinov sin drughi bisce Grubissa, od kogase roddi Bartuo, od Bartula. Xarko, i Marian, od Xarka Mikleus, od gniega Nikolicza, i Franich, od Nikolicze Simun, Fra Luka, koij bih Provincialom, Jura, Gargur, Pava, Perich, i Fra Bartuo Biskup Makarski na 1616 ovvise od Karka reçenoga prozvasce Xarkovichi.

Digitized by Google

Od Mariana Bratta Xarkova roddise Mijo, i Radivoj: od Mije Gargur, od Gargura Ivan, i ovvise zazva Miossich, od Mije gniegova Didda.

Od Radivoja Bratta Miina roddise Alexa, od Alexe Gargur, a koijse od gniega rodisce, zazvascese Alexichi.

Trechi sin Vukassinov bih Radognia, od gniega Novak, od Novaka Sladoe, i Vladislav, od Sladoe Marian, od Mariana Stipan, koijse prozva Sladoevich, i od ovizi izlazè Bartulovichi na Suchiurju, koije prija zvaju Caçichi Sladoevichi.

Od Vladislava, bratta Sladoina izzodi Radisav, i Stipan, a od Radisava Jakov, i Vladislav.

Cetvarti sin Vukassinov bisce Radov, od gniega Stipan, od Stipana Tadia, i Nikola. Ovvosu stari Caçichi iz gorgniega Primoria, i ovvi najposlidgni bilisu na svitu okko godiscta Gospod. 1624. mallo visce, mallo magnie.

Stari Caçichi od kotiscine, ù dognem primorju.

Drughi sin Baranov, Unuk Varsajkov, a Brat Vukassinov bisce Vukich, koijse namisti u Kotisini, i odgniegase roddi Juko, i Ivan, od Juke Vukich, od Vuchichia Simun, od Simuna Barissa, i od ovizi izlaze Terzichi.

Trechi sin Baranov a Unuk Versajkov bik Andrias, koise u Kotiscini nastani. Od gniegase roddi Rado, i Perich, od Rade Andrias, od Andriassa Pava, i Siglie, od Sciglie Toma, i Simun; ovise prozvasce Siglichi.

Od Perichia druggoga sina Andriasseva izlazi

Digitized by Google

Barisa, Stipan, i Marko, od Barisse Fra Petar Biskup Makarski na 1661 Lovre, Andrias, Rados, Fra Ivan, i Fra Pava.

Od Stipana drugoga sina Pericieva rodise Jure, reçeni Clarevich, od Jure i Filip, Stipan, koise prozvasce Çavelichi.

Stari Caçichi od Makra.

Cetvarti sin Baranov, a Unuk Varsajkov bih Baran, od koga izzodi Marko od Marka Stipan, od Stipana Jakov, i Jure, od Jakova Ivich, od Ivichia Stipan, Jakov, i Marko, i od Stipana Juro, i Ivan, a od Jakova Andrias, terse od gniega prozvasce Andriascevichi.

Od Jure gorri reçenoga, praunuka Baranova, roddise, Tadia od Tadie Mitar, od Mitra Ivan, i Tadia, od Tadie Gaspar, i ovvise prozvase Mitrovichi, koijse i sada nalaze u Varbovskoj.

Ovvoje moj sctioçe Stablo od stari Knezova Caçichiah, nemojse çudditi daije ovliko, jersu od davna, a da ti svoje Pleme moresc ovako skupit, punnobi vechie na broijo gliudi, neggoije u ovomu Stablu.

Od ovizi opet oddosce jedni u Ungariu na sluxbu Kraglia Ungarski, ter immadosce Gospodstva vellika, i Diplomu od Massimiliana, u kojoj, kao Gospodi Staroj Bossanskoj, i Ungarskoj, pokazuje çast, i posctegne, potvardivsci sva gniova stara uxivagna, i mechuchii, iznova u broj Ungarske Gospode, a reçenu Diplomu dadde Mij, i Gaspsru, Brattu gniegovu.

Sve Kuchie od ovoga plemena darxe svetoga

Ivana za svoga Braniteglia, ma različito, jer ovvi u gorgniem primorju slavega na Rischiansku, sutra dan po latinskomu Vodokarstju, u koij dolazi Birchianski Ivan dan; a onnih u dognem primorju slavega na latinsku, po nascemu Boxichiu. Imadu u podaczi svoju vlastitu Czarqvu, pod immenom svetoga Ivana, i u gnioj çetiri Grebba, od koijsu Gospodari Miossichi, i Alexichi, koij na drugom mistu nejmadu svoij Grebah od starinne, izvan u reçenoj Czarqvi. Biskupi od Caçichia plemena, sctose snatti more, bihu ovi: *Valentin, Saraçen, Fra Bartuo iz Brista, Fra Petar iz Makarske, i Dom Antun iz Makarske Arcibiskup Splitski.*

Officiali od ovvoga Plemena, koij na sluxbi Principovoj bihu, poçamsci od Ratta Candianskoga, jessu ovvih u gorgniem primorju.

Knez Gargur Vojvoda od Pissaczah, Petar Guvernatur, nacski Vladalacz od Makarske, i svega primorja, Simun Vojvoda od pissaczah, Bartuo Vojvoda Kogniçki, Pave Voj. od Pissaçzah, Gaspar Voj. Kogniçki, Gargur Voj. Kogniçki, Jure Voj. od Pissaczah, Gargo Voj. Kogniçki, Petar Colluneo soldatski: *i ovosu Caçichi Xarkovichi iz Brista.*

Knez Ivan Voj. od Pissaczah, Bartuo Vojvoda od Pissaczah, Gargur Vojvoda od Pisaczah; *ovosu Caçichi Miosichi iz Brista.*

Knez Ivan Voj. od Pisaczah, Matj gniegov sin Voj. od Pisaczah; *ovosu Caçichi Bartulovichi.*

Knez Pave, reçeni *Peko* najprj Vojvoda, pak Vladalaz od Makarske, i Primorja, Knez Nikola reçeni *Stipich* Voj. od svega Primorja.

Knez Stipan Voj. od Pissaczah, Gargur Vojvo-

da, Ivan Vojvoda Bartuo serdar; Jure Colluneo. I Ivan serdar Primorski, *i ovosu Barissichi.*

U reçenomo Bristu, izvan Kuchie Caçichia, od koje izagiosse Xarkovichi, Miossichi, Franichievichi, i Alexichi bisce, Kuchia od starinne Bilopavlovichia, od kojesu sada Vexichi, Kuluzovichi, Levrichi, i Sarichi. A reçeni Bilopavlovich doge od Poglia Biloga izza Mostara, u vrime Bossanskoga razasutja, i sagradi u Bristu Czarqvu S. Mare. Ovvih bihu u starah vrimena Gospoda Bossanskah, i Knezovi od razliçiti mistah, punno moguchi, i punno bogati, kakose u Kartam sctije, i nahodi, a pivase od istih jedna lipa Pisma, koju po Primorju, Dicza znaduh, ter ovvako poçimglie:

Svu noch sjalla svitla Misseçina,
U poh nochi Karvav Daxdicz nage,
Czar porrobi Bilopavlovichie,
I zarrobi dva Gospodiçichia
Mirka jedno a Milinka draggo
Dva Viteza dva milla brajena etc.

Iz koje Pisme, izvan setosse u Pismu nahodi, vaddise reçene kuchie u starah vrimena veliqanstvo, i moguchustvo.

Trechia bisce od Starinne Kuchia. Ostoichie, koja doge u Brist iz Brochna josc u starah vrimena, od kojese sada nenahode nikko po Karvi Muskej u Bristu.

Çetvarta Pechiarevichi, starinom Zoranovichi. Doge u Brist iz Garçenika mista Privilegianoga, i ovva Kuchia u starah vrimena bisce bogata, kako svidoçeh Pisma Biskupa Xarkovichia, od koje bi Ivanis Sudacz na Suchiurju od Zbora uçiguien na 1676 Zoranovich Knez, i Plemich Bossanski bio-

je, akkoje Pechiarevich odovvih Zoranovichiah, totje starinom od Saraeva.

Peta Kuchia Borichia Privilegiana, i ovvih starinomse zvaju Czarnobori; od koijh bi jedan, immenom Filip, Junak glassoviti Ratta od Kandije, koij mnoghe Turske odsiçe glave. Dogiosce Borichi od zavojane na 1610.

Scestaje Kuchia Marusichia, koja doge iz Dessanah, akkosu svoje Marussichiu iz Brochna, totsu starinom Miloradovichi iz Brochna.

KRATKO ZABILIXEGNE OD GOSPODSKÈ KUCHIE VITNICHIA.

Vitina jest misto plemenito, ravno, i punno plodno blizu Turskoga Grada Gliubuskoga, od koga mista u starah vrimena Vitnich Bossanski Plemich Gospodarije bijo, kakose opchienito govori.

Od ove Gospodske Kuchie, kojase na Bollu, u Braçkom Otoku nahodi, bisce jedan, immenom Nikola Vitaich, komu Sigismondo Kragl Ungarski plemenita Diploma, alliti Milodarstvo dopusti na 1401 Settembra na 7. u kojojga, i gniegove poslidgniè uvike, zarad virnosti, Vitexkoga vojevogna, i staroga plemenstva Gospodskoga çini, i proglasuje Plemichiem, i vlastelinom Ungarskim, Dalmatinskim, i od svih Darxavah gniemu podlosnih.

Bisce jedan od reçene Gospodskè Kuchie za Sudcze u Gradu Splitu, immenom Francesco Vitnich, kakose nalazi u nikkim Kartam od prodavagna, sligena u Splitu na 28 Jugna 1406 I buddasbi da u reçenom Gradu, kakono ni u ostalim,

Digitized by Google

nemoxe za Sudza biti, ko pravi od Grada Plemich nije, brez svakkè sumglie darxatse immà dassu Vitnichi Gospoda Splitska; a izvan toggà jessu ossobito, i izvarstito gledani od Privedroga Principa, kakono i stàrah Gospoda Brázka, slagajuchi sc' gnima u potroscku opchinskomu, i ostalim, za uzdarxanje gniovih Privilegiah stvarma. I takò Vitnichi za uzdarxatise u starom Gospodstvu, vazdasuse xenili od Kuchiah Gospodskih.

Od istè Kuchie u Rizi Gradu Czessarovu, nohodese Vitnichi Gospoda vellikah, od koijh jedan, immenom Frane bi uçignien Vichnik Czessarov, s' titulom alliti immenom *Eccellenza*, s' Diplomom Leopolda Czessarra na 23 Decembra 1689 u vrime kada reççeni Frane Vitnich bisce zapovidnik od Grada Pisina. Alli ostavivsci govoregne od Plemenah ossobitih, vrachiamse, na skazagne stvarih opchieniti.

Na 1491 Alexandro Scesti, na Pristogliu Rimske Czarque sidde. Ovvo vrime Turczi Jajzè Grad u Bosni napastovasce. Istoga godiscta vellika Turska Vojska, okkolo Une karstiane robbiti poççe, alli uddarrivsci na Turke Ban Arvatskj Derençich, i Knez Bernardo Frangipan, svejh hametom pobbisce, uffativsci xivih igliadu, i pet stotinah.

Na 1503 Pio trechi Papom bì uçignien, alli nexivì neggo dvadeset i jedan dan, ì na gniegovo misto stadde za Papu Julio drughi. Turzi ovò vrime obsidosce Grad Jajze, na koje uddàrì s' Vojskom Ban Korvin, sin Kraglia Matiassa, a Unuk Vojvodè Janka, razbi Turke, i Grad oslobodì. Turrakaje poghinulo okkolo 4000 a Karstianah 1000

Na 1506 Selim sin Bajazetov za Czarra u Cza-

rigradu postaoje, i ovvi osvoij Siriu, i Egipat.

Na 1510 Bì uçignien za Papu Leon deseti.

Na 1512 Uççèsce Turzi Blagaj, Grad Kneza Juria Blagaichia.

Na 1516 Umri Vladislav Kragl Ungarski, na koga misto bi uçignien Ludovik gniegov sin.

Na 1519 Karlo peti, sin Filippa Kraglia Spagnolskoga bi za Czessara uçignien. Istoga godiscta uzesce Turzi tvardì Grad Knin u Dalmazij.

Na 1521 Osvoijsce Turzi Grad Ostroviczu u lici, i Pech Grad Jurja Orlovichia. Potomtogga osvoijsce Dojni Biograd, i druggah mista krajem Save, tò jest Kopnik, Mitroviczu, Barich, i Sabacx: a kod Dunaja osvoijsce Zemun, Slankamen, i Keminich, i vas Srim s' ogniem upalisce. Istoga godiscta Adrian scesti za Papu bì uçignien; a Ludovik Kragl Ungarski, oxxenise Mariom Czessara Karla Sestrom.

Na 1525. Turzi oppet Grad Jajze podsidosce, na kojeh uddarri Kristofor Frangipan, Arvatski Ban i za trì dnì kijoseje s' Turzim, kojeh najposli razbivsci, Grad oslobodi.

Na 1526 Czar Suliman razbi Kraglia Ludovika na Muaçkom Pogliu, na komu isti Kragl poghibe, i mnoghi Glavari Czarqvenih, to jest Vladislav Arkibiskup Ostrogonski, Pavao Tomori Arkibiskup Koloçki, Frane Pereny Biskup Varadinski, Filip Morè Biskup Peçujski, Blax Pakxi Biskup Giurski, Frane Gaçali Biskup Sanadski, i Jure od Palina Biskup Bossanski Mnogga takoger Gospoda tadda izghibosce Ungarskah, i Arvatskah, i taddà Ungarzi svoga Kraglia izgubisce.

Na 1527. Ferdinand brat Karla Czessara, za

Kraglia Ungarskoga, i Bohemskoga bì uçignien, i u stoinom Biogradu okrugnien. Alli Ban Arvatski Ivan s' mnogom Gospodom sloxivscise, nektisce za Kraglia poznati Ferdinanda, neggose reçeni Ban Ivan hotti Kragliem Ungarskim immenovati. I ne samo tò zlo opravì, negoli sctoje po karstjane gorre, nagovori Sulimana, da uddarrì s' Vojskom na Czessara, koijga posluscavsci doge s' Vojskom pod Beç, obsidega, i poççè bitti, allimu nemoguchi uççinniti niscta, vratise na-zad, i okrunì u Budimu Ivana za Kraglia, i ostavivsci u Gradu svoje Jagniçare vratise u Czarrigrad, ma svu Ungariu porrobì, i neizreçenah zla uççinì.

Na 1531. Oppet Suliman iz Çzarrigrada izzàge s' vojskom silnom i podixese protiva Czesaru, obside Grad Kiseg, uççinì trinajest Juriscah vellikih, i nemoxega osvoijti, jerga vitexki obràni Nikola Jurçich Segnianin roddom.

Na 1537. Podsidosce Turzi Grad Klis u Dalmazij, kogaje vitexki za godinu czilu branio Krux**ich Petar, alliga najposlie, ussillovan gladom, izgubì. Istò godiscte osvoijsce Turzi Nadin, i Ossik Grad kod Drave.**

Na 1541. Sin Kraglia Ivana, po smarti Otcza svoga hotijuchi Kraglievati, zazvà Czarra na pomoch, koga Vojska ullizavsci u Budim pod oblastga Czarrevu obrati a Ivana s' Materom posla u Erdegl. Ma dogodinè danah budduchi doscla vellika Vojska Mimaçkà u zemglju Ungarskù suprot Turçinu, i prid gniem Dukka Joakim Brandeburgh, hoij podside Budim, i neuzega. Alli Nikola Ban Zrinovich razbi Turke Jagniçare, i Czarreve Kognike blizu Pescta svoijm Slovinzim, i Arvachianim.

Digitized by Google

Na 1543. Reçeni Nikola Zrinovich razbi Tatare Turke u Zemgliem Pogliu. Istoga godiscta, Knez Petar Kraglievich svoijm Arvatim, razbi Turke kod Otoçeza.

Na 1556 Alli Passa s' silnom Vojskom Seghet Grad u Ungarij obside, i tri zila Missecza bijogaje, allimu nemoxe niscta uççinniti, jer vitexki braniocga, Ban Zrinovich Nikola, i Ivan Lenkovich, koijh izmamivsci Turke, kadase na zad povratìsce, jednuijh mnoxiju possikosce.

Na 1560. Bi uçignien za Papu Pio çetvarti.

A na 1562 Maximilian, sin Czessara Ferdinanda, na misto gniegovo bi Czessarom okrugnien, i Kragliem od Ungarie immenovan, i u Poxunu Krugnien.

Na 1583. Jakov Vasiglievich, Despot, alliti Princip u Darxavi Moldavskoj, od Podloxnikah svoijh nevirnoje ubijen. Sctì kgnigha Vitezovichia, na listu 152. Vasiglievichiah immà u Brochnu, i u Bachini, koijh iz Brochna dogiosce, i ovvih, immadah Ferman Czarrev, da mogguh uxivati zemglie, livade, i mnogah druggah dobra, kojasu uxivali pod Kraglim Bossanskim, kakono Gospoda, prija Bogopankovichi zvani.

Na 1566. Suleman s' vellikom Vojskom obside Grad Seghet, koga bragniasce Vitexki Ban Nikola Zrinovich, alli poslì neggo izghinùsce Arvati gniegovi Vojnizi, za punno vrimena Seghet branechi poghibe i on s' Babgljom u Ruzi, sikuchi brez broja Turke. I tako tvardi Grad Seghet Czar osvoij godiscte zabilixeno.

Na 1569. Upalise Prah u Arsenalu, alli Brodovischiu Mletaçkomu, ter Brodovi, i Arsenal vas izgori.

Na 1570. Sebastian Venier osvoji od Turrakah

Digitized by Google

Grad Suppotov u Arbanii. Isto godiscte Marko Querin Genera Mletaçki çinni Grad Mainu do temglia razvaliti, dasse u gniemu nepriategl tvarditi nemoxe. U to vrime Turzi obsidosce, i na sillu uzesce Nikosiu u Cipru, stolno misto Ciparskoga otoka, i Kragliestva, posli dva Misecza danah, kakoga obsidosce, issikavsci scto u Gradu nagiosce. Potom-togga obsidosce Grad tvardi, i velliki Famogostu, u istomu Cipru, bisce Vojske Turske dvista, igliadah i prid gnima Vezir Mustafa. Biscega, i jurisce çinisce pet zilih misezih, posli togga, Gragianise pridadosce, vechie od glada, i nestanka praha, i ollova, neggo od sille Turrakah. Bisce u Gradu zapovidnikom Antun Bragadin Vlastelin Mletaçki, koga Turczi na Mih odrisce, i mnoghe issikosce, alli poghinulo bisce Turraka ossamdeset igliadah. Isto godiscte osvoijsce Turzi Dulcigu, i Antivar u Arbanii. Dogiosce pod Grad Korçulu, alliga xenne Korçulanske obranisce, od vellike Turske sille, za gniovu vechiu pogardu, i xenah Dalmatinskih slavu, i posctegne. Vitezovich ovo kaxe u svoijm kniggam na listu 158.

Godiscte isto, a na dan svete Justine Duxdeva Vojska razbi Tursku u Levantu, i poghinuloje vechie od trijest igliadah Turrakah, Sultanie Galie, i ostalih Turski Brodovi poffatani, potopglieni, i saxexeni, i çetarnajest igliadah Robija Karstjanskoga od Turskoga Sinxira solobogeno.

Na 1573 Gargur Osmj na pristolju Rimske Czarqve sidde. I Rodolfo Maximiliani Czessara sin, u Poxunu za Kraglia Ungarskoga okrugnienje bijo.

Na 1575 Murat drughi togga immena na Czarstvoje Stupijo, koij posla u Pogliaçku zemgliu sto,

Digitized by Google

i jedanajest igliadah Tatarah, ter porrobisce mnoggah Sella, mista i varosce, zaplinivsci brez broja Plino, issikavsci çegliad, i mnoxstvo velliko u Suxangnstvo povedavsci. Alli zaplatisce, jer Pogliazi koijse zovu Koxaki od Boristena Otoka ullizavsci u zemgliu Tatarsku, ter brez milosti sella, i Varosce xechi poçesce, neprostivsci nikakvu xivuçhiemu, scto neporazisce, Xennam Sisse rixuçhi, a malahnom Diczom o Stine, i zemgliu uddarrajuchi. Mnoghe Suxgnie od Tatarah zarobglieue izbavisce, i u pogliaçku zemgliu dovedosce. Genera prid gnima bisce Bogdan Rosinski.

Na 1584 Ban Jure Zrinovich razbi Skenderbega Bosanskoga glavara, i Turke issiçe. Istoga godiscta doge desset igliadah Turrakah u zemgliu Kragnsku terje porrobi, i plino zaplini, alli povratisce na zad, ottiskoscese za gnima Arvachiani, i prid gnima Petar Erdodi, terijh razbisce, plino, i sve robje otesce possikavsci 2000 Turrakah.

Na 1587 Ban Jure Zrinovich razbi na Moraçi Turke, i prid gnima çetiri Bega, koijh bihu petnajest Selah porrobili Arvatski, alli kuchi malloijse vrati.

Na 1592 Osvoijlisu Segniani Klis u Dalmazij od Turrakah i Turke issikli, ma do mallo danah doge Vojska vellika Turska, obsidega, i nascavsci Segniane brez zaire, bihu ussilovani od glada jisti Kogne, Maçke, Misce, opanke, josc i czarnu zemgliu. Doge megiutò na pomoch Lenkovich, z' Biskupom Segnskim, i udrilisu zorom na Turke, terijh potirasce; alli ugledavsci dnevom iz glaviczah daje Segnianah sa-svim mallo, i to po taboru megiu Satorovim tammo amo raztarkano, vratilise jesu na zad, i nagnie uddarrili, koje za ças razbivsci, sve

issikosce neutekavsci nikko, izvan Lenkovich na Kognìu ragnien s'dvoiczom. Poghibe tadda i Biskup sa-svim Kanonizim: *pazzi Pope Czarqve.*

Na 1594 Jure Lenkovich Ban, i Genera Vojske Arvatske osvoij Betriniu, porrobi Grad Bijah, i oslobodi igliadu, i dvista Suxagniah Karstjanskih od suxagnstva Turskoga; osvoijvsci potom-toggà, i Kostainiczu: Ovo isto godiscte razbisce Turczi Vojsku Matiassa Dukke, alliti Erczega Beçkoga, pod Gradom Ostrogonom. Bi prid Turczim Sinam Vezir.

Na 1607 Matias Ercegh Beçki, za Kraglia Ungarskoga u Poxunu bi okrugnien. Na 1610 Babba Czarreva vozechise u vellikim Gemiam iz Karamanie, z'blagom, i Bogastvom vellikim, koje Czarru Unuku nosasce. Allije uffativsci Segniani, Turke possikosce, i neizbrojeno blago u Segn donnesosce iz megiu ostalih lipih stvarih donisce Sabgliu, koju Babba Czarru Unuku nossasce, i darrovasceje Rodolfu Czessaru. Na 1612 umri Czessar Rodolfo, i bi uçignien za Czessara Matias Kragl Ungarski.

Na 1623 Umri Gargur Papa, i na gniegovo misto stupi Urban osmi.

Na 1640 Roddise Leopoldo Rimski Czessar. Ovò isto godiscte Ivan Draskovich bi za Bana Arvatskoga uççignien, koij do mallo vrimena razbi Turke Kladussane.

Na 1645 Poççe Rat Kandianski, i slidioje 26 godisctah. Turska dakle Vojska doge tadda u Otok od Kandie, i osvoij Kaneo, i Retim Gradove u Kandii.

Na 1648 Vojska Duxda Mletaçkoga, i prid gniom Foskul Genera osvoij Skradin kod Rike Karke.

Na 1655 Alexandro Osmi bi za Papu uçignien. Leopoldo velliki Beçki Erceg, sin Ferdinanda tre-

Digitized by Google

chiega Rimskoga Czessara, Ungarskim Kragliem bi uçignien. Ovvo isto vrime razbisce Turczi Andriassa Kruxichia, Glavara Otoçkoga.

Na 1656 Foskul Genera osvoij Klis tvardi Grad od Turrakah.

Na 1657 Umri Czessar Ferdinando, i bi za Czessara odabran gniegov sin Leopoldo. Na 1664 Segniani odsikosce çetiri stotine glavah Turskih u Podgorju. Isto godiscte razbi Czessarova Vojska Turke u zemgli Ungarskoj.

Na 1668 Razbisce Mleçani Tursku Vojsku na Motu. Potopisce i pofatasce mnoghe Galije, i uffatisce Passu od Natolie s' mnogom Gospodom. Isto godiscte uddarilisu Dalmatini na Passu Kotorskoga, kogasu razbili, i za Suxgnia uffatili. Mallo posli razbisce Dalmatini Turke na Solinu, i mnoggo glavah odsikosce.

Na 1673 Razbilisu Pogliazi Turke pod Koçinom, i uzzeli Grad Koçin. Isto Godiscte Andria Skradignianin sammo ossamnajest junakah, uddarri na jedan Turski Brod pod Dulcigniem, u komu bisce blago neizreçene zinne, i najbogatije Gospode Turske, osvoijga, Turke issiçe, i blago u Segn donnesse.

Na 1676 Bi uçignien Papom Inocenczo deveti.

Na 1677 Razbilisu Turke Moskovi, kojizih poghibe 20000 Mallo zatim razbiscejih drughi put, i possikoscejih trideset igliadah.

Na 1678 Rodise Cessaru Leopoldu sin Jozip. Porrobisce ovò vrime Kotarci Dalmatini Turske Kranine, a Moscovi trechi pùt razbisce Turke.

Na 1682 Ban Tekelia s'mnogom Gospodom Ungorskom, i Arvatskom, dixxese protiva Cessaru, i Kragliu svomu Leopoldu, hotijuchi statti za Kra-

Digitized by Google

glia reçenì Tekelia; i za izpuniti xeglìu ummoll Czarra, dasse s'Vojskom protiva Leopoldu dignè.

Na 1683 Poslaoje Czar Tekelij Smutglivczu, za zlamenje Krunnè, jednu Sabgliu, svu draghim Kamenjem nakichienu, od neizreçenè Cinè, i vridnosti, jedan Klobuk, i Siniu plemenitu, i tò bisce poslao po vellikom vezìru, obetavsciga Kragliem Ungarskim uçinniti, i tako Maxari, ovogà odmetnika Podloxnici, robechi po svoj Ungarii, i zemgli Cessarovoj, neizgovornà zla pocinnisce. Ma Leopoldo mnogoj Gospodi, kojise k'Techielij bihu pridruxili çinni glave odsichi, i takkò Dostojne kuchie, Zrinovichia, i Frankopano vichia taddasu iskorenute bile.

U tò Vrime Czar dixxe sillovitu Vojsku, terje pola na Beç, i pridgniom Kara Mustapu Vezira, a òn ostade u Biogradu. Obside dakle Turskà Vojska Beç i poççega sa svih stranah xestoko bitti, koga bragniasce Knez Staremberg. Poslì pak punno danah doge Beçu na-pomoch Ivan Kragl Pogliaçkì, Emanuel Ercegh Bavarski, Ivan Ercegh Saxonskì, Knez Valdek, i dva od Badena, kojih sastavscise s'Vojskom Cessarovom, prid kojom bìsce Ercegh od Lorene, uddarrisce na Turke, razbiscejih, i strascno issikosce.

Kada razumisce Kotarci Dalmatini, kojih u tò Vrime bihu Turskih Podloxnici, Daje pod Beçem Turskà silla satarvena, i issiçena, diggoscese protiva Turkom Kotaranom, terjih poçèsce robbiti, sichi; i gniove dvorove Ottimati, a ne samo dvorove, dalli josc, i Kule, Kastele, sella, i Varosce gniove osvojisce, prid kojim bihu Poglavice, i glassovitih Junaci, iz megiu ostalih Jankovich Stojan z'bratjom, Smiglianichi, Miglkovichi, Moçivuna Vuk, Mirçetich, i osta-

Digitized by Google

lih mnoghi. Gledajuchi ostalih Kraiscnici scto kotarci Çinneh, tò jest Zagorci, i Petropoglci, diggoscese i onni protiva svojim Gospodarom, terjih porrobisce i istirasce iz svoje kraine, prid kojimse immenujuh iz megiu ostàlih silni Junaka, knez Voinich, reçenih Nakich, Radnich, i drughi. Ovvech gledajuchi knezovi Pogliçki, diggoscese i onni protiva Turkom, svoizim Pogliçanim; gnih gledajuch Zadvarani, i Primorci uççinnisce istò, tirrajuchi Turke iz svoji mistah, robechjih, sikuchi, i ottimgliuchi gniova bogatstva. Istò opravivsci Kraiscnici od Bukke kotorske, porrobisce svu Tursku zemgliu do Niksichia, osvojivsci gniove Kule, i saxgavsci sella, i varosce Turske. Potomtoggà Privedri Princip Mletaçki proglasi Rat protiva Czarru na 1684. dadde Dalmatinom Prah, ollovo, Puscke; zairu, i ostalo sctoje od potribè, ter poççè srichno uzzimati Gradove.

Ovvàse istina nahodi ù Kgnigam Sctampanim na 1692. kojese immenujuh: *la sacra lega contra la Potenza Ottomana ec. fatta porre in luce da Michele luigi Mutii.*

Na 1685 Osvojisce Mleçani Koron u Morrij toga istoga godiscta podsidosce Sign u Dalmacij, alli uddarrivsci nagnie Passa Bossanski razbijh, i mnoggo Karstjanah possiçe.

Makar, Ivan, Capetan Arvatskì razbioje Fonduk Passu kod Oraovicc. Tò istò godiscte podside Cessarova Vojska Budim, koga posli dva Misseçza danah s'vellikom mukkom, i prolitjem karvi Karstjanskè osvoji.

Na 1687 Vojska Morskà Principova, prid kojom bisce Frane Moroxinacz osvoji Dardanele blizu Czarrigrada, Korint, i Atenu u Garçkoj zemgli. A u

Digitized by Google

Dalmacij Novì, pod kojim razbisce Topal Passu, Bukezi, i ostàlih Dalmatini, possikavsci mnoghè Turke. Istoga godiscta Vojska Cessarova razbilaje, i issikla silnù Turskù Vojsku na pogliu Muaçkomu. A Makar Capetan pod Gradom Seghetom xestokojih razbi, i mnoggo Turskè Karvi prosì. Arvati udrivsci na Turke kod Ossika Grada razbiscejih, i mnoggo glavah odsikosce.

Na 1688 Umrì Czar Memed Çetvarti, i stadde za Czarra brat gniegov Suleman. Ovo isto godiscte uzzesce Mleçani tvardì Grad Knin; i Zemgliu Tursku brez Pristanka robgliasce Jankovich, Smiglianich, Nakich, i ostàlih Dalmatinskih Serdari.

Na 1689 Bì uçignien za Papu Alexandro osmì. Na 1690 Jozep, sin Leopolda, Kragl Ungarskì bi uçignien. Ovò godiscte Poxexani diggoscese u robiu do Banje Luke, odkuda s'vellikim Plinom povratilise jessu, voddechi mnoghè Suxgnie, alli i gnih dostaje poghinulo.

Ivan Babich Zagrebaçki Kanonik bi uçignien ovo vrime za Biskupa Skradinskoga.

Na Pristoliu Czarqve svete sidde Innocenczo dvanajesti.

Na 1691 Megiu Vojskom Turskom, i Cessarskom vellikje boj bijo kod Slankamena, u komu poghibe çetiri igliade Cessarovaczah, a Turrakah punno, i punno vechiè, jer bihu razbijeni, i Vezir ubijen. Stò i çetardeset, i çetiri Toppa Turskah Nimci osvojisce, i sve scto donili bihu. Na 1693 Turci svoga Czarra Memeda postavisce u Tamniczu, a uçinnisce za Czarra Ameta. Ma do dva godiscta i òn budduchi umro, stupi na Czarstvo Mustapa, koji osvoij Grad lippu u Erdegliu.

Digitized by Google

Na 1696 Princip Eugenio bì uçignien nada svom Vojskom Cessarovom najstarii Vladalacz, i Glavar, koji razbi Czarra Mustapu kod Rikè Tisse; i takò issiçe Turke, dajih mallo i utteçe. Osvoji Eugenio stò vellikì Toppovah, i sedam Repovah Kognskì, koje Passe, i Veziri nosseh. Utteçe Czar s' mallo Vojnikah u Bijograd.

Poslie toggà Princip Eugenio ullize s' Vojskom u Bosnu, i upalì Saraevo.

Na 1699 Meggiu Cessarom Leopoldom, Czarrom Mustapom, i Principom bì mir uçignien.

Rat ovvì, kojise zove Beçkì, i od Morie, bioje punno nesrichian po Turke, budduchi od Cessarovaczah na svakom, mallo da ne mistu razbijeni, i iz svih mistah iz Ungarije, i Slavonie istirani. U Dalmacij takoger sve Gradove od gnih possidovane izgubisce, i bilisu od istih Xenah siçeni, i vèzàni. U Morij istù srichiu zlu immadosce, jerjim Frane Morosin svu Moriu osvoji, i na punnojih mistah razbi.

SLIDI BROJ POGLAVITI JUNAKAH, I VITEZOVAH OD NARODA SLOSINSKOGA.

Od tri varste nahodisce broj Vitezòvah Slovinskì, to jest od najvechì, vechi, i magnih.

U broju Vitezovah najvechì jessu: Uglessa brat Kraglia Vukassina, koji mallo prija neggose u Voddi Marici uttopì, trista Turskih glavah na bojnom Kossovu odsiçe.

Marko Kraglievich, recenoga Uglessè sinovacz, a Vukassinov sin, od kogase po svim zemgliam slovinskim Pisme pivajuh.

Reglia Omuchievich, reçenì Boschnianin silnì Junak.

Digitized by Google

Milos Obilich, reçenì Kobilich, od svega Naroda slovinskoga pripovidani.

Jure Kastriotich, reçeni Skenderbegh, trì igliade plevah odsiçe.

Vojvoda Janko, silni Junak kao i Kastriotich, u istoje vrime vojevao.

Nikola Ban Subich, reçeni Zrinovich, glassoviti na oruxju Vitez.

U broju drughe varste Junakah mnoghise, i mnoghi nahodeh, od kojih nikkè glasovitije immenovatchiu, a navlastito onneh, oh kojih Junaci pivajù, i jessu ovvih u zemgli Arvatskov, i u Segniu:

Knezovi Frankopanovichi, Bani Draskovichi, Pataçichi, Keglievichi, i Daniçichi, u junasctvu proglasceni, i u Pismam proslavglieni.

Makar Kapetan, Ivan Segnianin, i Jurissa Segnianin, silnih Vitezovi.

Sekul Vojvoda, i Marian Terziih od Slavonie iz Kobassa mejdanxije, i Vitezovi glassoviti.

DALMATINI.

Sorich, alliti Surich don Stipan, Turskase kugga mogasce zvati, jer dosta gniovih glavah odsice, alli i on poghibe.

Janko Mitrovich, i Ilia smiglianich, obba xestokah

Stojan Jankovich, starinom Mitrovich, po svim slovinskim darxavam pivani, i proglasceni.

Todor Kladnich, reçen Latinin slavni mejdaxija.

Serdari Miglkovichi, Moçivuna Vuk, Frane Mirçetich, Durut Arambassa, Tintor Jankovichia Barjaktar, Andria Ghilima, Vuk Perisich, Panxa Pokrajacz, Simun Bartulaçich. Klanacz od Novoga, Toma Si-

Digitized by Google

novizih, Luka Ostrich, Anton Nekich, Nikola Zrilich, Bakia Pakoschjanacz, Marko Pletikosa: ovosu Junaci od kotara, kojih sve kraine Turskeh porrobisce, Gradove uzzimasce, i svaki vechie Turskih glavah odsice, od koijh niki dostinisu bili, dasse postaveh u broi parvi od Junakah, kakonoti Jankovich, Smiglianikh, Moçivuna Vuk, i Sorich don Stipan.

Vuk Mandussich silni Junak, ne samo od Dalmatina pivan, i uzviscen, dalli josc, i od latinah u gniovim kniggam pofaglien. Sedam Omeglichiah, Vid i Bratja gniegova, biku sedam saxolovah, i gliutih Zmajah.

Stari kossirichi stipan, i Mijo, Plemichi Grada Sibenika, Vitezovi u stàrah vrimena glassoviti, od kollina Kossarichia, alliti Ercega stipana.

Czvian Sarich, i Markovinovich iz Mandaline, obba Turskeh Karvolie i silnih Junaci; ovosu od kraine Sibenickè.

Serda Maty Nakich, starinom Voinich, Kavalir, i Colluneo Gargo gniegov sin, obba bihu Vitezovi glassoviti.

Kavalir Gargo Radnich, i Kavalir Andria Butkovich, Mejdanxije obba bihu, koji na Mejdan izlazisce, i glave Turskeh odsiczasce, i ovosu Glavari Darnischih.

Zecz, i Boxe Vuçkovichi, serdari i silloviti Vitezovi, koji Turkom odsiczasce glave, Frane Suricg, Kavalir Dom Ivan Garçih, Nikola Xanko, Ante Grabonacz, vitezovi glassoviti, Glavari, i zmije signske, Barçichi, kojih vojujuchi, i Turskù zemgliu robechi izghibosce; svissu ovi signiani.

Milos Klisanin u junasctvu drughi Kobilich, Ivan, i Barisca od istoga Grada, od kojise lipe Pisme pivaju.

Digitized by Google

Od Kastelah Rajevich, Ivançevich, i Kumbat Ivan, sva trìsu u broju silnih Junakah.

Tartaglich od Splita Mejdanxija vellikì, koji na mejdanu Turkom glave odsìczàsce.

Od Pogliczah, Marko sinovçich nepridobitni Vitez i Genera od Vojske Dalmatinske, pod Kandiom, i na drughim mistim sikuchi Turke, uççimni neumarlo posctenje svoj Dalmacij.

Knez i Vojvoda Jure Çotich, Krilasc, i Meidanxija silnì.

Bobetich stipan, Dom Jura Pavich, Martichi, Boxich, i drughì mnoghì od Pogliczah Knezovi, u stàrah vrimena silni Junaci bihu.

Petar, Tadia, i Jure Kulissichi on Omissa, starinom Pogliçkih Knezovi, neizgovornah Junasctva sva trì poçinisce, dasse mogàju u broj najparvih janakah staviti.

Kavalier Kossor od zadvarja, i serdar Kostojevich, reçenì Bajo od istoga mista, mnoggo Turskè karvi prolisce.

Fratar Kumbatovich od Imoskoga, punnose slavi od Junakah.

Maty Pavlinovich iz Xupe, starinom Vuçemilovich, Junak Xestokì, i Zmaj Krilas, kakono, i Serdar Rado, s' kojimje vojevao, i dosta glavah odsikao.

Juras i Matij Veich od Imotskè Kraine, dva xestokah Lava od kraine bihu.

Rade Miletich, serdar od Vargorcza, stò Turskì odsiçe glavah.

Petar, i Pavo Jelavichi, Kapetani od Vargorcza, Junaci kakono i Rado miletich.

Delli Markovich od Makarskè, darxavè, od ko-

Digitized by Google

ga latini uspomena, u svojim kgniggam çinnèh, i gniegovo Junasctvo punno uzvisujuh, jer nebisce Junak magni od Jankovichia.

Milos Rusendich, mnoghè glave Turskè odsiçe.

Tomicza Vojvoda Antiçich glassoviti Junak, i mejdanxia.

Mijo Viskovich od Podace u Primorju, Vojvoda, i silnì Junak bisce.

Kavalir Nikola Novkovich od Neretve, za vellikò Junastvo immade Kavalirstvo.

Serdar Matias Sentich, i bratja gnìegova, Turskn zemgliu robisce, i mnoghè odsikosce glave.

Sarzento nikki od Neretve bisce Arambassa od Kraiscnikah, koji nebisce magni Junak od Rada Miletichia, ma ussilnik, i zulumçar, ne samo Turkom, neggoli josc, i Karstjanom, i takò Podaçanom zlo cinechi, bi ubijen od Viczka Rabussichia, starunika od Podace Sella.

Ivan Marasovich Capetan od novi abitanata, alliti nascki Pribivaoczah u Visu Otoku, Dostojanse nahodì pribivati u broju ovvizih silni Junakah, zarad gniegova vitexkoga Vojevanja, i Turskih glavah odsiczanja Ratta od Morie, alliti Beçkoga, kako svidoce Pisma od svidocanstva Jerolima Cornera, Generala od Dalmacie, i Albanìe, parvoje pisano 4 Otobra 1687. druggò na 17 Agusta istoga godiscta, trechiè na 30 Novembra 1688. Cetvartò na 22 Juna 1694. a izvan reçeni svidocanstvah lipa Pisma, kojase od istoga Piva, svidocì daje varstan vitez bio.

Digitized by Google

Poglaviti Vitezovi od Buke Kotorske, dostojni slavitse s' Jankovichiem, i Smiglianichiem.

Sestokrilovichi, i Bujevichi od Perasta, Kakvisu u stàrah Vrimena Junaci bili, svidoçejim izvan Dukàlah Principovih, i Kolajnah zlatnih, Pisme, kojeh od gnih pivajuh Junaci.

Kavalir Bolicza iz Kotora glassoviti Junak, Ratta Beçkoga bioje, i zarad Junasctva immade Kavalirstvo.

Viskovichi od Bukè Kotorske mnoggo Glavah Turskih po Moru vójujuchi odsikosce, zatosu bili Kavaliri, Kollunelli, i varsni officiali.

Serdar Nikolich, pridivkom Bajo, spored Jankovichiem morese o Junasctvu slaviti, jer mnoggo boja uççinì, i Turskih glavah odsìçe, a isti dan, prija neggo poghibe, dvanajest Turrakah possìçe.

Krilo od Perasia, neuçinì magnie zla Turkom, neggo Ban Zrinovich, i za tò kadaga Turci na tvardoj Virri uffatisce, svakimga Mukkam muççisce.

Ratta od Kandije, Turçin jedan imenom Asan, punno silovit, snaxan, vellikih, i priliçan Xigantu, alliti Gigantu Golii odmetnuse sam u gorru, i uçinise samacz Pustaija ù gorri Czarnoj, a u mistu zvanu Trubjela, gdi iz megiu ostàlih zalah koja poççinì, uddarrì jednom sam na sedamdeset svatah razbii, i ugrabì Divojku, masse namiri na Viteza; kano Goliat na Davida, termu odsìce glavu, a tò bisce Màto Ivanovich, vitez iz Dobrote, od Buke Kotorske, koji poslì toggà punno vojevà i Junasctva çinnì.

Digitized by Google

Nikola Tomich iz Dobrote recene, Junak silni bisce, koji kada nasci Vojnici Juriscem osvojisce Grad Novi, najparvi Nikola z' Barjakom na Beden Grada skoci, i Barjak svoj na Novi postavì, alli od Turrakah bì texko ragnien, od koji pribolivsci vitexki Vojeva, i posctenje uççini. Od istoga immena, i Plemena, akko i nisu od iste kuchie, nahodise Tomichiah u Bosni, i u Dalmacii Junakah silni, i serdarah u za Gvazdu.

Markis Kossovich od mista dobrote, gliutà zmija, i silnì Mejedanxia bisce, koji na Mejdanu poggubi Turcina Junaka glassovitoga, immenom Rizmanaghichbia.

Kavalir Marko Ivanovich iz Dobrote, u parvomu broju s' Kraglievichiem, i Kobilichiem, i Vojvodom Jankom, rad gniegova Junasctva slavitbise mogao. Na Moru pod Gradom Turskim Petrasom uddarrì na Markovu Tartanu, jedna Gemia Turska vellika, i u gnoj Turrakah mnoggo, a s' Markom nebisce izvan dvajest Vitezovah. Sa svim tim tnkose junascki obrani, da vechie od sceset Turrakah poggubi, i Turskù Gemiu pottirà.

Drughi put nahodechise marko u svojoj Tartani pod Atenom u Portu, nascki Slobodniku Zmaj zvanu, uddarri na gniega jedan Turski Brod, kojise zove Siambek, punno vechi od Galieje, u komu bìsce blizu çetiri stotine Turrakah, i çetarjest bojnih Lumbaradah, alliti Toppovah, a s' Markom nebisce neggo trijest, i ossàm Junakah, i na Tartani devet Lumbaradah; sa svim tim pridatise Turkom nekti, neggose brànì, i brànì Vitexki mnoggo Vrimena, najposli priddobi strahoviti Turski Siambek, ogniemga u Portu Zmaju Saxexe, i Tur-

Digitized by Google

ke pobbi, i issiçe, pri kojim bisce silni, Gusar Morski, Axi Ibraim immenom: alli i glossoviti Vitez Marko, posli neggo Turke pridobi, od Ruscke smart immade.

Gniegov brat Kavalir Jozo u tomù istomu nagese boju, i nebbi magni Junak od bratta Marka; ovvi potlemse boj dospi, slavodobitnik dilise iz-pod Atene, i doge u Porat pod Turski Grad Draç, koga obletisce, i okoliscisce tri Gemije Turske, je dna Tartana, jedan Siambek, i jedna Polaka; ma videchi dasse Jozo bisce xeglno spraviju sc'gnimamse bitti, uddarriti na gniega nesmidosce, neggo za petnajest danah çekasce nebiliga kako iz privarke obladali, alli vidivsci da nije moguchie, poçesce na-lipe pitati slavni Barjak Axi Abraima, Kavalir Jozo ne samo datjimga nekti, neggoijmse rugati poçè, a onni tuxni, i neveseli, ostavivsciga pobigosce, ovàse junasctva dogodisce nejima godinah velle.

Priliçan boju reçenomu, drughise boj na moru uççini, koji mnoghim muçanchie bit virrovati, allije brez svake sumglie istinite, i zatose sumglit nejma. Dva bratta Arbanasovichia iz Drobotè, i dva druggà sc'gnima, u sve çetvericza, a dite bisce çetvarto, vozzèchise u svojoj lagi iz pod Turskè semglie, uddarrì nagnie jedna Lancza i u gnioj trideset Turrakah Barbarezah, allise Arbanassovichi nektisce pridati, neggo najpri iz Puscakah, pak najposlie s'Maçim branitise, i sichi Turke poçesce, ter pogubivsci okolo dvajest Turrakah Vitexkise obranisce. Ovu istinu Karstjani, kojih s'Turcim u recenoj Lanci, alliti Sajci bihu suxgni, i svidoçè, i ovose dogodi nije velle Vrimena. Sad promisli Scteoçi kakvisu Junaci od Buke Kotorske, gdi

Digitized by Google

na tri uddarà po trijest Turrakah, i nemogujim uçinniti niscta.

Kavalir Boxo Radomir jedrechi u svojoj Tertani, sammo dvajest Vitezovah, iz pod Arbanie, ugleda dvi Fuscte Turskc, gdi svellikim Semlukom voddè jednu Pollaku Napulitanskù, uddarrì na Fuste, alliti Ormanize, pottiriraijh priko mora, i mnoghè poggubì Turke iz Puscakah, i Lumbaradah, osvoij Pollaku Napulitansku, i u gnoj nascavsci dvajest Turrakah, sveijh possiçe a Pollaku povratì Kraglìu od Napule. Duxd Mletaçki zarad gniegova junasctva uççiniga Kavalirom S. Marka. Ovvose dogodi bichie tri godiscta, mallo vechie, olli mallo magnie.

Kavalir Bronza glassoviti na Moru vitez, razbi, i issiçe Turke, i zaradi togga bi uçignien Kavalirom S. Marka.

Jure Ban od Perasta, nahodechise sammo dvajest junakah pod Turskim Gradom Draçom, bi na dan Boxichia naskoçen od Turrakah Draçianah s' jednom vellikom Tartanom, u kojoj sto, i sceset Junakah bisce, allise Ban tako vitexki brani, da osvoivsci Tartanu sve Turke issiçe, prem da i on smartno, ragnien, barzo priminu.

Gospoda Kotorska Burovichi glasoviti Vitezovi bilisu, i zatosu mnoghi od gnih Kavaliri svetoga Marka izasceli.

Arambassa Gruicza Xeravicza od Bagniana Roddom, taki Junak smartni bisce Ratta Beçkoga, dasse brez svake sumglie More Jankovichiu, Mandusichiu, Moçivunì Vukn, i Radi Milletichiu prilikovati. Ovvi Vitez vechie od sceset glavah Turski odsiçe, a iz mègiu ostalih possiçe Begga Mu-

Digitized by Google

ratovichia, Serdara od Risane, dovede mnoghe suxgnie, i upali jednu mnoxiju velliku Kuchiah Turskih. Svidoçe sva gniegova Junasctva Providuri, i Generali Mletaçki.

Jure Corner na 1666 Jerolim Loredan na 1668 Lorenzo Bernardo na 1669 Antun Priuli na 1669 Jerolim Corner na 1689 Petar Duoda na 1691.

Ivan Xeravicza, sin reçenoga viteza nebisce magni Junak od svoga Otcza Jure, alliti Gruicze, kako istoga karte svidoçe; i ovise prozva Sarabachia do dneva danasgniega.

Ovosu dakle moj sctioçe Bogoçasni Junazi Slavnoga Naroda, kojesam znatti mogao, i u dva reçena broja postavio; alli trechiega broja nemechiem, jerje tolliko mnosctvo Junakah, koih po jednu, po dvi i po tri glave odsikosce, daijh za punno vrimena izbroiti nebi mogao, zatoijh neimenujem u ovim Kgnixiczam.

Akoli xelisc znatti koijh bihu od nascega Jezika i Naroda Pape, koijli Czessari, ovvotih kaxem.

Pape, Kajo Sveti, od Kollina Dioklezianova Solignianin roddom. Ivan çetvarti roddom Zadranin, od kuchie (kako govore) kneza Soppe. Xisto peti od Buke Kotorske iz krussevaczah, kako svidoçeh gniegova Pisma, kojase u Vatikanu nahodeh.

Czessari Slovinzi, Maximin Bulgarin, Drinogliacz, Decio roddom iz Srima ù Slavonij, Flavio Klaudio, Slovinacz Dalmatin, Avrelio Valerio iz Srima, olli (kako nikki hochiè) Dalmatin, Dioklczian Dalmatin, Costanzio Kloro starinom Dalmatin, Constantin velliki, sin Constanzia Klora u Nissu rogen, Constantin parvi sin Constantina vellikoga, Constanzio drughi sin gniegov, Constante sin tre-

Digitized by Google

obi Constantina vellikoga; sva trisu u isto vrime Czessari bili, ovvi razdilisce Czessarstvo Rimsko: Constantina zapade na dijo Spagnia, Francza, Olanda, Inghilterra, Skozia, Ibernia, i vechi dijo Germanie. Constanta sva Italia, Sicilia, Dalmazia, Bosna, Slovonia, Ungaria, Vallakia, Bulgaria, Macedonia, Arbania, sva Garcka zemglia do Czarigrada, i sva Africa. Costancza na dijo doge Czarrigrad, Tartaria, sva vellika, i mala Asia, Soria, Mesopotamia, Egipat, i sve Kraglievine do Persie.

Czessar Jovian iz Srima, Justin Bulgarin, Justinian velliki iz Rassie, Justin, recen mlaggi, Glicerio Dalmatin, Qvintilio Dalmatin, Valerian trechi Slovinacz, Karo Dalmatin, Karino, i Numeriano, sinovi Kara recenoga, obbasu Czessari bili, Licinio Dalmatin, Julian Apostata, unuk vellikoga Costantina, Valentianian trechi, Slovinacz. Ovosu Czessari od naroda Slavnoga, koijh Svitom zapovidasce. Megiu ostalom Gospodom Slovinskom bisce Radich, Kuzmanich, Rubnich, Davidovich, Blaxevich, Mikulich, i Voineo, kojesam zaboravio, immenovati na svomu mistu. Ovvih stoje u Rogoznizi visce Omisca, koijh immadosce pomilovanje od Bana Frangipana, na 1436 i pocimglie ovako: *Nos Xansa Frangipani. etc.*

Alli sve druggo govoregne ostavivsci, vrachiamse na skazagne dogagjaih Poglaviti, koijse do 1760 zgodisce.

Na 1701. Karlo sin Czessara Leopolda, za Kraglia Spagnolskoga bi ucignien. Istoga godiscta Martin Brajkovich immade Biskupat Zagrebski.

Na 1705. Umroje Czessar Leopoldo, na koga Pristolju sidde gniegov sin Jozip, a za gnim gniegov brat Karlo obran na 1712.

Digitized by Google

Na 1715. poçce Rat Mali, koga proglasi pod Signìem Genera Angeo Emo. Isto godìscte osvojisce Turczi Kragliestvo od Morie Mleçanom.

Doge potomtogga sto igliadah Vojske Turske pod Sign, i nemoxega osvoijti, jer gavitexki obrani Balbi Providur s'Signskim Kraiscnizim.

Na 1716. Czessar Karlo uddarri na Turçina, i Princip Eugenio razbi Vezira pod Varadinom, i xestoko issiçe Turke, posli togga osvoij Biograd, i druggah mista Turskah, razbivsci na punno mistah Turke,

Na 1721 Umri Papa Klement jedanajesti, i na gniegovo misto stupi Papa Innocenzo trinajesti.

Na 1724 Bi uçignien Papom Benedetto trinasti, Reda S. Dominika. Posli gniega Klement dvanajesti na 1730.

Na 2740 Sidde na Pristoglje S. Czarqve Benedetto çetarnajesti.

Na 1741 Bi uçignien za Czessara Frane parvi Dukka od Lorene.

Na 1756 Maria Teresia, i Kragl Prussianski uçinisce xestok Rat megiuse.

Na 1758 Bi uçignien za Papu Klement trinajesti, Mleçanin Razzonico roddom.

Na 1760 Rat s'Kragliczom Ungarskom, i Prussiom slidi, i poghibe do sada s'jedne, i drughe strane vechie od trista igliadah Vojnikah.

DOSPITAK.

Digitized by Google

Digitized by Google

UKAZAGNE

STVARI POGLAVITI etc

Od poçela Svita, do porogegna Issussova. na listu 7.
Slidi govoregne od Thare Otcza Abramova. na listu 20.
Slidi govoregne, kakose Jakov uççini bogat, i porodi mnoghe Sinove. na listu 37.
Mojses, jòsc Dite mallahno bàzì na Zemgliu Krunu Faraunovu i potarbje na listu 69.
Poklisari Boxj Mojses, i Aron, dolazè prid Farauna. na listu 72.
Slide razliçitah Pedipsagna, s'kojim Bogh pokàrà Farauna, i vas Egipat. na listu 74.
Slidi govoregne od Çudnovatoga izzascastja Puka Izraelskoga iz Egipta. na listu 78.
Kragl Faraun, i Voiska gnegova, u More Czargljeno bi uttopglien. na listu 81.
Dilise Mojses s'Pukom priko Pustignie. na listu 82.
Mojses protiva Puku rasargen, razbi ploçize od Zapovidih Boxj. na listu 88.
Mojses scagliè glinde, da izvidè Zemgliu od Obechiagna. na listu 95.
Sinovi Izraelski, priko-voglie Boxje, hotijuchi ullisti u Zemgliu od Obechiagna, bihu pedipsani. na listu 97.
Slidi govoregne od pokaragna Boxjega koje padde svarhu Kore, Datana, i Abirona. nalistu 98.
Puk Izraelski uzdixese protiva Mojsesu, daga Kamenuje. na listu 101.

Digitized by Google

Izraelichiani Boj bijuchi protiva Kananeanom. na listu 103.
Mnogokrat ussilovàse Balaam da prokune Pùk Izraelski. na listu 108.
Mojses, po naredbi Boxjoj çinni pribrojtti Vojnike. na listu 111.
Josuè scaglie dva Çovika, uhoditi Grad Jerik. na listu 113.
Pùk Izraelski prigie Jordan çudnovatim naçinom. na listu 115.
Grad Jerik çudnovatim naçinom osvojen. na listu 117.
Gabaonichiani poslasce Poklisàre k' Josui. na listu 120.
Kragl od Jeruzolima, i sc'gnime çetri drugga, digosce Vojske na Gabaonichiane, jerse bihu podloxili Izraelichianom. na listu 122.
Mnoghi Kragli Sloxivscise, hotjuchi pobitti Izraelichiane, bihu onni od gnih pobjeni. na listu 124.
Govoregne kratko, od jakoga Sansuna. na listu 143.
Sansun opàlì poglie Filistejsko. na listu 147.
Slidi kratko govoregne od Xenne Ruth. na listu 151.
Govoregne od Samuela Proroka. na listu 152.
Poçimglie govoregne od Kraglja Izraelskoga. na listu 157.
Poçetak Vojevagna Kraglia Saula. na listu 160.
Govoregne od Jnnasctva Jonate, Sina Saulova na listu 163.
Kragl Saul dobbì mnoghè Kraglie. na listu 167.
David Mladich bì za Kraglia Izraelskoga pomazan. na listu 170.
David izzàge na Mehdan Goliatu. na listu 172.

Digitized by Google

Saul bojechise damu David neuzme Kraglievstvo nastojascega pogubitti. na listu 176.
David s' onno mallo Druxine, rabi Filiscteane. na listu 182.
Akis Kragl Filistejski primi dobrovoglno Davida. na listu 190.
Govoregne od okrugnegna Davidova. na listu 196.
Vas Izrael poznade, i primi Davida za Kraglia. na listu 198.
Poçese izpugnivati Svarhu Davida, i Kuchie gnegove, Proroçanstvo Natana Proroka. na listu 212.
Slidi Plaç Davidov za Absalonom. na listu 222.
Slidi govoregne od Salomunova uzviscegna. na listu 232.
Poçetak Kraglievagna, Roboama Sina Salomunova. na listu 243.
Akab Scaglie iskati Iliu na listu 252.
Poçescese çiniti posvetiliscta, za izviditi koje pràvi Bogh. na listu 154.
Jezabela Kraglicza poççe Iliu progoniti. na listu 255.
Slidi kratko kazagne çudesah Eliseovi. na listu 267.
Benadad Kragl od Damascka obsidnu Samariu. na listu 270.
Govoregne od Atalie Majke Okoziine, i Joasa Kraglia Xudinskoga. na listu 276.
Govoregne od Jeroboama, sina Joasina. na listu 281.
Slidi govoregne od Tobijè pravednoga. na listu 287.
Slidi govoregne od Pira i veseglia gniova. na listu 291.
Dillo Vitescko. Juditè Udoviczè. na listu 298.
Kratko govoregne od sna Nabukodonosorova. na listu 303.

Digitized by Google

Govoregne kratko od Zlatnoga Kipa Nabukodonosorova na listu 306.
Drughi san Nabukodonosorov. na listu 308.
Kratko skazagne velikoga Sobeta Assuerova, i Kraglize Estere. na listu 321.
Razdigliegne Monarkie, alliti Samodaxtva Alexandrova. na listu 330.
Slidi kratko govoregne, kakko Narod Xudinski podnese xestoko progonstvo na listu 341.
Skazagne Vitexkoga Vojevagna Jude Makabeja. na listu 349.
Govoregne od Vladagna Jonate brata Judina na listu 359.
Kratko govoregne od gnegovi sinovah, i unuka. na listu 368.
Slidi govoregne od srichnoga Kraglievagna Irudova na listu 373.
Porogegne Issussovo; i Arbor. na listu 377.
Godisctaa Issussova. na listu 378.
Apostoli i gniova pripovidagna. na listu 381.
Eretizi alliti Zasclasczi. na listu 390.
Slidi Broj od Sveti Naroda Slovinskoga. na listu 399.
Slidi Broj od Blaxeni Naroda Slovinskoga. na listu 405.
Slide Czesari, Papè, Kragli. na listu 409.
Govoregne od Solina. na listu 425.
Decret na listu 453.
Epistola na listu 458.
Kastriotich. na listu 463.
Janko Sibignanin. na listu 467.

16. IV. 1930
Digitized by Google

Digitized by Google

J 3284